@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Bilgi Sarmal

AKILLI KÂĞITLAR
VİDEO ÇÖZÜMLER
TAM HÜCRELEME

KAZANIM TESTLERİ

Konuyu Öğreten Kavratan Sorulardan Oluşan Testler

SİMÜLASYON TESTLERİ

Sınavda Çıkması Muhtemel Kurgulu Yeni Nesil Sorulardan Oluşan Testler

ÖSYM TİPİ SORULAR

ÖSYM'nin Diline, Tarzına Öğrenciyi Aşina Kılan Soruların Oluşturduğu Testler

SARMAL TESTLER

Öğrenmeyi Pekiştiren, Unutmayı Engelleyen, Tekrarla Öğrenmeyi Sağlayan Testler

Bilgi Sarmal

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

1 ÖĞRETMEN ÜYELİĞİ SEÇİMİ İLE SİSTEME ÜYELİK FORMUNU DOLDURUNUZ.

2 SİSTEME GİRİŞ YAPARAK DİJİTAL İÇERİKLERİNİZİ İSTEDİĞİNİZ YERE İNDİREBİLİRSİNİZ.

3 İNTERNETE BAĞLI OLSUN VEYA OLMASIN DİLEDİĞİNİZ PLATFORMLARDA İÇERİKLERİMİZİ KULLANABİLİRSİNİZ.

4 İSTEDİĞİNİZ SORULARLA KENDİ TESTİNİZİ OLUŞTURABİLİRSİNİZ.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

AYT COĞRAFYA SORU BANKASI

YAZARLAR

Mecit Mümin POLAT

İsmail ZEYBEK

Yayın Koordinatörü Serbay YİĞİT

Yayın Editörleri Özlem ŞİMŞEK ESER - Hilal AKDOĞAN

Dizgi/Grafik Bilgi Sarmal Dizgi / Grafik

Copyright ©

ISBN = 978-625-8070-43-9

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SUNU

Sevgili Öğrenciler ve Değerli Öğretmen Arkadaşlar,

Bir yayın yazmadan önce yazacağımız yayının faydalı, ihtiyaca yönelik ve farklı olmasını isteriz. Hatta bu farklılığın da iyi anlaşılmasını isteriz. Ancak iyi bir okuyucu kesiminin, dikkatli öğretmen ve öğrenci kitlesinin iyiyi ve güzeli beğeneceğini gözden kaçırırız.

Nitelikli ürünlerin özgün, emek verilmiş, ÖSYM sınavlarını çok iyi etüt eden soruların sınava hazırlananlar tarafından ilgi göreceğinden hiç şüphemiz yok!

Biz bu kitabımızda klasik soru bankalarından farklı olarak sarmal sistemle soruları hazırladık. Soruları hazırlarken;

- *Fiziki coğrafyaya ait soruları, konuyu en iyi şekilde yansıtacak gerçek resimler ve profesyonel çizimlerle destekledik.*
- *İklim bilgisiyle ilgili sorularda, gerekli olan grafik ve tabloları Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün verilerini kullanarak oluşturduk.*
- *Beşerî coğrafyaya ait sorularda, Türkiye İstatistik Kurumu'nun, Turizm Bakanlığı'nın, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü'nün, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ve uluslararası örgütlerin en güncel verilerini kullandık.*
- *Bazı ünitelerde test sonlarında fiziki ve beşerî coğrafya ile ilgili ilgi çekici görseller, bilimsel makaleler ve gazete haberlerine de yer verdik. Öğrencilerin en çok ihtiyaç duyduğu bilgilere **"Akıllı Kâğıt"** ikonuyla çeşitli uyarı ve hatırlatmalar yaparak yer verdik.*
- *Konu testlerinin sonunda daha önceki konuları da kapsayan - piyasada genellikle tarama diye anılıyor - **Sarmal Testler** koyarak önceki konuları da tekrara yarayan testler hazırladık.*
- *Konu testlerinin sonuna ÖSYM'nin o konuda sorabileceği formatta **ÖSYM tipi** özgün sorular koyduk. Bir çok testte ilgili konuları pekiştirmek amacıyla ÖSYM'nin soru örneklerine de yer verdik.*
- *Bazı ünite sonlarına coğrafi sorgulama, kanıt kullanma, harita ve grafik yorumlama, zamanı algılama gibi kazanımları ölçen beceri odaklı sorulardan oluşan **Simülasyon Testlerini** koyduk.*
- *Talim ve Terbiye Kurulu'nun 2018'de ilan ettiği kazanımlara göre belirlenen Eşit Ağırlık ve Sözel konu ayrımını da kitabımızda belirttik.*
- *Konuların sınavlarda çıkma oranına göre yeterli sayıda soru hazırladık. Konu testlerini hazırlarken ÖSYM'nin o konularla ilgili önceki yıllarda sorduğu soruları ve soru dağılımını da dikkate aldık.*
- *Kitabımızdaki tüm soruların video çözümünü yaparak internet ortamında kullanımınıza sunduk.*
- *Kitabın sonunda AYT coğrafyada en çok ihtiyaç duyulan haritalara yer verdik.*

İstikbale giden yolda bizimle güçlü bir adım atmanızı diliyoruz. Bir adım fazla atmanızı sağlayabilirsek mutlu oluruz.

Bu kitabın hazırlık sürecinde düzeltme alanında yardımlarını esirgemeyen değerli öğretmenlerimiz Sayın Mehmet Arslan, Tamer ŞİRİNOĞLU, Murat BEĞEN, Ferit ÖZDEMİR ve Fevzi ŞUTAŞDEMİR'e teşekkürü bir borç biliriz.

Başarı dileklerimizle...

COĞRAFYA ZÜMRESİ

Mecit Mümin POLAT İsmail ZEYBEK

bilgisarmalcografya@gmail.com

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

içindekiler

1. BÖLÜM
DOĞAL SİSTEMLER
(BİYOÇEŞİTLİLİK, MADDE DÖNGÜLERİ – EKSTREM DOĞA OLAYLARI)

Test 1 Biyoçeşitlilik – 1 9
Test 2 Biyoçeşitlilik – 2 11
Test 3 Enerji Akışı ve Madde Döngüleri – 1 13
Test 4 Enerji Akışı ve Madde Döngüleri – 2 15
Test 5 Ekstrem Doğa Olayları 17
Simülasyon Testi 20
Sarmal Test - 1 23

2. BÖLÜM
BEŞERÎ SİSTEMLER - I
(NÜFUS POLİTİKALARI VE TÜRKİYE'DE NÜFUS POLİTİKALARI, ŞEHİRLER – ŞEHİRLEŞME, SANAYİLEŞME VE GÖÇ İLİŞKİSİ – TÜRKİYE'DE YERLEŞMELER)

Test 1 Nüfus Politikaları ve Türkiye'de Nüfus Politikaları 28
Test 2 Şehirlerin Fonksiyonları, Değişimleri ve Etki Alanları – 1 30
Test 3 Şehirlerin Fonksiyonları, Değişimleri ve Etki Alanları – 2 32
Test 4 Şehirleşme, Sanayi ve Göç İlişkisinin Toplumsal Etkileri 34
Test 5 Türkiye'de Yerleşmeler 36
ÖSYM Tipi 38
Simülasyon Testi 41
Sarmal Test - 2 43

3. BÖLÜM
BEŞERÎ SİSTEMLER - II
(EKONOMİK FAALİYETLER VE DOĞAL KAYNAKLAR – TÜRKİYE'NİN EKONOMİSİ)

Test 1 Üretim, Dağıtım ve Tüketim Sektörlerinin Ekonomiye Etkisi 47
Test 2 Doğal Kaynaklar ve Ekonomi 49
Test 3 Türkiye'nin Ekonomi Politikaları ve Türkiye Ekonomisinin Sektörel Dağılımı 51
Simülasyon Testi 53
Sarmal Test - 3 56

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. BÖLÜM

BEŞERÎ SİSTEMLER - III

(TÜRKİYE'DE TARIM, HAYVANCILIK VE ORMANCILIK)

Test 1 Türkiye'de Tarımı Etkileyen Faktörler – 1 60
Test 2 Türkiye'de Tarımı Etkileyen Faktörler – 2 62
Test 3 Türkiye'de Tarım – 1 64
Test 4 Türkiye'de Tarım – 2 66
Test 5 Türkiye'de Tarım – 3 68
Test 6 Türkiye'de Hayvancılık ve Ormancılık – 1 70
Test 7 Türkiye'de Hayvancılık ve Ormancılık – 2 72
Simülasyon Testi 74
Sarmal Test - 4 77
Sarmal Test - 5 79

5. BÖLÜM

BEŞERÎ SİSTEMLER - IV

(TÜRKİYE'DE MADENCİLİK, SANAYİ, ULAŞIM, TİCARET VE TURİZM – İŞLEVSEL BÖLGELER VE KALKINMA PROJELERİ)

Test 1 Türkiye'deki Madenler ve Enerji Kaynakları 83
Test 2 Türkiye'de Sanayi - 1 85
Test 3 Türkiye'de Sanayi - 2 87
Test 4 Türkiye'de Ulaşım 89
Test 5 Türkiye'de Ticaret 91
Test 6 Türkiye'de Turizm 93
Test 7 Türkiye'nin İşlevsel Bölgeleri ve Kalkınma Projeleri 95
ÖSYM Tipi 97
Simülasyon Testi 99
Sarmal Test - 6 102

6. BÖLÜM

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER - I

(ÜLKELER ARASI ETKİLEŞİM – KÜLTÜR VE MEDENİYET)

Test 1 Dünya Ticareti ve Ticaret Bölgeleri, Tarihî Ticaret Yolları, Enerji Güzergâhları ve Etkileri 106
Test 2 İlk Kültür Merkezleri, Kültür Bölgelerinin Oluşumu ve Dağılışı – 1 108
Test 3 İlk Kültür Merkezleri, Kültür Bölgelerinin Oluşumu ve Dağılışı – 2 110
Test 4 Türk Kültürü, Anadolu'nun Kültürel Özellikleri 112
Test 5 Turizm 114
ÖSYM Tipi 116
Simülasyon Testi 118
Sarmal Test - 7 121

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. BÖLÜM

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER - II

(ÜLKELERİ TANIYALIM, KÜRESEL VE BÖLGESEL ÖRGÜTLER, ÇATIŞMA BÖLGELERİ)

Test 1 Kıtaların ve Okyanusların Önemindeki Değişimler ... 125
Test 2 Türkiye'nin Jeopolitik Konumu ... 127
Test 3 Ülkeler Neden Farklı Gelişmiştir? ... 129
Test 4 Japonya, İngiltere, Almanya, Nijerya, Çin ve İtalya ... 131
Test 5 Tarım – Ekonomi İlişkisi (Fransa, Somali, Hindistan, Hollanda ve ABD) ... 133
Test 6 Doğal Kaynakların Verimli Kullanılması ... 135
Test 7 Uluslararası Örgütler ... 137
Test 8 Çatışma Bölgeleri ve Türkiye'yi İlgilendiren Sorunlar ... 139
Simülasyon Testi ... 141
Sarmal Test - 8 ... 144

8. BÖLÜM

ÇEVRE VE TOPLUM

(DOĞAL KAYNAKLAR VE ÇEVRE, ÇEVRE VE İNSAN)

Test 1 Çevre Sorunları ve Türleri, Küresel Çevre Sorunları ... 149
Test 2 Madenlerin ve Enerji Kaynaklarının Kullanımının Çevresel Etkileri ... 151
Test 3 Doğal Kaynak Kullanımının ve Arazi Kullanımının Çevresel Etkileri - Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Kullanımı ... 153
Test 4 Çevre Koruma Uygulamaları ve Çevresel Örgütler ... 155
ÖSYM Tipi ... 157
Simülasyon Testi ... 159
Sarmal Test - 9 ... 161

9. BÖLÜM

AYT / SOSYAL - 2 KONULARI

(SÖZEL ALAN)

Test 1 Su Ekosistemleri ve Küresel İklim Değişimi ... 165
Test 2 Türkiye'nin Nüfus Politikaları – Türkiye'de Doğal Kaynaklar İle Ekonomi İlişkisi ... 167
Test 3 Geleceğin Dünyası ... 169
Test 4 Üretim, Dağıtım ve Tüketimi Etkileyen Faktörler, Ekonomik Faaliyetlerin Sosyokültürel Etkileri – 1 ... 171
Test 5 Üretim, Dağıtım ve Tüketimi Etkileyen Faktörler, Ekonomik Faaliyetlerin Sosyokültürel Etkileri – 2 ... 173
Test 6 Türkiye'nin Jeopolitik Konumunun Bölgesel Etkileri ... 175
Test 7 Ulaşım Sektörünün Ekonomiye Etkisi – Türkiye'nin Turizm Politikaları ve Dünya Turizmindeki Yeri ... 177
Test 8 Küresel Ticaret ... 179
Test 9 Ülkelerin Sanayileşme Süreci ... 181
Test 10 Doğal Kaynak Kullanımının ve Arazi Kullanımının Çevresel Etkileri ... 183
Test 11 Doğal Çevrenin Sınırlılığı, Ortak Doğal ve Kültürel Mirasa Yönelik Tehditler ... 185
Simülasyon Testi ... 187
Sarmal Test - 10 ... 190
Sarmal Test - 11 ... 193

Cevap Anahtarları ... 196

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. BÖLÜM

DOĞAL SİSTEMLER
(BİYOÇEŞİTLİLİK, MADDE DÖNGÜLERİ – EKSTREM DOĞA OLAYLARI)

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

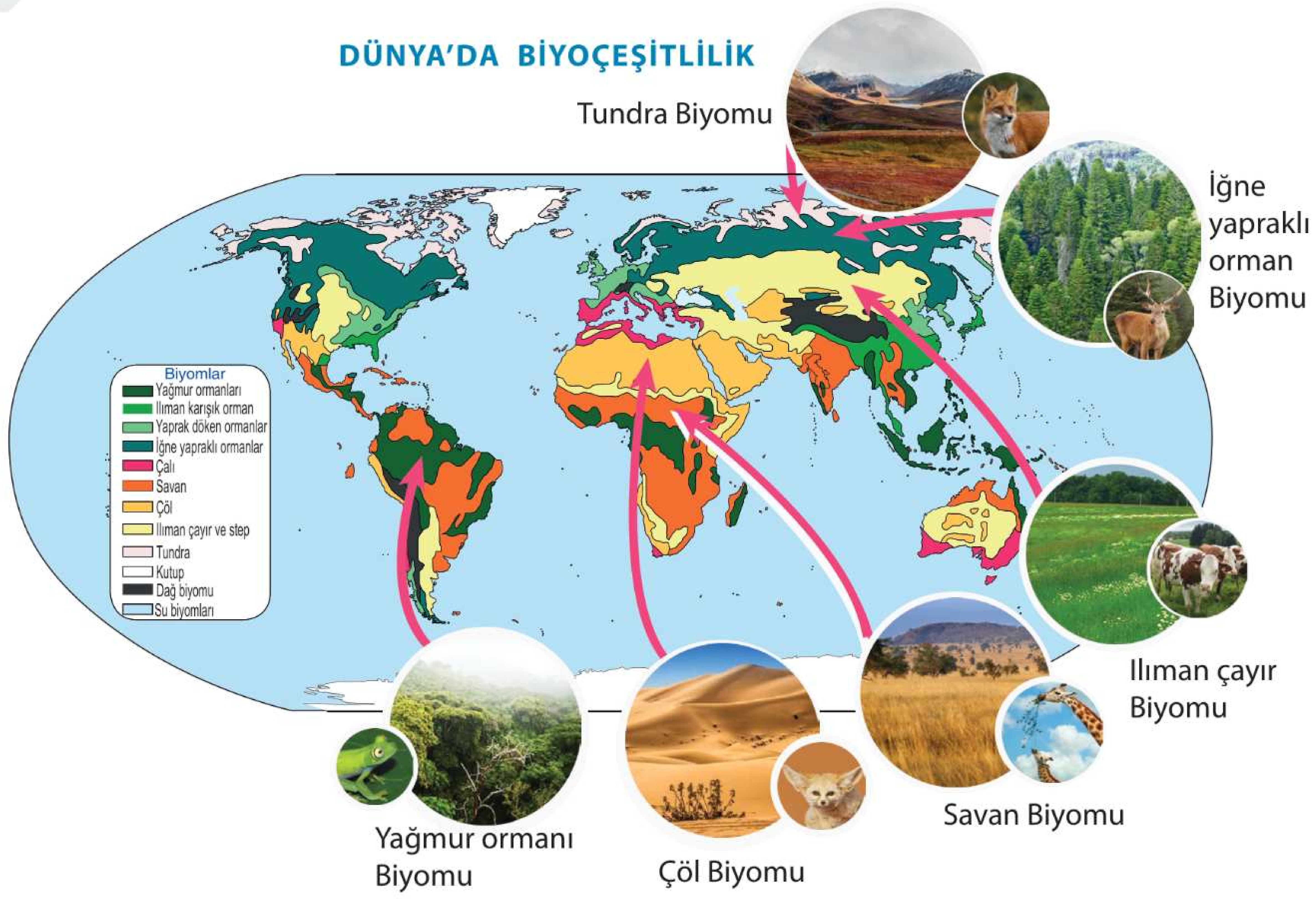
- BİYOÇEŞİTLİLİK VE BİYOMLAR
- DOĞADAKİ MADDE DÖNGÜLERİ
- EKSTREM DOĞA OLAYLARI

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

2006 müfredatı ile coğrafyanın konuları arasına giren bu konularda son yıllarda hem temel kavramların sorgulanması hem de konuyla ilgili özellik ve unsurların harita üzerindeki dağılışıyla ilgili sorular gelmektedir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

DÜNYA'DA BİYOÇEŞİTLİLİK

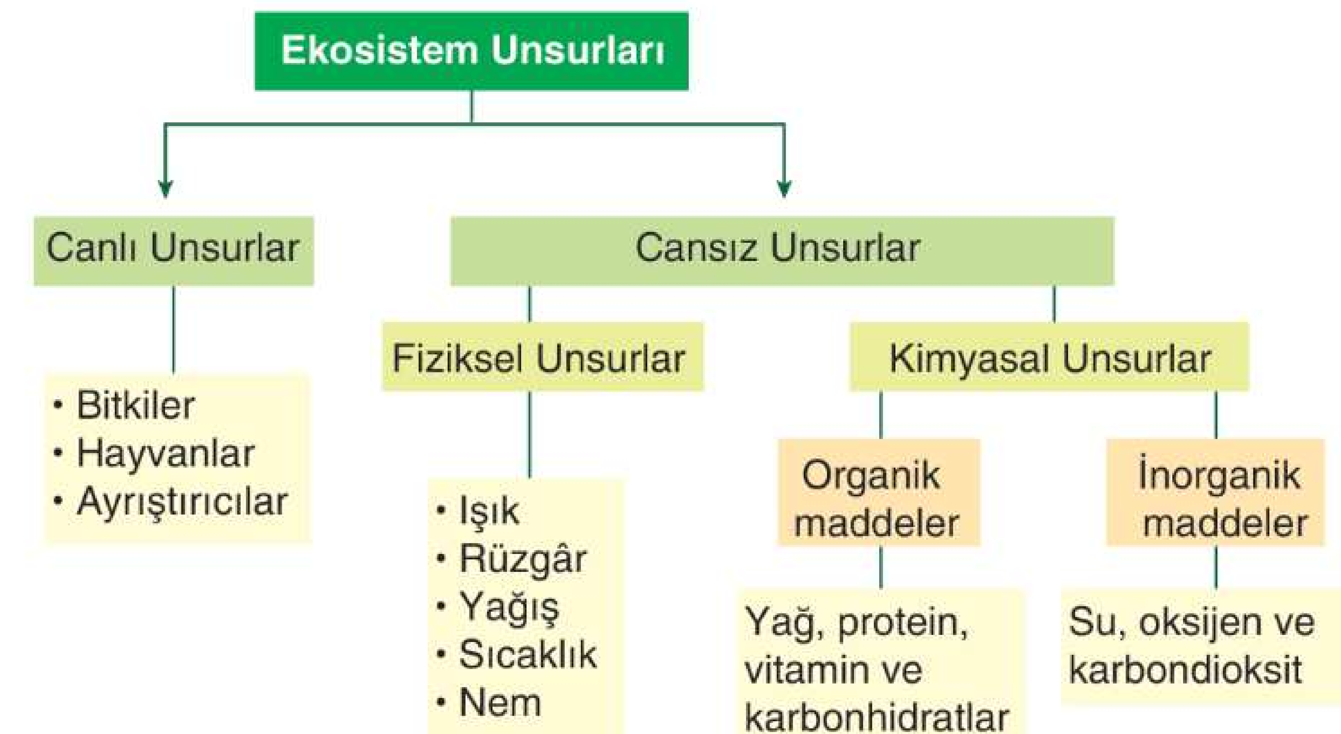

Habitat: Bir canlının yaşamsal faaliyetlerini en iyi şekilde sürdürdüğü, neslini devam ettirdiği, canlının adresi olarak nitelenebilecek yerlerdir.

Popülasyon: Belli bir alanda tek tür canlıdan oluşan topluluğa denir.

Biyom: Benzer hayat koşullarına sahip bitki ve hayvan topluluklarının barındığı, kendine özgü iklimi olan geniş coğrafi mekânlardır.

Karasal biyomlar, genellikle oradaki hâkim bitki örtüsüne ve iklim özelliklerine göre, su biyomları ise suyun niteliğine (tatlı-tuzlu) göre sınıflandırılır.

a) Karbon Döngüsü

Karbon Üretimi	Karbon Tüketimi
1. Fosil yakıtların yanması	1. Fosil yakıtların (kömür, petrol, doğal gaz) oluşumu
2. Orman yangınları	2. Karbonatlı kayaçların oluşumu
3. Canlıların solunum yapması	3. Fotosentez olayı
4. Karbonatlı kayaçların ayrışması	4. Deniz canlılarının kabuk oluşumu
5. Volkanik faaliyetler	
6. Ölen canlıların çürümesi	

✗ Atmosfer ve hidrosferin temas yüzeyinde de karşılıklı olarak karbon alışverişi olmaktadır.

b) Oksijen Döngüsü

Oksijen Üretimi	Oksijen Tüketimi
1. Fotosentez	1. Canlıların solunum yapması
2. Havadaki su buharının fotolizi	2. Fosil yakıtların yanması
	3. Besinlerin yakılması
	4. Metallerin paslanması (Oksidasyon)

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 1

BİYOÇEŞİTLİLİK – 1

1. Biyoçeşitlilik, bir bölgedeki çeşitli özelliklere sahip bitki ve hayvan türleri ile mikroorganizmaların sayısını ve bu canlıların birbirleriyle olan ilişkilerini ifade eder.

Biyoçeşitliliğin bölgelere göre farklılık göstermesinde;

I. iklim,

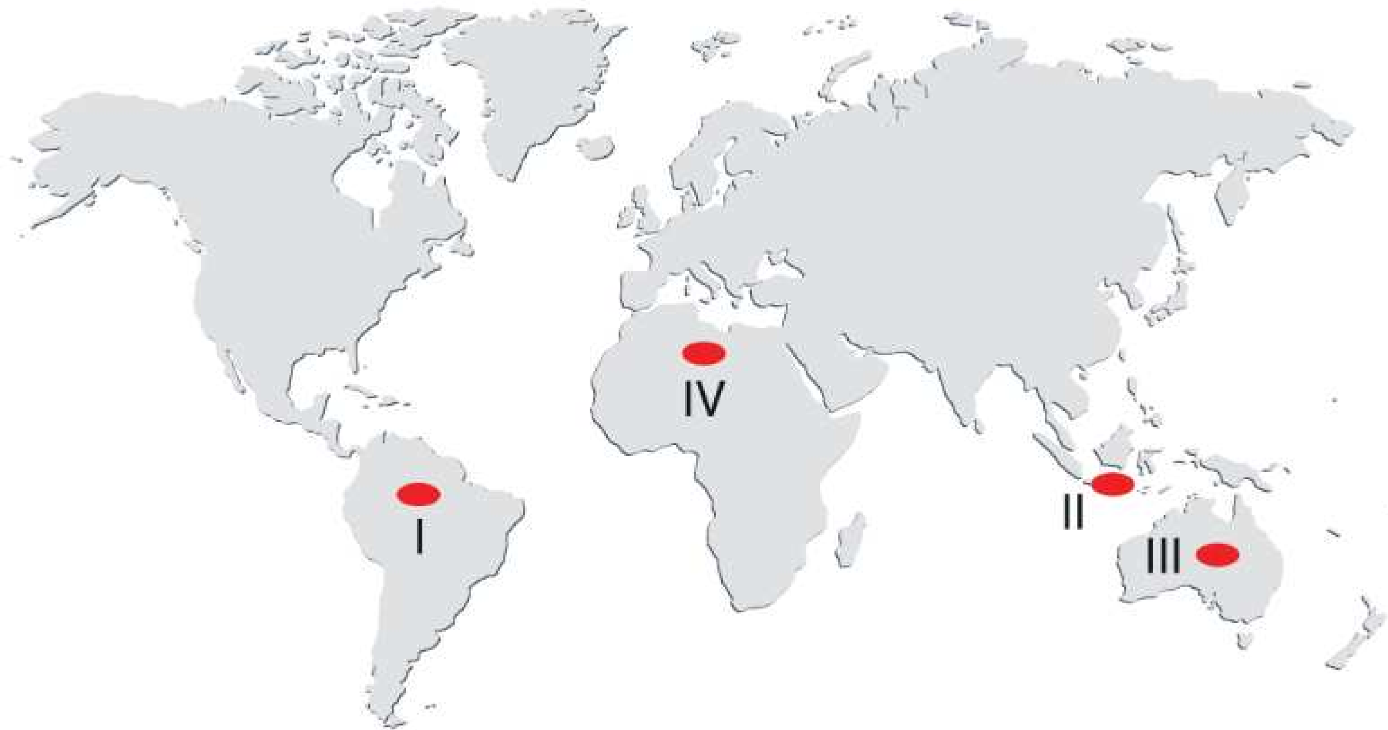
II. toprak,

III. su

özelliklerinden hangilerinin farklılık göstermesi etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan alanların hangilerinde biyoçeşitliliğin daha fazla olduğu söylenebilir?

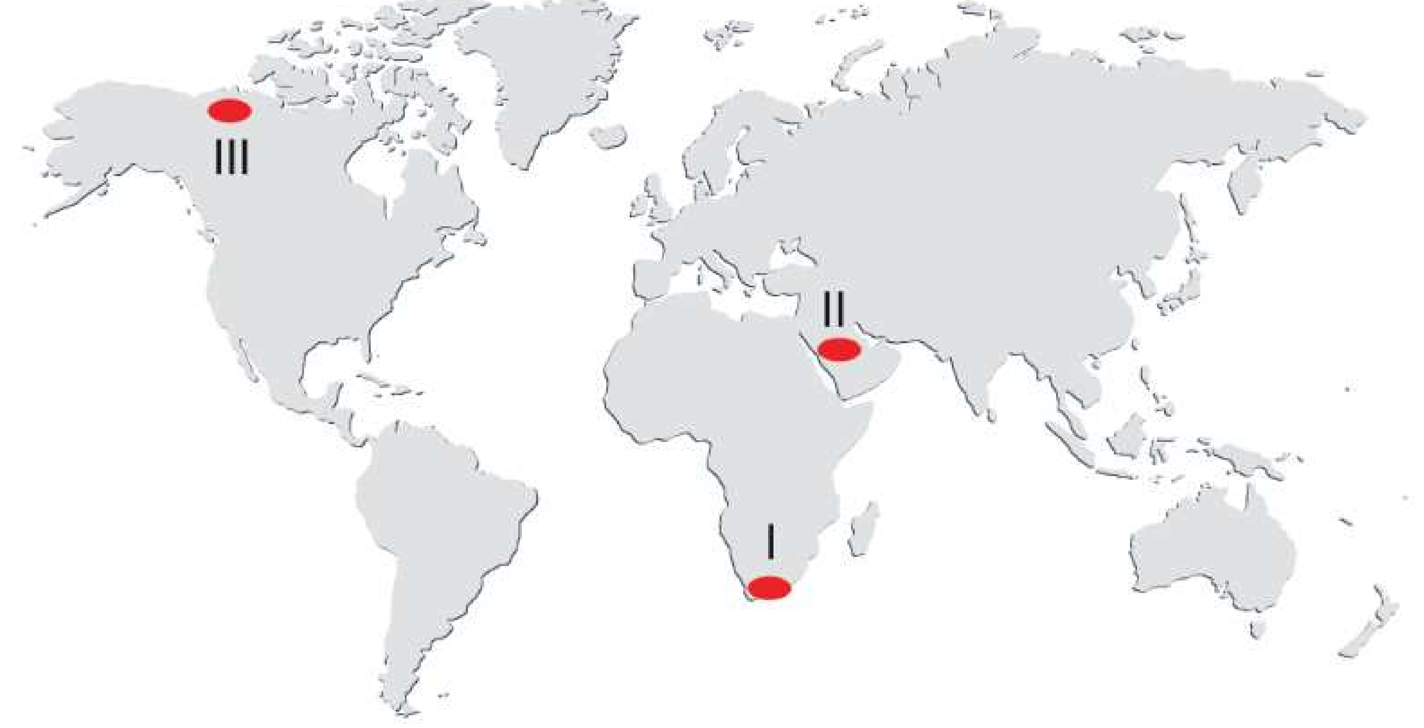
A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

3. Benzer yetişme şartlarına sahip bitki ve hayvan topluluklarını içinde barındıran bölgelere biyom denir. Karasal biyomlar bitki örtüsüne göre adlandırılmaktadır.

Buna göre iğne yapraklı orman biyomunun görüldüğü yerlerin iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akdeniz iklimi B) Sert karasal iklim C) Savan iklimi D) Step iklimi E) Ekvatoral iklim

4. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralı alanlarda bulunan biyomlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Çalı	Çöl	Tundra
B)	Tundra	Step	Savan
C)	Kutup	Dağ	Tatlı su
D)	Çayır	Step	Savan
E)	Çöl	Çalı	Tundra

5. Ekosistem, biyosferde birbirleriyle sürekli etkileşim hâlinde olan canlı ve cansız unsurlardan oluşur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ekosistemin cansız unsurlarına örnek gösterilmez?

A) Ayrıştırıcılar B) Su C) Işık D) Rüzgâr E) Nem

6. Kışların uzun ve soğuk, yazların kısa ve serin geçtiği sert karasal iklim bölgelerinde görülür. Göknar, ladin, karaçam ve sarıçam gibi soğuğa dayanıklı iğne yapraklı ağaçlar bu biyom içerisinde yer almaktadır.

Yukarıda söz konusu edilen biyom, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tropikal Yağmur Ormanları Biyomu
B) İğne Yapraklı Orman Biyomu
C) Yaprak Döken Orman Biyomu
D) Ilıman Çayırlar Biyomu
E) Tundra Biyomu

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Canlıların yaşamsal faaliyetlerini en iyi şekilde sürdürdüğü yerlere habitat denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde habitat ile hayvan türü yanlış eşleştirilmiştir?

	Habitat	Hayvan türü
A)	Savan	Zürafa
B)	Çöl	Deve
C)	Tundra	Karibu
D)	Kutup	Kaplan
E)	Dağ	Kartal

8.
- Her mevsim sıcak ve yağışlı geçer.
- Kışlar uzun ve soğuk, yazlar kısa ve serin geçer.
- Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçer.
- Sıcaklık birkaç ay 0 °C nin üstüne çıkar.

Yukarıda iklim özellikleri verilen alanlar ile bu alanlarda görülen biyomlar eşleştirirldiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Tropikal yağmur ormanları

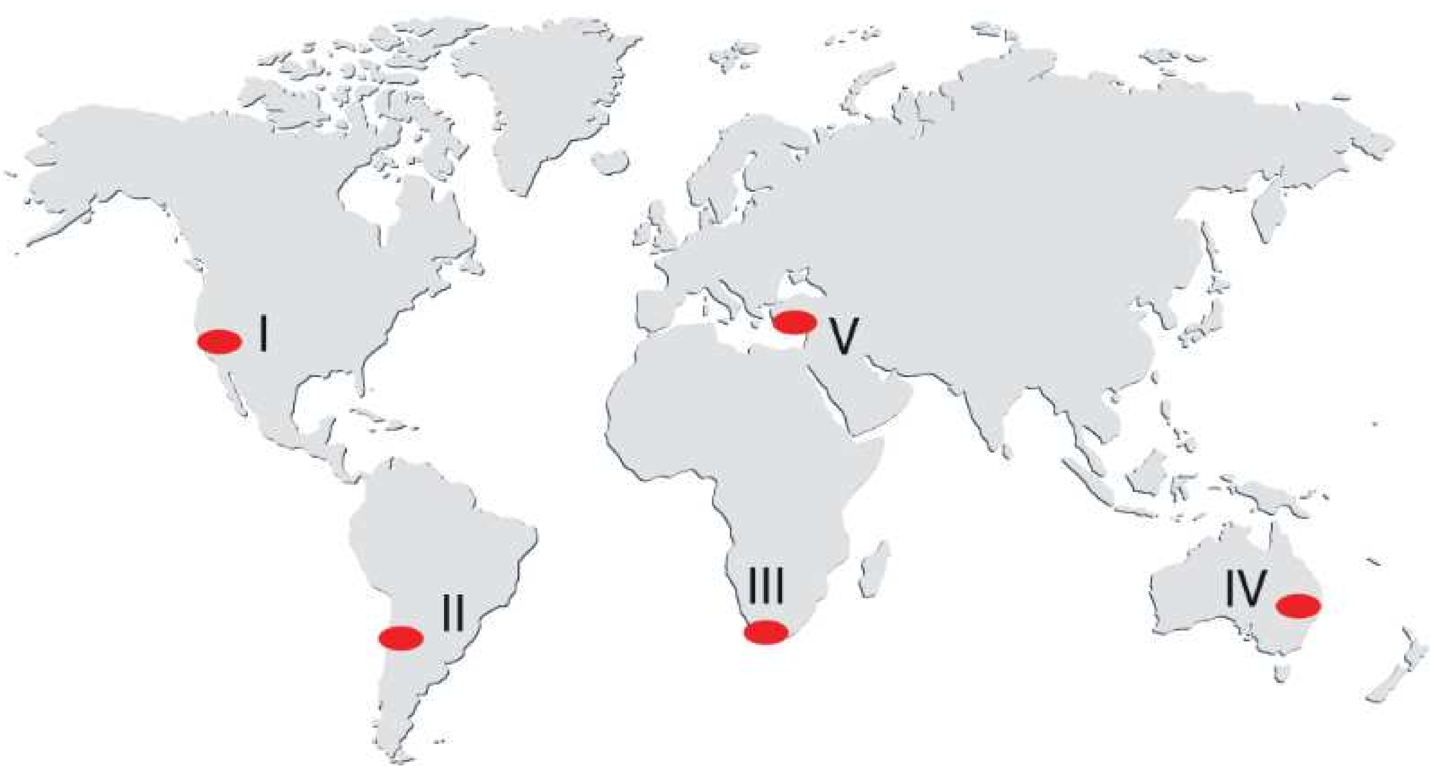
B) Çalı

C) Savan

D) İğne yapraklı orman

E) Tundra

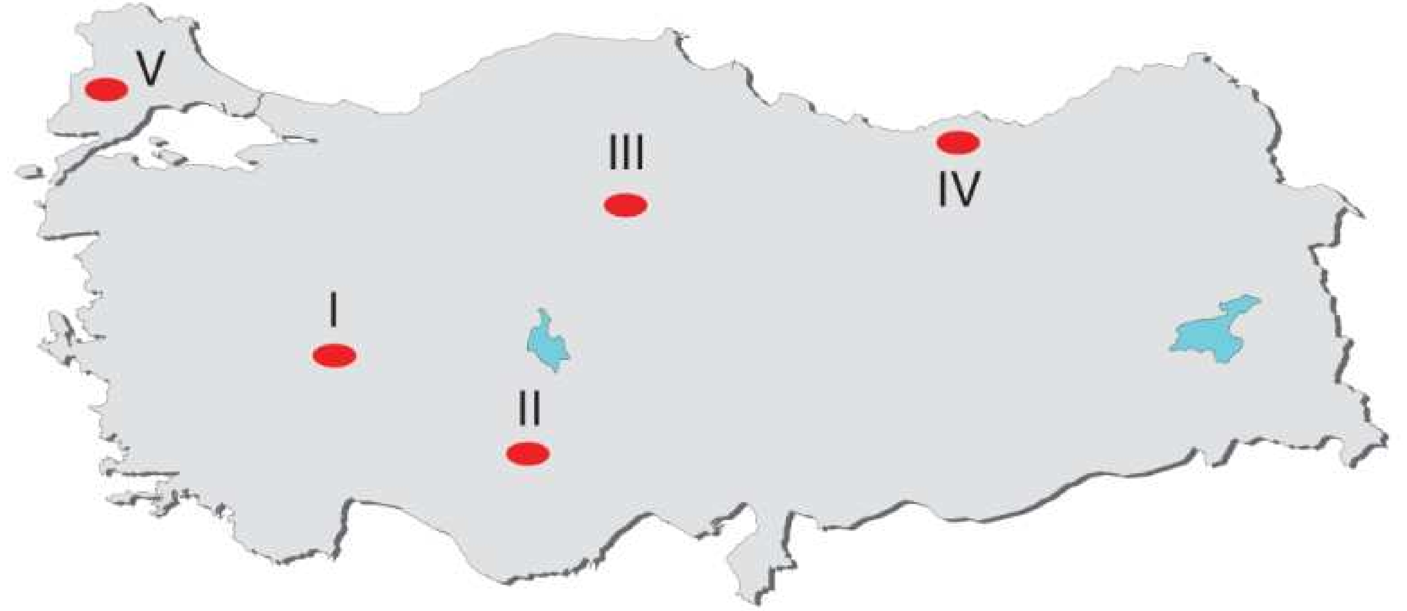
9. Aşağıdaki haritada bazı biyomların yerleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan biyomlardaki bitki ve hayvan türlerinin hangisi diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

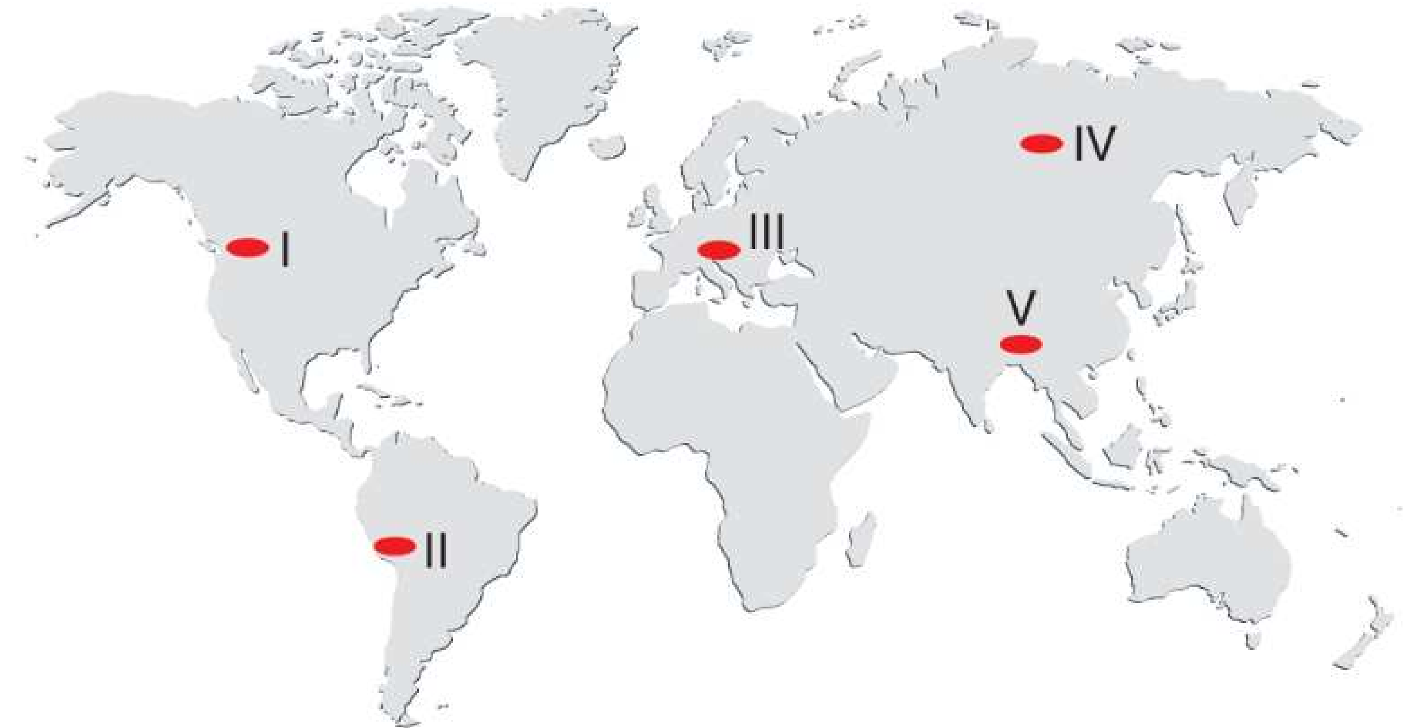
10. Ülkemizde hububat ekimi yapılan arazinin yaklaşık %30'unda hububat sapının yakıldığı tahmin edilmektedir. Anız yakılması topraklarımıza, ormanlarımıza, su varlığımıza, biyolojik çeşitliliğimize ve ekonomimize zarar vermektedir.

Söz konusu zararın, haritada numaralı alanların hangisinde en az olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Dağ biyomu dağların yüksek kesimleriyle düşük sıcaklık şartlarının hâkim olduğu alanlarda görülür.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde dağ biyomunun bulunduğu söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İYİ ÖĞREN

Ekosistemler, su ve kara ekosistemleri şeklinde iki grupta sınıflandırılır. Su ekosistemleri suyun kimyasal (tatlı, tuzlu) ve fiziksel özelliklerine göre; kara ekosistemleri ise klimatik faktörler ve bitki örtüsüne göre sınıflandırılmaktadır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

BİYOÇEŞİTLİLİK – 2

1. Her iki yarım kürede de 23,5° enlemlerine kadar olan saha dünyada tropikal ormanların bulunduğu alan olarak bilinmektedir. Tropikal ormanlar dünyanın en zengin canlı çeşitliliğine ev sahipliği yapar.

Tropikal ormanların dünyanın en zengin canlı çeşitliliğine sahip olmasında;

I. sıcaklık değişiminin az yaşanması,

II. yağış rejimin düzenli olması,

III. mevsim değişimlerinin yaşanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

2. Biyoçeşitlilik, bir bölgedeki çeşitli özelliklere sahip bitki ve hayvan türleri ile mikroorganizmaların sayısını ve bu canlıların birbirleriyle olan ilişkilerini ifade eder.

Buna göre aşağıda biyoçeşitlilikle ilgili yapılan açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) Çeşitli bitki ve hayvan türlerinin yaşadığı dünyada kıtaların ve bölgelerin biyoçeşitliliği aynı değildir.

B) Dünya üzerindeki canlıların büyük bir bölümü orman alanlarında yaşar.

C) İklim, biyoçeşitliliğin oluşmasında ve dağılışında belirleyici faktördür.

D) Değişen iklim koşulları bazı canlıların yeni yaşam alanı bulmak için göç etmelerine neden olmuştur.

E) Genel olarak engebeli bölgeler, yeryüzü şekillerinin düz olduğu bölgelere göre daha az bitki ve hayvan türlerine sahiptir.

3. “Mevsimlere bağlı olarak ortaya çıkan farklılaşmalar canlıların doğal çevreye uyumlarına yansır.” **diyen bir bilim adamının görüşüne aşağıda verilen örneklerden hangisi kanıt olarak gösterilebilir?**

A) Sıcak bölgelerde yaşayan bazı akarsu canlılarının aşırı sıcak ve kurak dönemlerde yaşamlarını sürdürebilmek için yaz uykusuna yatmaları

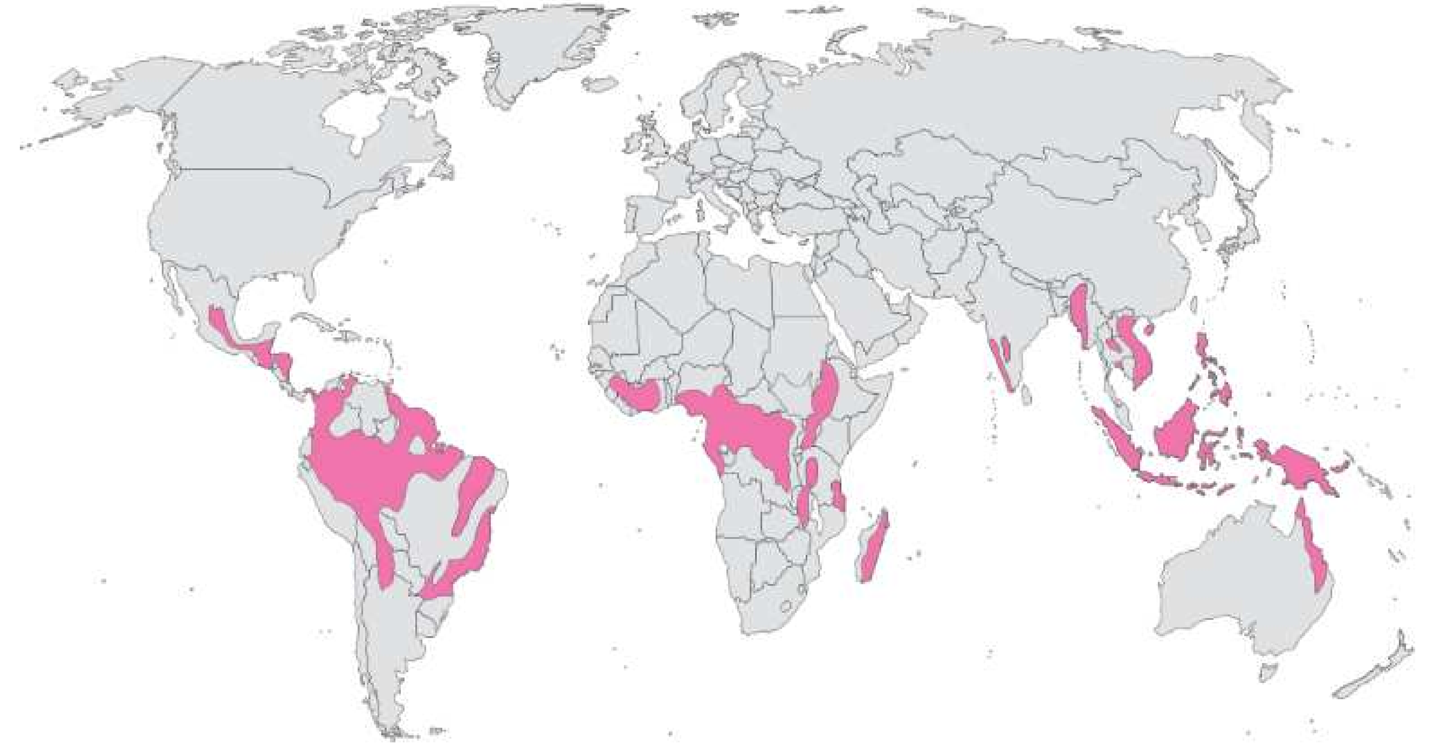
B) Canlılar dünyasında her şeyin doğması büyümesi çoğalması ve ölmesi

C) Aynı canlı türleri içinde farklı genetik yapıların oluşması

D) Ortak bir atadan gelen canlılar benzer özelliklere sahip olduklarından aralarında gen alışverişi yapabilmeleri

E) Bazı tarım ürünlerinin belirli topraklarda büyümesi

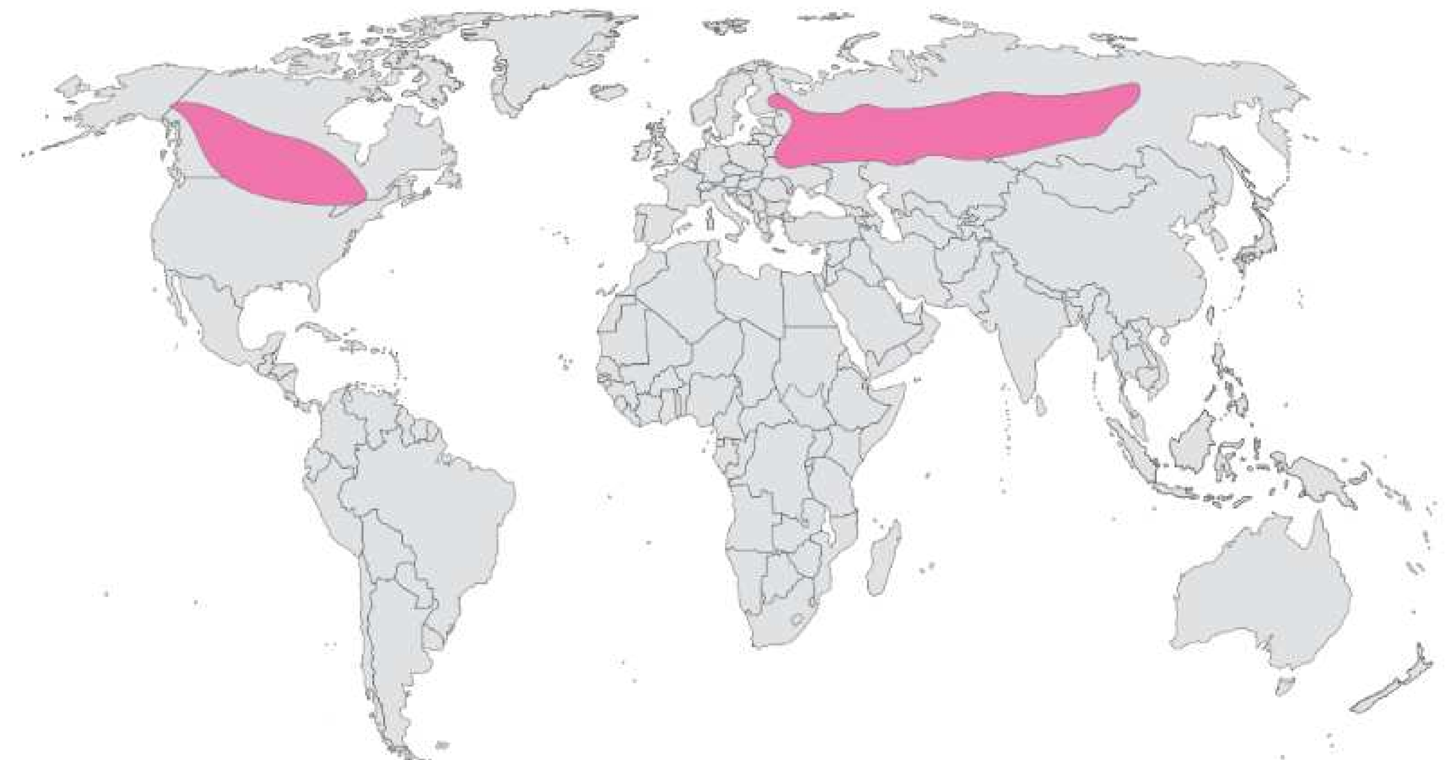
4. Aşağıdaki haritada bir biyom alanının dağılışı gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu biyom alanında yaygın olarak görülen hayvan türlerinden biri değildir?

A) Orangutan B) Kaplan C) Deve D) Papağan E) Yılan

5. Her biyomun kendine özgü bitki örtüsü ve hayvan türü olmakla beraber biyomlar, daha çok bitki örtüsüne göre adlandırılmaktadır.

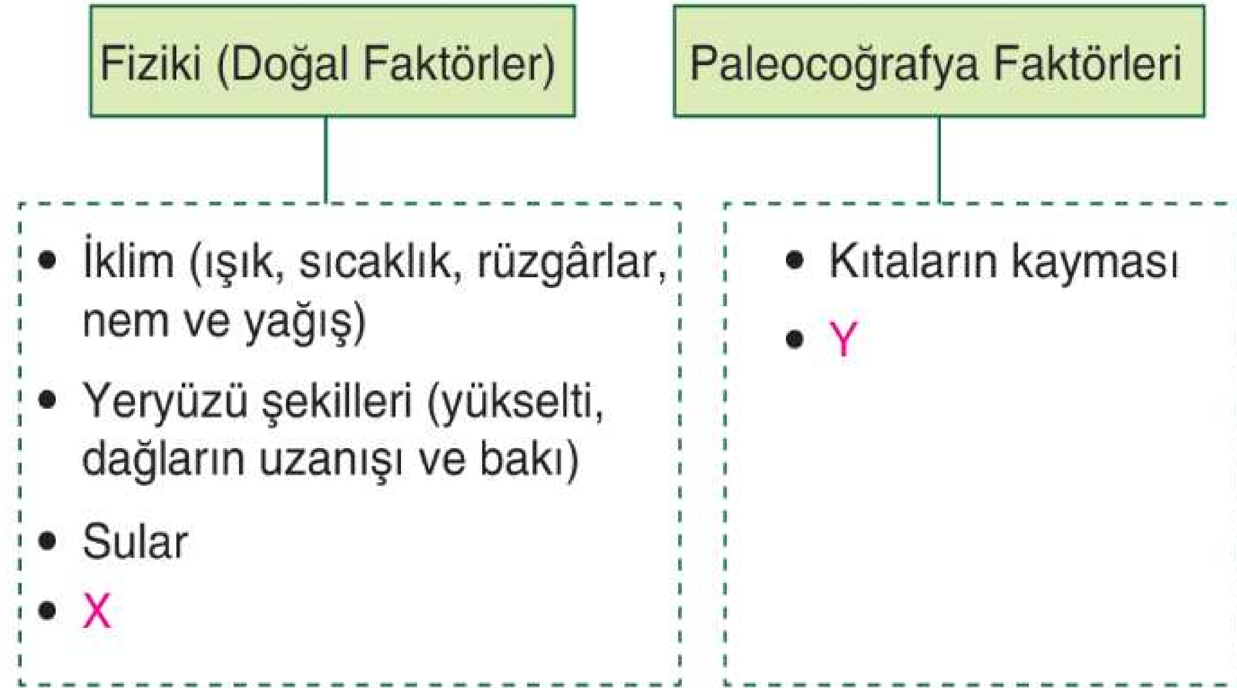
Buna göre haritada renklendirilerek gösterilen alan hangi biyom olarak adlandırılmaktadır?

A) Tundra B) İğne yapraklı orman C) Yağmur ormanları D) Savan E) Çalı

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

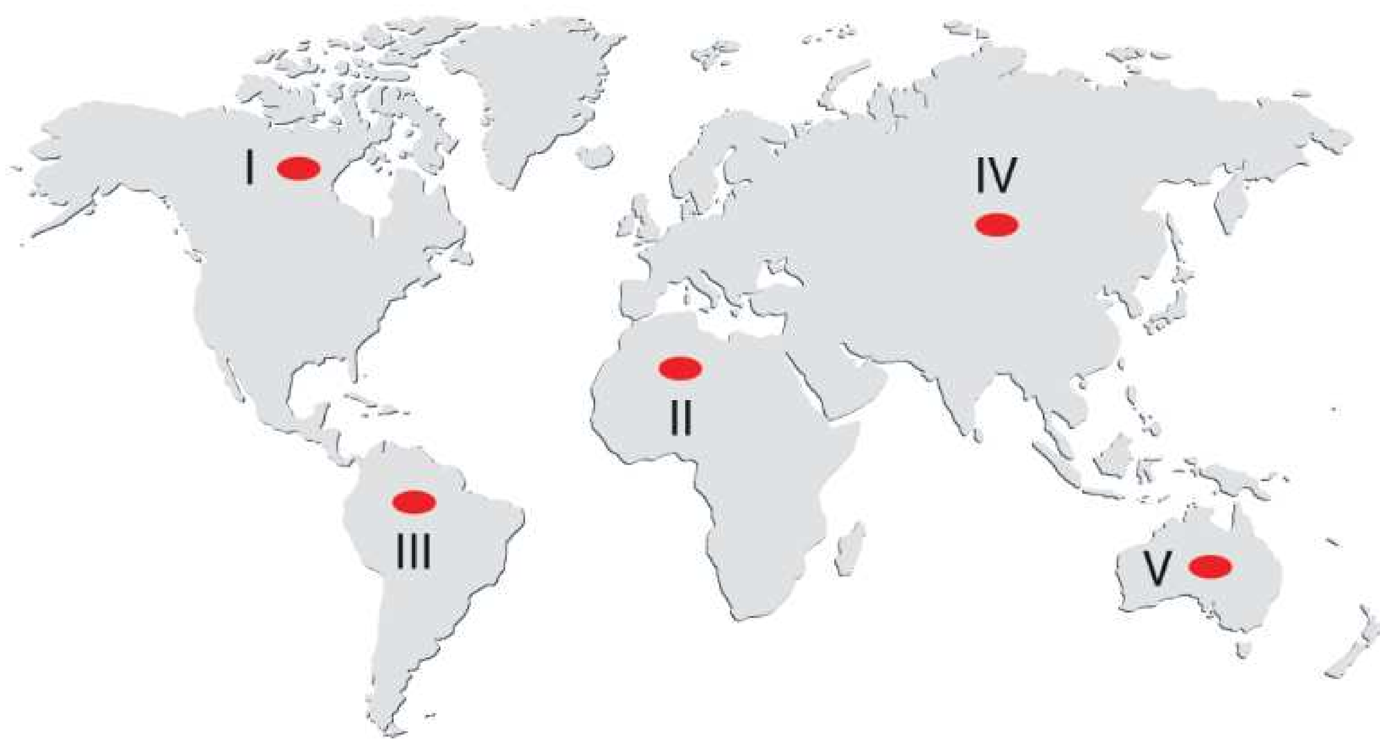
6. Yeryüzünde biyoçeşitliliğin oluşup zaman içerisinde değişmesi, çeşitli faktörlerin etkisine bağlı olarak gerçekleşmektedir.

Buna göre tabloda "X" **ve** "Y" **ile gösterilen yerlere aşağıdakilerden hangisi yerleştirilirse doğru olur?**

	X	Y
A)	Toprak yapısı	İklim değişikliği
B)	Kıtaların kayması	İklim
C)	İnsan faaliyetleri	Sular
D)	İklim değişikliği	Toprak yapısı
E)	Yükselti	Sıcaklık

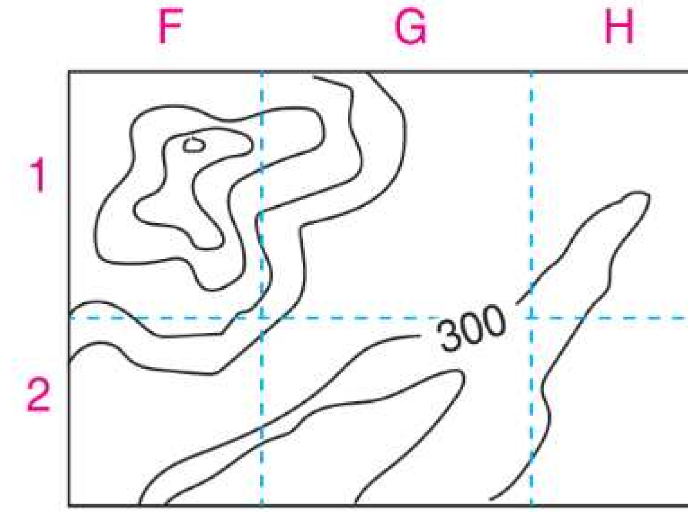
7. Yaşam kalitesi açısından en uygun imkânlara sahip ortamlarda canlıların büyüme ve üreme kapasiteleri artar. Bu imkânlardan uzaklaşıldıkça yaşamsal faaliyetler açısından şartlar zorlaşır ve canlılar yaşamdan kopar.

Buna göre haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisi canlıların yaşam kalitesi açısından en uygun imkânlara sahiptir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

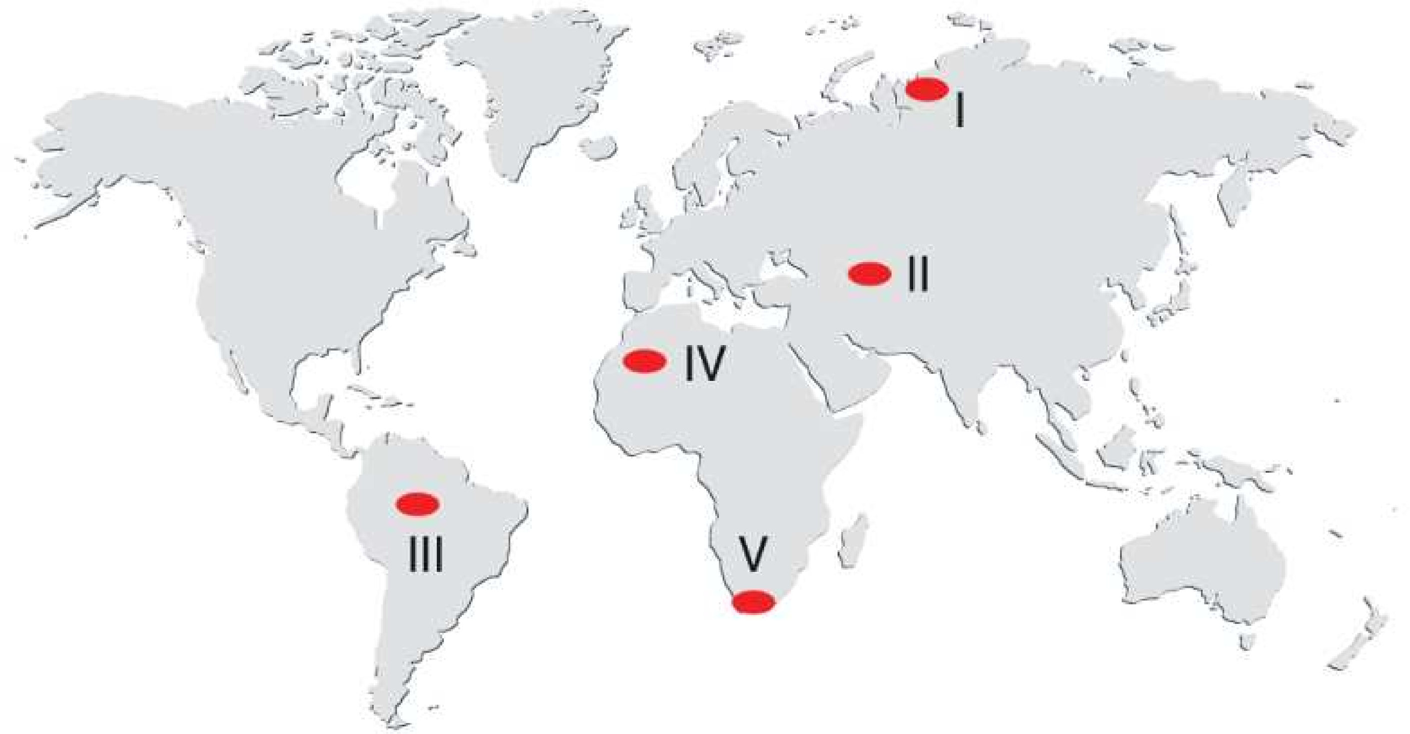
8. Biyoçeşitlilik, yeryüzü şekillerinin engebeli olduğu bölgelerde iklimin kısa mesafeler de değişmesi ve çeşitli iklim tiplerinin ortaya çıkmasına bağlı olarak artar. Genel olarak engebeli bölgeler, yeryüzü şekillerinin düz olduğu bölgelere göre daha zengin bitki ve hayvan türlerine sahiptir.

Buna göre yukarıdaki topografya haritasında numara ve harf kodları ile gösterilen alanların hangisinde biyoçeşitliliğin daha fazla olması beklenir?

A) F – 1 B) G – 1 C) H – 2 D) G – 2 E) H – 1

9.

Yukarıdaki haritada gösterilen numaralı alanlar, aşağıdakilerden hangisinde yer aldıkları biyom alanı ile yanlış eşleştirilmiştir?

A) I - Tundra
B) II - Step
C) III - Yağmur ormanları
D) IV - Savan
E) V - Çalı

10. Akarsu ve tatlı su göllerinden oluşan Tatlı su biyomları; saz, kamış, nilüfer ve bitkisel planktonları içerisinde barındırır. Gidegeni olan göllerin suları tatlı, gidegeni olmayan göllerin suları ise tuzlu veya acıdır.

Buna göre aşağıdaki göllerin hangisi, tatlı su biyomlarına örnek verilemez?

A) Beyşehir Gölü
B) Sapanca Gölü
C) İznik Gölü
D) Van Gölü
E) Manyas Gölü

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 3

ENERJİ AKIŞI VE MADDE DÖNGÜLERİ – 1

1. Madde döngülerinin bir düzen içerisinde ve kesintisiz olarak gerçekleşmesi ekosistemlerin devamlılığı açısından oldukça önemlidir.

Buna göre karbon döngüsündeki yapısal bütünlüğü;

I. volkanik patlama,

II. fotosentez süreci,

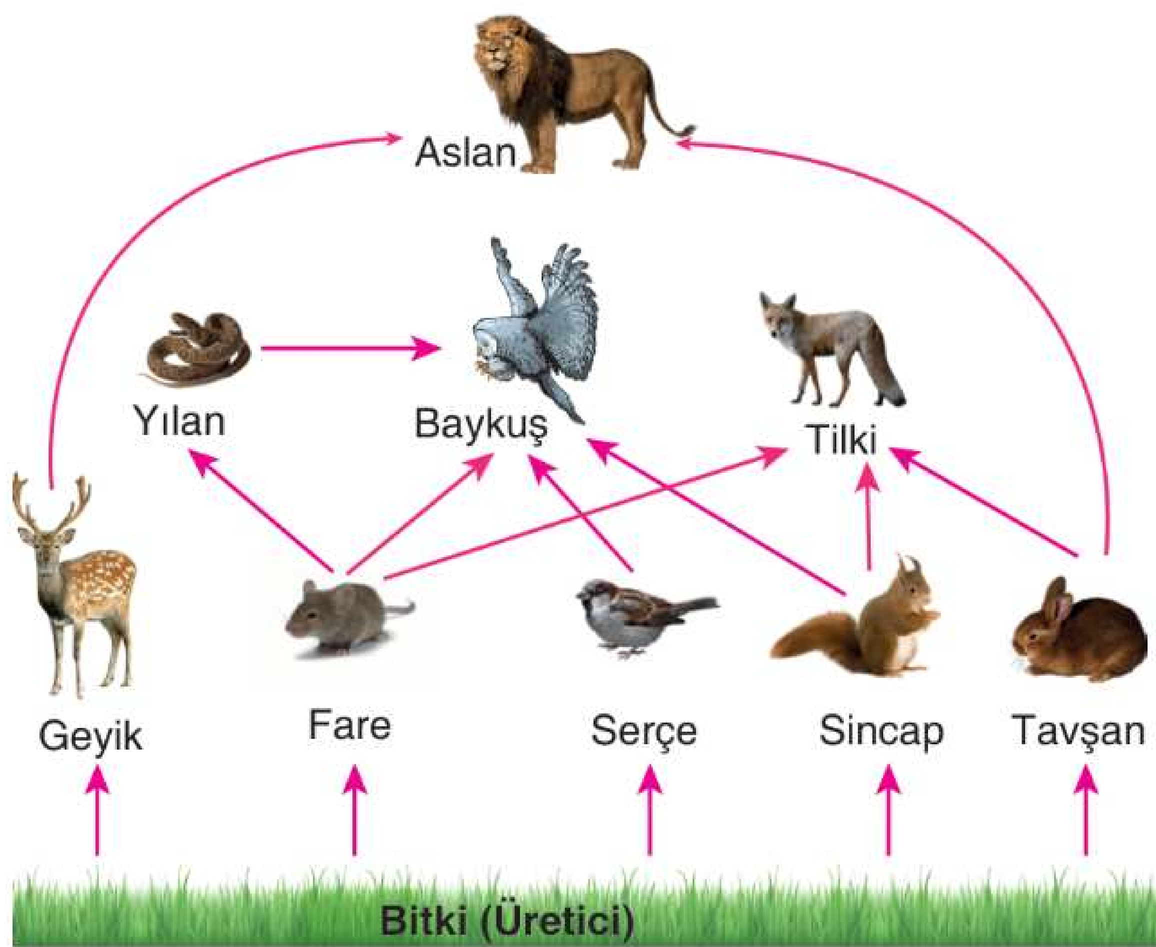
III. sanayileşme,

IV. hızlı nüfus artışı

etkenlerinden hangilerinin aksattığı söylenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

2.

Yukarıdaki görselde verilen besin zinciri ve enerji akışına göre,

I. Enerjinin en büyük kısmını aslan kullanır.

II. Otçullar yeşil bitkileri yiyerek organik maddeyi bünyelerine alır ve bir kısmını depolar.

III. Tilki sayısındaki azalış, fare ve tavşanların artmasına neden olur.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

3. Doğadaki azot döngüsündeki doğal bütünlüğü;

I. üretici otçul tüketici ilişkisinin bozulması,

II. atmosferdeki şimşek ve yıldırım gibi elektriksel boşalma,

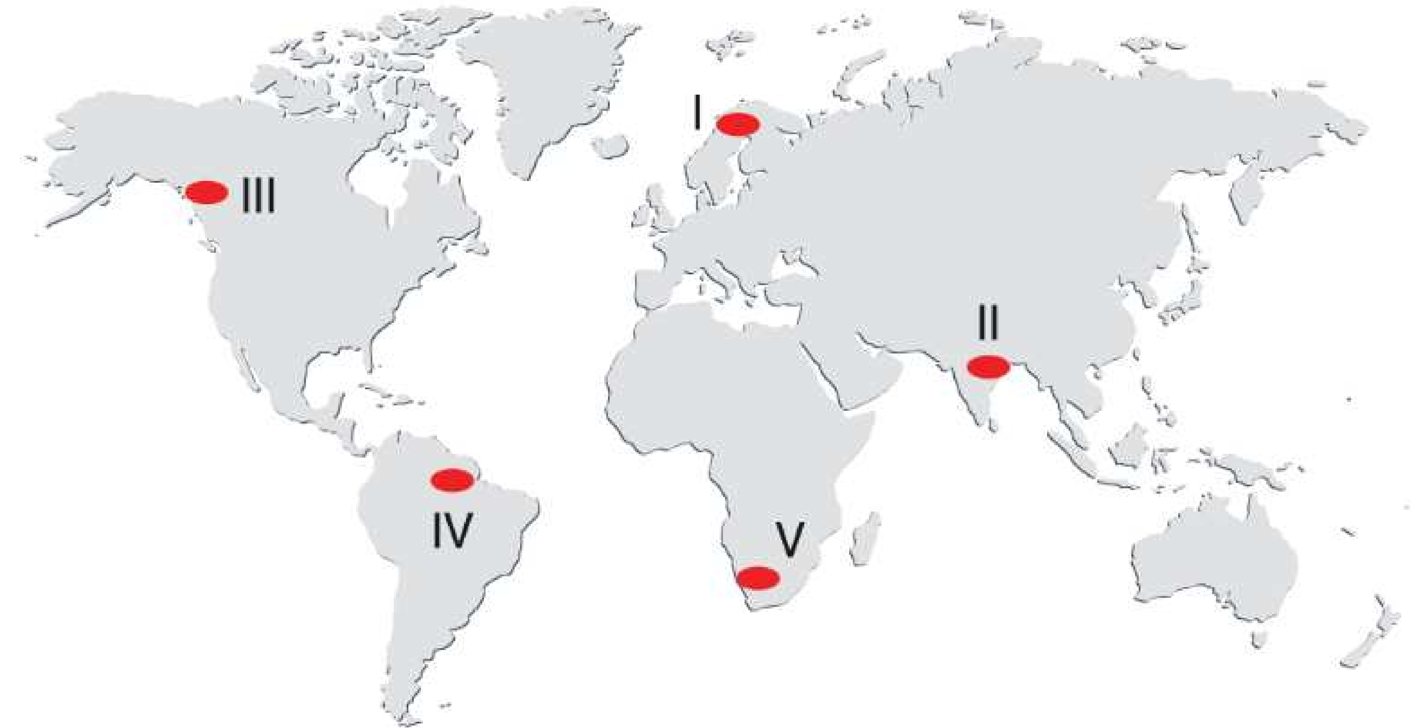
III. bakterilerin canlı çürüklerini ayrıştırması,

IV. tarımda azotlu gübre kullanımının artması

süreçlerinden hangileri bozar?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4.

Nüfusun yoğun olduğu yerlerde atmosfere salınan karbondioksit miktarı fazladır. Bu durum karbon döngüsünün zarar görmesine yol açmaktadır.

Buna göre yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangisinde sözü edilen duruma bağlı olarak karbon döngüsü daha fazla zarar görmektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5.
- Atmosferdeki suyun fotoliz ile ayrışması
- Bitkilerin fotosentez yapması

Yukarıda verilen olaylar aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

A) Oksijen üretimi

B) Oksijen tüketimi

C) Karbondioksit tüketimi

D) Azot gazının açığa çıkması

E) Karbondioksit üretimi

6. I. Bitkilerin fotosentezi
II. Orman yangınları
III. Fosil yakıt kullanımı

Yukarıdakilerden hangileri karbondioksitin açığa çıkmasına neden olmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

7. Suyun sıvı, katı ve gaz hâlde yeryüzü ile atmosfer arasında sürekli yer değiştirmesine hidrolojik döngü ya da su döngüsü denir. Su döngüsünün bozulmasında insan faaliyetleri etkilidir.

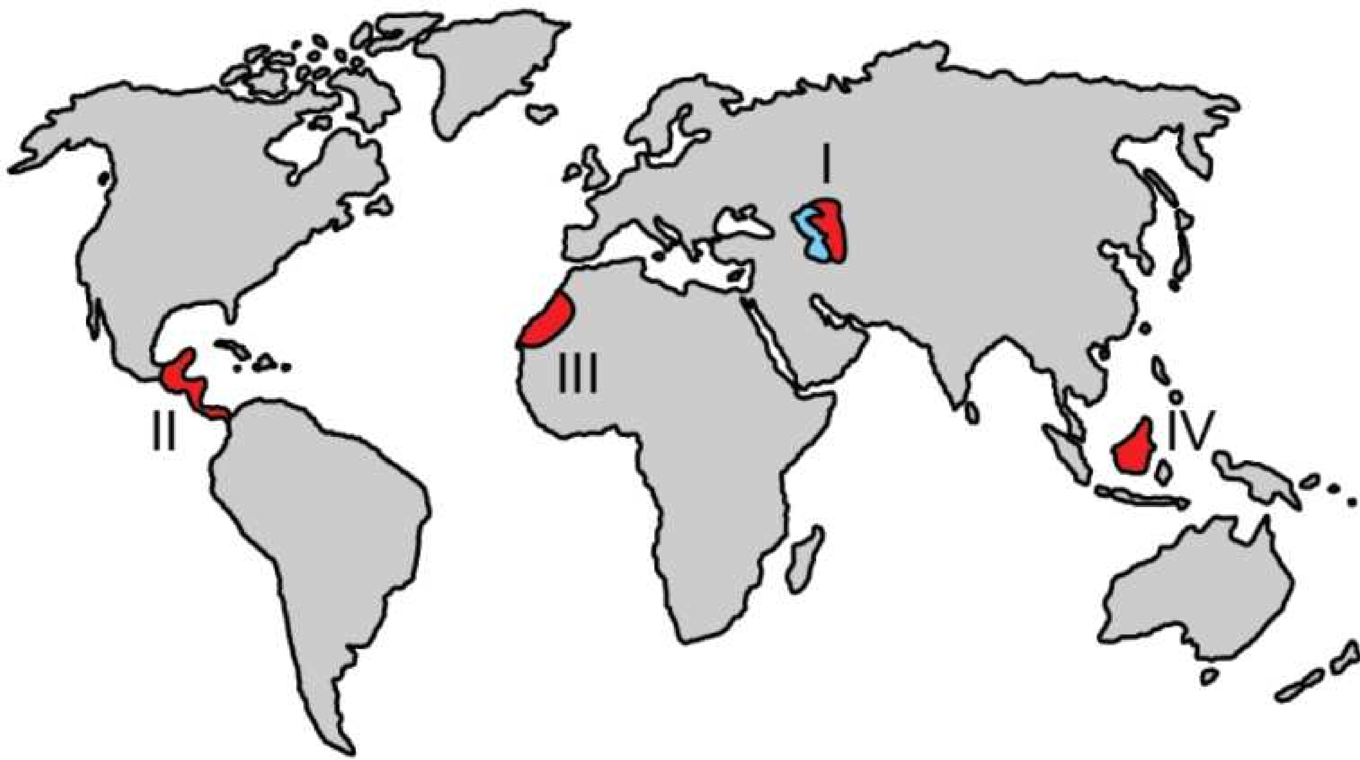
Buna göre;
I. göllerin kurutulması,
II. bataklıkların kurutulması,
III. akarsular üzerine barajlar yapılması

faaliyetlerinden hangileri su döngüsünün bozulmasına neden olur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

2023 / AYT

8. Yeryüzünde, sıcak ve nemli iklim koşullarına sahip alanlar ile biyoçeşitliliğin fazla olduğu alanların dağılışı arasında yakın bir ilişki vardır.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangilerinde biyoçeşitlilik daha fazladır?

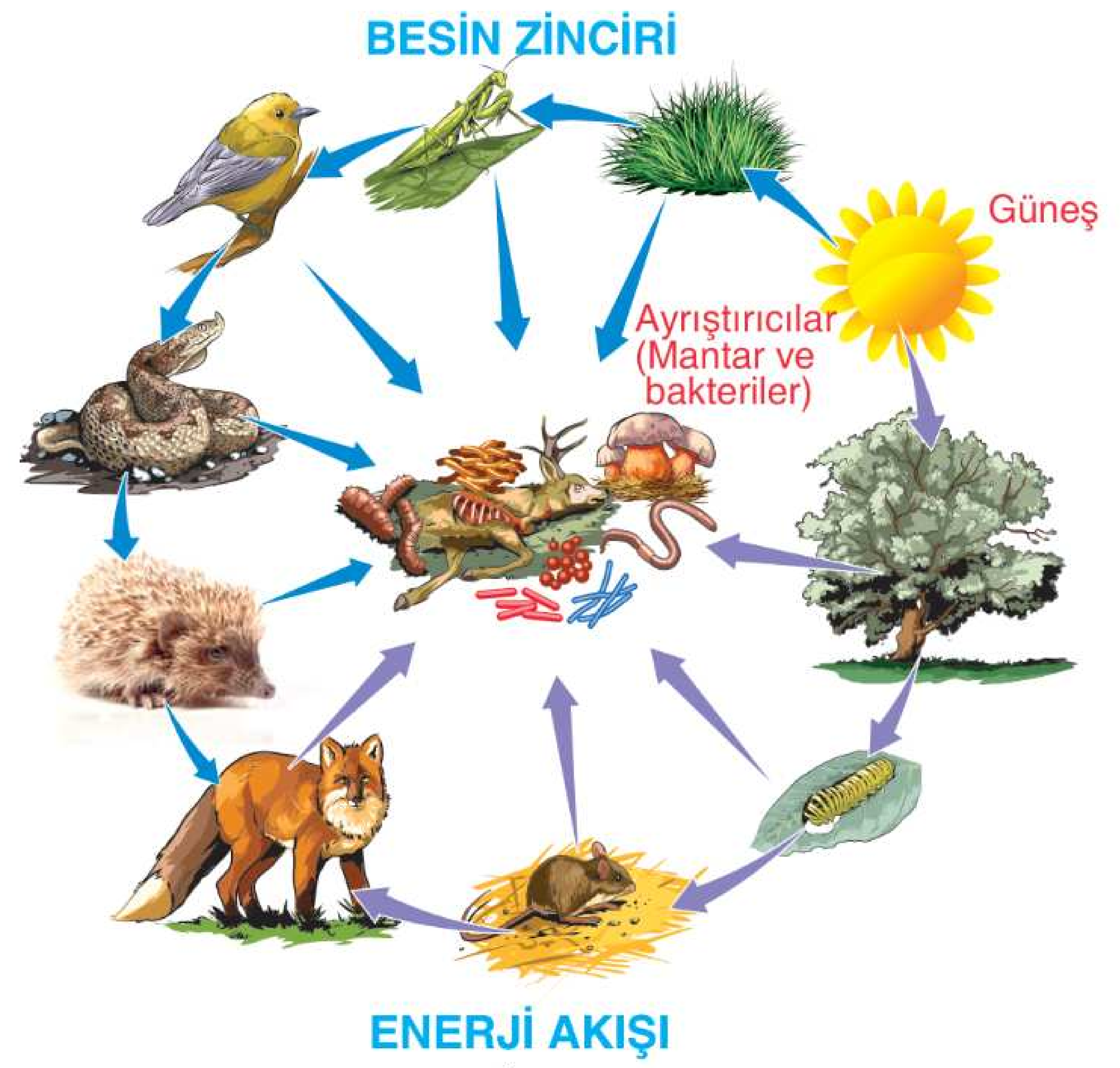
A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

9. Canlılar ihtiyaçları olan maddeleri yaşadıkları ortamdan alır ve gerekli kullanım sonrası bu maddeleri ortama geri verir. Maddelerin ekosistemdeki bu dolaşımına madde döngüsü denir. Madde döngülerinden biri de karbon döngüsüdür.

Buna göre, aşağıdaki durumların hangisinde karbondioksitin açığa çıkması beklenemez?

A) Canlıların solunum yapması
B) Anızların yakılması
C) Karbonatlı kayaçların ayrışması
D) Fosil kökenli yakıtların oluşması
E) Ölen canlıların çürümesi

✓ BUNLARI İYİ ÖĞREN

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 4

ENERJİ AKIŞI VE MADDE DÖNGÜLERİ – 2

1. Ekosistemdeki üreticiler, tüketiciler ve ayrıştırıcılar arasında doğal bir denge vardır. İnsanların bazı faaliyetleri sonucunda bu doğal denge bozulduğunda ekosistemdeki dengede bozulur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ekosistemdeki doğal dengeyi bozan bir faaliyet değildir?

A) Yerleşim alanı açmak için bitki örtüsünün tahrip edilmesi

B) Enerji üretmek için fosil yakıtların kullanılması

C) Barajların toprakla dolmaması için çevresinin ağaçlandırılması

D) Tarımsal verimi artırmak için kimyasal gübre kullanılması

E) Hasat sonrası tarlanın temizlenmesi için bitki kalıntılarının yakılması

2. Canlılar, ihtiyaçları olan maddeleri yaşadıkları ortamdan alır ve gerekli kullanım sonrası bu maddeleri ortama geri verir. Maddelerin ekosistemdeki bu dolaşımına madde döngüsü denir.

Madde döngülerine;

I. karbon,

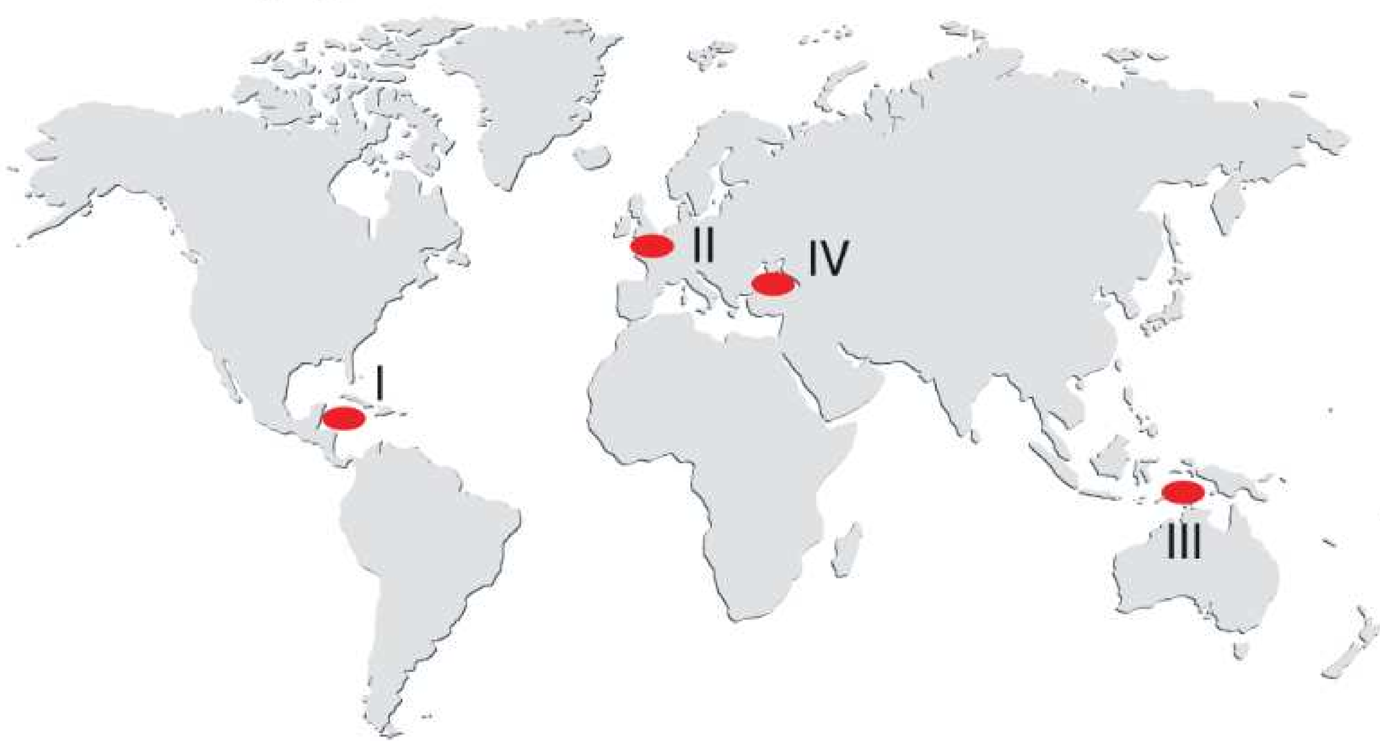
II. azot,

III. oksijen

döngülerinden hangileri örnek verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

3. Mercan resifleri, mercan adı verilen hayvanların ölmesi sonucu bunlara ait kalıntıların birikmesiyle oluşur. Mercanlar, deniz suyu sıcaklığının yıllık ortalama 23-25 °C olduğu sığ denizlerde yoğundur.

Buna göre haritada numaralandırılan denizlerin hangileri mercan resiflerinin yoğun olduğu alanlardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4. Türkiye farklı ekolojik karakterde, zengin ve çok çeşitli sulak alan habitatlarına sahiptir. Ancak bu sulak alanlar, bir çok sorunla karşı karşıyadır.

Bu sorunlar;

I. sulak alanların kurutulması,

II. kimyasal maddelerle kirletilmesi,

III. kaçak avlanmaların yapılması

faaliyetlerinin hangilerinden kaynaklanır?

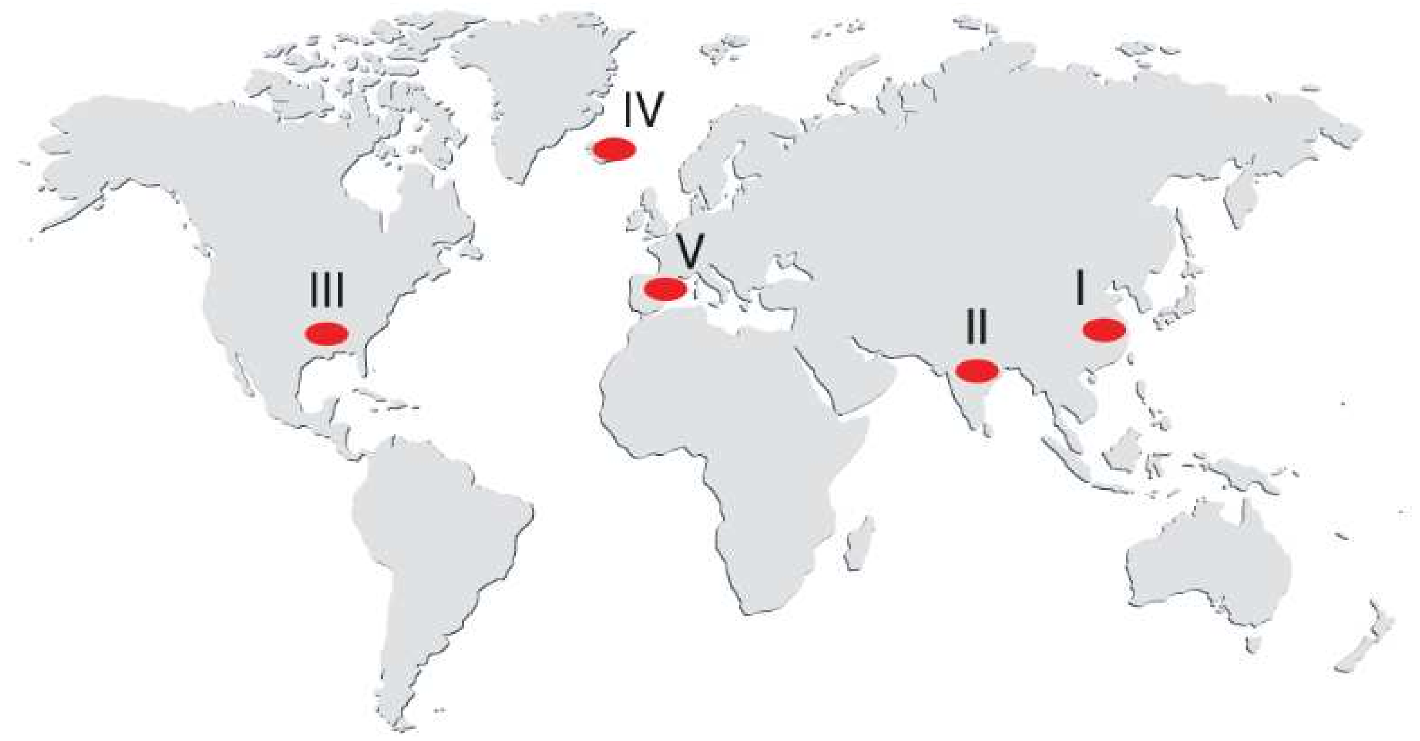
A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

5. Bitkilerle beslenen tüketicilere otçul, hayvanlarla beslenenlere etçil, hem et hem de otla beslenenlere de hepçil adı verilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hepçil hayvanlara örnek verilebilir?

A) Ayı B) Aslan C) Koyun D) Kurt E) İnek

6. Fosil kökenli yakıtların aşırı şekilde tüketilmesi, havadaki karbondioksit miktarının artmasına bu da geniş zaman aralığında sıcaklığın artmasına neden olmaktadır.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde bu duruma oluşturulan havadaki karbondioksitin en az olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. I. Güneşten gelen enerji, fotosentez yapan canlıların ürettikleri besinlerde depolanır. Bu besin maddelerinin, beslenme yoluyla bir canlıdan diğerine aktarılmasıdır.

II. İnorganik maddelerin, cansız ortamdan alınıp canlı unsurlar arasında kullanıldıktan sonra tekrar cansız ortama verilmesidir.

III. Bir bölgedeki genlerin, türlerin, ekosistemlerin ve ekolojik olayların oluşturduğu bütündür.

Yukarıda tanımlanan kavramlar, aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Biyoçeşitlilik	Madde döngüsü	Besin zinciri
B)	Biyom	Biyoçeşitlilik	Madde döngüsü
C)	Madde döngüsü	Biyoçeşitlilik	Besin zinciri
D)	Biyoçeşitlilik	Besin zinciri	Madde döngüsü
E)	Besin zinciri	Madde döngüsü	Biyoçeşitlilik

8.
- Atmosferde en çok bulunan gazdır.
- Canlıların yapı taşını oluşturan nükleik asit ve proteinlerde bulunur.
- Tüketicilerin bitkilerden aldığı bu maddeyi, bitkiler ise topraktan alır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen element aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karbon B) Azot C) Oksijen D) Su E) Kükürt

9. Besin maddeleri ve enerjinin üreticilerden otçullara, oradan da etçillere doğru aktarılmasına besin zinciri denir.

Aşağıdakilerden hangisi besin zincirinin her basamağında bulunur?

A) Birincil tüketiciler

B) İkincil tüketiciler

C) Üçüncül tüketiciler

D) Ayrıştırıcılar

E) Üreticiler

10. I. Işık

II. Ayrıştırıcılar

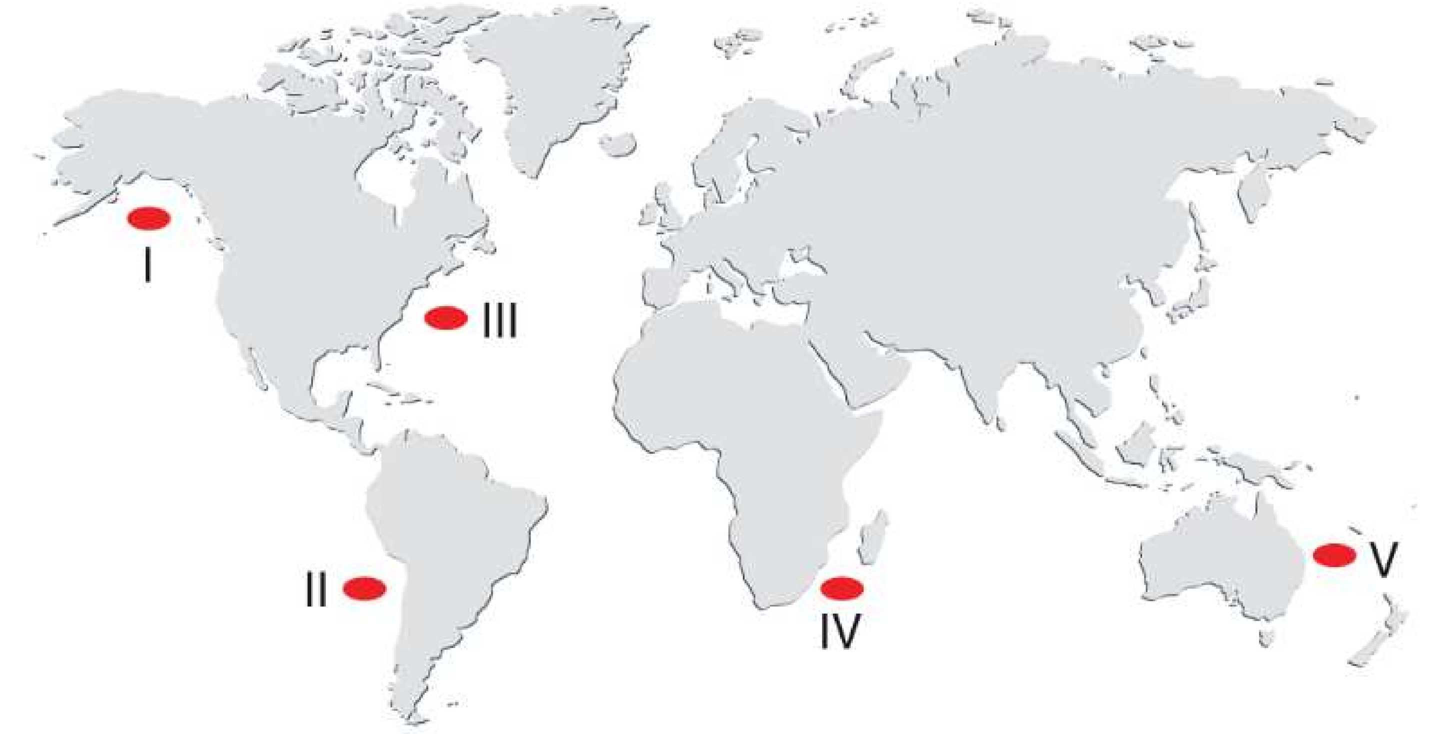
III. Oksijen

IV. Üreticiler

Yukarıdakilerden hangileri ekosistemi oluşturan cansız öğelere örnek verilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

11. Soğuk ve sıcak okyanus akıntılarının karşılaşma alanlarında plankton adı verilen bitkisel ve hayvansal tek hücreli canlıların sayısı oldukça fazladır.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinin plankton bakımından zengin olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan bölgelerin hangisi, Türkiye'deki Ramsar alanları arasında gösterilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 5

EKSTREM DOĞA OLAYLARI

1. Alışılmışın dışında olan ve nadiren görülen doğa olaylarına ekstrem doğa olayları denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi jeolojik kökenli ekstrem doğa olayına örnek verilemez?

A) Tsunami

B) Deprem

C) Meteor düşmesi

D) Volkanik patlamalar

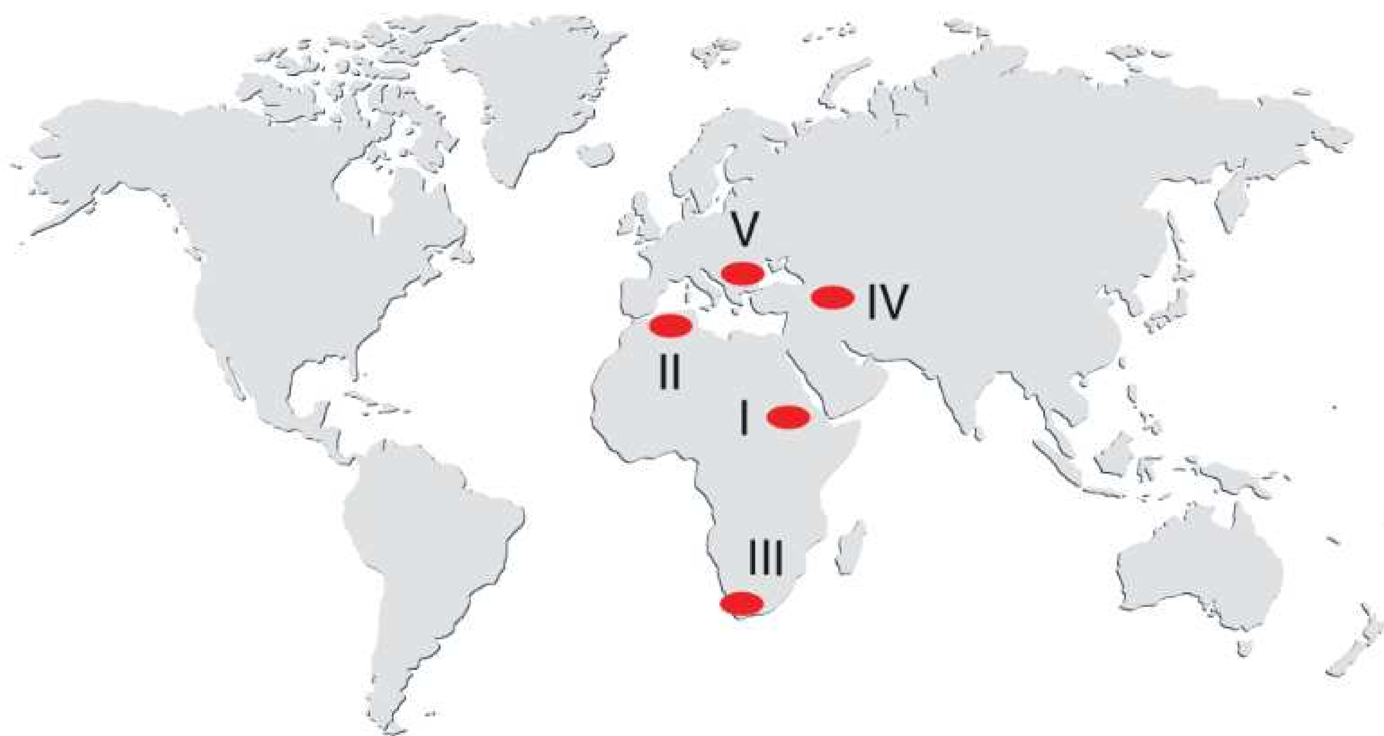
E) Kütle hareketleri

2. I. Kuraklık
II. Sel ve taşkın
III. Tsunami
IV. Deprem

Yukarıdakilerden hangilerinin meteorolojik kökenli ekstrem doğa olayları olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

3. Sahra Çölü'nün güneyi ile savanlar arasında kalan bölge, kuraklık açısından büyük risk altındadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen ülkelerin hangisi söz konusu alanda yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Biyoçeşitliliğin azalması
II. Salgın hastalıklar
III. Yiyecek kıtlığı
IV. Erozyon

Yukarıdakilerden hangileri, kuraklığın doğaya etkileri arasında gösterilebilir?

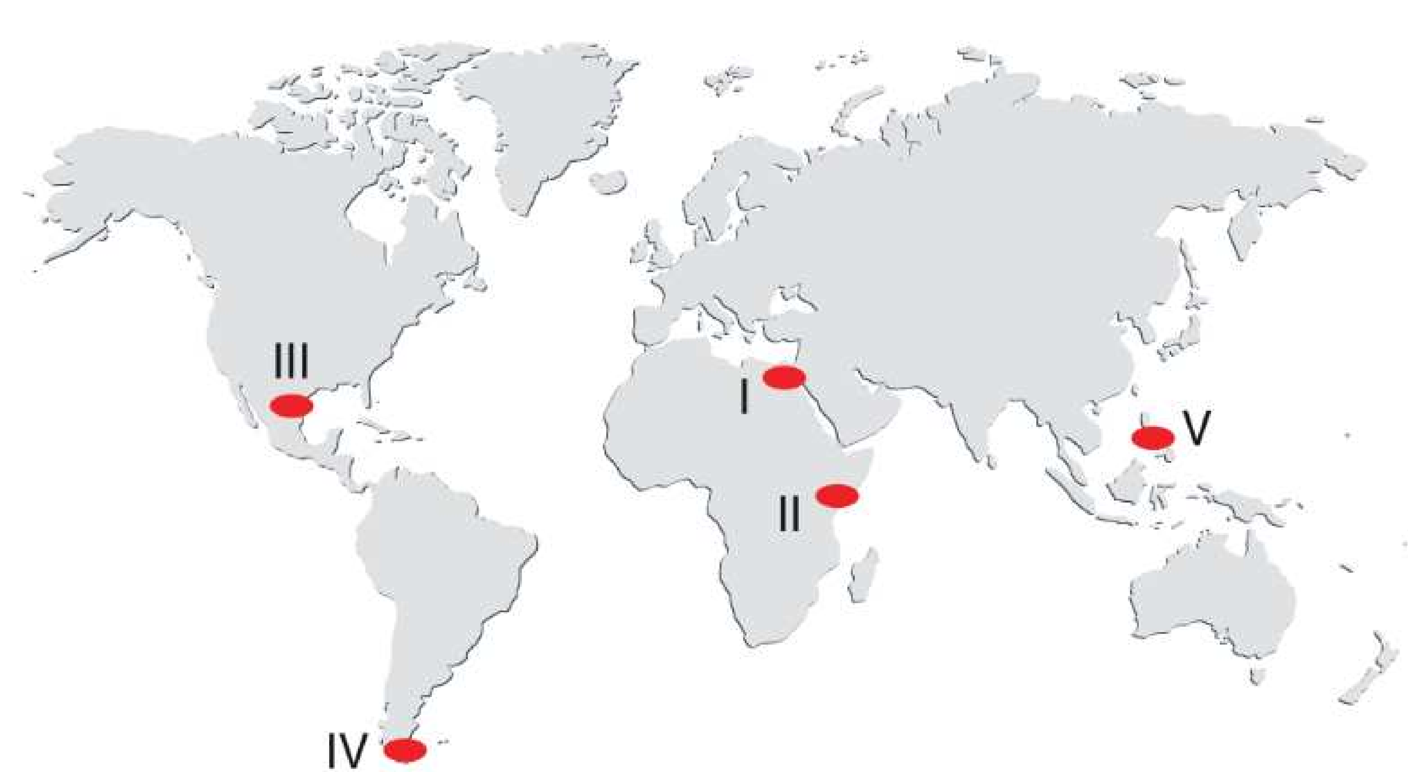
A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

5. Sanayi tesislerinde, ulaşım ve ısınmada kullanılan fosil kökenli yakıtlar karbondioksit oranını artırmaktadır. Karbondioksit oranının artması ise küresel iklim değişikliğine yol açmaktadır.

Buna göre küresel iklim değişimi sorununu azaltmak için aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisi kullanılmamalıdır?

A) Rüzgâr B) Jeotermal C) Kömür D) Su E) Güneş

6. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen bölgelerin hangisinde 21 Haziran'da sıcaklığın 30 °C olarak ölçülmesi ekstrem doğa olayıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7.

Yukarıdaki haritada koyu renkle gösterilen ülkede, aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenen ekstrem olaylardan biri değildir?

A) Volkanik patlamalar

B) Kuraklık

C) Depremler

D) Tsunamiler

E) Şiddetli kasırgalar

8. **Aşağıdaki şehirlerden hangisinin mayıs ayı sıcaklık ortalamasının 25 °C'nin üzerinde olması ekstrem sıcaklık olarak kabul edilebilir?**

A) Cidde B) Bağdat C) Cakarta D) Helsinki E) Kalküta

9. Çölleşme, kısaca toprağın susuz kalması ve çoraklaşmasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi çölleşmeye karşı alınabilecek önlemlerden biri değildir?

A) Mera ve otlakların aşırı otlatmaya karşı korunması

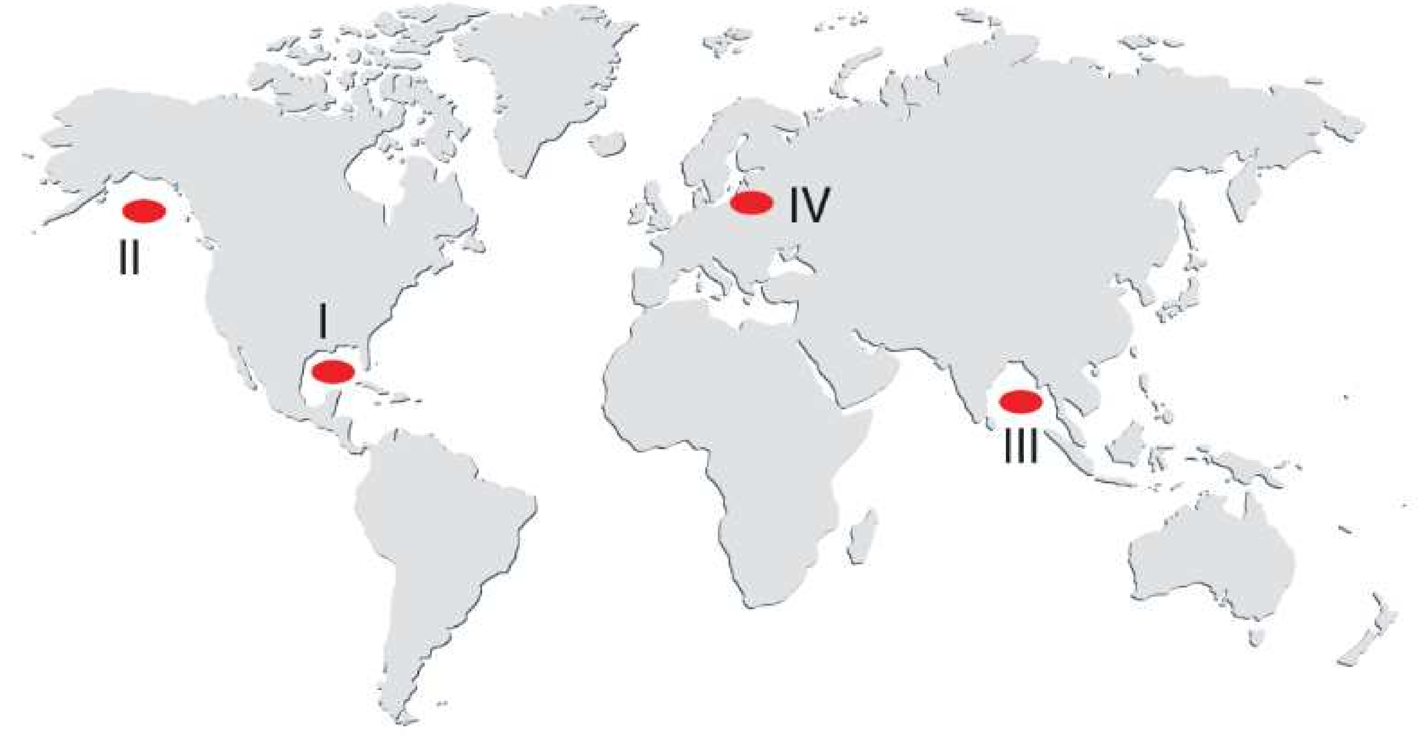
B) Bölge şartlarına göre tarım ürünlerinin yetiştirilmesi

C) Tarımsal verimi artırmak için aşırı sulama yapılması

D) Doğal kaynakların israf edilmeden kulanılması

E) Bilimsel ölçütlere göre arazi kullanım planlarının yapılması

10. Dönenceler arasında okyanus kıyılarında yer alan bölgelerde tropikal fırtınalar ekstrem doğa olayları oluşturmaktadır.

Buna göre haritada numaralı alanların hangilerinde tropikal fırtınalar etkilidir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

11. İnsanların faaliyetlerinden kaynaklanan ve sera etkisi yapan gazların atmosferdeki oranının artmasıyla ortaya çıkan küresel ısınma, iklim değişikliğine neden olmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi, iklim değişikliğine kanıt olarak örnek verilebilir?

A) Grönland'da buzulların erimesi

B) Japonya'da depremlerin görülmesi

C) Endonezya'da tsunamilerin görülmesi

D) Meksika'da volkanik patlamaların yaşanması

E) İzlanda'da gayzer kaynaklarının yaygın olması

12. Hava sıcaklıklarının meteorolojik ölçümlerle kaydedildiği 1860 yılından bu yana en yüksek sıcaklıklar, 1990'dan sonra ölçülmüştür. Ortalama kara ve okyanus yüzey sıcaklığı son yüz yılda yaklaşık 0,9 °C artmıştır. Bu ve benzeri meteorolojik olaylar küresel ısınmanın göstergesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi küresel iklim değişiminin nedenlerinden biri değildir?

A) Ormanların tahrip edilmesi

B) Tarımda aşırı gübre kullanılması

C) Ulaşımda fosil yakıtların kullanılması

D) Termik santrallerde elektrik üretilmesi

E) Volkanik patlamaların yaygınlaşması

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

13. Rusya'nın Sibirya bölgesinde yer alan Yakutsk'ta 250 bin kişi yaşıyor. 1632'de Lena Nehri kıyısında kurulan Yakutsk şehri, Rusya Federasyonu'na bağlı özerk Yakutistan Cumhuriyeti'nin de başkenti. Şehirde sıcaklık kışın -64 °C'ye kadar düşebiliyor. Sıcaklık -52 °C'nin altına inmediği sürece okullar ve resmî kurumlar tatil edilmiyor. Bölge mineral açısından ise oldukça zengin. Elmas, altın, petrol ve doğal gaz başlıca önemli yer altı kaynaklarıdır.

Yukarıdaki bilgilere göre, Yakutsk şehrinin kurulması ve gelişmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) İklim

B) Yeryüzü şekilleri

C) Maden

D) Tarım

E) Turizm

14. Enerji tüketimi, ulaşım, ısınma veya satın alınan ürünlerin üretim ve dağıtımı sırasında atmosfere salınan sera gazı miktarı karbon ayak izi olarak ifade edilir.

Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin davranışı karbon ayak izini büyütmektedir?

A) **Ali:** Evde ve okulda gereksiz yere yanan ışıkları söndürürüm.

B) **Ayşe:** Kullanmadığım bilgisayarımın fişini prizden çekerim.

C) **Sema:** Yakın mesafelere araçla gitmek yerine yürüyerek giderim.

D) **Arda:** Diş fırçalarken musluğu sonuna kadar açar ve açık tutarım.

E) **Ahmet:** Çöplerimi türlerine göre ayırarak geri dönüşüme atarım.

2023 / AYT

15. Sıcaklık değerlerinin mevsim normallerinin altına düşmesi ve bir süre devam etmesi soğuk hava dalgası olarak ifade edilir. Bu hava dalgası ekstrem hava olayı olarak kabul edilir ve pek çok doğal, beşerî ve ekonomik etkiye neden olur.

Bu ekstrem hava olayının yarattığı etkiler arasında;

I. enerji tüketiminin artması,

II. bitki türlerinin yok olması,

III. üretim faaliyetlerinin aksaması

durumlarından hangileri yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

16. I. Astronomi kökenli - Meteor düşmesi

II. Jeoloji ve Jeomorfoloji kökenli - Kuraklık

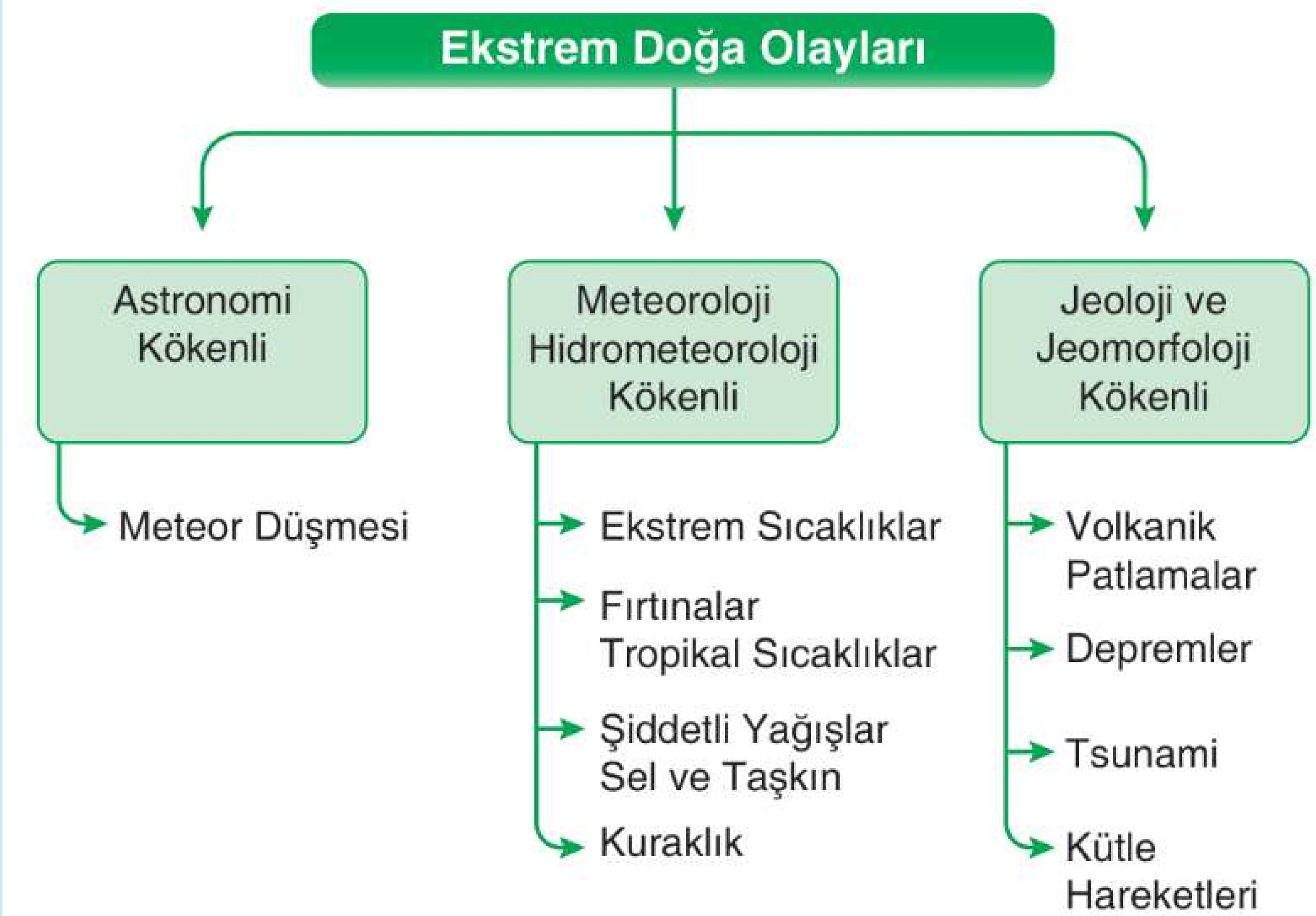
III. Meteoroloji ve Hidrometeoroloji kökenli - Tsunami

Yukarıda oluşum kökenine göre ekstrem doğa olayları eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

✓ BUNLARI İYİ ÖĞREN

Doğa olayları herhangi bir yerde normal sürecini yaşarken, bazen bu seyrinin dışına çıkarak o güne kadar görülmeyen ya da çok seyrek görülen olaylar şeklinde gerçekleşmektedir. Doğadaki bu olayların en az ya da en üst seviyelerine ekstrem değerler denir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1.

HABER

Sahip olduğu doğal zenginlik, bitki ve canlı çeşitliliği ile cazibe merkezi olan Türkiye'de 2007'den beri bu zenginlikleri yurt dışına çıkarmaya çalışan 114 biyokaçakçı yakalandı ve para cezasına çarptırıldı. Genel olarak başka bölgelerde bulunmayan türleri veya bu türlere ait genetik kaynakları elde etmeyi hedefleyen biyokaçakçıların Türkiye'nin doğal zenginliklerini de hedef aldığı bildirildi. Biyokaçakçıların Türkiye'nin ev sahipliği yaptığı endemik bitkiler, kültür bitkilerinin yabani akrabaları, tıbbi ve aromatik bitkiler, yerli hayvan ırkları, zehirli yılanlar ve böcekler gibi genetik kaynak değeri yüksek pek çok türü yurt dışına izinsiz çıkarmaya çalıştığına dikkat çekildi.

Yukarıdaki gazete haberine göre;

I. Türkiye'nin biyoçeşitlilik bakımından zengin olduğu,

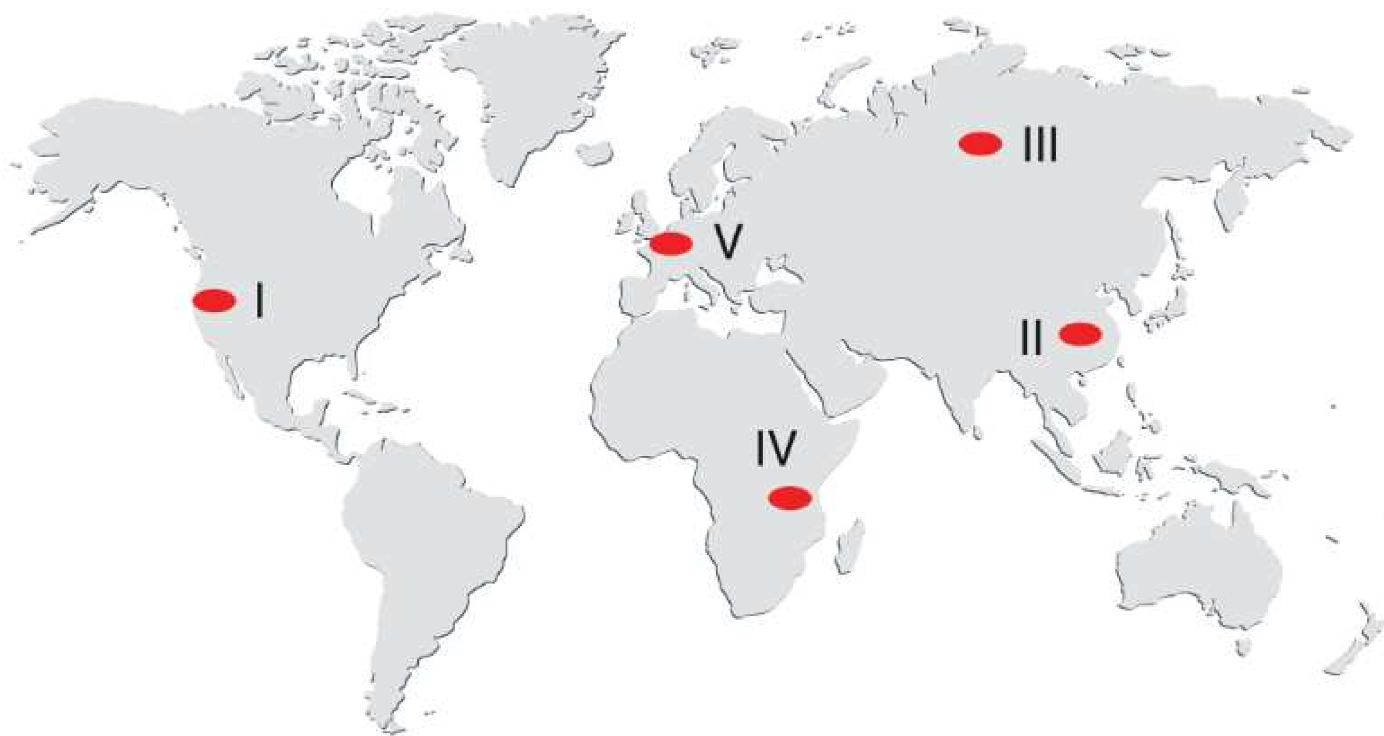
II. biyokaçakçılığın yasal suç teşkil ettiği,

III. biyokaçakçılığın yalnızca endemik bitkilere yönelik olduğu

bilgilerinden hangilerine ulaşılır?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

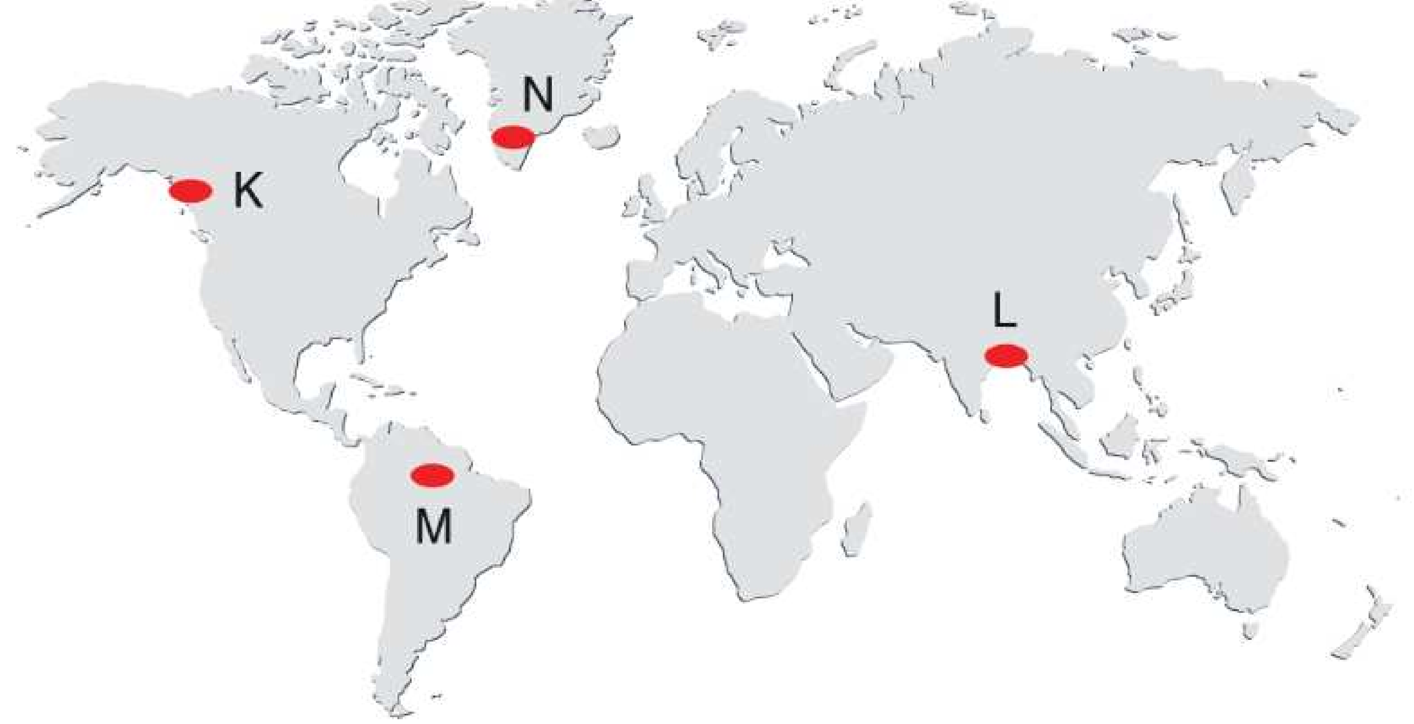
2. Yaşadığım bölgede savan biyomu görülür. Zebra, zürafa, fil, aslan ve leopar başlıca hayvan türleridir. Bu hayvan türlerinin belgesellerini çekmek isteyen birçok yabancı televizyon ekibi bölgemize gelmektedir.

Buna göre söz konusu kişinin yaşadığı bölge, haritadaki numaralı bölgelerden hangisi olabilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bir bölgedeki türlerin, genlerin, ekosistemlerin, ekolojik olayların oluşturduğu bütüne ve canlıların çeşitlilik göstermesine biyoçeşitlilik denir.

Buna göre haritada gösterilen numaralı bölgelerin biyoçeşitlilik özellikleriyle ilgili olarak,

I. K ve L bölgelerinde yağış az, su kaynakları yetersiz olduğundan biyoçeşitlilik azdır.

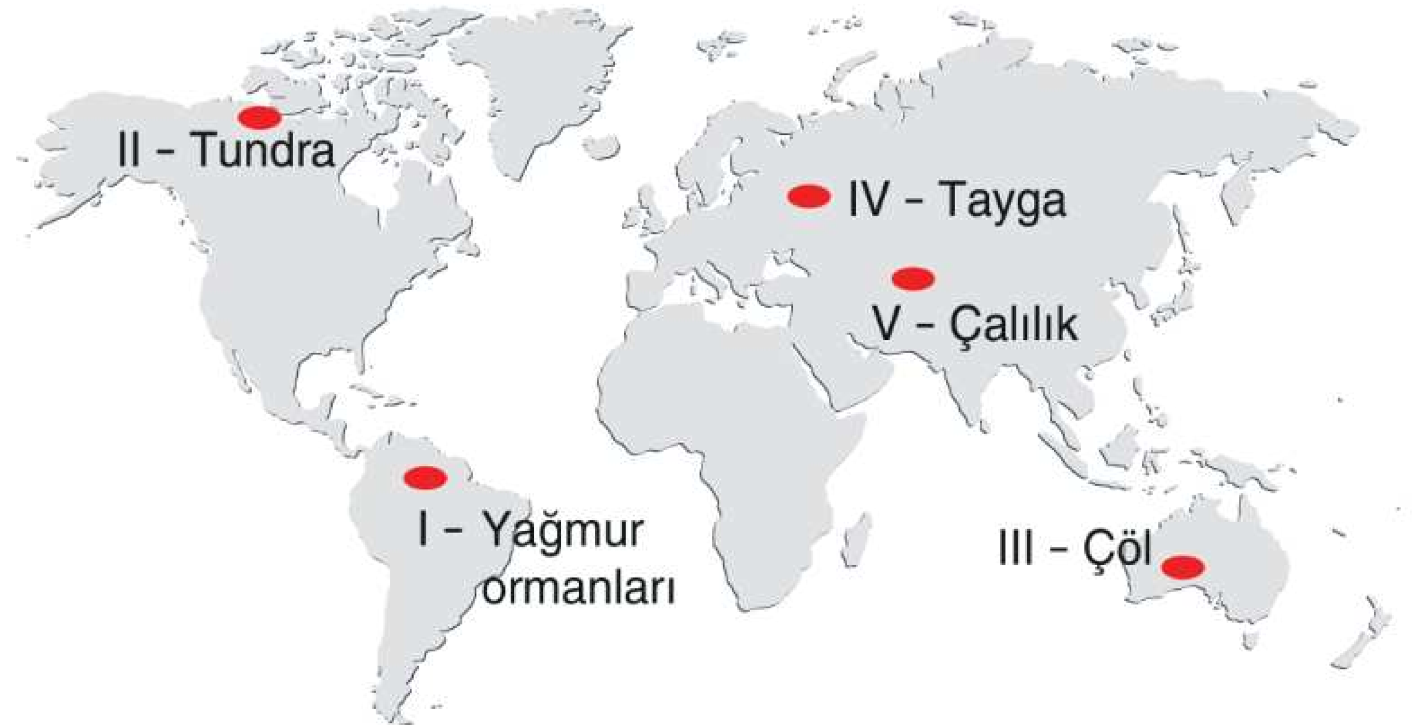
II. M bölgesinde yıl boyu sıcaklık ve yağış fazla olduğundan biyoçeşitlilik fazladır.

III. N bölgesinde besinlerin kolay sağlanması ve klimatik koşulların elverişli olması nedenleriyle biyoçeşitlilik fazladır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

4. Aşağıdaki haritada bazı biyomların yerleri numaralandırılarak gösterilmiş ancak dağılışta bir biyomun yeri yanlış gösterilmiştir.

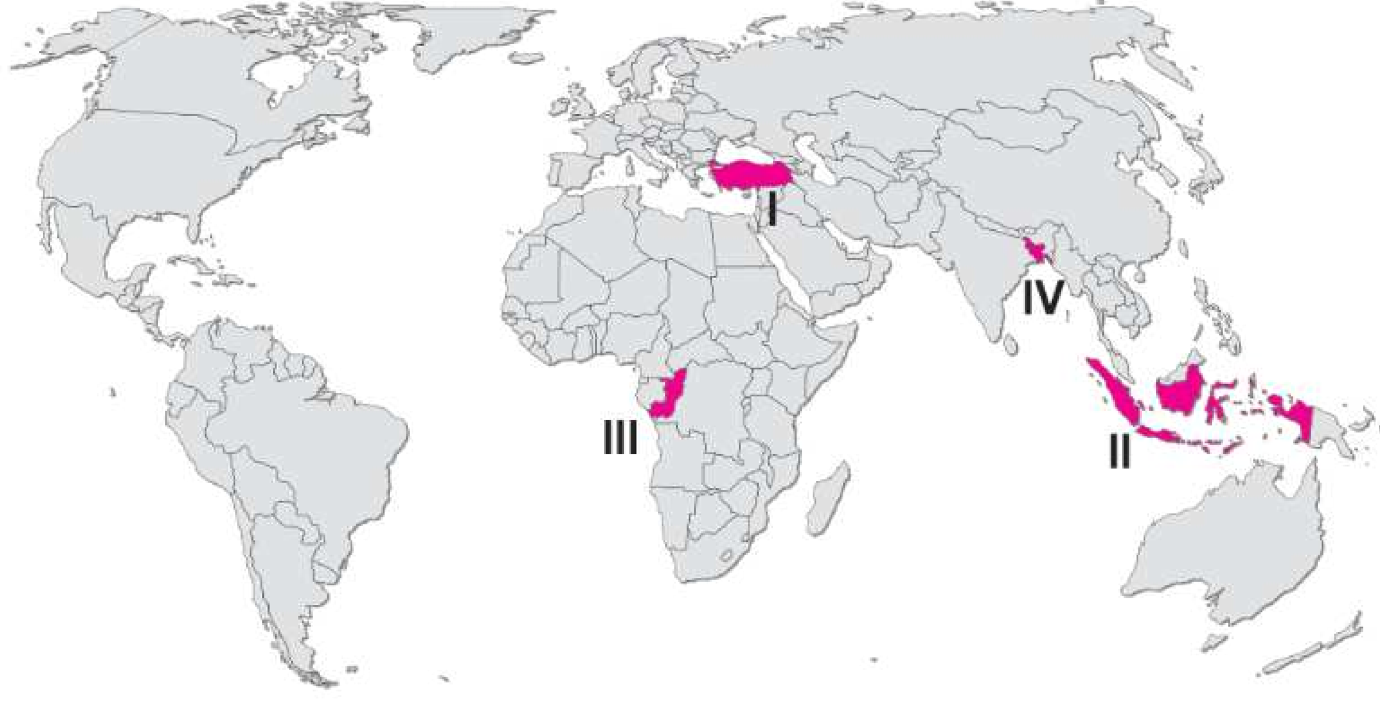

Buna göre numaralı bölgeler ile biyom eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Haritadaki numaralı bölgelerin coğrafi özellikleri göz önüne alınırsa;

I. I'de şiddetli volkanik patlamalar sonucunda can ve mal kaybı yaşanması,

II. II'de dev boyuttaki tsunamilerin can ve mal kaybına neden olması,

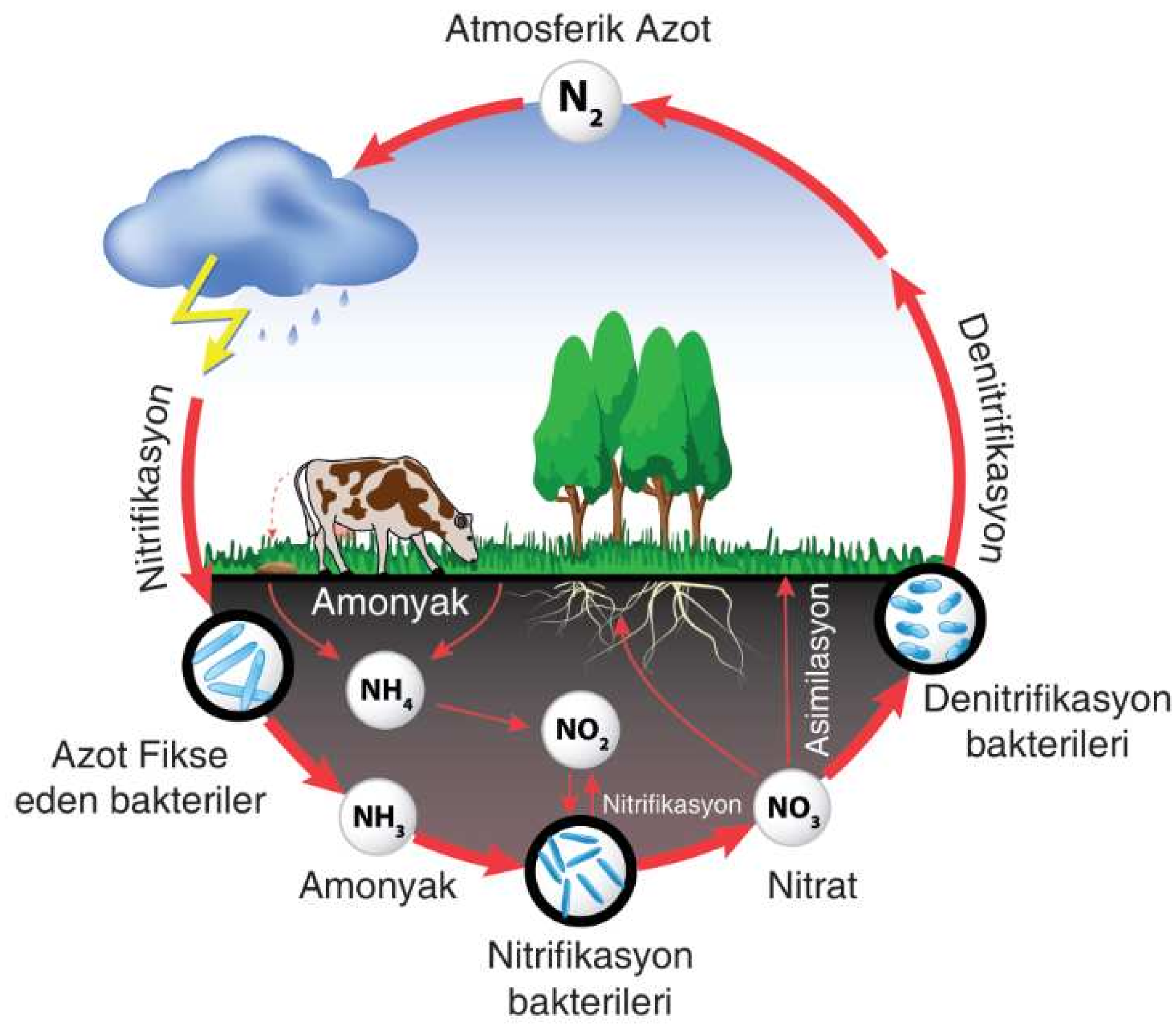
III. III'te aşırı düşük sıcaklıkların tarım ürünlerine büyük zarar vermesi,

IV. IV'te çok şiddetli sel ve taşkınların yerleşim alanlarına büyük zarar vermesi

durumlarından hangileri bu bölgelerde görülebilecek olan ekstrem olaylar arasında sayılamaz?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki görselde azot döngüsü gösterilmiştir.

Azot döngüsüyle ilgili olarak,

I. Klimatik ve jeolojik olaylar azotun nitrit ve nitrata dönüşmesinde etkilidir.

II. Bitkiler bakterilerin de yardımıyla azotu topraktan alarak kullanır.

III. Nitrit – nitrat hâlindeki azot besin zinciri yoluyla canlılar arasında aktarılır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

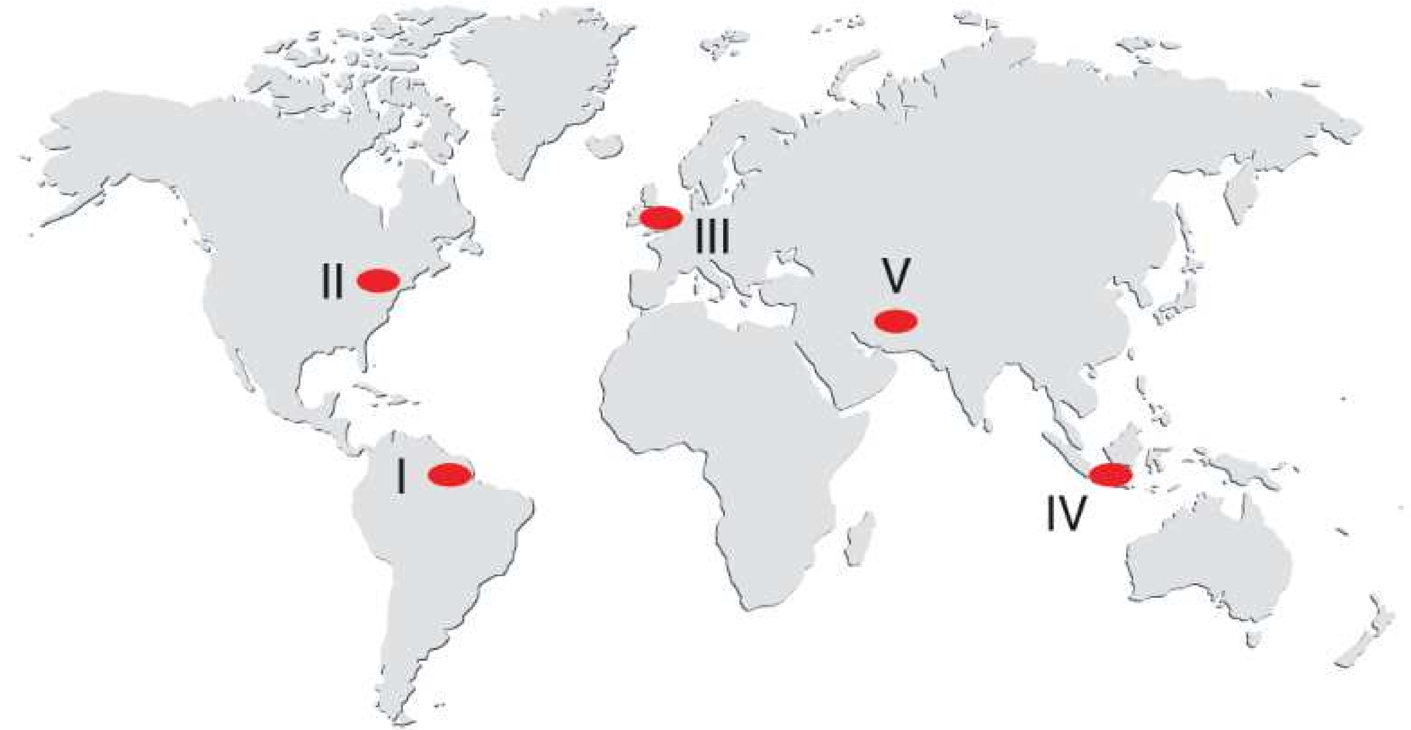
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

7. Ülkelerin sanayi üretimi, nüfusu ve tüketim miktarı karbon salınımı üzerinde etkilidir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisi karbon salınımında diğerlerinden daha yüksek paya sahiptir?

A) Yunanistan B) İsveç C) Çin D) Nijer E) Arjantin

8. Deprem, tsunami ve volkan patlamaları jeolojik ekstrem olaylara dönüşebilmektedir. Ekstrem değerlerde gerçekleşen heyelanların oluşumunda hem jeomorfolojik etkenler hem de meteoroljik faktörler etkili olur. Ekstrem değerlere ulaşan ve geniş çaplı afete neden olan kasırga ve hortumlar ise klimatik - meteorolojik kökenli ekstrem olaylardır.

Buna göre haritadaki numaralı alanların hangisinde yukarıda açıklanan jeolojik, jeomorfolojik ve klimatik – meteorolojik ekstrem olayların tümü görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Benzer bitki ve hayvan topluluklarının barındığı, kendine özgü iklimi olan geniş coğrafi bölgelerdir.

II. Bir canlının yaşamsal faaliyetlerini en iyi şekilde sürdürdüğü ve neslini devam ettirebildiği yerlerdir.

III. Belli bir alanda aynı tür canlıdan oluşan bireyler topluluğudur.

Yukarıda tanımlanan kavramlar sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Biyom	Habitat	Popülasyon
B)	Popülasyon	Biyom	Habitat
C)	Habitat	Popülasyon	Biyom
D)	Habitat	Biyom	Popülasyon
E)	Biyom	Popülasyon	Habitat

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

10. Ekosistemlerin işleyişi, enerji akışı ve madde döngüleri olmak üzere iki süreci kapsar.

Bu süreçlerde gerçekleşen;

I. havada oksijenle birleşen azotun yağışlarla toprağa geçmesi,

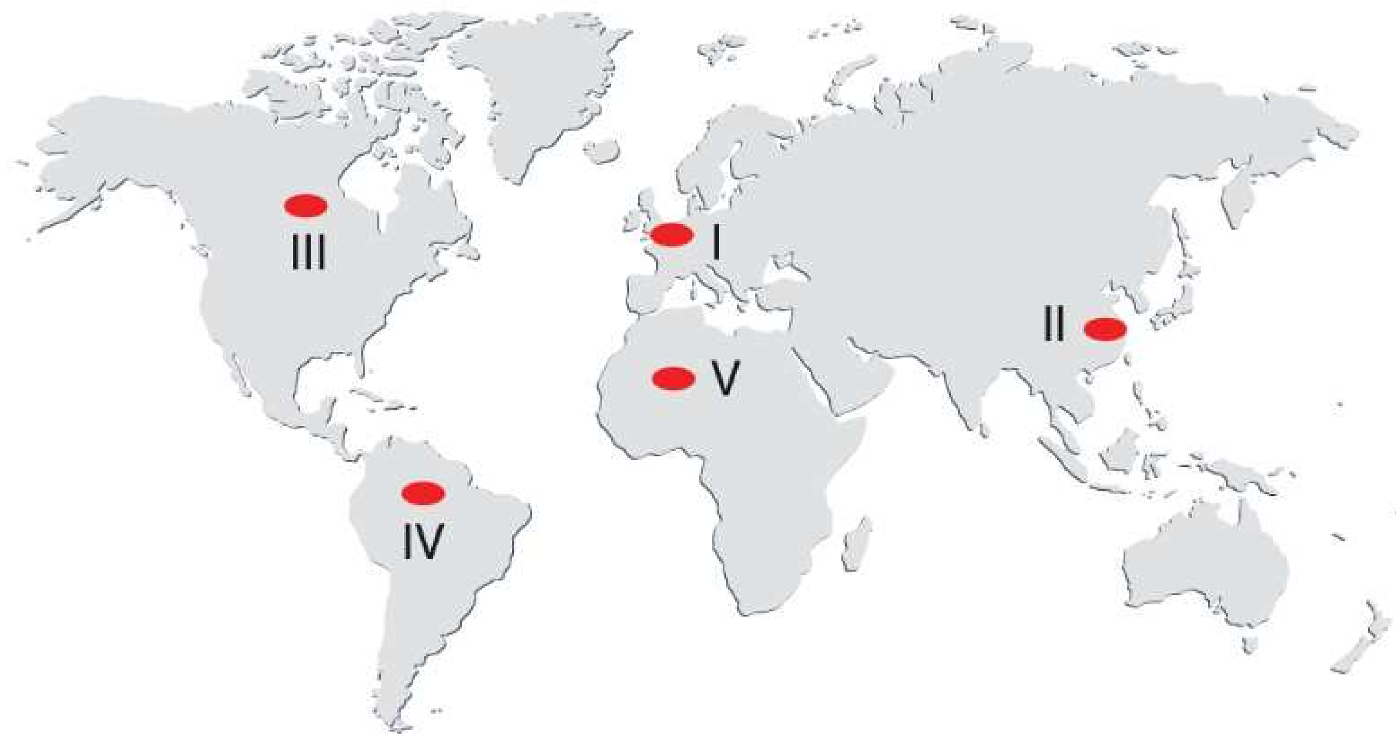
II. klorofilli canlıların fotosentez yapması,

III. fosil kökenli kaynaklardan enerji üretilmesi

olaylarından hangileriyle atmosfere karbon verilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

11.

Harita numaralandırılan bölgelerin hangisinde orman biyomunun yaygın olduğu söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. • Kuraklığın etkili olması
• Kutuplarda buzulların erimesi

Yukarıdaki olaylar sonucunda aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenemez?

A) Tarımsal üretimin azalması
B) Yer altı sularının azalması
C) Tsunamilerin artması
D) Biyoçeşitliliğin azalması
E) Alçak kıyıların sular altında kalması

13. Dağların denize paralel uzandığı bölgelerde denizden gelen nemli hava kütleleri dağ boyunca yükselerek soğur ve yağışlara neden olur. Bu durumdan Bangladeş gibi Güneydoğu Asya ülkeleri sıkça etkilenir. Bangladeş, Himalayaların güneyinde Hint Okyanusu'nun kuzeyinde yer alan bir Asya ülkesidir. Ülkede muson iklimi görülmektedir. Bangladeş'te yerleşmelerin önemli bir kısmı Ganj ve Brahmaputra nehirlerinin oluşturduğu delta ovası üzerinde kurulmuştur.

Buna göre, Bangladeş'te aşağıdaki ekstrem olaylardan hangisinin görülmesi beklenir?

A) Sel ve taşkın B) Kuraklık C) Deprem D) Tsunami E) Volkanik patlama

14. Sıcak denizlerde yaşayan bazı balık türleri yapay su yolunun açılmasıyla Akdeniz kıyılarına gelmiştir. Akdeniz'e ulaşan bu türler balık popülasyonları için sorun olmuştur.

Yukarıda sözü edilen yapay su yolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Panama Kanalı
B) Süveyş Kanalı
C) Kiel Kanalı
D) Korint Kanalı
E) Klong Kanalı

15. 27 Aralık 1939 tarihinde Erzincan'da meydana gelen 7,9 büyüklüğündeki deprem sonrasında yaklaşık 33 bin kişi hayatını kaybetmiş, 100 bin kişi yaralanmış, 100 bin'den fazla bina yıkılmıştır. Can kayıpları fazla olmasında kış şartları nedeniyle yardımların güçlükle yapılmasıdır.

Paragrafa göre,

I. Meteorolojik kökenli bir ekstrem yaşanmıştır.

II. Ekstrem doğa olayı can ve mal kaybına neden olmuştur.

III. Deprem sonrasında asit yağmurları meydana gelmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 1

1. I. Bitki
II. Toprak
III. Azot
IV. Karbon

Yukarıdakilerden hangileri ekosistemdeki madde döngülerinden değildir?

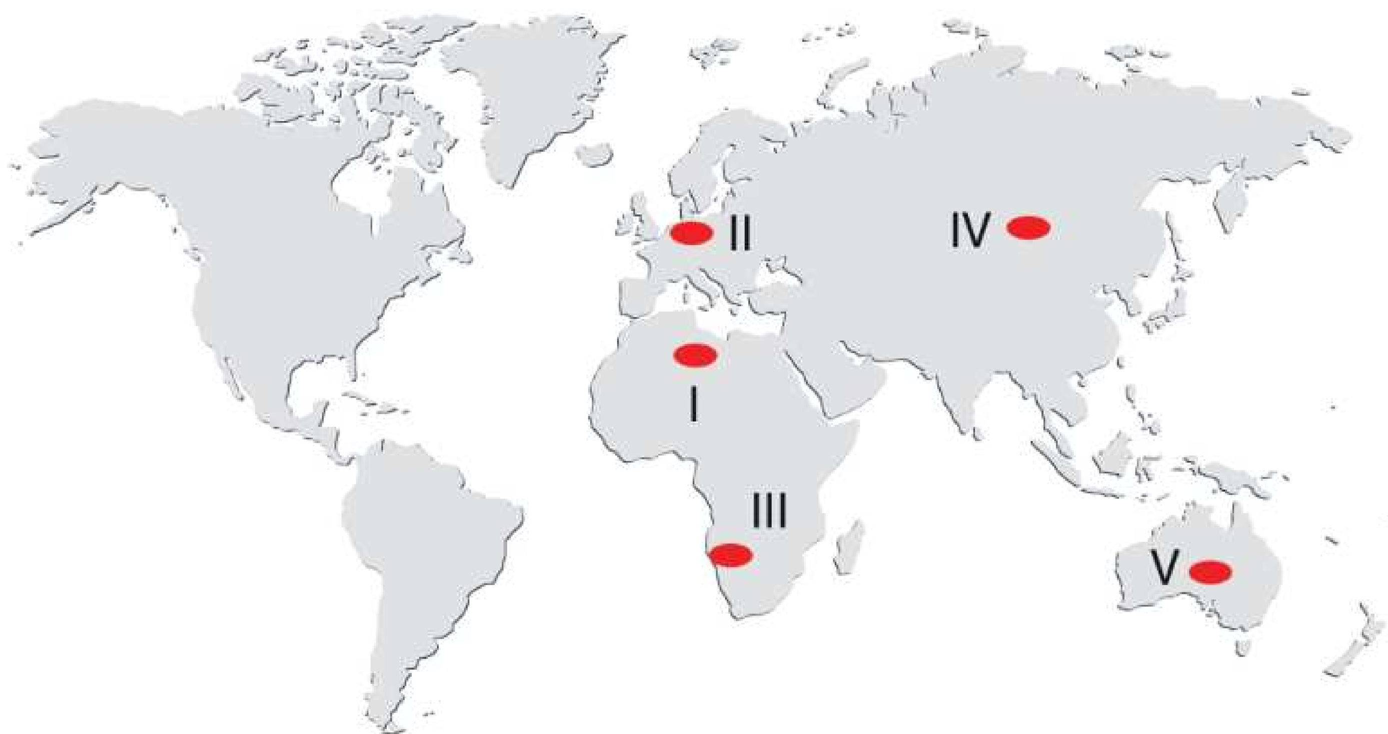
A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Kuraklık, bir bölgedeki yağışların normal seviyesinin çok altına düşmesiyle toprak ile su kaynaklarının olumsuz bir şekilde etkilenmesine ve hidrolojik dengenin bozulmasına neden olan bir olaydır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kuraklığın doğrudan beşeri ve ekonomik etkilerine örnek verilemez?

A) Enerji üretiminin azalması
B) Yiyecek kıtlığının yaşanması
C) Et ve süt veriminin azalması
D) Tarıma dayalı endüstri üretiminin azalması
E) Böcek istilalarının yaşanması

3. Ilıman bölge yağmur ormanları orta kuşakta bulunur, bu ormanların görüldüğü alanlarda tropikal yağmur ormanlarına benzer şekilde yıllık yağış miktarı fazladır ve bu alanlar orta kuşak karaları içerisinde canlı çeşitliliğinin fazla olduğu alanlar olarak bilinmektedir.

Ilıman bölge yağmur ormanlarının dağılışı düşünüldüğünde haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde canlı çeşitliliği diğer alanlardan daha fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Ülkemizde hububat ekimi yapılan 13,1 milyon hektar arazinin yaklaşık %30'unda 6 milyon tondan fazla köklü hububat sapının (anız) yakıldığı tahmin edilmekte ve bu rakam her geçen gün endişe verici şekilde artmaktadır. Hasat sonrası tarlada kalan anız yeni ekim dönemi öncesinde temizlenmelidir. Ancak bu temizleme işleminin yakılarak yapılması; topraklarımıza, ormanlarımıza, su varlığımıza, biyolojik çeşitliliğimize ve ekonomimize büyük zarar vermektedir. Tarladaki anız kesinlikle yakılarak temizlenmemelidir. Bu yöntem yasa dışı olduğu gibi başta toprak olmak üzere doğal varlıklara zarar vermekte, ekonomik kayıplara neden olmaktadır.

Yukarıda verilen açıklamalara göre anızların yakılmasının;

I. havadaki karbondioksit,
II. küresel ısınma,
III. biyoçeşitlilik

unsurlarından hangilerini artırdığı söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Coğrafya öğretmeni Yusuf Bey, öğrencisi Hasan'a biyoçeşitliliği etkileyen faktörlerden birini sunum yapması için ödev olarak vermiştir.

250 milyon yıl önce

200 milyon yıl önce

Günümüz

Hasan sunumunda yukarıdaki görsellere yer verdiğine göre ödev konusu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Paleocoğrafya B) İklim
C) Yeryüzü şekilleri D) Toprak yapısı
E) İnsan faaliyetleri

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Coğrafya dersinde karasal biyomlar hakkında konuşan öğrenciler şu bilgileri vermiştir:

Emir: Çöl biyomunda kaktüsler ve kuraklığa dayanıklı otlar bulunur. Bitki kökleri derinlerdedir ve bitki yüzeyleri su kaybını azaltmak için iğnelidir.

Saliha: Dağ biyomu çoğunlukla yazların sıcak ve kurak, kışların ılık ve yağışlı geçtiği Akdeniz iklim bölgesinde görülür. Bu biyomun bitki örtüsünü maki ve garig adı verilen çalılar ve bodur ağaçlar oluşturmaktadır.

Furkan: Çayır biyomu kışların soğuk, yazların serin ve yağışlı geçtiği yerlerde görülür. Yaz yağışlarıyla yeşeren yüksek ot toplulukları, bu biyomun başlıca bitki örtüsünü oluşturur.

Esin: Kutup biyomu, kutup altı iklim bölgesinde görülür. Bu biyomda toprak, yılın büyük bir kısmında donmuş hâldedir. Kısa ve serin geçen yaz döneminde yeşeren otlara tundra denir.

Buna göre hangi öğrencilerin verdikleri bilgiler doğrudur?

A) Emir ve Saliha
B) Emir ve Furkan
C) Saliha ve Furkan
D) Saliha ve Esin
E) Furkan ve Esin

7.

GAZETE

Son yüzyılın yaşanmış en büyük depremlerinden biri 1960 yılında Şili'de meydana gelmiştir. 9,5 büyüklüğündeki bu deprem sonucunda yaklaşık 6.000 kadar insanın yaşamını yitirdiği tahmin edilmektedir. Deprem ve sonrasında oluşan tsunami; Şili'nin yanında Havai, Japonya, Filipinler, Yeni Zelanda ve Avustralya'yı da etkilemiştir.

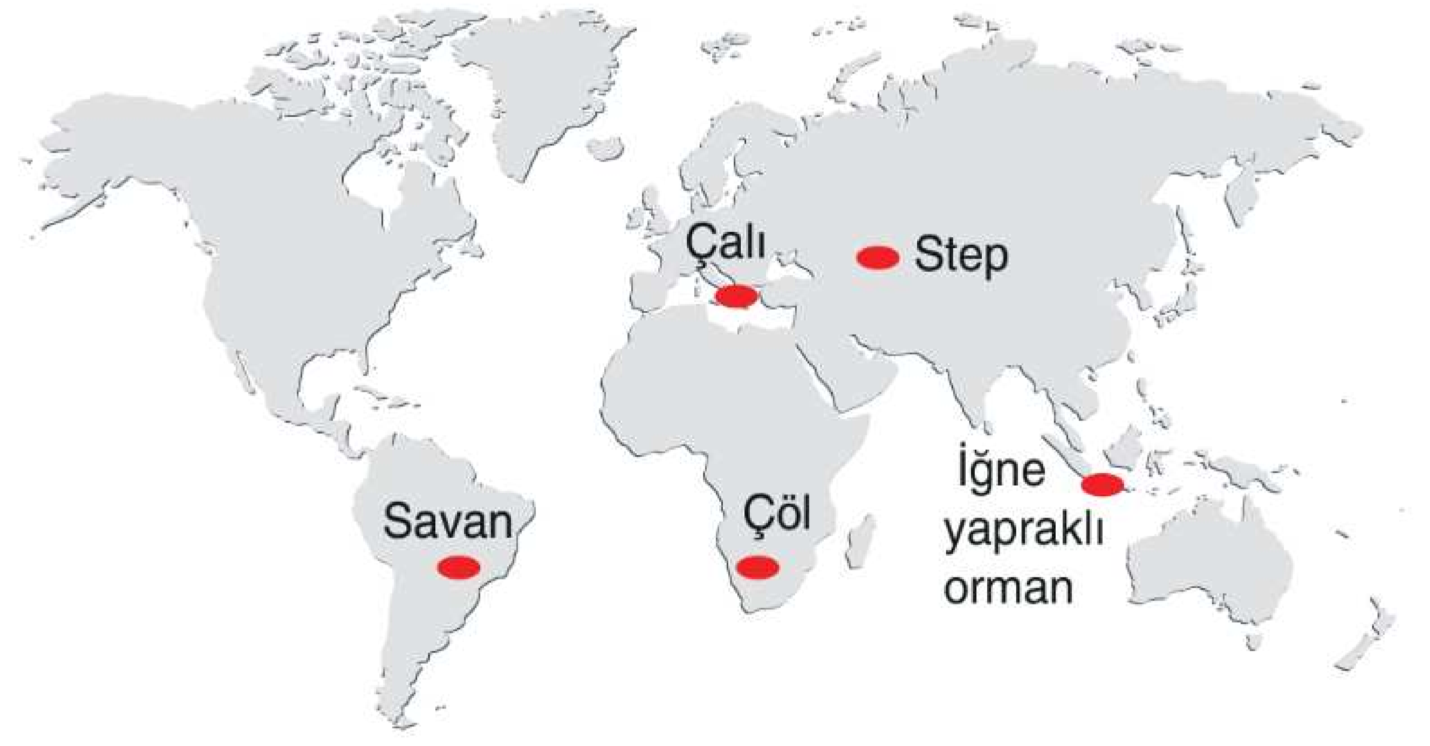
Haber metnine göre,

I. Jeoloji kökenli ekstrem olay yaşanmıştır.
II. Can ve mal kaybına neden olmuştur.
III. Bir afet, başka bir afeti tetiklemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

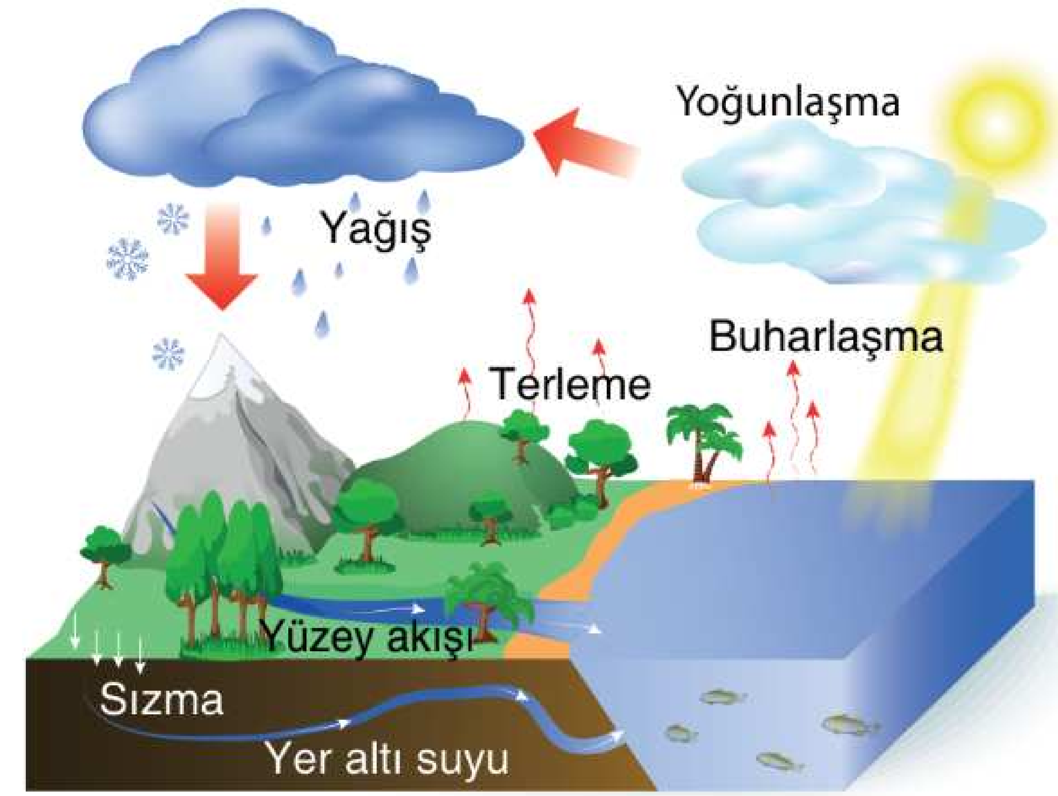
8.

Yukarıdaki haritada koyu renkle gösterilen biyom alanlarından hangisinin yeri yanlış verilmiştir?

A) Çalı
B) Step
C) Savan
D) Çöl
E) İğne yapraklı orman

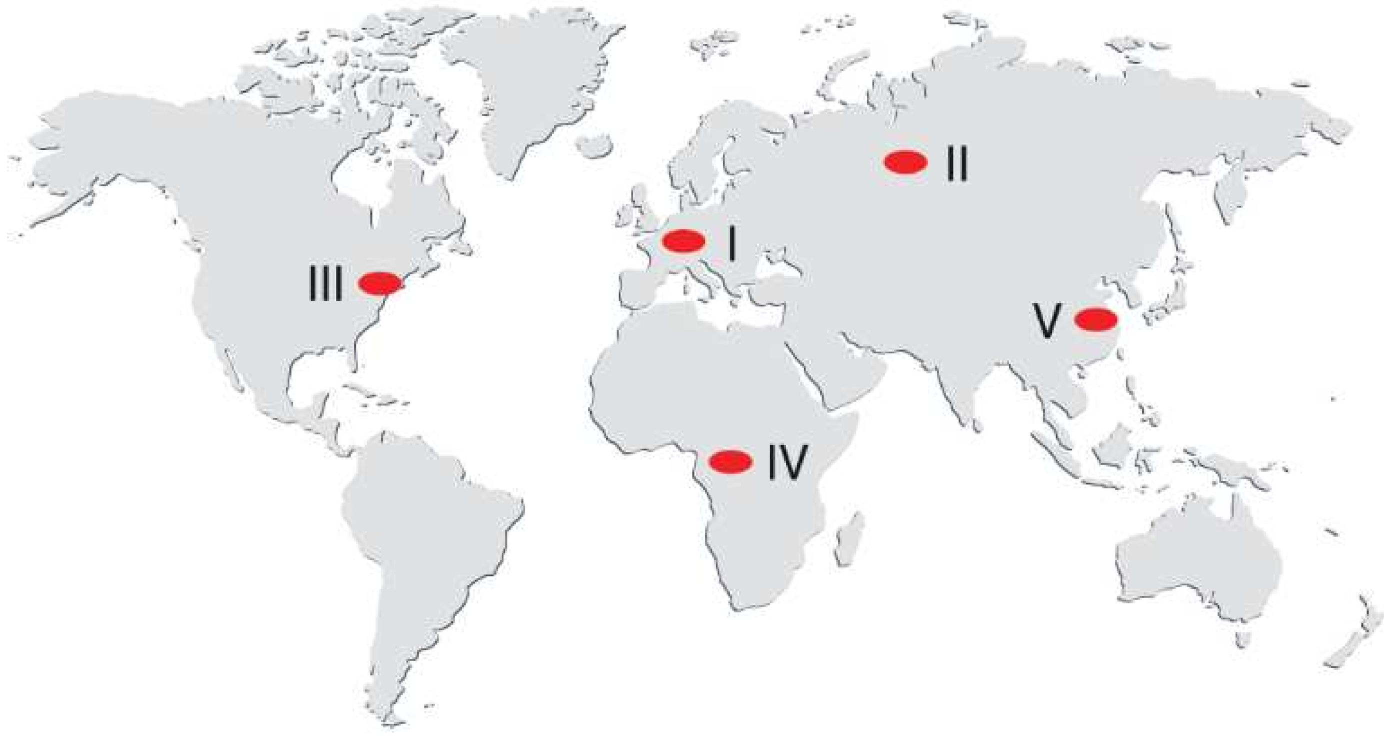
9. Yeryüzünde bulunan sular; hidrosfer, litosfer, atmosfer ve biyosfer arasında sürekli yer değiştirir. Suyun sıvı, katı ve gaz hâlde yeryüzü ile atmosfer arasında sürekli yer değiştirmesine hidrolojik döngü ya da su döngüsü denir. Bitki ve hayvanlar da terleme yoluyla su buharının atmosfere ulaşmasını sağlayarak su döngüsüne katkıda bulunur.

Aşağıdakilerden hangisi hem su döngüsünün bozulmasında hem de sel ve erozyonun artmasında etkilidir?

A) Nehirlerin akış yönünün değiştirilmesi
B) Yer altı suyunun aşırı tüketilmesi
C) Tarımda damlama sulamanın yaygınlaşması
D) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi
E) Barajların yapılması

10. Ormanlarla kaplı kırsal bölgelerde fotosenteze bağlı olarak oksijen miktarı fazla olur. Sanayileşme ve kentleşme nedeniyle büyük şehirlerin bulunduğu yerlerde ise oksijen miktarı daha azdır.

Buna göre haritadaki numaralı yerlerin hangilerinde oksijen miktarının daha fazla olması beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Açık havzalı bir göl olan Manyas Gölü; hemen her mevsim kuşların barınmalarına imkân veren ılıman iklim koşullarına sahip olması, değişik türlerin beslenmesi, barınması ve güven içinde kuluçkaya yatmasına uygun habitatların bulunması; böcek, solucan, kurbağa, balık gibi besin maddelerince zengin olması nedeniyle kuşlar için ideal bir ortam hâline gelmiştir. Bugüne kadar yapılan gözlemler neticesinde göl ve çevresinde tespit edilen 266 kuş türünden 22 türü bazı yıllar, 66 türü ise her yıl bu alanda kuluçkaya yatmaktadır. Tüm Avrupa için nesli tehlike altında olan türler listesinde bulunan tepeli pelikan ve küçük karabatak türleri, alanda sayı olarak kayda değer bir üreme göstermektedir. 1960'ların sonunda yapılan kuş sayımında 60.000'e yakın su kuşu belirlenmiş olmasına karşın, güncel sayımlarda az sayıda su kuşu görülmüştür.

Yukarıda verilen bilgilerden faydalanılarak Manyas Gölü ile ilgili,

I. Hayvan varlığı bakımından zengindir.

II. Su kuşu sayısı günümüzde artmıştır.

III. Suları tatlıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

BİLGİ SARMAL

12.

Rusya'nın Sibirya bölgesinde dondurucu soğuğun hayatı etkilemediği ve dünyanın en soğuk kenti unvanına sahip olan Yakutsk kentinde 250 bin kişi yaşıyor. Lena Nehri kıyısında kurulan Yakutsk şehri, Rusya Federasyonu'na bağlı özerk Yakutistan Cumhuriyeti'nin de başkenti. Kentte sıcaklık kışın -64 °C'ye kadar düşebiliyor. Yazları ise görülen en yüksek sıcaklık 25 °C. Sıcaklık -52 °C'nin altına inmediği sürece okullar ve resmî kurumlar tatil edilmiyor. Bölge elmas, altın, petrol ve doğal gaz gibi yer altı kaynaklarınca oldukça zengin.

Buna göre Yakutsk'ta görülen ekstrem sıcaklık değerlerinin;

I. eğitim,

II. tarım,

III. ulaşım

faaliyetlerinden hangilerini olumsuz etkilemesi beklenir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

✓ BUNLARI UNUTMA

Doğal faktörler veya insanların beşerî ve ekonomik faaliyetleri nedeniyle atmosferin gaz bileşiminin bozulması sonucunda iklimde gözlenen değişimler küresel iklim değişimi olarak adlandırılır. Hızlı gerçekleşen bu değişim, atmosferin sera etkisine ait dengenin insanlar tarafından bozulmasıyla ortaya çıkmıştır. Atmosferin sera etkisi Güneş'ten gelen kısa dalga boylu ışınlar yeryüzü tarafından soğrulduktan sonra uzun boylu ısı enerjisi olarak geri salınır. Uzun boylu dalga ısı enerjisinin atmosferdeki su buharı, karbondioksit, metan, azot oksit gibi sera gazları tarafından soğurularak atmosferi ısıtmasına atmosferin sera etkisi adı verilir. Atmosferin bu özelliği, Dünya'nın aşırı soğumasını önleyerek yaklaşık 15 °C olan ortalama sıcaklık değerine sahip olmasında etkili olmuştur.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

2. BÖLÜM

BEŞERÎ SİSTEMLER – I
(NÜFUS POLİTİKALARI VE TÜRKİYE'DE NÜFUS POLİTİKALARI, ŞEHİRLER – ŞEHİRLEŞME, SANAYİ VE GÖÇ İLİŞKİSİ – TÜRKİYE'DE YERLEŞMELER)

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- DÜNYA'DA UYGULANAN NÜFUS POLİTİKALARI
- TÜRKİYE'DE NÜFUS POLİTİKALARI
- ŞEHİRLERİN FONKSİYONLARI VE ETKİ ALANLARI
- ŞEHİRLEŞME, SANAYİ VE GÖÇ İLİŞKİSİ İLE BUNLARIN TOPLUMSAL ETKİLERİ
- TÜRK – İSLAM ŞEHİRLERİ
- TÜRKİYE'DEKİ KIR VE ŞEHİR YERLEŞMELERİ
- SAKİN ŞEHİRLER

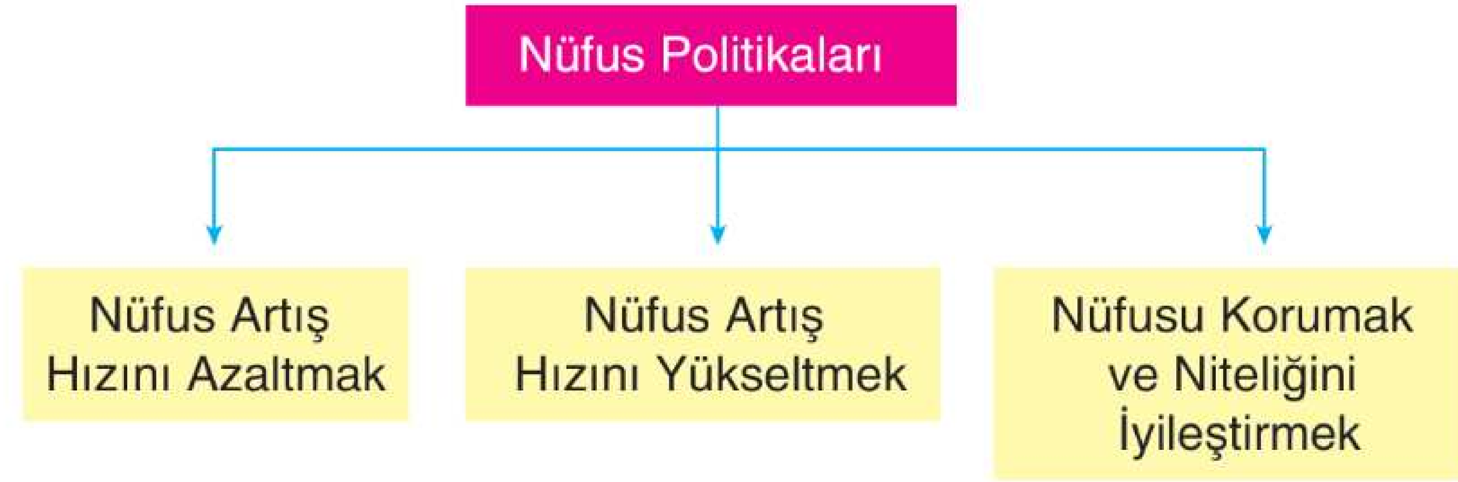
BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

AYT'de çok sık soru çıkan alanlardır. Bu bölümde başarılı olmak için gelişmiş, gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerin nüfus politikalarının iyi kavranması, dünyada ve Türkiye'de şehirlerin şehirsel fonksiyon özellikleri ve etki alanı ile öne çıkan şehirlerin iyi öğrenilmesi gerekir.

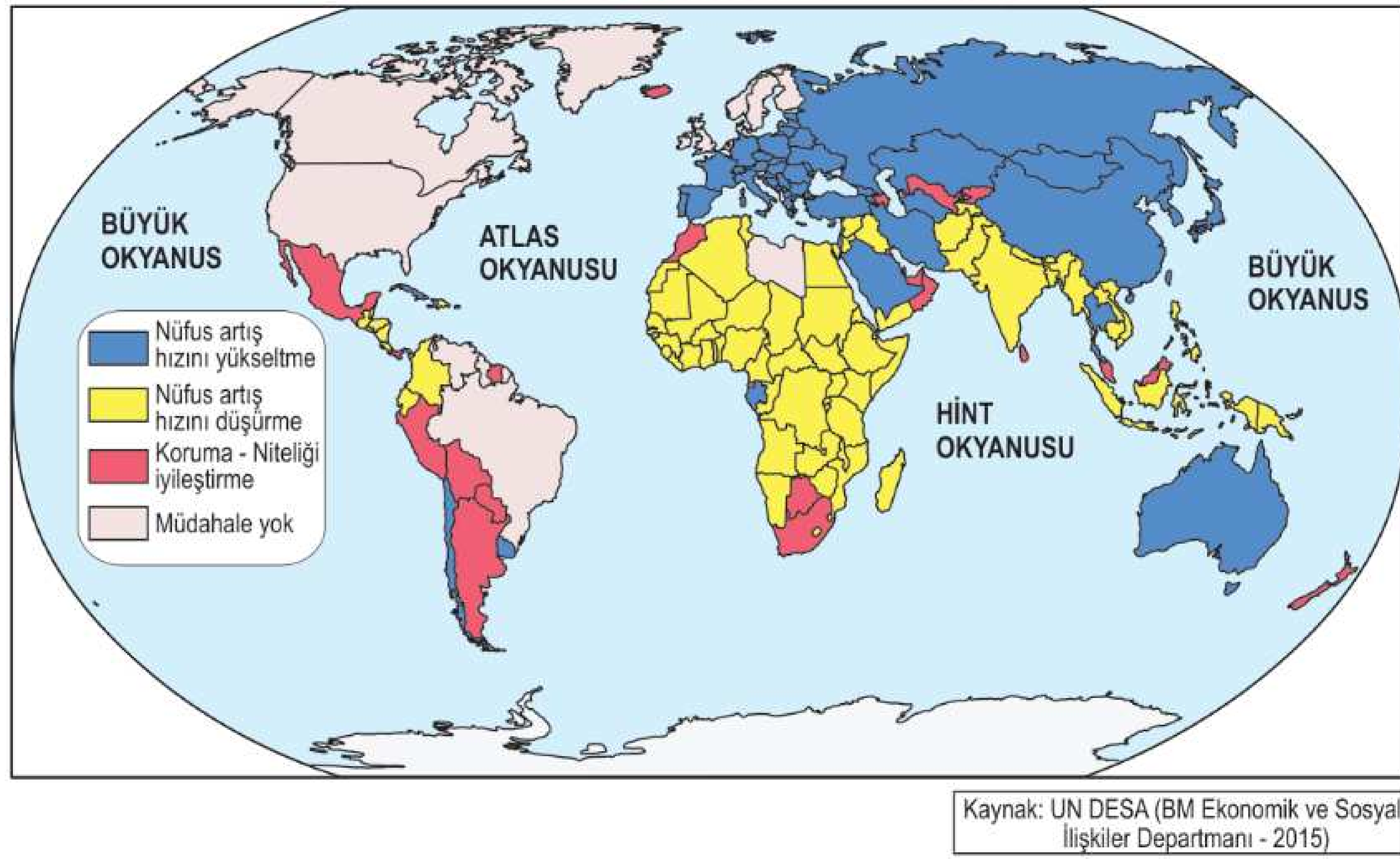
@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

NÜFUS POLİTİKALARI

Nüfusun miktarına ve niteliğine yönelik alınabilecek önlemlerin tümüne nüfus politikası denir. Çok uzun bir geçmişe dayanan nüfus politikaları, eskiden salgın hastalıklar ve savaşlar sonucu azalan nüfusu dengelemek amacıyla uygulanırken günümüzde ülkelerin sahip olduğu ekonomik gelişmişlik seviyelerine göre şekillenmektedir. Nüfus politikaları, kullanılan yöntem ve tekniklerle ülkelerin ihtiyaç ve amaçları doğrultusunda 3 farklı şekilde uygulanmaktadır.

ÜLKELERİN NÜFUS POLİTİKALARI

Kaynak: UN DESA (BM Ekonomik ve Sosyal İlişkiler Departmanı - 2015)

Şehirsel Fonksiyonlar ve Örnek Şehirler	
İdari şehirler	Londra, Paris, Berlin, Brüksel, Washington, Ottawa, Moskova, Tokyo, Pekin, Yeni Delhi, Riyad
Dinî şehirler	Mekke, Medine, Kudüs Vatikan, Lhasa
Askerî şehirler	Brüksel
Liman şehirleri	Rotterdam, Singapur, Hamburg, Londra, Marsilya, Kalküta, Tokyo, Şanghay, New York
Tarım şehirleri	Kırcaali (Bulgaristan), Hartum (Sudan), Karaçi (Pakistan), Toulouse ve Burgonya (Fransa)
Sanayi şehirleri	Detroit (ABD), Manchester (İngiltere), Tokyo ve Osaka (Japonya), Düsseldorf (Almanya
Madencilik şehirleri	Essen (Almanya), Kerkük (Irak), Kiruna (İsveç), Yakutsk ve Pittsburg (Rusya), Johannesburg (GAC)
Turizm şehirleri	Paris, Roma, Venedik, Miami, Los Angeles, Barcelona, Dubai, Singapur
Eğitim – kültür şehirleri	Oxford ve Cambridge (İngiltere), Pricenton (ABD), Salamanca (İspanya)
Ticaret şehirleri	Hong Kong, New York, Şanghay, Londra, Paris, Tokyo

Köy Altı Yerleşmelerinin Yaygın Olduğu Yerler		
Sürekli	Mahalle	Batı Anadolu, Marmara, Akdeniz ve Karadeniz'de yaygındır.
	Divan	Doğu Marmara, Orta ve Batı Karadeniz'de çoktur. (Sakarya, Kocaeli, Bolu, Sinop, Samsun, Ordu)
	Çiftlik	Geniş düzlüklerin bulunduğu yerlerde yaygındır.
	Mezra	D. Anadolu, GD Anadolu, İç Anadolu ve Karadeniz'de yaygındır.
Geçici (Mevsimlik)	Yayla	Kuzey Anadolu Dağları ve Toroslar ile Doğu ve İç Anadolu'da yaygındır.
	Oba	Toros Dağları'nın bazı kesimleri ile Orta Karadeniz'in güneyinde çok yaygındır. Bu yerleşmelere Doğu Anadolu'da da rastlanır.
	Kom	Doğu Anadolu'da çok yaygındır.
	Dam	Gökçeada, Bozcaada, Göller Yöresi ve Batı Anadolu'da yaygındır.
	Ağıl	Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve İç Anadolu'da yaygındır.
	Dalyan	Batı Anadolu (Muğla) ve Akdeniz kıyılarında yaygındır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Nüfusun miktarına ve niteliğine yönelik alınabilecek önlemlerin tümüne nüfus politikası denir. Uzun bir geçmişe dayanan nüfus politikaları, eskiden salgın hastalıklar ve savaşlar sonucu azalan nüfusu dengelemek amacıyla uygulanırken günümüzde ülkelerin sahip olduğu ekonomik gelişmişlik seviyelerine göre şekillenmektedir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinin, günümüzde nüfus artış hızını yükseltici politikalar izlemesi beklenir?

A) Hindistan B) Bangladeş C) Almanya D) Nijerya E) Brezilya

2. Aşağıdakilerden hangisi nüfus artış hızını yükseltmeye yönelik politikalar izleyen bir ülkenin nüfus özelliği olamaz?

A) Yaşlı nüfus oranı yüksektir.

B) Nüfus piramidinin tabanı geniştir.

C) Eğitim ve sağlık hizmetleri gelişmiştir.

D) Tarım sektöründe çalışanların oranı azdır.

E) Ortalama yaşam süresi uzundur.

3. Aşağıdaki tabloda gelişmiş bir ülkenin bazı yıllardaki nüfus miktarları verilmiştir.

Yıllar	Nüfus (milyon kişi)
2014	85 000 000
2016	84 500 000
2018	83 950 000
2020	83 320 000
2023	82 800 000

Tablodaki bilgilere göre ülke ile ilgili olarak,

I. Nüfusun niteliğini iyileştirmeye yönelik politikaları uygulaması beklenir.

II. Nüfus artış hızını yükseltecek politikaların uygulanması beklenir.

III. Nüfus artış hızını azaltacak politikaların uygulanması beklenir.

yargılardan hangisi söylenir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

4. I. 1923-1965 döneminde nüfus artış hızını yükseltmeyi amaçlayan politikalar uygulanmıştır.

II. 1965-1980 döneminde nüfus artış hızını düşürmeyi amaçlayan politikalar uygulanmıştır.

III. 1985-2005 döneminde nüfusun niteliğini iyileştirici politikalar uygulanmıştır.

Türkiye'de uygulanan nüfus politikalarıyla ilgili olarak verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi, nüfus artış hızının azaltılmasına yönelik politikaların uygulandığı bir ülkenin özelliği olamaz?

A) Genç nüfus oranı yüksektir.

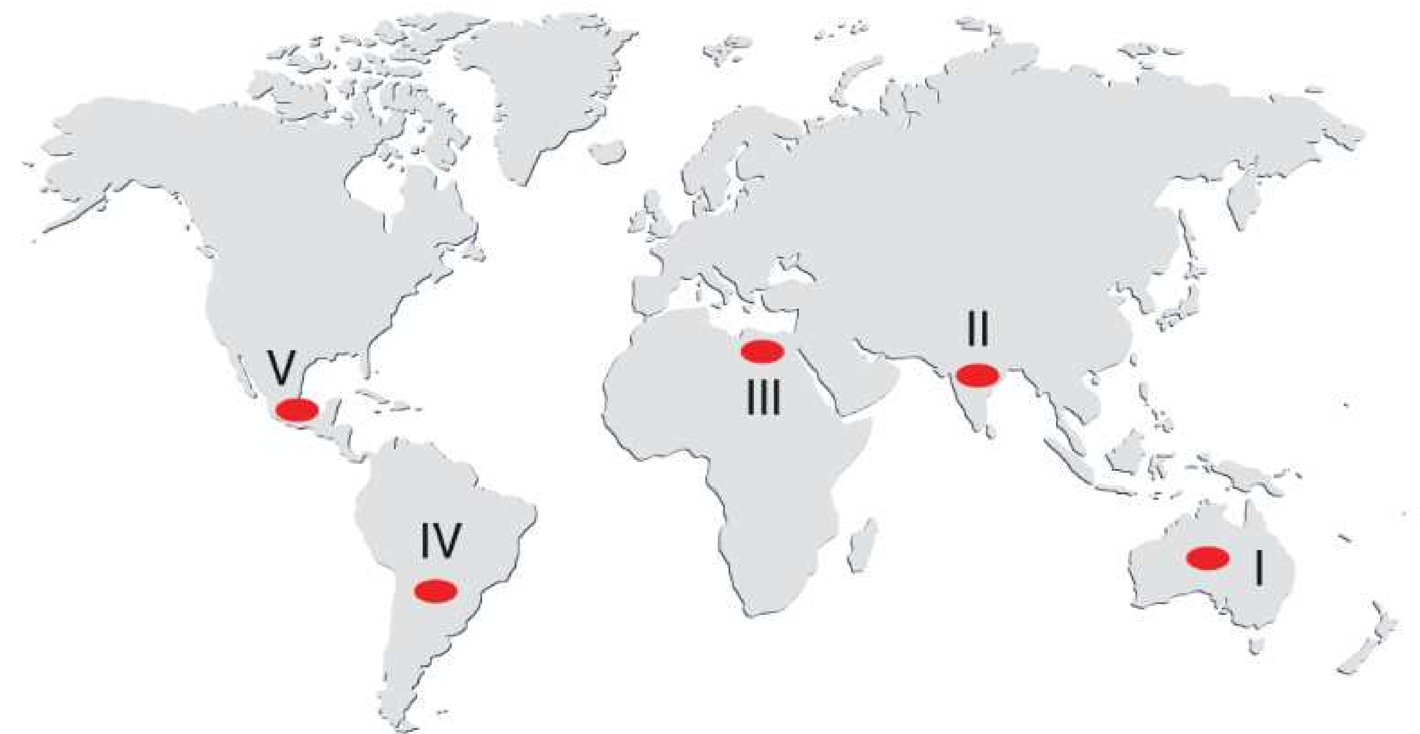
B) Sanayi sektöründe çalışanların oranı yüksektir.

C) Yaşlı nüfus oranı düşüktür.

D) Sağlık ve eğitim hizmetleri yetersizdir.

E) Kişi başına düşen milli gelir azdır.

6. Aşağıdaki haritada bazı ülkeler numaralarla gösterilmiştir.

Haritada numaralarla gösterilen ülkelerin hangisinde nüfus artış hızının yükseltilmesine yönelik politikaların uygulandığı söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. I. Tüketim miktarının artması

II. Tarımda makine kullanımının artış göstermesi

III. Nüfus artışının kalkınma hızını yavaşlatması

Yukarıdakilerden hangileri, Türkiye'nin 1965-1980 döneminde nüfus artış hızını düşürücü politikaları uygulamasının nedenlerindendir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

8. Türkiye'de 2014 yılından sonra yapılan bazı yasal düzenlemeler ile doğum oranlarının artırılması hedeflenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yasal düzenlemeler arasında yer almaz?

A) Ailelere çocuk sayısına göre maddi destek verilmesi

B) Çalışan annelerin çalışma süresinin kısaltılması

C) Kreş ücretlerinin artırılması

D) Doğum izinlerinin artırılması

E) Bakıcı yardımı yapılması

9. I. Temel ihtiyaçların karşılanmasının zorlaşması

II. Mal ve hizmetlere olan talebin artması

III. Doğal kaynak tüketiminin artması

IV. İş gücünün artması

Yukarıdakilerden hangileri, nüfus artış hızının yükselmesinin olumsuz sonuçları arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. **Batı Avrupa ülkelerinin nüfus artış hızını yükseltme yönünde politika izlenmesinde;**

I. iş gücüne ihtiyaç duyulması,

II. yaşlı nüfusun artması,

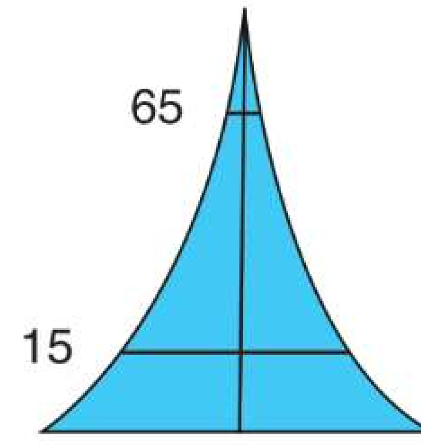
III. ortalama yaşamın kısa olması

faktörlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

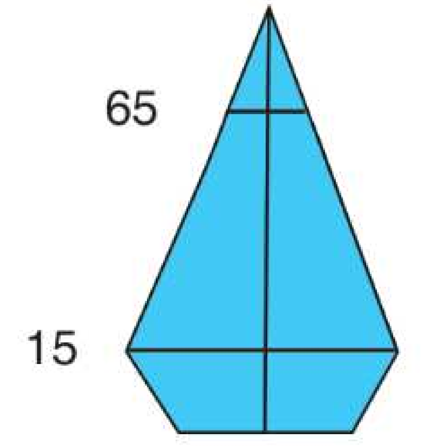
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

11.

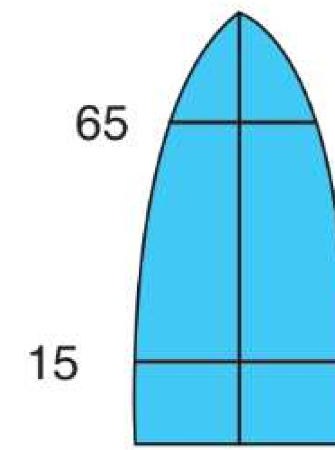
I.

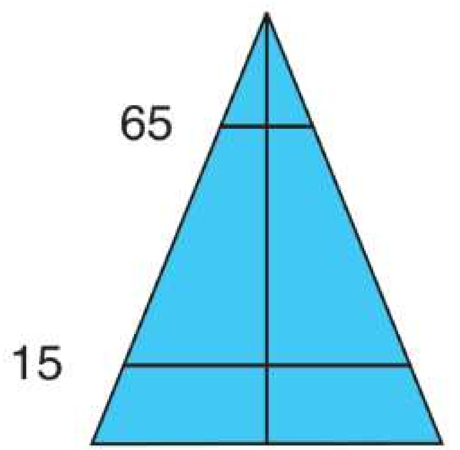
II.

III.

IV.

Yukarıdaki nüfus piramitlerinden hangilerine sahip olan ülkelerin nüfus artış hızını yükseltici politikaları uygulaması beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

2023 / AYT

12. Cumhuriyet Dönemi'nde; Türkiye'de, farklı dönemlerde çeşitli nüfus politikaları uygulanmıştır. Cumhuriyet'in ilk yıllarında nüfus artışına yönelik politikalar, 1960'lı yıllardan sonra artış hızını azaltacak politikalar, 2014 yılından sonra ise artış hızını yükseltme yönünde nüfus politikaları uygulanmıştır.

2014 yılı sonrasında uygulanan bu politikanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dinamik genç nüfusun korunması

B) Bebek ölüm oranlarının azaltılması

C) Ülke dışına göçlerin sınırlandırılması

D) Boşanma oranlarının azaltılması

E) Eğitimli nüfusun artırılması

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

ŞEHİRLERİN FONKSİYONLARI, DEĞİŞİMLERİ VE ETKİ ALANLARI – 1

Test 2

1. Şehirsel yerleşmelerin ilk görüldüğü alanlar Mezopotamya, Mısır, Hindistan, Çin ve Orta Amerika'dır.

Şehirlerin öncelikli olarak bu alanlarda görülmesinin nedenleri arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) İklim koşullarının elverişli olması

B) Toprak yapısının elverişli olması

C) Su kaynaklarının bol olma

D) Petrol yataklarının zengin olması

E) Tarım alanlarının verimli olması

2.
- Tokyo
- Marsilya
- New York
- İstanbul

Yukarıda verilen kentlerin tamamında gelişen ortak özellik aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Nüfus yoğunluklarının aynı olması

B) Aynı kıtada yer almaları

C) Ekonomik iş çeşitliliğinin az olması

D) Tarihten günümüze etki alanlarının aynı olması

E) Limanlara bağlı ekonomik iş kollarının gelişmiş olması

3. Günümüzde Dünya'daki bütün şehirlerin ortaya çıkışı ve gelişmesinde bir ya da birden fazla işlev etkili olmuştur.

Buna göre aşağıda verilen şehirlerden hangisinin gelişiminde ön plana çıkan fonksiyonel özellik diğerlerinden farklıdır?

A) Hamburg B) Marsilya C) Roma
D) Kalküta E) İzmir

4. Bir şehirde uluslarararası alanda etkili medya kuruluşlarının ve dünya ekonomisinde önemli bir role sahip olan şirketlerin merkezlerinin bulunması o şehrin etkisini küresel boyuta taşır. Aynı zaman da bu şehirler mal, hizmet, bilgi ve kültür alanlarında küresel ölçekte birer üretim ve dağıtım merkezlerine dönüşebilir.

Sözü edilen durumun aşağıdaki şehirlerin hangisinde görülme ihtimali daha düşüktür?

A) İstanbul B) Hartum C) Tokyo
D) Şanghay E) New York

5. Bazı şehirler yeryüzündeki dar bir alanı etkilerken bazı şehirlerin etkisi ise dünya genelinde olabilmektedir.

Buna göre bir şehrin etki alanının genişlemesinde;

I. ulusal ve uluslararası ticaretin ön plana çıkması,

II. tarımsal ürün çeşitliliğinin fazla olması,

III. teknoloji ve sanatta uzmanlaşmış kurum ve kuruluşların yer alması

özelliklerinden hangilerinin belirleyici olduğu söylenir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Şehir devleti bir bölgenin yalnızca bir şehrin hakimiyeti altında olmasıdır.

I. Vatikan

II. Nairobi

III. Monako

IV. Singapur

Buna göre yukarıdakilerden hangileri günümüzdeki şehir devletlerine örnek verilemez?

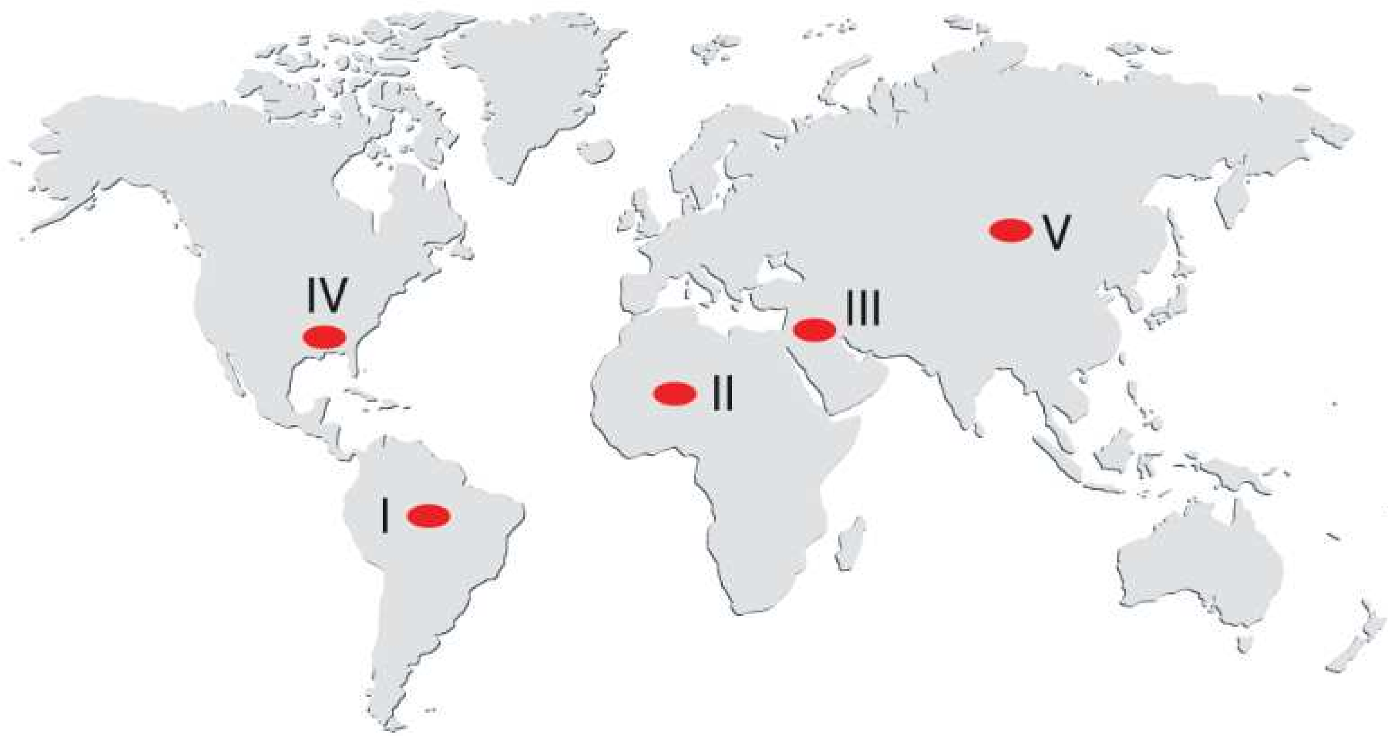
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Şehirler, kurulduğu mekânın yanı sıra çevrelerini de etkiler. Ancak her şehrin etki alanı birbirinden farklıdır. Şehirlerin etki alanının sınırları, sahip olduğu işlevsel özelliklerle yakından ilgilidir.

Buna göre harita üzerinde numaralarla gösterilen bölgelerdeki şehirlerden hangisinin etki alanı diğerlerinden daha fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Dünya'nın önemli şirketleri ile Birleşmiş Milletler Genel Merkezi, sivil toplum kuruluşları, ulusal ve uluslararası medya kuruluşları burada yer almaktadır.

II. Orta Doğu'nun en büyük kültür ve finans merkezidir.

III. Ülke ekonomisinin merkezinde yer alan şehir; 1990'da kurulan borsasıyla, sanayi, ticaret, özellikle de liman ve ulaşım fonksiyonlarıyla ön plana çıkmaktadır.

Yukarıdaki özellikleri taşıyan şehirler aşagıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	New York	Londra	Roma
B)	İstanbul	Şanghay	Londra
C)	New York	İstanbul	Şanghay
D)	Paris	New York	İstanbul
E)	Londra	Şanghay	New York

9. **Tokyo ve New York'un küresel çapta etki alanı oluşturmasında aşağıda verilen fonksiyonel özelliklerden hangisi ortak etken değildir?**

A) Eğitim B) Liman C) Ticaret D) Ulaşım E) İdari

10. **Dünya'nın farklı ülkelerinden;**

- turist nüfusu,
- eğitimli nüfusu

çeken bir şehir için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılırsa yanlış olur?

A) Ticarete bağlı ilişkiler gelişmiştir.

B) Kişi başına düşen milli gelir düşüktür.

C) Eğitim sektörü gelişmiştir.

D) Sanayiye dayalı iş kolları gelişmiştir.

E) Turizm faaliyetleri gelişmiştir.

11.

Haritada koyu renkle gösterilen alanlarda gelişen şehirlerin temel fonksiyonu aşağıdakilerin hangisinde doğru belirtilmiştir?

A) Kültürel faaliyetler

B) Dinsel özellikler

C) Sanayi faaliyetleri

D) Tarımsal faaliyetler

E) Finansal faliyetler

12. Aşağıdaki tabloda bazı şehirlerin taşıyabileceği fonksiyonel özellikler verilmiştir.

Sanayi	Liman	Askeri	Maden

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisi tabloda verilen fonksiyonel özelliklerden herhangi biri ile eşleştirilemez?

A) Vatikan B) Kerkük C) Brüksel D) Detroit E) Tokyo

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

ŞEHİRLERİN FONKSİYONLARI, DEĞİŞİMLERİ VE ETKİ ALANLARI – 2

Test 3

1. Günümüzde dünyadaki bütün şehirlerin ortaya çıkışı ve gelişmesinde bir ya da birden fazla işlev etkili olmuştur. Bütün işlevlerin bir şehirde aynı etkiye sahip olması mümkün değildir. Dolaysıyla mevcut fonksiyonlardan birinin diğerlerinden daha fazla etkili olduğu söylenebilir.

Buna göre günümüzde şehirlerin gelişmesinde aşağıdaki fonksiyonlardan hangisinin etkisi en azdır?

A) Sanayi B) İdari C) Tarım D) Ticaret E) Liman

2. New York'un Dünya'daki etki alanı Venedik'ten daha fazladır.

Bu duruma New York ile Venedik'in aşağıda verilen özelliklerden hangisi bakımından farklı olması neden olmuştur?

A) Bitki örtüsü

B) Aritmetik nüfus yoğunlukları

C) İklim özellikleri

D) Fonksiyonel özellikleri

E) Yeryüzü şekilleri

3. Aşağıda verilen şehir ve bu şehirde görülen yaygın ekonomik fonksiyon eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Şehir	Ekonomik fonksiyon
A)	Manchester	Sanayi
B)	Cambridge	Kültür
C)	Hamburg	Liman
D)	Hong Kong	Ticaret
E)	Kırcaali	Maden

4. Aşağıdaki şehirlerden hangisinin gelişmesinde ticaret fonksiyonunun etkisi belirleyici olmuştur?

A) Sofya B) Şanghay C) Tiflis D) Bükreş E) Madrid

5. Fonksiyonel özelliklerine göre şehirler; idari, dini, askeri, tarım, sanayi, maden, liman, ticaret, turizm ve kültür şehirleri olarak sınıflandırılabilir.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisinin fonksiyonel özellikleri diğerlerinden farklıdır?

A) Londra B) Barcelona C) Brüksel D) Ottawa E) Moskova

6.
- Mekke
- Kudüs
- Roma

Yukarıdaki şehirlerin ortak fonksiyon özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dini B) Liman C) Maden D) Sanayi E) Tarım

7. Bazı ülkelerde yer alan büyük şehirler, küresel boyuttan çok bölgesel etki alanına sahiptir.

I. New York
II. Mexico City
III. Tahran
IV. Şanghay

Buna göre yukarıda verilen şehirlerin hangilerinin bölgesel etkiye sahip olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

8. **K şehri:** Yer altı kaynaklarına bağlı olarak gelişen şehirdir.

L şehri: NATO merkezinin yer alması, gelişimine katkı sağlamıştır.

M şehri: Geniş hinterlanda sahip olan liman sayesinde gelişmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen şehirler, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	K	L	M
A)	Kerkük	Brüksel	Kalküta
B)	Essen	Hamburg	Düsseldorf
C)	Kiruna	Roma	Salamanca
D)	Singapur	Washington	Marsilya
E)	Lhasa	Pricenton	Rotterdam

9. **Semerkant'ın gelişmesinde;**

I. verimli topraklara sahip olması,

II. İpek Yolu üzerinde yer alması,

III. rasathanenin kurulması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

10. İslamiyet'in kabulüyle Türkler tarafından göçebe yaşam tarzı yavaş yavaş terkedilmeye başlamış ve IX . yüzyıldan itibaren Türk-İslam şehirleri ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu şehirlere örnek verilemez?

A) Fergana B) Buhara C) Semerkant D) Medine E) Taşkent

11. **Aşağıdaki şehirlerden hangisinin nüfuslanması ve büyümesinde maden fonksiyonunun etkisi belirleyici olmuştur?**

A) Tokyo B) Essen C) Marsilya D) Kudüs E) Roma

12. Aşağıdaki haritada bazı şehirler gösterilmiştir.

Bu şehirlerin ortak özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Küresel etkiye sahiptirler.

B) Bölgesel etkiye sahiptirler.

C) Yerel etkiye sahiptirler.

D) Tarım şehirleridir.

E) Maden şehirleridir.

13. **Aşağıdakilerden hangisi metropol şehirlerin özelliklerinden biri değildir?**

A) Aritmetik nüfus yoğunluğu fazladır.

B) Eğitim hizmetleri yaygındır.

C) Kültürel çeşitlilik görülür.

D) Mera hayvancılığı yapılır.

E) Sanayi ve ticaret gelişmiştir.

14. Roma, Dünya tarihindeki belirleyici rolünü asırlar boyu sürdürdüğünden "Dünyanın Başkenti" ünvanına sahiptir. Roma; Katoliklerin dini merkezi olan Vatikan'ı içine aldığından çift başkent rolüne de sahiptir. Roma, ulusal ve yerel yönetim, finans, bankacılık, sigortacılık, ve turizm iş gücünün üçte ikisini istihdam etmektedir.

Buna göre, Roma'nın gelişmesinde etkili olan işlevsel özelliklere, aşağıdakilerden hangisi örnek verilemez?

A) İdari B) Dini C) Turizm D) Maden E) Ticaret

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

ŞEHİRLEŞME, SANAYİ VE GÖÇ İLİŞKİSİNİN TOPLUMSAL ETKİLERİ

Test 4

1. **Şehirleşme ve sanayileşmenin hızlı yaşandığı yerleşim bölgelerinde aşağıdaki durumlardan hangisinin oluşması beklenmez?**

A) Konut sıkıntısının yaşanması

B) Doğal kaynak kullanımının artması

C) Ulaşım koşullarında aksamalar yaşanması

D) Endüstri kuruluşlarının şehir içinde kalması

E) Sağlık hizmetleri taleplerinin azalması

2. Birbirleri ile sürekli etkileşim halinde olan sanayileşme, şehirleşme ve göç; topluma getirdiği bir çok iyileşmenin yanında toplumsal ve ekonomik sorunlara da yol açmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi şehirleşmeden kaynaklanan sorunlardan biri değildir?

A) Plansız şehirleşme ve gecekondulaşma

B) Tarım ve orman arazilerinin kaybı

C) Çevre sorunlarının artması

D) Nitelikli iş gücünün artması

E) Şehir içi yeşil alanlarının daralması

3. **Sanayileşmenin arttığı bölgelerde göçe bağlı olarak;**

I. gecekondu semtlerinin oluşması,

II. belediye hizmetlerinin aksaması,

III. kültürel çeşitliliğin artması

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıkması beklenir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

4. Brezilya'nın en önemli kentlerinden biri olan Sao Paulo 1700'lerde küçük bir kasaba iken verimli topraklarında gelişen kahve üretimiyle hızla büyümüş ve İtalya, Portekiz, İspanya, Almanya gibi ülkelerden göçmen almıştır.

Sao Paulo'nun 1700'lü yıllardan sonra göçe bağlı olarak büyümesi;

I. gecekondu semtlerinin oluşması,

II. ulaşım,

III. suç oranlarında artış

sorunlarından hangilerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

5. Karabük, Cumhuriyet öncesi küçük bir köy yerleşmesi iken 1937'de demir çelik fabrikasının kurulması ile büyük değişim yaşamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Karabük'te ortaya çıkan ekonomik ve kültürel değişimler arasında sayılmaz?

A) Konut sayısı ve fiyatlarının artması

B) Sinema, konser ve spor alanlarının artması

C) Yeşil alan ve çocuk parkı sahalarına olan ihtiyacın azalması

D) Temel geçim kaynağı tarımken sanayiye doğru geçiş yapması

E) Geçmişten günümüze idari yapısının değişmesi

6. Birbirleriyle sürekli etkileşim hâlinde olan sanayileşme, şehirleşme ve göç; toplumun günlük hayatına getirdiği birçok iyileşmenin yanı sıra toplumsal ve ekonomik sorunlara da yol açar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sanayileşme, şehirleşme ve göç sonucu kentlerde görülen başlıca sorunlar arasında gösterilemez?

A) İşsizliğin artması

B) Kent içi yeşil alanların daralması

C) Güvenliğin azalması

D) Doğaya bağımlılığın azalması

E) Çevre sorunlarının artması

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Batı Avrupa'da sanayileşme sürecine bağlı olarak;

I. doğal kaynakların tüketiminin artması,

II. şehirlere yapılan göçün artması,

III. nitelikli iş gücüne duyulan ihtiyacın azalması

durumlarından hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

8. Batman, Raman Dağı'nda petrolün bulunmasıyla önce bucak, sonra belediye, 1957'de ilçe ve 1990'da il statüsü kazanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Batman'da meydana gelen söz konusu sosyoekonomik değişim ve gelişmeler arasında yer almaz?

A) Çevresinden yoğun göç alması

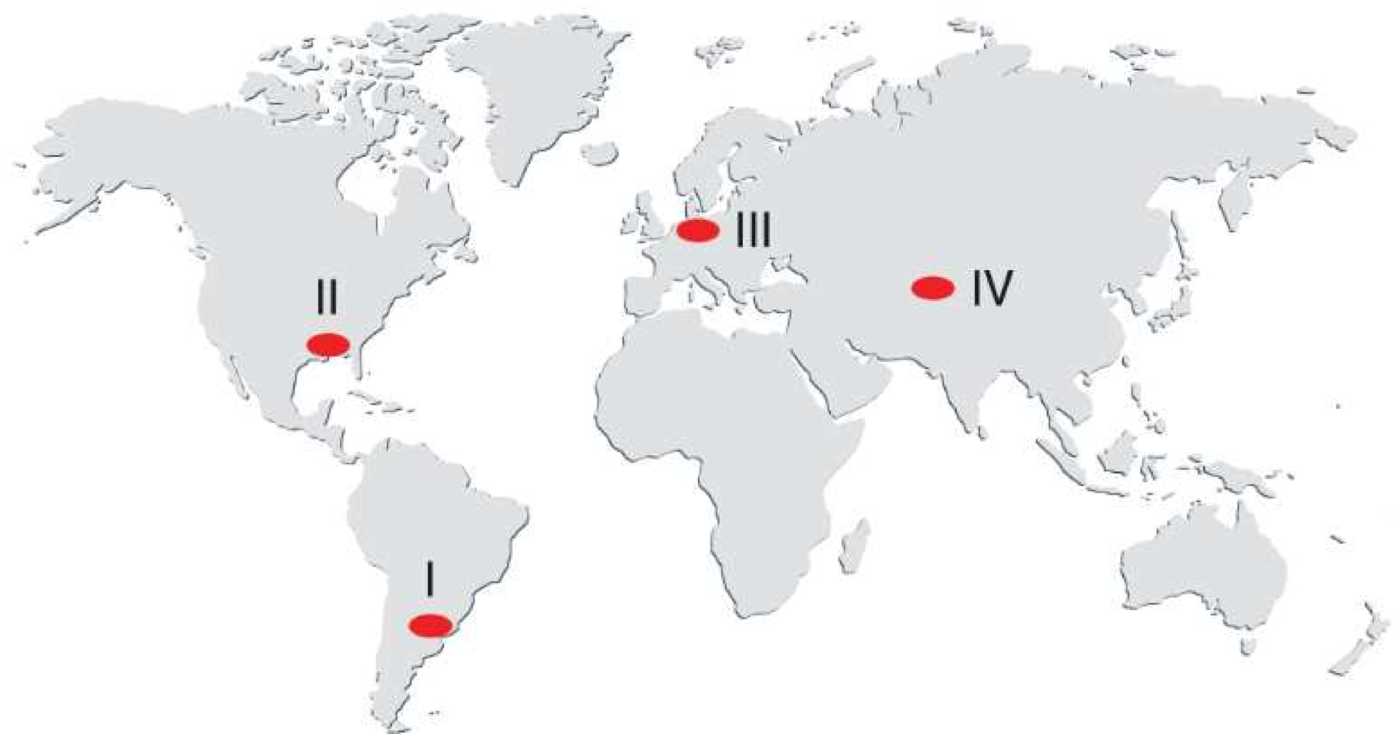
B) Ticari hacminin genişlemesi

C) Ulaşım sistemlerinin gelişmesi ve çeşitlenmesi

D) Tarım alanlarının genişlemesi

E) Birincil faaliyetlerde çalışanların oranının azalıp ikincil faaliyetlerde çalışanların oranının artması

9.

Haritada numaralarla gösterilen alanların hangilerinde günümüzdeki şehirleşme oranlarına bağlı olarak ortaya çıkan toplumsal etkilerin diğerlerinden daha fazla olduğu söylenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. Sao Paulo1700'lerde küçük bir kasaba iken verimli topraklarında gelişen kahve üretimi sayesinde hızla büyümüştür. Kısa bir sürede sanayi, ticaret ve bankacılık merkezi hâline gelen kente İtalya, Portekiz, İspanya, Almanya ve Lübnan gibi ülkelerden birçok göçmen gelmiştir.

Buna göre, Sao Paulo'da aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenemez?

A) İş gücü sorununun artması

B) Gecekonduların yaygınlaşması

C) Trafik sorunlarının görülmesi

D) Kültürel çatışmaların yaşanması

E) Tarımsal alanların, yerleşim alanlarına dönüşmesi

11. Kalkınma ve küreselleşmenin sembolü olan sanayileşme, bir ülke ya da bölgenin ekonomik ve toplumsal yapısındaki temel değişimi içeren bir süreci kapsamaktadır.

Sözü edilen duruma göre haritada numaralarla gösterilen alanların hangisinin göç aldığı söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2020 / AYT

12. Dünya ekonomisinde önemli bir yere sahip olan ve sermayenin küresel dolaşımını kontrol eden şehirler küresel bir etkiye sahiptir. Bunlar aynı zamanda mal, hizmet, bilgi ve kültür alanlarında küresel ölçekte birer üretim ve dağıtım merkezleridir.

Bu nitelikler aşağıdaki şehirlerin hangisinde daha azdır?

A) Lizbon B) Paris C) New York D) Tokyo E) Londra

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TÜRKİYE'DE YERLEŞMELER

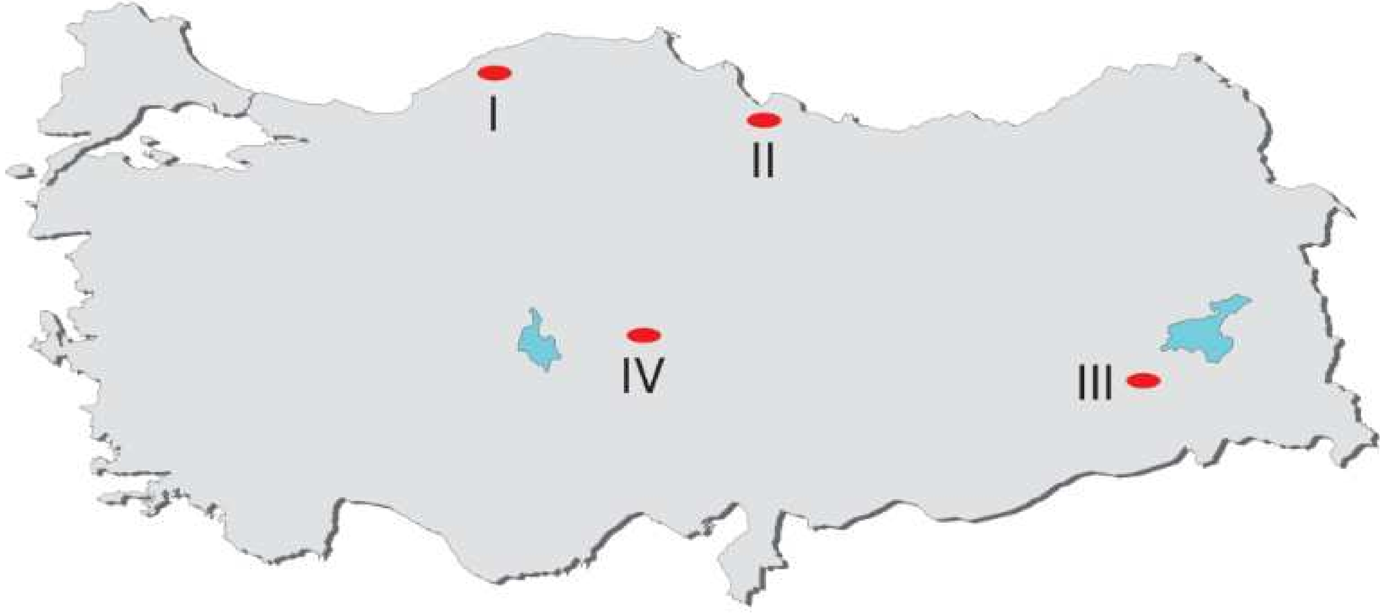
Test 5

1. Kırsal yerleşmelerde tarımsal faaliyetler ön planda iken şehirlerde sanayi, ticaret, kültür, turizm, ulaşım gibi faaliyetlerden biri ya da bir kaçı ön plandadır.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisinde sanayi, ticaret, turizm, kültür ve liman faaliyetlerinin tamamı gelişmiştir?

A) İstanbul B) Ankara C) Adana
D) Kayseri E) Çanakkale

2. Aşağıdaki haritada bazı şehirler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan şehirlerin hangilerinin gelişmesinde maden fonksiyonu ön plandadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Türkiye'nin cittaslow ünvanını alan ilk şehridir. Organik tarım ürünleriyle ön plana çıkan şehrin sokak lambaları Güneş enerjisiyle çalışmaktadır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen şehir aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akyaka B) Vize C) Göynük
D) Seferihisar E) Gerze

4. Türkiye'nin farklı kasabalarında yaşayan üç kişi yaşadıkları yerlerin özellikleri ile ilgili aşağıdaki bilgileri vermişlerdir.

İsmail: Yaşadığım kasabada bazı aileler ilkbahar ve yaz mevsiminde hayvanları otlatmak için geçici yerleşmelere göç ederler.

Zehra: Köyümüze bağlı olan küçük ve sürekli yerleşim alanında yaşayan aileler hem tarım hem de hayvancılık yaparlar.

Yusuf: Bazı aileler köyümüzün yakınında bulunan göl kıyısında geçici olarak yerleşip balıkçılık yaparlar.

Buna göre yukarıdaki kişilerin sözünü ettiği köyden küçük kırsal yerleşmeler hangisinde doğru verilmiştir?

	İsmail	Zehra	Yusuf
A)	Yayla	Mezra	Dalyan
B)	Mezra	Kom	Çiftlik
C)	Ağıl	Divan	Oba
D)	Çiftlik	Mahalle	Mezra
E)	Yayla	Ağıl	Divan

5.
- Ağıl
- Kom
- Oba

Yukarıdaki yerleşim alanları için,

I. Köyden küçük kırsal yerleşmelerdir.
II. Hayvancılık faaliyetleri yapılır.
III. Geçici yerleşmelerdir.

yargılarından hangilerinin ortak özellik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. I. Mahalle
II. Divan
III. Yayla
IV. Dam

Yukarıdaki köyden küçük kırsal yerleşmelerden hangileri geçici değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Yerel etkiye sahip şehirler; geniş alanları etkileyebilecek işlevsel özelliklerin bulunmadığı ve genellikle nüfusun az olduğu şehirlerdir.

Buna göre haritada gösterilen şehirlerden hangisi, yerel etkiye sahip şehirlere örnek verilebilir?

A) Artvin B) İstanbul C) İzmir D) Ankara E) Bursa

8. Çiftlikler, genel olarak yerleşim merkezlerinden uzakta, bir ya da birkaç evle geniş araziye sahip büyük tarımsal işletmelerdir.

Yeryüzü şekilleri dikkate alındığında, haritada numaralandırılan alanların hangisi, çiftliklerin kurulmasına daha az elverişlidir?

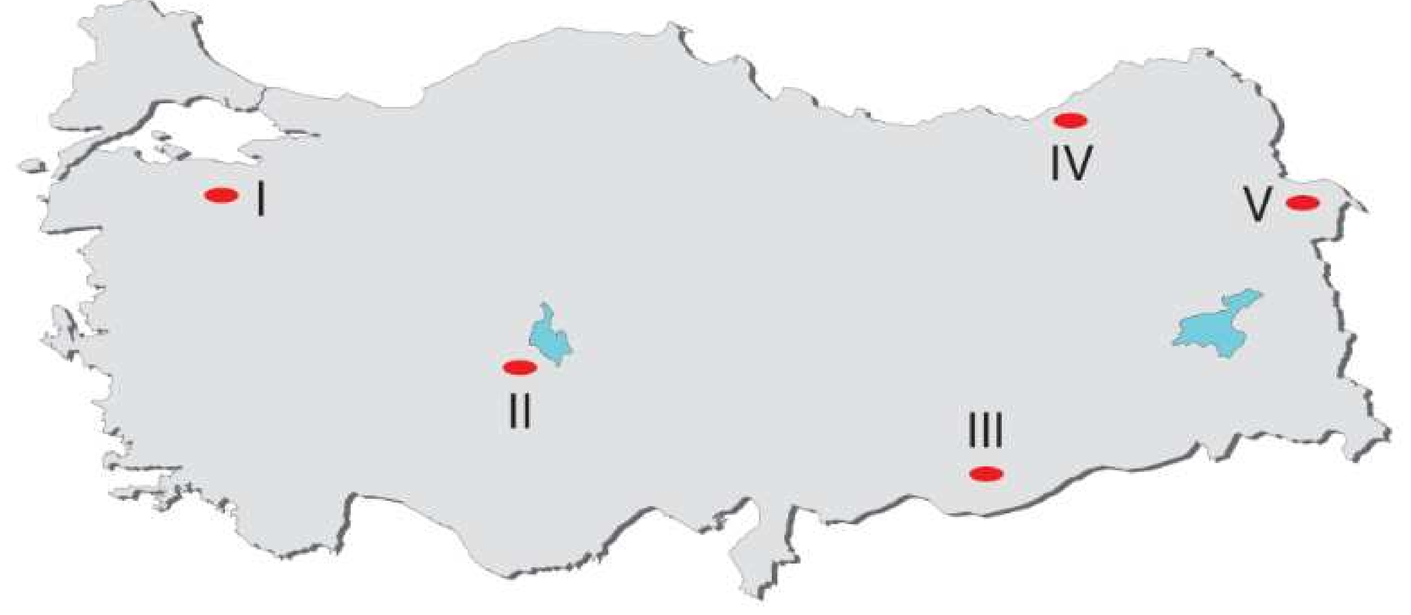
A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Cittaslow ünvanını alan ada, Türkiye'nin en büyük adasıdır. Nostaljik evleri, doğal yaşamı, organik ürünleri ile önemli bir turizm merkezi hâline gelmiştir. Bozulmamış bir doğaya sahip olan adada tarihi özelliklerle çok kültürlülüğün uyumu görülmektedir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen ada, aşağıdaki illerimizden hangisine bağlıdır?

A) Sinop B) Muğla C) Çanakkale D) Ordu E) İzmir

10. Arazinin engebeli, su kaynaklarının fazla ve tarım alanlarının parçalı olduğu yerlerde dağınık yerleşmeler görülür.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde dağınık kır yerleşmeleri görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Köyü oluşturan binaların birbirine yakın olduğu yerleşme dokusuna toplu yerleşme denir. Arazinin topoğrafik ve hidrolojik özellikleri ile bölgenin klimatik özellikleri yerleşme dokusunu etkiler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde kırsal alanda toplu yerleşmeler yaygın değildir?

A) Konya B) Giresun C) Denizli D) Gaziantep E) Edirne

12.

Şehirler	Tarım	Liman	Turizm
Antalya			X
Mersin		X	
Karaman	X		
Manisa		X	
Ardahan	X		

Yukarıdaki tabloda verilen şehirlerden hangisi ön planda olduğu fonksiyon özelliği ile yanlış eşleştirilmiştir?

A) Antalya B) Mersin C) Karaman D) Manisa E) Ardahan

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Sınıfta yapılan bir etkinlikte öğrenciler nüfus artış hızının azalmasının olumlu sonuçlarını şu şekilde sıralamışlardır:

- **Davut:** Konut ihtiyacı azalır.
- **Seyit:** Kişi başına düşen millî gelir artar.
- **Emel:** Çevre sorunları azalır.
- **Zeynep:** Nüfusa bağlı yatırım giderleri azalır ve tasarruflar artar.
- **Kıvanç:** Temel ihtiyaçların karşılanması zorlaşır.

Buna göre öğrencilerden hangisinin verdiği bilgi yanlıştır?

A) Davut B) Seyit C) Emel
D) Zeynep E) Kıvanç

2. Çok uzun bir geçmişe dayanan nüfus politikaları, eskiden salgın hastalıklar ve savaşlar sonucu azalan nüfusu dengelemek amacıyla uygulanırken günümüzde ülkelerin sahip olduğu ekonomik gelişmişlik seviyelerine göre şekillenmektedir.

Buna göre sahip olunan kaynaklara oranla nüfus miktarının çok fazla olduğu ülkeler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Nüfus artış hızını düşürme yönünde nüfus politikası izlenir.

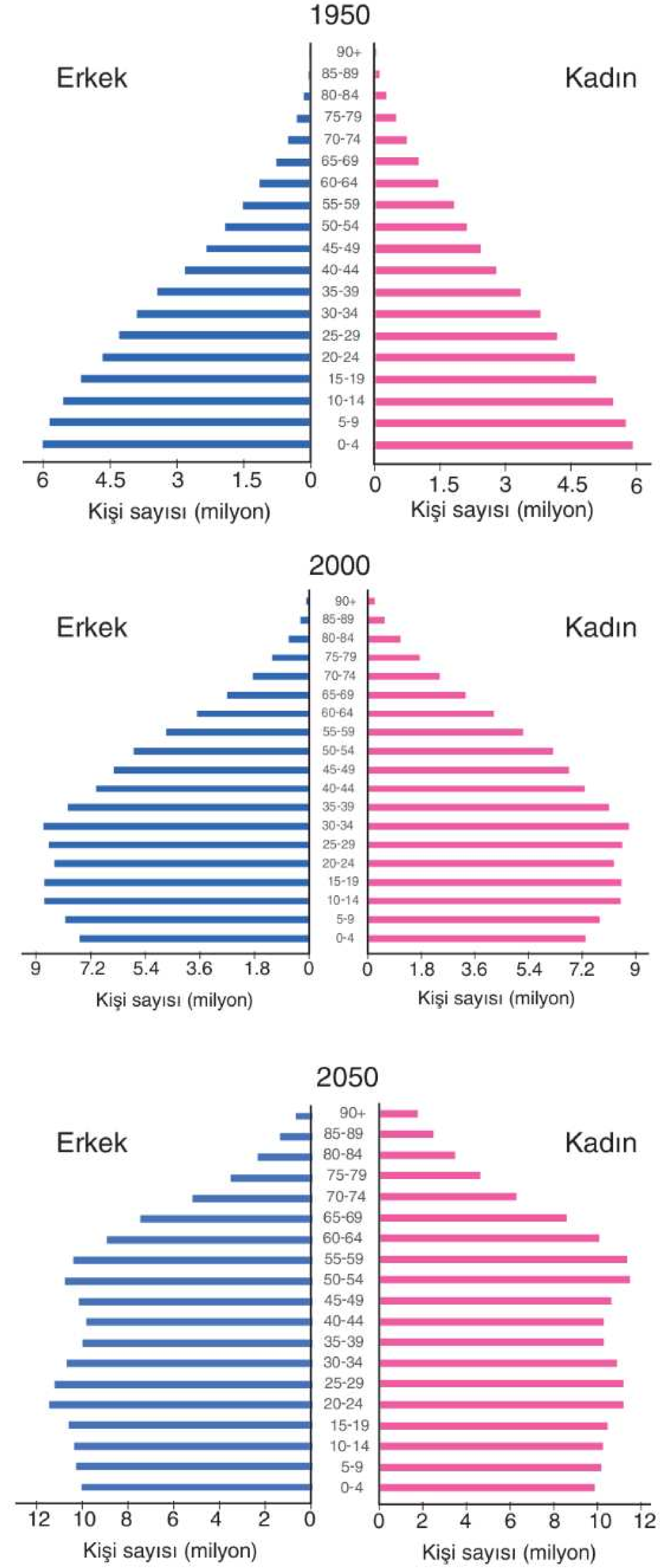
B) Nüfus artış hızını yükseltme yönünde nüfus politikası izlenir.

C) Nüfusu koruma yönünde nüfus politikası izlenir.

D) Aritmetik nüfus yoğunluğu azdır.

E) Çalışma çağındaki nüfusun yaş ortalaması yüksektir.

3. Aşağıda bir ülkenin 1950 ve 2000 yıllarına ait nüfus piramitleri ile 2050 yılına ait tahmini nüfus piramidi gösterilmiştir.

Piramitleri inceleyen bazı öğrencilerin görüşleri şöyledir:

- **Azra:** 1950'li yıllarda ülke nüfusu hızlı bir şekilde artmıştır.
- **Berk:** 1950'li yıllardan sonra ülkede nüfus artış hızını azaltma politikası uygulanmıştır.
- **Ceren:** Günümüzde ülkede nüfus artış hızını azaltma politikası uygulanmaktadır.
- **Tamer:** 2050'li yıllarda ülkede nüfusun ikiye katlanma süresi kısalacaktır.

Piramitlere göre yukarıda verilen öğrenci yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Azra ve Berk B) Azra ve Ceren
C) Berk ve Ceren D) Berk ve Tamer
E) Ceren ve Tamer

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. L ülkesi nüfus artış hızını azaltıcı, M ülkesi ise nüfus artış hızını artırıcı politikalar izlemiştir. Her iki ülke de uyguladıkları bu politikalarda başarılı olmuştur.

Buna göre L ve M ülkeleri için aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) L ülkesinde yaşlı nüfus oranı artmıştır.
B) L ülkesinde genç nüfus oranı azalmıştır.
C) M ülkesinde çocuk nüfus oranı artmıştır.
D) M ülkesinde doğum oranı azalmıştır.
E) M ülkesinde yaşlı nüfus oranı azalmıştır.

5.
- Londra
- Tokyo
- Şanghay

Yukarıdaki şehirler ile ilgili olarak,

I. Küresel etkiye sahiptirler.
II. Bulundukları ülkenin başkentidirler.
III. Asya Kıtası'nda yer alırlar.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

6. Ülkelerin devamlılığı ve iş gücü ihtiyacının karşılanması için dengeli nüfus önemli bir unsurdur. Ancak bazı ülkelerin nüfuslarının artmaya başladığı ve bu ülkelerin gelecekte büyük sıkıntılar yaşayacağı öngörülmektedir. Bu ülkeler, nüfuslarını azaltmak için çeşitli politikalar uygulamaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi böyle bir ülkeye ait özellik olamaz?

A) Genç nüfus miktarı fazladır.
B) Nüfus piramidinin tabanı geniştir.
C) Sanayi ve hizmet sektöründe çalışanların sayısı azdır.
D) Eğitim, sağlık ve kültürel hizmetler gelişmemiştir.
E) İç göçler azdır.

7. Sanayileşme sürecine bağlı olarak büyüyen şehirlerde;

I. tarım alanlarının genişlemesi,
II. şehirlere olan göçlerin artması,
III. iş gücüne duyulan ihtiyacın azalması

durumlarından hangilerinin gerçekleşmesi beklenir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

2023 / AYT

8. Cumhuriyet'in ilk yıllarında hemen her alanda olduğu gibi sanayi alanında da önemli yatırımlar yapılmış ve bazı kırsal yerleşmeler hızla büyüyerek bir şehre dönüşmüştür.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

A) Batman B) Denizli C) Gaziantep D) Konya E) Bursa

9. Engebenin az ve su kaynaklarının yetersiz olduğu yerlerde toplu dokulu yerleşmeler görülür.

Buna göre haritada numaralı alanların hangilerinde toplu dokulu kır yerleşmeleri daha yaygındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

10. Sanayi Devrimi sonrasında başlayan ve günümüzde de devam eden, kırsal kesimlerden şehirlere doğru gerçekleşen göç; özellikle, gelişmekte olan ülkelerin şehirlerinde pek çok soruna neden olmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu şehirlerin özelliklerinden biri değildir?

A) Trafik yoğunluğu fazladır.

B) Plansız yapılaşma yaygındır.

C) Altyapı hizmetleri yetersizdir.

D) İşsizlik oranı yüksektir.

E) İş gücü yetersizdir.

11. Taşkent, Semerkant ve Buhara şehirleri ile ilgili olarak,

I. Türk - İslam şehirleridir.
II. İpek Yolu üzerinde yer alırlar.
III. Özbekistan'da yer alan şehirlerdir.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

2023 / AYT

12. Türkiye'deki kır yerleşmeleriyle ilgili,

I. Kır yerleşmelerinin fonksiyonu zaman içinde değişiklik gösterebilir.
II. Köy yerleşmelerinde ikincil ekonomik faaliyetler yaygındır.
III. Bazı köyler birden fazla yerleşme biriminden oluşur.
IV. Kır yerleşmelerinin tümü daimî yerleşme şeklindedir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

13. Coğrafya dersinde Türkiye'deki nüfus politikalarını tartışan öğrenciler arasında şu diyaloglar yaşanmıştır:

Orhan: Cumhuriyet öncesi meydana gelen savaşlar (Balkan, I. Dünya ve Kurtuluş savaşları) nedeniyle nüfusun yapısı tüm yönleriyle değişikliğe uğramış ve ülkede önemli nüfus kayıpları yaşanmıştır. Bundan dolayı 1923-1965 döneminde nüfus artış hızını yükseltici politikalar uygulanmıştır.

Meltem: Devlet Planlama Teşkilatı'nın hazırladığı ve 1963-1967 yılları arasında uygulamaya konulan I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda hızlı nüfus artışının çeşitli ekonomik ve sosyal problemlerin ortaya çıkmasına yol açtığı belirtilmiştir. Bundan dolayı 1965-1980 döneminde nüfus artış hızını düşürmeyi amaçlayan politikalar uygulanmıştır.

Mustafa: 1980'li yıllardan itibaren değişen sosyal, siyasi ve ekonomik şartlar nüfus artışına yönelik soruna farklı bir bakış açısı getirmiştir. Bu dönem de nüfus artış hızının yükselmesi ya da düşmesinden ziyade nüfusun sağlık, eğitim, beslenme ve barınma imkânları ile bebek ölüm hızının azaltılması gibi konular üzerinde durulmuştur. Bundan dolayı 1980-2005 döneminde nüfus artış hızını yükseltici politikalar uygulanmıştır.

Mehtap: 2014 yılından sonra yapılan bir dizi yasal düzenleme hayata geçirilmiştir. Bu bağlamda; doğum yapan annelere çocuk sayısına göre maddi destek verilmesi, çalışan anneler için çalışma sürelerinin kısaltılması, doğum izinlerinin artırılması ve bakıcı yardımı yapılması kararlaştırılmıştır. Bundan dolayı günümüzde nüfus artış hızını düşürücü politikalar uygulanmaktadır.

Buna göre bu diyaloglarda yapılan açıklamalar göz önüne alınırsa, hangi öğrencilerin verdiği bilgiler doğrudur?

A) Orhan ve Meltem B) Orhan ve Mustafa C) Meltem ve Mustafa D) Meltem ve Mehtap E) Mustafa ve Mehtap

✓ **ÖĞREN**

Sakin Şehir

- Küreselleşen hızlı şehir hayatına 1999 yılında İtalya'nın Greve in Chiati şehrinde kurulmuştur.
- Nüfusu 50.000'in altında şehirlerin üye olabildiği uluslararası belediyeler birliğidir.
- Bir şehirdeki yaşam kalitesini iyileştirilerek kalkınmanın, şehrin kendine özgün yapısının mimarisinin, gelenek ve göreneklerinin, yerel yemeklerinin ve tarihsel kimliğinin korunmasıyla Sakin Şehir olacağı öngörülmektedir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SİMÜLASYON TESTİ

1. Şehirler kurulduğu mekânın yanı sıra çevrelerini de etkiler. Ancak her şehrin etki alanı birbirinden farklıdır. Şehirlerin etki alanının sınırları sahip olduğu işlevsel özellikleri ile yakından ilgilidir.

Buna göre

- Katmandu (Nepal)
- Hartum (Sudan)
- La Paz (Bolivya)

kentleriyle ilgili olarak,

I. Geniş alanları etkileyebilecek işlevsel özelliklerin bulunmadığı ve sahip olunan nüfus miktarının az olduğu şehirlerdir.

II. Bu şehirlerde meydana gelen toplumsal, ekonomik ve siyasi olaylardan herhangi biri daha çok o ülkeyi ya da yakın çevresindeki ülkeleri etkiler.

III. Ulusal ve uluslararası ticaret, borsa, bankacılık, sigortacılık ve ulaşım gibi ekonomik faaliyetlerin bulunduğu yerlerdir.

yargılarından hangileri ortak özellik olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

2. I. Din
II. Turizm
III. Liman
IV. İdari

Roma ve İstanbul'un küresel çapta etki alanı oluşturmasında yukarıda verilen fonksiyonel özelliklerden hangileri ortak etken değildir?

A) I ve II B) I ve III jC) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

3. Bilimsel bir yarışmaya katılan Hüseyin ile rakibi olan İsmail'in "Küresel etkiye sahip şehirler hangileridir?" sorusuna cevap olarak verdikleri örnek şehirler aşağıda belirtilmiştir.

İsmail: Şanghay

Hüseyin: New York

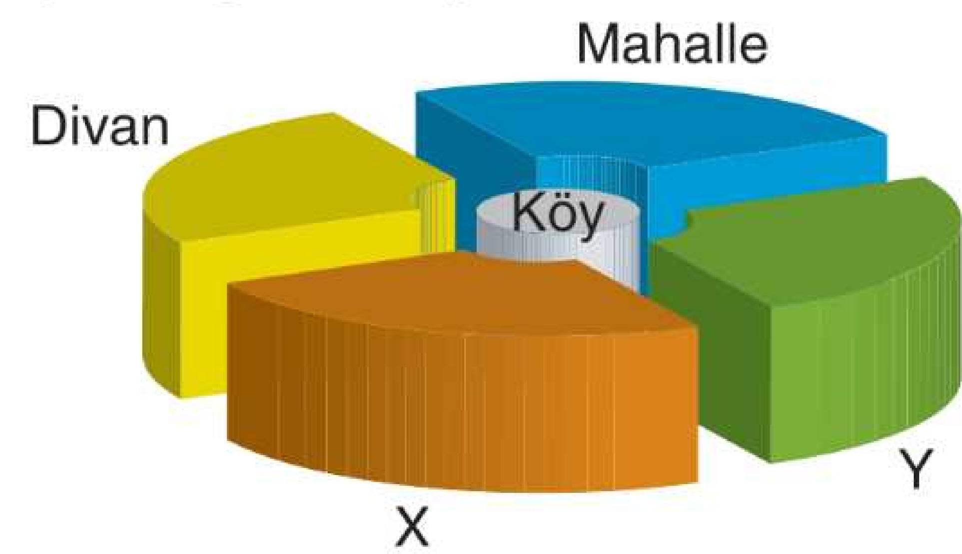
Buna göre Hüseyin ve İsmail'in bu soruya yönelik olarak verdikleri diğer örnek şehirler arasında yer alan;

I. Roma,
II. Prag,
III. Paris

cevaplarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

4. Kırsal yerleşmeler insanların geçimini genellikle tarım, hayvancılık, ormancılık ya da balıkçılıktan sağladığı ve nüfus miktarı az olan yerleşmelerdir. Aşağıda bir köye bağlı sürekli yerleşmeler gösterilmiştir.

Buna göre X ve Y ile gösterilen köyaltı yerleşmeleri;

I. dalyan,
II. kom,
III. mezra,
IV. çiftlik

kırsal yerleşmelerinden hangileri olabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Coğrafya öğretmeni Faruk Bey, beşerî sistemler ünitesinde şehirlerin etki alanlarının küresel, bölgesel ve yerel olarak farklılık gösterdiğini söyledikten sonra tahtaya aşağıdaki dünya haritası görselini yansıtmıştır.

Buna göre dünya haritasında gösterilen aşağıdaki şehirlerden hangisi küresel ya da bölgesel etkiye sahip değildir?

A) Hong Kong
B) Mekke
C) Hartum
D) Pekin
E) Rio De Janerio

6. 20. yüzyılın üçüncü çeyreğinde başlayan işçi göçleriyle yaklaşık 2 milyon insan Türkiye'den Avrupa'ya göç etmiştir.

Buna göre 1965-1980 yılları arasındaki işçi göçleri ve bu dönemde uygulanan nüfus politikalarıyla ilgili olarak,

I. Uygulanan nüfus politikaları ile yurt dışına işçi göçleri özendirilmiştir.

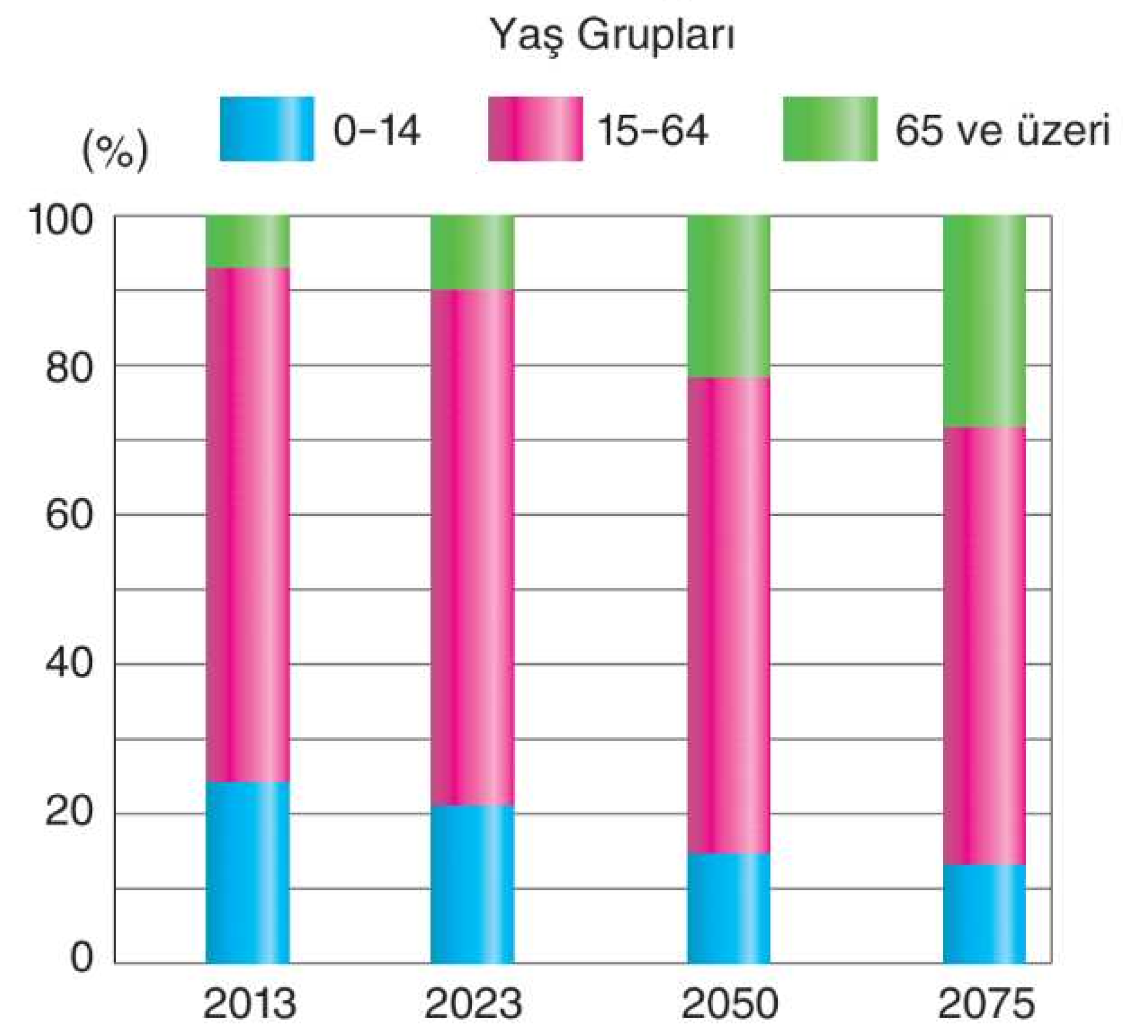
II. İşçi göçlerinin ekonomik ve sosyal sorunlara çözüm olabileceği öngörülmüştür.

III. İşçi göçlerinin yaşandığı dönemde nüfus artış hızı düşürülmek istenmiş ancak düşürülememiştir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

7. Aşağıdaki grafikte Türkiye nüfusunun mevcut özelliklerden hareketle 2075 yılına kadar yaş gruplarında oluşabilecek dağılım oranları tahminen verilmiştir.

Grafikte verilen bilgilere göre,

I. Doğurganlık hızı azalacaktır.

II. Genç nüfus oranı artarken yaşlı nüfus oranı azalacaktır.

III. Sosyal güvenlik giderleri artacaktır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

8. Aşağıda bazı şehirler ve bu şehirlerin öne çıkan fonksiyonel özellikleri ile yapılan eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

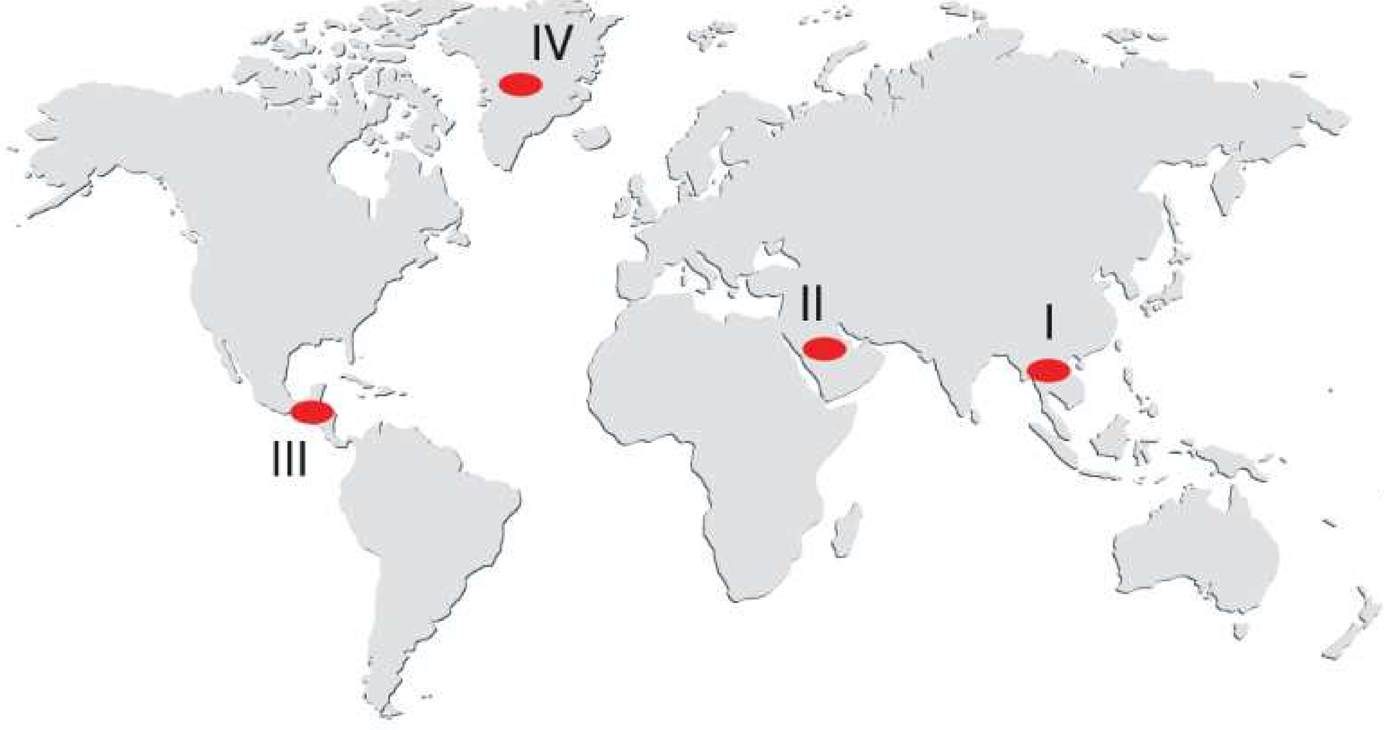
	Şehirler	Fonksiyonel özellikler
A)	New York	Ticaret
B)	Oxford	Eğitim
C)	Venedik	Turizm
D)	Kerkük	Maden
E)	Hamburg	Tarım

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 2

1. Sıcak ve nemli iklim bölgelerinden kurak ve soğuk iklim bölgelerine gidildikçe biyoçeşitlilik azalmaktadır.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangilerinde biyoçeşitliliğin az olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Küresel iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine aşağıdakilerden hangisi örnek verilemez?

A) Göl alanlarının küçülmesi
B) Bitkilerin erken çiçek açması
C) Meteorolojik afetlerin artması
D) Biyoçeşitliliğin azalması
E) Buzul alanlarının genişlemesi

3. Akarsuyun aşağı çığrından itibaren akış hızı azalmakta ve akarsu yatağı genişlemektedir. Bu durum, canlı yaşamını olumlu etkileyerek biyoçeşitliliğin artmasını sağlar.

Buna göre aşağıdaki kıyıların hangisinde biyoçeşitliliğin diğerlerinden daha az olması beklenir?

A) Silifke B) Bafra C) İnebolu
D) Çarşamba E) Selçuk

4. I. Amazon Havzası
II. Büyük Sahra
III. Kuzey Kanada

Yukarıdaki alanlarda bulunan biyomlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Yağmur ormanı	Çöl	Tundra
B)	Ilıman çayır	Savan	Tayga
C)	Çalılık	Çöl	Step
D)	Muson ormanı	Tundra	Çöl
E)	Yağmur ormanı	Çalılık	Savan

5. ……………., hidrosferde karbondioksit ve bikarbonat, litosferde kömür, petrol, doğal gaz, atmosferde karbondioksit ve biyosferdeki canlıların yapılarında da organik madde şeklinde bulunmaktadır.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

A) Oksijen B) Karbon C) Su
D) Azot E) Fosfor

6. I. Topraktaki bazı bakterilerin ölen canlıları ayrıştırması
II. Havada oksijenle birleşen azotun yağışlarla toprağa geçmesi
III. Kireç taşının suda çözünmesi
IV. Metallerde paslanmanın gerçekleşmesi

Yukarıdakilerden hangileri karbon döngüsünün süreçlerindendir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı göller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan alanların hangilerinde tatlı göl ekosistemleri bulunmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

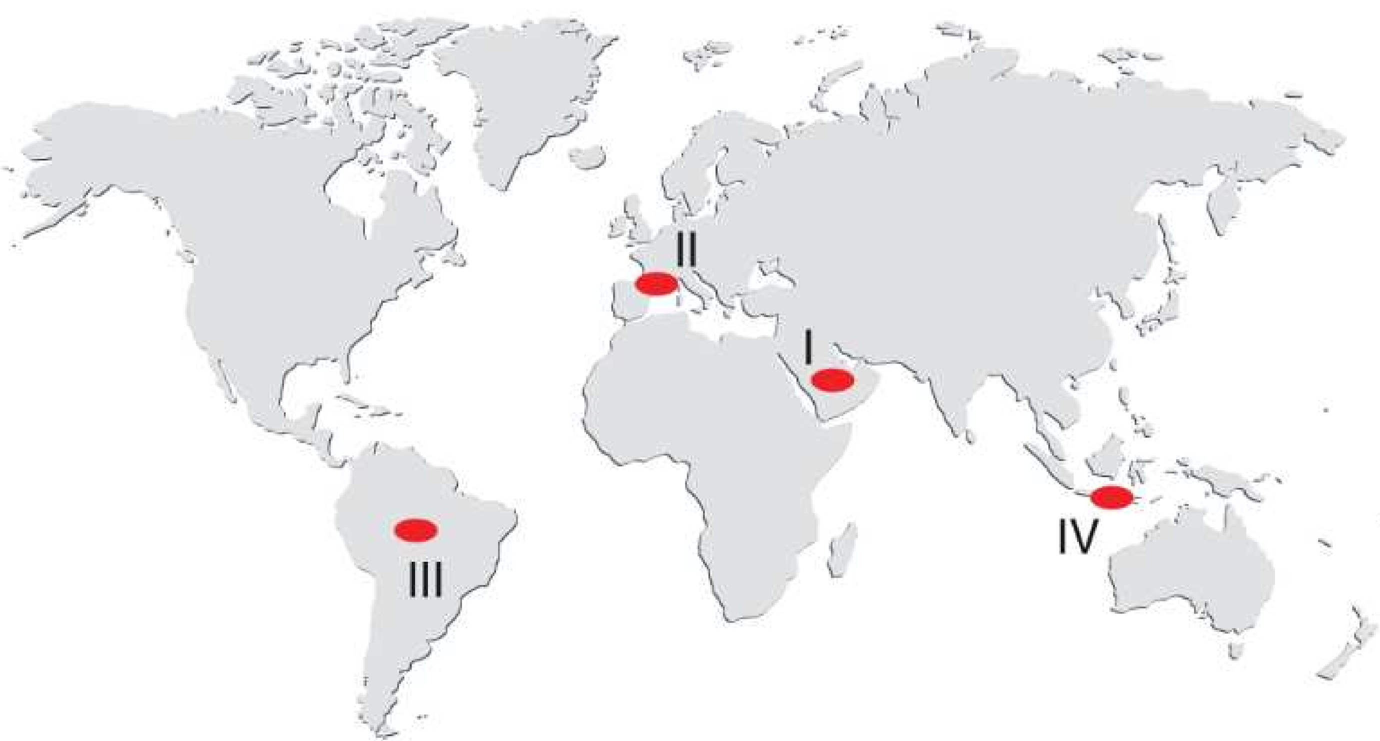
8. **Bir bölgede ekstrem sıcaklıkların görülmesi;**

I. su kaynaklarının azalmasına,
II. orman yangınlarının artmasına,
III. tarımsal üretimin azalmasına

durumlarından hangilerine neden olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

9. Aşağıdaki haritada bazı ülkeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan ülkelerden hangilerinin nüfus artış hızını artırmaya yönelik politikaları uygulaması beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. Türkiye'de 1923-1965 yılları arasında nüfus artış hızını yükseltmeye yönelik politikalar uygulanmıştır.

Bu durum;

I. çocuk ölüm oranlarının yüksek olması,
II. savaşlardan dolayı nüfus kaybının yaşanması,
III. iş gücüne ihtiyaç duyulması

özelliklerinin hangilerinden kaynaklanmış olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

11. **Nüfusun niteliğini iyileştirme politikaları izleyen ve bunda başarılı olan bir ülke için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Nitelikli iş gücü azalmıştır.
B) Eğitim seviyesi yükselmiştir.
C) Sağlık hizmetleri gerilemiştir.
D) Tarım sektöründe çalışanların oranı artmıştır.
E) Kırsal nüfus oranı artmıştır.

12. Aşağıda numaralandırılarak gösterilen şemada şehirler fonksiyonel özelliklerine göre sıralanmıştır.

Buna göre 1, 2, 3, 4 ve 5 numaralı bölgede yer alan şehirler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	1	2	3	4	5
A)	Soma	Batman	Kırıkkale	Kocaeli	Trabzon
B)	Bursa	İstanbul	Kocaeli	Hatay	Batman
C)	Batman	Kırıkkale	Kocaeli	Trabzon	Soma
D)	Zonguldak	Kocaeli	İstanbul	Bursa	Kırıkkale
E)	Trabzon	Kırıkkale	Hatay	Batman	Trabzon

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

3. BÖLÜM

BEŞERÎ SİSTEMLER – II
(EKONOMİK FAALİYETLER VE DOĞAL KAYNAKLAR – TÜRKİYE'NİN EKONOMİSİ)

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- ÜRETİM, DAĞILIM VE TÜKETİM SEKTÖRLERİ
- DOĞAL KAYNAKLAR VE DOĞAL KAYNAK – EKONOMİ İLİŞKİSİ
- TÜRKİYE'NİN EKONOMİ POLİTİKALARI
- TÜRKİYE EKONOMISİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

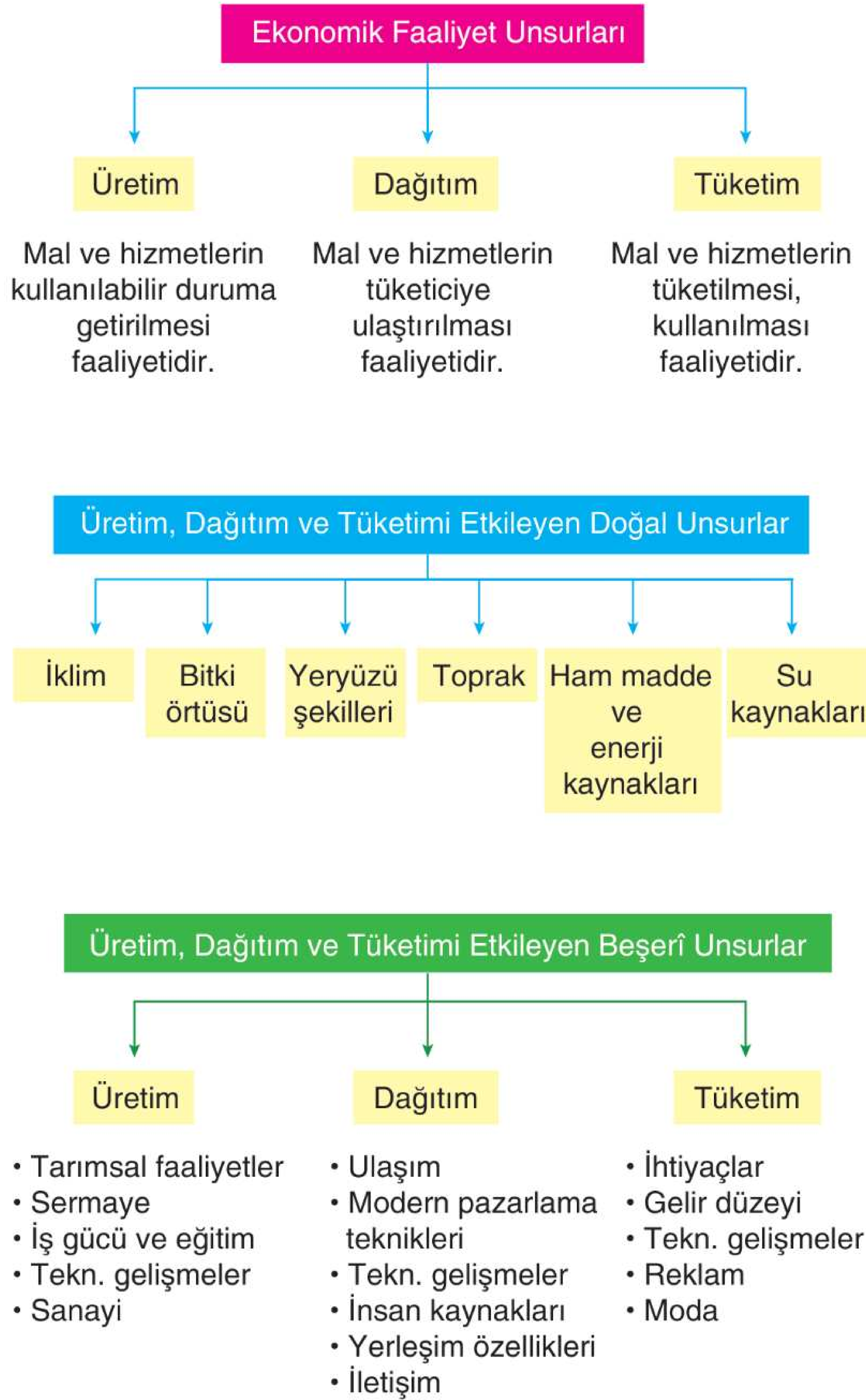
BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

Bu bölüm konularıyla ilgili olarak üretim, dağıtım ve tüketim sektörlerinin özellikleri kaynakların ülke ekonomisine olan etkileri, Türkiye'de uygulanan ekonomi politikalarının hangi dönemlere ait olduğu ve ekonominin sektörel dağılımının geçmişten günümüze değişimini sorgulayan sorular gelmektedir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİMİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

İnsanların yaşamlarının devamı, temel ihtiyaçlarının karşılanabilmesi veya daha iyi yaşam şartlarına sahip olabilmeleri amacıyla yapılan etkinliklerin geneline ekonomik faaliyet denir.

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ POLİTİKALARI

1923-1929 Dönemi

İzmir İktisat Kongresi, 17 Şubat 1923 tarihinde toplandı. Bu kongrede alınan kararlar doğrultusunda yeni kurulacak devletin ekonomik yapısının milliyetçi ve liberal özellikte olması fikri benimsenmiştir. Aşar vergisi kaldırılmış (1925) ve tarımda makineleşme teşvik edilmiştir (1926). Sanayinin gelişmesi için Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkarılmıştır (1927).

1930-1950 Dönemi

1929 yılında dünyada yaşanan ekonomik bunalıma kadar sürdürülen liberal dönem ekonomi politikaları, bu tarihten sonra yerini devletçi ekonomi politikalarına bırakmıştır. 1931 yılında Merkez Bankası, 1932'de sanayiye kredi sağlamak üzere Sanayi Kredi Bankası ve 1933 yılında tekstil ürünlerinin üretimi ve ticaretini gerçekleştirmek üzere Sümerbank kurulmuştur. 1933-1937 arasında uygulanan Birinci Sanayi Planı'nın başarılı olmasıyla 1938 yılından itibaren uygulamaya konulmak üzere İkinci Sanayi Planı hazırlandı. Ancak İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla bu plan uygulanamamıştır. Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı'na girmemesine rağmen savaşa girecekmiş gibi hazırlık yapması, erkek nüfusun silah altına alınması gibi sebepler, özellikle tarımsal üretimde belirgin düşüşlere yol açmıştır.

1950-1960 Dönemi

1950'li yıllar, Cumhuriyet tarihinin ikinci liberal dönemi olmuştur. Özel sektörün ticaret ve sanayi sektörlerine yönelik girişimlerinin yanı sıra büyük sermayeli yatırımların (enerji, liman vb.) devlet tarafından yapılması planlanmıştır. 1950-1960 Dönemi'nde ekonomi istikrarlı bir büyüme hızı yakalamıştır. Büyüme, 1950-1955 arasında yıllık ortalama %7 iken 1955-1960 arasında yavaşlamış ve %5'e kadar gerilemiştir. Ayrıca 1950-1955 arasında dış ticaret sürekli açık vermiş ve dış ödeme güçlükleri ile karşılaşılmıştır.

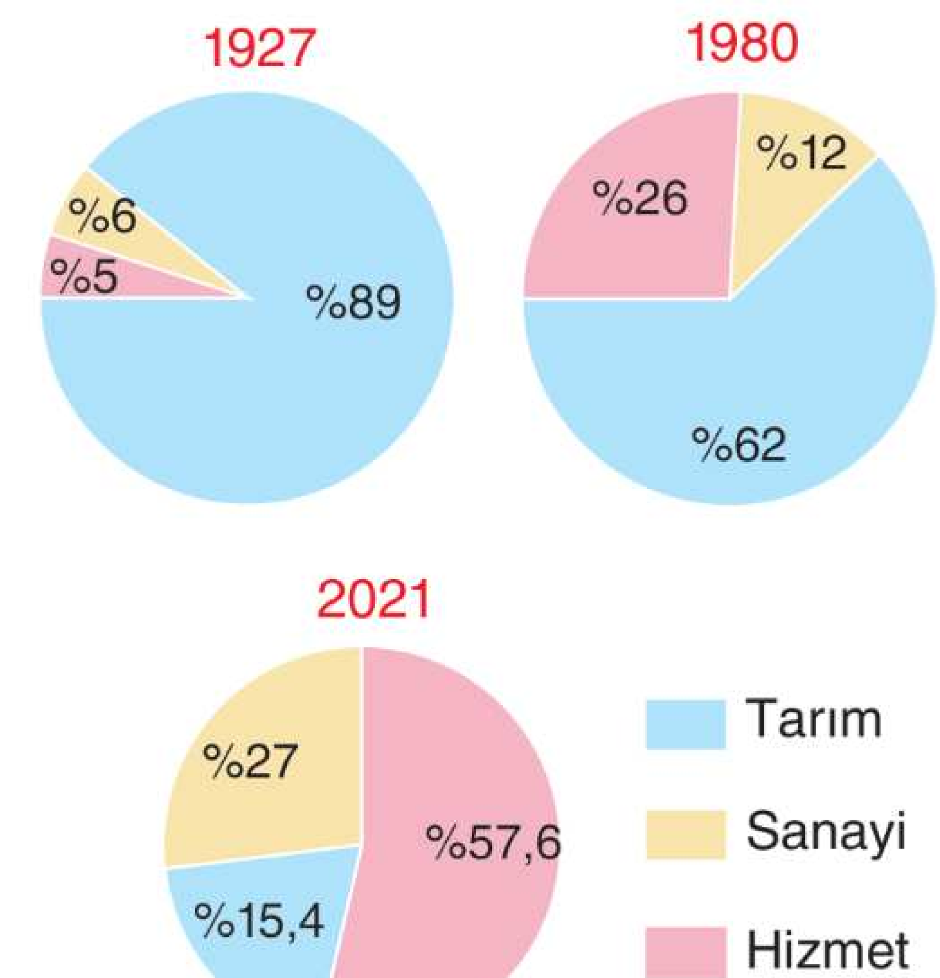
1960-1980 Dönemi

1960 yılında Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) kurularak 1963 yılından itibaren 5 yıllık kalkınma planları uygulanmaya başlamıştır.

1980 Sonrası Dönem

24 Ocak 1980 kararlarıyla devletin ekonomideki etkisi en aza indirilmiş, özel sektörün ekonomideki etkisi artırılmış, ülke ekonomisi, dışa kapalı bir ekonomik model yerine dışa açık, küresel ekonomiye uyum sağlayabilen serbest piyasa ekonomisine geçmiş, döviz girişi serbest bırakılarak ihracata dayalı ekonomik büyüme hedeflenmiştir. 1983'ten itibaren ekonominin dışa açılma süreci başlamış, ekonomi giderek bölgesel ve küresel etkilere açık hâle gelmiştir. 2006'da çıkarılan bir kanunla GAP, DAP, DOKAP, YHGP, KOP ve ZBK kalkınma projesi bölgelerinde mekânsal gelişim farklılıklarını azaltmak amacıyla çalışmalar başlatılmıştır.

TÜRKİYE EKONOMİSİNİN SEKTÖREL DAĞILIŞI

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 1

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM SEKTÖRLERİNİN EKONOMİYE ETKİSİ

1. I. Yüksek teknolojik araçlarla taşıma yapılması
II. Tek elden ticari işleyişin gerçekleşmesi
III. Kalifiye elamanların istihdam edilmesi

Yukarıdakilerden hangileri üretim, dağıtım ve tüketim faaliyetlerinde tercih edilen bir durum değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi üretim faaliyetini olumsuz etkiler?

A) İklim koşullarına bağlı olarak tarımsal üretimde dalgalanmalar yaşanması
B) Kahveye olan talebin artmasıyla bu ürünün anavatanı dışındaki birçok ülkede de yetiştirilmesi
C) Fuar alanlarında yeni tasarım ürünlerinin tanıtılması
D) Salgın hastalık dönemlerinde internet üzerinden satışların artması
E) İç Anadolu'da buğday tarımı yapılan bölgelerde kış aylarının yağışlı geçmesi

3. Farklı iklim bölgelerinde üretim dağıtım ve tüketim faaliyetleri etkileşim hâlindedir. Örneğin; tarımsal faaliyetler sonucu elde edilen bir ürün sanayi faaliyetleri için ham madde olur ve ülkeler arasındaki dolaşımda yerini alır.

Buna göre;
I. mercimek,
II. buğday,
III. kakao,
IV. kahve

ürünlerinden hangilerinin dünya ülkeleri arasındaki dolaşım payı en yüksektir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4. Dağıtım faaliyetlerinin ucuz aynı zamanda kolay olması için ulaşım ağlarının gelişmiş olması gerekir.

Buna göre dağıtım faaliyetlerinin gelişmesinde;

I. yer şekillerinin engebesinin az, iklimin elverişli ve pazar alanlarının geniş olması,
II. birincil ekonomik faaliyetlerin ikincil ekonomik faaliyetlerden daha fazla gelişmiş olması,
III. dağıtım ağı ve bayiliklerin artması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

5. Çabuk bozulan ürünler soğutuculu (frigorifik) taşıma yöntemiyle taşınarak ürün bozulmalarının önüne geçilmektedir.

I. Süt ürünleri
II. Et ve balık
III. Kuru bakliyat
IV. Tekstil ürünleri

Buna göre yukarıdaki ürün gruplarından hangilerinde sözü edilen taşımacılık şekline ihtiyaç duyulmaz?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

6. I. Süt ürünleri
II. Tekstil ürünleri
III. Tıbbi malzemeler
IV. İnşaat malzemeleri

Yukarıdakilerden hangilerinin uluslararası pazarlara ulaştırılmasında, özel donanıma sahip araçların geliştirilmesinin etkisi daha fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Coğrafya öğretmeni Murat Bey; üretim, dağıtım ve tüketimle ilgili aşağıdaki görselleri öğrenciler aracılığıyla sınıftaki öğrencilerin görmesini sağlamıştır.

Selma

İlayda

Erol

Berk

Buna göre hangi öğrencilerin gösterdiği görseller üretim faaliyeti içerisinde yer alır?

A) Selma ve İlayda

B) Selma ve Erol

C) İlayda ve Erol

D) İlayda ve Berk

E) Erol ve Berk

8. Ülkelerin gelişmişlik seviyesi ürünlere kolay ve hızlı şekilde ulaşabilmenin yanı sıra insanların ihtiyaçlarını da belirlemektedir.

Buna göre insan ihtiyaçları bağlamında tüketilen ürünlerin tüketim payları dikkate alınırsa haritada numaralarla gösterilen ülkelerden hangisinde çok tüketilen ürün grupları diğerlerinden daha farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Bazı ürünlere olan talebin artması o ürünlerin üretiminin artmasına neden olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek verilebilir?

A) Nükleer tesislerin güvenliği yüksek olan yerlere kurulması

B) Sulamalı tarımın yapıldığı alanlarda toprak verimin yüksek olması

C) Çay ve kahve gibi çok tüketilen ürünlerin yüksek miktarda üretilmesi

D) Tarım ve hayvancılıktan elde edilen bazı ürünlerin sanayide ham madde olarak kullanılması

E) Engebeli arazilerde dağıtım maliyetinin yüksek olması

10. Sanayi Devrimi'yle birlikte buharla çalışan makinelerin icat edilmesi, üretimde büyük bir artış yaşanmasına neden olmuştur.

Sanayi Devrimi;

I. ulaşım sistemlerinin gelişmesi,

II. ham maddelerin sanayi merkezlerine taşınması,

III. üretilen ürünlerin tüketim merkezlerine taşınması

durumlarından hangilerini kolaylaştırmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

11. Ekonomik faaliyet türleri üretim, dağıtım ve tüketim olmak üzere üç grup altında sınıflandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi farklı bir ekonomik faaliyet türü içinde yer alır?

A) Maden ocağından demir çıkarılması

B) Yeni bir makine yapılması

C) Makinede pamuk bitkisinden iplik elde edilmesi

D) İpliklerden kumaş elde edilmesi

E) Elde edilen kumaşların bayilere taşınması

12. Aşağıdakilerden hangisi enerji kaynaklarının üretim faaliyetlerine etkisine örnek verilebilir?

A) Karabük Demir-Çelik fabrikasının taş kömürü yataklarına yakın yerde kurulması

B) Uşak şeker fabrikasının şeker pancarı tarımının yapıldığı yerde kurulması

C) Çaycuma kâğıt fabrikasının ormanların yoğun olduğu yerde kurulması

D) Nüfusun yoğun olduğu İstanbul'da tekstil fabrikalarının kurulması

E) Tavuk çiftliklerinin büyük şehirlere yakın yerlerde kurulması

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

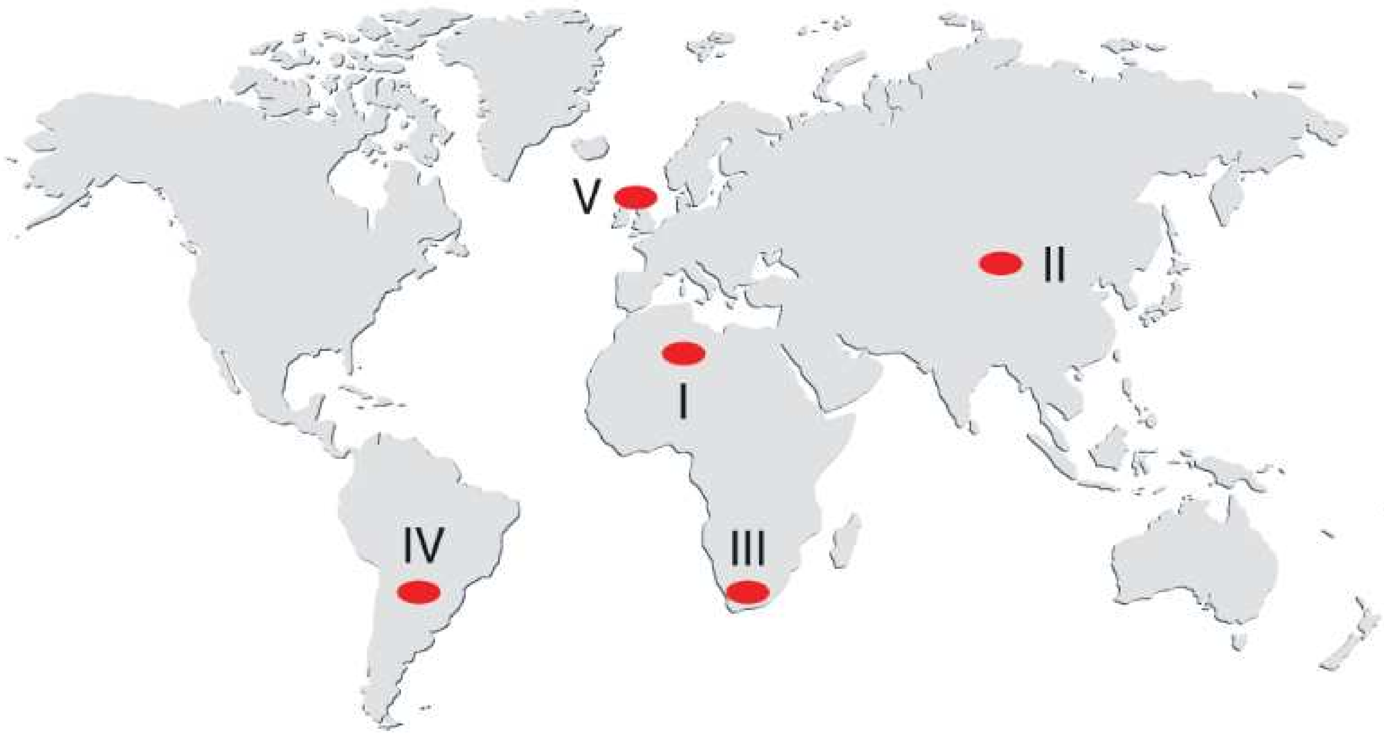
DOĞAL KAYNAKLAR VE EKONOMİ

1. Ekonomik etkinliklerin gelişmesi ve çeşitlenmesinde doğal kaynakların etkisi büyüktür. Doğal kaynakların bir kısmı yenilenebilir yani tükenmeyen kaynaklardır.

Aşağıdakilerden hangisi yenilenebilir doğal kaynaklara örnek verilemez?

A) Toprak B) Su C) Jeotermal D) Maden E) Rüzgâr

2. Bulutluluk oranının çok olduğu bölgelerde Güneş enerjisinden yararlanma potansiyeli düşüktür.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinin güneş enerjisi potansiyeli en azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

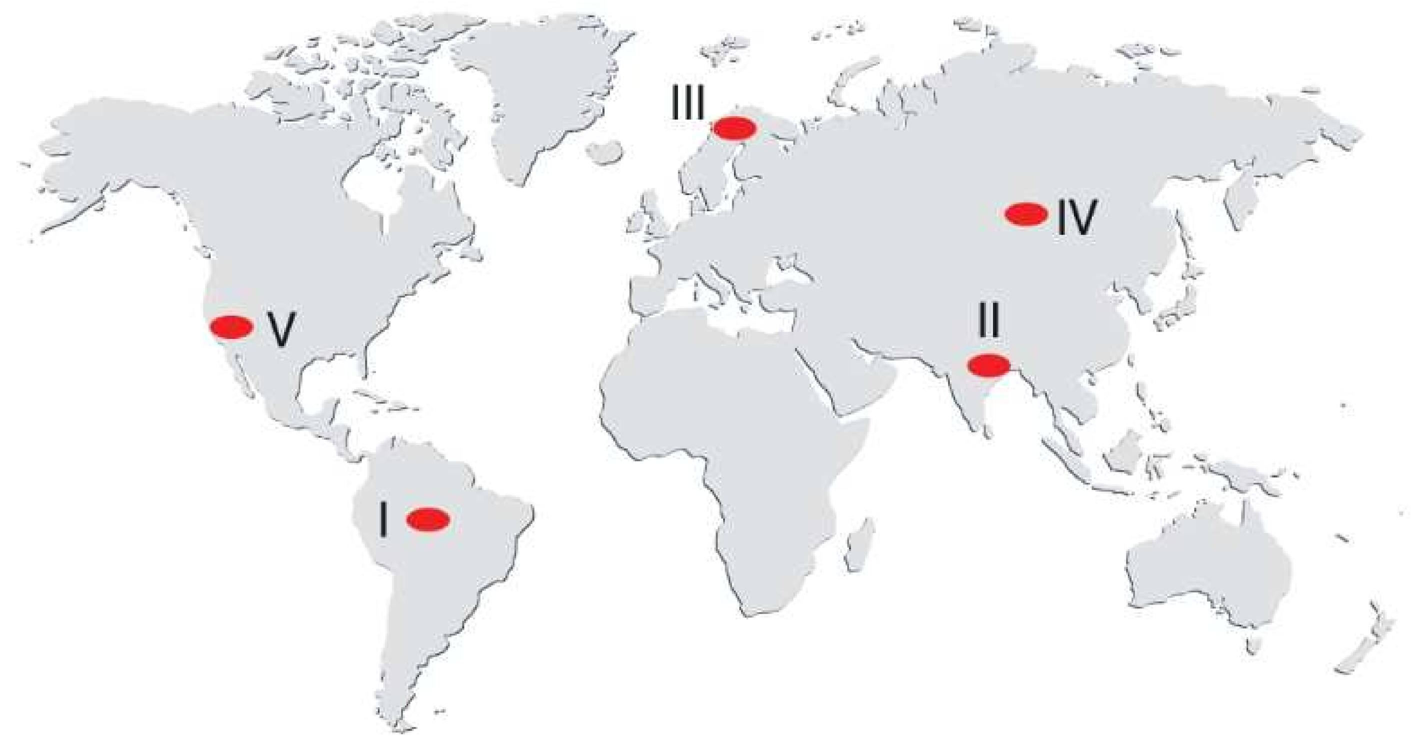
3. Aşağıdaki ülkeler ve bu ülkelerin zengin olduğu doğal kaynak eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

	Ülkeler	Doğal Kaynaklar
A)	Irak	Orman
B)	Venezuela	Petrol
C)	Libya	Su
D)	İngiltere	Doğal gaz
E)	Japonya	Taş kömürü

4. Kendini yenileyemeyen doğal kaynaklara, aşağıdakilerden hangisi örnek verilebilir?

A) Doğal gaz B) Güneş C) Rüzgâr D) Dalga E) Su

5. Isınma, enerji üretimi, mobilya, ilaç, kozmetik ve kâğıt üretimi gibi geniş bir kullanım alanı vardır.

Yukarıda kullanım alanları belirtilen doğal kaynak haritada numaralı alanların hangisinde en azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BİLGİ SARMAL

2021 / AYT

6. Ilıman iklim koşulları, toprak yapısının elverişli olması ve su kaynaklarının bolluğu gibi faktörlerin etkisiyle Mezopotamya, Mısır, Hindistan, Çin ve Orta Amerika'da tarımsal faaliyetlere bağlı olarak şehirlerin temelleri oluşmaya başlamıştır. İlk kurulan bu şehirlerde zamanla üretimin artması sonucu ortaya çıkan üretim fazlası ürünler, insanlar arasında değiş tokuş yöntemiyle el değiştirmeye başlamış ve başka alanlardan insanların da buralara gelmesiyle şehirlerin nüfusu giderek artmıştır.

Bu durum ilk kurulan şehirlerde tarımdan sonra aşağıdaki hangi ekonomik faaliyetin gelişmesine daha fazla katkı sağlamıştır?

A) Sanayi B) Ticaret C) Ulaşım D) Turizm E) Madencilik

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Sanayi Devrimi'ni başlatan bu maden, demir-çelik üretiminde kullanılmıştır. Buharlı makinelerin, lokomotiflerin ve gemilerin icadıyla kullanım alanı son derece genişlemiştir.

Yukarıda söz konusu edilen doğal kaynak aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orman B) Rüzgâr C) Kömür
D) Petrol E) Jeotermal

8. Aşağıdaki haritada bazı ülkeler gösterilmiştir.

Bu ülkeler ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) ABD, hem yer altı kaynakları bakımından zengin hem de gelişmiş ülkedir.

B) Japonya, yer altı kaynakları bakımından fakir olmasına rağmen gelişmiş bir ülkedir.

C) Güney Afrika Cumhuriyeti, yer altı kaynakları bakımından fakir olmasına rağmen gelişmiştir.

D) Moğolistan, hem yer altı kaynakları bakımından fakir hem de gelişmemiştir.

E) Nijerya, yer altı kaynakları bakımından zengin olmasına rağmen gelişmemiştir.

9. Sanayi Devrimi öncesi Avrupa Kıtası'nda, ormanlar en önemli enerji kaynağı durumundaydı.

Sanayi Devrimi'yle birlikte sanayi üretiminde enerji kaynağı olarak orman ürünlerinin yerini aşağıdakilerden hangisi almıştır?

A) Petrol B) Doğal gaz C) Toryum
D) Uranyum E) Kömür

10. I. Bor
II. Krom
III. Petrol
IV. Doğal gaz

Türkiye yukarıdaki doğal kaynakların hangileri bakımından zengindir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan illerde ön planda olan doğal kaynak eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) I - Dağ (Kış turizmi)

B) II - Hidroelektrik enerji

C) III - Rüzgâr gücü

D) IV - Orman

E) V - Jeotermal

✓ ÖĞREN

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 3 TÜRKİYE'NİN EKONOMİ POLİTİKALARI VE TÜRKİYE EKONOMİSİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

1 I. Ödeme dengesini iyileştirme
II. İhracatı artırıp ithalatı azaltma
III. İstihdamı azaltma
IV. Yatırımlarda mekânsal farklılığı artırma

Yukarıdakilerden hangileri günümüzde Türkiye'de uygulanan ekonomi politikalarının temel hedefleri arasında gösterilmez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Türkiye'de 1927 yılında çalışan nüfusun yaklaşık % 90'ı tarım sektöründe çalışıyor iken, günümüzde bu oran % 16 civarındadır.

Türkiye'deki bu durum;
I. hizmetler sektöründe çalışanların oranının arttığı,
II. sanayi sektöründe çalışanların oranının azaldığı,
III. birim alandan alınan tarımsal verimin azaldığı

özelliklerinden hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3.
- Devlet desteğiyle özel sektöre geçişin önemsenmesi
- Tarımda makineleşmenin teşvik edilmesi
- İş Bankasının kurulması
- Teşvik-i Sanayi Kanunu'nu çıkarılması

Türkiyede ekonomi politikaları alanındaki yukarıda verilen gelişmeler aşağıdaki dönemlerin hangisinde gerçekleştirilmiştir?

A) 1980 ve sonrası B) 1960 – 1980
C) 1950 – 1960 D) 1930 – 1950
E) 1923 – 1929

4. Türkiye'nin ekonomik yönden az gelişmiş bölgelerinde özel sektörün daha fazla yatırım yapması amacıyla;
I. gümrük vergisi muafiyeti,
II. vergi indirimi ve yatırım yeri tahsisi,
III. KDV istisnası

uygulamalarından hangileri yapılmaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Türkiye, daha fazla dışa açılma ve küresel ekonomiyle bütünleşebilme gibi amaçlarla çeşitli düzenlemelere gitmiştir. Bu amaçla 24 Ocak Kararları olarak bilinen ihracata dayalı sanayi stratejisi düzenlemeleri uygulamaya konulmuştur. Bu kararlara göre Türkiye ekonomisi, dışa kapalı bir ekonomik model yerine dışa açık, küresel ekonomiye uyum sağlayabilen serbest ekonomi modeline geçmiştir.

Yukarıda verilen açıklamalar aşağıdaki dönemlerin hangisiyle ilgilidir?

A) 1923 - 1929
B) 1930 - 1950
C) 1950 - 1960
D) 1960 - 1980
E) 1980 ve sonrası

6. Ekonomi politikası, devletlerin belli ekonomik hedeflere ulaşabilmek için kararlar alması ve bu doğrultuda uygulamalar yapmasıdır.

Türkiye uyguladığı ekonomi politikaları sayesinde;
I. üretimi artırma,
II. fiyat istikrarı sağlama,
III. doğal kaynakların etkin kullanımını azaltma

uygulamalarından hangilerini hedef edinmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. I. Tarım

II. Sanayi

III. Hizmetler

Türkiye'de nüfusun sektörel dağılımına göre çoktan aza doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) I, II, III
B) I, III, II
C) II, I, III
D) II, III, I
E) III, II, I

8. Cumhuriyet'in kuruluşundan sonra ekonomik kalkınmanın sağlanması amacıyla yapılan istişarelerde siyasi bağımsızlığın ekonomik bağımsızlıkla desteklenmesi şeklinde kararlar alınmıştır.

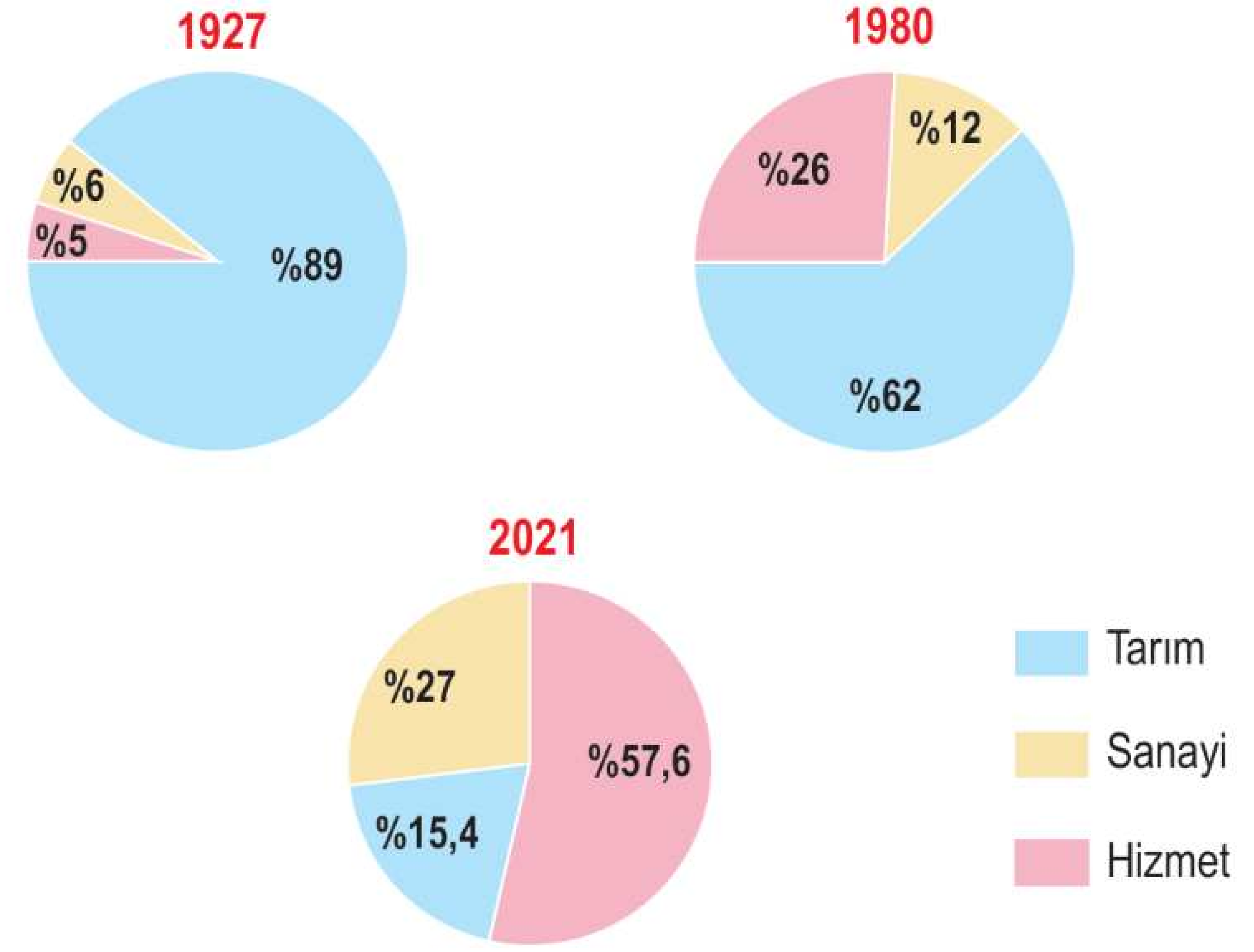
Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin 1923 – 1932 yılları arasında ekonomide yapılmış olan çalışmalarından biri değildir?

A) Tarımda aşar vergisinin kaldırılması
B) Tarımda makineleşmenin teşvik edilmesi
C) Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) kurulması
D) İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararların yol haritası oluşturması
E) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması

9. Türkiye'de aşağıda belirtilen dönemlerin hangisinde özel sektörün ticaret ve sanayi sektörlerine yönelik girişimlerinin yanı sıra büyük sermayeli yatırımların (enerji, liman vb.) devlet tarafından yapılması planlanmıştır?

A) 1923 - 1929
B) 1930 - 1950
C) 1950 - 1960
D) 1960 - 1980
E) 1980 ve sonrası

10. Aşağıdaki grafiklerde Türkiye'de çalışan nüfusun sektörlere göre dağılış oranları verilmiştir.

Grafiklerde verilen bilgilerden faydalanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Sanayide çalışanların payı sürekli artarken tarım sektöründe çalışanların payı ise sürekli azalmıştır.
B) Verilen yıllarda Türkiye'nin gelişmişlik düzeyi sürekli artmıştır.
C) 2021 yılında Türkiye ekonomisindeki sektörlerden çalışma oranındaki en yüksek pay hizmetler sektörüne aittir.
D) Verilen yıllarda Türkiye'deki tarımsal üretim sürekli azalmıştır.
E) Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türkiye de nüfusun en yüksek çalışma oranı tarıma aittir.

11. I. Erkek nüfusun silah altına alınması

II. Ham maddesi yurt içinden yetiştirilebilen sanayi dallarının kurulması

III. El işçiliği ve küçük imalattan fabrikaya geçilmesi

Türkiye'nin 1930-1950 döneminde özellikle tarımsal üretimde belirgin düşüşlerin yaşanmasında yukarıdakilerin hangilerinin etkisi vardır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SİMÜLASYON TESTİ

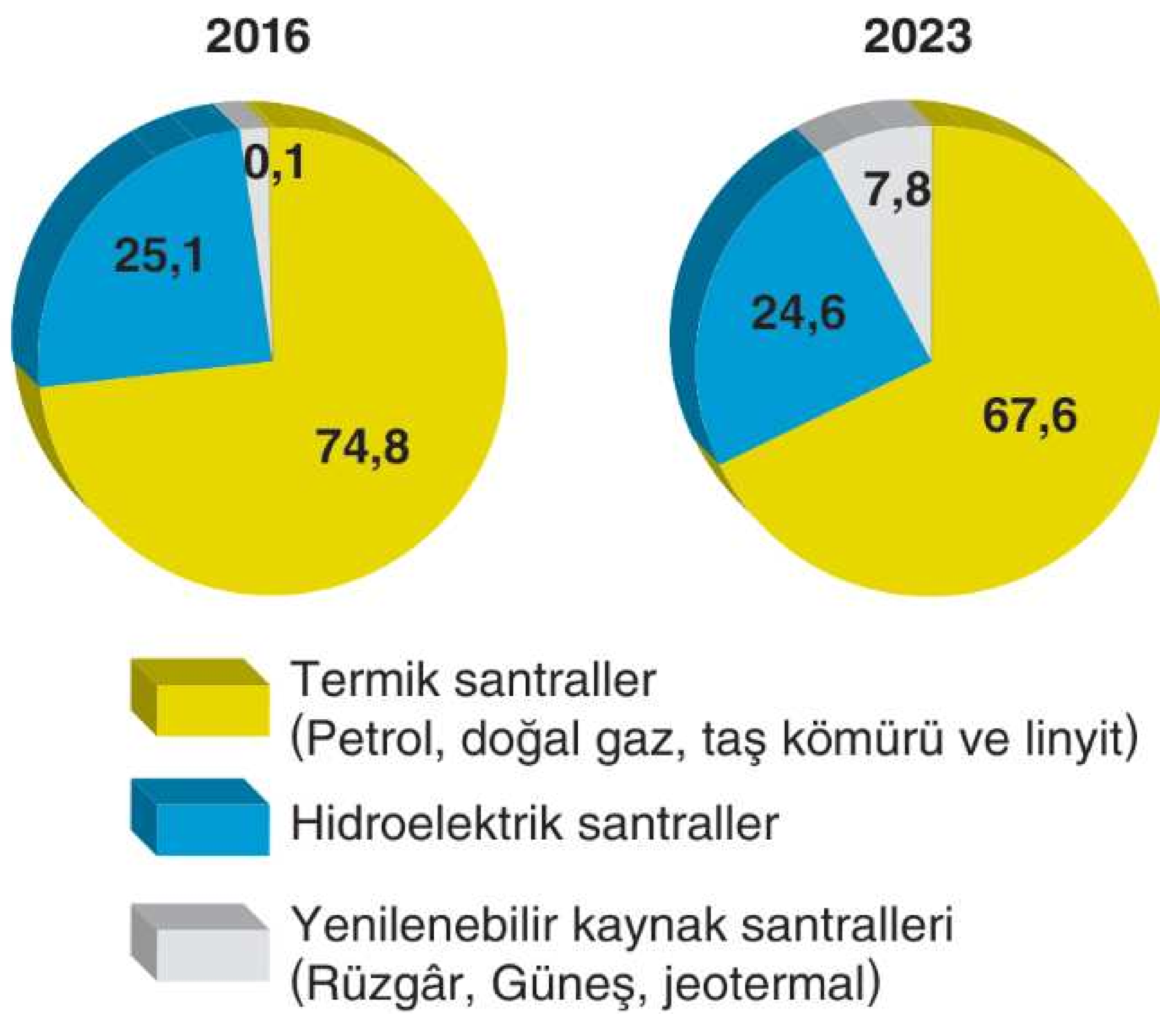
1. Televizyonda yayınlanan bir yarışma programında spiker yarışmacıya ekrandaki soruyu yöneltir.

Yarışmacı soruyu doğru yanıtladığına göre aşağıdaki cevaplardan hangisini vermiştir?

A) İtalya B) Nijerya C) Singapur
D) Moğolistan E) Japonya

2. Aşağıda bir ülkede 2016 ve 2023 yıllarına ait elektrik üretiminde kullanılan doğal kaynakların oranları gösterilmiştir.

Grafiklerdeki veriler göz önüne alınırsa,

I. Elektrik üretiminin önemli bir kısmı fosil kaynaklardan elde edilmektedir.

II. Güneş, rüzgâr ve jeotermal kaynakların toplam elektrik üretimi oransal olarak artmıştır.

III. Hidroelektrik santrallerinin sayısı 2023 yılında azalmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Belirli koşullarda kendini yenileyebilen doğal kaynaklar içerisinde bulunan ormanlar, paleolitik dönemde toplayıcılık yapan insanlar için ağaçların meyvelerinden faydalanma ve ağaç kovuklarını sığınak olarak kullanma adına önemli bir kaynak olmuştur. Ağaçlar sonraki dönemlerde ateşin bulunmasıyla yemeklerin pişirilmesi ve ısınma ihtiyacının giderilmesi amacıyla kullanılmıştır. Ayrıca bu kaynaklar, madenlerin eritilmesi ve gemi yapımında da uzun yıllar kullanılmıştır.

Buna göre günümüzde orman ürünlerinden;

I. ilaç,

II. kozmetik,

III. yakacak

alanlarının hangilerinde yararlanılmaktadır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Aşağıda bir boşluk doldurma testinde yer alan bazı ifadeler verilmiştir.

- ....I...... tükenmeyen (yenilenebilir) doğal kaynaklara örnektir.
- ......II...... tükenebilen (yenilenemeyen) doğal kaynaklara örnektir.

Buna göre numaralı boşluklara aşağıdakilerden hangisindeki doğal kaynaklar sırasıyla yazılırsa verilen bilgiler doğru olur?

	I	II
A)	Doğal gaz	Maden
B)	Rüzgâr	Kömür
C)	Su	Güneş
D)	Petrol	Toprak
E)	Toprak	Rüzgâr

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Ulaşımdaki gelişmeler ve yeni kıtaların keşfi birçok ürünün anavatanı dışında iklim şartlarının uygun olduğu bölgelerde yetiştirilmesine imkân sunmuştur. Ayrıca tüketimin artması sonucu bu ürünlerin bazıları anavatanı dışında daha fazla üretilmeye başlanmıştır.

Yukarıda söz edilen duruma;

I. kahve,

II. çay,

III. pirinç

ürünlerinden hangileri örnek verilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

6. Türkiye'de doğal kaynakların ekonomiye katkısını anlatan öğretmen aşağıdaki haritayı tahtaya yansıtarak verilen şehirler ile bu şehirlerde en çok yer alan kaynakları öğrencilerden eşleştirmelerini ister.

Alp: 1 numaralı şehirde en fazla bulunan kaynak taş kömürüdür.

Ezgi: 2 numaralı şehirde karla kaplı dağların varlığına bağlı olarak kış turizmi gelişmiştir.

Rabia: 3 numaralı şehirde en fazla bulunan kaynak bordur.

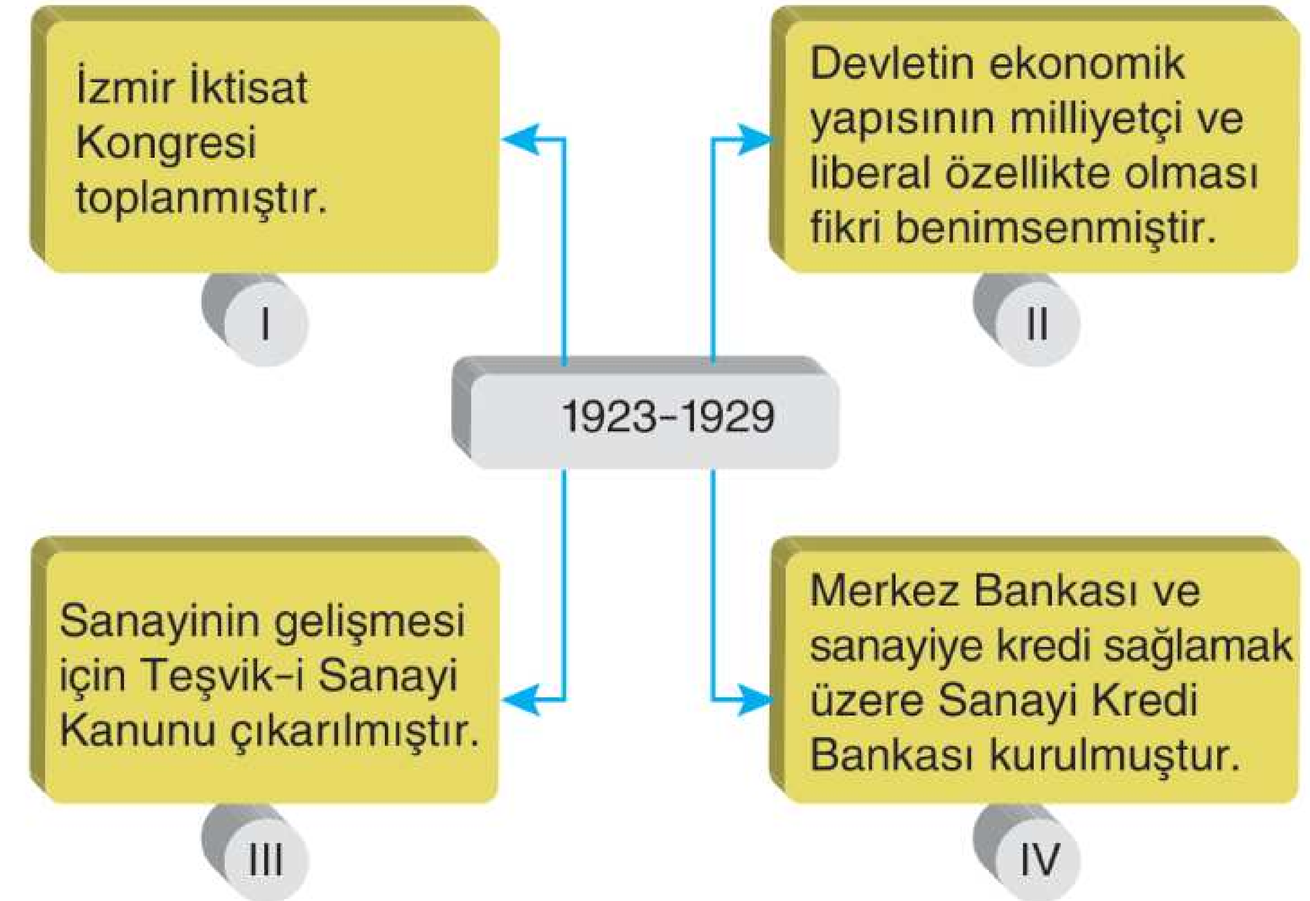
Gökçe: 4 numaralı şehirde mermer yatakları yaygındır.

Mecit: 5 numaralı şehirde plajların varlığına bağlı olarak yaz turizmi gelişmiştir.

Buna göre öğrencilerden hangisinin yaptığı eşleştirme yanlıştır?

A) Alp B) Ezgi C) Rabia D) Gökçe E) Mecit

7. Devletlerin belli ekonomik hedeflere ulaşabilmek için kararlar alması ve bu doğrultuda uygulamalar yapmasına ekonomi politikası denir. Aşağıdaki kavram haritasında Türkiye'nin 1923-1929 döneminde uygulanan ekonomi politikaları gösterilmiştir.

Buna göre yukarıda verilen numaralı uygulamalardan hangileri 1923-1929 dönemindeki ekonomi politikaları arasında yer almaz?

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II D) II ve III E) III ve IV

8. Sanayi Devrimi süreciyle şehirlerde tarım dışı fonksiyonlar hızla gelişerek çeşitlenmiş buna bağlı olarak, var olan şehirler büyümüş, yeni şehirler kurulmaya başlanmıştır.

Bu şehirlerin büyümesinde;

I. endüstrinin gelişmesi,

II. ulaşımın gelişmesi,

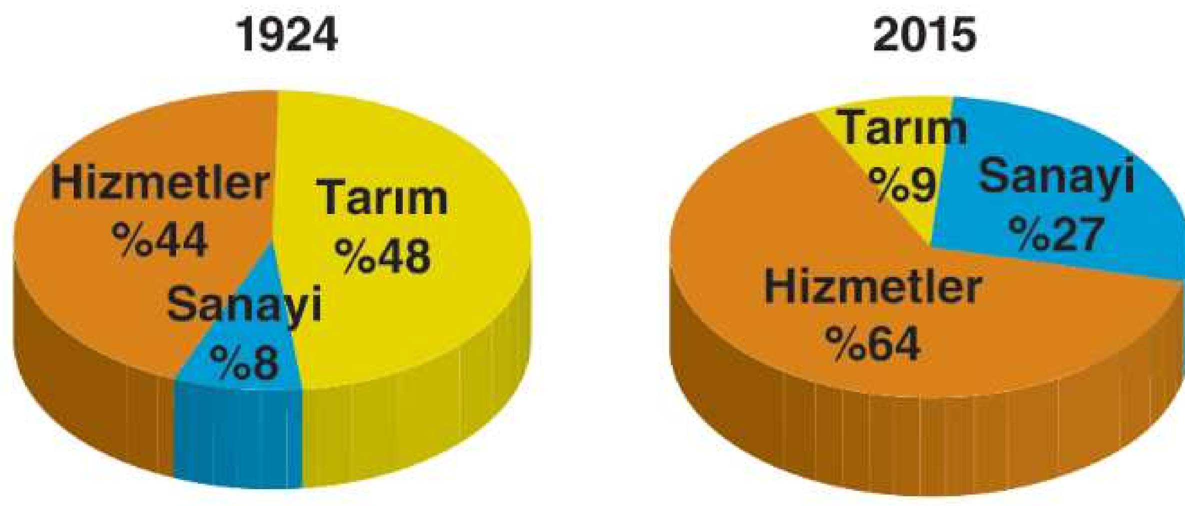
III. göçlerin artması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

9. Aşağıdaki görsellerde Türkiye'nin 1924 ve 2015 yıllarındaki gayrisafi millî hasılasının sektörel dağılımı verilmiştir.

Grafiklerde verilen bilgilere göre,

I. Verilen yıllar arasında en büyük değişim tarım sektöründe yaşanmıştır.

II. 1924 yılında tarımdan elde edilen gelir 2015 yılından fazladır.

III. Sanayinin gayrisafi millî hasıla içerisindeki payı artmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

10. Türkiye'de ekonomi politikaları içinde mekânsal gelişim farklılıklarının azaltılması ve az gelişen bölgelerin ekonomik gelişimlerinin sağlanması amacıyla teşvik uygulamaları 6 bölge olarak derecelendirilmiştir.

Buna göre harita üzerinde işaretli illerden hangisi teşvik paketiyle yatırım teşvik uygulamaları bakımından 1. bölge içerisinde yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Ekonomik faaliyet unsurlarını anlatan öğretmen aşağıdaki açıklamayı yaparak üretim faaliyetlerine imalat açısından öğrencilerin örnekler vermesini ister.

Öğretmen: Mal ve hizmetlerin bir dizi işlemden geçirilerek kullanılabilir hâle gelmesi olan üretim yetiştirme ve imalat şeklinde ikiye ayrılır.
Arkadaşlar! Buna göre imalat tipi üretimle elde edilen ürünlere örnek verebilir misiniz?
Ahmet: Kenevir
Birgül: Cam
Hamdi: Peynir
Sıla: Kıyafet
Hüseyin: Mobilya

Ahmet Birgül Hüseyin Sıla Hamdi

Buna göre öğrencilerden hangisinin verdiği örnek yanlıştır?

A) Ahmet B) Birgül C) Hamdi D) Sıla E) Hüseyin

12. Volkanik faaliyetler; dar bir alanı etkileyebileceği gibi dünyanın tamamını etkileyebilecek boyutta, doğal ve beşerî ortamda değişimler meydana getirebilir.

Volkanik faaliyetlerin;

I. deprem,

II. tsunami,

III. göçler,

IV. altyapı

durumlarından hangilerine olan etkisi, beşeri ortamda meydana gelen değişimlere örnektir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 3

1. I. Orman yangını
II. Volkanik faaliyetler
III. Fosil yakıtların yakılması
IV. Canlıların çürümesi

Yukarıdakilerden hangileri, atmosferde karbon üretiminin gerçekleşmesine neden olan beşerî faaliyetlere örnek verilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Yeryüzünde bulunan sular; hidrosfer, litosfer, atmosfer ve biyosfer arasında sürekli yer değiştirir. Suyun sıvı, katı ve gaz hâlde yeryüzü ile atmosfer arasında sürekli yer değiştirmesine su döngüsü denir.

Aşağıdakilerden hangisi su döngüsünün bozulmasında neden olmaz?

A) Suyun aşırı kullanılması
B) Göllerin kurutulması
C) Bataklıkların kurutulması
D) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi
E) Akarsularda ulaşım yapılması

3. Sahel Bölgesi'nde 1970'lı yıllardan günümüze kadar belirli aralıklarla şiddetli kuraklık yaşanmıştır.

Buna göre Sahel Bölgesi'nde şiddetli kuraklığa bağlı olarak aşağıdakilerden hangisinin görüldüğü söylenemez?

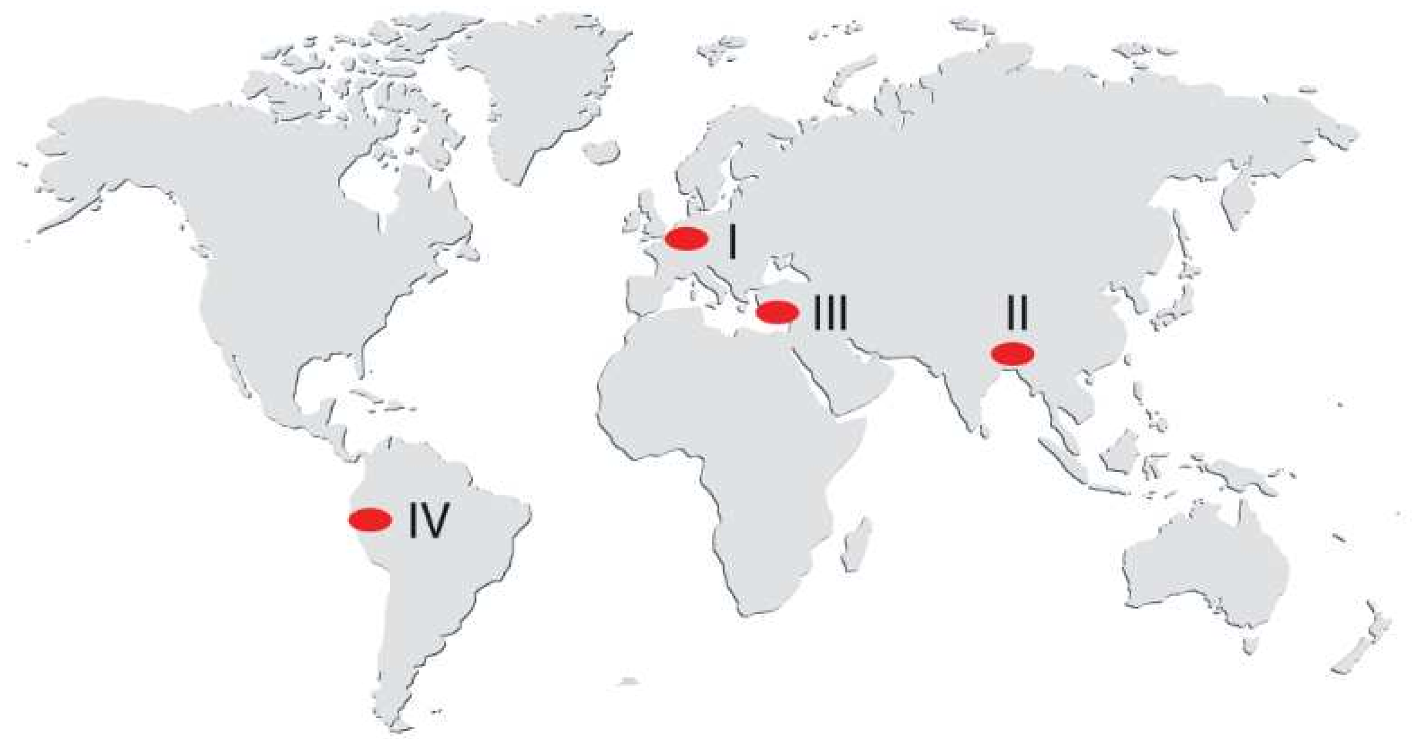
A) Su kaynaklarının azalması
B) Volkanik patlamaların sıklaşması
C) Salgın hastalıkların artması
D) Tarımsal üretimin azalması
E) Can kayıplarının yaşanması

4. I. Nadir görülürler.
II. Doğal süreçleri etkilerler.
III. Beşerî faaliyetleri etkilerler.

Yukarıdakilerden hangileri ekstrem doğa olaylarının özelliklerindendir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Küresel ısınmanın etkisiyle buzulların erimesi ve okyanus sularının yükselmesi öngörülmektedir.

Buna göre haritada numaralı kıyıların hangilerinin sular altında kalma riski daha fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Afrika ve Asya ülkeleri genellikle nüfus artış hızını azaltmaya yönelik nüfus politikaları uygulamaktadır.

Bu durum;
I. nüfusun kalkınma hızını düşürmesi,
II. temel ihtiyaçların zor karşılanması,
III. sağlık ve eğitim hizmetlerinin yetersiz olması

özelliklerinden hangileri ile ilgilidir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Nüfus artış hızını azaltmaya yönelik politikalar uygulayan ülkelerde nüfusun ikiye katlanma süresi kısadır.

Bu duruma aşağıdaki ülkelerden hangisi örnek verilebilir?

A) Fransa B) İsveç C) Kenya
D) Japonya E) Yunanistan

8. I. Heyelan olaylarının artması
II. Tarımsal verimin azalması
III. Barajların su seviyesinin düşmesi
IV. Nadas alanlarının azalması

Yukarıdakilerden hangilerinin, kuraklığa bağlı olarak meydana gelmesi beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Sakin şehir; bir şehirdeki yaşam kalitesinin iyileştirilerek kalkınmanın, şehrin özgün yapısının, ve tarihsel kimliğinin korunmasıyla mümkün olacağını öngörmektedir.

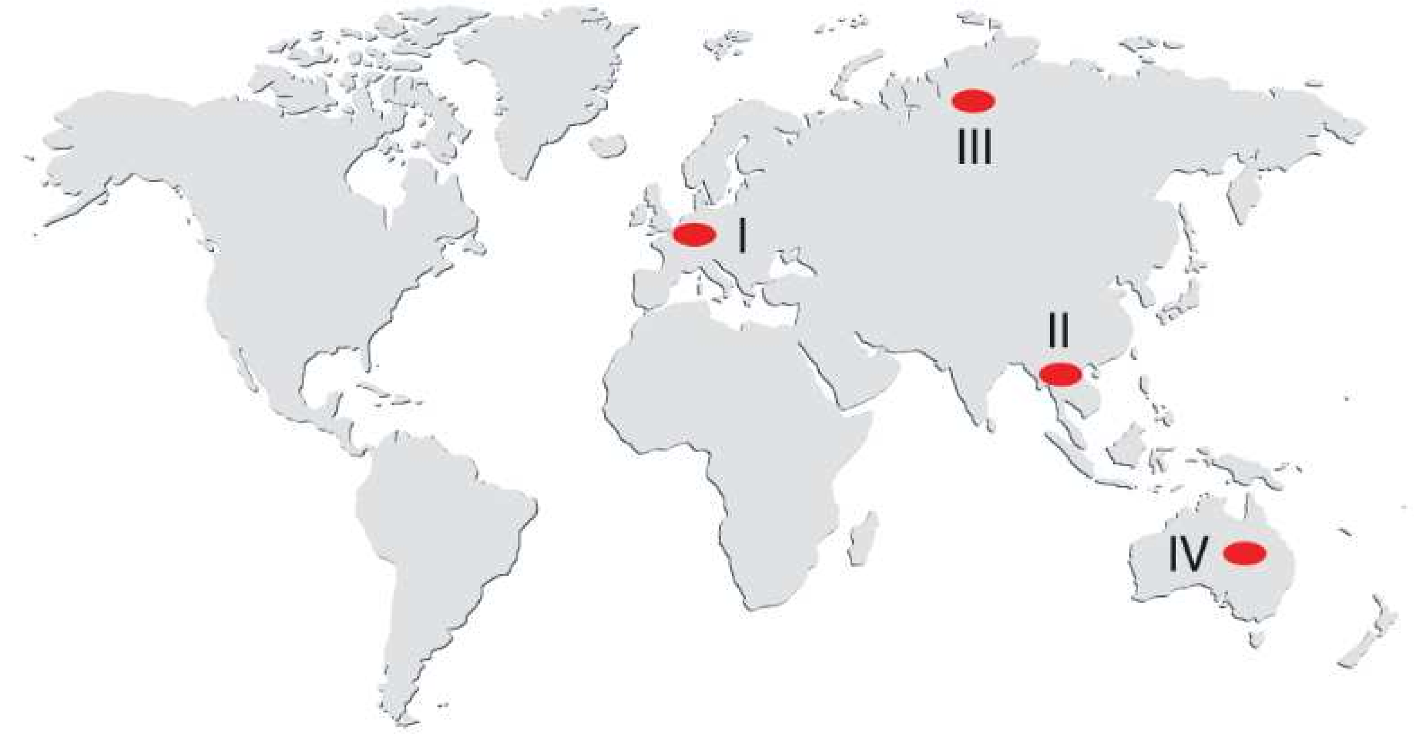
Buna göre sakin şehir;

I. mimari yapı,
II. gelenek ve görenek,
III. yöresel yemekler

özelliklerinin hangilerini korumayı ve sürdürmeyi esas alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralı alanların hangisinde iklim özellikleri üretim ve dağıtım faaliyetlerini olumsuz etkiler?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Aşağıdaki ülkeler ve bu ülkelerin zengin olduğu doğal kaynak eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Ülkeler	Doğal Kaynaklar
A)	Katar	Doğal gaz
B)	Suudi Arbistan	Petrol
C)	Mali	Su
D)	Türkiye	Bor
E)	ABD	Taş kömürü

12. Türkiye'de ekonomik gelişim farklılıklarını azaltmak ve az gelişen bölgelerin de ekonomik olarak gelişmesini sağlamak amacıyla çeşitli teşvikler uygulanmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu teşviklerden biri değildir?

A) Gümrük vergisi muafiyetinin sağlanması
B) Vergi indiriminin uygulanması
C) Yatırım yerinin tahsis edilmesi
D) Ücretsiz iş gücü sağlanması
E) Ucuz enerji sağlanması

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

4. BÖLÜM

BEŞERÎ SİSTEMLER – III
(TÜRKİYE'DE TARIM, HAYVANCILIK VE ORMANCILIK)

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

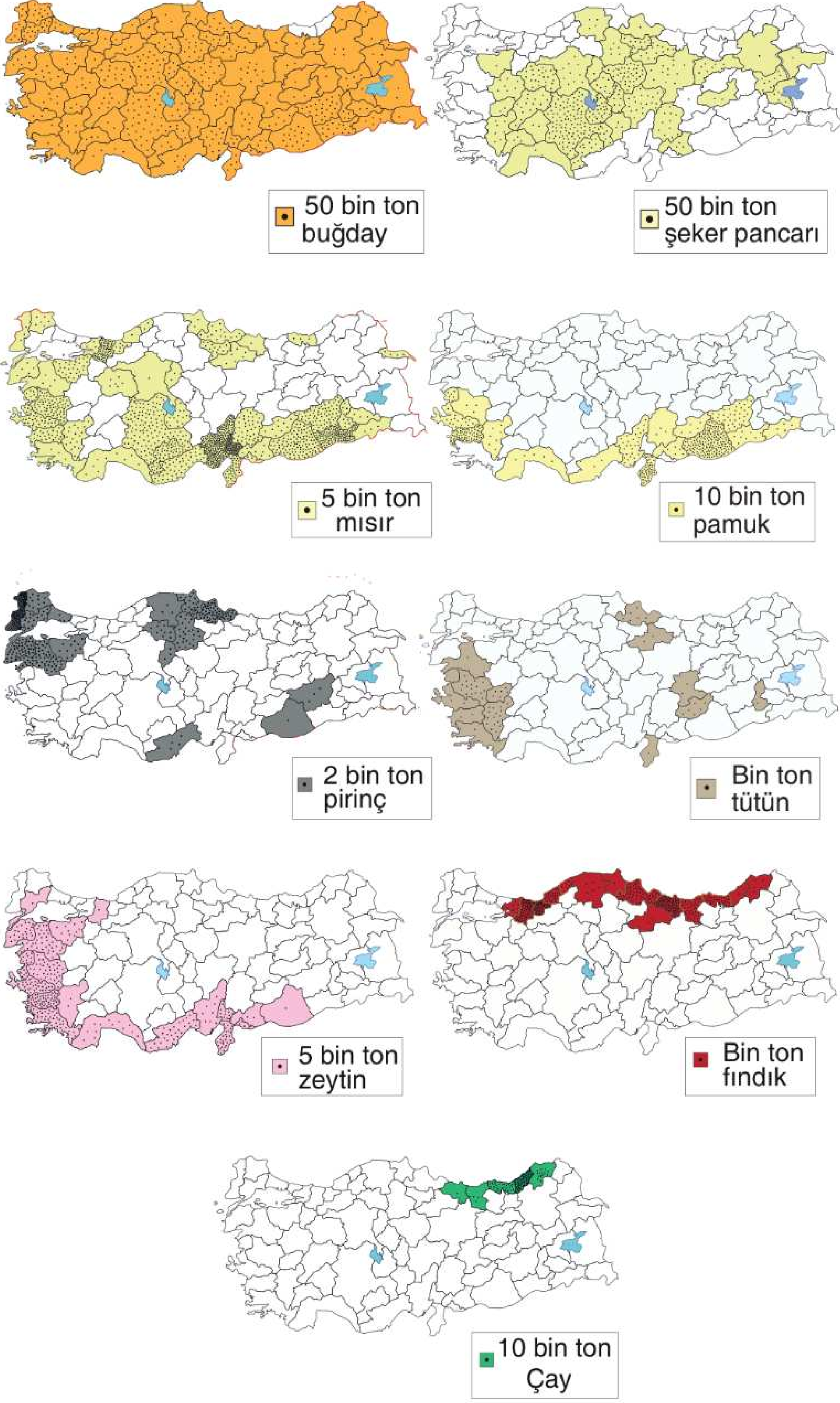
- TÜRKİYE'DE TARIMI VE HAYVANCILIĞI ETKİLEYEN FAKTÖRLER
- TÜRKİYE'DE TARIM
- TÜRKİYE'DE HAYVANCILIK

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

AYT coğrafya konuları içinde sıkça sorulan konuları kapsar. Türkiye'de yetiştirilen tarım ürünlerinin yetişme koşulları ve dağılışı, hayvancılık ve ormancılık faaliyetlerinin genel özellikleri ve ülkemizdeki dağılışının iyi öğrenilmesi gerekir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TÜRKİYE'DE YETİŞTİRİLEN BAŞLICA ÜRÜNLER

Soğuğa dayanıklı ürünler: Buğday, arpa, çavdar, şeker pancarı, tütün, haşhaş, elma, üzüm
Soğuğa dayanıksız ürünler: Muz, turunçgiller,zeytin, incir, çay
Yaz kuraklığı isteyen ürünler: Buğday, arpa, pamuk, mercimek
Su isteği çok olan ürünler: Çay, fındık, pirinç, mısır

Çiftçinin elverişsiz piyasa şartlarından olumsuz etkilenmemesi için devletin çiftçinin ürününü belirli bir taban fiyat karşılığında almasına destekleme alımı denir. Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik ve bölgesel önemi olan, insan beslenmesi ve sağlığı açısından önemli ve hayvansal üretimin ana girdisi olan yem ihtiyacını karşılayacak ürünler destekleme kapsamına alınmıştır. Destekleme kapsamındaki ürünler temel besin maddesi özelliği taşıyan, uzun süreli depolama özelliği olan, ihraç edilebilen ürünlerin bir kısmını kapsar.

2017 yılındaki yasal düzenleme ile destekleme kapsamına alınan bazı ürünler şunlardır: Buğday, arpa, çeltik, mısır, ayçiçeği, pamuk, fasulye, nohut, mercimek, çay, fındık, zeytin yağı.

TÜRKİYE'DE HAYVANCILIK

Türkiye'de yer şekillerinin genellikle engebeli olması, çoğu yerinde yazların sıcak ve kurak geçmesi, bozkır ya da çalılık bölgelerin geniş yer tutması nedeniyle küçükbaş hayvancılık yapılan alanlar büyükbaş hayvancılığa göre daha fazladır.

Türkiye'de yazların kurak geçtiği bozkırlarla kaplı iç bölgelerde koyun yetiştiriciliği yaygındır. Doğu Anadolu ve İç Anadolu koyun yetiştiriciliğinde ön sıradadır.

Toros Dağları'ndaki engebeli maki sahalarında kıl keçisi yetiştiriciliği, başta Ankara olmak üzere İç Anadolu illeri ve Güneydoğu Anadolu'da (Siirt, Mardin) tiftik keçisi yetiştiriciliği çok yaygındır.

Türkiye'nin hemen her bölgesinde büyükbaş hayvancılık yapılmaktadır. Yazların serin ve yağışlı geçtiği, çayırlarla kaplı plato ve yaylaların bulunduğu Kuzeydoğu Anadolu (Erzurum, Kars, Ardahan) en önemli sığır yetiştirme alanıdır. Nüfusun yoğun olduğu Marmara, Ege, Akdeniz ve İç Anadolu'da ise sığır yetiştiriciliği ahır hayvancılığı şeklinde yapılır.

Ticari amaçlı kümes hayvancılığı modern çiftliklerde ve nüfusu fazla olan kentlerin yakın çevresinde gelişmiştir. Başta Marmara Bölgesi olmak üzere, Ege, Batı Karadeniz ve İç Anadolu'da ticari amaçlı kümes hayvancılığı gelişmiştir. Modern çiftliklerde yapılan kümes hayvancılığında hayvanlar iyi cins yemlerle beslenir.

İpek böcekleri dut yapraklarıyla beslenir. İpek böcekçiliğinin Türkiye'de en çok yapıldığı yerler Diyarbakır, Antalya, Bilecik, Ankara, Sakarya, Bolu, İzmir, Muğla, Bursa ve Eskişehir yöreleridir.

Çiçek türlerince zengin yaylalarda ve dağ eteklerinde yapılan arıcılık faaliyetinde Güney Ege'den Muğla ve Karadeniz kıyısındaki Ordu illeri ilk sıralarda yer alır.

Balıkçılık faaliyetlerinde payı en çok olan yer Karadeniz kıyılarıdır. Balıkların göç yolunda olan boğazlar bölgesi balıkçılıkta 2. sırada yer alır.

TÜRKİYE'DE ORMANCILIK

Türkiye'nin yüz ölçümünün %28,6'sını ormanlar kaplamaktadır. Orman varlığının kıyılarda yoğunlaşması, ormancılık faaliyetlerinin de bu alanlarda gelişmesini sağlamıştır. Üretilen kerestenin yaklaşık %70'i inşaat, %20'si mobilya, %10'u da ambalaj ve diğer sektörlerde kullanılır. Ormanlar Türkiye ekonomisine tomruk, maden ve telefon direği, sanayi, kâğıt, lif, yonga odunu ve yakacak odun üretimiyle katkı sağlar.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TÜRKİYE'DE TARIMI ETKİLEYEN FAKTÖRLER – 1

1. "Tarımsal etkinlikler yükseltiye göre farklılık gösterir. Örneğin orta kuşakta yüksek yerlerde tarla tarımı çok önemli bir etkinlik olamaz." **diyen bir kişi yükseltinin en fazla aşağıdakilerden hangisi ile ilişkisini vurgulamış olur?**

A) Enlem B) Basınç C) Sıcaklık D) Yağış E) Bakı

2. Türkiye'nin yıl boyunca dinamik yüksek basıncın etkisi altında olması kurak bir dönem yaşanmasına ve su sıkıntısına neden olmaktadır.

Buna göre tarımsal faaliyetlerde su sıkıntısı ortadan kalktığında;

I. nadasa ayrılan tarım alanları,
II. endüstri bitkilerinin ekim alanı,
III. birim alandan alınan ürün miktarı

özelliklerinden hangileri artış gö̲s̲t̲e̲r̲m̲e̲z̲?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

3. Türkiye'de modern (intansif) tarım yöntemleri uygulayan bir bölge için,

I. Birim alandan alınan verim yüksektir.
II. Doğal koşullara bağımlık fazladır.
III. Kaliteli tohum üretimi ve ekimi yapılmaktadır.
IV. Tarımda nöbetleşe ekim yaygındır.

yargılarından hangisi söylenirse yanlış olur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) III ve IV

4. Öğretmenin; "Tarla tarımında birim alanda elde edilen verimi artırmak için neler yapılmalıdır?" sorusuna öğrencilerden;

Ayşe: Damla sulama sistemleri geliştirilmelidir.

Hasan: Toprak analizine dayalı olarak gübreleme yapılmalıdır.

Berkay: Tarımda makineleşme ve zirai mücadele yaygınlaştırılmalıdır.

Buse: Üretici sayısının artırılması gerekmektedir.

Zeynep: Tohum ıslahı çalışmalarının geliştirilmesi gerekir.

cevaplarını vermişlerdir.

Buna göre öğrencilerden hangisinin verdiği cevap y̲a̲n̲l̲ı̲ş̲t̲ı̲r̲?

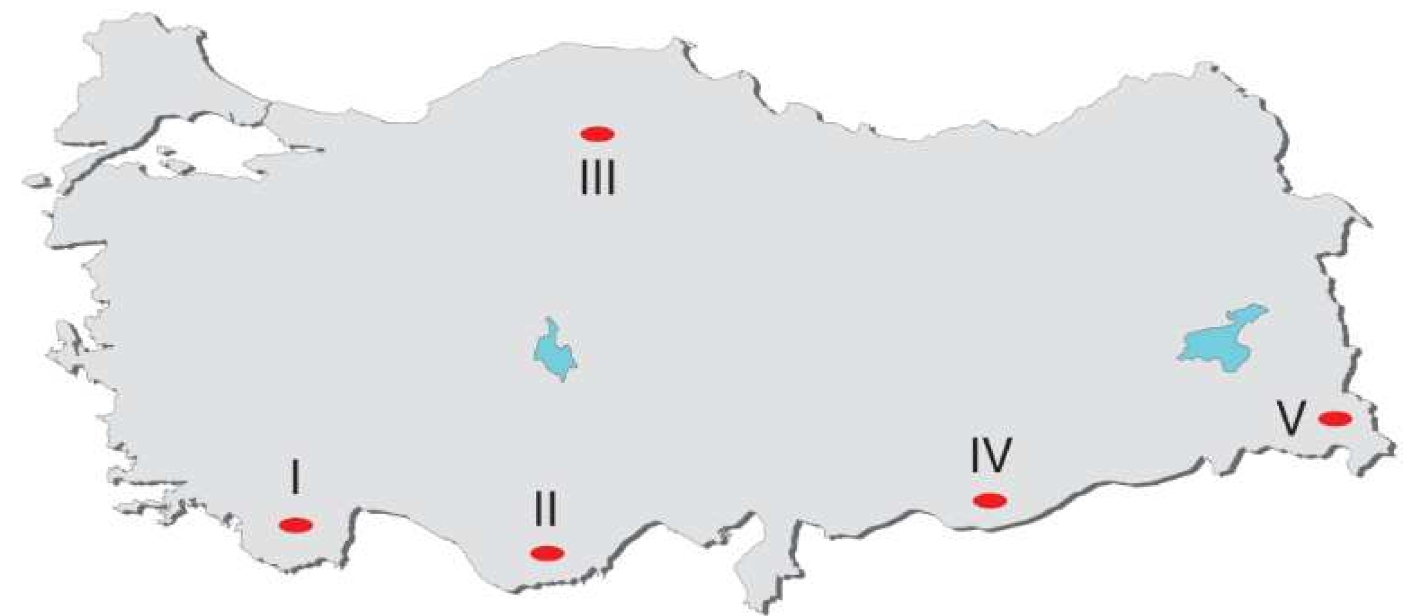
A) Ayşe B) Hasan C) Berkay D) Buse E) Zeynep

5. I. Yer şekillerinin engebeli olması tarım alanlarını kısıtlamıştır.
II. Sulama ihtiyacı Karadeniz'in doğusu hariç diğer bölgelerde fazladır.
III. Tarımdan elde edilen gelir geçmişten günümüze azalmıştır.
IV. Batıdan doğuya doğru gidildikçe ürünlerin olgunlaşma süresi kısalır.

Türkiye tarımıyla ilgili yukarıda verilen özelliklerden hangileri y̲a̲n̲l̲ı̲ş̲t̲ı̲r̲?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

6.

Yukarıdaki haritada taralı olarak verilen alanların hangisinde yer şekilleri tarımda makine kullanımının yaygınlaşması için daha elverişlidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. **Türkiye'de;**

I. kıyı bölgelerinde getirisi yüksek endüstri bitkilerinin tarımının yaygın olması,

II. nadasa bırakılan toprakların iç bölgelerde fazla olması

durumları ülke tarımı ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılması için yeterlidir?

A) Tarımsal verimlilik fazladır.

B) Makine kullanımı yetersizdir.

C) Modern ve geleneksel tarım iç içedir.

D) Tarımda üretici sayısı fazladır.

E) Ürün çeşitliliği fazladır.

8. **Bir tarım ürününün üretiminde birim alandan elde edilen ürün miktarının artması için;**

I. üretim alanlarının genişlemesi,

II. makine kullanımının artırılması,

III. kaliteli tohum kullanımının artırılması,

IV. ekim yapan çiftçi sayısının artırılması

uygulamalarından hangileri etkili bir yöntem değildir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

9. Tarım alanlarının bir yıl ekilip ertesi yıl boş bırakılmasına nadas denir.

İklim özellikleri göz önüne alındığında aşağıdaki ovalardan hangisinde nadas uygulaması beklenemez?

A) Konya Ovası B) Iğdır Ovası

C) Bafra Ovası D) Erbaa Ovası

E) Muş Ovası

10. Türkiye'de 1950-1960 döneminde uygulanan ekonomi politikaları sonucunda, tarımsal krediler yaygınlaştırılmış ve tarım ürünleri için yüksek fiyat politikası izlenmiştir.

Buna göre;

I. tarım gelirlerinin artması,

II. tarımda makineleşmeye geçilmesi,

III. mera ve çayır alanlarının genişlemesi

durumlarından hangileri ekonomik politikaların sonuçlarındandır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

11. **Türkiye'de tarımsal etkinliklerle ilgili olarak,**

I. Üretilen ürün ve tür çeşitliliği her geçen gün artmaktadır.

II. Nadas alanları gün geçtikçe azalmaktadır.

III. Kıyı bölgelerimizin tamamında sulamalı tarım yapılmaktadır.

IV. Kuru tarım yöntemiyle birim alandan daha fazla ürün elde edilmektedir.

yargılarından hangileri doğru değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

✓ DİKKAT

Nadas: Tarım alanlarının sürelerek bir veya iki yıl dinlenmesi için boş bırakılmasıdır. Sulama ve gübrelemenin yetersiz olduğu yerlerde nadas uygulanır. Nadas uygulamasına bağlı olarak üretimde dalgalanma erozyon ve tarımsal gelirin azalması gibi olumsuzluklar yaşanır.

İntansif Tarım: Modern yöntemler kullanılarak yapılan tarım ve hayvancılık faaliyetidir.

Ekstansif Tarım: Geleneksel yöntemler kullanılarak yapılan tarım ve hayvancılık faaliyetidir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Tarım; insanların beslenmesi için gerekli gıda maddesi ve sanayi için ham madde üretiminin yanında, istihdam açısından da önemli bir sektördür.

Buna göre tarımsal faaliyetler; topraktan elde edilen ürünlerin yanı sıra aşağıdakilerden hangisini de kapsar?

A) Hayvancılık B) Ulaşım C) Ticaret
D) Turizm E) Enerji

2. Aşağıda Türkiye'de 1950 ve 2018 yıllarında araziden yararlanma oranları verilmiştir.

Arazi Kullanımı	1950(%)	2018(%)
Tarla	18,5	24,6
Bahçe	1,8	4,4
Çayır ve mera	48,1	18,2
Orman	13,2	27,8
Diğer	18,4	25

Tablodaki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Artış oranı en fazla bahçe arazisinde görülür.
B) Çayır ve mera arazisinde azalma görülür.
C) Orman arazisi iki kattan fazla artmıştır.
D) 2018 yılında en büyük oran tarla arazisinindir.
E) Tarla ve bahçe arazisinin toplam oranı iki dönemde de orman arazisinden fazladır.

3. Yükselti arttıkça tarımın yerini hayvancılık alır.

Bu duruma haritadaki numaralı alanların hangileri örnek gösterilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. I. Sulama
II. Nadas
III. Gübreleme

Yukarıdakilerden hangileri tarım alanlarında birim alandan elde edilen verimi artıran uygulamalardan biri <u>değildir</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Türkiye'de tarımsal verimi etkileyen en önemli unsurlardan biri sulamadır. Ülkemizde yaz mevsiminin kurak, yağışların da genel itibariyle düzensiz olması tarımda sulamanın önemini artırmıştır.

Buna göre;

I. Bafra,
II. Gediz,
III. Çarşamba,
IV. Silifke

delta ovalarının hangilerinde tarımsal sulamaya <u>daha fazla</u> ihtiyaç duyulur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

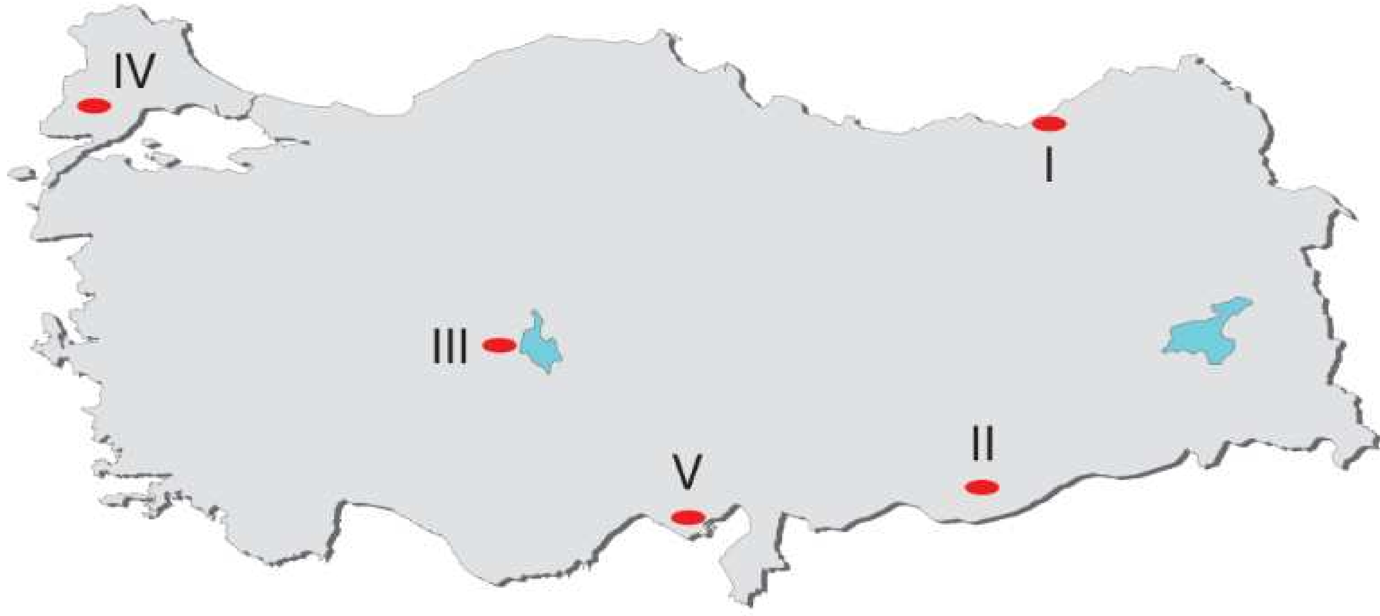
6.
- Sulama, gübreleme ve kaliteli tohum gibi uygulamalar bilimsel yöntemlerle yapılır.
- Doğal koşullara bağımlılık oldukça düşüktür.
- Birim alandan alınan tarımsal verim yüksektir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen tarım metodu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ekstansif tarım B) Nöbetleşe ekim
C) İntansif tarım D) Nadas
E) Plantasyon tarım

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde engebeli araziden dolayı tarımda makineleşme zordur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Tarım alanlarının bir yıl ekilip ertesi yıl sürülerek boş bırakılmasına nadas denir.

Nadas uygulamasına bağlı olarak;

I. üretimde dalgalanma,

II. üretimde azalma,

III. erozyon

durumlarından hangileri görülür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

9. Yetiştirilen ürünlerin iç veya dış piyasaya sürülerek pazarlanması gerekir. Bu amaçla devlet; zaman zaman kolaylaştırıcı, koruyucu ve teşvik edici önlemler almıştır.

Buna göre çiftçilerden tahıl alımları yaparak tarımın gelişmesine katkıda bulunan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarım Kredi Kooperatifi

B) Türkiye Zirai Donatım Kurumu

C) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü

D) Toprak Mahsulleri Ofisi

E) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü

10. Türkiye'de alüvyal toprakların bulunduğu ovalar tarım için en elverişli alanlardır.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisi tarıma daha az elverişlidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. "Yaşadığım köyde nadas alanları her geçen yıl azalmaktadır." **diyen bir çiftçinin yaşadığı köyde, aşağıdakilerden hangisinin öncelikle yaygınlaştığı söylenebilir?**

A) Sulama sistemlerinin

B) Gübre kullanımının

C) Makine kullanımının

D) Kaliteli tohum kullanımının

E) Tarımsal ilaçlamanın

2023 / AYT

12. Organik tarım, tohumun toprağa bırakılmasından hasada kadar olan süreçte kimyasal girdi kullanmadan her aşaması kontrollü ve sertifikalı bir üretim biçimidir. Türkiye'de bu üretim biçimi son yıllarda artarak devam etmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tarımsal üretim biçiminin temel amaçlarından biri değildir?

A) Sertifikalı ürün temini B) Toprağın korunması

C) Yer altı sularını koruma D) Güvenilir gıdaya erişim

E) Tarımsal verimi artırma

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TÜRKİYE'DE TARIM – 1

Test 3

1. İlkbahar ve sonbahar mevsiminin yağışlı, yaz mevsiminin ise kurak geçtiği bölgelerde buğday üretimi yüksek olur.

Buna göre haritada numaralı bölgelerin hangisinde buğday yetiştirmek zordur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.
- Buğdaydan sonra en çok yetiştirilen tahıl bitkisidir.
- Buğdaydan daha erken olgunlaşır.
- En çok hayvan yemi olarak kullanılır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen tahıl bitkisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arpa B) Mısır C) Pirinç D) Yulaf E) Çavdar

3.
I. Muz
II. Çay
III. Elma
IV. Üzüm

Yukarıdaki tarım ürünlerinden hangilerinin ülkemizde yetiştirilme alanı daha geniştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4. Soya fasülyesi, gıda maddesi, hayvan yemi ve sanayide ham madde olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca biodizel yakıt olarak kullanılabilmesi soya fasulyesinin önemini artırmıştır. Adana, Mersin, Samsun, Osmaniye, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa'da yaygın şekilde yetiştirilir.

Paragraftaki bilgilere göre,

I. Soya fasulyesi, besin maddesi olarak tüketilir.
II. Soya fasulyesinden enerji üretilmektedir.
III. Soya fasülyesi, Türkiye'deki bazı bölgelerde yetiştirilir.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

5. Tarım ürünlerinin cam, plastik veya fiberglastan yapılmış, zemini üretime elverişli hâle getirilmiş özel mekânlarda yetiştirilmesine seracılık denir. Seracılık faaliyetleri özellikle kış sıcaklığının yüksek olduğu yerlerde yaygındır.

Buna göre haritada numaralı alanlardan hangisinde seracılığın yaygın olduğu söylenebilir?

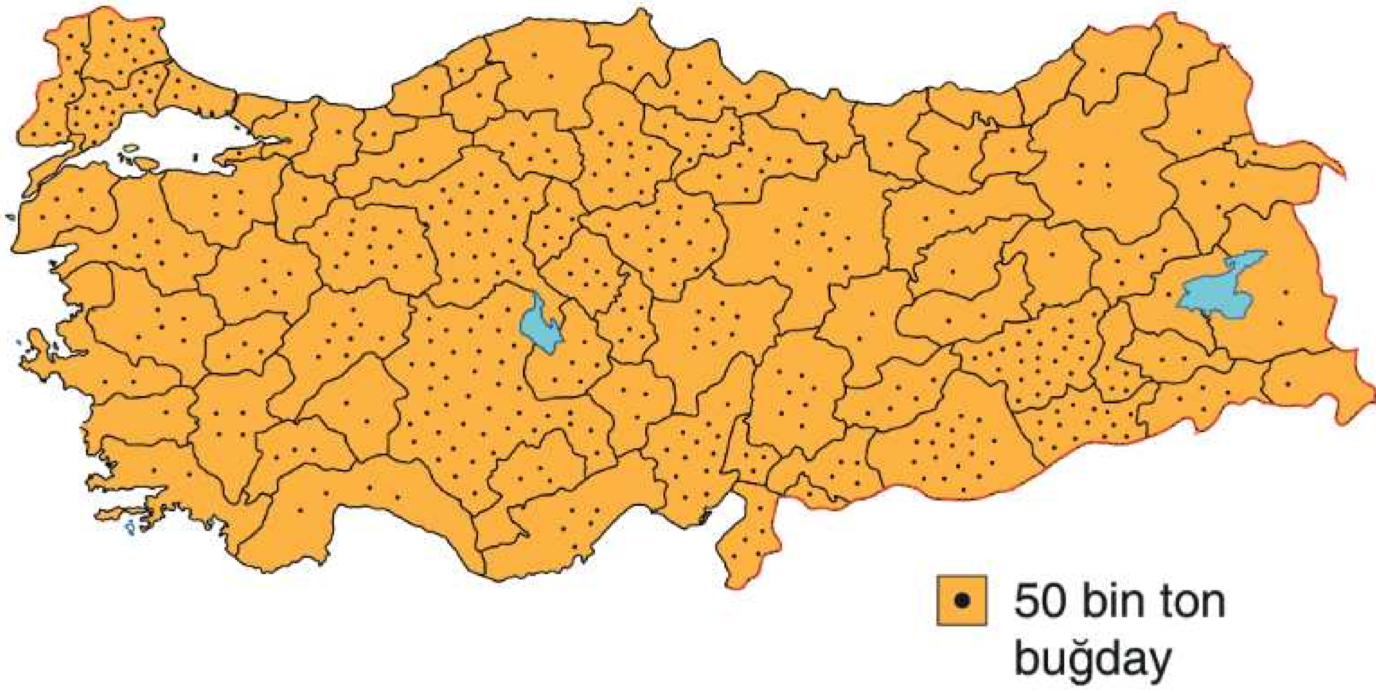
A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdaki tarım ürünleri ve bu ürünlerin en çok yetiştirildiği il eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?**

	Tarım Ürünleri	İller
A)	Çay	Trabzon
B)	Pirinç	Kastamonu
C)	Pamuk	Şanlıurfa
D)	Mısır	Samsun
E)	Yer fıstığı	Gaziantep

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Aşağıdaki haritada buğdayın Türkiye'de dağılışı gösterilmiştir.

Akdeniz ve Ege kıyılarında buğday üretiminin iç bölgelere göre daha az yetiştirilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Daha çok gelir getiren ürünlerin ekilmesi

B) Yaz mevsiminin kurak geçmesi

C) Doğal bitki örtüsünün maki olması

D) Kış mevsiminin ılıman geçmesi

E) Tarlaların turizm alanlarına dönüştürülmesi

8. Bazı tarım ürünleri Tarım ve Orman Bakanlığının verdiği özel izin ile belirli yerlerde yetiştirilebilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tarım ürünlerinden biri değildir?

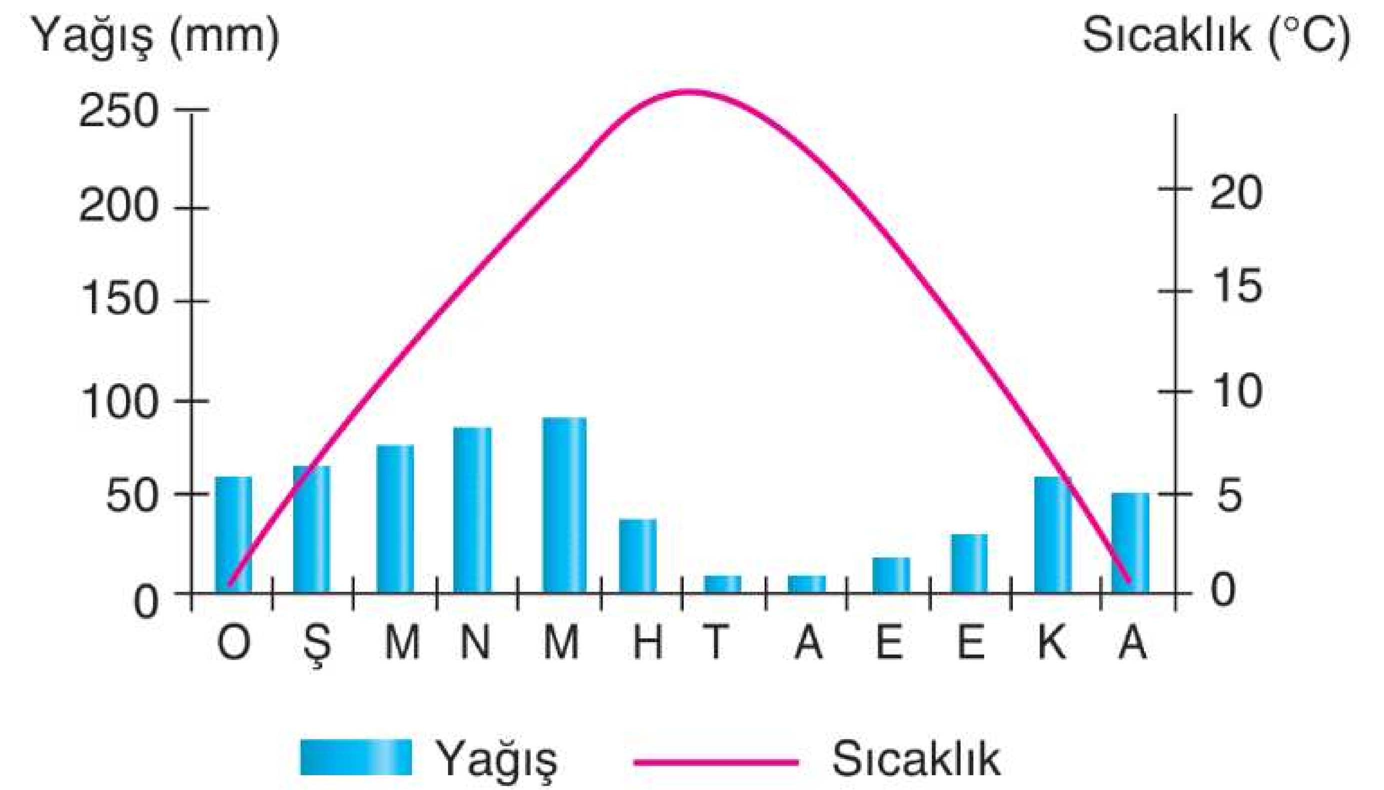
A) Keten B) Kenevir C) Nohut D) Haşhaş E) Tütün

9. Zeytin, Akdeniz ikliminde yetişebilen önemli tarım ürünlerimizden biridir. Anayurdu Doğu Akdeniz kıyıları olan bu ürün, hem sofralık hem de yağlık olarak üretilmektedir.

Buna göre aşağıdaki illerimizin hangisinde zeytin üretimi yoktur?

A) Hatay B) Bursa C) Aydın D) Eskişehir E) Mersin

10. Aşağıdaki grafikte bir ilimizin aylık yağış ve sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

Bu ilimizde aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin yetiştirilmesi daha uygundur?

A) Zeytin B) Elma C) Turunçgiller D) Fındık E) Muz

11. Ortalama yükseltisi fazla olan bu yörede, dağlık alanlar çok yer tutuyor. Tarımsal faaliyetler ancak dağlar arasındaki ovalarda yapılabiliyor. Çiftçiler, yaz mevsiminin kısa, kış mevsiminin uzun ve kar yağışlı geçmesinden dolayı bir çok tarım ürününü yetiştirememekten yakınıyor.

Bu paragrafta sözü edilen yörenin, aşağıdaki ürünlerden hangisinin yetiştirilmesi için uygun olmadığı söylenebilir?

A) Elma B) Yulaf C) Pamuk D) Patates E) Arpa

12. Bir yerde iklim, toprak koşulları veya ekonomik koşullar gibi nedenlerle bir bitki türü çok yaygın olarak yetiştiriliyorsa böyle bitkilere o yöre için monokültür bitkisi denir.

Buna göre aşağıdaki tarım bitkilerinden hangisi Edremit Körfezi için monokültür bitkisi olarak değerlendirilebilir?

A) Buğday B) Elma C) Fasülye D) Ayçiçeği E) Zeytin

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Aşağıdaki harita, Türkiye'de zeytin tarımının yapıldığı ve yapılabileceği alanları göstermektedir.

Buna göre zeytin tarımıyla ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

A) Her mevsim bol yağış ister.

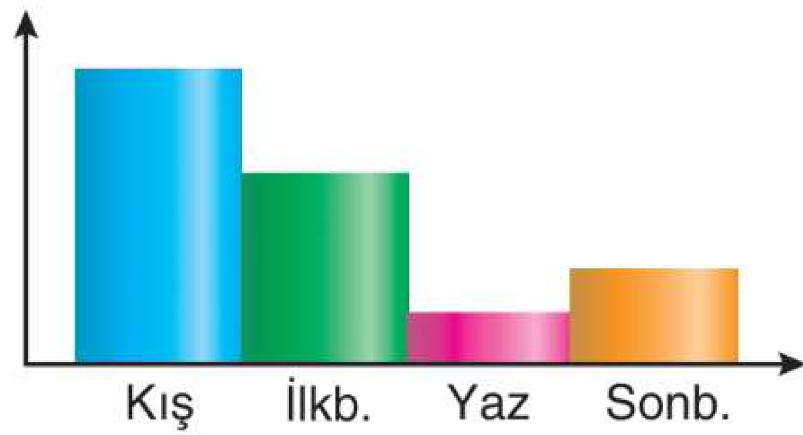
B) Her yerde sulama ile tarımı yapılabilir.

C) Don olayının görülmediği yerlerde yetiştirilir.

D) Kış soğuklarından etkilenmez.

E) Verimli kahverengi orman topraklarında üretilir.

2. Aşağıda bir yörenin yağış grafiği veilmiştir.

Buna göre verilen yöre, aşağıdaki tarım ürünlerinin hangisinin yetiştirilmesine uygun değildir?

A) Çay B) Tütün C) Pamuk D) Şeker pancarı E) Ayçiçeği

3. Türkiye'de bazı tarım ürünleri, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından verilen özel izin ile sadece belli yerlerde yetiştirilmektedir.

Bu sınırlamanın;

I. kaliteli ürün yetiştirme,

II. çiftçiyi eğitip örnek çiftçiler oluşturma,

III. yasa dışı uyuşturucu üretimini önleme

nedenlerinden hangilerine bağlı olarak yapıldığı söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

4. Kıyı Ege'nin iklim özellikleri düşünüldüğünde, aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin bölgede yetiştirilmesi daha zordur?

A) Pamuk

B) Çay

C) Tütün

D) Mısır

E) Zeytin

5. Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde seracılık yaygındır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kış mevsiminin yağışlı geçmesi

B) Terarossa toprak tipinin bulunması

C) Maki bitki örtüsünün görülmesi

D) Kış sıcaklık değerlerinin yüksek olması

E) Dağların kıyı çizgisine paralel olması

6. Aşağıdaki haritada, Türkiye'de pamuk üretiminin yapıldığı alanlar gösterilmiştir.

Buna göre pamuk üretiminin yapıldığı alanların için;

I. Terra rossa toprak türü yaygındır.

II. Verimli ovalardır.

III. Ortalama yükselti 100 metreden azdır.

IV. Yaz mevsimi sıcak ve kuraktır.

özelliklerinden hangileri ortaktır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Coğrafya öğretmeni Engin Bey Türkiye'de tarımla ilgili konu anlatımı sırasında öğrencilerine aşağıdaki soruyu sormuştur:

Engin Öğretmen: Tarım ürünlerinden hangilerine tahıl denir?

Ali: Mercimek

Ahsen: Arpa

Esra: Buğday

Burak: Pirinç

Hamza: Mısır

Buna göre öğrencilerden hangisinin verdiği cevap yanlıştır?

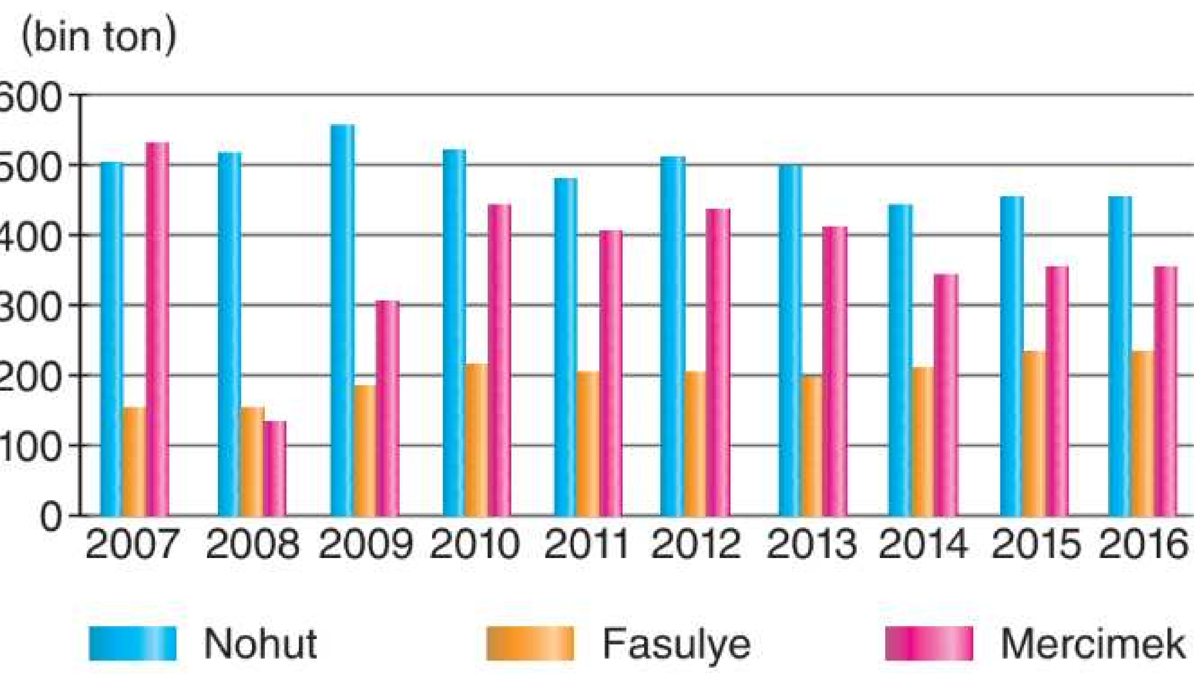
A) Ali B) Ahsen C) Esra D) Burak E) Hamza

8.
- Sap ve yapraklarından hayvan yemi üretimi yapılır.
- Yem, yağ ve tatlandırıcı sektöründe kullanılır.
- Biyoyakıt-biyoetanol üretiminde kullanılır.
- Ülkemizde üretiminde Çukurova yöresi ilk sıradadır.

Yukarıda özellikleri ve dağılışı verilen tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pirinç B) Mısır C) Pamuk D) Şeker pancarı E) Arpa

9. Aşağıdaki grafikte Türkiye'de 2007-2016 yılları arasındaki baklagil üretimi gösterilmiştir.

Grafikte verilen bilgilere göre,

I. Mercimek üretiminin en fazla olduğu yıl nohut üretimi de en fazladır.

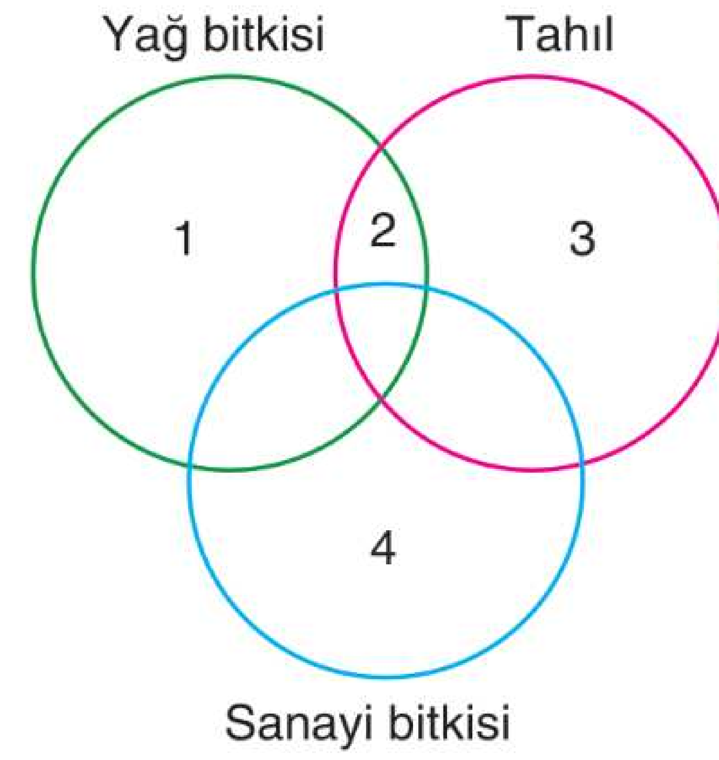
II. Üretiminde en fazla dalgalanma olan baklagil mercimektir.

III. Nohut üretimi her dönem fasulye ve mercimek üretiminden fazladır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

10. Aşağıdaki numaralandırılmış şekilde verilen şemada tarım ürünleri özelliklerine göre sınıflandırılmıştır.

Buna göre 1, 2, 3 ve 4 numaralı bölgede yer alan tarım ürünleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	1	2	3	4
A)	Zeytin	Arpa	Yulaf	Pamuk
B)	Ayçiçeği	Mısır	Buğday	Tütün
C)	Yer fıstığı	Fındık	Yulaf	Şeker pancarı
D)	Fındık	Ayçiçeği	Pirinç	Çavdar
E)	Zeytin	Pirinç	Buğday	Yer fıstığı

11. Bir yerde iklim, toprak koşulları veya ekonomik koşullar gibi nedenlerle bir tarım ürünü çok yaygın olarak yetiştiriliyorsa, böyle tarım ürünleri o yöre için monokültür tarım ürünü olarak değerlendirilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde verilen tarım ürünü, karşısında verilen yöre için bir monokültür tarım ürünü değildir?

	Tarım ürünü	Yöre
A)	Çay	Rize çevresi
B)	Zeytin	Kocaeli çevresi
C)	Ayçiçeği	Edirne çevresi
D)	Pamuk	Şanlıurfa çevresi
E)	Yerfıstığı	Osmaniye çevresi

SAKIN UNUTMA

Türkiye'de keten, kenevir, haşhaş, pirinç, tütün gibi tarım ürünleri Tarım Orman Bakanlığının verdiği özel izin ile sadece belirli yerlerde yetiştirilebilmektedir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TÜRKİYE'DE TARIM – 3

1. Aşağıdaki haritada bir tarım ürününün yetiştirildiği bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

İklim özellikleri göz önüne alındığında bu tarım ürününün en geç hangi bölgede olgunlaşması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Çay tarımının yapıldığı alanlar;

I. toprakların yıkanmış olması,
II. yağış rejiminin düzenli olması,
III. düzlüklerin geniş yer tutması

özelliklerinden hangilerine sahiptir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

3. Şanlurfa'da yetişen pamuk, yükseltinin fazla olması nedeniyle Erzurum'da yetişmez.

Yükseltinin pamuğun yetişmesini engellemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sıcaklığı düşürmesi
B) Yağışı artırması
C) Buharlaşmayı azaltması
D) Ulaşımı zorlaştırması
E) Makine kullanımını zorlaştırması

4. Akdeniz, Karadeniz ve step iklimlerinin tanıtıcı tarım ürünleri, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	Akdeniz	Karadeniz	Step
A)	Turunçgiller	Ayçiçeği	Mısır
B)	Zeytin	Fındık	Buğday
C)	Muz	Şeker pancarı	İncir
D)	Üzüm	Soya fasülyesi	Zeytin
E)	Fındık	Çay	Turunçgiller

5.
- Üretimde, ülkemiz ilk sıradadır.
- Karadeniz iklimine uyum sağlamıştır.
- Çikolata endüstrisinde yaygın olarak kullanılır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çay B) Şeker pancarı C) Mısır D) Fındık E) Ceviz

6. Aşağıdaki tabloda Türkiye'deki bazı tarım ürünlerinin yıllara göre üretim miktarları verilmiştir.

Yıllar	Fındık (Bin ton)	Yer fıstığı (Bin ton)	Çay (Bin ton)	Kayısı (Bin ton)
1960	58,4	16	5,7	51
1990	375	63	96	240
2000	470	78	91,4	530
2018	515	174	136,5	750

Tablodaki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Her dönem en fazla fındık üretimi yapılmıştır.
B) 1990 yılında en az çay üretilmiştir.
C) En fazla artış çay üretiminde gerçekleşmiştir.
D) 1960 yılında en fazla kayısı üretilmiştir.
E) 2018 yılında en az yer fıstığı üretilmiştir.

7. Seracılık, kış sıcaklığının yüksek olduğu alanlarda yaygındır.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisi seracılığa uygun değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aynı iklim bölgesinde doğal olarak yetiştirilmesi zor olan tarım ürünü çifti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ayçiçeği - Soya fasülyesi
B) Patates - Şeker pancarı
C) Elma - Üzüm
D) Pamuk - Çay
E) Zeytin - Turunçgiller

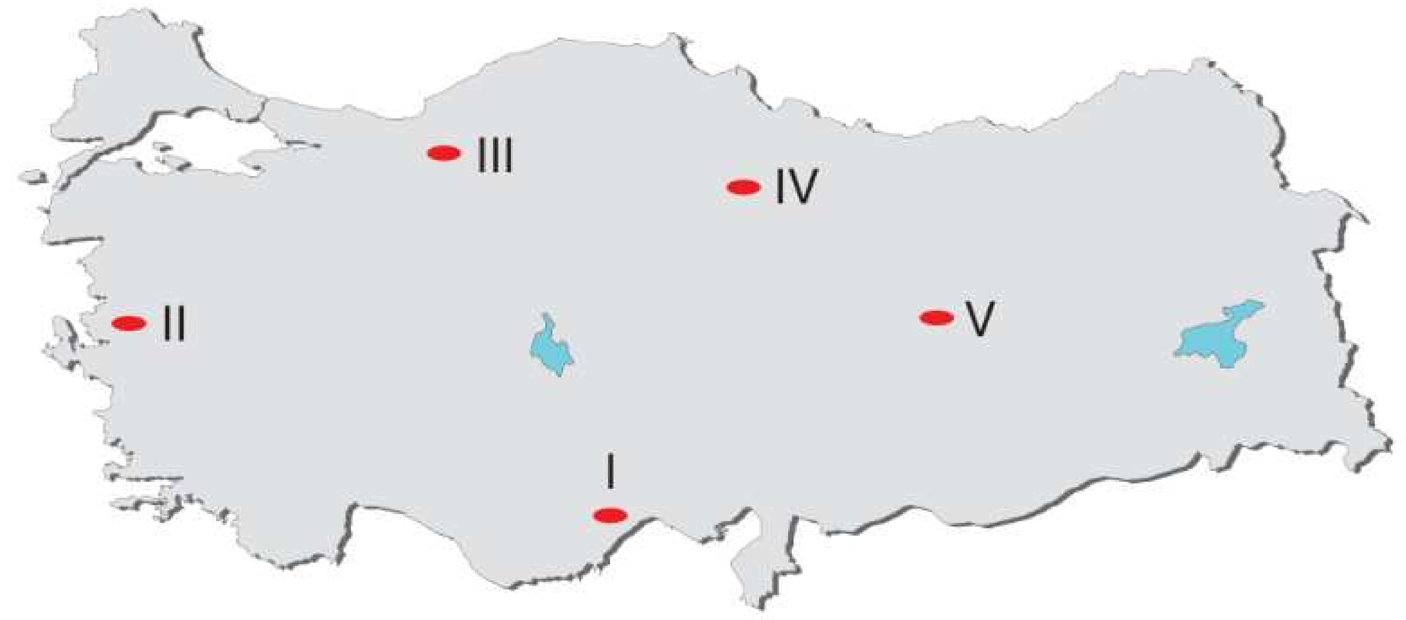
9. Aşağıdaki haritada üç farklı tarım ürününün, Türkiye'de en çok yetiştirildiği yerler numaralarla gösterilmiştir.

Numaralandırılan ürünler aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III
A)	Pirinç	Üzüm	Yer fıstığı
B)	Ayçiçeği	Mısır	Kayısı
C)	Buğday	Arpa	Mısır
D)	Tütün	Şeker pancarı	Buğday
E)	Soya fasülyesi	Pamuk	Ayçiçeği

10. Türkiye'de yaklaşık 3000 dönüm jeotermal sera vardır.

Türkiye'nin jeotermal kaynakları dikkate alındığında, haritada numaralı alanların hangisinde jeotermal seraların yaygın olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. İnsan sağlığına ve çevreye zarar vermeyen, üretimde kimyasal girdi kullanılmayan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı olan tarımsal üretim biçimidir.

Yukarıda tanımlanan kavram, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Plantasyon tarım
B) İntansif tarım
C) Organik tarım
D) Ekstansif tarım
E) Modern tarım

12.

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerlerden hangileri yoğun endüstriyel tarım alanları içinde kalır?

A) I ve II B) I ve V C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Meralarda otlatılan hayvanların ahır veya ağıllarda kaba yemle beslenmesine mera(otlak) hayvancılığı denir.

Buna göre mera hayvancılığıyla ilgili olarak,

I. Türkiye'de en fazla Doğu Anadolu ve İç Anadolu'da yapılmaktadır.

II. Et ve süt verimi yüksektir.

III. Yetiştirilen hayvanlar içerisinde küçükbaş hayvanların sayısı büyükbaş hayvanlardan fazladır.

genellemelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdaki haritada Türkiye'de kümes hayvancılığının en fazla yapıldığı yerler gösterilmiştir.

Buna göre haritada verilen yerlerde kümes hayvancılığının gelişmesinde;

I. yer şekillerinin sade olması,

II. doğal bitki örtüsünün uygun olması,

III. nüfusu fazla olan merkezlere yakın olması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdaki tabloda Türkiye'de bazı yıllardaki su ürünleri üretimi gösterilmiştir.

Yıllar	Avcılık	Yetiştiricilik	Toplam
2000	503.345	79.031	582.376
2005	426.496	118.277	544.773
2010	485.939	167.141	653.080
2013	374.121	233.394	607.515
2016	335.320	253.395	588.715

Tabloda verilen bilgilerden faydalanılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Su ürünleri yetiştiriciliği ve avcılığındaki üretim sürekli artmıştır.

B) Su ürünleri avcılığı ve yetiştiriciliği arasındaki farkın en fazla olduğu yıl 2000'dir.

C) Su ürünleri avcılığının en düşük olduğu dönemde su ürünleri yetiştiriciliği en yüksektir.

D) 2000 yılında su ürünleri avcılığındaki üretim 2016 yılındaki su ürünleri yetiştiriciliğindeki üretimin 2 katına yakındır.

E) Su ürünlerindeki toplam üretimin birbirine en yakın olduğu yıllar 2000 ve 2016 yıllarıdır.

4. Türkiye'de küçükbaş hayvancılığın yaygın olduğu yörelerde halı-kilim dokumacılığı ve yem bitkileri tarımı, büyükbaş hayvancılığın yaygın olduğu yörelerde süt ve süt ürünleri üretimi, kıyı balıkçılığının yaygın olduğu yörelerde ise tekne yapımı etkinlikleri gelişmiştir.

Bu bilgiye göre,

I. Kırsal yörelerde üretim daha çok geleneksel yöntemlerle yapılmaktadır.

II. Kırsal yörelerde yürütülen ekonomik etkinlikler birbiriyle bağlantılıdır.

III. Kırsal yörelerde yürütülen en yaygın ekonomik etkinlik hayvancılıktır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

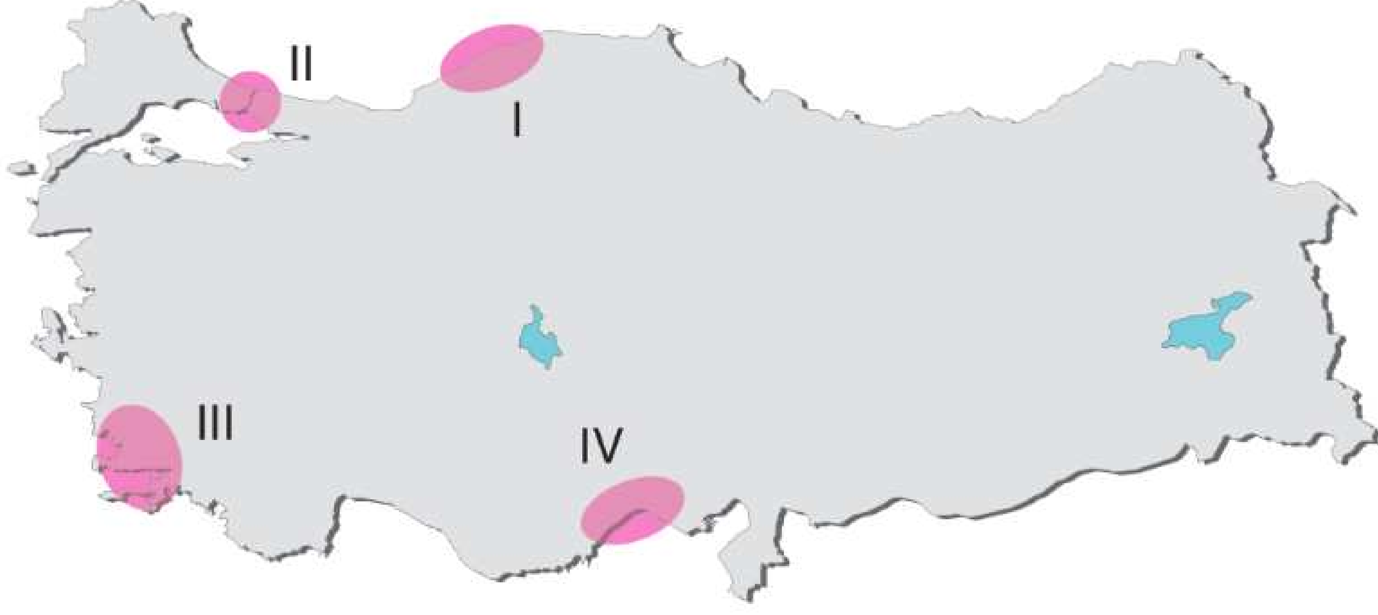
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. I. Kırsal nüfusun önemli bir geçim kaynağıdır.
II. Hayvanlardan alınan verim yüksektir.
III. Doğal veya ıslah edilmiş arazilerde yapılan hayvancılıktır.

Büyükbaş mera hayvancılığı ile ilgili olarak yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6.

Haritada numaralandırılarak gösterilen taralı alanların hangileri balıkçılık bakımından daha elverişli koşullara sahiptir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. I. Endüstri kuruluşlarının temel enerji kaynağıdır.
II. Kıyı bölgelerimizde gelişmiştir.
III. Ekoturizmi destekleyerek ekonomiye katkı sağlar.

Türkiye'de ormancılık faaliyetleri ve katkılarıyla ilgili olarak yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8.

Haritada gösterilen illerin hangilerinde ipek böcekciliği faaliyetleri yaygın şekilde yapılır?

A) Diyarbakır - Sivas B) Antalya - Mersin
C) Diyarbakır - Bursa D) Trabzon - Amasya
E) Bursa - Amasya

9. Kuzeydoğu Anadolu'da büyükbaş mera hayvancılığı yaygındır.

Bu durum;

I. çayırların geniş yer tutması,
II. nüfusun seyrek olması,
III. yaz mevsiminin yağışlı geçmesi,
IV. kış mevsiminin uzun ve sert geçmesi

özelliklerinin hangilerinden kaynaklanır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. **Türkiye'de hayvancılığın geliştirilmesi ve verimin artırılması için;**

I. hayvan soylarının iyileştirilmesi,
II. hayvan sayısının artırılması,
III. ucuz yem temin edilmesi,
IV. mera hayvancılığının yaygınlaştırılması

durumlarından hangilerinin yapılması gerekli çözüm olamaz?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11.

Haritada numaralarla gösterilen alanlarda yetiştirilen hayvan türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru sırada gösterilmiştir?

	I	II	III
A)	Kıl keçisi	Koyun	Sığır
B)	Sığır	Koyun	Kıl keçisi
C)	Koyun	Sığır	Kıl keçisi
D)	Sığır	Kıl keçisi	Koyun
E)	Koyun	Kıl Keçisi	Sığır

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TÜRKİYE'DE HAYVANCILIK VE ORMANCILIK – 2

Test 7

1. Ormanların yoğun olduğu bölgelerde ormancılık faaliyetleri gelişmiştir.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde ormancılık faaliyetlerinin gelişmesi beklenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Yüzeysel akışa engel olarak erozyonu önlemesi

II. Yer altı ve yer üstü sularını düzenlemesi

III. Kâğıt, parke, mobilya yapımında kullanılması

IV. Çam fıstığı, ıhlamur, reçine elde edilmesi

Yukarıdakilerden hangileri ormanların ekonomimize doğrudan katkılarına örnek verilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

3. "İlimizde yazlar serin ve yağışlı geçtiği için çayır bitki örtüsü yaygındır. İklim özelliklerinin tarla ve bahçe tarımına pek uygun olmamasının da etkisiyle büyükbaş hayvancılık temel geçim kaynağımızdır."

Yukarıdaki açıklamayı yapan kişinin aşağıdaki illerden hangisinde yaşadığı söylenebilir?

A) Ardahan B) Şanlıurfa C) Burdur D) Eskişehir E) Düzce

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de hayvancılıkta verimin artırılması için alınması gereken önlemlerden biri değildir?

A) Hayvan ırklarının ıslah edilmesi

B) Otlakların ıslah edilmesi

C) Mera hayvancılığının yaygınlaştırılması

D) Hayvan sağlığı ile ilgili denetimlerin yapılması

E) Besi hayvancılığının yaygınlaştırılması

5.
- Toroslar gibi dağlık ve engebeli alanlarda yaygın olarak yetiştirilir.
- Ormanlara zarar vermesinden dolayı sayılarının azaltılması istenmektedir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen hayvan türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Koyun B) Kıl keçisi C) Manda D) Hindi E) Tiftik keçisi

6. Türkiye'de balıkçılık ile ilgili verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Açık deniz balıkçılığı yapıldığı için balık miktarı Avrupa ortalamasının üstündedir.

B) Avlanan balık miktarı Karadeniz'den Akdeniz'e doğru azalır.

C) Karadeniz kıyılarından sonra balıkçılığın en çok geliştiği yer Boğazlar ile Marmara kıyılarıdır.

D) Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında avlanan balık türleri farklılık gösterir.

E) Kıyılarımızda yetiştirme yolu ile balık üretimi yapılmaktadır.

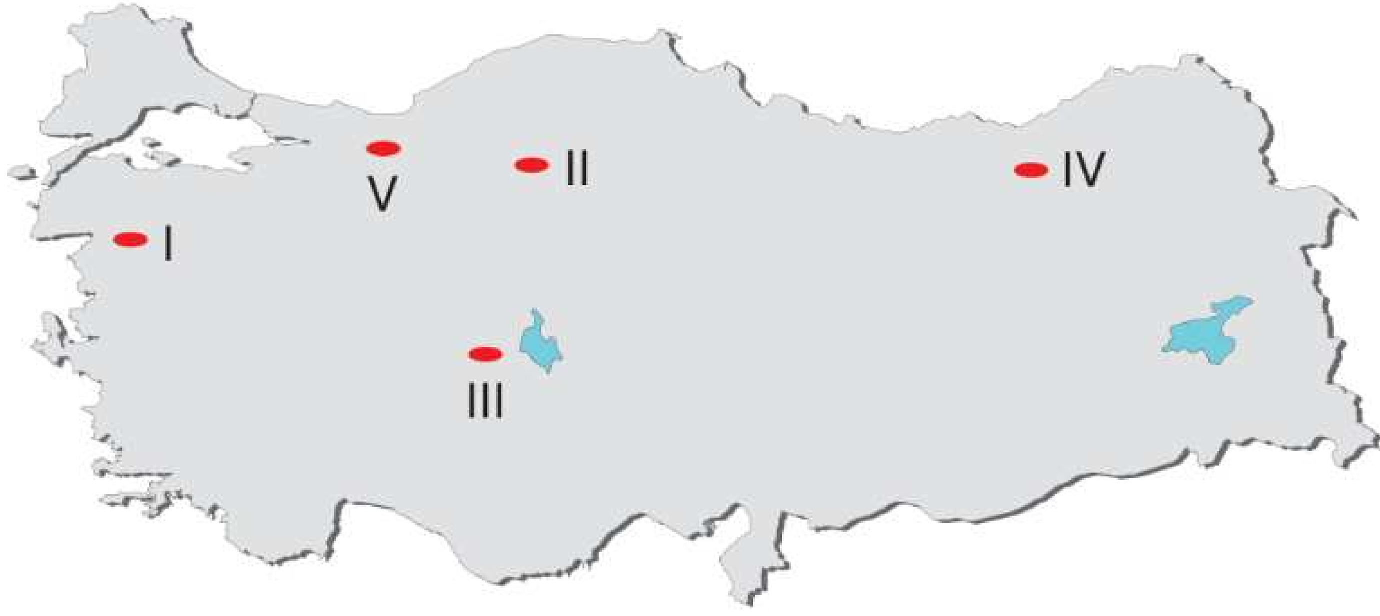
BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Türkiye'de avlanan balıkların denizlere göre oransal dağılımının en az olandan en çok olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Karadeniz, Marmara, Ege, Akdeniz
B) Karadeniz, Akdeniz, Ege, Marmara
C) Akdeniz, Ege, Marmara, Karadeniz
D) Akdeniz, Marmara, Karadeniz, Ege
E) Ege, Marmara, Karadeniz, Akdeniz

8. Tüketimin yoğun olduğu büyük şehirlerin etrafında modern çiftliklerde kümes hayvancılığı yapılmaktadır.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde kümes hayvancılığının geliştiği söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. İpek böcekçiliği, dut ağacının bulunduğu her yerde yapılabilir.
II. Bitki örtüsünün zengin olması nedeniyle arıcılık bir çok yörede yapılmaktadır.
III. Bozkırların geniş yer tutuğu iç bölgelerde koyun yetiştiriciliği yaygındır.
IV. Büyük şehirlerin çevresinde hayvan yetiştirme çiftlikleri yaygındır.

Yukarıdakilerden hangilerinin dağılışı ile bitki örtüsünün dağılışı ilişkilendirilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

10. Aşağıdaki tabloda Türkiye'deki bazı hayvanların toplam hayvan varlığı içindeki oranları ile bu hayvanlardan elde edilen et ve süt oranları verilmiştir.

Hayvan türü	Hayvanların oranı (%)	Et üretimi (%)	Süt üretimi (%)
Kıl keçisi	13,5	1,4	2,8
Koyun	58,4	6,1	20,1
Sığır	26,5	91,9	76,8

Tablodaki bilgilere göre hayvan türleri aşağıdakilerden hangisinde et verimi en çok olandan en az olana doğru sıralanmıştır?

A) Sığır - Koyun - Kıl keçisi
B) Kıl keçisi - Koyun - Sığır
C) Koyun - Kıl keçisi - Sığır
D) Sığır - Kıl keçisi - Koyun
E) Koyun - Sığır - Kıl keçisi

11. Tarımsal üretim; beslenme için gıda gereksinimini karşılaması, istihdam sağlaması, sanayi sektörüne ham madde temini ve ihracata katkı sunması yönünden ekonomimize katkı sunmaktadır.

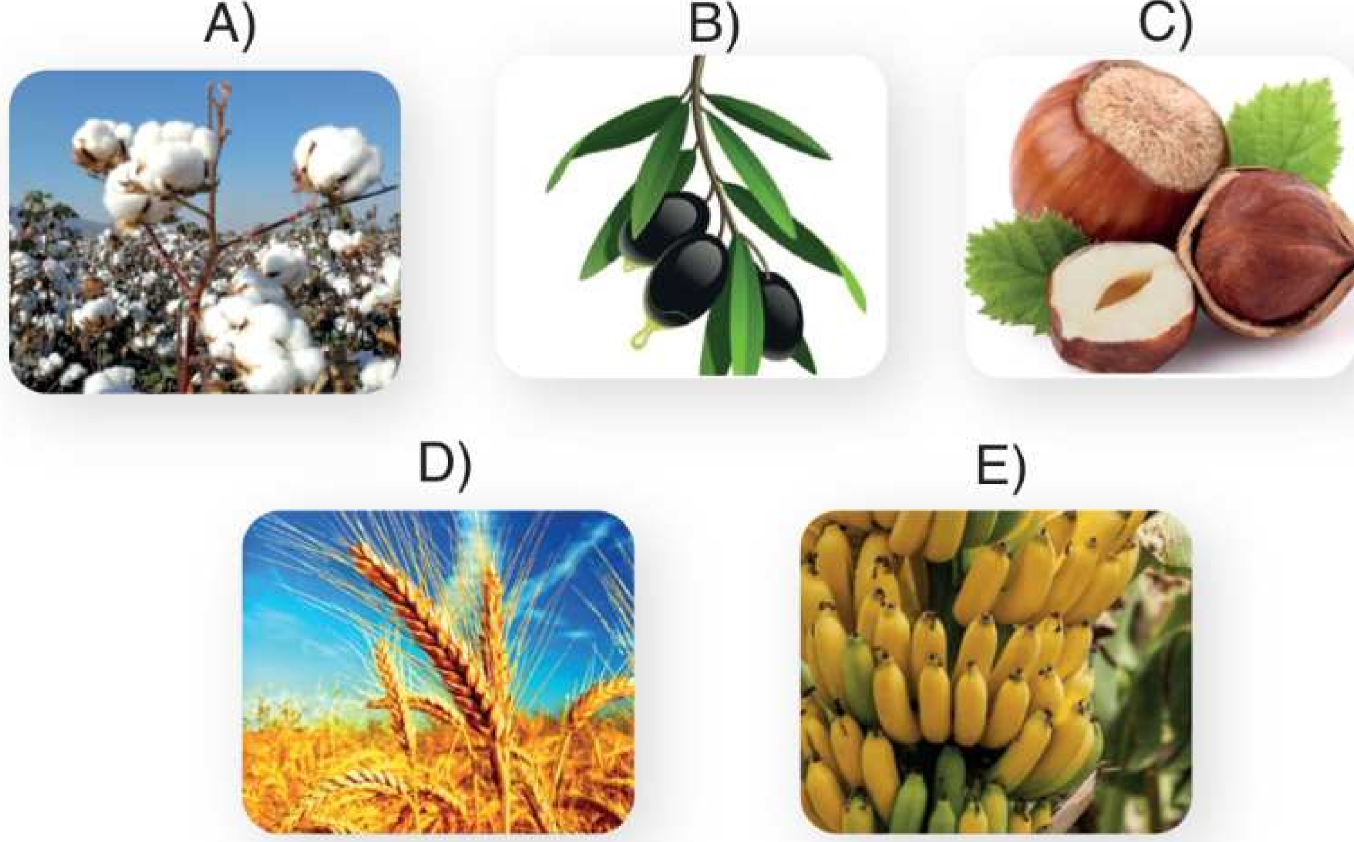
Buna göre aşağıdakilerden hangisi, tarımın ülke ekonomisindeki önemini belirleyen göstergelerden biri değildir?

A) Genç nüfus oranı
B) Dış ticaret gelirlerindeki yeri
C) Ülke gayri safi milli hasılasındaki yeri
D) Kırsal nüfusun toplam nüfus içindeki payı
E) Tarımsal iş gücünün ekonomik etkinliklerdeki yeri

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. "Yaşadığım yerde yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçer." **diyen ülkemizdeki bir çiftçinin bu iklim koşulları nedeniyle aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisini yetiştirebilmesi zordur?**

2.
- Ortalama yükseltisi oldukça fazla olan dağlık ve engebeli bir yöredir.
- Yaz mevsimi kısa, kış mevsimi uzun ve çok sert geçmektedir.

Yukarıda doğal koşulları ile ilgili bilgiler verilen yörede aşağıdaki ürünlerden hangisinin yaygın olarak yetiştirildiği söylenebilir?

A) Mısır B) Arpa C) Zeytin
D) Pamuk E) Mercimek

3. Organik tarım; insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyen, üretimde kimyasal girdi kullanılmayan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı olan tarımsal üretim biçimidir. Bu yöntem; hava, su gibi yaşamsal kaynaklarla birlikte doğadaki dengenin korunmasını da amaçlayan bir üretim şeklidir. Organik tarımda ürünün ekilmesinden tüketiciye ulaştırılmasına kadar yürütülen işlemlerin hiçbirinde kimyasal madde veya tarım ilacı kullanılmamaktadır.

Buna göre organik tarımın;

I. toplum sağlığı,
II. çevre sorunlarının azalması,
III. ekonomik kalkınma

alanlarından hangilerine katkı yaptığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Türkiye'deki hayvancılık faaliyetleriyle ilgili olarak aşağıda verilen açıklamalardan hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) İstanbul ve Çanakkale boğazlarının balıkçılıktaki payı İskenderun ve Antalya körfezlerine göre daha fazladır.
B) Ahır hayvancılığında elde edilen et ve süt verimi mera hayvancılığına göre daha fazladır.
C) Antalya, Diyarbakır, Bilecik ve Bursa yörelerinde ipekböcekçiliği gelişmiştir.
D) Arıcılık ve bal üretiminde ilk sırada olan başlıca alanlar Konya ve Ankara yöreleridir.
E) Nüfusun fazla, pazarlama olanaklarının gelişmiş olduğu büyükşehirlerin yakın çevresinde kümes hayvancılığı ile besi ve ahır hayvancılığı diğer yerlere göre daha fazla gelişmiştir.

5. Tarım ürünlerinin cam, plastik veya fiberglastan yapılmış, zemini üretime elverişli hâle getirilmiş özel mekânlarda yetiştirilmesine seracılık denir. Seracılık faaliyetleri, kışları ılık geçen yerlerde oldukça ekonomik şekilde yapılabilmektedir.

Buna göre haritada gösterilen numaralı alanların hangisinde yapılan seracılık maliyetinin diğerlerine göre daha fazla olması beklenir?

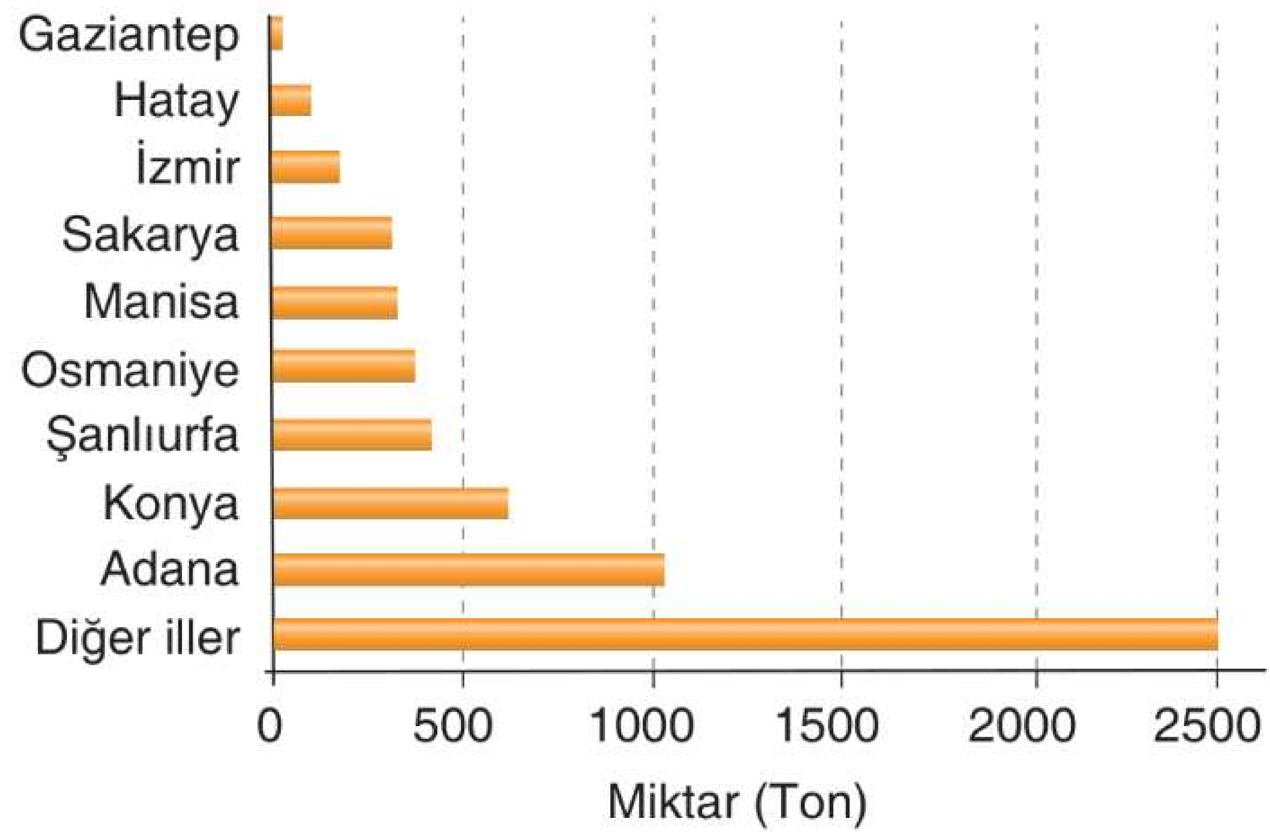
A) I B) II C) III D) IV E) V

AYT COĞRAFYA SORU BANKASI

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

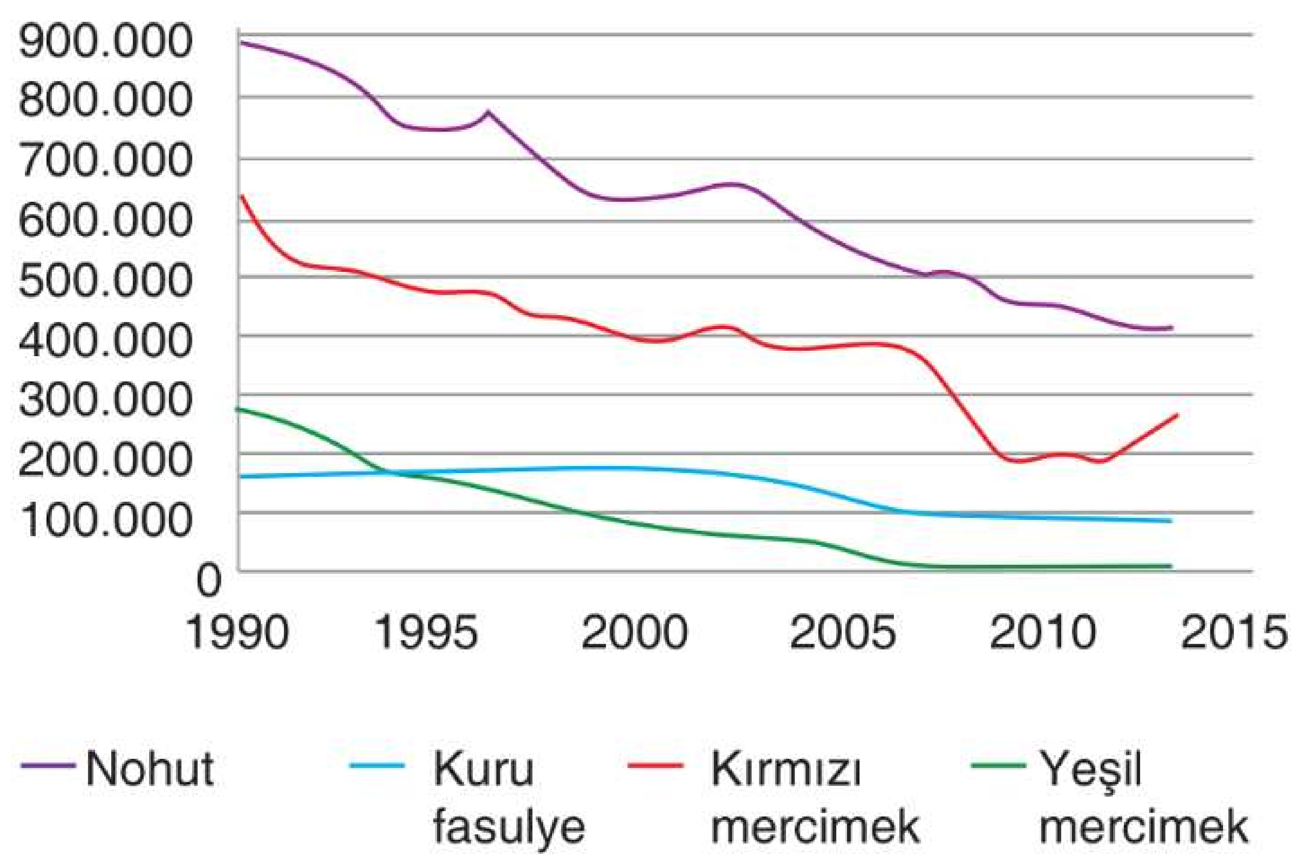
6. Aşağıda bir tarım ürününün illere göre üretim miktarları verilmiştir.

Grafikte verilen bilgilere göre bu ürün aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Buğday B) Pamuk C) Zeytin
D) Mısır E) Mercimek

7. Aşağıda baklagillerin yıllara göre üretim miktarları gösterilmiştir.

Grafikte verilen bilgilere göre,

I. Her dönem en az üretim yapılan ürün, yeşil mercimek olmuştur.
II. Kırmızı mercimek üretimindeki dalgalanma kuru fasulyedekinden daha fazladır.
III. Nohut üretimi her dönem diğerlerinden daha fazla gerçekleşmiştir.
IV. Kırmızı mercimek üretimi sürekli azalmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada gösterilen numaralı alanlarda yoğun olarak yetiştirilen tarım ürünleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Pirinç	Tütün	Pamuk
B)	Ayçiçeği	Tütün	Fındık
C)	Buğday	Üzüm	Şeker pancarı
D)	Zeytin	Çay	Arpa
E)	Portakal	Pamuk	Haşhaş

9. Aşağıdaki haritada üç hayvan türünün yoğun olarak yetiştirildiği bazı yöreler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu hayvan türleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Kıl keçisi	Koyun	Sığır
B)	Kıl keçisi	Sığır	Koyun
C)	Tiftik keçisi	Koyun	Sığır
D)	Arı	Tavuk	İpek böceği
E)	İpek böceği	Arı	Tiftik keçisi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

10. I. Gıda maddesi, hayvan yemi ve sanayide ham madde olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca biyodizel yakıt üretiminde kullanılabilmektedir.

II. Çerezlik tüketimde yağı; bisküvi, pasta, şekerleme yapımında; küspesi hayvan yemi olarak kullanılmaktadır.

III. Türkiye'de geniş bir yetişme alanı bulunmakta ve bitkisel yağ tüketiminin yaklaşık %50'sini karşılamaktadır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen tarım ürünleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Çeltik	Fındık	Mısır
B)	Soya fasulyesi	Yer fıstığı	Ayçiçeği
C)	Ayçiçeği	Şeker pancarı	Pamuk
D)	Mısır	Ayçiçeği	Zeytin
E)	Arpa	Zeytin	Mısır

11. Aşağıdaki grafiklerde Türkiye'de beş bölgede yetiştirilen başlıca tarım ürünleri ve bu ürünlerin bölgenin tarımsal üretimindeki payları gösterilmiştir.

Buna göre bu bölgelerden hangisinde küçükbaş hayvancılığın en az geliştiği söylenebilir?

12. Türkiye'de yetişme alanı en geniş olan tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zeytin B) Turunçgiller C) Şeker pancarı D) Pamuk E) Çay

13. Türkiye'de bazı yerlerde tarımsal üretimdeki verimin düşük olmasında;

I. tarımda makine kullanımının yetersiz olması,

II. sulama olanaklarının gelişmemiş olması,

III. yıl içinde tarım yapılabilen sürenin kısa olması gibi faktörler etkili olabilmektedir.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangilerindeki tarımsal verimin düşük olmasında bu faktörlerin daha fazla etkili olduğu söylenebilir?

	X	Y	Z
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	I	II

14. • Nüfusa göre ekili dikili alanların sınırlı olduğu ülkelerde uygulanan ve birim alandan alınan verimin çok yüksek olduğu yöntemdir.

• Tropikal kuşakta ticari amaçla çok geniş alanlarda bir veya bir kaç çeşit ürün yetiştirmeye dayalı tarım metodudur.

• Üretimde kimyasal girdi kullanılmadan, tüketim süreçlerini de içine alacak şekilde her aşamada kontrollü ve sertifikalı olarak yapılan tarımsal üretim şeklidir.

• Bitkisel ve hayvansal ürünlerin üretilmesi, bunların kalite ve verimlerinin yükseltilmesi, bu ürünlerin uygun koşullarda muhafazası, işlenip değerlendirilmesi ve pazarlanmasıdır.

Tarım faaliyetleri ile ilgili aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgili bir açıklama yukarıda verilmemiştir?

A) Plantasyon tarımı B) Entansif tarım
C) Organik tarım D) Nadas
E) Tarım

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 4

1. Doğada yaşanan ekstrem olaylar beraberinde farklı ekstrem olayların yaşanmasına da neden olmaktadır.

Aşağıdakilerin hangisinde böyle bir durumdan söz edilmez?

A) Aşırı yağış – Sel ve taşkın

B) Aşırı sıcaklık – Kuraklık

C) Deprem – Tsunami

D) Şiddetli rüzgâr – Volkanik patlama

E) Volkanik patlama – Deprem

2. Topraktan elde edilen ürünler tahıllar, baklagiller, sanayi bitkileri, sebze ve meyveler gibi farklı gruplara ayrılır.

Buna göre aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisi farklı bir grupta yer alır?

A) Pamuk B) Buğday C) Arpa D) Pirinç E) Mısır

3. Türkiye'de 1980'li yıllardan itibaren değişen sosyal, siyasi ve ekonomik şartlar nüfus artışına yönelik soruna farklı bir bakış açısı getirmiştir. Bu dönemde nüfusun sağlık, eğitim, beslenme ve barınma imkânları üzerinde durulmuştur.

Buna göre 1980-2005 dönemi için;

I. nüfus artış hızını yükseltmek,

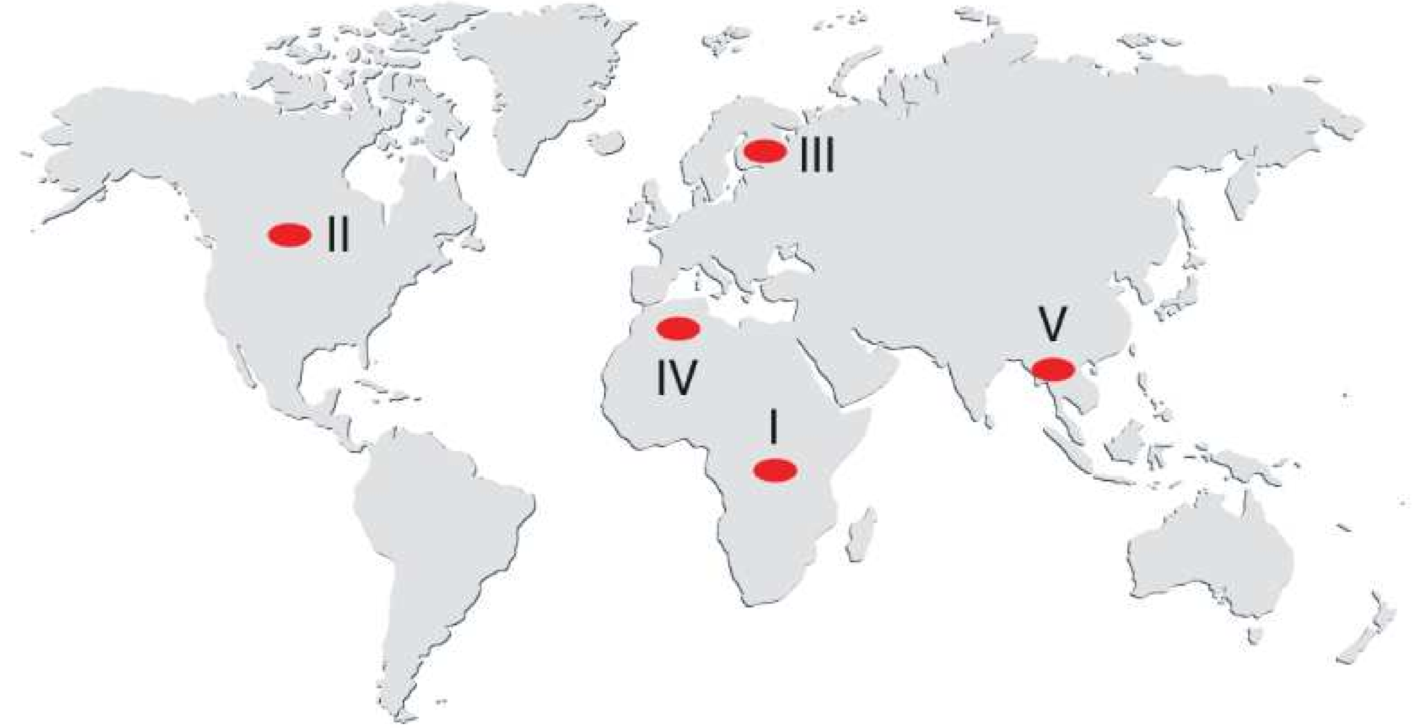
II. nüfus artış hızını azaltmak,

III. nüfusun niteliğini yükseltmek

durumlarından hangileri temel hedeflerdendir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

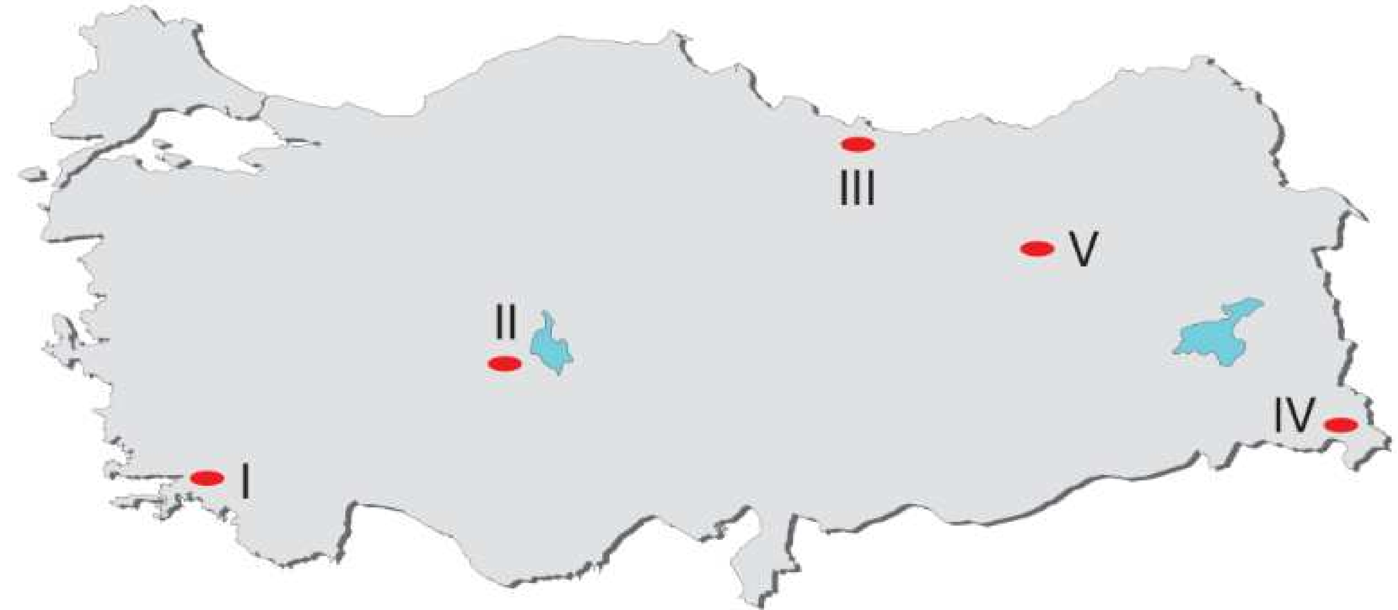
4. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralı alanlardan hangileri orman ürünlerine yönelik üretim alanları içerisinde yer almaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

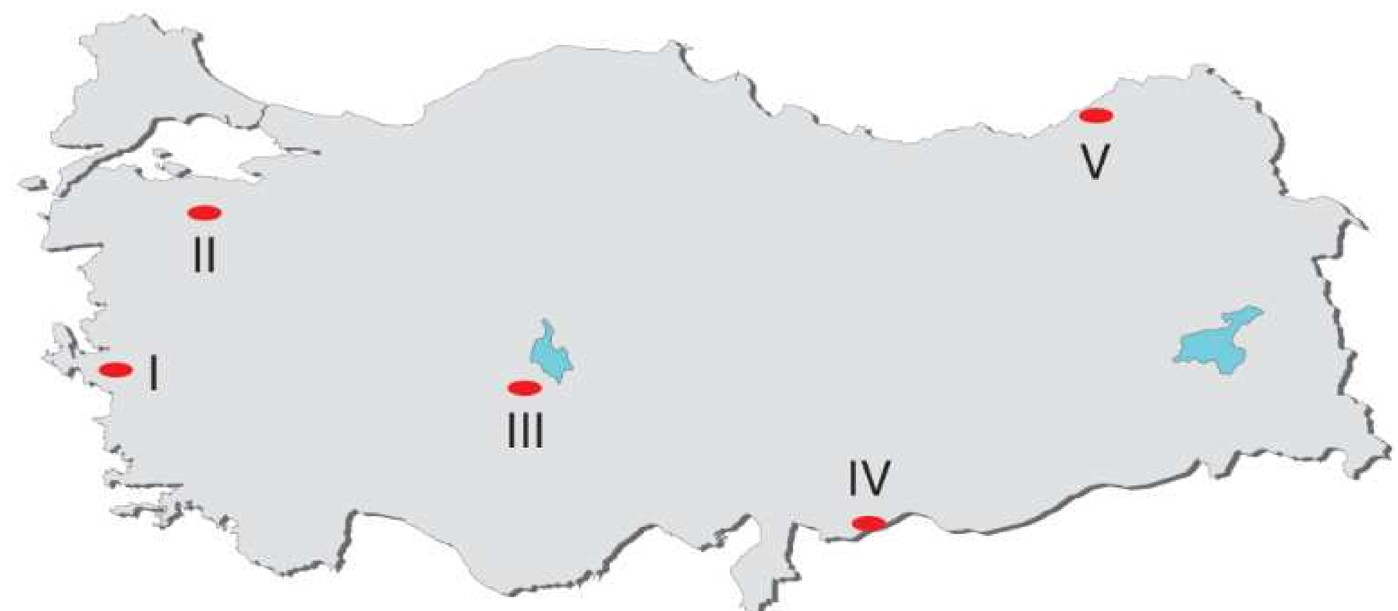
5. Ülkemizde yeryüzü şekillerinin engebeli ve bitki örtüsünün çeşitlilik göstermesi arıcılık faaliyetlerini olumlu etkilemiştir.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde arıcılığın diğerlerine göre daha az gelişmesi beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Genellikle ilkbahar ve yaz mevsimlerinde yüksek kesimlerdeki gür ot topluluklarından hayvancılık faaliyetlerinde yararlanmak amacıyla oluşturulan yerleşmelere yayla denir.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde yayla yerleşmeleri yaygındır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Aşağıdaki çeşitli hayvancılık etkinlikleri gösterilmiştir.

– Sığır yetiştiriciliği
– Arıcılık
– Koyun yetiştiriciliği
– Kıl keçisi yetiştiriciliği

Buna göre Türkiye'de yukarıdaki hayvancılık etkinlikleri üzerinde;

I. jeolojik yapı,
II. bitki örtüsü,
III. yer şekilleri,

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

8. Türkiye'de tarımsal verimi etkileyen en önemli unsurlardan biri sulamadır. Ülkemizde yaz mevsiminin kurak, yağışların da genel itibariyle düzensiz olması tarımda sulamanın önemini artırmıştır.

Buna göre aşağıdaki tarım alanlarından hangisi sulamaya en az ihtiyaç duyar?

A) Silifke Ovası B) Iğdır Ovası C) Eskişehir Ovası D) Çarşamba Ovası E) Menemen Ovası

9. Bir bölgede farklı iklim koşullarının görülmesi orada yetiştirilen tarım ürünü çeşitliliğini de artırır. Aşağıda dört ayrı bölgede yetiştirilen tarım ürünleri verilmiştir.

I. bölge

Çay	Fındık
Zeytin	Mercimek

II. bölge

İncir	Zeytin
Pamuk	Turunçgil

III. bölge

Muz	Arpa
Çay	Pamuk

IV. bölge

Buğday	Arpa
Elma	Üzüm

Buna göre verilen bölgelerin hangilerinde iklim çeşitliliğinin daha fazla olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralı alanların hangisinde ormancılık faaliyetleri gelişmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Tarım ürünlerinin cam, plastik veya fiberglastan yapılmış, zemini üretime elverişli hâle getirilmiş özel mekânlarda yetiştirilmesine seracılık denir. Dünyada yaklaşık 10 bin dönüm, Türkiye'de ise yaklaşık 3 bin dönüm genişliğinde, sıcak sularla ısıtılan jeotermal sera vardır.

Buna göre;

I. Bergama (İzmir)
II. Simav (Kütahya)
III. Mazıdağı (Mardin)
IV. Kızıldere (Denizli)

merkezlerinden hangilerinde jeotermal sularla ısıtılan seralar bulunmaz?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) III ve IV

12. İlkbahar yağışlarıyla yeşeren ve yaz kuraklığı ile sararan ot topluluğuna bozkır denir.

Türkiye'de bozkırların yaygın olduğu bölgelerde aşağıdaki hayvancılık faaliyetlerinden hangisi yaygındır?

A) Arıcılık
B) İpek böcekçiliği
C) Küçükbaş hayvancılık
D) Büyükbaş hayvancılık
E) Kümes hayvancılığı

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 5

1. Bir çiftçi, yaşadığı kasabada nadas alanlarının gittikçe daraldığını söylemiştir.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisinin sonucu olduğu söylenebilir?

A) Ekstansif tarım yönteminin yaygınlaşmasının
B) Tarımda çalışan nüfusun artmasının
C) Tarımsal sulama faaliyetlerinin artmasının
D) Her yıl aynı ürünlerin yetiştirilmesinin
E) Tüketici nüfusun azalmasının

2. **Türkiye'de bir endüstri bitkisinin, belli yıllar arasındaki ekim alanlarıyla üretim miktarlarını gösteren bir grafik incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Ekim alanlarındaki değişime
B) Ürünün ne kadarının ihraç edildiğine
C) Birim alandan alınan ürün miktarına
D) Üretimin en çok olduğu yıla
E) Üretim miktarındaki değişime

3. Tarımsal arazilerde çeşitli faktörler tarımı olumsuz yönde etkilemekte, verimin ve ürün çeşidinin azalmasına neden olmaktadır.

Buna göre haritada koyu renkle gösterilen alanda;

I. engebeli,
II. kuraklık,
III. erozyon

özelliklerinden hangileri tarımı olumsuz etkileyen faktörlerdir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Aşağıdaki haritada çeşitli hayvancılık etkinliklerinin yapıldığı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralandırılan alanlarda yaygın olarak yapılan hayvancılık faaliyetleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Kıl keçisi	Koyun	Sığır
B)	Tiftik keçisi	Koyun	Manda
C)	İpek böcekçiliği	Arıcılık	Koyun
D)	Su ürünleri	Sığır	Kıl keçisi
E)	Arıcılık	Koyun	Tiftik keçisi

5. Nadas, toprakta su birikimini sağlamak için tarlaların bir yıl ekilmeden boş bırakılmasıdır. Nadas yöntemi en çok İç Anadolu'da uygulanırken en az Kuzey Anadolu'da uygulanır.

Bu durumun nedeni iki yörenin aşağıdakilerden hangisi bakımından farklılık göstermesinden kaynaklanır?

A) İklim B) Yer şekilleri
C) Nüfus yoğunluğu D) Bitki örtüsü
E) Bakı

6. Yeryüzü şekillerinin engebeli olduğu alanlarda tarımda makine kullanımı zorlaşır.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangilerinde tarımda makine kullanımının yaygın olması beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Tarım ve hayvancılık sektörünün sosyal hayat üzerinde etkisi kaçınılmazdır. Aşağıda her yıl düzenlenen gül festivaline ait bir görsel gösterilmiştir.

Buna göre tarım festivalleri;

I. tarımsal kaynakların sürdürülebilirliği,

II. üretilen ürünlerin tanıtımı,

III. kırsal alanda yaşayan yerel halkın ekonomik ve sosyokültürel açıdan gelişimi

özelliklerinden hangilerine katkı sağlar?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

8. Köyün idari sınırları içerisinde yer alan ve köye bağlı bulunan kırsal yerleşmelerdir.

Yukarıda belirtilen kırsal yerleşmelere aşağıdakilerden hangisi örnek verilemez?

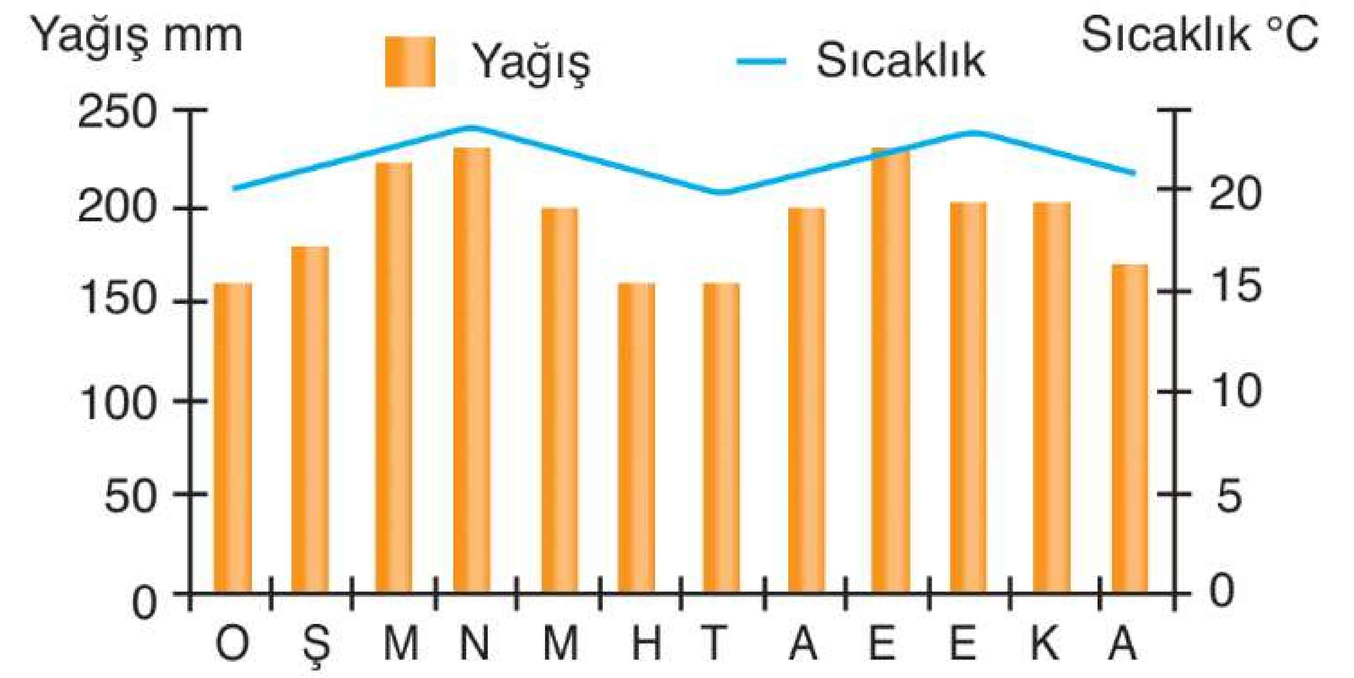
A) Yayla B) Mezra C) Mahalle D) Çiftlik E) Kasaba

9. Sakin şehir hareketinin kuruluş amacı kentlerin kendi kimliklerine sahip çıkarak küreselleşme sonucu ortaya çıkan kentlerin birbirine benzemesine, aynılaşmasının önüne geçilmesidir. Kentlerin yönetilirken yerel yemeklerine, yöresel mimarisine, geleneklerine, göreneklerine, zaanatlarına, esnafına sahip çıkılması ve desteklenmesi birliğin üye kentler için ortaya koyduğu kriterlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin sakin şehirlerinden biridir?

A) Safranbolu B) Beypazarı C) Eldivan D) Gökçeada E) Kızılcahamam

10. Aşağıda bir bölgenin yıllık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Bu bölge ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Biyoçeşitlilik bakımından zengindir.

B) Yağmur ormanları görülür.

C) Ağaçlar yıl boyu yeşil kalır.

D) Yağış rejimi düzenlidir.

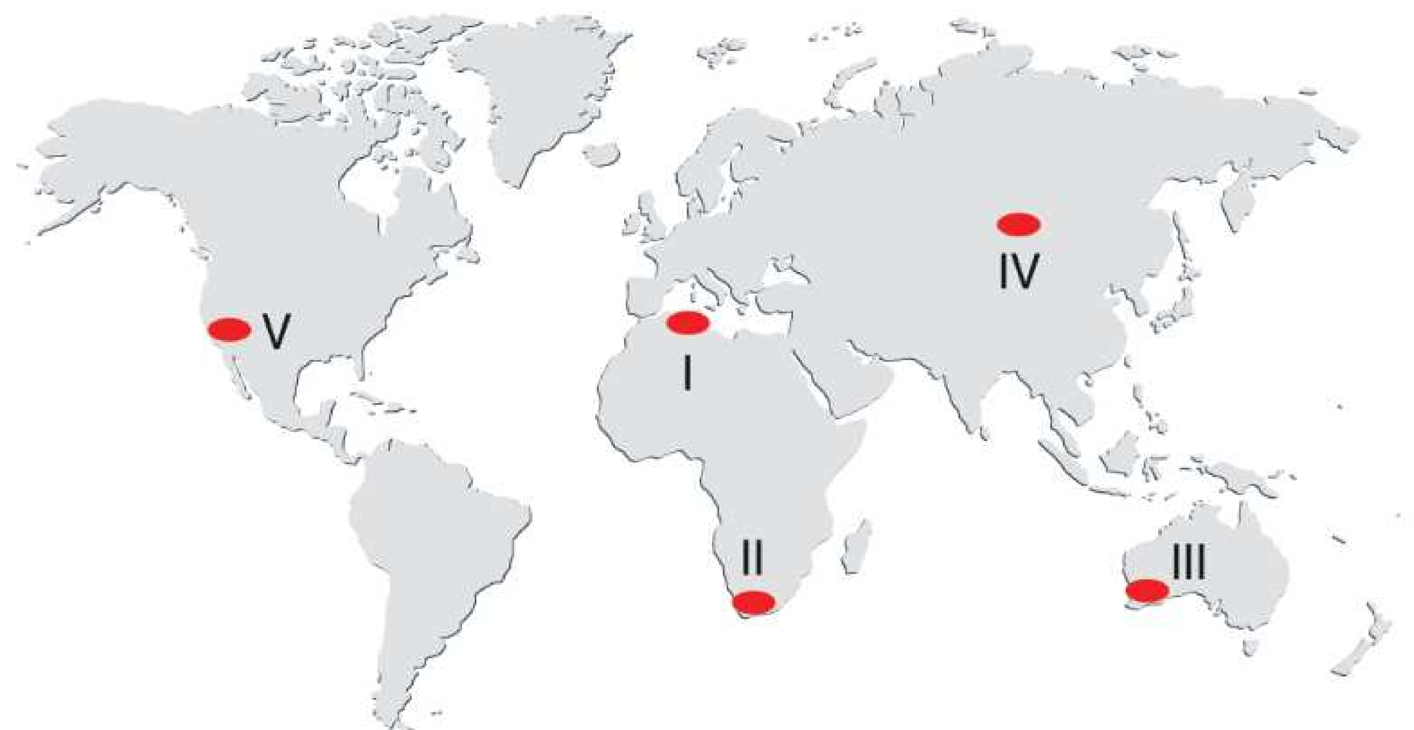
E) Yıllık sıcaklık farkı yüksektir.

11. Fosil yakıtların sanayi tesislerinde enerji kaynağı olarak, termik santrallerde elektrik enerjisi üretiminde kullanılması küresel ısınmaya neden olan faaliyetlerdir. Fosil yakıtların çıkarılması, yanması ve termik santrallerde elektrik üretilmesi sırasında sera gazları açığa çıkar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sera gazlarına örnek verilemez?

A) Azot oksit B) Metan C) Oksijen D) Ozon E) Su buharı

12. Benzer yetişme şartlarına sahip bitki ve hayvan topluluklarını içinde barındıran bölgelere biyom denir.

Haritada numaralandırılan alanların hangisinin biyomu diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. BÖLÜM

BEŞERÎ SİSTEMLER – IV
(TÜRKİYE'DE MADENCİLİK, SANAYİ, ULAŞIM, TİCARET VE TURİZM İŞLEVSEL BÖLGELER VE KALKINMA PROJELERİ)

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- TÜRKİYE'DE MADENCİLİK VE ENERJİ KAYNAKLARI
- TÜRKİYE'DE SANAYİ
- TÜRKİYE'DE ULAŞIM, TİCARET VE TURİZM FAALİYETLERİ
- TÜRKİYE'DEKİ İŞLEVSEL BÖLGELER
- BÖLGESEL KALKINMA PROJELERİ

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

Bu bölüm ile ilgili sorular daha çok bölümde yer alan konuların Türkiye'deki dağılışını ve söz konusu ekonomik faaliyetleri hangi faktörlerin etkilediğini sorgulayan soru tipleridir.

Ayrıca, bölgesel kalkınma projelerinin hedeflerini ve proje alanlarında hangi illerin bulunduğunu iyi öğrenmek gerekir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Türkiye'nin Sahip Olduğu Başlıca Madenler

Metalik Madenler

- Demir
- Krom
- Bakır
- Boksit
- Manganez
- Kurşun ve çinko
- Cıva
- Antimon

Metal Dışı Madenler

- Bor minerali
- Fosfat
- Tuz
- Lüle taşı
- Oltu taşı
- Zımpara taşı
- Asbest
- Mermer
- Kükürt
- Barit

Enerji Kaynakları

Yenilenemeyen Enerji Kaynakları

- Taş kömürü
- Linyit
- Petrol
- Doğal gaz
- Nükleer Enerji

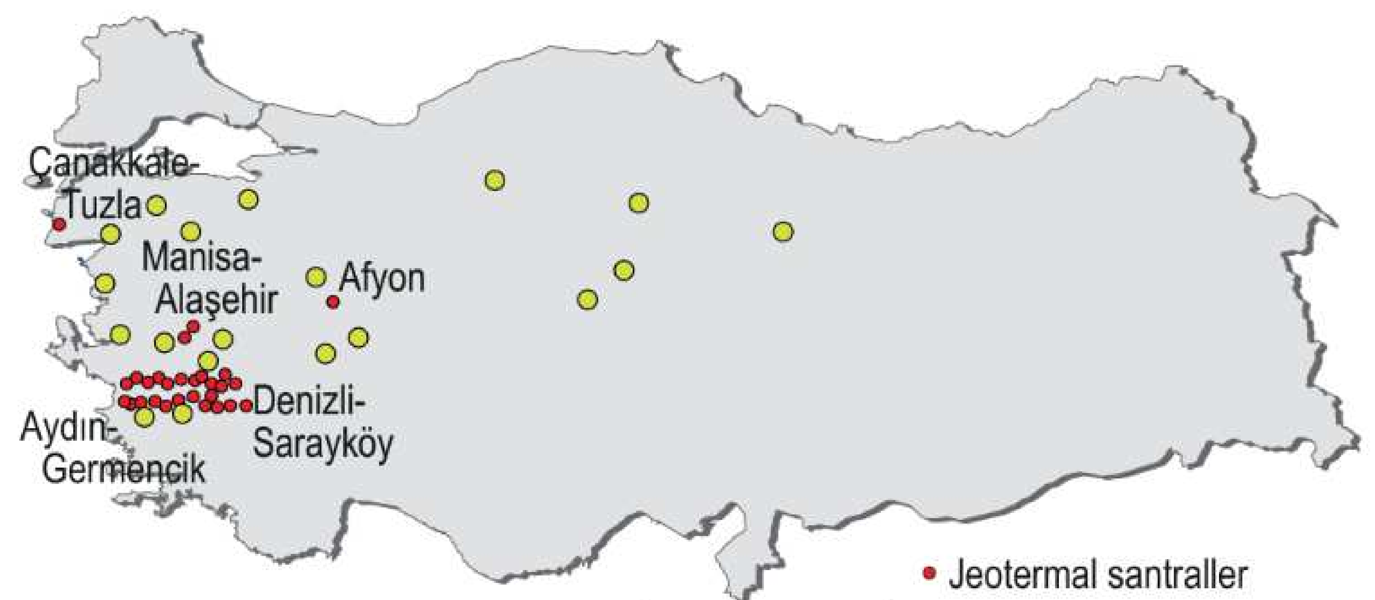
Yenilenebilir (Alternatif) Enerji Kaynakları

- Hidroelektrik
- Güneş enerjisi
- Rüzgâr enerjisi
- Jeotermal enerji
- Biyokütle enerjisi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 1

TÜRKİYE'DEKİ MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI

1. I. Maden yatağında bulunan ve henüz işlenmemiş toplam maden miktarıdır.

II. Maden yatağından çıkarılan taş ve toprakla karışık maden miktarıdır.

III. Maden yatağından çıkarılan mineral maddenin taş ve topraktan ayrıldıktan sonra elde edilen net maden miktarıdır.

Yukarıda tanımlanan kavramlar aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Rezerv	Tuvenan	Tenör
B)	Rezerv	Tenör	Tuvenan
C)	Tenör	Rezerv	Tuvenan
D)	Tenör	Tuvenan	Rezerv
E)	Tuvenan	Rezerv	Tenör

2.
- Çeliği paslanmaya ve aşınmaya karşı korur.
- Isıya dayanıklı cam, jet ve roket yakıtı ile uçak kanatları ve pervane üretiminde kullanılır.
- Doğal ortamda sıvı olarak elde edilen tek metal madendir.
- İletkenliği yüksek bir maden olduğu için elektrik elektronik sanayisinde kullanılır.

Aşağıda verilen madenlerden hangisinin yukarıda herhangi bir kullanım özelliği verilmemiştir?

A) Krom B) Bakır C) Bor D) Fosfat E) Cıva

3. Aşağıda bazı madenler çıkarıldığı yerler ile eşleştirilmiştir.

I. Boksit – Seydişehir

II. Bakır – Samsun

III. Demir – Ereğli

IV. Krom – Guleman

Buna göre yapılan eşleştirilmelerden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdaki tabloda iki farklı madenin özellikleri ile çıkarıldığı önemli yerler verilmiştir.

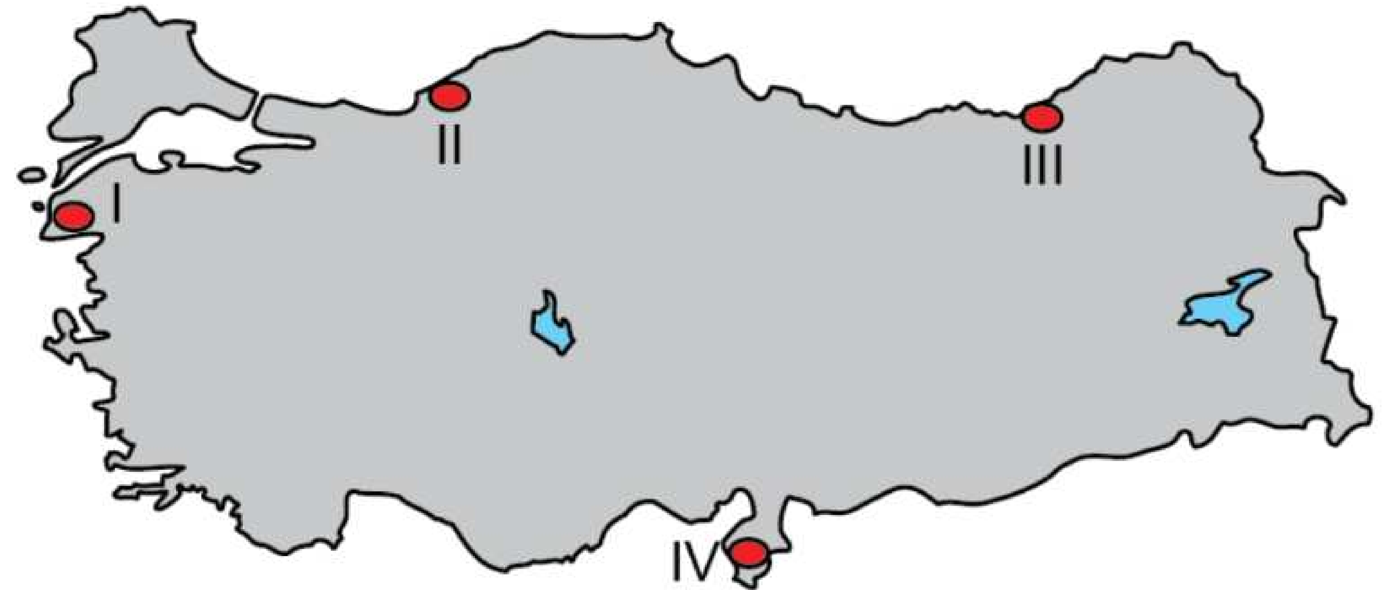
Madenler	Çıkarıldığı yerler	Özellikleri
I	- Balya (Balıkesir), - Yenice (Çanakkale), - Keban (Elazığ), - Bolkar Dağları, Zamantı (Kayseri), - Akdağmadeni (Yozgat)	Yer altı haberleşme kablolarının izolasyonu, benzin içindeki oktanın ayarlanması, renkli televizyon tüpleri ile mühimmat yapımı
II	- Alanya ve Gazipaşa (Antalya), - Elbistan (Kahramanmaraş), - Çanakkale, - Eskişehir, - Giresun, - Muş	Çeşitli boyaların yapımı, cam sanayisi, lastik sanayisi, seramik sanayisinde seramik cilası, X ışınlarını zararsız hâle getirme

Tabloda verilen madenler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I	II
A)	Kurşun	Barit
B)	Krom	Bor
C)	Fosfat	Çinko
D)	Barit	Boksit
E)	Boksit	Krom

2023 / AYT

5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde rüzgâr enerjisi potansiyeli daha düşüktür?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

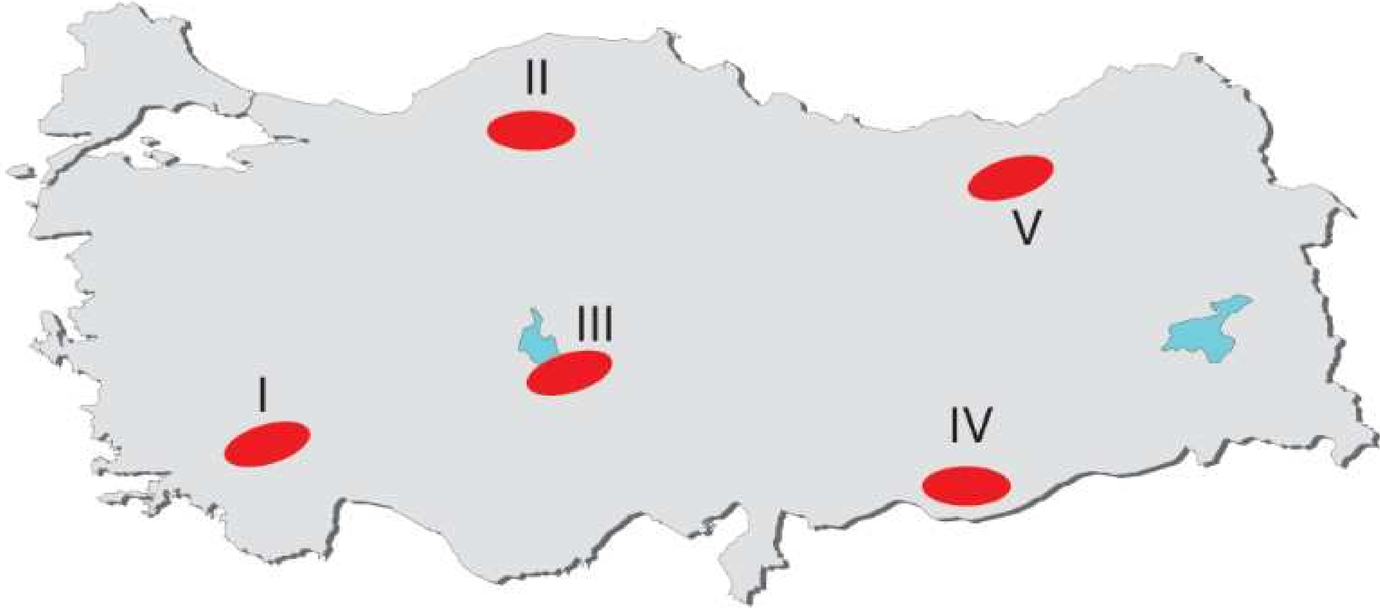
@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Rüzgâr enerjisi, çevreyi kirletmeyen temiz ve tükenmez bir enerji kaynağıdır. Bu enerjinin en büyük dezavantajı rüzgârın değişken karakterli olmasıdır.

Coğrafi konumları dikkate alındığında aşağıdaki şehirlerimizin hangisi rüzgâr enerjisi için diğerlerinden daha az uygundur?

A) İzmir B) Çanakkale C) Hatay D) Osmaniye E) Konya

7. Jeotermal enerji, yer kabuğunun derinliklerinden gelen sıcak su ile su buharından elde edilen enerjidir. Türkiye bu enerji kaynağı bakımından zengin ülkeler arasında yer alır.

Buna göre haritada taralı olarak verilen alanların hangisi jeotermal enerji bakımından daha zengindir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Maden ve enerji kaynaklarının bulunduğu şehirlerin nüfusları iş gücü ihtiyacı doğrultusunda artış gösterir.

Buna göre aşağıda verilen şehirlerden hangisinin nüfusu sözü edilen duruma bağlı olarak artış gösterir?

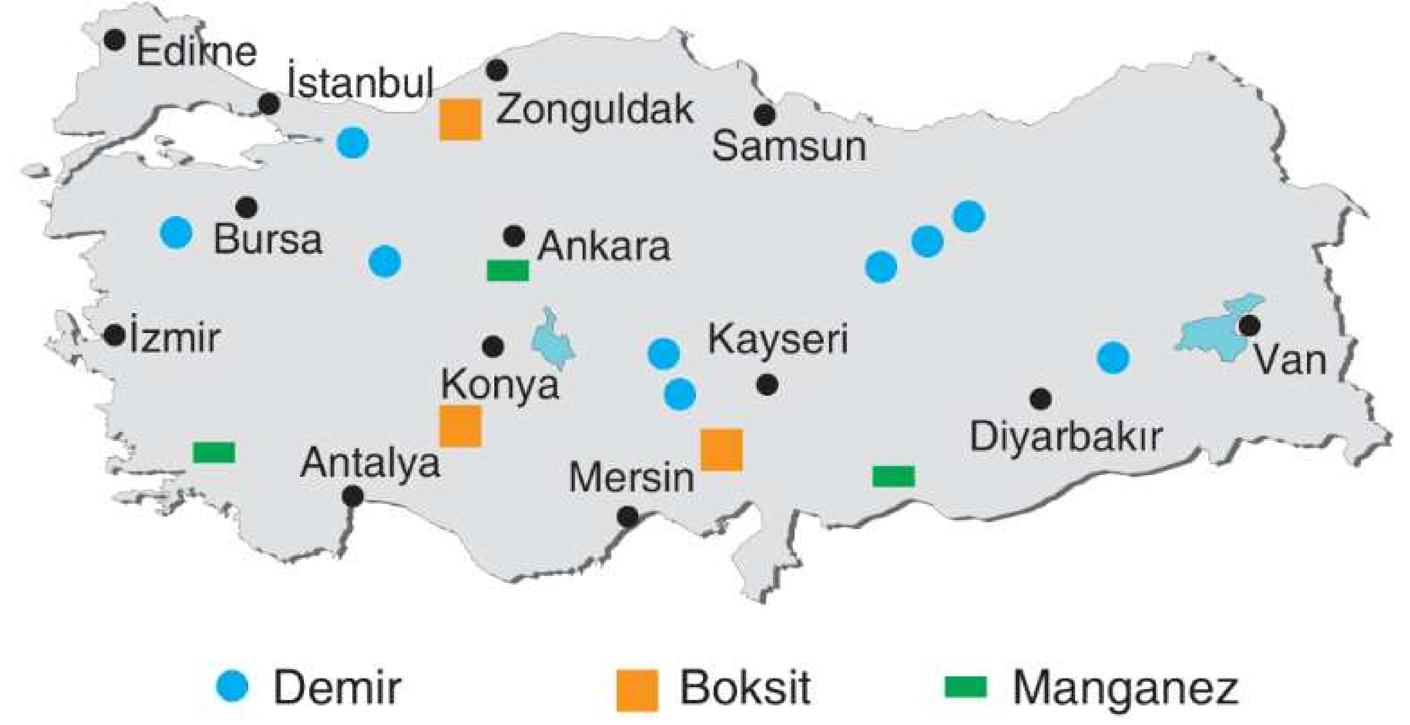
A) Soma B) Bodrum C) Çeşme D) Anamur E) Nazilli

9. Türkiye'de sanayinin gelişmesine bağlı olarak enerji tüketimi her geçen gün artmaktadır. Bu da ülkemizi alternatif enerji kaynaklarına yönlendirmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin kullanabileceği alternatif enerji kaynakları arasında yer alır?

A) Doğal gaz B) Linyit C) Petrol D) Gelgit E) Rüzgâr gücü

10. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki başlıca demir, manganez ve boksit yataklarının dağılışı gösterilmiştir.

Buna göre harita incelendiğinde,

I. Manganez ve boksit yatakları demir yataklarından azdır.
II. Konya ve Zonguldak yakınlarında boksit yatakları bulunmaktadır.
III. Demir madeninin en çok çıkarıldığı yer Marmara Bölgesi'dir.

yargılarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

✓ BUNLARA DİKKAT

- ✓ Yer kabuğunun derinliklerinde bulunan ve ekonomik değer taşıyan minerallere maden denir.
- ✓ Maden yatağında bulunan ve henüz işlenmemiş toplam maden miktarına rezerv denir.
- ✓ Maden yatağında çıkarılan mineral maddenin taş ve topraktan ayrıldıktan sonra elde edilen net miktarına tenör denir.
- ✓ **Yenilenemeyen Enerji Kaynakları:** Taş kömürü, linyit, petrol, doğal gaz, nükleer enerji.
- ✓ **Yenilenebilir Enerji Kaynakları:** Hidroelektrik, Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, jeotermal enerji, biyokütle enerjisi.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

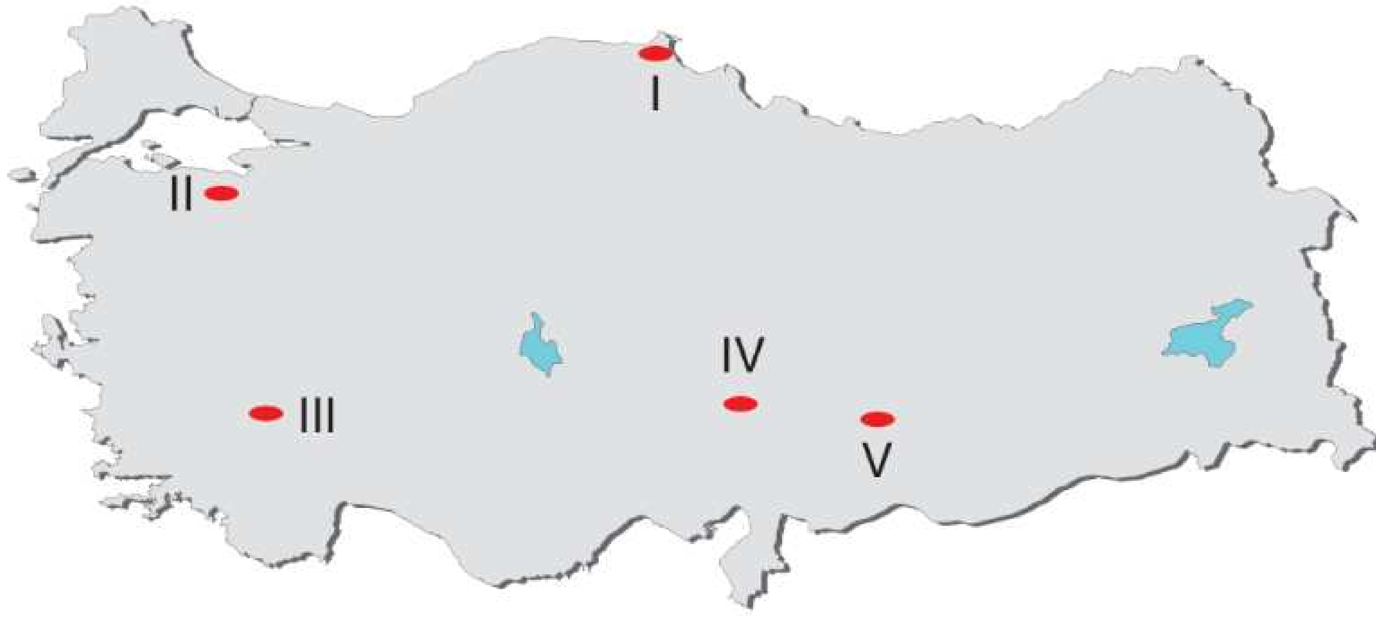
TÜRKİYE'DE SANAYİ – 1

1. Farklı ham maddelerin ve yarı işlenmiş ürünlerin fabrikalarda işlenerek kullanılabilir hâle getirilmesi faaliyetine sanayi denir. Sanayi tesislerinin kuruluşu, üretime hizmet eden araç gereçlerin alımı, ham madde satın alınması ve çalışanlara ait ücretlerin ödenmesi için birikime ihtiyaç vardır.

Yukarıdaki paragrafta sanayi faaliyetlerinin dağılışına etki eden faktörlerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

A) Ham madde B) Sermaye C) Ulaşım
D) Enerji kaynakları E) İş gücü

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan alanların hangisi sanayi faaliyetlerinin yoğun olduğu alanlardan biri değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bir girişimci, Türkiye'deki bazı illerde fabrikalar kurmayı planlamıştır. Kuracağı fabrikaların ham maddeye yakın olmasını istemektedir.

Buna göre girişimcinin seçeceği ürün ve il eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Ürün	İl
A) Bisküvi	Eskişehir
B) Konserve	Çanakkale
C) Şeker	Rize
D) Zeytinyağı	Balıkesir
E) Pamuklu dokuma	Adana

4. Hazır giyim sektöründe dünyanın önemli ihracatçıları arasında yer alan Türkiye, bu sektöre yönelik ülke içindeki istihdamda da önemli bir paya sahiptir. Özellikle pazar ve ulaşım koşullarının elverişli olduğu şehirlerde hazır giyim sektörü çok gelişmiştir.

Buna göre haritada gösterilen şehirlerin hangisinde hazır giyim sektörünün geliştiği söylenemez?

A) İstanbul B) Bursa C) Yozgat
D) Ankara E) İzmir

5. Organize sanayi bölgesi, sanayi faaliyetlerinin sağlıklı yürütülebilmesi amacıyla uygun alanların gerekli altyapı hizmetleriyle donatılması sonucu oluşur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi organize sanayi bölgelerinin kuruluş amaçlarından biri değildir?

A) Çevre sorunlarının önlenmesi
B) Düzenli kentleşmenin sağlanması
C) Bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılması
D) İmalat sanayinin belirli bir plan dahilinde geliştirilmesi
E) Kırsal yörelerden şehirlere olan göçün önlenmesi

6.

Yukarıdaki haritada numaralı şehirlerin tamamında bulunan endüstri kuruluşu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bakır izabe tesisleri
B) Demir-çelik fabrikası
C) Ferro-krom tesisleri
D) Petrol rafinerleri
E) Kurşun-çinko işletmeleri

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Çaycuma (Zonguldak), Dalaman (Muğla), Taşköprü (Kastamonu), İzmit ve Balıkesir'de kâğıt fabrikaları bulunur.

Bu şehirlerde kâğıt fabrikalarının kurulmasında etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ulaşım B) Ham madde C) Sermaye D) Pazar E) İş gücü

8. **Aşağıdakilerden hangisinde bir il, bu ilde bulunmayan bir endüstri kuruluşuyla birlikte verilmiştir?**

	İl	Endüstri kuruluşu
A)	Bursa	Otomotiv
B)	Kastamonu	Kâğıt
C)	Kayseri	Mobilya
D)	Bitlis	Petrokimya
E)	Erzurum	Şeker

9.

Yukarıdaki haritada gösterilen şehirlerde aşağıdaki sanayi kuruluşlarından hangisi bulunmaktadır?

A) Ferro-krom B) Demir-çelik C) Alüminyum D) Bakır E) Bor

10. Türkiye'de kalkınma düzeyinin düşük olduğu illerde yatırımcılar için bazı kolaylıklar sağlanmaktadır. Bu kolaylıklar arasında vergi indirimi, arsa temini, ucuz enerji temini ve kredi sağlanması sayılabilir.

Buna göre aşağıdaki illerden hangisinde yatırım yapacak girişimciye bu kolaylıkların sağlanması <u>beklenemez</u>?

A) Kocaeli B) Bitlis C) Erzurum D) Gümüşhane E) Mardin

2021 / AYT

11. Bir coğrafya öğretmeni, dersinde sanayi faaliyetlerinin dağılışını etkileyen faktörleri anlatırken: "Türkiye'de genellikle tarım ürünlerini işleyen sanayi tesisleri, ürünlerin yetiştirildiği alanlara yakın yerlerde kurulmaktadır." demiştir.

Öğretmen, bu ifadesinde sanayi tesislerinin aşağıdaki kuruluş koşullarından hangisini vurgulamıştır?

A) Enerji kaynakları
B) Pazar
C) Ham madde
D) İş gücü
E) Sermaye

12. Ham maddenin varlığı, bir endüstri kolunun kurulması ve gelişmesi için önemli bir etkendir.

Buna göre;

I. süt,
II. yünlü dokuma,
III. çay,
IV. şeker

endüstrilerinden hangilerinin, küçükbaş hayvancılığa bağlı olarak gelişmesi beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

✓ BUNLARI İYİ ÖĞREN

Farklı ham maddelerin ve yarı işlenmiş ürünlerin fabrikalarda işlenerek kullanılabilir hâle getirilmesi faaliyetine sanayi denir.

Türkiye'de sanayi faaliyetlerinin dağılışını etkileyen başlıca faktörler:

- Ham madde
- İş gücü
- Enerji kaynakları
- Ulaşım
- Pazar
- Sermaye

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 3

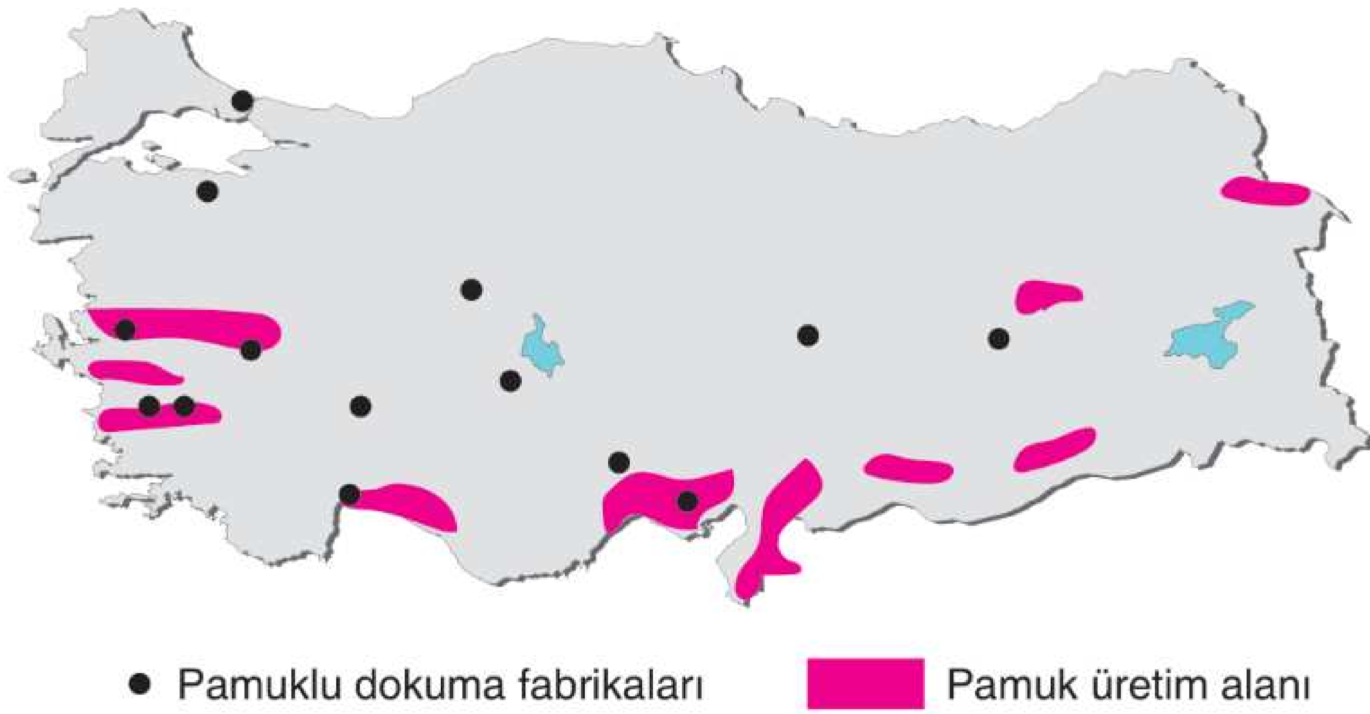
TÜRKİYE'DE SANAYİ – 2

1. Türkiye'nin sahip olduğu iklim çeşitliliği ekonomik faaliyetler üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Özellikle tarıma dayalı sanayi kollarının kuruluşunda ve gelişiminde bu etki görülmektedir.

Buna göre aşağıdaki sanayi kollarından hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

A) Petro kimya B) Şeker C) Demir-çelik
D) Gübre E) Ferro-krom

2. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki başlıca pamuk üretim alanları ile pamuklu dokuma fabrikaları gösterilmiştir.

Haritadaki dağılıştan yararlanılarak,

I. Pamuk bitkisi Türkiye'nin her yerinde yetiştirilir.
II. Pamuklu dokuma fabrikalarının kuruluş yeri üzerinde ham maddeye yakınlık temel etkendir.
III. Pamuklu dokuma fabrikaları üretim yeri dışında da kurulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Türkiye'de sanayinin gelişmekte olduğunu;

I. çalışan nüfus içinde, niteliksiz işçi payının fazla olması,
II. ham maddeye duyulan gereksinimin artması,
III. kara yolu ulaşımının, diğer ulaşım yollarından fazla olması

durumlarından hangileri gösterir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki çimento fabrikalarının dağılışı gösterilmiştir.

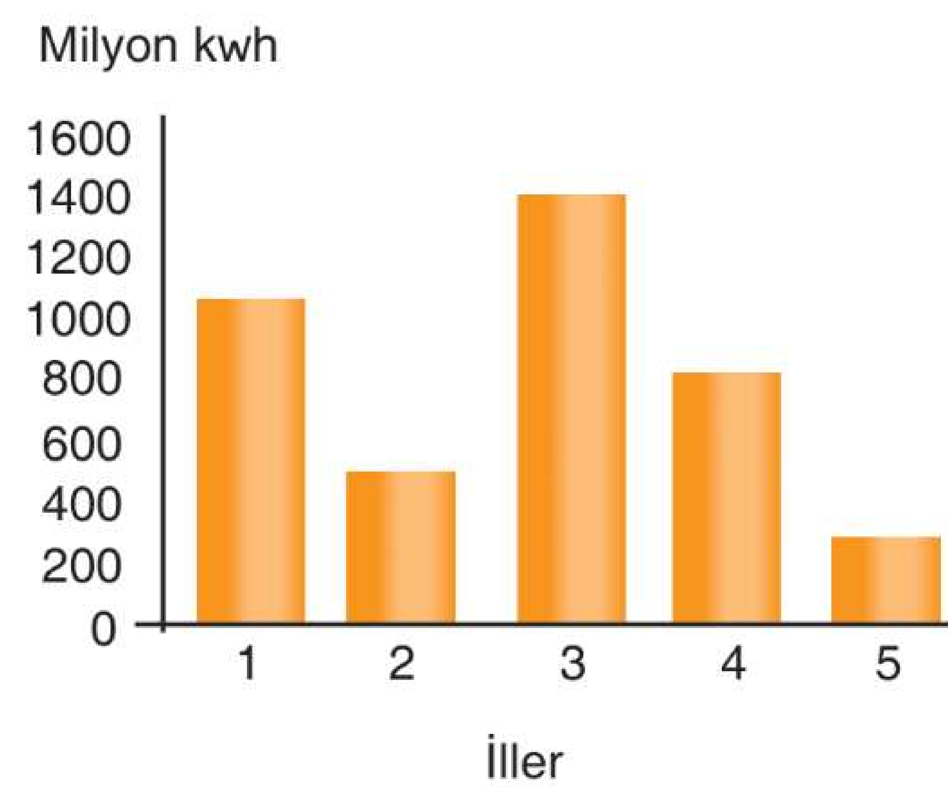
Buna göre çimento fabrikalarının dağılışı üzerinde;

I. ham madde dağılışı,
II. nüfus yoğunluğu,
III. iklim koşulları

faktörlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Aşağıdaki grafikte bazı illerin elektrik enerjisi tüketimi gösterilmiştir.

İllerde tüketilen elektrik enerjisinin büyük bir kısmının endüstride kullanıldığı kabul edilirse grafikteki tüketimin en yüksek ve en düşük olduğu il aşağıdakilerden hangisi olabilir?

	En yüksek	En düşük
A)	Kocaeli	Bayburt
B)	Manisa	Denizli
C)	Ankara	İzmir
D)	Sakarya	Bursa
E)	Antalya	Adana

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Jeopolitik açıdan siyasi, bölgesel ve ekonomik karmaşanın yoğun olduğu bir bölgede yer alan Türkiye'de savunma sanayii oldukça önemli bir yere sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi savunma sanayisinin kurumlarından biri değildir?

A) Askeri Pil Sanayi
B) Askeri Elektronik Sanayi
C) Petrokimya Sanayi
D) Hava Elektronik Sanayi
E) Makine Kimya Endüstrisi Kurumu

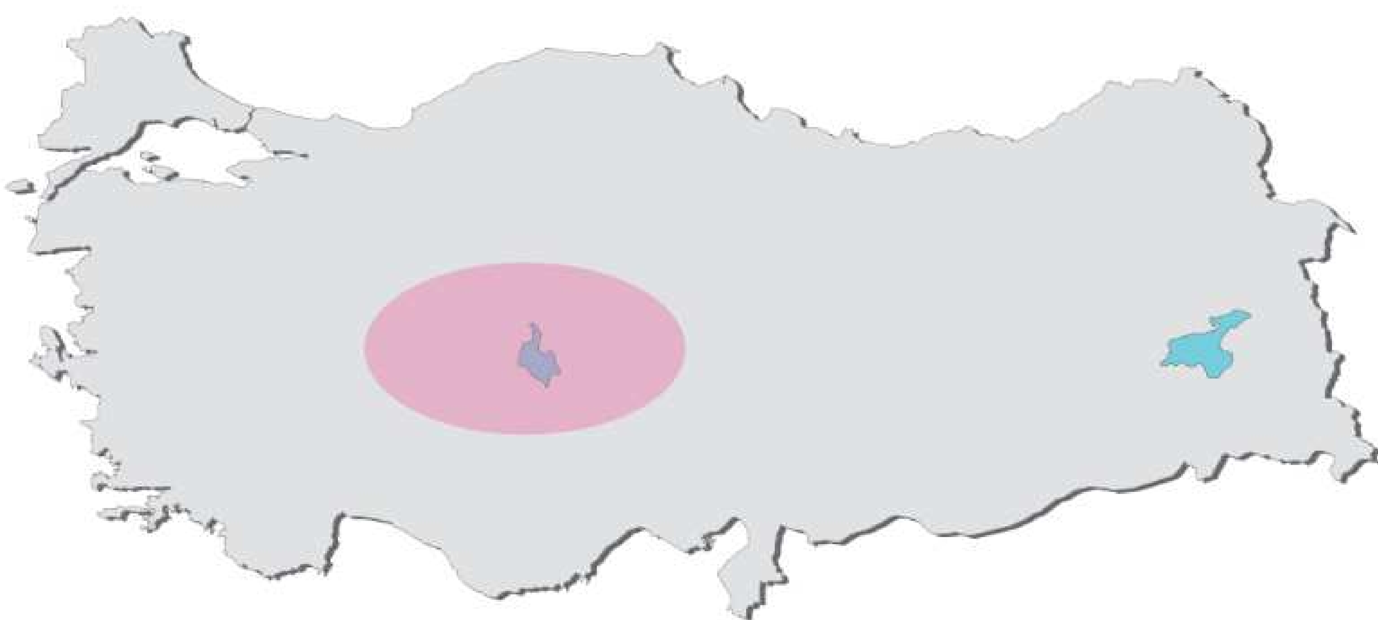
7.

Yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen yörelerin hangisinde sanayinin daha az geliştiği söylenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

Yukarıdaki Türkiye haritasında taralı olarak gösterilen alanda aşağıdaki sanayi dallarından hangisinin geliştiği söylenemez?

A) Konserve B) Gıda C) Çimento D) Hazır giyim E) Kâğıt

9. Karadeniz Bölgesi'nde Bolu, Ayancık ve Düzce'de kereste fabrikaları, Çaycuma ve Aksu'da kâğıt fabrikaları bulunmaktadır.

Bu durumun;

I. ham maddenin varlığı,
II. sermayenin fazlalığı,
III. taş kömürü yataklarına yakınlık

nedenlerinden hangilerine bağlı olarak ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

10. Sanayi faaliyetlerinin yoğun olduğu yerlerde enerji tüketimi fazladır.

Buna göre haritada taranarak gösterilen alanların hangisinde enerji tüketiminin diğerlerinden daha fazla olduğu söylenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Cumhuriyetin ilk yıllarından günümüze kadar geçen süreçte sanayinin ekonomideki payını artırmak için Türkiye'de birçok çalışma yapılmıştır.

Bu çalışmalara;

I. sanayinin teşvik edilmesinin devlet politikası hâline getirilmesi,
II. eğitim faaliyetleriyle nitelikli eleman ihtiyacının karşılanması,
III. hizmet ve tarım sektöründeki sınırlamalarla sanayinin teşvik edilmesi

uygulamalarından hangileri örnek verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 4

TÜRKİYE'DE ULAŞIM

1. Mal ve hizmetlerin bir yerden başka bir yere taşınmasına ulaşım denir.

Türkiye'de en yaygın olarak kullanılan ulaşım sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deniz yolu
B) Kara yolu
C) Hava yolu
D) Demir yolu
E) Akarsu taşımacılığı

2. I. Yeryüzü şekilleri
II. Teknolojik gelişmeler
III. İklim
IV. Sermaye

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de ulaşımı etkileyen doğal faktörlere örnek verilebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. Aşağıdaki haritada bazı limanlar numaralarla gösterilmiştir.

Bu limanlardan hangisinin demir yolu bağlantısı yoktur?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

4. Türk Deniz Ticaret Filosu'nu oluşturan gemilerin çoğunluğu kuru yük gemileridir.

Buna göre bu gemiler;

I. sanayi,
II. tahıl,
III. maden

ürünlerinden hangilerinin taşınmasında kullanılır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

5. Rusya'dan alınan doğal gazı Türkiye'ye taşır. Hat Karadeniz'den geçerek Samsun, Amasya, Çorum, Kırıkkale üzerinden Ankara'ya ulaşmaktadır.

Yukarıda söz konusu edilen boru hattı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı
B) Kerkük-Yumurtalık Petrol Boru Hattı
C) Mavi Akım Doğal Gaz Hattı
D) Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı
E) Rusya Federasyonu-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı

6. Bir limanın hinterlandı ne kadar geniş ise limanın gelişmesi de o kadar fazladır.

Buna göre haritada gösterilen limanlardan hangisi diğerlerinden daha az gelişmiştir?

A) Samsun
B) Sinop
C) İzmir
D) Mersin
E) İskenderun

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde yer şekillerine bağlı demir yolu yapım maliyetinin daha az olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Sivil havacılık 1933 yılında "Hava Yolları Devlet İşletmesi"nin kuruluşu ile başlamıştır. Daha önce askerî ihtiyaçlar için alınan uçaklar, yolcu ve yük taşımaya elverişli hâle getirilmiştir.

Buna göre Türkiye'de ilk ticari uçuşların yapıldığı şehirler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) İstanbul, Erzurum, Rize
B) Ankara, Muğla, Antalya
C) İzmir, Kayseri, Gaziantep
D) Ankara, Adana, Malatya
E) İstanbul, Ankara, Eskişehir

9. Arazideki engebeler arttıkça, aynı standarttaki kara yollarının yapım maliyeti de artmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde verilen şehirler arasında yapılacak yeni kara yolunun kilometre maliyetinin en az olması beklenir?

A) Aydın-Denizli B) Hakkari-Van
C) Artvin-Erzurum D) Antalya-Burdur
E) Trabzon-Erzincan

10. İzmir Limanı'nın gelişmesinde;

I. iç kesimlere bağlayan gelişmiş kara ve demir yolunun varlığı,
II. sanayi ve ticaretin gelişmiş olması,
III. korunaklı bir liman olması

özelliklerinden hangileri etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. Taşımacılıkta kullanılan;

I. demir yolu,
II. deniz yolu,
III. kara yolu

ulaşım sistemlerinin maliyeti en düşük olandan en yüksek olana doğru sıralaması hangisinde doğru verilmiştir?

A) I, II, III B) II, I, III C) II, III, I
D) III, I, II E) III, II, I

12. Dağ, boğaz ve vadi gibi yer şekilleri, Türkiye'de kara yolu ulaşımını etkiler.

Buna göre Edirne'den Antalya'ya en kısa güzergâhtan kara yoluyla gitmek isteyen bir kişi, sırasıyla hangi doğal engelleri geçmelidir?

A) Çanakkale Boğazı, Gediz Vadisi, Batı Toroslar
B) İstanbul Boğazı, Bolu Dağları, Orta Toroslar
C) İstanbul Boğazı, Ilgaz Dağları, Batı Toroslar
D) Çanakkale Boğazı, Bolu Dağları, Orta Toroslar
E) İstanbul Boğazı, Kızılırmak Vadisi, Batı Toroslar

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 5

TÜRKİYE'DE TİCARET

1. **Ticaret; üreticiden tüketiciye kadar uzanan;**
   I. taşıma,
   II. depolama,
   III. ambalajlama

işlemlerinden hangilerini kapsar?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

2. Türkiye'nin ticaret ortakları içinde AB birinci; AB'nin ticaret ortakları arasında ise Türkiye dördüncü sıradadır.

Buna göre Türkiye'nin AB ülkeleri arasında en çok ihracat yaptığı ülke aşağıdakilerden hangisidir?

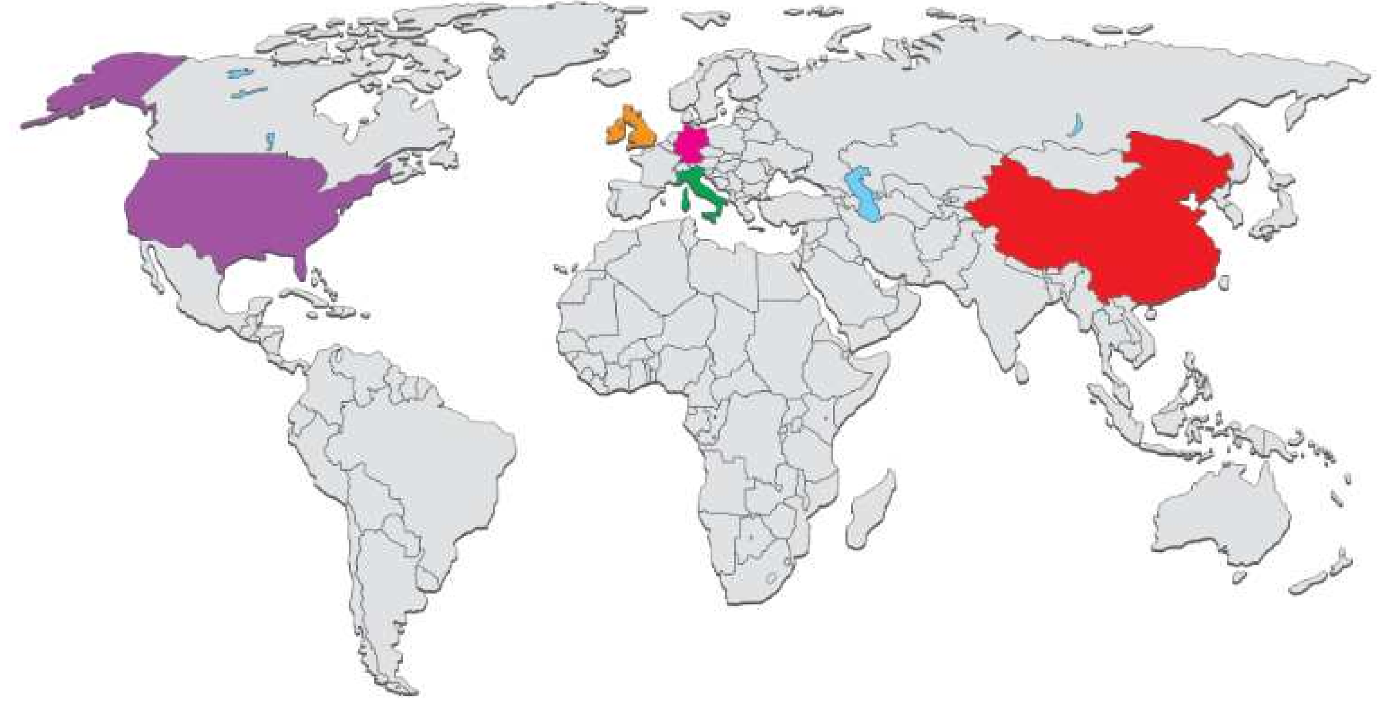
A) Almanya B) Fransa C) İtalya D) Hollanda E) Avusturya

3. I. Zeytin
   II. Dokuma
   III. Kırmızı et
   IV. Kimya

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de iç ticarete konu olan sanayi ürünleri arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı dış ticaret verilerine göre Türkiye'nin aşağıdaki ülkelerin hangisinden yaptığı ithalatın payı daha fazladır?

A) Çin B) ABD C) Almanya D) İngiltere E) İtalya

5. **Aşağıdaki illerden hangisi dış alım ve dış satımın gerçekleştiği, gelen malların tüm ülkeye dağıtıldığı büyük ölçekli ticaret merkezleri arasında <u>gösterilemez</u>?**

A) İstanbul B) Gaziantep C) Rize D) Bursa E) İzmir

6. I. İşlenmiş sanayi ürünü
   II. Tarım ürünü
   III. Sanayi ham maddeleri

Türkiye'de, yukarıdakilerden hangileri ticaretin geliştiği büyükşehirlere kırsal kesimlerden gönderilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Türkiye'de iç ticaret hareketli bir yapıya sahiptir.

Bu canlılıkta;

I. iklim çeşitliliğine bağlı olarak yetişen farklı tarım ürünleri,

II. nüfusun ve sanayi tesislerinin dağılımındaki dengesizlik,

III. pazarlama ve reklamcılık faaliyetlerindeki değişim ve gelişim

faktörlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

8. I. Petrol

II. Doğal gaz

III. Tekstil

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin dış ticaret açığı vermesinde temel ürünler olarak gösterilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

9. Transit ticaret komşu ülkelerin limanlarımız ve yollarımız üzerinden birbirleriyle yapmış oldukları ticarettir.

Buna göre Türkiye'de transit ticaretin gelişmesi için;

I. ulaşım ağı,

II. ülke tanıtımı,

III. turizm

faaliyetlerinden hangilerinin gelişmesi etkili olacaktır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

10. **Türkiye'de aşağıdaki limanlardan hangisinin dış ticaretteki önemi diğerlerinden daha azdır?**

A) Antalya Limanı

B) İzmir Limanı

C) İstanbul Limanı

D) Mersin Limanı

E) İskenderun Limanı

11. **Türkiye'nin dış ticaret hacminin büyümesinde;**

I. endüstri üretiminin artması,

II. fuarların düzenlenmesi,

III. beyin göçü vermesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

✓ AKLINDA BULUNSUN

- Ticaret ürünlerin üretim sürecinden tüketime kadar geçen zamanda ekonomik değer taşıyan başka nesneler ile değiştirilmesi, alışı ve satışı anlamında kullanılmaktadır.
- İhracat ya da dış satım bir malın veya hizmetin yabancı ülkelere döviz karşılığında satılmasıdır.
- İthalat ya da dış alım, yurt dışında üretilmiş malların, ülkedeki alıcılar tarafından satın alınmasıdır.
- Türkiye'nin 2020 rakamlarıyla ihracatı 169,5 milyar dolar, ithalatı 219 milyar dolar ve ihracatın ithalatı karşılama oranı %77,3 ve dış ticaret açığı 50 milyar dolardır.
- Türkiye'nin en önemli ihracat ürünleri otomotiv, hazır giyim ve tekstil, beyaz eşya, tarım ve gıda ürünleri, en önemli ithalat ürünleri ise doğal gaz ve petrol otomotiv ve elektronik aletlerdir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 6

TÜRKİYE'DE TURİZM

1. Bir mekâna ait doğal ve kültürel özellikler o mekânın tanınmasında büyük bir role sahiptir. Türkiye'de bulunduğu alan için bir sembol hâlini almış pek çok mekân bulunur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Nevşehir için doğal sembol olarak kabul edilir?

A) Peribacaları
B) Yedigöller
C) Erciyes Dağı
D) Travertenler
E) Manavgat Şelalesi

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisi kültürel sembollere örnek verilemez?

A) Sümela Manastırı
B) Ayasofya Camii
C) Damlataş Mağarası
D) Truva Antik Kenti
E) Ani Harabeleri

3. Aşağıdaki yörelerden hangisinin karstik oluşumu nedeniyle turizm potansiyeli yüksektir?

A) Ürgüp
B) Bodrum
C) Efes
D) Safranbolu
E) Pamukkale

4. Aşağıda verilen tarihi eserler ile bu tarihi eserlerin yer aldığı il eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Tarihi eserler	İl
A)	Ani Harabeleri	Kars
B)	İshak Paşa Sarayı	Ağrı
C)	Sultan Ahmet Camii	İstanbul
D)	Aspendos Antik Tiyatrosu	İzmir
E)	Sümela Manastırı	Trabzon

5.

Yukarıdaki haritada koyu renkle gösterilen bölgede;

I. sağlık turizmi,
II. kış turizmi,
III. kültür turizmi

faaliyetlerinden hangilerinin yaygın olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

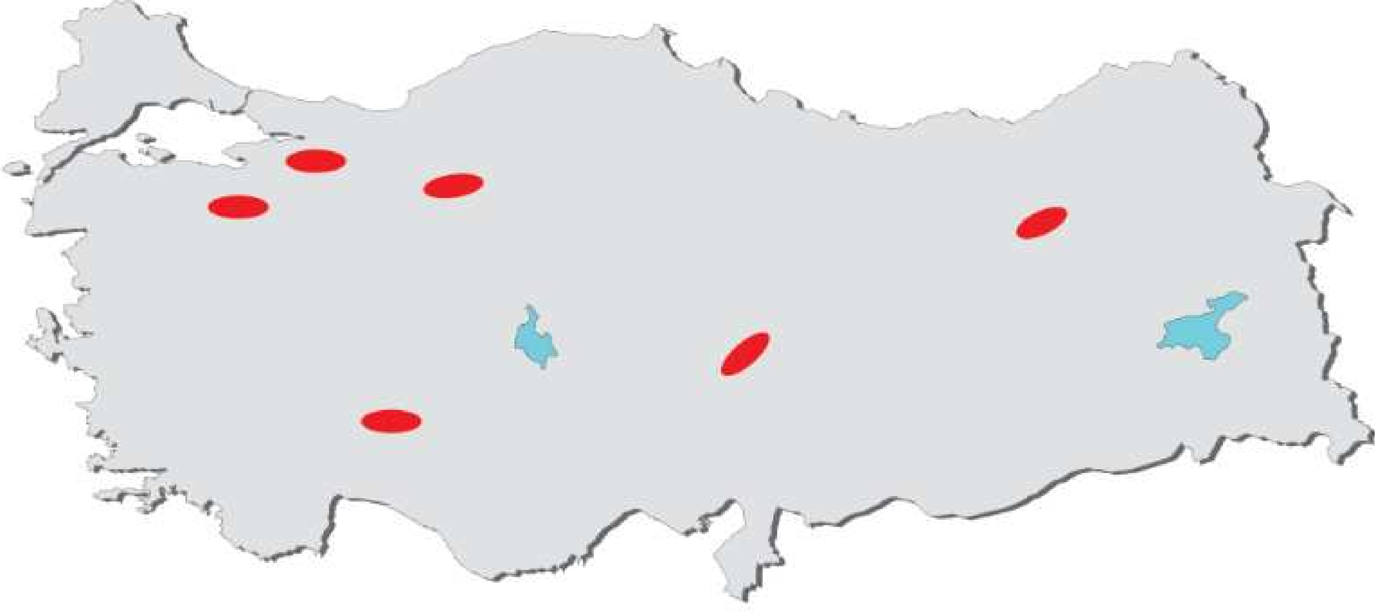
6. Uluslararası önem taşıyan ve bu nedenle korunmaya değer doğal oluşumlara, anıtlara ve sitlere dünya mirası denilmektedir. Dünya'daki mirasların tespitine yönelik çalışmalar UNESCO tarafından yürütülmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin UNESCO miras listesinde yer alan eserlerine örnek verilemez?

A) Bursa Cumalıkızık
B) Edirne Selimiye Camii
C) Divriği Ulu Camii
D) Nemrut Dağı
E) Erzurum Çifte Minareli Medrese

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7.

Haritada renklendirilerek gösterilen alanlarda ortak olarak yapılan turizm türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kış turizmi
B) Golf turizmi
C) İnanç turizmi
D) Kongre turizmi
E) Yayla turizmi

8. I. Gelir düzeyinin yükselmesi
II. Ulaşım sistemlerinin gelişmesi
III. Turizm etkinliklerinin çeşitlenmesi
IV. Beton bina ve kat sayısının artması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de turizmin gelişmesini olumlu etkilemiştir?

A) Yalnız IV
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III
E) I, II, III ve IV

9. Aşağıdaki haritada UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan bazı kültürel varlıklarımızın bulunduğu iller gösterilmiştir.

Buna göre haritada renklendirilerek gösterilen illerde aşağıdaki kültürel varlıklardan hangisi bulunmaz?

A) Xanthos Letoon
B) Çatalhöyük Neolitik Kenti
C) Hattuşa-Hitit Başkenti
D) Divriği Ulu Camii
E) Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri

10. Coğrafi işaretler herhangi bir ülke, bölge ya da yöre gibi alanlara has ürünlerin yerelliğini koruyabilmek adına alınan yasal tedbirlerdir. Antep baklavası, Afyon kaymağı, İnegöl köftesi, Kütahya çinisi ve Eskişehir lüle taşı coğrafi işaret alan ürünlere örnek verilebilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi coğrafi işaretlerin amaçlarından biri olamaz?

A) Tüketici haklarının korunması
B) Taklit ürünlerin engellenmesi
C) Üretim artışının engellenmesi
D) Kültürel değerlerin korunması
E) Bölgesel kalkınmanın sağlanması

11. Aşağıdaki illerimizin hangisinin turizm gelirleri, diğerlerinden daha azdır?

A) Antalya
B) Kayseri
C) İstanbul
D) Bursa
E) İzmir

12. Aşağıdaki haritada bazı iller gösterilmiştir.

Haritada gösterilen iller ile bu illerde yaygın olan turizm türü eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) Artvin – Termal turizm
B) Antalya – Kıyı turizmi
C) Kayseri – Dağcılık turizmi
D) İstanbul – Kongre turizmi
E) Hatay – Kültür turizmi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 7

TÜRKİYE'NİN İŞLEVSEL BÖLGELERİ VE KALKINMA PROJELERİ

1. 1970'lerde sadece sulama ve hidroelektrik enerji üretimi amaçlı bir proje olarak başlamıştır. 1989'da yasal dayanağına kavuşarak sosyoekonomik şartları iyileştirmeyi hedefleyen, Türkiye'nin ilk bölgesel kalkınma projesini oluşturmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen kalkınma projesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) DOKAP B) GAP C) DAP D) ZBK E) KOP

2. **Aşagıdakilerden hangisi Konya Ovası Projesi'nin amaçları arasında gösterilmez?**

A) Tarımsal yapıda değişimi ve sürdürülebilirliği sağlamak

B) Bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak

C) Eğitim, sağlık, kültür ve diğer sosyal hizmetlere erişebilirliği artırmak

D) Başta yaylacılık olmak üzere turizm faaliyetlerini geliştirmek

E) Bölgenin ekonomik ve sosyal kapasitesini güçlendirmek

3. I. Konya Ovası Projesi (KOP)

II. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)

III. Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP)

İklim özellikleri göz önüne alındığında, yukarıdaki projelerin uygulandığı alanların hangilerinde tarımsal sulama ön planda yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

4. GAP bölgesinde sanayi, tarıma dayalıdır. Bu yüzden bölgenin, tarıma dayalı sanayi kolları için büyük bir yatırım potansiyeli vardır. Bu bölgedeki kalkınma stratejisinin temelini, var olan doğal kaynakların iyi ve verimli şekilde kullanılmasıyla bu bölgenin tarıma dayalı bir ihracat merkezi hâline getirilmesi oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisi GAP bölgesinde yaygın olarak yetiştirilen tarım ürünlerine örnek verilemez?

A) Turunçgiller B) Pamuk C) Kırmızı mercimek D) Antep fıstığı E) Mısır

5. Aşağıda 2020 yılı itibarıyla Türkiye'de büyükşehir belediye teşkilâtına sahip iller gösterilmiştir.

Buna göre haritada gösterilen merkezler aşağıdaki bölge türlerinden hangisine örnektir?

A) İşlevsel yönetim bölgeleri

B) İşlevsel hizmet bölgeleri

C) İşlevsel istatistik bölgeleri

D) İşlevsel plan bölgeleri

E) Beşerî şekilsel bölgeler

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. **Doğu Karadeniz Projesi'nin uygulanacağı kentlerle ilgili olarak;**

I. işsizlik ve buna bağlı göçlerin fazla olması,

II. ekonominin sınırlı sayıda sektöre ve ürüne bağlı olması,

III. uluslararası pazarlara hitap edecek sanayi kollarının gelişmiş olması

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

2021 / AYT

7. I. Kış turizmi potansiyelinin artması

II. Tarımsal ürün çeşitliliğinin ve verimin artması

III. Organize Sanayi Bölgesi sayısının artması

Yukarıdakilerden hangileri Güneydoğu Anadolu Projesi'nin, bölgenin ekonomik kalkınması üzerindeki etkilerine örnek gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

8. Türkiye'nin önemli kalkınma projelerinden biri de Doğu Karadeniz Projesi'dir. Bu projenin uygulanması ile birçok değişimin olması beklenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu projeye bağlı olarak gerçekleşecek değişimlerden biridir?

A) Yer altı rezervlerinin korunması

B) Proje alanında erozyonla mücadele etmek için çalışmaların yapılması

C) Orman varlığının daha etkili ve verimli kullanımının sağlanması

D) Sanayi ve madencilik kuruluşlarındaki değişimlerin sonucunda ortaya çıkacak ekonomik ve sosyal sonuçların belirlenmesi

E) Akarsuların akış rejimini düzenleyici çalışmaların yapılması

9. Güneydoğu Anadolu Projesi 1970'lerde sadece sulama ve hidroelektrik enerji üretimi amaçlı bir proje olarak başlamıştır. 1989'da yasal dayanağına kavuşarak sosyoekonomik şartlarını iyileştirmeyi hedefleyen Türkiye'nin ilk bölgesel kalkınma projesini oluşturmuştur.

Buna göre Güneydoğu Anadolu Projesi'nin kapsadığı illeri gösteren yukarıdaki haritada aşağıdaki illerden hangisi yer almaz?

A) Adıyaman B) Şırnak C) Malatya

D) Batman E) Siirt

10. • Gıda, tarım ve hayvancılık sektörlerinde verimlilik ve katma değeri artırmak

• Kişi başına düşen geliri artırarak bölgeler arasındaki ekonomik farklılıkları azaltmak

• Bölge dışına göçü azaltmak ve göçlere bağlı olarak gelişen sorunları en aza indirmek

Yukarıda amaçları verilen projeyi kapsayan iller haritada hangi renkle gösterilmiştir?

A) Turuncu B) Pembe C) Mavi

D) Yeşil E) Mor

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

ÖSYM tipi

Bu bölümdeki sorular sınavlarda çıkan sorular paralelinde hazırlanmıştır.

1. **Samsun'un bir liman şehri olarak, Sinop'a oranla daha çok gelişmiş olması aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?**

A) İç bölgelere ulaşımın kolay olmasına
B) Tarım ürünlerinin çeşitli olmasına
C) Deniz kıyısında yer almasına
D) Boyuna kıyı tipinin görülmesine
E) Karadeniz iklim tipinin görülmesine

2. Türkiye'nin önemli kalkınma projelerinden biri de Doğu Anadolu Projesi'dir. Bu projenin hayata geçmesiyle bölgede bir çok değişimin olması beklenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu projeye bağlı olarak beklenen değişimlerden biri değildir?

A) Hayvan soylarının ıslah edilmesi
B) Bölge dışına yapılan göçün azalması
C) Meraların ıslah edilmesi
D) Kişi başına milli gelirin artması
E) Seracılığın yaygınlaşması

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde tarımda sulamaya ihtiyaç duyulmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Kereste fabrikaları genellikle ham maddenin bol bulunduğu şehirlerde yaygındır.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisinde kereste fabrikalarının yaygın olması beklenemez?

A) Sinop B) Muş C) Bolu D) Muğla E) Çanakkale

5. Türkiye'de yeryüzü şekilleri ile ekonomik faaliyetler arasında bir ilişki söz konusudur.

Buna göre aşağıdaki yörelerle üzerinde gelişen hakim ekonomik faaliyet eşleştirmelerinden hangisi yanlış verilmiştir?

	Yöreler	Ekonomik faaliyetler
A)	Kuşadası Körfezi	Yat turizmi
B)	Gediz Ovası	Tarım
C)	Kocaeli Platosu	Sanayi
D)	Ergene Havzası	Kış turizmi
E)	Ardahan Platosu	Hayvancılık

6. I. Tarım alanlarının oranı
II. Dağcılık ve kış turizmi
III. Hidroelektrik potansiyel
IV. Kara ve demir yolu ulaşımı

Türkiye'de ortalama yükselti ve eğimin fazla olması yukarıdakilerden hangilerini olumsuz etkiler?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

7. Türkiye'de demir yollarının önemli bir kısmı, liman şehirler ile iç kesimler arasındaki bağlantıyı sağlamak için yapılmıştır.

Haritadaki şehirlerden hangileri sözü edilen duruma örnek gösterilemez?

A) Zonguldak ve Kocaeli
B) Sinop ve Antalya
C) Mersin ve İzmir
D) İzmir ve Kocaeli
E) Zonguldak ve Mersin

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

8. Üç yatırımcı, kurmayı planladıkları tesislerle ilgili aşağıdaki bilgileri vermişlerdir:

Yusuf: İstanbul'un nüfusu çok fazla olduğundan kuracağım tesis bu şehirde olmalıdır.

Zehra: Kuracağım tesiste yakıt olarak linyit kullanacağımdan tesisi Elbistan yakınlarına kurmak istiyorum.

Arda: Şeker pancarının yoğun olarak yetiştirildiği Konya'da tesisi kurmak istiyorum.

Buna göre yatırımcıların kurmayı planladığı tesislerin kuruluş yerini belirlerken aşağıdaki faktörlerden hangilerini dikkate aldıkları söylenebilir?

	Yusuf	Zehra	Arda
A)	Pazar	Enerji kaynağı	Ham madde
B)	İş gücü	Ham madde	Enerji kaynağı
C)	Sermaye	Ulaşım	Ham madde
D)	Ulaşım	Enerji kaynağı	İşgücü
E)	Pazar	Ham madde	Ulaşım

9. **Ege'de dağların kıyıya dik uzanması;**

I. kıyılarda korunaklı liman sayısının az olması,

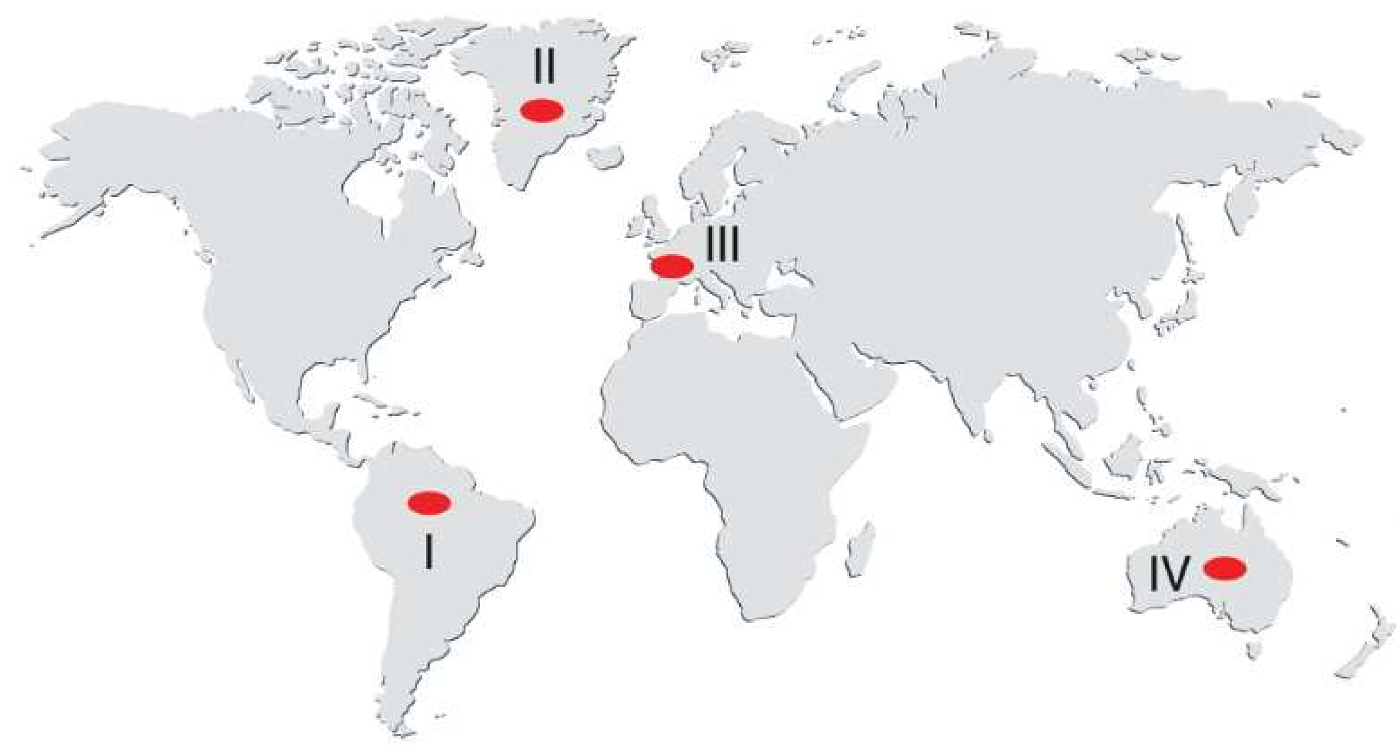
II. kıyı ile iç bölgeler arasında ulaşımın kolay olması,

III. kıyı ile iç bölgeler arasında tarım ürünlerinin benzerlik göstermesi

özelliklerinden hangilerinin meydana gelmesine neden olmuştur?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde birincil tüketiciler ihtiyaçları olan enerjiyi daha zor karşılar?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Kapadokya ve yakın çevresine tur düzenleyen bir turizm şirketi, şu ilanı vermiştir:

"İlk gün, volkanik patlama sonucu oluşan Erciyes'e çıkılacak; ikinci gün Konya ilindeki Mevlana Müzesi gezilecek; Üçüncü gün maar gölü olan Meke gölü gezilecek; son gün ise Nevşehir il sınırlarında yer alan ve karstik aşınım şekillerinden olan peribacaları gezilecektir."

Turizm şirketinin ilanında aşağıdakilerden hangisiyle ilgili olarak verilen bilgi yanlıştır?

A) Meke Gölü'nün oluşumu
B) Mevlana Müzesi'nin bulunduğu il
C) Erciyes Dağı'nın oluşumu
D) Peribacalarının oluşumu
E) Peribacalarının bulunduğu il

12. Coğrafya öğretmeni, öğrencilere: "Türkiye'de dış ticaret hacminin büyümesi'nde etkili olan faktörler nelerdir?" sorusunu yöneltmiş ve öğrencilerden şu cevapları almıştır.

Meltem: İklim özelliklerinin farklılık göstermesi
Mehtap: Endüstri üretiminin artırılması
Murat: Serbest ticaret bölgelerinin kurulması
Mustafa: Ürün kalitesinin yükseltilmesi
Öykü: Tanıtım fuarlarının düzenlenmesi

Buna göre hangi öğrencinin verdiği cevap yanlıştır?

A) Meltem B) Mehtap C) Murat
D) Mustafa E) Öykü

2023 / AYT

13. Türkiye ekonomisinde önemli bir yere sahip olan turizm, bu sektörün doğrudan sağladığı gelir ve istihdamın yanında çeşitli alanları harekete geçirerek ekonomiye katkı sağlamaktadır.

Bu sektörün, aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkisi daha azdır?

A) Seyahat şirketlerinin sayısı
B) Konaklama tesislerinin kapasitesi
C) Ulaşım sektörünün gelişimi
D) Eğlence sektörünün yaygınlaşması
E) Hastanelerin dağılışı

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SİMÜLASYON TESTİ

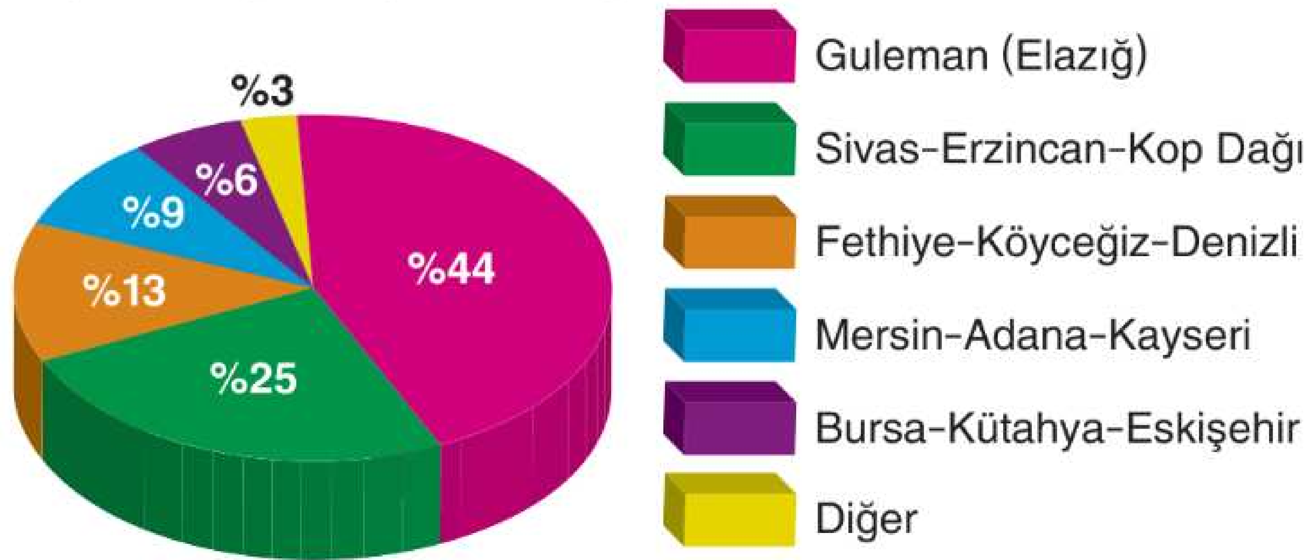
1. • Çok eski çağlardan beri kullanılan yumuşak metalik bir madendir.
• Geçmişte süs eşyası ve silah yapımında faydalanılırken günümüzdeki kullanım alanı çok daha fazladır.

Buna göre yukarıda özellikleri ve harita üzerinde çıkarım alanları verilen maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Demir B) Bakır C) Boksit
D) Krom E) Manganez

2. Aşağıda bir madenin Türkiye'deki rezervlerinin çıkarılan yörelere göre dağılımı gösterilmiştir.

Buna göre grafikte verilen bilgiler aşağıdaki madenlerden hangisine aittir?

A) Kurşun B) Barit C) Krom
D) Demir E) Bakır

3. Savunma sanayisine ait tesislerin Ankara, Eskişehir ve Kırıkkale gibi merkezlerde toplanmasında;

I. sermaye birikiminin fazla olması,
II. konumlarının korunaklı olması,
III. iş gücü sağlamanın kolay olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Doğadaki madenlerin çıkarılması vb. süreçlerde meydana gelen kazalara maden kazası denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi maden kazaları için alınması gereken tedbirler arasında gösterilemez?

A) İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'na uygun şekilde denetlemeler ciddi şekilde yapılmalıdır.

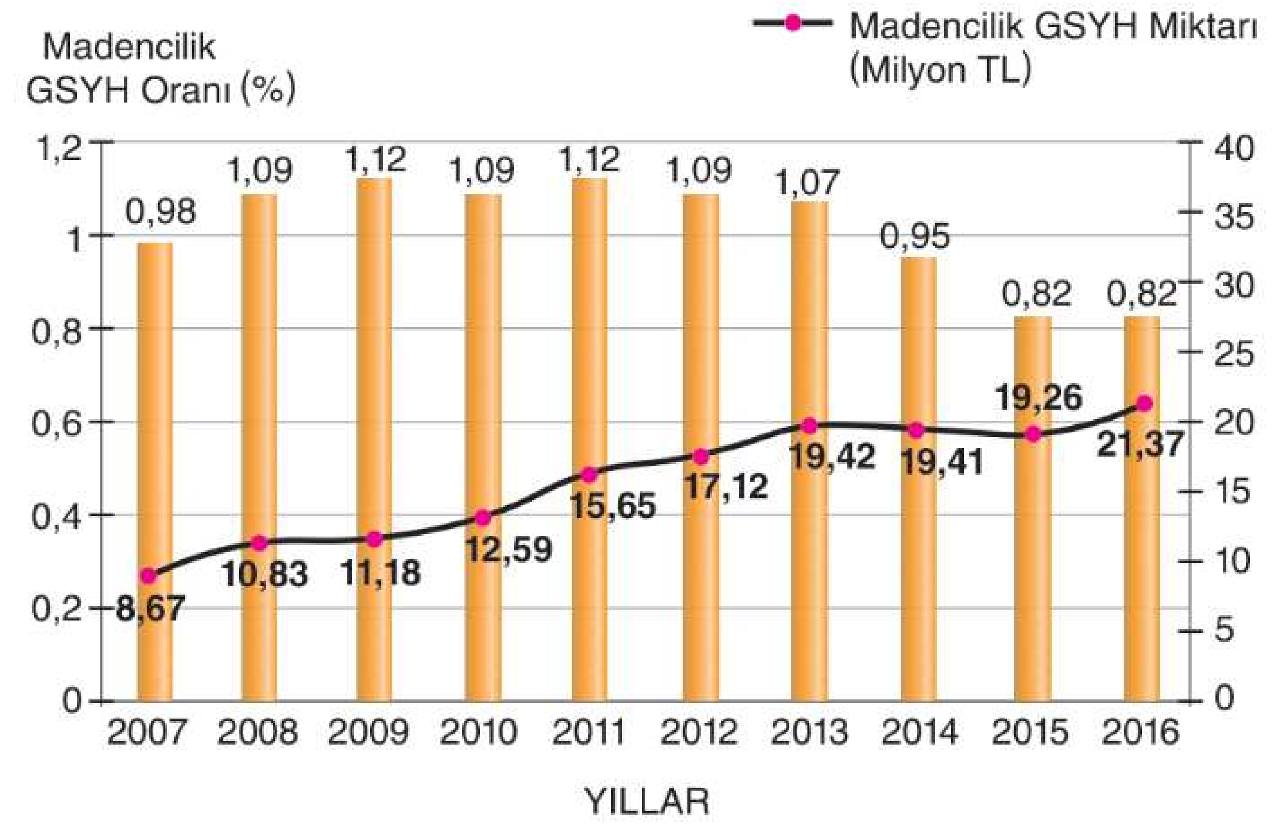
B) Üretime başlamadan önce ve üretim sırasında metan gazı tahliyesi yapılmalıdır.

C) Sesli görüşmelerin yapılabildiği iletişim ağları kurulmalıdır.

D) Kendiliğinden kızışma ve yanma olasılığı olan madenlerde ahşap tahkimat kullanılmalıdır.

E) Üretim yerlerinde nefeslik ve kaçamak yolu olarak kullanılmak üzere yer üstü bağlantılarının ikinci bir yolu olmalıdır.

5. Gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içinde modern madenciliğe düşen pay; gelişmiş ülkelerde %4, Dünya genelinde %2, Türkiye'de ise %0,82 civarındadır. Aşağıdaki grafikte Türkiye'de madenciliğin GSYH içindeki pay ve miktarları verilmiştir.

Grafikte verilen bilgilere göre,

I. 2011-2014 yılları arasında madenciliğin GSYH içindeki miktarı artarken oranı düşmüştür.
II. Madenciliğin GSYH içerisindeki oranının en fazla olduğu yıllar 2009 ve 2011 yıllarıdır.
III. Madenciliğin 2007-2011 yılları arasında GSYH miktarındaki artış 2011-2016 arasındaki artıştan azdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. **Coğrafya öğretmeni Ahmet Bey:** Farklı ham maddelerin ve yarı işlenmiş ürünlerin fabrikalarda işlenerek kullanılabilir hâle getirilmesi faaliyetine sanayi denir.

Buna göre arkadaşlar, sanayi tesislerinin kuruluş koşullarına etki eden faktörlerle ilgili örnekler verebilir misiniz?

Cenk: Türkiye'de sanayi tesisleri İstanbul, Kocaeli gibi nüfusu fazla olan yerlerde daha fazladır.

Elçin: Türkiye'de bazı tarım ürünlerini işleyen sanayi tesisleri bu ürünlerin yetiştirildiği alanlarda kurulmaktadır.

Adnan: İskenderun ve Ereğli'de demir – çelik fabrikaları kurulmuştur.

Eda: Sanayi tesislerinin işletilmesinde devletin kredi olanaklarından yararlanılmaktadır.

Fatih: Türkiye'de modern sanayi gereği çeşitli makineler kullanılmakta olup bu makinelerin bakım, onarım ve programlanması için uzman kişilere ihtiyaç vardır.

Yukarıdaki diyalogda hangi öğrencinin verdiği cevap sanayi faaliyetlerinin dağılışı üzerinde pazar faktörüne örnektir?

A) Cenk B) Elçin C) Adnan
D) Eda E) Fatih

7. Ayçiçeği, zeytin, mısır ve soya yağ elde edilen başlıca tarım ürünleridir. Bitkisel yağ fabrikalarının dağılışına bakıldığında ham maddeye yakınlığın ön planda olduğu görülmektedir.

Buna göre haritada işaretli merkezlerin hangilerinde bitkisel yağ fabrikalarının çoğunlukta olduğu <u>söylenemez</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8.

Türkiye'nin millî gelirinde %7 civarında bir paya sahip olan ulaştırma sektörünün ekonomi üzerinde önemli etkilerinin olduğuna,

I. Günümüz iş ve hayat düzeni, ulaştırma hizmetlerinin aksamadan işlemesine bağlıdır.

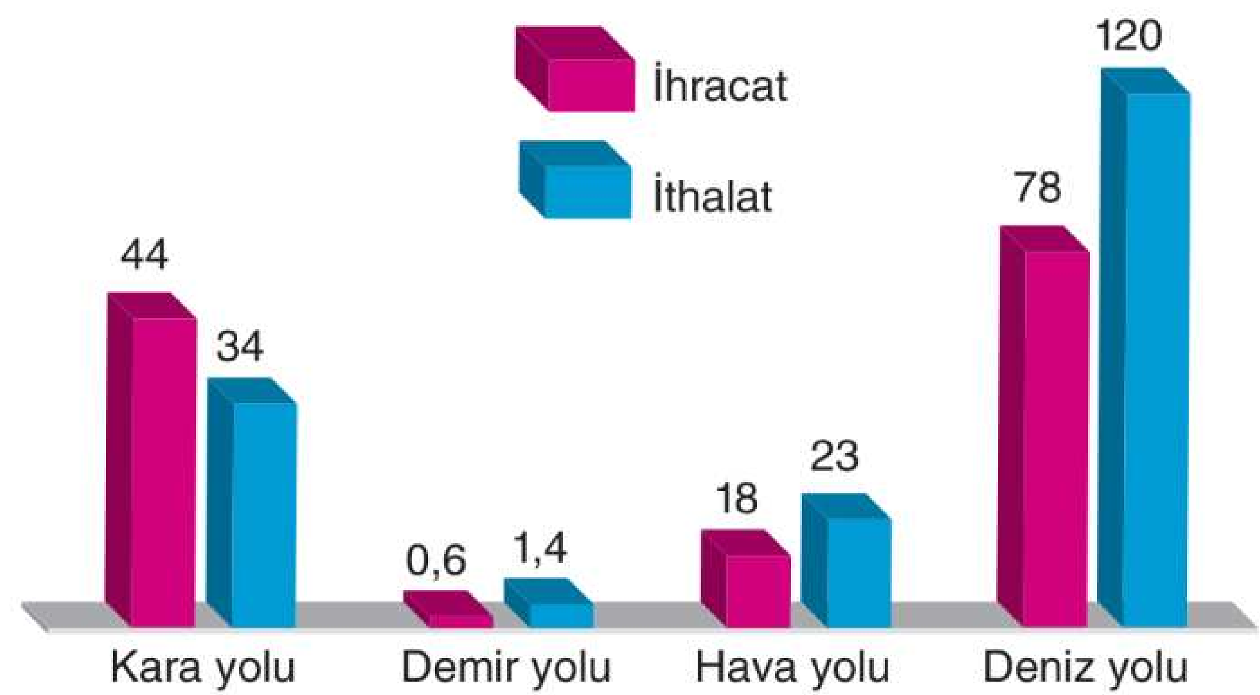
II. Ulaştırma hizmetlerinin geliştirilmesi, üretim faktörlerinin hareketliliğini ve verimliliğini artırır.

III. Gelir dağılımın düzenlenmesine fayda sağlar.

durumlarından hangileri örnek gösterilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. Aşağıda Türkiye'de dış ticaretin ulaşım sistemlerine göre dağılımı verilmiştir. (Milyar dolar)

Buna göre,

I. İthalatın çoğunluğu deniz yoluyla gerçekleştirilir.

II. Dış satışta en fazla pay kara yollarına aittir.

III. Demir yollarındaki ithalat ve ihracat payının düşük olması taşıma ücretlerinin diğer ulaşım sistemlerine göre daha fazla olmasından kaynaklanmaktadır.

yargılarından hangisi doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

10. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı iller renklendirilerek gösterilmiştir.

Buna göre renklendirilerek gösterilen iller ile aşağıdaki turizm türlerinden hangisi eşleştirilemez?

A) Kıyı turizmi
B) Kongre turizmi
C) Yayla turizmi
D) Golf turizmi
E) Kültür turizmi

11. Aşağıda otoyol ağlarımızın 2017'deki durumu ile 2023 yılı ve sonrasındaki planlanan otoyol ağlarını gösteren 2 harita verilmiştir.

Haritalarda verilen bilgilerden faydalanılarak,

I. Türkiye otoyolları, 2023 sonrasında batıdan doğuya kesintisiz ulaşım imkânı sağlayacaktır.

II. 2023 sonrasında Türkiye'nin tüm bölgelerine otoyol ağı uzanmış olacaktır.

III. 2017 yılında Karadeniz ve Doğu Anadolu'da otoyol ağı bulunmazken 2023 sonrasında bu alanlara otoyol ağı kurulması yapım maliyetlerinin azalmasıyla ilgilidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

12. Rize'de bir proje dahilinde yaylalarda doğal güzelliği bozmadan konaklama alanları oluşturulmuştur. DOKAP araştırma birimleri Doğu Karadeniz'de turizm faaliyetleri konusunda uzun zamandır projeler üretmektedir. Ayrıca önemli orman varlığına sahip bu bölgede orman endüstrisi için gerekli olan maddeler elde edilir. Bu durum bölgeye önemli bir ekonomik kazanç sağlar.

Yukarıda verilen bilgilere göre DOKAP ile ulaşılmak istenen temel hedefler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Ekonomik yapıyı güçlendirmek

B) Bölgenin sosyokültürel gelişimini sağlamak

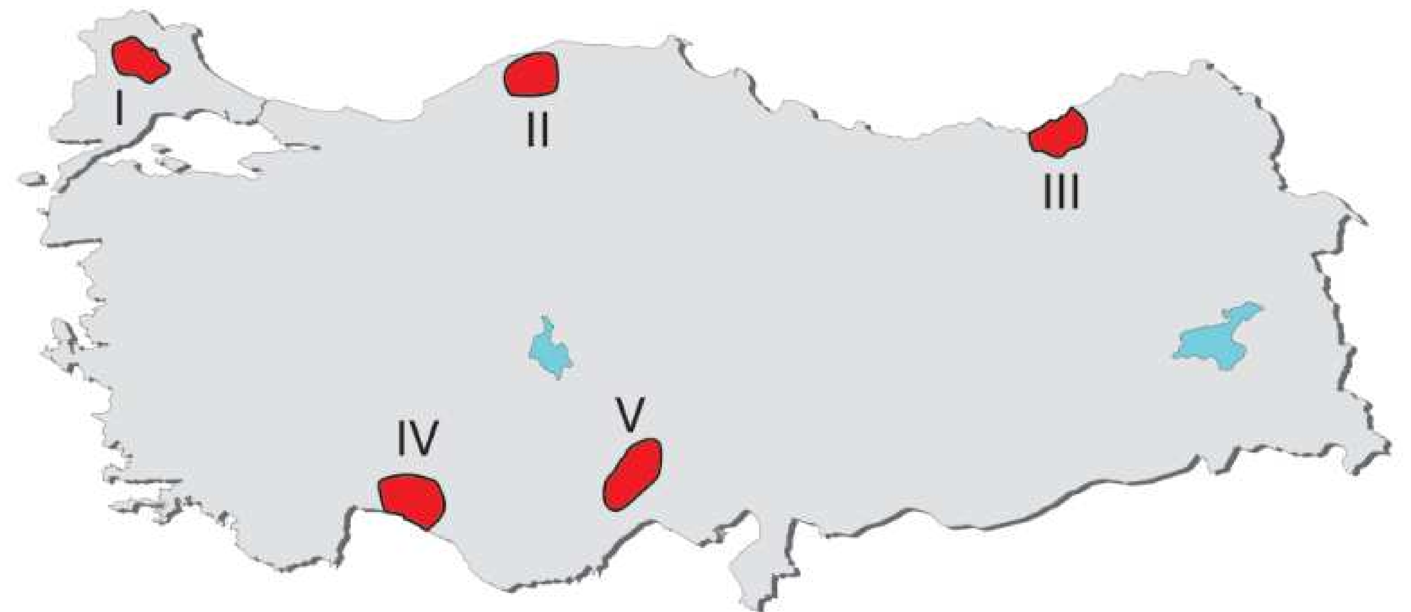
C) Başta yaylacılık olmak üzere turizm faaliyetlerini geliştirmek

D) Doğal kaynakların daha verimli kullanımını sağlamak

E) Bölgede demir – çelik fabrikaları kurulmasını sağlamak

2021 / AYT

13. Son yıllarda ilgi duyulan turizm türlerinden biri de yayla turizmidir. Yayla turizminde atlı doğa gezisi, doğa yürüyüşü, fotosafari, kampçılık gibi etkinliklerin de yapılabilecek olması, bu turizm türüne ilgiyi artırmıştır.

Haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde, günümüzde bu turizm türüne ait alanların daha az olması beklenir?

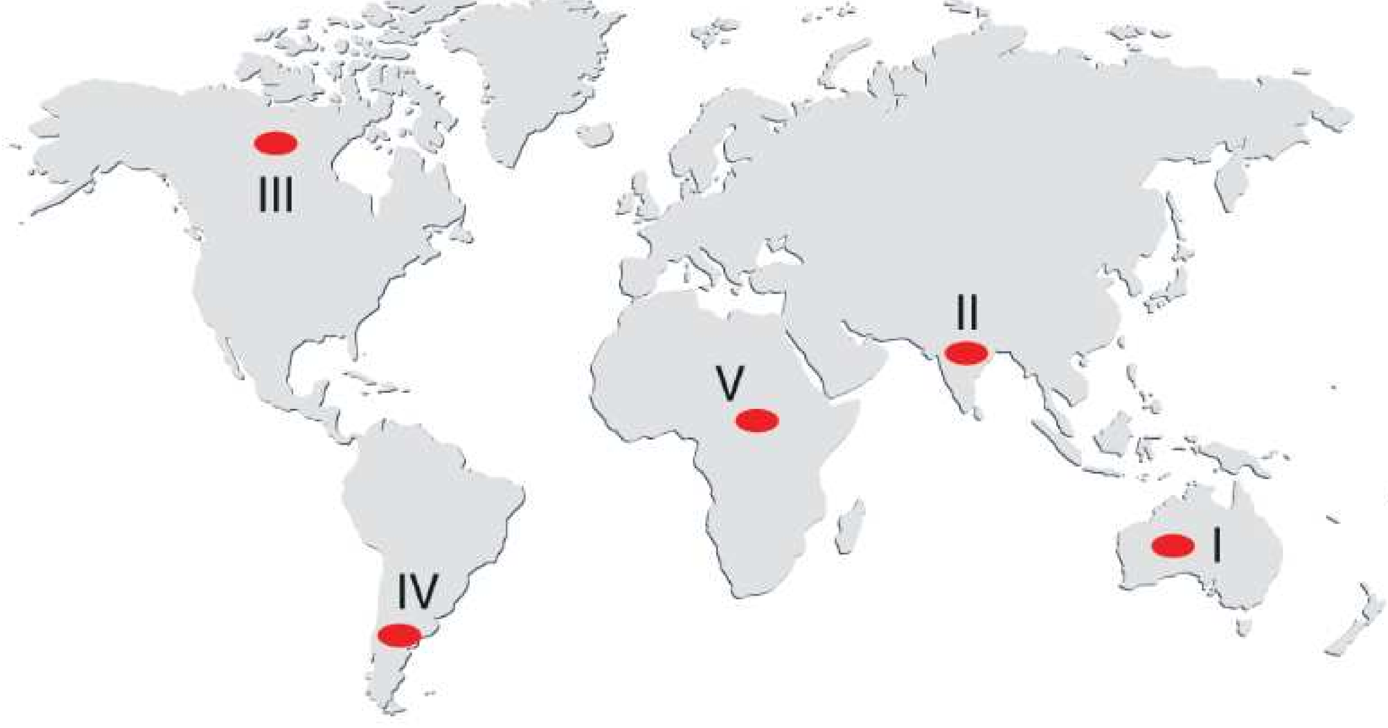
A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 6

1. Sıcaklığın sadece birkaç ay 0 °C nin üstüne çıktığı, toprağın kışın donup yazın da çözüldüğü iklim bölgesinde görülen bu biyomun bitki örtüsü ot, yosun ve likenlerdir. Kutup tilkisi, Ren geyiği, misk öküzü, kurt ve karibu başlıca hayvan türleridir.

Yukarıda sözü edilen biyom, haritada kaç numara ile gösterilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Sanayi tesislerinin kurulacağı yerin belirlenmesinde etkili olan faktörlerden biri de ham madde kaynaklarına yakınlıktır.

Bu durum;

I. Ereğli'de demir-çelik fabrikası,
II. Batman'da petrol rafinerisi,
III. Samsun'da bakır işletme tesisleri

kuruluşlarından hangilerinin kurulmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

3. Türkiye'de yük ve yolcu taşımacılığında kara, demir, deniz ve hava yollarından farklı oranlarda yararlanılmaktadır. Ancak kara yolu ile yapılan yolcu ve yük taşımacılığı diğer ulaşım yollarına göre daha fazladır.

Kara yolu ile yük ve yolcu taşımacılığının fazla olmasında aşağıdakilerden hangisi etkilidir?

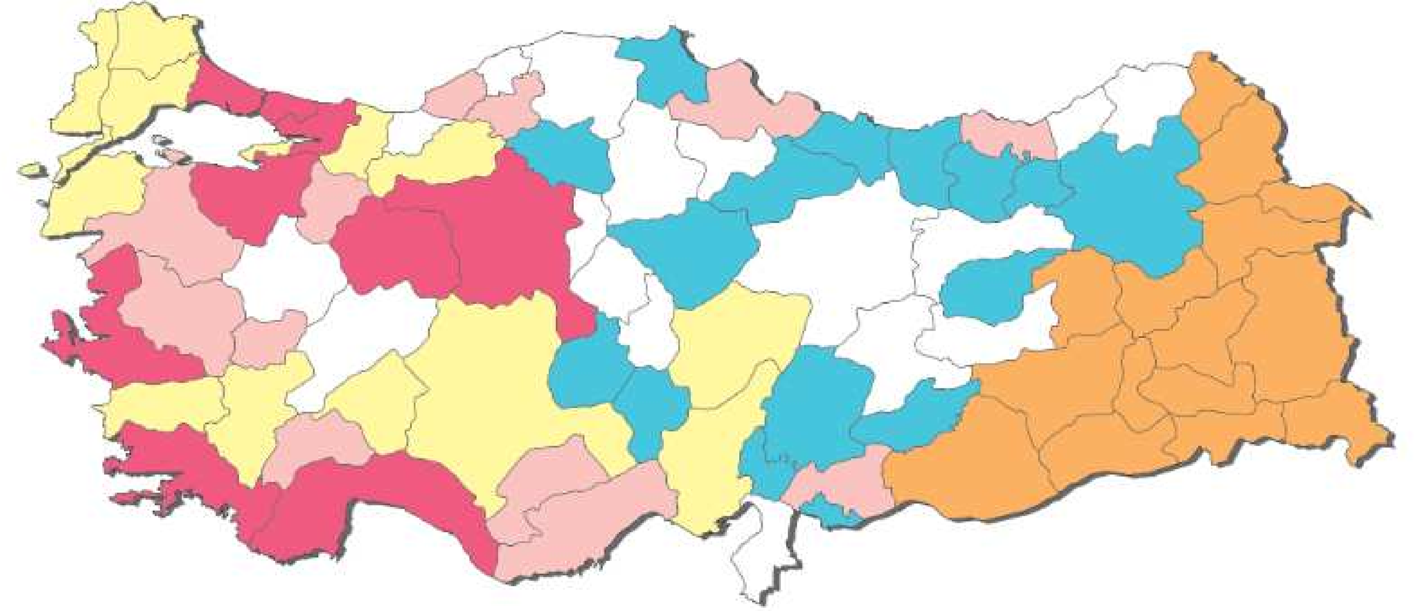
A) Ulaşım ağının yaygın olması
B) Kaza riskinin daha az olması
C) Yol yapım maliyetinin düşük olması
D) Taşımacılığın daha hızlı olması
E) Taşımacılığın daha ucuz olması

4. Tarım ve hayvancılık başta olmak üzere tüm ekonomik ve sosyal sektörleri içine alan, özel sektörün bölgedeki gelişimini destekleyen bir kalkınma projesidir. Bu bölgesel kalkınma projesinin merkezi Erzurum'dadır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen kalkınma projesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)
B) Konya Ovası Kalkınma Projesi (KOP)
C) Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi (DOKAP)
D) Yeşilırmak Havzası Gelişim Projesi (YHGP)
E) Doğu Anadolu Projesi (DAP)

5. Aşağıdaki Türkiye haritasında teşvik kapsamında yer alan illerin dağılışı gösterilmiştir.

1. Bölge 2. Bölge 3. Bölge
4. Bölge 5. Bölge 6. Bölge

Buna göre illerin bölgelere ayrılarak farklı miktarda devlet desteği verilmesinin temel kriteri aşağıdakilerden hangisidir?

A) İklim özellikleri B) Ekonomik düzey
C) Yeryüzü şekilleri D) Toprak türü
E) Bitki örtüsü

6. I. Hamitabat
II. Ambarlı
III. Soma
IV. Elbistan

Yukarıdaki termik santrallerden hangilerinde linyit kullanılarak elektrik üretilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Türkiye'de son yıllarda hızlı tren hatlarının yapılmasına büyük önem verilmiştir.

Buna göre haritada gösterilen şehirlerin hangilerini birbirine bağlayan hızlı tren hattı yoktur?

A) Ankara - Eskişehir
B) Eskişehir - Konya
C) Ankara - İstanbul
D) İzmir - Aydın
E) Ankara - Konya

8. İshak Paşa Sarayı 18. yüzyıl Osmanlı mimarisinin önemli tarihi eserlerindendir.

Turizm bakımından da büyük değer taşıyan bu eser, haritada numaralı illerin hangisinde yer alır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

9. Yeryüzünü şekilsel özelliklerinden ötürü bir bütün hâlinde algılamak oldukça güçtür. Bunu gidermek için yeryüzü, doğal unsurlara ya da insanın sosyal, kültürel ve ekonomik etkinliklerine göre türdeş özellikli mekânlar belirlenerek sınırlandırılmıştır. Yeryüzünün bu tür yaklaşımlarla bölümlere ayrılması "bölge" kavramını doğurmuştur. Bu nedenle genel anlamda bölgeyi, "sahip olduğu unsurlara göre sınırlandırılmış, genelde benzer özellikteki yeryüzü parçaları veya mekân birimleri" şeklinde tanımlamak mümkündür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi işlevsel bölgelere örnek verilebilir?

A) Hakkari dağlık bölgesi
B) Konya Ovası Projesi bölgesi
C) Kocaeli sanayi bölgesi
D) Taşeli Platosu karstik bölgesi
E) Kapadokya turizm bölgesi

✓ ÖNEMLİ

Türkiye'nin Dünya Miras Listesi'nde Yer Alan Doğal ve Kültürel Değerleri

- İstanbul'un Tarihî Alanları [1985]
- Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas) [1985]
- Göreme Millî Parkı ve Kapadokya (Nevşehir) [1985]
- Hattuşaş (Boğazköy) - Hitit Başkenti (Çorum) [1986]
- Nemrut Dağı (Adıyaman - Kâhta) [1987]
- Pamukkale-Hierapolis (Denizli) [1988] ise hem kültürel, hem doğal miras olarak listeye alınmıştır.
- Xanthos-Letoon (Antalya - Muğla) [1988]
- Safranbolu Şehri (Karabük) [1994]
- Truva Antik Kenti (Çanakkale) [1998]
- Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne) [2011]
- Çatalhöyük Neolitik Kenti (Konya) [2012]
- Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (İzmir) [2014]
- Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu (Bursa) [2014]
- Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri [2015]
- Efes (İzmir) [2015]
- Ani Arkeolojik Alanı (Kars) [2016]
- Afrodisyas Arkeolojik Alanı (Aydın) [2017]
- Göbeklitepe Arkeolojik Alanı (Şanlıurfa) [2018]
- Arslantepe Höyüğü (Malatya) [2021]

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. BÖLÜM

KÜRESEL ORTAM : BÖLGELER VE ÜLKELER – I

(ÜLKELER ARASI ETKİLEŞİM – KÜLTÜR VE MEDENİYET)

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

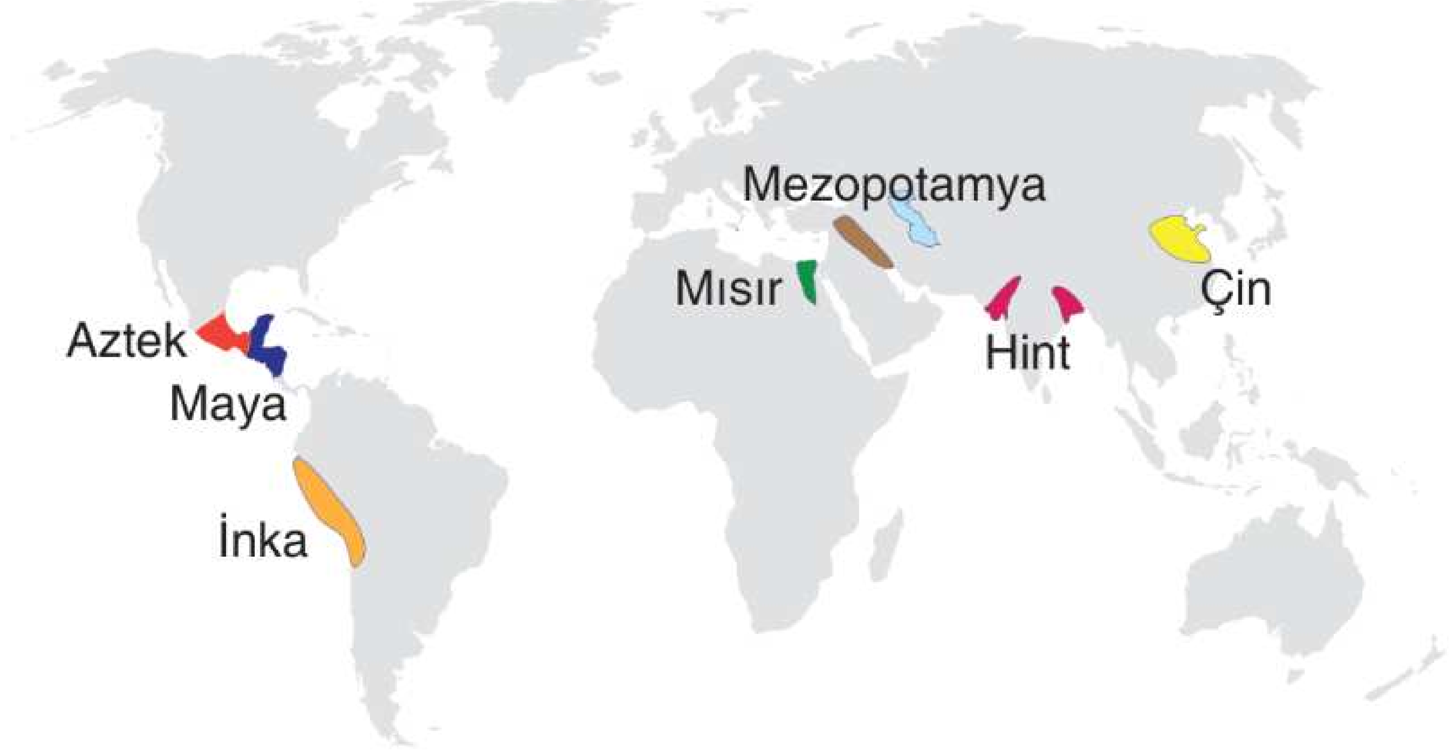
- DÜNYA'DAKİ TİCARET BÖLGELERİ, TARİHÎ TİCARET YOLLARI
- ENERJİ TAŞIMA GÜZERGÂHLARI VE ETKİLERİ
- DÜNYA'DAKİ İLK KÜLTÜR MERKEZLERİ VE TÜRK KÜLTÜRÜ
- TURİZM

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

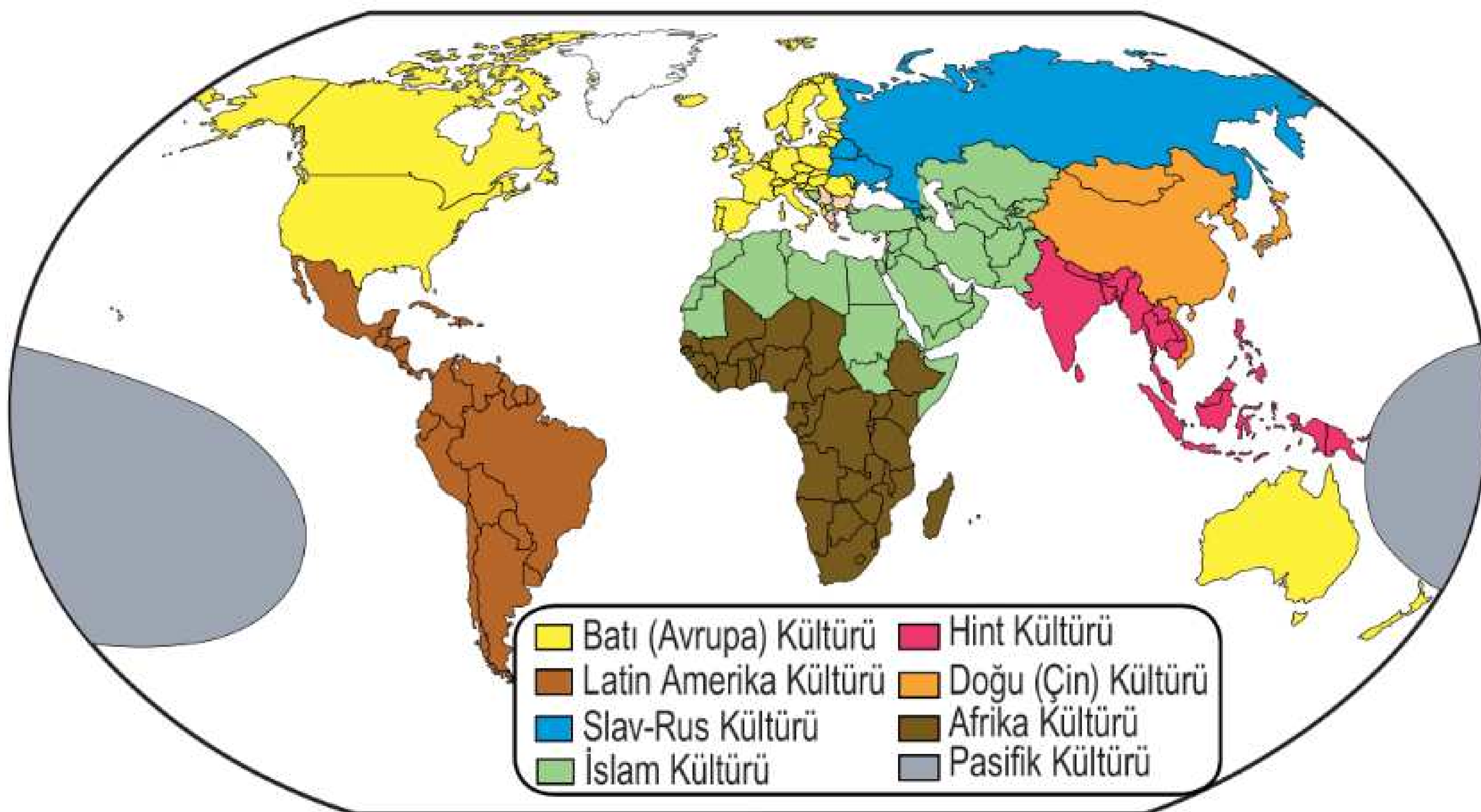
Bu bölümde başarılı olabilmek için dünyadaki önemli petrol ve doğal gaz taşımacılık hatlarının özelliklerinin, dünyadaki ilk kültür merkezlerinin nerelerde olduğunun, Türk kültürünün genel özelliklerinin ve kültür havzamızdaki bölgelerin neler olduğunun, dünyadaki turizmin kültürel etkileşime etkilerinin iyi öğrenilmesi gerekir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

DÜNYA'DAKİ İLK KÜLTÜR MERKEZLERİ

DÜNYA'DAKİ BÜYÜK KÜLTÜR BÖLGELERİ

ANADOLU'NUN KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ

İklim şartlarının uygun olduğu, verimli toprakların bulunduğu su kaynaklarına yakın alanların bulunduğu Anadolu toprakları, çok eski yerleşim alanlarına ve ilk uygarlıklara ev sahipliği yapmıştır.

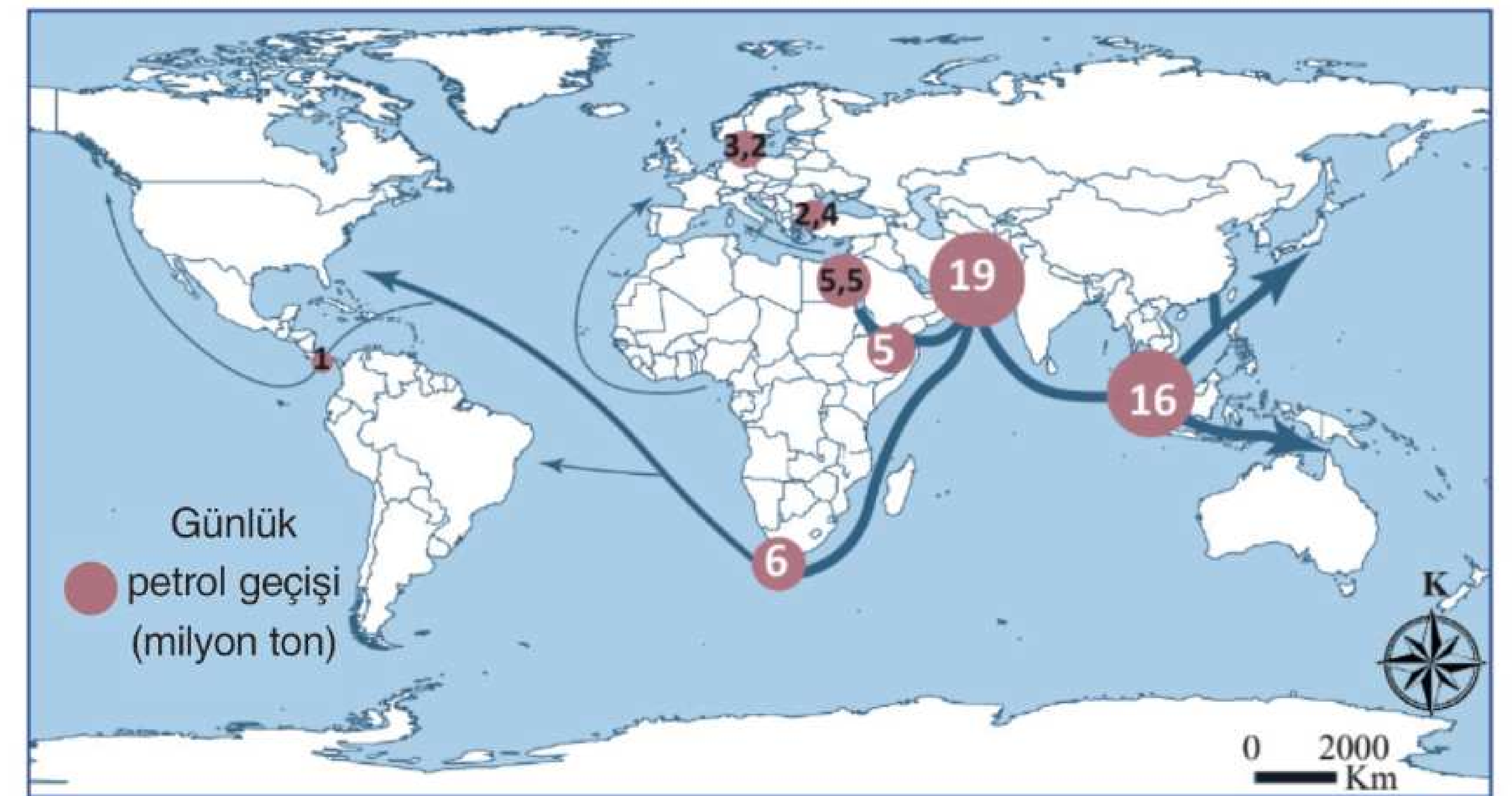
Paleolitik Çağ'a ait mağaralara Yarımburgaz (İstanbul), Tekkeköy (Samsun), Karain, Beldibi ve Belbaşı (Antalya) mağaraları örnektir.

Bu mağaralar Anadolu topraklarında kullanılmış ilk yerleşme alanlarıdır. Neolitik Çağ'a ait ilk yerleşme alanlarına da Çatalhöyük (Konya), Hacılar (Burdur), Çayönü (Diyarbakır) ve Göbeklitepe (Şanlıurfa) örnektir. İlk çağlardan itibaren Anadolu'da Hititler, Frigler, Lidyalılar, İyonlar, Urartular gibi çok sayıda uygarlık kurulmuştur.

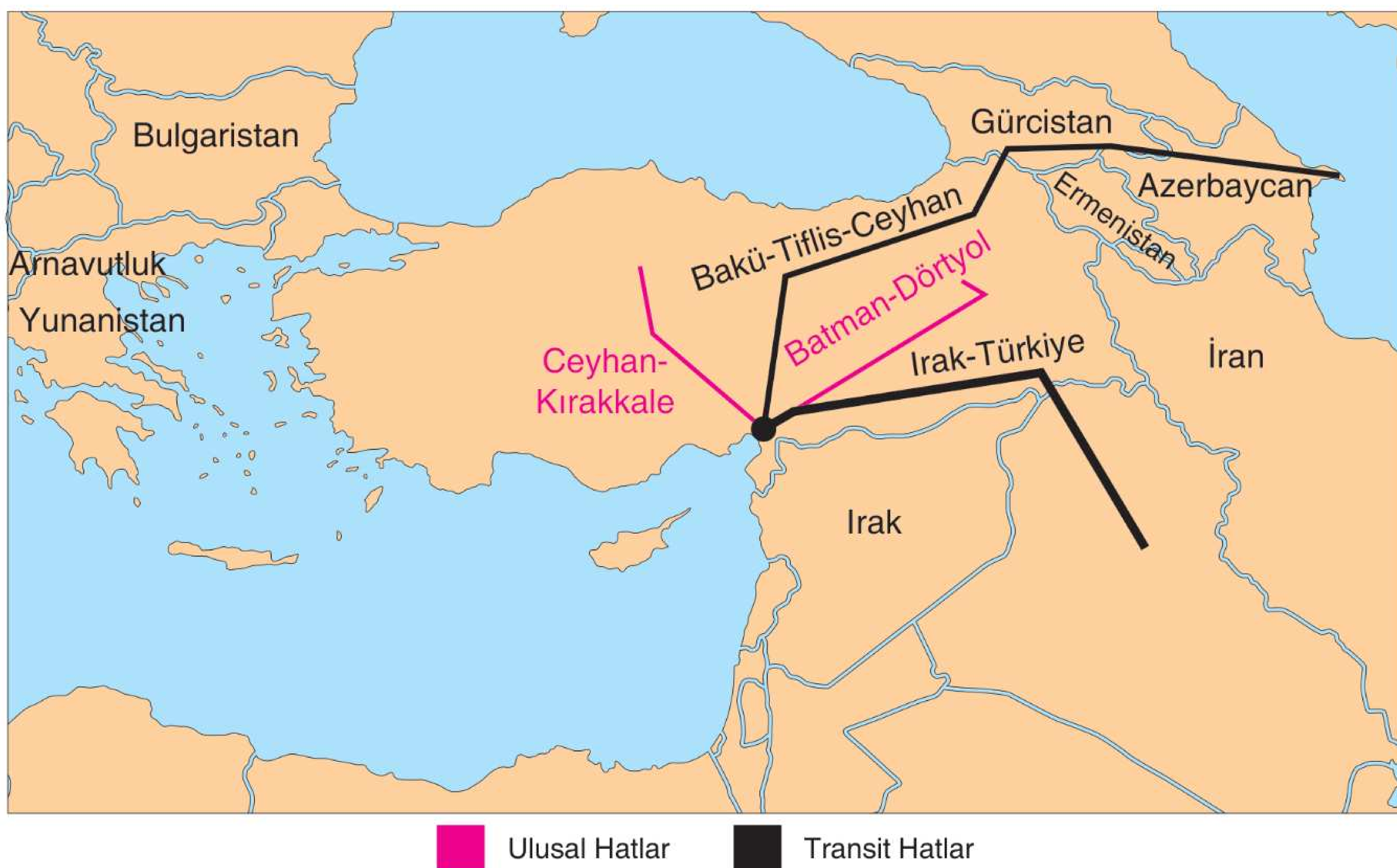
Anadolu kültürü coğrafi konumundan dolayı Mezopotamya medeniyetlerinden de etkilenmiştir. Asurluların Kayseri yakınlarında kurduğu Kültepe ticaret kolonisi sayesinde Anadolu yazı ile tanışmıştır. Ticarette çok gelişen Lidyalılar ise parayı bularak ticarette takas yöntemini kaldırmıştır. Efes ve Sard kentlerinden Mezopotamya'ya kadar uzanan Kral Yolu ticaret, haberleşme ve askeri alanlarda yararlanılan çok önemli bir ulaşım ağı olmuştur.

Gerek coğrafi konumu gerekse ilk çağlardan itibaren birçok uygarlığa ev sahipliği yapması ve her kurulan devletin Anadolu'da bıraktığı kültürel miras, Anadolu'nun medeniyetlerin beşiği olmasında etkili olmuştur.

PETROLÜN DENİZ YOLU GÜZERGÂHLARI

TÜRKİYE'DEKİ PETROL VE DOĞAL GAZ BORU HATLARI

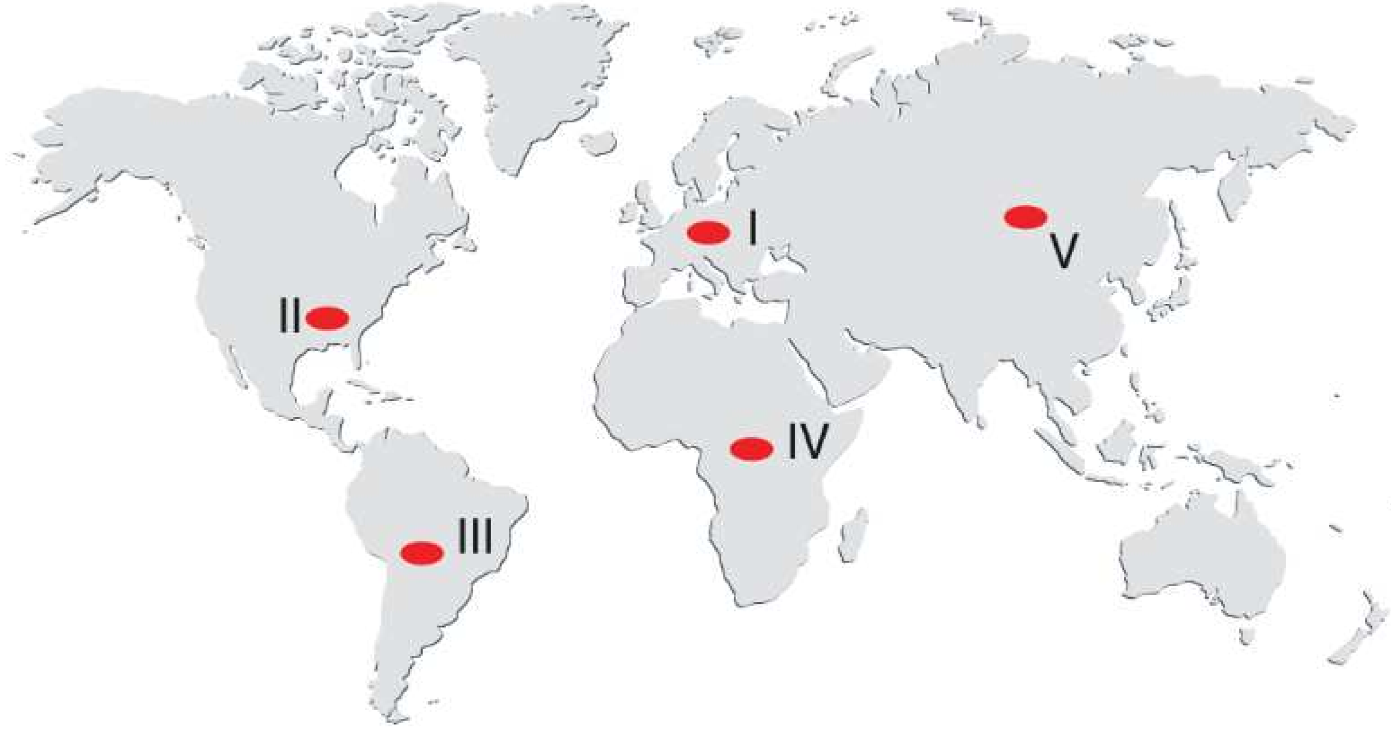
Ulusal Hatlar   Transit Hatlar

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

DÜNYA TİCARETİ VE TİCARET BÖLGELERİ, TARİHÎ TİCARET YOLLARI, ENERJİ GÜZERGÂHLARI VE ETKİLERİ

Test 1

1. Ticaret kişi ya da toplumların kazanç sağlamak amacıyla bir yerden bir yere taşıdıkları her türlü ham ya da işlenmiş mal, hizmet, yiyecek içecek gibi şeylerin alım satımını ve değiş tokuşunu kapsayan ekonomik bir etkinliktir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen kıtaların hangileri arasındaki ticaretin daha fazla geliştiği söylenebilir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

2. Ticaretin yoğunlaştığı bölgeler, o bölgede bulunan ülkelerin gelişmişlik seviyelerine göre değişmektedir.

Buna göre aşağıda verilen ülkelerin hangisindeki ticaretin diğerlerinden daha yoğun olarak yapıldığı söylenir?

A) İran B) Arjantin C) ABD D) Nijerya E) Pakistan

3. Uluslararası ticaret ya da dış ticaret denildiğinde;

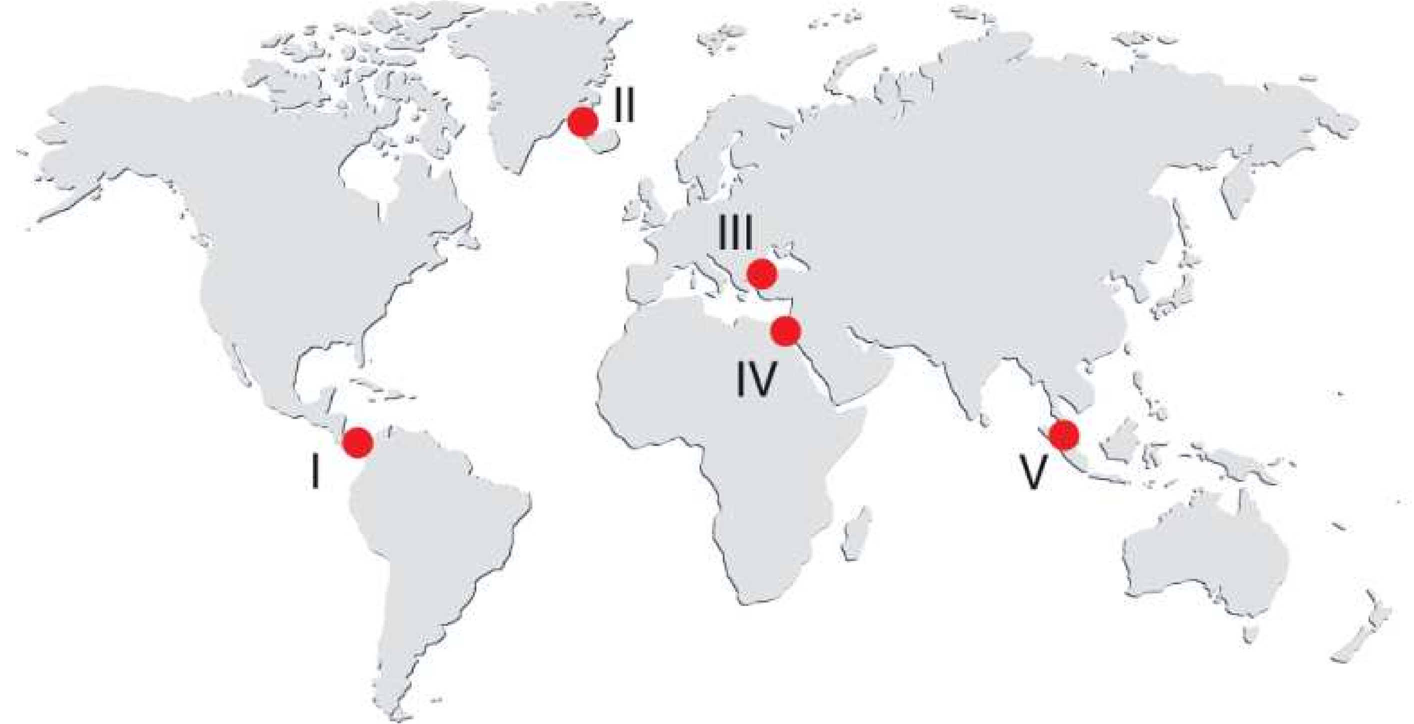
I. petrol,
II. tıbbi hizmetler,
III. film ve eğlence

sektörlerinden hangilerinin payının yüksek olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

2021 / AYT

4. Petrolün çıkarıldığı alanlardan tüketildiği alanlara taşınırken kullanılan deniz yolu güzergâhlarında boğazlar ve kanallar önemli bir konuma sahiptir.

Haritada numaralandırılan boğaz veya kanallardan hangisi önemli petrol taşıma güzergâhları üzerinde <u>yer almaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Eski çağlarda ticari istikamet doğudan batıya doğruydu. Çin, Hindistan ve diğer Doğu medeniyetlerinde üretilen ürünlerin Avrupalı tüketiciye ulaşması Anadolu'nun kara yolları ve limanları vasıtasıyla mümkündü.

Buna göre;

I. Kral Yolu,
II. İpek Yolu,
III. Kürk Yolu,
IV. Baharat Yolu

tarihi kara yollarından hangileri Anadolu sınırları içerisinden <u>geçmez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) III ve IV

6. Günümüzde ekonomik faaliyetlerdeki en hızlı yükseliş başta Japonya olmak üzere Doğu Asya ülkelerindedir.

Yukarıda Dünya ticaretine yön veren uluslararası bölgelerin hangisi vurgulanmıştır?

A) Kuzey Amerika Ticaret Bölgesi
B) Orta Doğu Ticaret Bölgesi
C) Uzak Doğu Ticaret Bölgesi
D) Rusya- Ukrayna Ticaret Bölgesi
E) Batı ve Orta Avrupa Ticaret Bölgesi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Günümüzde bilişim teknolojilerindeki hızlı değişim ve bu teknolojileri kullanabilen genç ve dinamik nüfusun fazla olması ticarete bambaşka bir boyut kazandırarak "elektronik ticaret" (e-ticaret) kavramını oluşturmuştur.

Elektronik ticaret ile birlikte;

I. oturduğunuz yerden ihtiyaç duyduğunuz herhangi bir ürünün alınması,

II. sipariş edilen ürünle karşılaşılan ürünün aynı olmaması,

III. teknolojik cihazlar vasıtasıyla kişisel her türlü bilginin sızması

durumlarından hangilerinin gerçekleştiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

8. Dünyada petrol ve doğal gaz çoğunlukla tankerler ve boru hatları yoluyla taşınmaktadır.

Bu iki taşıma sisteminin tercih edilmesinde;

I. üretici ve tüketici ülkelerin ekonomik durumları,

II. üretici ve tüketici ülkelerin birbirlerine uzaklıkları,

III. üretici ve tüketici ülkelerin coğrafi konumları

özelliklerinden hangileri etkilidir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

9. Dünyanın en az nüfuslu ve diğer kültürlerden daha az etkilenen kültür bölgesidir. Melanezya, Polinezya ve Mikronezya gibi binlerce adadan oluşmaktadır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen kültür bölgesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Afrika Kültür Bölgesi
B) Slav-Rus Kültür Bölgesi
C) Çin Kültür Bölgesi
D) Hint Kültür Bölgesi
E) Pasifik Kültür Bölgesi

10. **İpek ve Baharat yolu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Baharat Yolu'nun başlangıç noktası Hindistan'dır.
B) Coğrafi Keşifler sonucu İpek ve Baharat yolunun önemi artmıştır.
C) Asya ve Avrupa halkları arasında kültür alışverişi sağlanmıştır.
D) Anadolu, İpek Yolu'nun ticari güzergâhında kilit bir noktadadır.
E) İpek Yolu ile ipek, porselen, kâğıt, baharat ve değerli eşyalar taşınmıştır.

11. I. Hürmüz Boğazı

II. Bering Boğazı

III. Suveyş Kanalı

IV. Macellan Boğazı

Yukarıdaki su yollarından hangileri petrol taşımacılığına bağlı olarak önemli bir enerji koridoru sayılır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

UYARI

Hazar Bölgesi'ndeki Enerji Nakil Hatları

Hazar Havzası'ndaki önemli enerji taşımacılık hatları

- Azerbaycan - Gürcistan - Türkiye arasındaki Bakü - Tiflis - Ceyhan (BTC) Petrol Boru Hattı
- Kazakistan ile Rusya arasındaki Atirau - Samara Petrol Boru Hattı
- Kazakistan ile Rusya arasındaki Tengiz - Novorossisk Petrol Boru Hattı

Hazar Bölgesi'ndeki petrol ve doğal gazı taşıyacak yeni projeler

- Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı - TANAP (Azerbaycan - Türkiye - Avrupa)
- Kazakistan - Çin Petrol Boru Hattı
- Kazakistan - Türkmenistan - İran Petrol Boru Hattı
- Bakü - Tiflis - Erzurum - Ankara Doğal Gaz Boru Hattı

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

İLK KÜLTÜR MERKEZLERİ, KÜLTÜR BÖLGELERİNİN OLUŞUMU VE DAĞILIŞI – 1

Test 2

1. Geşmişten günümüze dünyanın farklı bölgelerinde coğrafi, siyasi, ekonomik ve sosyal faktörlerin etkisiyle medeniyetler kurulmuş ve bu medeniyetler birbirini etkilemiştir.

Buna göre ilk medeniyetlerin kurulmasında aşağıdaki faktörlerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) İklim koşullarının elverişli olması
B) Endüstri kuruluşlarının yaygın olması
C) Verimli tarım topraklarının varlığı
D) Su kaynaklarının zengin olması
E) Ulaşım koşullarının uygun olması

2. Coğrafya öğretmeni öğrencilere ilk kültür merkezleriyle ilgili aşağıdaki bilgileri vermiştir.

- Etrafının çöl ve denizlerle çevrili olması, diğer medeniyetlerle etkileşimini azaltarak kendine özgü ve uzun ömürlü bir medeniyet olmasının sağlamıştır.
- Deniz taşımacılığında gelişmişler ve kurdukları ticaret kolonileri sayesinde şehirlerin oluşmasına katkı sağlamışlardır.
- Ekvator çevresinde kurulduğundan dolayı şehir ve kalelerini And Dağları'nın yüksek kesimlerinde inşa etmişlerdir.
- Orta Amerika'nın Yukatan Yarımadası'nda kurulmuşlardır. Matematik ve astronomide ileri düzeyde gelişmişler ve kendilerine özgü takvim kullanmışlardır.

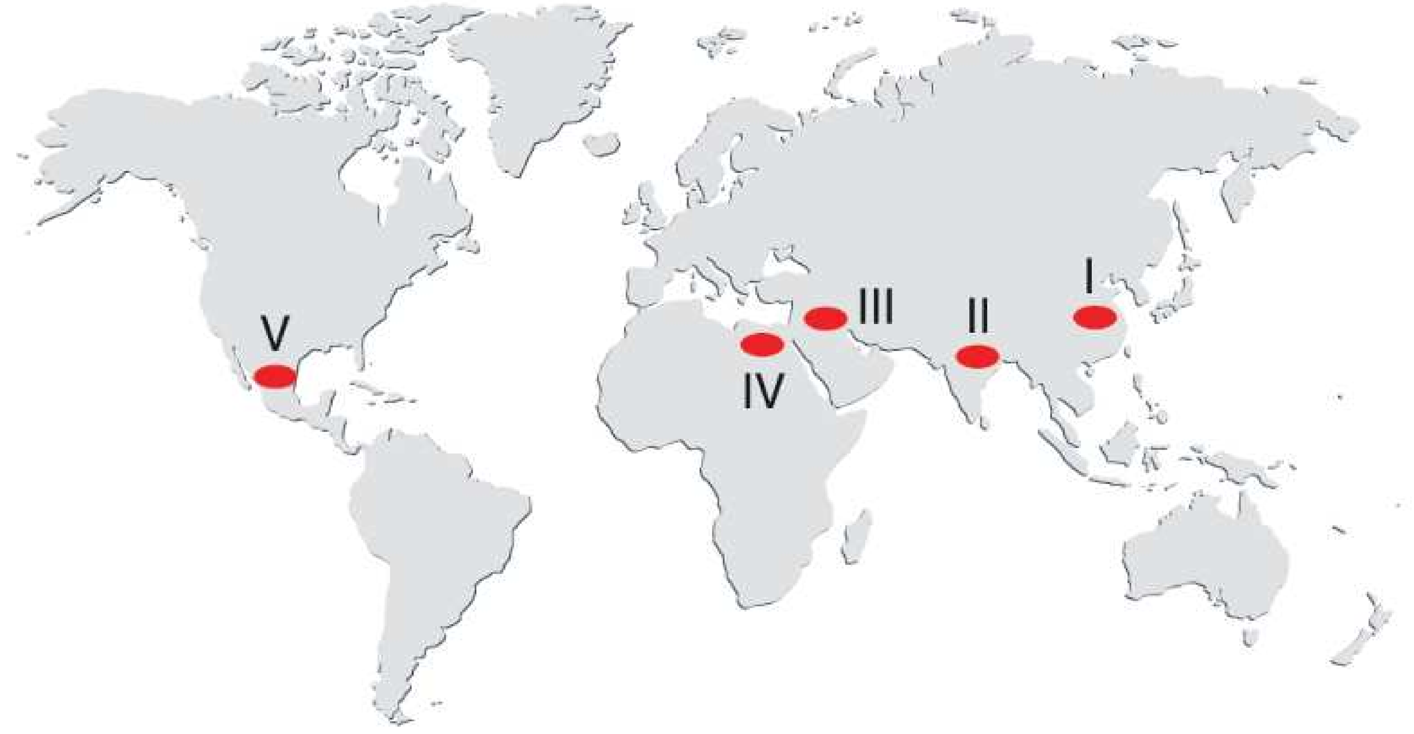
Buna göre coğrafya öğretmeni aşağıdaki uygarlıklardan hangisine değinmemiştir?

A) Hint B) Mısır C) Fenike
D) İnka E) Maya

3. Aşağıdaki akarsular ve bu akarsuların çevresinde kurulan uygarlık eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Akarsular	Uygarlıklar
A)	Fırat	Mezopotamya
B)	Nil	Mısır
C)	İndus	Hindistan
D)	Sarı Irmak	Çin
E)	Kongo	Aztek

4.
- Mimari eserlerde yapı malzemesi olarak daha çok kerpiç kullanılmıştır.
- İnsanlığa bırakmış oldukları en önemli miras yazının bulunmasıdır.

Yukarıda verilen özellikler haritada numaralandırılarak gösterilen uygarlıklardan hangisine aittir?

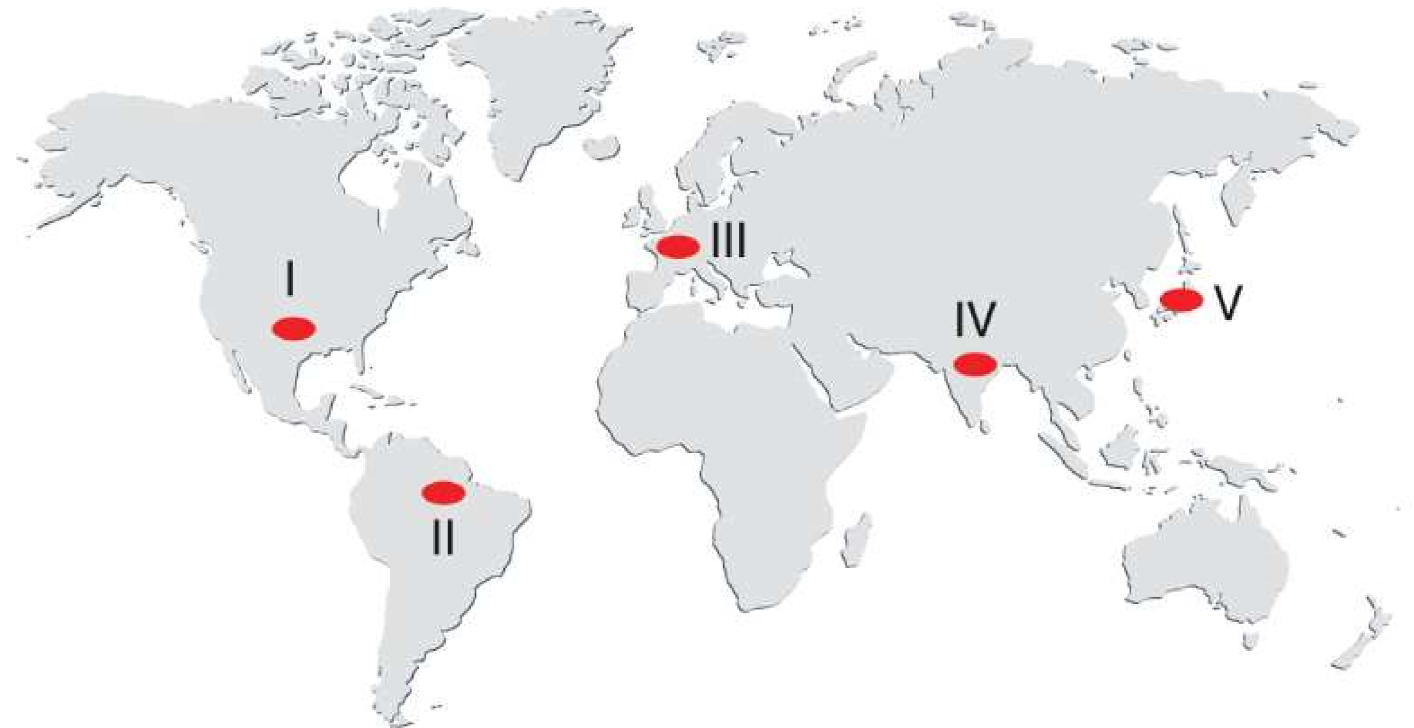
A) I B) II C) III D) IV E) V

5. "Atalarımız And Dağlarında yaşamış, Güneş'in hareketleri ile ilgili gözlemler yapmış ve Güneş saatini icat etmişlerdir."

Yukarıdaki bilgiyi veren kişinin geçmişi, aşağıdaki uygarlıklardan hangisine dayanmaktadır?

A) İnka B) Maya C) Mısır
D) Hint E) Çin

6. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

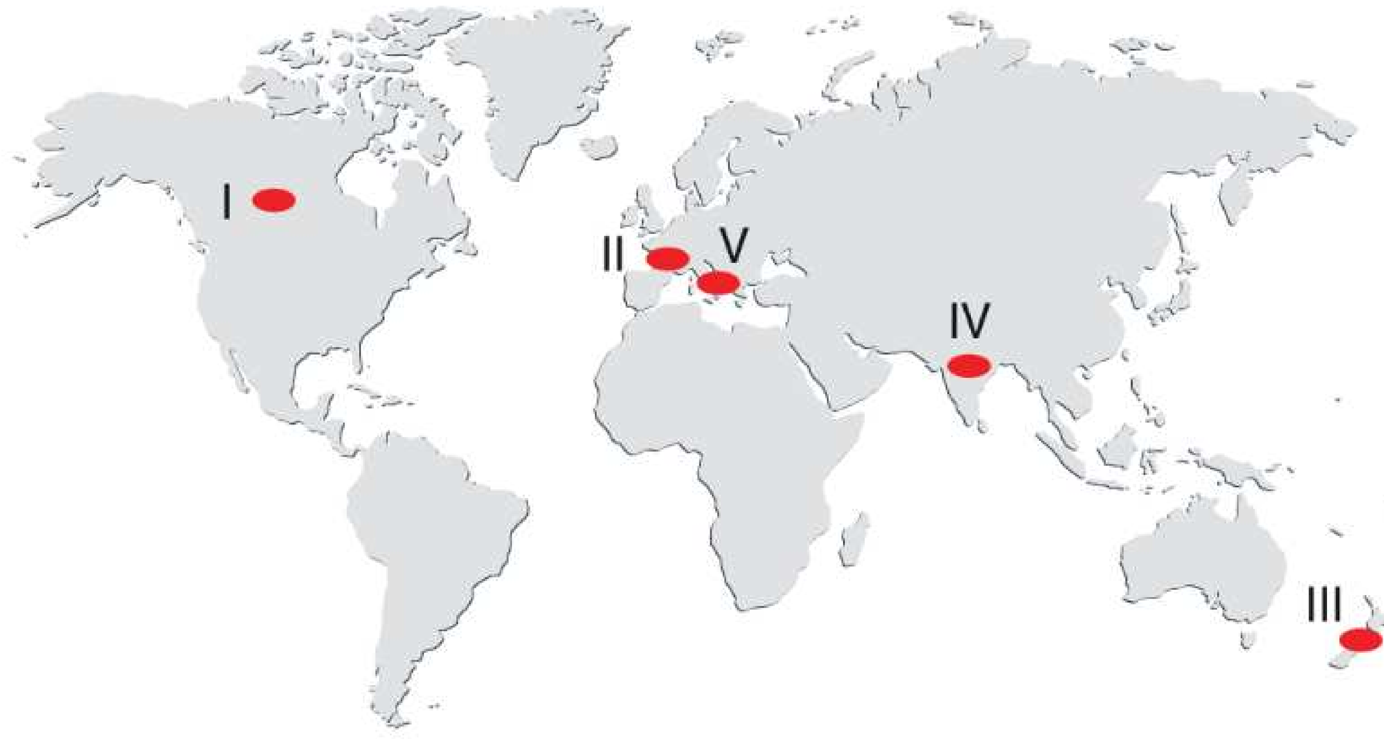

Beşerî özellikler dikkate alındığında numaralı alanlardan hangisinde kültürel çeşitliliğin en az olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

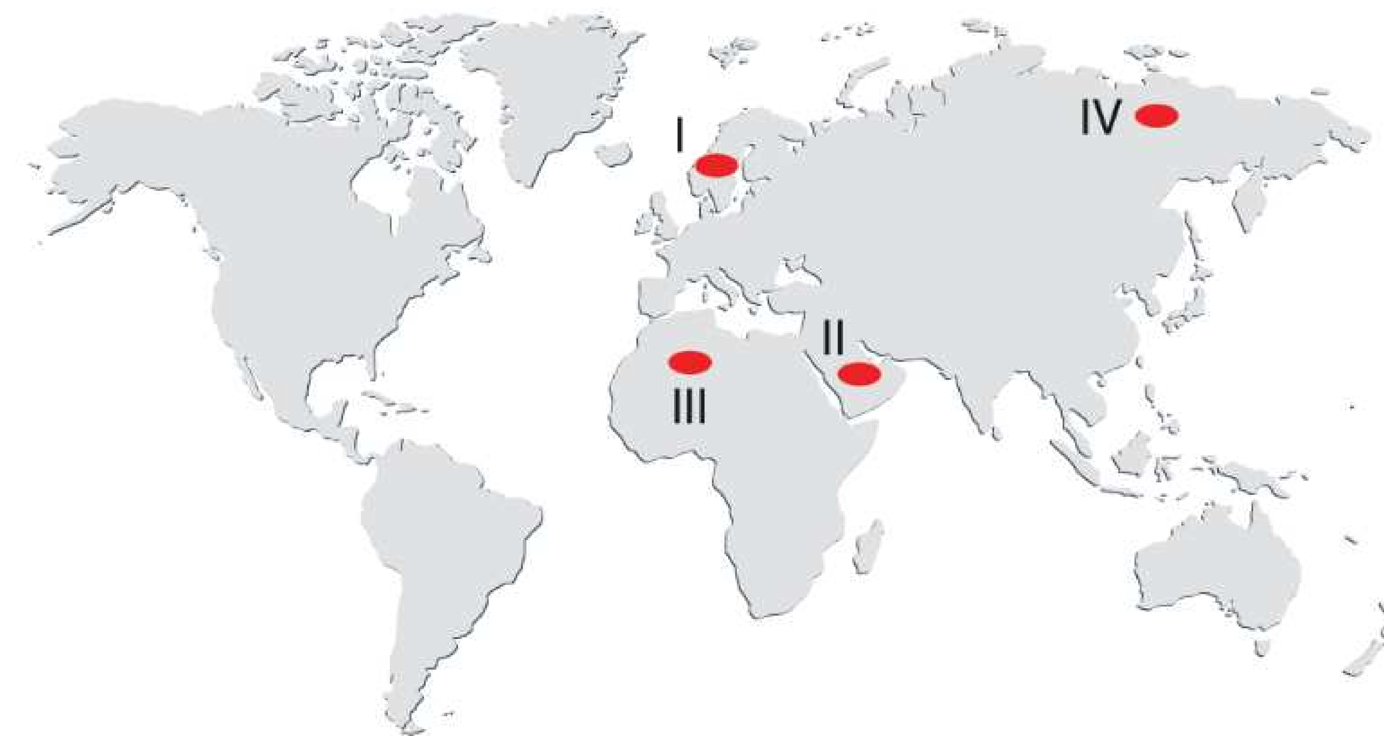
Numaralı bölgelerden hangisi diğerlerinden farklı kültür bölgesinde yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıda bazı uygarlıklar ve bu uygarlıkların dünya kültür mirasına katkıları eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Uygarlıklar	Dünya Mirasına Katkısı
A)	Çin	Pusula
B)	Fenike	Alfabe
C)	Mısır	Güneş takvimi
D)	Hint	Para
E)	Sümer	Yazı

9.

Yukarıdakilerden hangileri İslam Kültürü'nün etkili olduğu bölgelere örnek verilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. Orta Doğu'da şekillenerek batıda Kuzey Afrika'ya, kuzeydoğuda ise Orta Asya'ya kadar geniş bir alana yayılmıştır. Bu yayılışta bilim, adalet ve yardımlaşma gibi değerleri ön planda tutması etkili olmuştur.

Yukarıda hangi kültür bölgesinin özeliklerinden söz edilmiştir?

A) İslam Kültür Bölgesi
B) Avrupa Kültür Bölgesi
C) Latin Amerika Kültür Bölgesi
D) Afrika Kültür Bölgesi
E) Slav-Rus Kültür Bölgesi

2021 / AYT

11. Kapladığı alan bakımından dünyanın önemli kültür bölgelerinden birini oluşturan Avrupa Kültür Bölgesi, geçmişte sadece Avrupa kıtası ile sınırlı iken daha sonra Amerika, Avustralya ve Yeni Zelanda'yı içine alarak genişlemiştir.

Bu kültür bölgesinin genişlemesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Tarımda makineleşme
B) Ulaşımdaki gelişmeler
C) Turizmin çeşitlenmesi
D) Uluslararası ticaretin artışı
E) Dünya nüfusunun artması

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

İLK KÜLTÜR MERKEZLERİ, KÜLTÜR BÖLGELERİNİN OLUŞUMU VE DAĞILIŞI – 2

Test 3

1. Verimli tarım alanları ile su kaynakları etrafında kurulan ilk yerleşmeler, zamanla büyüyerek şehir yerleşmelerine dönüşmüş ve insanlar arasındaki etkileşim daha da artmıştır.

Buna göre medeniyetlerin ilerlemesinde;

I. insanların yerleşik hayata geçmesi,

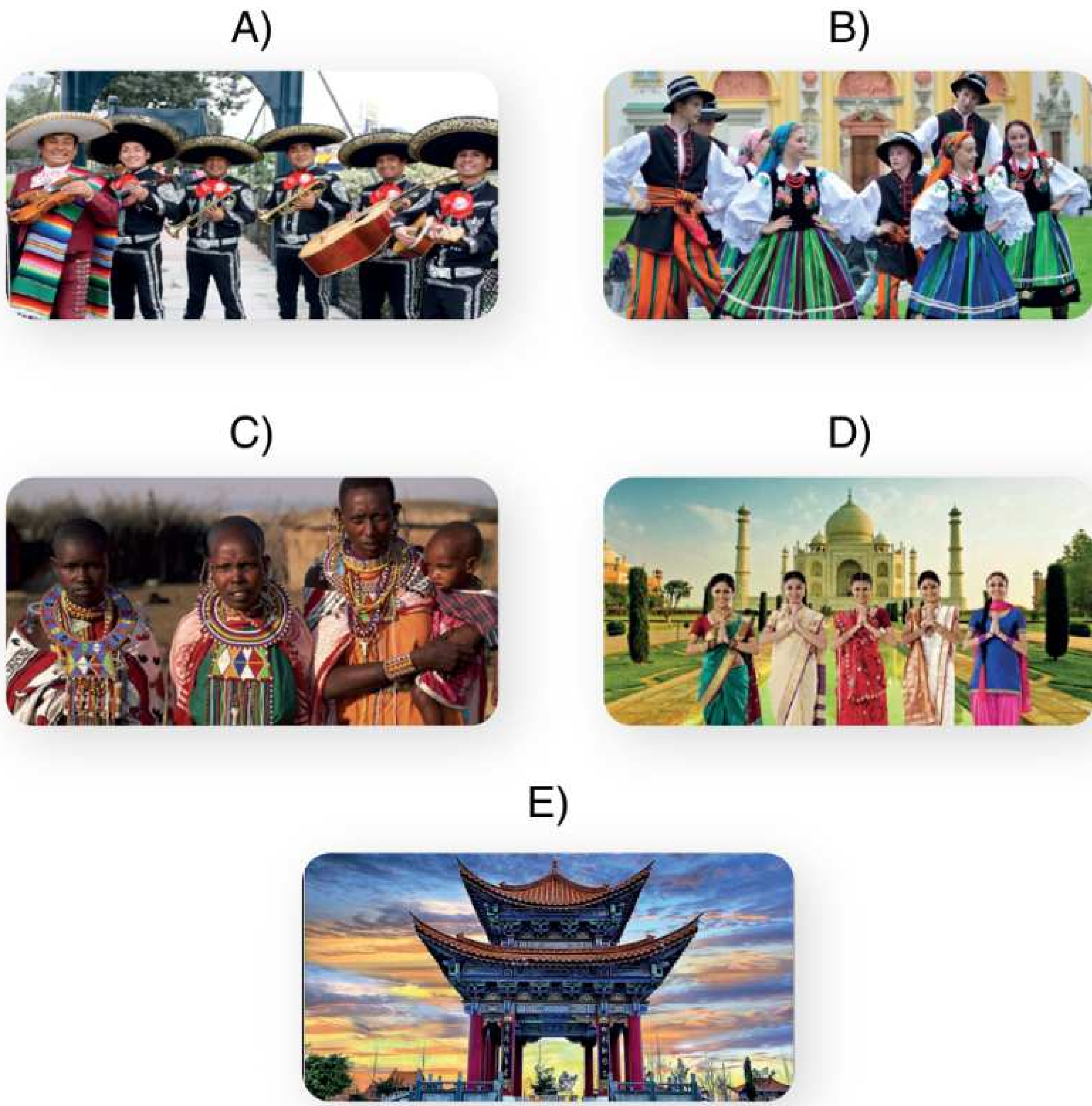
II. ateşin bulunması,

III. yazının icadı

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdaki görsellerden hangisi Latin Amerika kültür bölgesine aittir?

3. Aşağıdaki uygarlıklardan hangisi İndus ve Ganj nehirleri çevresinde kurulmuştur?

A) Çin B) Mısır C) Hint D) Maya E) İnka

4.
- Yunancada iki nehir arası anlamına gelmektedir.
- Güneydoğu Toros Dağları'ndan başlayarak güneyde Basra Körfezi'ne kadar uzanır.
- Buradaki uygarlıkların gelişmesinde verimli tarım alanları ile elverişli iklim koşulları önemli bir etkiye sahiptir.
- Bölgenin düz arazilerden oluşması, önemli göç ve ticaret yolları üzerinde bulunması sık sık istilalara uğramasına ve farklı kültürlerin bu bölgede yaşamasına neden olmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen medeniyet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mezopotamya B) Hint C) Çin D) Mısır E) Aztek

5. Aşağıdakilerden hangisi Akdeniz medeniyetlerinin özellikleri arasında <u>gösterilmez</u>?

A) Fenike, İyonya, Lidya, Yunan ve Roma gibi medeniyetlerden oluşmaktadır.

B) Bu medeniyetlerin çoğu, tarım alanlarının az olmasından dolayı deniz ticaretine yönelmiş ve koloniler kurmuştur.

C) Fenikeliler, kurmuş olduğu ticaret kolonileri sayesinde şehirlerin oluşmasına ciddi katkı sağlamıştır.

D) Lidyalıların dünya uygarlığına sunmuş olduğu en büyük katkı, bugünkü Latin alfabesinin temelini oluşturan alfabeyi bulması olmuştur.

E) Bu medeniyetler, gemi yapımı ile deniz taşımacılığında bulundukları dönemin en ileri seviyesine ulaşmıştır.

6. Aztek, Maya ve Mısır medeniyetleri için;

I. piramitler inşa etmeleri,

II. ılıman kuşakta yaşamaları,

III. kendilerine ait takvim oluşturmaları,

IV. yerleşmelerini yüksek yerlere kurmaları

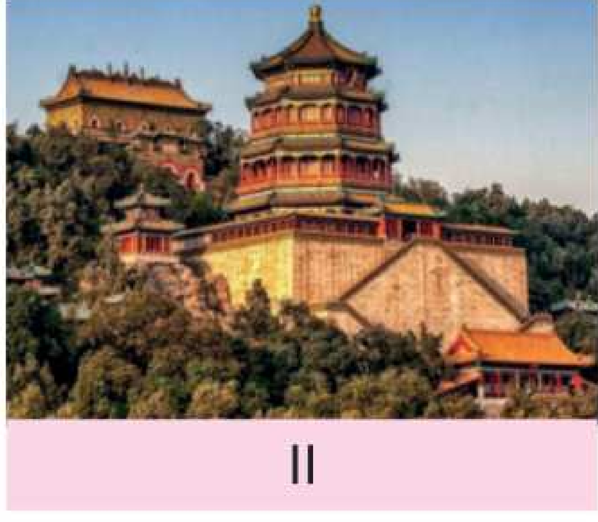
özelliklerinden hangilerinin ortak olduğu söylenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

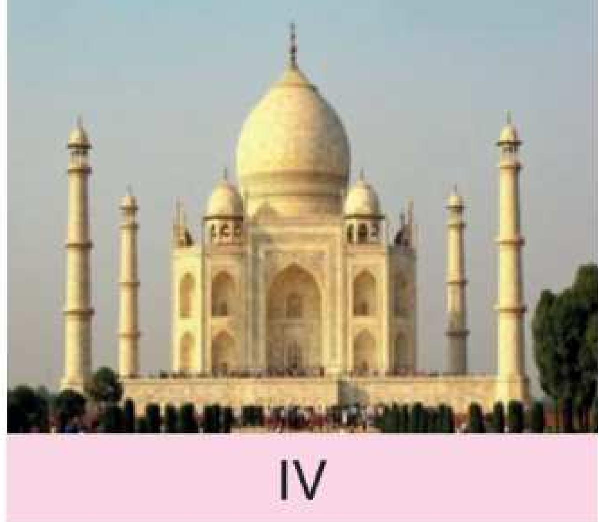
@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7.

I

II

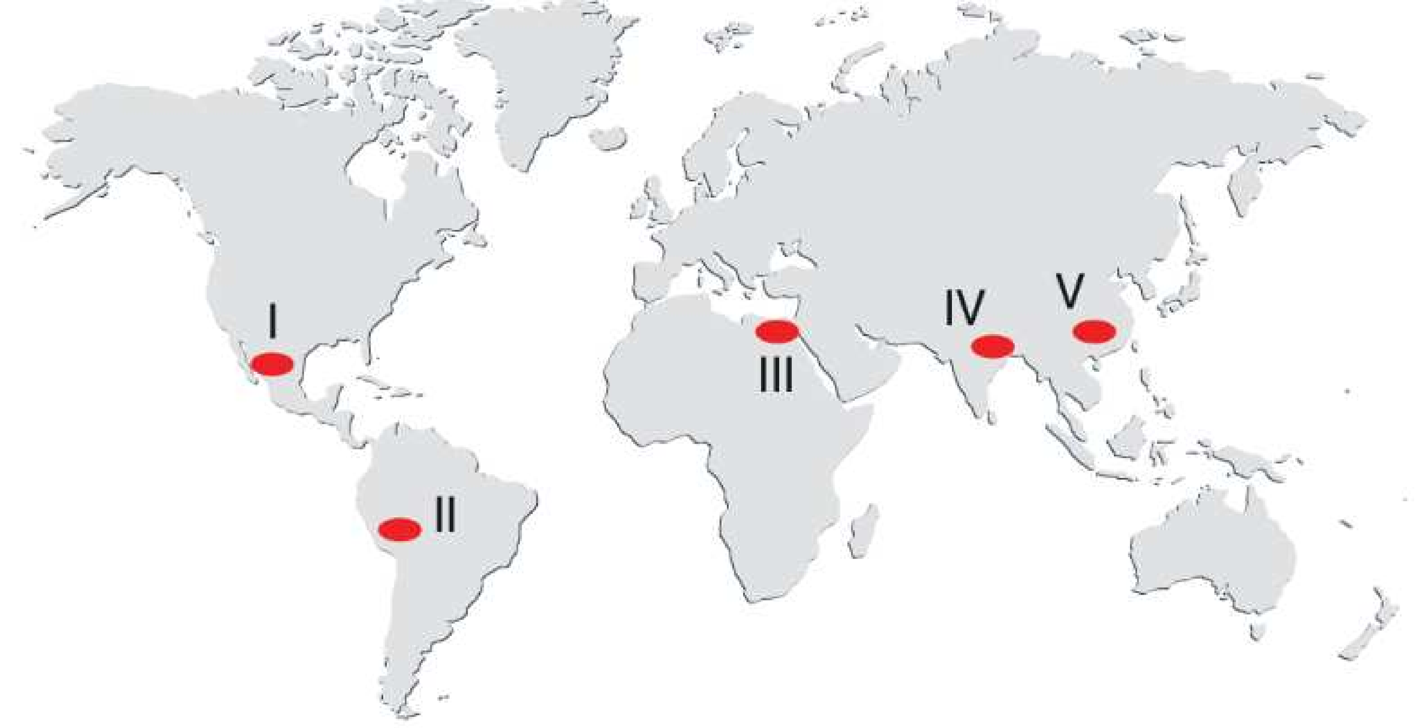

III

IV

Yukarıda verilen görsellerden hangileri batı kültür bölgesi eserleri olarak sayılır?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. İnkalar, Ekvator çevresinde kurulduğundan dolayı şehir ve kalelerini And Dağları'nın yüksek kesimlerine inşa etmiştir. And Dağları Büyük Okyanus'a paralel uzanan sıradağlardır.

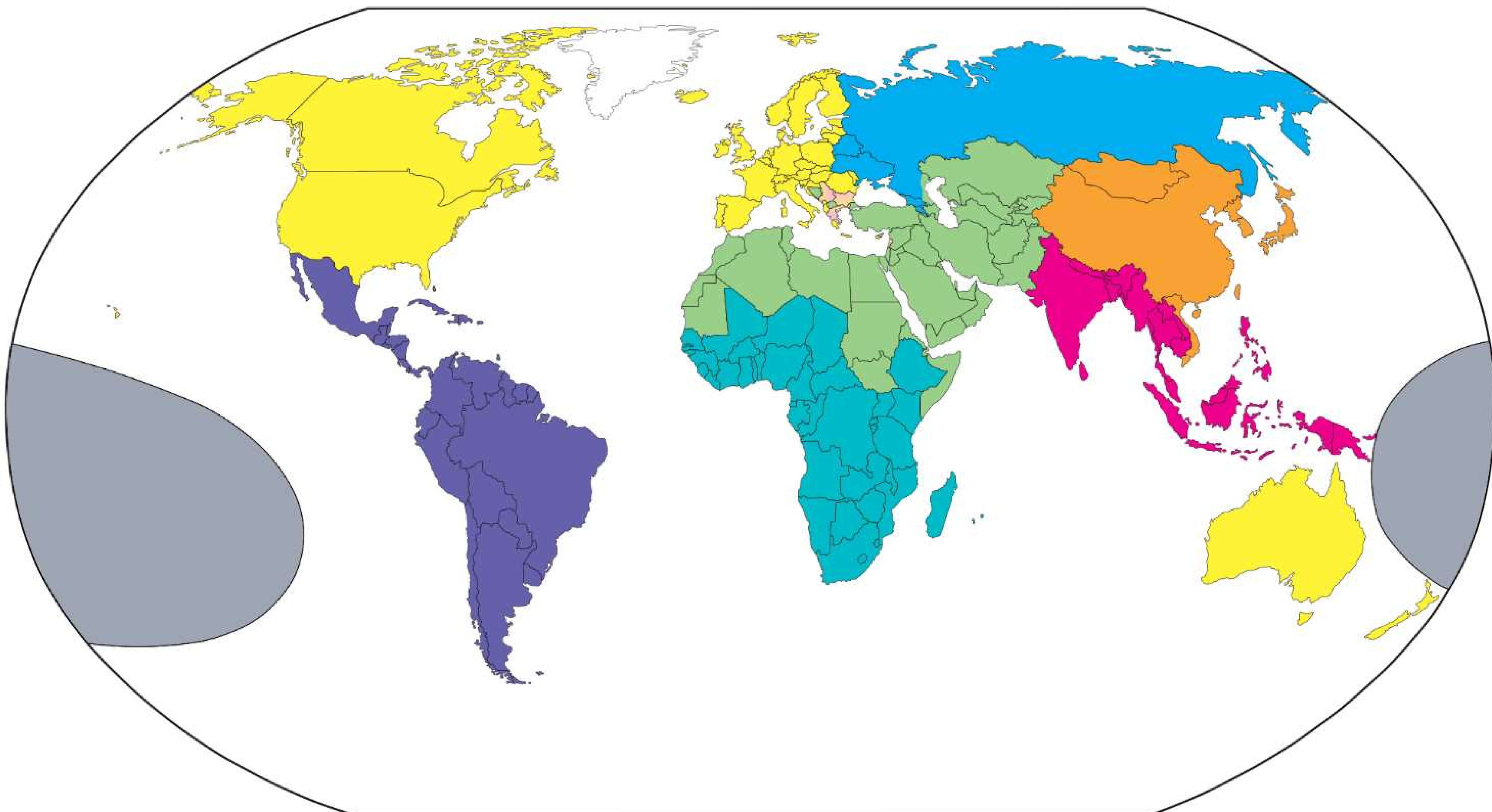

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde İnkaların yaşadığı söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdakilerden hangisi kültürü oluşturan manevi unsurlara örnek verilebilir?**

A) Coğrafi konum
B) Yeryüzü şekilleri
C) İklim özellikleri
D) Simgeler
E) Hukuk kuralları

Batı (Avrupa) Kültürü	Hint Kültürü
Latin Amerika Kültürü	Doğu (Çin) Kültürü
Slav-Rus Kültürü	Afrika Kültürü
İslam Kültürü	Pasifik Kültürü

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. Türk kültürü, ilk olarak Orta Asya'da şekillenmiştir. Orta Asya Türk kültüründe konar göçer yaşam tarzı, bölgedeki iklim ve bitki örtüsünün bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. "Bozkır kültürü" olarak da adlandırılan Türk kültüründe çadır, at ve demirin önemi büyüktür.

Paragraftaki bilgilere göre Türklerin en önemli geçim kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayvancılık B) Ticaret C) Tarım D) Madencilik E) Sanayi

2. Anadolu Selçuklu Devleti ve Beylikler Dönemi'nde yeni bir kültürle tanışmış ve bu kültürün etkisiyle Anadolu medeniyeti şekillenmeye devam etmiştir.

Haritada numaralı alanlardan hangisinde söz konusu dönemlere ait tarihi yapılara rastlanmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Türkler'in Orta Asya'dan göç etmeden önce, aşağıdaki kültürlerden hangisiyle daha çok etkileşim içerisinde olduğu söylenebilir?**

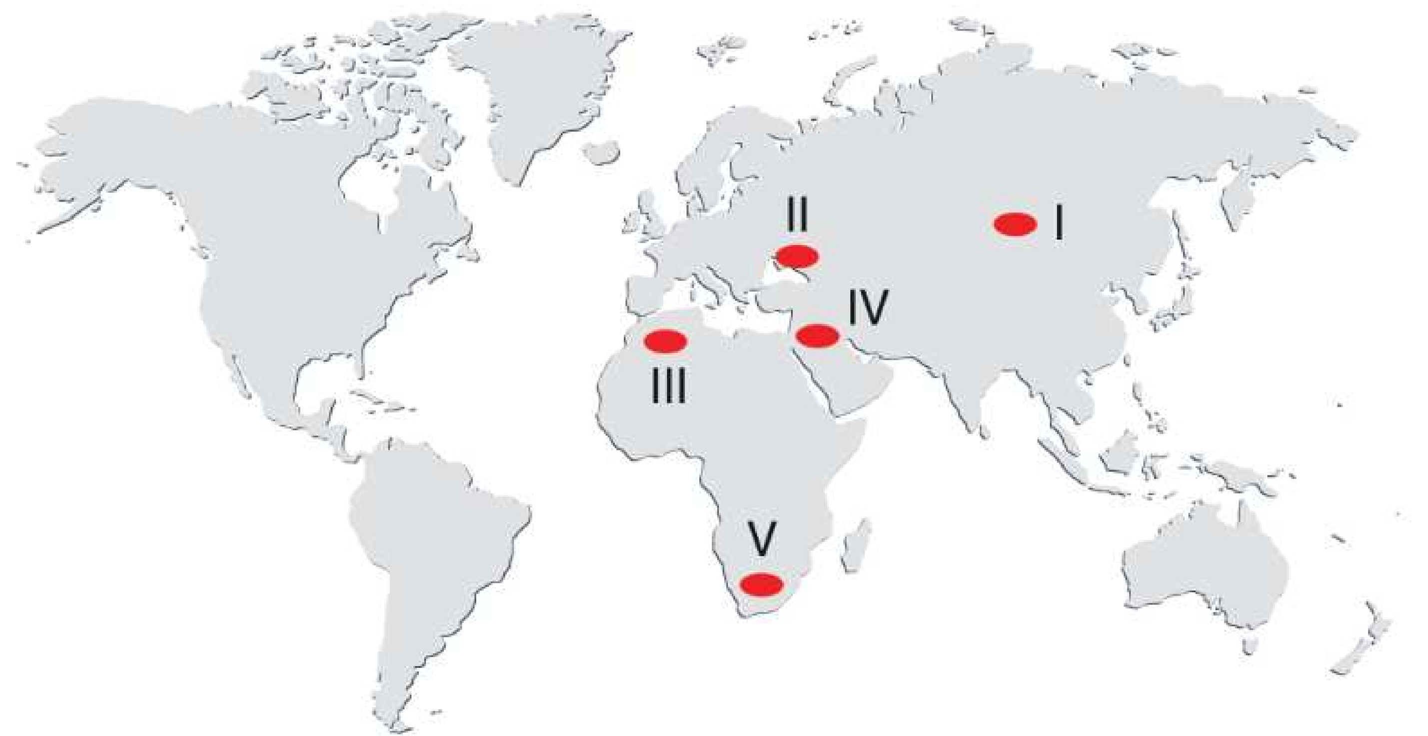
A) Hint B) Yunan C) Moğol D) Pers E) İslam

4. Anadolu, farklı medeniyetlerin kurulup geliştiği bir bölge olmasından dolayı medeniyetler beşiği olarak adlandırılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da kurulan medeniyetlerden biri değildir?

A) Frigler B) Hititler C) İnkalar D) İyonlar E) Lidyalılar

5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan alanların hangisinde Türk kültürüne ait izlere daha az rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Doğu ile batı arasındaki en önemli kapı ve aynı zamanda bir liman kenti olan Efes bu özellikleriyle çağının en etkili kültür ve ticaret merkezi olarak gelişmiştir. Efes, Küçük Menderes Nehri'nin getirdiği alüvyonların denizi doldurmasıyla denizden uzaklaşmış ve ticari yönden zayıflayarak Antik Çağ'daki ihtişamını kaybetmiştir.

Paragrafta söz konusu edilen Efes, hangi uygarlığın önemli bir liman kenti olmuştur?

A) İyonlar B) Frigler C) Sümerler D) Urartular E) Hititler

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Anadolu'da kurulan uygarlıklar, bulundukları bölgenin coğrafi şartlarına bağlı olarak farklı ekonomik faaliyetlerle uğraşmıştır.

Buna göre haritada numaralı uygarlıklardan hangisinde hayvancılık ve madencilik daha çok gelişmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Anadolu kültürünün oluşması; Osmanlı Dönemi'ne ait köprü, han, hamam, su kemeri, saray, köşk vb. mimari yapılar ile Orta Asya'dan getirilerek şekillenen gelenek, görenek gibi değerler sayesinde gerçekleşmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Dönemi'ne ait eserlere örnek verilebilir?

A) Topkapı Sarayı
B) Midas Anıtı
C) Göbeklitepe
D) Perge Antik Kenti
E) Divriği Ulu Cami

9. I. Batı Anadolu'da kurulan bu uygarlık, parayı bularak ticarette takas yöntemini kaldırmıştır.

II. Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında koloniler kurarak deniz ticaretinde gelişmiştir.

III. Kızılırmak Nehri çevresinde kurulan bu uygarlık, Anadolu'da kurulan ilk uygarlık olarak bilinmektedir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen Anadolu uygarlıkları aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III
A)	Hititler	Frigler	Urartular
B)	İyonlar	Hititler	Urartular
C)	Lidyalılar	İyonlar	Hititler
D)	Hititler	İyonlar	Lidyalılar
E)	Lidyalılar	Hititler	İyonlar

10. Paleolitik Çağ'da avcılık ve toplayıcılıkla yaşamını devam ettiren insanlar, hayvan ve bitki türleri bakımından zengin olan Anadolu'yu yurt edinmiştir. Neolitik Çağ'da ise Anadolu'nun sulak ve verimli toprakları çevresine yerleşmeler kurularak tarımsal üretime geçmişlerdir.

Buna göre Anadolu'da Neolitik döneme ait yerleşmelere aşağıdakilerden hangisi örnek verilemez?

A) Çatalhöyük B) Hacılar C) Çayönü
D) Yarımburgaz E) Göbeklitepe

11. Andolu'da Hititler, İyonlar, Urartular, Frigler ve Lidyalılar ilk çağlarda kurulan medeniyetlerdir. Daha sonra Roma, Bizans, Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı Devleti bu topraklarda hüküm sürmüş ve bir çok eser bırakmışlardır.

Buna göre Anadolu ile ilgili olarak;

I. birçok uygarlığa ev sahipliği yaptığı,
II. zengin bir kültürel mirasa sahip olduğu,
III. elverişli bir coğrafi konuma sahip olduğu

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan alanlarla ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Anadolu Selçuklu Devleti I numaralı alanı merkez olarak seçmiştir.
B) Denizcilik alanında faaliyet gösteren İyonlar II numaralı alanda yaşamıştır.
C) Tarımsal faaliyetlerle uğraşan Frigya uygarlığı III numaralı alanda kurulmuştur.
D) Osmanlı Devleti'nin ilk başkenti IV numaralı merkez olmuştur.
E) Yeryüzü şekillerinin dağlık olduğu V numaralı bölgede Urartular yaşamıştır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. İnsanların dinlenme, eğlenme, görme, tanıma gibi amaçlarla ikamet ettiği yerden başka bir yere geçici olarak yaptığı gezilere turizm; bu faaliyetlere katılan kişilere de turist denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi insanları turizme yönelten faktörlerden biri değildir?

A) Gelir düzeyinin artması
B) Eğitim seviyesinin yükselmesi
C) Madencilik faaliyetlerinin gelişmesi
D) Ulaşım sistemlerinin gelişmesi
E) İletişim araçlarının yaygınlaşması

2. Aşağıdakilerden hangisi turizmin ekonomik etkileri arasında gösterilmez?

A) Döviz girdisinin artması
B) Kıyı kirliliğinin artması
C) İstihdam alanı oluşturması
D) Yeni iş alanları oluşturması
E) İnşaat sektörünün gelişmesi

3. I. Kış sporları
II. Termal
III. Deniz
IV. İnanç

Yukarıdaki turizm türlerinden hangilerinin gelişmesinde bulunduğu bölgenin jeolojik yapısı etkili değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. I. Kıyıların koruma altına alınması
II. Milli park sayısının artırılması
III. Sulak alanların kurutulması
IV. Ulaşım olanaklarının iyileştirilmesi

Yukarıdakilerden hangileri turizmin bir ülkede gelişmesi için yapılan faaliyetler arasında gösterilmez?

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

5. Aşağıdakilerden hangisi turizmin sosyo-kültürel etkileri arasında gösterilmez?

A) Barış sürecine katkı sağlaması
B) Dil ve kültür etkileşiminin yaşanması
C) Hoşgörü ve saygının artması
D) Yeni iş sahaları oluşturması
E) Farklı kültürleri tanıma

6.

Haritada taranarak gösterilen yerlerin önemli ölçüde turist çekmesinde;

I. ilgi çekici doğal güzelliklerin ve kıyıların bulunması,
II. vahşi doğal hayatın izlenmesi ve milli parkların bulunması,
III. kış sporlarının yaygın olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

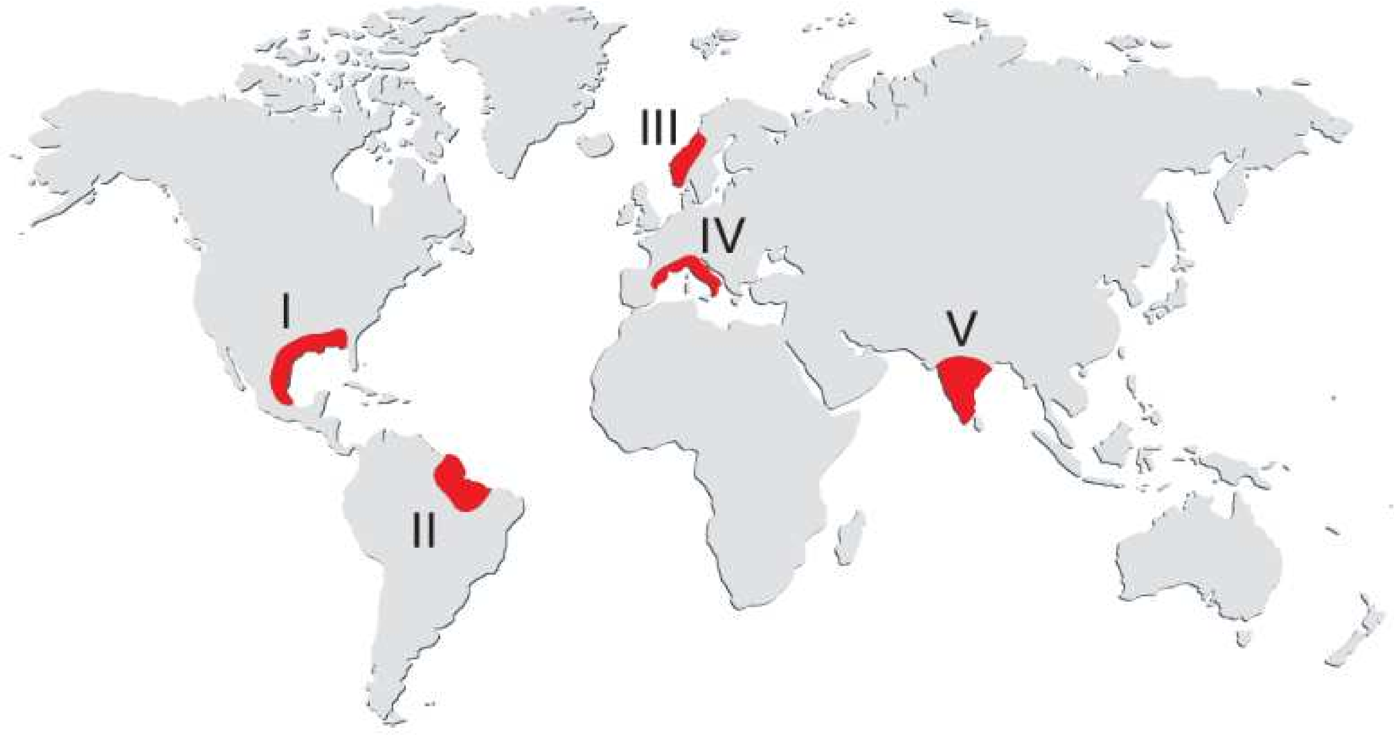
7. Aşağıdaki tabloda Antik Çağ'ın yedi harikası ile bulunduğu ülkeler eşleştirilmiştir.

	Eser	Ülke
I.	Rodos Heykeli	Türkiye
II.	Artemis Tapınağı	Yunanistan
III.	İskenderiye Feneri	Mısır
IV.	Babil'in Asma Bahçeleri	Irak

Buna göre yapılan eşleştirilmelerden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Genellikle yaz aylarını kapsayan ve deniz turizmi olarak adlandırılan kıyı turizmi kum, deniz ve güneş özellikleri ile birlikte en fazla yapılan turistik faaliyetler içerisinde yer alır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde kıyı turizminin gelişmesi beklenmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Turizm II. Dünya Savaşı'ndan sonra gelişmiş ülkelerde gelir düzeyi yüksek insanlar tarafından icra edilmeye başlanmıştır. Zaman geçtikçe hemen hemen bütün ülkelerde turizm faaliyetleri açısından bir artış görülmektedir.

Turizm faaliyetlerin ortaya çıkmasında;

I. sanayileşme ve şehirleşmenin etkisiyle yeşil alanların azalması,
II. stres, yorgunluk ve gürültüden kurtulma ihtiyacı,
III. gelir düzeyinin artması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. Millî park alanı olarak belirlenen yerler;

I. endemik bitki türleri,
II. soyu tükenen hayvan türleri,
III. görülmeye değer doğal oluşumları

özelliklerinden hangileri ile ön plana çıkar?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. Gelişmekte olan bir çok ülkenin ilerleme ve kalkınmasında turizm oldukça önemli bir yere sahiptir. Turizmin bu tür ülkelerde istihdamın oluşması dış borç ödemelerine katkı sağlanması alt ve üst yapı hizmetlerinin iyileştirilmesi gibi getirilen vardır. Özellikle İspanya, Yunanistan, Portekiz ve Türkiye gibi ülkelerin dış ticaret açığını turizmden elde ettiği gelirlerle kapatmaya çalıştığı söylenebilir.

Yukarıdaki paragrafa başlık olarak aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

A) İnsanları Turizme Yönelten Nedenler
B) Turizmin Ekonomik Etkileri
C) Turizmin Politik Etkileri
D) Turizmin Ekolojik Etkileri
E) Turizmin Sosyal ve Kültürel Etkileri

12. Turizm faaliyetine katılan insanlar; gittikleri yerlerde gezme, eğlenme, dinleme vb. şeylere ihtiyaç duyar ve bu yerlere bir çok alanda katkı sunar.

Buna göre turizm;

I. ekonomik,
II. politik,
III. sosyal

unsurlarından hangileri bakımından ülkeler arası etkileşime katkı sunar?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. **Gözlem**: Yükselti arttıkça sıcaklık ve nem miktarı azalır.

Sonuç: Yüksek kesimlerde, yaşam koşulları alçak kesimlere göre daha elverişsizdir.

Aşağıda verilen uygarlıklardan hangisinin kuruluş yeri, yukarıdaki bilgilerle uyuşmamaktadır?

A) İnka B) Mısır C) Hint D) Çin E) Lidya

2. Uluslararası önem taşıyan ve korunmaya değer doğal oluşumlara ve kültürel varlıklara UNESCO tarafından Dünya Mirası statüsü verilir ve bunlar Dünya Kültürel ve Doğal Mirası Listesi'ne alınır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Dünya Miras Listesi'nde yer alan hem kültürel hem de doğal varlıklarımıza örnek verilebilir?

A) Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri
B) Hierapolis - Pamukkale
C) Divriği Ulucamii ve Darüşşifası
D) Safranbolu şehri
E) Truva Antik Kenti

3. Aşağıdaki haritada Ankara ve Çanakkale illeri gösterilmiştir.

Ankara'dan Çanakkale Şehitliği'ne en kısa kara yolu ile giden öğrencilerin aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisini görmesi beklenemez?

A) İnegöl Ovası
B) Obruk Platosu
C) Uludağ
D) Uluabat Gölü
E) Susurluk Nehri

4. Aşağıdaki haritada ilk yerleşmelerin ve kültür merkezlerinin bulunduğu alanlardan biri koyu renkle gösterilmiştir.

Buna göre;

I. verimli tarım alanlarına sahip olması,
II. zengin su kaynaklarına sahip olması,
III. iklim koşullarının elverişli olması

özelliklerinden hangileri ilk yerleşim alanlarından biri olmasında etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

5. **Edremit-Kuşadası arasında uzanan Ege kıyıları, aşağıdaki kıyı tiplerinden hangisine örnektir?**

A) Enine kıyı
B) Boyuna kıyı
C) Ria kıyı
D) Dalmaçya kıyı
E) Kalanklı kıyı

6.

Haritada numaralarla gösterilen yerlerdeki platolarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. yerdeki plato lavlarla kaplıdır.
B) II. yerdeki platoda karstik şekiller bulunur.
C) III. yerdeki platoda buğday üretimi yaygındır.
D) IV. yerdeki platoda sanayi ve ticaret gelişmiştir.
E) V. yerdeki platonun yükseltisi en fazladır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. I. Su kaynaklarının varlığı

II. İklim koşullarının elverişli olması

III. Zengin petrol yataklarının varlığı

IV. Turistik eserlerin yaygın olması

Yukarıdakilerden hangileri, Mezopotamya uygarlıklarının ortaya çıkmasında etkili olan unsurlar arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

8. Tarımla uğraşan bir çiftçiyim. Baraj yapılmadan önce kuru tarım yapmakta ve kırmızı mercimek yetiştirmekte iken, baraj yapıldıktan sonra sulamalı tarıma geçtik. Başta pamuk olmak üzere bir çok bitki yetiştiriyoruz. Böylece hem ürün çeşidi hem de verim artışı sağlanmış oldu.

Yukarıdaki parçaya göre, çiftçinin aşağıdaki yerlerden hangisinde yaşadığı söylenebilir?

A) Menteşe Yöresi B) Taşeli Platosu

C) Harran Ovası D) Bafra Ovası

E) Ergene Havzası

9. Aşağıdaki haritada bazı şehirler gösterilmiştir.

Bu şehirlerden hangileri, küresel ticaret merkezlerine örnek verilebilir?

A) New York ve Şanghay B) Şam ve Kahire

C) Londra ve Tiflis D) Paris ve Sofya

E) Hong Kong ve La paz

10.

Yukarıdaki haritada numaralandırılan alanların hangisinde kuraklığa bağlı olarak bitki örtüsünün seyrek olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2023 / AYT

11. Aşağıdaki haritada bazı alanlar kırmızı renkle gösterilmiştir.

Buna göre haritada aşağıdaki hangi büyük kültür bölgesini temsil edecek alan <u>bulunmaz</u>?

A) Batı Avrupa Kültür Bölgesi

B) Slav-Rus Kültür Bölgesi

C) Latin Amerika Kültür Bölgesi

D) Afrika Kültür Bölgesi

E) İslam Kültür Bölgesi

12. Kültürel miras öğeleri somut olan ve somut olmayan kültürel miras unsurları şeklinde ikiye ayrılır.Tarihi kentler, binalar, arkeolojik sitler, kültürel alanlar ve kültürel nesneler somut olan kültürel miras öğelerini oluşturur.

Aşağıdaki somut olan kültürel miras öğelerinden hangisi Şanlıurfa ilimizde yer alır?

A) Göbeklitepe B) Safranbolu Evleri

C) Akdamar Kilisesi D) Ayasofya Cami

E) Mevlana Müzesi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SİMÜLASYON TESTİ

1. Coğrafya öğretmeni Hayati Bey; öğrencileri İbrahim, Yusuf ve Zeliha'ya birer proje konusu vermiş, bu proje konularını bir sonraki derste sınıfa sunmalarını istemiştir.

- İbrahim'e, Çin'den Avrupa'ya kadar uzanan demir yolu projesini,
- Yusuf'a, Hazar Gölü ve çevresindeki doğal gazın önce Türkiye'ye, sonrasında ise Avrupa'ya taşınmasını sağlayacak olan projeyi,
- Zeliha'ya, Karadeniz ile Akdeniz arasındaki bağlantıyı sağlayarak uluslararası ticari hacmi artıracak ve deniz trafiğini rahatlatacak projeyi vermiştir.

Buna göre öğrencilerin hazırlayacağı projeler, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	İbrahim	Yusuf	Zeliha
A)	Demir İpek Yolu	Mavi Akım doğal gaz boru hattı	Kanal İstanbul
B)	Demir İpek Yolu	Trans Anadolu doğal gaz boru hattı	Kanal İstanbul
C)	Trans Sibirya demir yolu	Mavi Akım doğal gaz boru hattı	Kanal İstanbul
D)	Trans Sibirya demir yolu	Trans Anadolu doğal gaz boru hattı	Demir İpek Yolu
E)	Marmaray	Trans Anadolu doğal gaz boru hattı	Demir İpek Yolu

2. I. Hint
II. Çin
III. Mezopotamya

Yukarıdaki uygarlıkların ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Asya Kıtası'nda kurulmuşlardır.
B) Akarsu çevrelerinde kurulmuşlardır.
C) Verimli tarım topraklarına sahiptirler.
D) Hint Okyanusu'na kıyıları vardır.
E) Ilıman iklim özellikleri görülür.

3.

Öğretmen: Arkadaşlar! Turizmin etkileri nelerdir?

Farklı ülke ve bölgeler arasındaki bağlar güçlenir. Farklı kültür, din, dil, etnik grup ve yaşam tarzları insanların birbirlerini tanımasına ve toplumlar arasında hoşgörü ortamı oluşmasına katkı sağlar.

Umut: Gelişmekte olan birçok ülkenin ilerleme ve kalkınmasında turizm oldukça önemli bir yere sahiptir. Turizmin bu tür ülkelerde istihdamın oluşması, dış borç ödemelerine katkı sağlanması, alt ve üstyapı hizmetlerinin iyileştirilmesi gibi getirileri vardır.

Gazi: Uluslararası ilişkilerde toplumların ve ülkelerin arasındaki ilişkilerin gelişmesinde turizm önemli bir etkiye sahiptir. Yakın ya da uzaktaki bir ülkeyi görmek, tanımak, o ülkeyle iletişime geçmek genellikle turizm sayesinde gerçekleşir. İnsanlar, yurt dışına yapacağı turistik gezilerde öncelikle ilişkilerin iyi olduğu ülkeleri tercih eder.

Serap

Yukarıdaki öğretmen-öğrenci diyaloğunda öğrencilerin turizmin etkileri ile ilgili yaptıkları açıklamalar aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru eşleştirilmiştir?

	Umut	Serap	Gazi
A)	Sosyal	Ekonomik	Politik
B)	Ekonomik	Sosyal	Politik
C)	Politik	Ekonomik	Sosyal
D)	Sosyal	Politik	Ekonomik
E)	Ekonomik	Politik	Sosyal

4. Yat ve kruvaziyer turizmi, özelikle Batı Anadolu kıyılarında bulunan ada, yarımada, koy ve körfezlerde gelişmiştir.

Buna göre yat ve kruvaziyer turizminin aşağıdaki şehirlerden hangisinde gelişmesi beklenemez?

A) İzmir
B) Sinop
C) Marmaris
D) Kuşadası
E) Bodrum

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

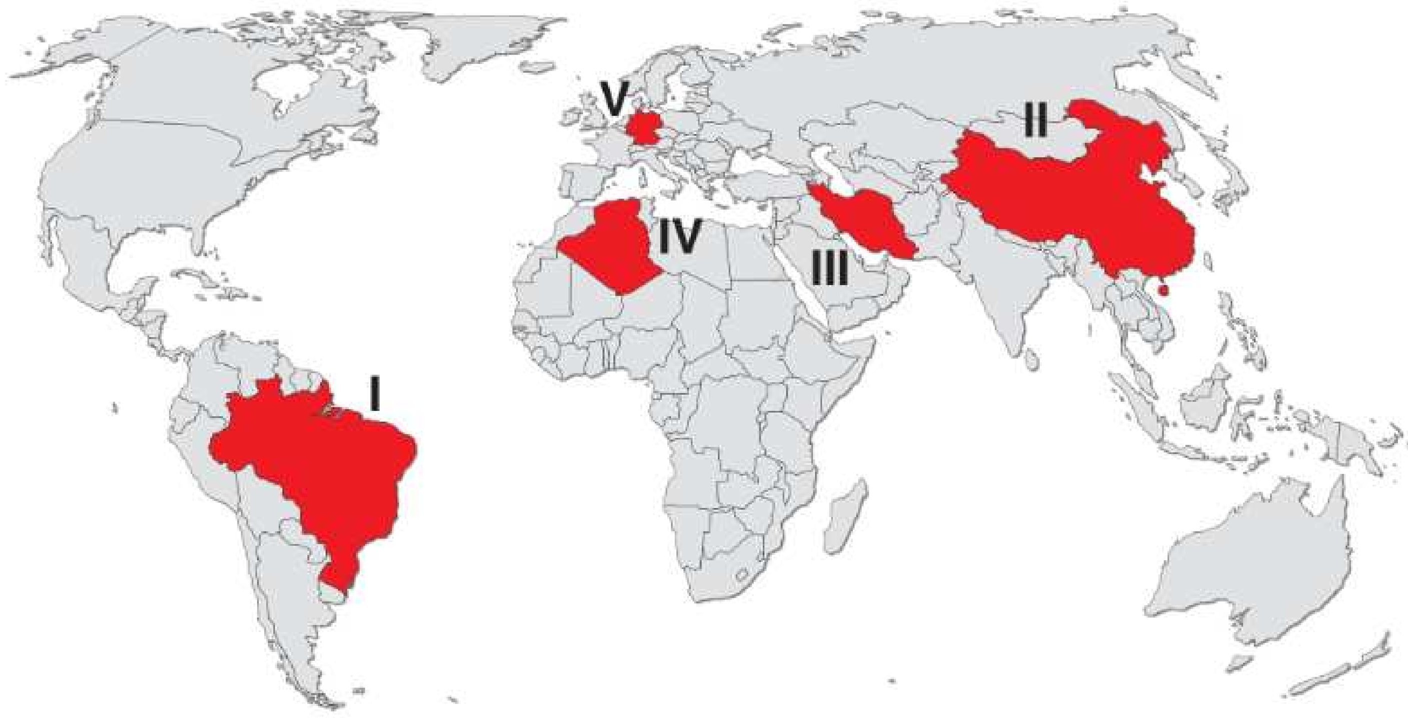
5. İki girişimci, kurmayı planladığı tesisleri ve bu tesisleri kurarken dikkate alacağı unsurları aşağıdaki gibi belirtmiştir:

Kuracağım petrokimya tesislerinin Körfez ülkelerinde olması benim için önemli. Böylece ham maddeye kolayca ulaşacağım.

Kuracağım tekstil fabrikası, Muson Asya'sındaki yoğun nüfuslu ülkelerden biri olmalı. Böylece pazarlama konusunda sıkıntı yaşamayacağım.

Buna göre yatırımcıların sırasıyla haritada numaralandırılan bölgelerden hangilerinde tesis kurması uygun olur?

A) I – II
B) III – II
C) III – IV
D) V – I
E) V – IV

6. **Bir ülkede;**

I. halkın gelir düzeyinin yükselmesi,
II. ulaşım olanaklarının gelişmesi,
III. eğitim ve kültür seviyesinin yükselmesi

gelişmelerinden hangileri ticari faliyetleri canlandırır?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

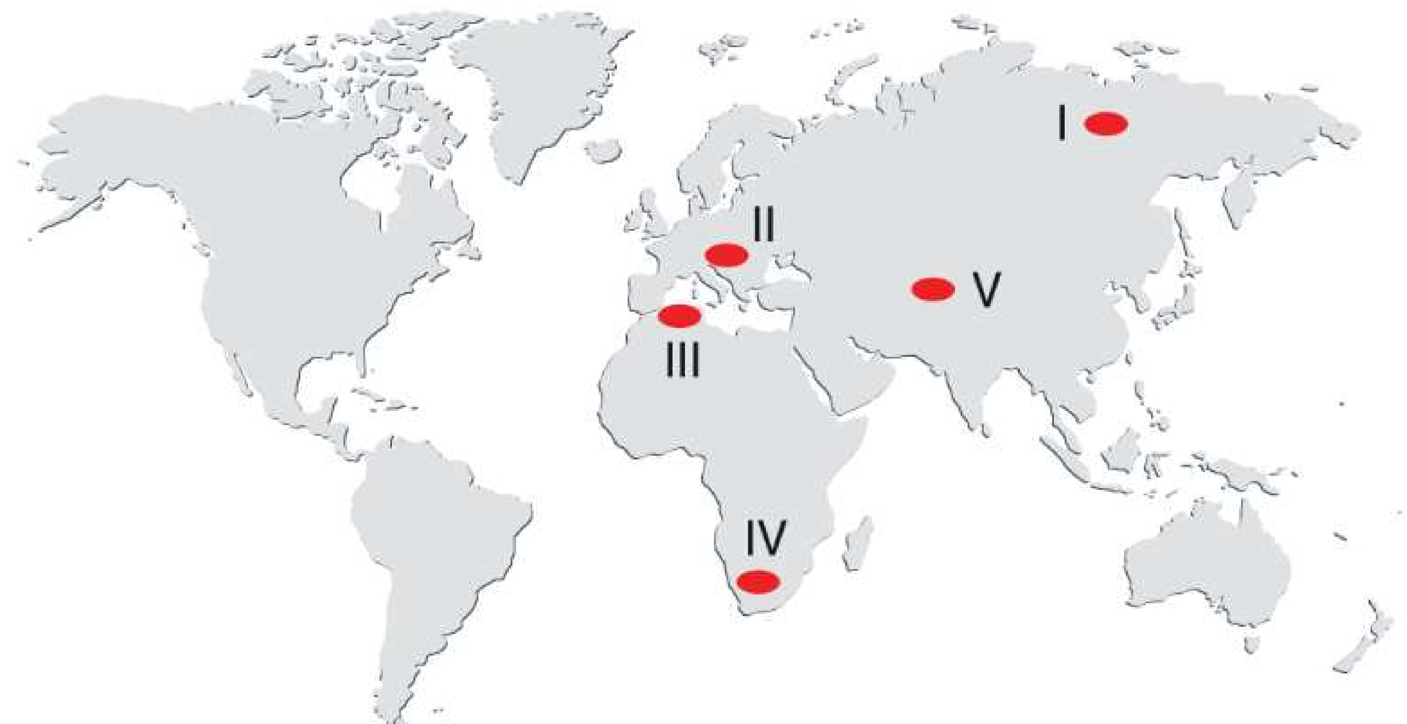
7. Aşağıdaki haritada Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı'nın (TANAP) güzergâhı gösterilmiştir.

Haritada gösterilen güzergâh göz önüne alınırsa, Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı'nın aşağıdaki ülkelerin hangisinden geçtiği söylenemez?

A) Azerbaycan
B) Ermenistan
C) Gürcistan
D) Arnavutluk
E) Yunanistan

8. Türk kültürünün izlerini ve coğrafi derinliğini batıda 20° doğu boylamında; Macaristan'daki Gül Baba Tekkesi'nden doğuda 100° doğu boylamındaki Doğu Türkistan'da tarım havzasına; güneyde Somali – Etiyopya – Sudan'dan kuzeyde Sibirya'ya kadar olan sahada görmek mümkündür.

Buna göre haritada numaralandırılan yerlerin hangisinde Türk kültürünün etkisi en azdır?

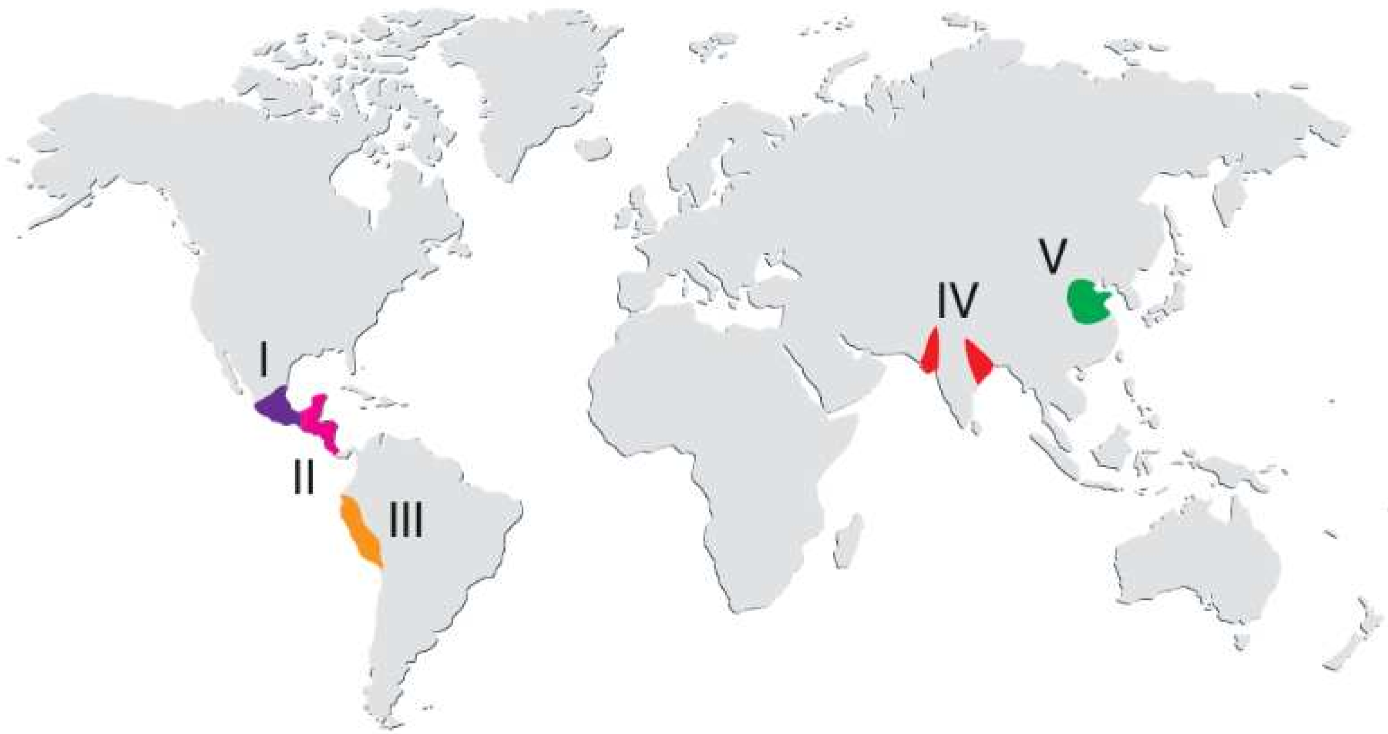
A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

9.

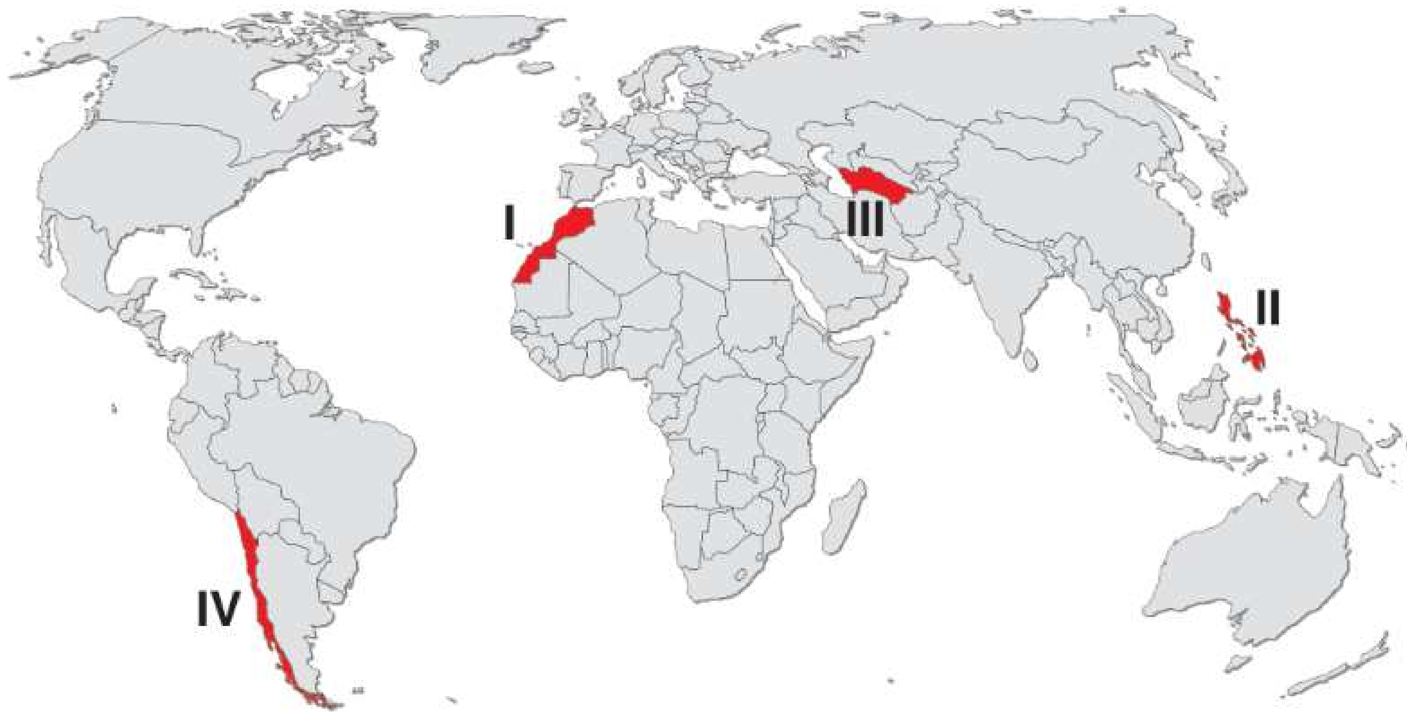
Atalarım, Büyük Okyanus'a paralel uzanan And Dağları üzerinde yaşamış olan İnkalardır. İnka uygarlığı yıl boyu sıcak ve nemli bir iklim bölgesinde kurulduğu için şehir ve kalelerini And Dağları'nın yüksek kesimlerine inşa etmiştir. Taş işçiliğinin gelişmiş olduğu bu medeniyete ait mimari eserlerde kusursuz bir şekilde yontulup parlatılmış büyük taş bloklar kullanılmıştır. Temel geçim kaynağı tarım (özellikle patates tarımı) olan İnkalar, bunun yanı sıra Güneş'in hareketlerini izlemede uzmanlaşmış ve Güneş saatini yapmıştır.

Yukarıda verilen açıklamaların ait olduğu uygarlık, harita üzerindeki numaralı alanlardan hangisinde yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. İslam kültürü; Orta Doğu'da şekillenerek batıda Kuzey Afrika'ya, kuzeydoğuda ise Orta Asya'ya kadar geniş bir alana yayılmıştır.

Buna göre haritada gösterilen numaralı bölgelerin hangilerinde İslam kültürünün etkisi diğerlerinden daha fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

11. Aşağıdaki tabloda bazı ülkelerin 2017 yılında ağırladığı turist sayılarıyla bu turistlerden elde edilen gelirler gösterilmiştir.

Ülkeler	Turist sayısı (Milyon kişi)	Turizm geliri (Milyar dolar)
Fransa	86,9	60,7
İspanya	81,8	68
ABD	76,9	210,7
Çin	60,7	35,6
Almanya	37,5	39,8

Tabloda verilen bilgilerden faydalanılarak,

I. Turist başına en fazla harcama yapılan ülke ABD'dir.

II. Turist başına en az harcama yapılan ülke Çin'dir.

III. İspanya'nın turizm geliri, Çin ve Almanya'daki turizm geliri toplamından fazladır.

IV. Almanya'ya en fazla turist, Türkiye'den gitmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

12. I. Etrafının çöl ve denizlerle çevrili olması diğer medeniyetlerle etkileşimini azaltarak kendine özgü ve uzun ömürlü bir medeniyet olmasını sağlamıştır.

II. İpek böcekçiliği ve ipek üretimi, İpek Yolu'nun ortaya çıkmasına ve ticaretin gelişmesine katkı sağlamıştır.

III. Baharat Yolu'nun başlangıcında olduğundan ticaret gelişmiştir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen uygarlıklar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

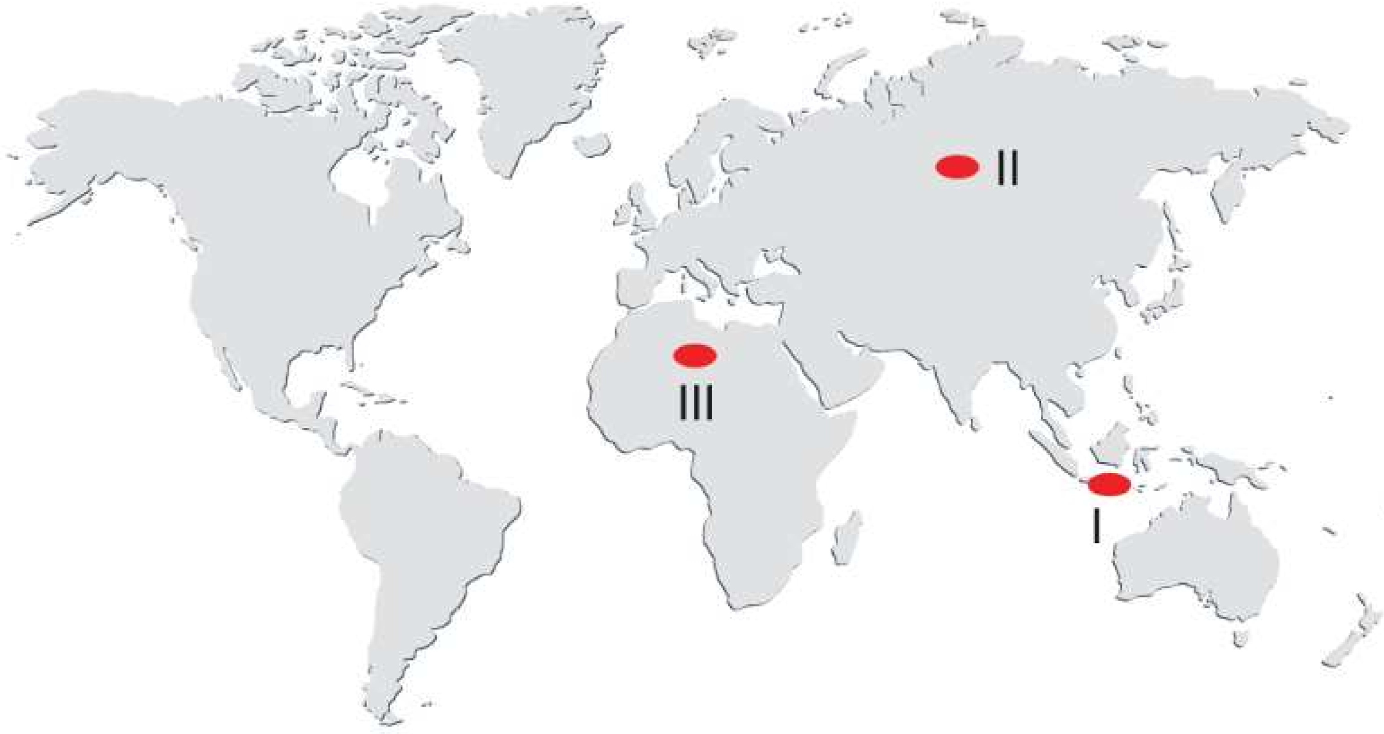
	I	II	III
A)	Aztek	Maya	İnka
B)	İnka	Aztek	Maya
C)	Mısır	Çin	Hint
D)	Mezopotamya	Hint	Çin
E)	Hint	Yunan	Fenike

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 7

1.

Yukarıdaki haritada numaralandırılan alanlarda bulunan biyomlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Yağmur ormanı	İğne yapraklı orman	Çöl
B)	Ilıman çayır	Savan	İğne yapraklı orman
C)	Yağmur ormanı	Çöl	Çalılık
D)	Çöl	Tundra	Yağmur ormanı
E)	Savan	Çalılık	Tundra

2. Doğa olaylarının bir yerde normal seyrinin dışına çıkarak o güne kadar görülmeyen ya da çok nadir görülen olaylar şeklinde gerçekleşmesine "ekstrem olaylar" denir. Oluşum kökenine göre ekstrem doğa olaylarını astronomik, meteoroloji-hidrometeoroloji ve jeoloji-jeomorfoloji kökenli olmak üzere üçe ayırabiliriz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi jeoloji ve jeomorfoloji kökenli ekstrem doğa olaylarına örnek verilebilir?

A) Kuraklık
B) Meteor düşmesi
C) Volkanik patlamalar
D) Sel ve taşkın
E) Tropikal siklonlar

3. İstanbul Limanı'ndan hareket eden bir gemi aşağıdaki ülkelerden hangisinin limanlarına ulaşmak için başka ülke kara sularından geçmek zorundadır?

A) Gürcistan
B) İran
C) Bulgaristan
D) Suriye
E) Ukrayna

4. Aşağıda verilen şehir ve bu şehirde görülen yaygın ekonomik fonksiyon eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Şehir	Ekonomik fonksiyon
A)	Tokyo	Sanayi
B)	Oxford	İdari
C)	Hamburg	Liman
D)	Essen	Maden
E)	Hong Kong	Ticaret

5. I. Evlilik yaşının yükseltilmesi
II. Aile planlaması çalışmalarının yapılması
III. Ailelere çocuk başına ücret ödenmesi
IV. Çalışan annelerin doğum izinlerinin uzatılması

Yukarıdakilerden hangileri, nüfus artış hızını yükseltmeye yönelik politikalar izleyen ülkelerin uygulamaları arasında yer alabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

6. I. Aşırı yağışlar, şiddetli rüzgâr, sis ve don olayı ulaşımda aksamalar neden olmaktadır.
II. Toprağın yapısı ve humus miktarı tarımsal üretimde oldukça etkilidir.
III. Makine kullanımındaki artış, tarım ve sanayi üretimde artışa neden olmaktadır.
IV. Gelir düzeyinin yükselmesine bağlı olarak insanların ihtiyaçları da çeşitlenmiştir.

Yukarıdakilerden hangileri üretim, dağıtım ve tüketimi etkileyen doğal faktörlere örnek verilebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. **Türkiye'de verimli tarım alanlarının azalmasında;**

I. tarım arazilerine fabrikaların kurulması,

II. tarım arazilerine yerleşim alanlarının kurulması,

III. engebeli tarlalarda erozyonun etkili olması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

8. Aşağıdaki haritada, Türkiye'de pamuk üretiminin yapıldığı alanlar gösterilmiştir.

• 10 bin ton pamuk

Buna göre pamuk üretiminin yapıldığı alanların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çernozyom toprak türü yaygındır.

B) Yaz mevsimi serin ve yağışlıdır.

C) Yıllık yağış miktarı 1500 mm'nin üzerindedir.

D) Yağışlar en fazla kış mevsiminde görülür.

E) Yeryüzü şekilleri dağlık ve engebelidir.

9.
- Dini yapıların restore edilmesi
- Arkeolojik alanların ziyarete açılması
- Etnografya müzelerinin yaygınlaştırılması

Yukarıdaki faaliyetlere bağlı olarak, aşağıdaki turizm türlerinin hangisinin gelişmesi beklenir?

A) Kültür turizmi B) Deniz turizmi C) Kongre turizmi D) Kış turizmi E) Termal turizm

10. Ham maddesini odunun yanı sıra bazı bitkiler ile atık kağıtların oluşturduğu kağıt sanayisi Türkiye'de önemli bir faaliyet koludur.

Ham madde durumu dikkate alındığında aşağıdaki şehirlerin hangisinde kağıt fabrikasının yer alması beklenmez?

A) Çaycuma (Zonguldak) B) Dalaman (Muğla) C) Taşköprü (Kastamonu) D) Balıkesir E) Karapınar (Konya)

11.
- Rotterdam (Hollanda)
- Marsilya (Fransa)
- Hamburg (Almanya)

Yukarıdaki şehirlerin etkilerinin geniş olmasına neden olan ortak fonksiyon aşağıdakilerden hangisidir?

A) Liman B) Maden C) Turizm D) Tarım E) Kültürel

12. Kapladığı alan bakımından dünyanın en büyük kültür bölgesini oluşturmaktadır. Coğrafi Keşiflere kadar sadece Avrupa'yı kapsayan bu kültür, daha sonra Amerika, Avustralya ve Yeni Zelanda'yı da içine alarak diğer kültür bölgelerini etkilemiştir.

Yukarıda söz konusu olan kültür bölgesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Batı Kültür Bölgesi

B) Slav-Rus Kültür Bölgesi

C) Afrika Kültür Bölgesi

D) Çin Kültür Bölgesi

E) Hint Kültür Bölgesi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. BÖLÜM

KÜRESEL ORTAM : BÖLGELER VE ÜLKELER – II
(ÜLKELERİ TANIYALIM, KÜRESEL VE BÖLGESEL ÖRGÜTLER, ÇATIŞMA BÖLGELERİ)

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- KITALARIN VE OKYANUSLARIN ÖNEMİNDEKİ DEĞİŞMELER
- TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİK KONUMU
- GELİŞMİŞ VE AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERİN ÖZELLİKLERİ
- TARIM – EKONOMİ İLİŞKİSİ VE DOĞAL KAYNAKLARIN VERİMLİ KULLANILMASI
- ULUSLARARASI ÖRGÜTLER VE ÇATIŞMA BÖLGELERİ

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

Bu bölümdeki konularda başarılı olmak için tarihsel süreçte kıta ve okyanusların önemindeki değişmelerin, Türkiye'nin jeopolitik konumunun, gelişmiş ve az gelişmiş ülke kriterleriyle bu özellikleri yansıtan örnek ülkelerin, küresel ve bölgesel örgütlerin faaliyet alanlarının, dünyadaki çatışma bölgeleri ve çatışma nedenlerinin iyi öğrenilmesi gerekir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Jeopolitikte Etkili Olan Unsurlar	
Değişmeyen unsurlar	Coğrafi konum
	Jeolojik ve jeomorfolojik özellikler
	Ülkelerin coğrafi şekli
	İklim
	Su
	Coğrafi bütünlük
Zaman	
Değişen unsurlar	Ekonomik değerler
	Politik değerler
	Askerî değerler
	Sosyal kültürel değerler
	Bilimsel ve teknolojik değerler

Gelişmiş bir ülke olan ABD'nin New York şehrinden bir cadde

Gelişmekte olan ülkelerden Nepal'de Nagarkot şehrinden bir cadde

Gelişmiş Ülkelerin Özellikleri
Gelir dağılımı daha dengelidir.
Kişi başına düşen milli gelir yüksektir.
Nüfusun büyük bir bölümü sanayi ve hizmet sektöründe istihdam edilir. Tarım sektöründe çalışanların oranı azdır.
Nüfus artış hızı düşüktür.
Sağlık ve eğitim hizmetleri gelişmiştir.
Altyapı gelişmiştir.
Tarımda modern yöntemler kullanılır.
Araştırma geliştirme faaliyetlerine ayrılan kaynak yüksektir.
Doğum ve ölüm oranları düşüktür.
Kentsel nüfus fazladır. Nitelikli işgücü fazladır.
Okuryazarlık oranı yüksektir.
Teknolojik imkânlar fazladır.
Toplumun geneli çekirdek ailelerden oluşur.

Gelişmekte Olan Ülkelerin Özellikleri
Gelir dağılımı daha dengesizdir.
Kişi başına düşen milli gelir düşüktür.
Nüfusun büyük bir bölümü tarım sektöründe istihdam edilir.
Nüfus artış hızı yüksektir.
Sağlık ve eğitim hizmetleri yetersizdir.
Altyapı yetersizdir.
Tarımda ilkel yöntemler kullanılır.
Araştırma geliştirme faaliyetlerine ayrılan kaynak düşüktür.
Doğum ve ölüm oranları yüksektir.
Kırsal nüfus fazladır. Nitelikli işgücü azdır.
Okuryazarlık oranı düşüktür.
Teknolojik imkânlar azdır.
Toplumun geneli geniş ailelerden oluşur.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 1

KITALARIN VE OKYANUSLARIN ÖNEMİNDEKİ DEĞİŞİMLER

1. 1880 yılında yapımına başlanan ve 1914 yılında tamamlanan Panama Kanalı, Orta Amerika'nın dar bir kesiminde Atlas Okyanusu ile Büyük Okyanusu deniz ulaşımı açısından birbirine bağlar. Kanal açılmadan önce gemiler Güney Amerika Kıtası'nı dolaşıyor, Atlas Okyanusu'ndan Büyük Okyanus'a geçmek için Güney Amerika'nın güneyinde bulunan doğal su yolunu kullanıyordu.

Panama Kanalı'nın açılmasıyla önemini kaybeden bu doğal su yolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bering Boğazı
B) Macellan Boğazı
C) Hürmüz Boğazı
D) Babülmendep Boğazı
E) Malakka Boğazı

2.
- Ümit Burnu'nun önemini kaybetmesi
- Akdeniz limanlarının öneminin artması
- Batı Avrupa ile Hindistan arasındaki deniz yolunun kısalması

Yukarıdaki değişimlere neden olan yapay su yolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Panama Kanalı
B) Kiel Kanalı
C) Süveyş Kanalı
D) Korint Kanalı
E) St. Lawrance

3. Coğrafi Keşifler öncesinde ham madde zenginliği denince Asya Kıtası akla gelirdi.

Aşağıdaki kıtalardan hangisinin keşfedilmesiyle Asya Kıtası'nın konumsal önemi azalmıştır?

A) Afrika
B) Okyanusya
C) Amerika
D) Avrupa
E) Antarktika

4. Tarih boyunca kıtaların, okyanusların ve denizlerin jeopolitik değeri coğrafi gelişmelere bağlı olarak değişiklik göstermiştir. Geçmişten günümüze kıta ve okyanusların konumsal öneminin değişmesinde; siyasi gelişmeler, doğal kaynaklar, teknolojik yenilikler ve ulaşım alanındaki gelişmeler etkili olmuştur.

I. Coğrafi Keşifler,
II. İpek ve Baharat yolları,
III. Süveyş ve Panama kanalları

Buna göre yukarıdakilerden hangilerine bağlı olarak kıtaların konumsal değerinin değiştiği söylenebilir?

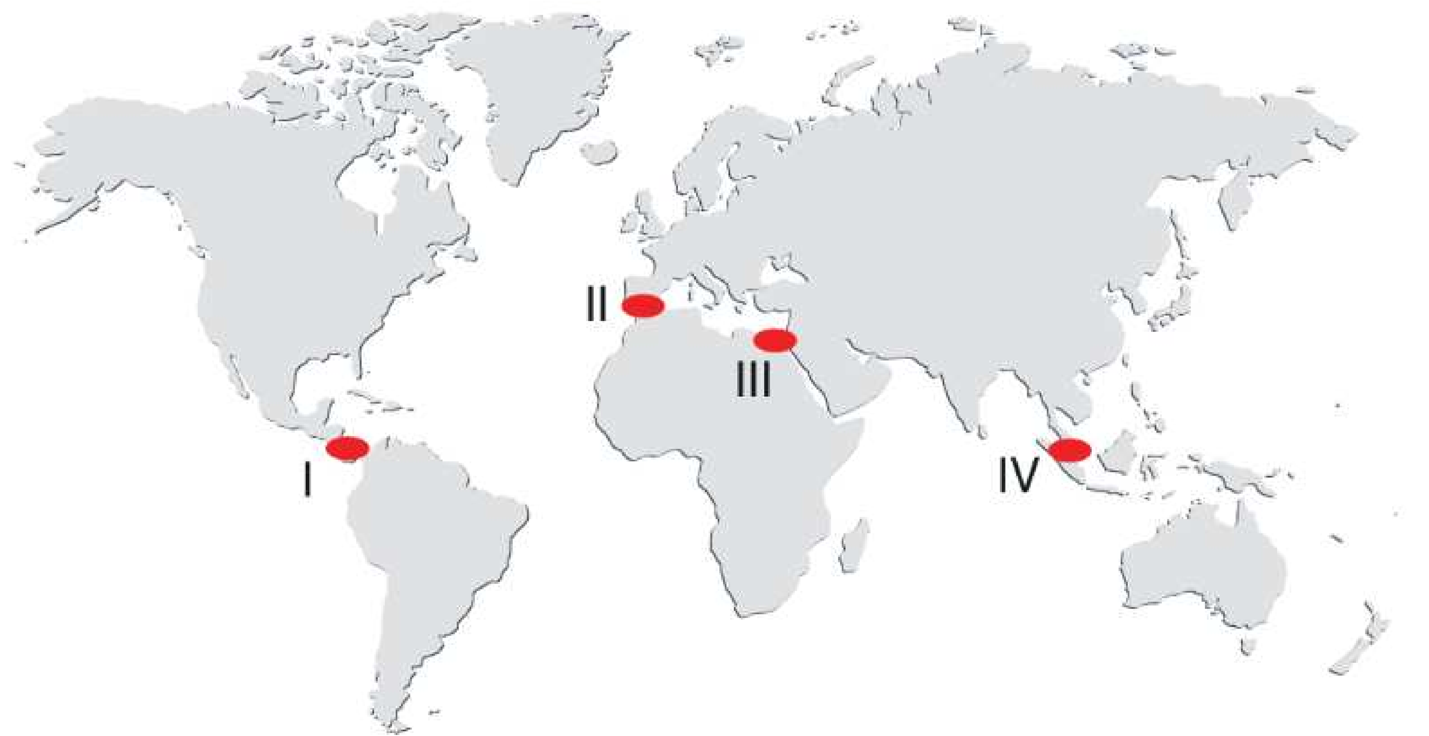
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

5. Önemli ticari ürünlerin taşındığı İpek ve Baharat yolları güzergâhları Orta Çağ boyunca, konumları sayesinde ön plana çıkan bölgeler olmuştur. Bu yollara hâkim olan devletlerde siyasi ve ekonomik olarak gelişme göstermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelere örnek verilebilir?

A) İran
B) Arjantin
C) Malezya
D) Japonya
E) Nijerya

6. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan alanların hangileri yapay su yollarıdır?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Orta Çağ boyunca ipekli kumaşların ve baharatın Avrupa'ya taşınmasında Hint Okyanusu ile Akdeniz limanları arasında en kısa yolun Mısır'dan geçmesi bölgeyi konumsal açıdan önemli hâle getirmiştir. Ancak Coğrafi Keşifler ile Hindistan'a ulaşan farklı yolların bulunması, Akdeniz kıyısındaki Mısır liman kentlerinin değer kaybetmesine sebep olmuştur. Coğrafi Keşiflerden sonra konumsal önemini kaybeden Mısır, 1869'dan itibaren Süveyş Kanalı'nın ulaşıma açılmasıyla tekrar önem kazanmıştır. Süveyş Kanalı'nın önemli özelliklerinden biri de petrolün sanayileşmiş Batı Avrupa ülkelerine taşınması için kullanılan en kısa deniz yolu olmasıdır. Süveyş Kanalı sayesinde Hint Okyanusu ile Atlas Okyanusu arasında yapılan deniz ticaret yolu büyük oranda kısalmış ve ülkenin konumsal önemi yeniden artmıştır.

Yukarıdaki metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Ülkelerin, kıtaların ya da okyanusların konumsal önemi zaman içinde değişebilir.

B) Ulaşım güzergâhlarının değişimiyle, limanların önemi artar ya da azalır.

C) Süveyş Kanalı, Mısır'ın ekonomisine büyük katkı sağlamıştır.

D) Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Mısır'ın jeopolitik önemi artmıştır.

E) Süveyş Kanalı, Kızıldeniz ile Hint Okyanusu'nu birbirine bağlamıştır.

8. I. Atlas Okyanusu'na kıyısı olan limanların,

II. Akdeniz'e kıyısı olan limanların,

III. İpek ve Baharat yollarının

Coğrafi Keşifler ile yukarıdakilerden hangilerinin öneminin azaldığı söylenebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

9. I. Panama Kanalı'nın açılmasıyla Macellan Boğazı'nın önemi azalmıştır.

II. Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Cebelitarık Boğazı'nın önemi azalmıştır.

III. Ümit Burnu'nun keşfi Akdeniz kıyısındaki limanların önemini artırmıştır.

Yukarıdaki bilgilerden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

10. Sömürgecilik faaliyetleri; yeni keşfedilen Büyük Okyanus'taki adalar, Afrika'nın batı ve güney kıyıları ile Amerika Kıtası'nda yoğunlaşırken bu kıta ve okyanusları da konumsal açıdan önemli hale getirmiştir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinin sömürge devletlerinin istilasına uğradığı söylenemez?

A) Brezilya B) Meksika C) İngiltere D) Endonezya E) Filipinler

11. Orta Doğu ülkelerindeki petrolün gelişmiş ülkelere ticareti ile birlikte bazı su yollarının önemi artmıştır.

Bu su yollarına;

I. Hürmüz,

II. Babülmendep,

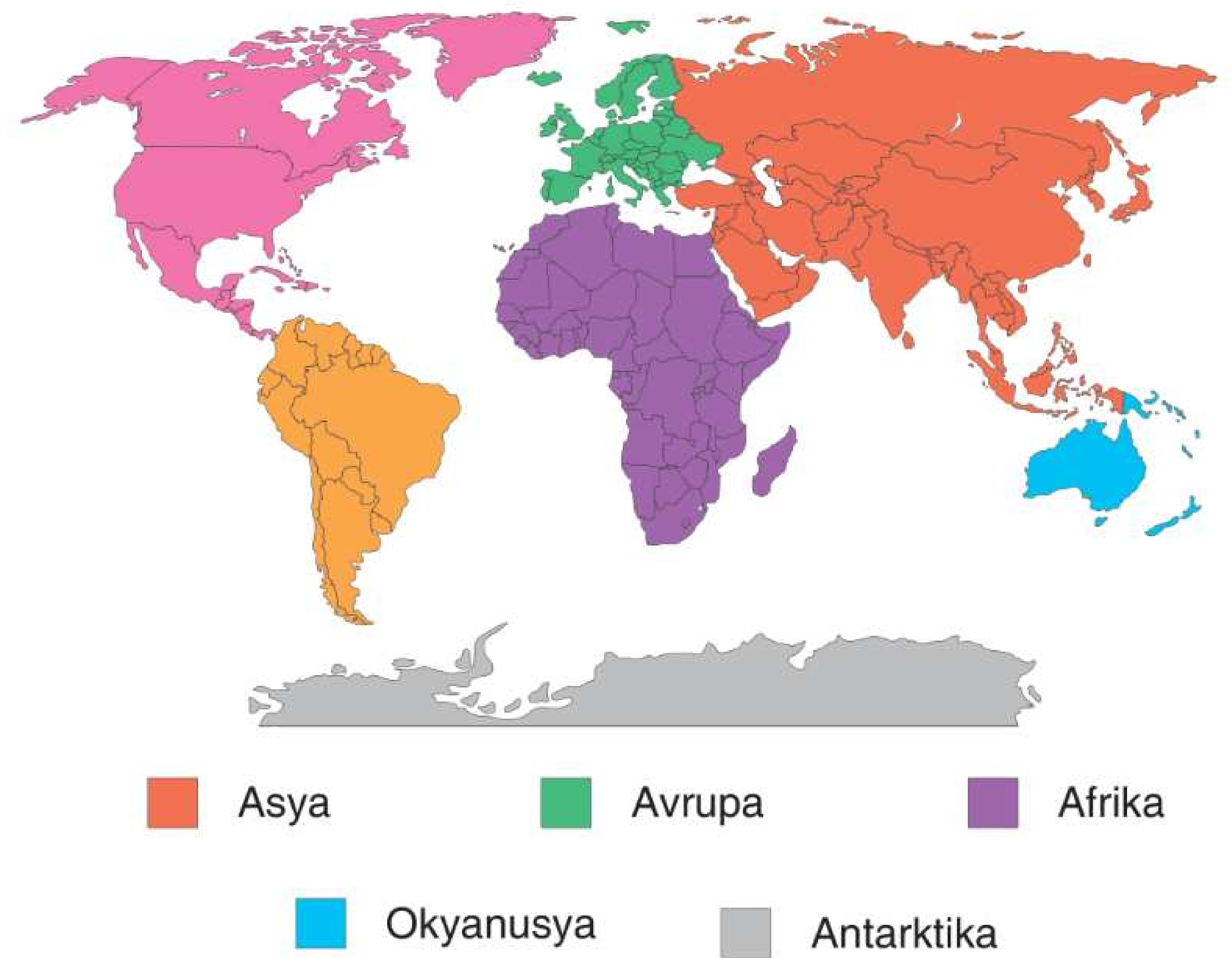
III. Panama,

IV. Süveyş

boğaz ve kanallarından hangileri örnek verilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) I, II ve III D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

12. Bilimsel araştırmalar açısından değer taşıyan kıta, Dünya tatlı su potansiyelinin %70'ine sahiptir.

Söz konusu kıta aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asya B) Avrupa C) Afrika D) Antarktika E) Okyanusya

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİK KONUMU

1. **Türkiye'nin jeopolitik öneminin artmasında;**

I. bor mineralleri,

II. orman alanları,

III. transit yol ağı

unsurlarından hangilerinin gelecekte etkili olacağı söylenir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

2. Dünya ekonomisinde enerji kaynaklarının taşınması önemli bir konudur. Özellikle petrol ve doğal gazın tankerlerle taşınması çevre kirliliği riskini artırırken pahalı olması da bu enerji kaynaklarının boru hatlarıyla taşınmasına neden olmaktadır.

Hazar bölgesi doğal gaz ve petrolünün Avrupa ülkelerine taşınmasında geliştirilen projeler dikkate alındığında;

I. Türkiye,

II. Mısır,

III. Azerbaycan,

IV. Romanya

ülkelerinden hangileri bu güzergâhta jeopolitik öneme sahip değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

3. Ülkelerin jeopolitik konumu etkileyen faktörler değişen, değişmeyen unsurlar ve zamandır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi jeopolitik konumu etkileyen değişen unsurlar arasında sayılmaz?

A) Siyasi değerler

B) Coğrafi bütünlük

C) Askeri değerler

D) Bilimsel ve teknolojik değerler

E) Sosyal ve kültürel değerler

4. I. Dış piyasalarda, Türkiye'de üretilen tekstil ürünlerine talebin fazla olması

II. Azerbaycan ve Irak petrollerinin Türkiye toprakları üzerinden Akdeniz'e ulaştırılması

III. Bazı ülkelerin Türkiye'de arazi satın alarak organik tarım yapmaları

Yukarıdaki ekonomik gelişmelerin hangilerinde Türkiye'nin jeopolitik konumu doğrudan etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) II ve III E) I, II ve III

5. Jeopolitik, bir ülkenin sahip olduğu fiziki ve beşerî unsurlar ile dünya üzerindeki konumunun dış siyasetine etkisidir. Jeopolitik konumu belirleyen beşerî özellikler değişebilir özellikte iken konum ve fiziki coğrafya özellikleri kısa sürede değişiklik göstermez.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin değişimi diğerlerinden daha kısa sürede gerçekleşebilir?

A) Coğrafi konum

B) Jeolojik ve jeomorfolojik özellikler

C) Coğrafi bütünlük

D) Ekonomik etkinlikler

E) İklim özellikleri

6. Kıbrıs Adası, Türkiye'nin millî güvenliği için büyük bir önem arz eder. Ada, askerî müdahale gerektirecek durumlarda hava üssü olarak destek sağlayacak bir noktadadır. Kıbrıs, Anadolu'nun güney kıyılarındaki İskenderun ve Mersin limanlarının güvenliği ile Akdeniz ve Orta Doğu'daki ticari faaliyetlerin sürdürülebilirliği için de kilit bir konumda bulunur.

Bu bilgilere göre Kıbrıs'ın;

I. güvenlik,

II. ekonomik,

III. kültürel

faktörlerin hangilerinde Türkiye'ye katkı sağladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin çevresindeki jeopolitik bölgeler gösterilmiştir.

Haritadaki bilgilere göre,

I. Türkiye, üç büyük kıtanın birbirine en çok yaklaştığı bölgede yer alır.

II. İstanbul ve Çanakkale boğazları Karadeniz ve Akdeniz arasında ticaretin yapılmasını sağlar.

III. Türkiye, enerji kaynaklarının üretim ve tüketim bölgeleri arasında köprü görevi yapar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

8. **Aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'nin jeopolitik konumunun önemine katkısı daha azdır?**

A) Transit ticaret yolları üzerinde bulunması

B) Çok sayıda uluslararası düzeyde örgüte üye olması

C) Akdeniz iklim kuşağında yer alması

D) Dünyanın önem arz eden yer altı kaynaklarına sahip olması

E) Önemli petrol güzergâhlarının üzerinde bulunması

9. **Türkiye'nin sahip olduğu jeopolitik konumun önemini;**

I. Karadeniz Havzası, Balkanlar, Kafkasya, Orta Doğu ve Orta Asya'nın oluşturduğu coğrafyanın merkezinde yer alması,

II. tarihin ilk çağlarından bu yana ulaşım açısından yakın coğrafyanın can damarı olan İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahip olması,

III. dünyanın önemli petrol ve doğal gaz rezervlerinin olduğu Orta Doğu ve Hazar Havzası ile komşu olup bu enerji kaynaklarının Avrupa'ya ulaştırılmasında kavşak noktada bulunması

unsurlarından hangileri artırır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

10. Jeopolitik, bir ülkenin sahip olduğu fiziki ve beşerî unsurlar ile dünya üzerindeki konumunun dış siyasetine etkisidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin zaman içinde değişen jeopolitik özellikleri arasında yer alır?

A) İki kıta üzerinde yer alması

B) Yeryüzü şekillerinin kısa mesafelerde değişmesi ile iklim çeşitliliğinin görülmesi

C) Komşu ülkelere göre zengin su kaynaklarına sahip olması

D) Genç nüfus potansiyelinin yüksek olması

E) İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahip olması

✓ BUNLARI İYİ ÖĞREN

Türkiyenin sahip olduğu jeopolitik konumun önemini artıran başlıca unsurlar şunlardır:

- Karadeniz Havzası, Balkanlar, Kafkasya, Orta Doğu ve Orta Asya'nın oluşturduğu coğrafyanın merkezinde yer alır.
- Üç taraflı denizlerde çevrilidir. Tarihin ilk çağlarından bu yana ulaşım açısında yakın coğrafyanın can damarı olan İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahiptir.
- Dünya'nın önemli petrol ve doğal gaz rezevrlerinin olduğu Orta Doğu ve Hazar Havzası ile komşu olup bu enerji kaynaklarının Avrupa'ya ulaştırılmasında kavşak noktada bulunur.
- BM, NATO, Avrupa Konseyi, Ekonomik İş Birliği ve Kakınma Teşkilatı, Karadeniz Ekonomik İş Birliği Teşkilatı, G-20, İslam İş Birliği Teşkilatı gibi kuruluşlara üyeliği jeopolitik önemini daha da artırmaktadır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 3

ÜLKELER NEDEN FARKLI GELİŞMİŞTİR?

1. I. Ortalama yaşam süresi
II. Eğitim seviyesi
III. Nüfus yoğunluğu
IV. Teknoloji kullanımı

Yukarıdakilerden hangileri ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde kullanılan ölçütlerdendir?

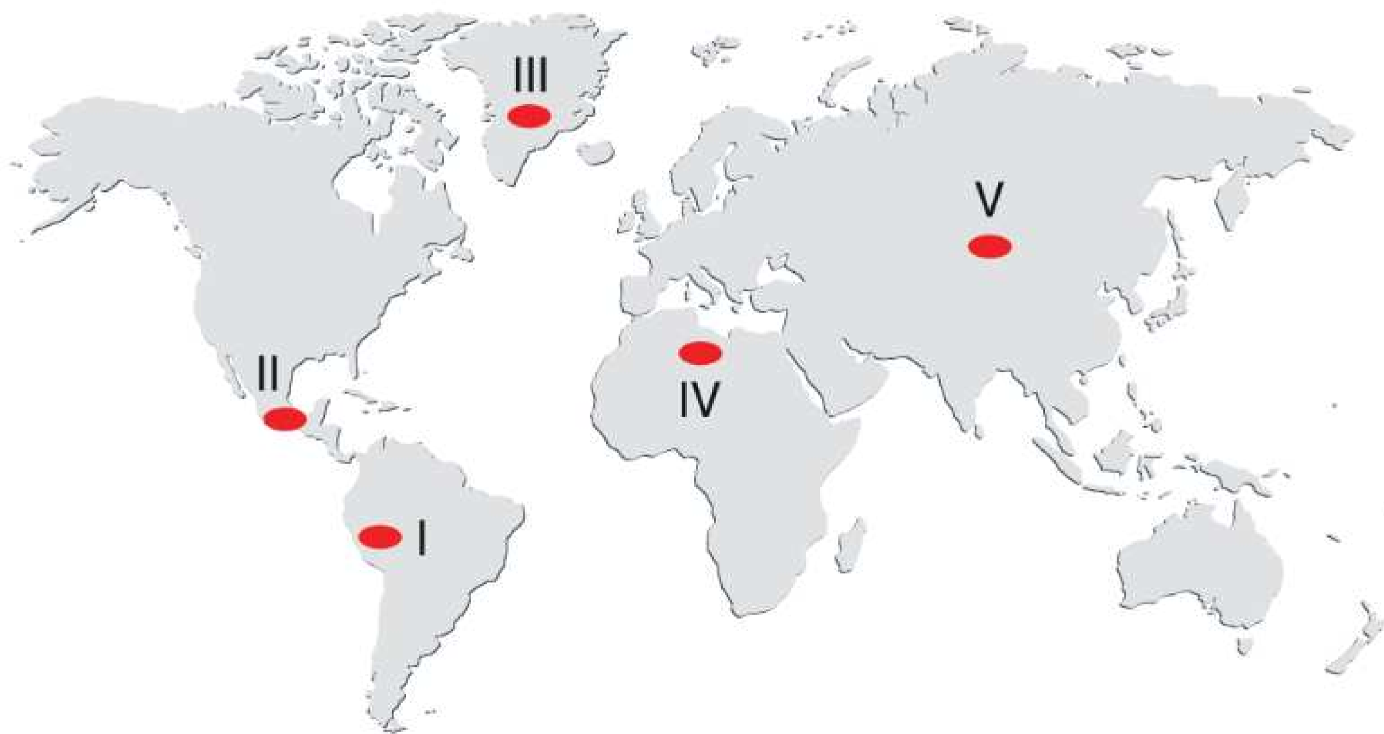
A) Yalnız III B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III E) I, II ve IV

2. Sermaye, ham madde, teknoloji, pazar ve nitelikli iş gücüne sahip ülkeler dünya çapında önde gelen gelişmiş ülkelerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelere örnek verilemez?

A) ABD B) Çin C) Meksika D) Japonya E) Almanya

3. Ülkelerin ekonomik özelliklerinin farklı olmasında hem doğal hem de beşerî faktörler etkilidir. Dağlık alanların çokluğu, çöller ve buzullar gibi sınırlayıcı doğal faktörler bazı ülkelerin hatta bir ülke içerisindeki iki farklı bölgenin gelişmişlik seviyesinde farklılık oluşturabilir.

Buna göre haritada numaralandırılan bölgelerin hangisinin gelişmesinde doğal koşulların olumsuz etkisi diğerlerinden daha azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. "Yaşadığım ülke, ham madde satar, mamül madde alır." **diyen bir kişinin yaşadığı ülke aşağıdakilerden hangisi olabilir?**

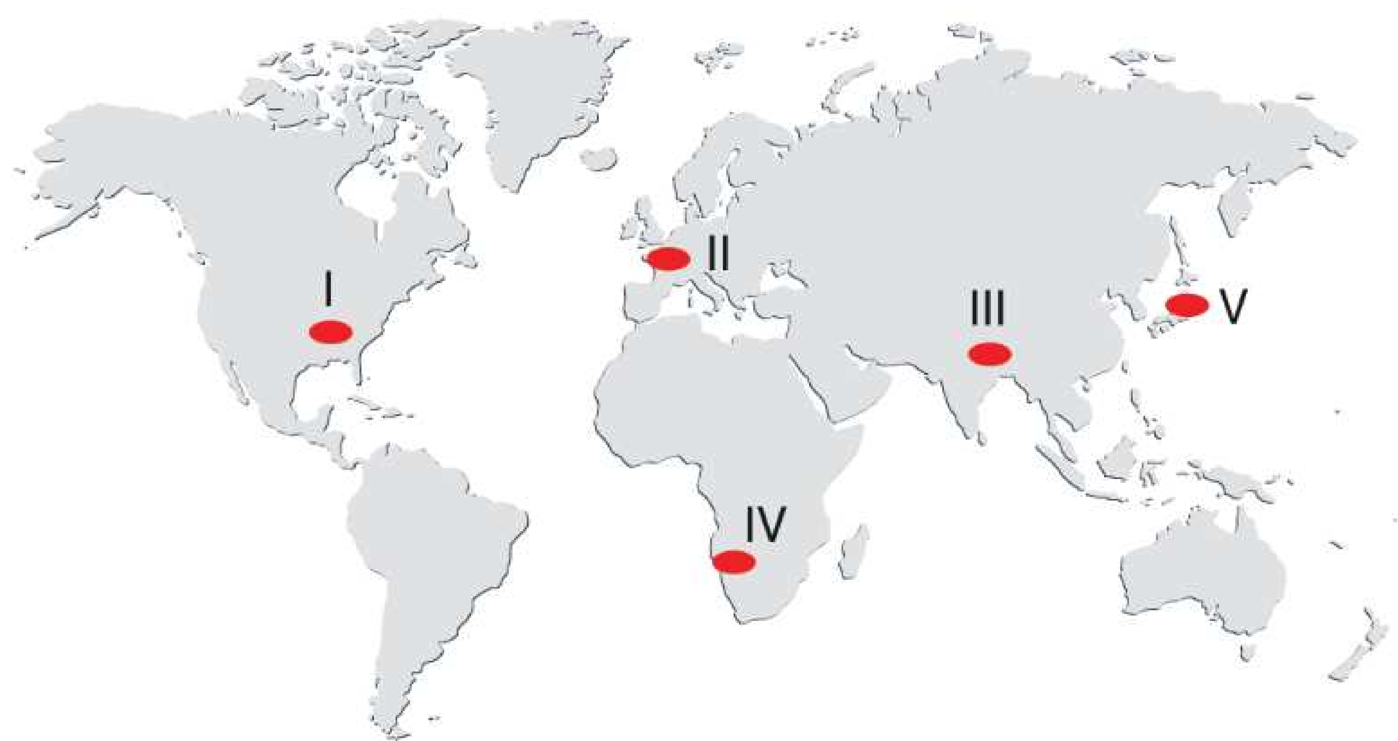
A) Japonya B) Nijerya C) Almanya D) Çin E) ABD

5. I. Yeryüzü şekilleri ve iklim bakımından çeşitlilik gösteren ABD, yer altı kaynakları bakımından zengindir.
II. Ülkedeki büyük göller ve geniş nehirler sayesinde ulaşım faaliyetleri kara içlerine kadar rahatlıkla sürdürülmektedir.
III. 1777'de bağımsızlığını kazanan ABD'nin sürekli göç alması nüfusunu artırmış ve doğal kaynakların daha kolay işlenmesini sağlamıştır.
IV. 326 milyonu aşan nüfusu ile hem bir pazar hem de üretici olması nedeniyle, dünya ekonomisinde önemli bir yere sahiptir.

Yukarıdakilerden hangileri ABD'nin kalkınmasında etkili olan doğal faktörlere örnek verilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralı alanların hangisinde iklim özellikleri ekonomik faaliyetlerin gelişmesini olumsuz etkiler?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde uluslararası kuruluşlar tarafından çeşitli ölçütler belirlenmiştir.Bu ölçütlerin bir kısmı ekonomik, bir kısmı da sosyal ve kültürel niteliklerdir.

I. Yer altı kaynaklarının zenginliği
II. Temel hak ve özgürlüklerin düzeyi
III. Kişi başına düşen milli gelir
IV. Eğitim ve sağlık hizmetlerinin yeterliliği

Buna göre, yukarıdakilerden hangileri gelişmişlik seviyesini belirleyen ekonomik niteliklerdendir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) 1990 yılından bu yana her yıl İnsani Gelişme Raporu yayımlamaktadır. İnsani Gelişme Endeksi'nde gelir düzeyinin yanında sağlık ve bilgi de ölçüt olarak alınır.

Buna göre aşağıdaki ülkelerin hangisi, İnsani Gelişim İndeksi sıralamasında diğerlerinden daha sonra gelir?

A) Norveç B) İsviçre C) Avustralya
D) Kanada E) Çin

9. I. Doğal kaynak yönünden zengin ve sanayileşmiş ülkedir.
II. Doğal kaynak yönünden fakir ve sanayileşmiş ülkedir.
III. Doğal kaynak yönünden zengin ve sanayileşmemiş ülkedir.

Yukarıdaki özelliklere sahip olan ülkelere, aşağıdakilerden hangisi örnek verilebilir?

	I	II	III
A)	ABD	Japonya	Nijerya
B)	Kanada	Çin	Rusya
C)	Almanya	Fransa	İngiltere
D)	Çin	Hindistan	Avustralya
E)	İngiltere	İsveç	Norveç

10. Aşağıdaki tabloda, 2020 yılındaki insani gelişim endeksine göre yapılan sınıflamalarda yer alan bazı ülkeler gösterilmiştir.

İnsani Gelişim Endeksi (2020)			
Çok yüksek (1 - 0,90)	Yüksek (0,89 - 0,80)	Orta (0,79 - 0,50)	Düşük (0,49 - 0)
Norveç	İtalya	İran	Yemen
İrlanda	Portekiz	Çin	Mozambik
İsviçre	Rusya	Cezayir	Çad
Hong Kong	Türkiye	Brezilya	Nijer

Buna göre bir ülkenin insani gelişim endeksinin yükselmesinde aşağıdakilerden hangisinin en az etkili olduğu savunulabilir?

A) Okuryazar oranının artması
B) Ortalama yaşam süresinin uzaması
C) Kişi başına düşen ulusal gelirin artması
D) Okullaşma oranının artması
E) Çalışma çağındaki nüfusun artması

✓ **DİKKAT**

Gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde etkili olan faktörler:

- Ülkelerden üretilen mal ve hizmetlerin değeri
- Enerji kullanımı oranı
- Teknoloji kullanımı
- Şehirleşme oranı
- Eğitim seviyesi
- Okuryazarlık oranı
- Yeterli beslenme
- Bebek ölüm oranı
- Ortalama yaşam süresi
- Sağlık hizmetlerinin yeterliliği
- Temel hak ve özgürlüklere sahip olmak

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 4

JAPONYA, İNGİLTERE, ALMANYA, NİJERYA, ÇİN VE İTALYA

1. Japonya'da sanayi ve hizmet sektörünün gelişmiş olması;

I. kişi başına düşen milli gelirin fazla olması,
II. kentsel nüfus oranının yüksek olması,
III. araştırma ve geliştirmeye önem verilmesi

özelliklerinden hangileri üzerinde etkili olmuştur?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

2.

	Özellik	Ülke
I	Yüzölçümü en geniş ülke	Rusya
II	Polder adı verilen denizden kazanılmış arazilere sahip ülke	Japonya
III	Avrupa'nın ekonomisi en yüksek ülkesi	Almanya
IV	Asya'nın en gelişmiş ülkesi	Hindistan

Yukarıda verilen özelliklerle bu özelliklere ait ülke eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

3. I. Büyük fabrikalar kurulmuş işçi sınıfı ortaya çıkmıştır.
II. Sömürgecilik faaliyetleri başlamıştır.
III. Makine kullanımı ile sanayide seri üretime geçilmiştir.
IV. Kırdan kente göç azalmıştır.

Yukarıdakilerden hangileri Sanayi Devrimi'nden sonra İngiltere'de yaşanan değişimler arasında yer almaz?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4. I. Nüfus artış hızının yüksek olması
II. Nitelikli iş gücünün fazla olması
III. Nüfus yoğunluğunun fazla olması
IV. Zengin kömür yataklarının varlığı

Yukarıdakilerden hangileri Almanya'nın sanayileşmesinde etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdakilerden hangisi Almanya için doğru bir bilgidir?

A) Manş Denizi ve Akdeniz'e kıyısı olan bir ülkedir.
B) Dünyanın sayılı deniz turizmi ülkelerindendir.
C) Ulusal gelirin yarıdan fazlası otomotiv, makine ve demir-çelik gibi sanayi dallarında elde edilir.
D) Dış ticaretinde en yüksek pay Afrika ülkelerine aittir.
E) Toplam ihracatının yarıdan fazlasını tekstil ürünleri oluşturur.

6. Japonya ve Nijerya'nın özellikleriyle ilgili aşağıdaki karşılaştırmalardan hangisi doğrudur?

A) Nijerya'da şehirleşme oranı daha yüksektir.
B) Japonya'da tarım sektöründe çalışanların oranı daha yüksektir.
C) Japonya, petrol rezervleri bakımından daha zengindir.
D) Nijerya'da kişi başına düşen milli gelir daha düşüktür.
E) Nüfusun doğal artış hızı Japonya'da daha yüksektir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. **Çin ile ilgili olarak,**

I. Milli gelirin hızla artmasıyla ABD'den sonra dünyanın 2. büyük ekonomisi olmuştur.

II. Büyük bir petrol ihracatçısıdır.

III. En büyük sanayi ve ticaret kenti Pekin'dir.

IV. Madencilik önemli bir ekonomik faaliyettir.

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

8. **Orta Afrika'nın batısında yer alan Nijerya için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Fosil kökenli enerji kaynaklarınca zengindir.

B) Tarım ekstansif yöntemlerle yapılmaktadır.

C) Enerji kaynaklarından yeterince yararlanılamamaktadır.

D) Tarımsal üretim çoğunlukla ihracata yöneliktir.

E) Sosyoekonomik ve sosyokültürel sorunlar fazladır.

9. XIX. yüzyılın başlarında bir tarım ülkesi olan Almanya'da nüfusun büyük çoğunluğu tarım sektöründe, geriye kalan kesim ise ticaret ve ev tipi üretim yapan işlerde çalışmaktaydı. Bu dönemde Almanya'yı oluşturan federe devletler arasında Gümrük Birliği'nin kurulması ve sanayi teşvikleriyle sanayileşmenin önü açılmıştır. Aynı dönemde Berlin Sanayi Enstitüsü ve Endüstriyel Teknoloji Okulu'nun kurulmasıyla yurt dışından teknik ve endüstriyel bilgilerin ülkeye girişi sağlanmıştır. Bu sayede Almanya'nın sanayileşmesi için gerekli ortam oluşmuştur.

Buna göre Almanya'nın sanayileşme sürecinde;

I. yasal düzenlemelerin yapılması,

II. nükleer enerji üretiminin fazla olması,

III. nitelikli iş gücünün yetiştirilmesi,

IV. tarımsal verimin yüksek olması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10.
- Dünyanın önemli ham madde ve enerji üreticisidir.
- Ülke sınırları içerisinde farklı cumhuriyetler ve özerk bölgeler bulunmaktadır.
- Dünyanın en geniş yüzölçümüne sahip ülkelerinden biridir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen ülke, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rusya B) Almanya C) Fransa D) Japonya E) Nijerya

11.
- Akdeniz iklimi hakimdir.
- Avrupa Birliğine üyedir.
- Gelişmiş ülkeler arasındadır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Japonya B) İtalya C) Almanya D) İngiltere E) Hollanda

12. Almanya, günümüzde dünya ekonomisine yön veren önemli ülkelerden biridir.

I. Ruhr ve Saar havzalarındaki maden kömürü yatakları

II. İstihdam edebileceği genç ve dinamik bir nüfusa sahip olması

III. Yaygın bir demir yolu ağına sahip olması

Almanya'nın, özellikle II. Dünya savaşından sonra hızla gelişmesinde yukarıdakilerden hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 5

TARIM – EKONOMİ İLİŞKİSİ (Fransa, Somali, Hindistan, Hollanda ve ABD)

1. Az gelişmiş ülkelerde tarım, daha çok temel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak ekstansif (geleneksel) yöntemlerle yapılır.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde yapılan tarım temel ihtiyaçları karşılamaya yöneliktir?

A) Fransa B) Hollanda C) Somali D) Kanada E) ABD

2. İklim özellikleri göz önüne alındığında, aşağıdaki ülkelerin hangisinin endüstriyel tarım ürünleri bakımından Türkiye'yle en çok benzerlik göstermesi beklenir?

A) Fransa B) Almanya C) Somali D) Hindistan E) Bulgaristan

3. Somali ve Fransa ekonomik yönden karşılaştırıldığında Fransa için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Tarım sektöründe çalışan nüfus oranı, diğer sektörlerde çalışan nüfus oranından fazladır.

B) Tarım doğal koşullara bağlı olduğundan,tarımsal üretimde yıldan yıla dalgalanmalar yaşanır.

C) Makineden çok, insan ve hayvan gücü kullanıldığından, tarımsal verim düşüktür.

D) Tarımsal faaliyetler, ülke ihtiyacını karşılamasının yanı sıra, ihracata da yöneliktir.

E) Tarım toprakları bakımsız olup, sulama ve gübreleme yetersizdir.

4. Entansif (modern) tarım yöntemlerinin uygulandığı ülkelerde tarımsal alanlardan üst düzeyde verim elde edilmektedir. Benzer şekilde hayvancılıktan da elde edilen verim fazladır.

Bu ülkelere aşağıdakilerden hangisi örnek verilebilir?

A) Afganistan B) Nijer C) Surinam D) Uganda E) ABD

5. Sanayi ham maddesi ve ihracata yönelik tarımın yaygın olduğu bir ülkede;

I. birim alandan alınan verim,

II. tarımda makine kullanım oranı,

III. doğal koşullara bağımlılık

özelliklerinden hangilerinin fazla olması beklenir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıdaki haritada bazı ülkeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan ülkelerin hangisinde tarımsal faaliyetlerin modern yöntemlerle yapıldığı söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Öğretmenin "Hindistan'da tarımsal verim neden düşüktür?" sorusuna öğrenciler aşağıdaki cevapları vermişlerdir:

Tarık: Tarımda sulama, gübreleme ve makine kullanımının yetersiz olması

Yavuz: Tarımsal alanların yetersiz olması

Ayşe: Ekstansif tarım uygulamalarının yaygın olması

Zühal: Tarımsal üretimin doğal koşullara bağımlı olması

Ali: Tarım topraklarının bakımının yetersiz olması

Buna göre öğrencilerden hangisi öğretmenin sorusuna yanlış cevap vermiştir?

A) Tarık B) Yavuz C) Ayşe D) Zühal E) Ali

8. I. Mera hayvancılığı yaygındır.
II. Et ve süt verimi yüksektir.
III. Ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanır.
IV. Birincil ekonomik faaliyet alanında çalışanların oranı azdır.

Yukarıdakilerden hangileri az gelişmiş ülkelerin ekonomik özellikleri arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

9. Tarımda olduğu gibi hayvancılıkta da entansif yöntemlerin uygulandığı ülkelerde hayvansal ürünlerden elde edilen verim yüksektir. Irk ıslahı, yemleme, besicilik ve aşı programları gibi uygulamalar sayesinde hayvanlardan elde edilen et ve süt verimi yüksektir.

Aşağıdakilerden hangisi söz konusu ülkelere örnek verilemez?

A) ABD B) Hollanda C) Almanya D) Sudan E) Fransa

10. Uzmanlara göre, Hollanda'daki tarım teknikleri Hindistan'da uygulansa, Hindistan'da üretilecek olan tarım ürünleri dünyanın iki katı nüfusa yetecek kadar olur.

Söz konusu teknikler arasında;

I. ekstansif,
II. entansif,
III. nadas

tarım uygulamalarından hangileri yaygınlaştırılmalıdır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

11. Topraklarının yaklaşık %40'ı deniz seviyesinin altında olan ülkede koy ve körfezler doldurularak polder adı verilen araziler oluşturulmuştur. Bu arazilerde intansif tarım yöntemi uygulanarak yüksek tarımsal verim elde edilmektedir.

Yukarıda sözü edilen Avrupa ülkesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Almanya B) Belçika C) Hollanda D) Fransa E) İngiltere

2021 / AYT

12. Aşağıda iki farklı ülkenin tarımsal yapısıyla ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

K ülkesi: Ülkede genel olarak temel ihtiyaçları karşılamaya yönelik tarım yapılmaktadır. Bu ülkede genellikle doğa koşullarına bağlı olarak tarım yapıldığından üretimde yıldan yıla dalgalanmalar görülür. Ayrıca tarım ve hayvancılıktan elde edilen verim düzeyi de düşüktür.

L ülkesi: Ülkede tarımsal üretim, temel ihtiyacın karşılanmasının yanında ticari amaçlarla da yapılmaktadır. Bu ülkedeki tarımsal faaliyetlerde modern teknikler kullanıldığından üretimde yıllara göre büyük değişim görülmemekte ve hayvancılıktan elde edilen verim düzeyinin de yüksek olduğu görülmektedir.

Buna göre K ve L ülkelerinde belirtilen farklılıkların ortaya çıkmasındaki temel neden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kalkınma önceliklerinin farklı olması
B) İklim koşullarının farklılık göstermesi
C) Tanımsal alan miktarının farklı olması
D) Tüketici nüfus miktarının farklı olması
E) Gelişmişlik düzeylerinin farklılık göstermesi

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

DOĞAL KAYNAKLARIN VERİMLİ KULLANILMASI

1. I. ABD
II. Rusya
III. Japonya
IV. İsrail

Yukarıdaki ülkelerden hangilerinin gelişmesinde zengin doğal kaynaklarını verimli bir şekilde kullanmasının payı en fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2.

I	II	III	IV	V
Nijerya	Rusya	Japonya	G. Afrika Cumhuriyeti	Türkiye
Orman ürünleri	Doğal gaz	Taş kömürü	Altın	Bor

Yukarıdaki tabloda yer alan zengin doğal kaynak ve bu kaynağı kullanarak ekonomisine katkı sağlayan ülke eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki ülkelerin hangisinin dış satımında orman ürünlerinin bir yeri yoktur?

A) İsveç B) Brezilya C) Kongo
D) Irak E) Rusya

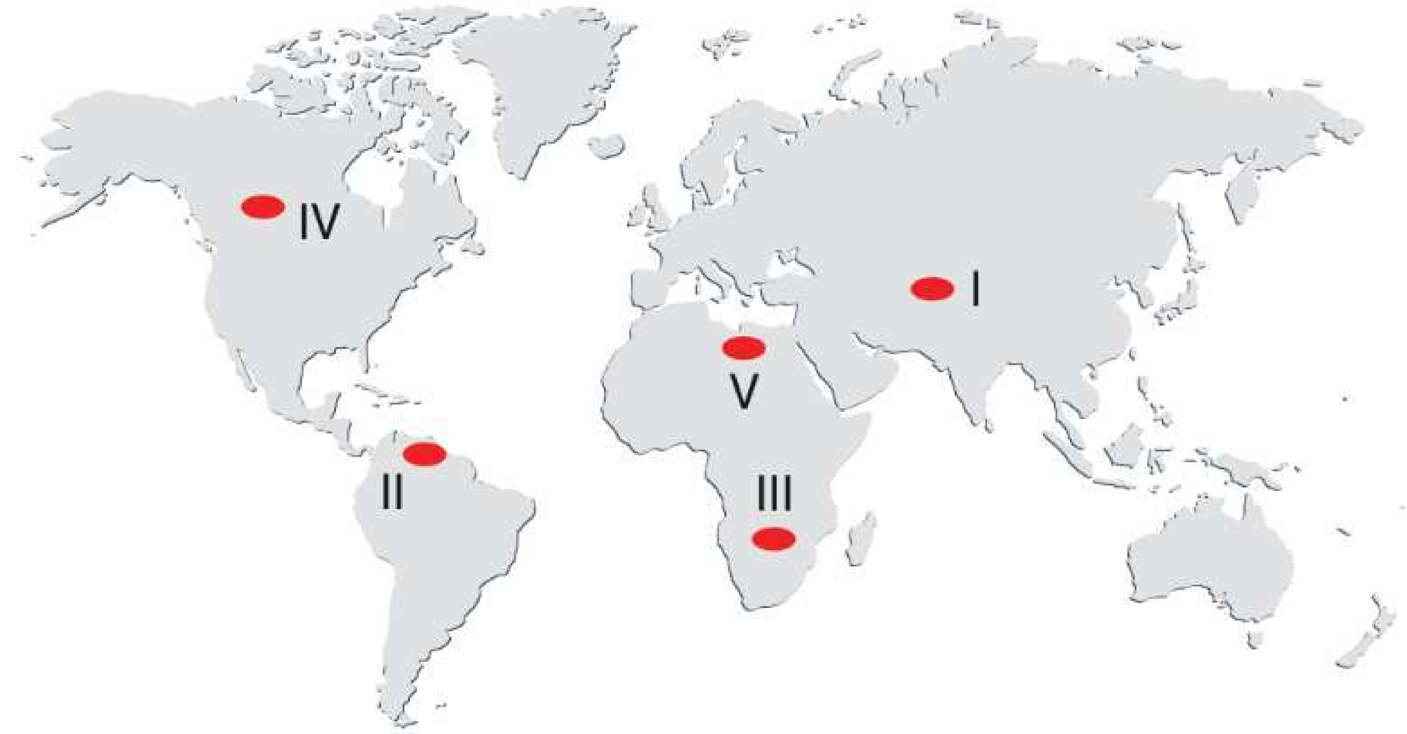
4. Doğal kaynakların verimli bir şekilde kullanılmasına;

I. ABD'de bor minarelerinin jet ve roket yakıt sisteminde kullanılması,
II. Jeotermal enerji potansiyeli yüksek olan ülkelerde bu enerjiyi sadece sıcak su sağlamada kullanılması,
III. Türkiye'de dar ve derin vadilerin bulunduğu yerlerde çevreye etkisi de göz önüne alınarak hidroelektrik üretimi yapılması

durumlarından hangileri örnek verilebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5.

Yukarıda numaralarla gösterilen alanlardaki ülkelerden hangisinin doğal kaynaklarını daha verimli kullandığı söylenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6.
- Japonya
- İsrail
- Güney Kore

Yukarıda verilen ülkeler;

I. yer altı zenginliklerinin az olması,
II. nüfus artış hızlarının yüksek olması,
III. aynı iklim koşullarının yaşanması,
IV. ekonomide tarımın payının fazla olması

durumlarından hangileri bakımından birbirine benzerlik gösterir?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Doğal kaynaklarının zengin olması ve bunların etkin kullanımı, ülkelerin gelişmesindeki temel etkenlerden biridir.

Buna göre aşağıda verilen ülke ve doğal kaynak eşleştirmelerinden hangisi yukarıdaki genellemeye en çok uyar?

A) İran – altın
B) İngiltere – petrol
C) Japonya – deniz ürünleri
D) ABD – orman ürünleri
E) Rusya Federasyonu – doğal gaz

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

8. **Aşağıdakilerden hangisinde doğal kaynak yönünden zengin ve sanayileşmiş bir ülke (I) ile doğal kaynak yönünden fakir ve sanayileşmiş bir ülke (II) örneği sırasıyla verilmiştir?**

	I. ülke	II. ülke
A)	Rusya	Japonya
B)	ABD	Avustralya
C)	Japonya	Rusya
D)	Çin	ABD
E)	Avustralya	Çin

9. I. Yemen
II. Ürdün
III. Venezuela
IV. Azerbaycan

Yukarıdaki ülkelerden hangilerinin ekonomisinde petrol çıkarım ve ihracatı daha önemli yer tutar?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. Ülkelerin gelişmelerinde doğal kaynakların payı büyüktür. Aynı zamanda ülkelerin gelişmişlik seviyesi bu kaynakları etkin bir şekilde kullanmaya bağlıdır.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisi zengin doğal kaynaklara sahip olduğu hâlde bu kaynakları etkin bir şekilde kullanmaz?

A) ABD B) Çin C) Almanya D) Nijerya E) Rusya

11. Rusya'da yer altı zenginlikleri oldukça fazladır. Bu zenginlikleri yetişmiş insan gücü ve teknolojisi sayesinde ekonomiye kazandırarak gelişiminin sağlamış bir ülkedir.

Buna göre Rusya ile ilgili olarak,

I. Yer altı zenginlikleri ihraç potansiyeli fazladır.
II. Doğal kaynaklarını verimli kullanmaktadır.
III. Hem bölgesinde hem de uzaktaki ülkelerle ticareti gelişmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

12. ABD gibi doğal kaynak potansiyelinin yüksek olduğu ülkeler,var olan kaynaklarını işleyecek ekonomik ve teknolojik güce sahip ülkelerdir. Bu tür ülkeler, ham maddelerini işleyip dünya pazarlarına satarak ekonomilerine değer katar. ---- gibi doğal kaynaklardan yoksun fakat sanayileşmiş ülkeler ihtiyaçları olan kaynakları diğer ülkelerden temin ederek yüksek teknoloji ile birlikte işleyerek ekonomik kazanç sağlar.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yere aşağıdaki ülkelerden hangisi yazılabilir?

A) Kanada B) Rusya C) Güney Kore D) İran E) Ermenistan

13. **Aşağıdaki ülkelerin hangisinin kalkınmasında karşısında verilen doğal kaynak yönünden zengin olması etkili olmamıştır?**

A) Finlandiya - Orman
B) Rusya - Doğal gaz
C) Japonya - Demir
D) Avustralya - Kömür
E) Güney Afrika Cumhuriyeti - Altın

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

ULUSLARARASI ÖRGÜTLER

1. 20. yüzyılda I ve II. Dünya savaşlarında milyonlarca insan yaşamını yitirmiş, siyasi ve ekonomik alanlarda birçok sorun meydana gelmiştir. Bu siyasi, askeri ve ekonomik sorunların tekrar yaşanmaması için küresel ve bölgesel örgütler kurulmuştur.

Bu amaçla kurulan aşağıdaki örgütlerden hangisi diğerlerinden daha kapsamlıdır?

A) Birleşmiş Milletler
B) İslam İşbirliği Teşkilatı
C) Avrupa Birliği
D) Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
E) Bağımsız Devletler Topluluğu

2. **Türkiye aşağıdaki küresel ve bölgesel örgütlerden hangisine üye değildir?**

A) Birleşmiş Milletler
B) Bağımsız Devletler Topluluğu
C) İslam İşbirliği Teşkilatı
D) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
E) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı

3. Aşağıdaki tabloda iki ülkenin üye olduğu bazı uluslararası örgütler verilmiştir.

	K Ülkesi	L Ülkesi
OPEC Üyeliği	X	
KEİ Üyeliği		X
İİT Üyeliği	X	X

Buna göre K ve L ülkeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	K	L
A)	Kuveyt	Gürcistan
B)	Venezuela	Bulgaristan
C)	Almanya	Japonya
D)	Irak	Türkiye
E)	Romanya	Ukrayna

4. Türkiye, II. Dünya Savaşı'ndan sonra küresel veya bölgesel ölçekte birçok örgüte üye olmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin üye olduğu örgütlere örnek verilebilir?

A) NAFTA B) OPEC C) NATO
D) AB E) BDT

5. BM Güvenlik Konseyi 5'i daimi 10'u geçici olmak üzere toplam 15 üyeden oluşmaktadır. 5 daimi üyenin konsey kararlarını veto etme hakkı vardır.

Aşağıdakilerden hangisi veto hakkına sahip ülkelerden biri değildir?

A) Çin B) ABD C) Rusya
D) Almanya E) İngiltere

6. Paris merkezli küresel bir örgüt olan OECD'nin üye sayısı 40'ı aşmıştır. Örgütün kuruluş amacı, üye ülkelerde ekonomik gelişme ve istihdamı sağlamak, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik kalkınmalarına katkı sağlamaktır. Türkiye, örgütün kurucu üyeleri arasındadır.

Buna göre OECD için,

I. Ekonomik bir örgüttür.
II. Yalnız üye ülkelerin kalkınmasına katkı sağlar.
III. Örgütün kuruluşuna Türkiye öncülük etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Aşağıdaki haritada küresel bir örgütün kurucu ülkeleri renklendirilerek gösterilmiştir.

Haritada renklendirilerek gösterilen ülkeler aşağıdaki küresel örgütlerden hangisinin kurucu üyeleridir?

A) OECD B) OPEC C) İİT
D) D-8 E) G-20

8.

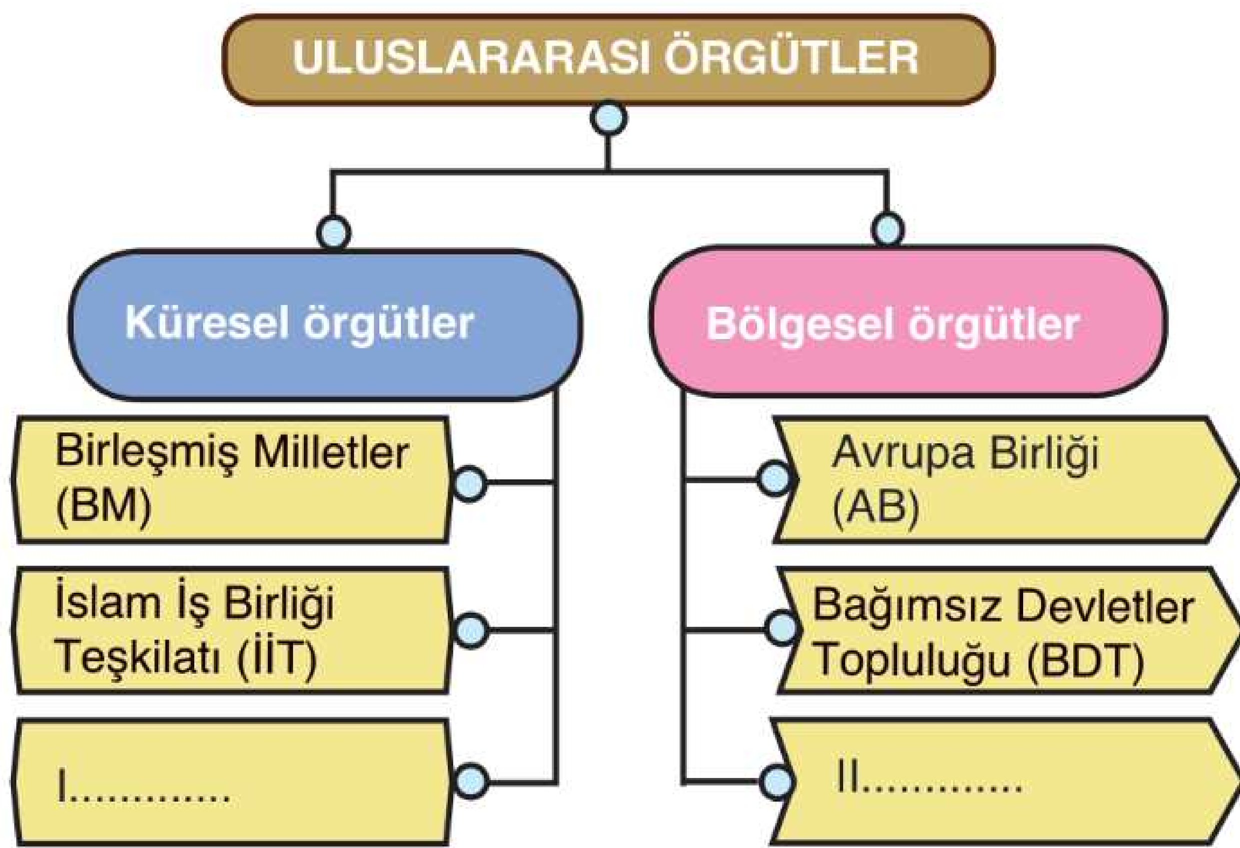

Yukarıdaki haritada üye ülkelerin gösterildiği uluslararası örgüt aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) İİT B) KEİ C) NATO

D) G – 20 E) OPEC

9. 20. yüzyılda yaşanan I ve II. Dünya savaşlarında milyonlarca insan yaşamını yitirmiş, siyasi ve ekonomik alanlarda birçok sorun meydana gelmiştir. Bu siyasi, askerî ve ekonomik sorunların tekrar yaşanmaması için başta BM olmak üzere küresel ve bölgesel örgütler kurulmuştur.

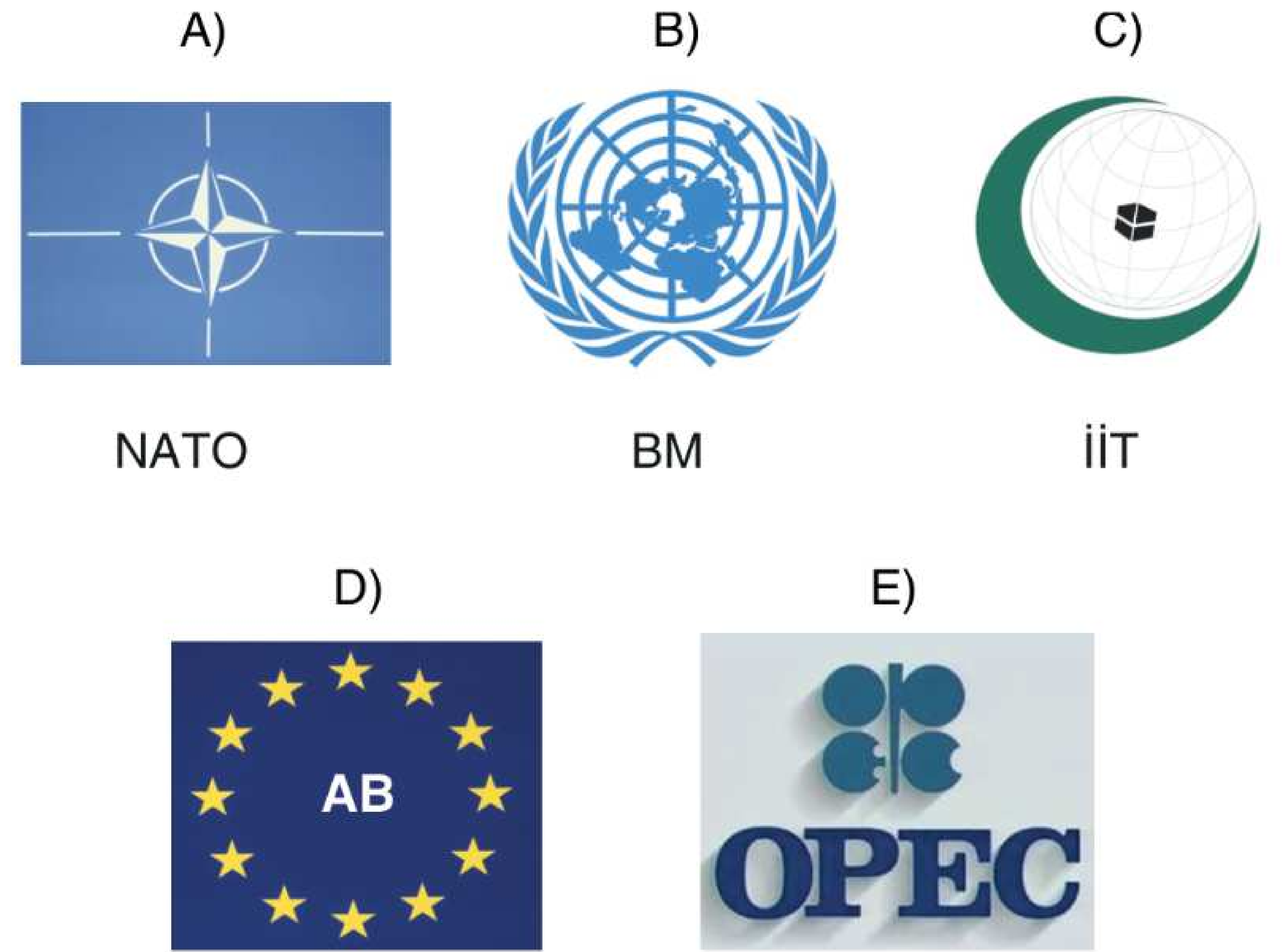

Buna göre şemada numaralandırılan noktalı alanlara sırasıyla aşağıdaki örgütlerden hangileri yazılabilir?

	I	II
A)	G20	KEİ
B)	KEİ	G20
C)	D8	NATO
D)	OECD	OPEC
E)	OPEC	D8

10.
- 1969 yılında İsrail'in işgali altındaki Mescidi Aksa'nın (Kudüs) yakılmasının İslam Dünyası'nda uyandırdığı tepki üzerine kurulmuştur.
- Petrol fiyatlarını belirlemenin yanı sıra üye ülkelerin petrol politikalarını koordine etmek, verimli, ekonomik ve düzenli üretimi sağlamak amacıyla kurulmuştur.
- 1949 yılında Sovyetler Birliği'ne karşı Avrupa'nın güvenliğini sağlamak için ABD öncülüğünde 12 devletin katılımıyla kurulan askerî bir örgüttür.
- İkinci Dünya Savaşı'nı kazanan devletlerin önderliğinde savaş sonrası çıkabilecek anlaşmazlıkları çözmek amacıyla kurulmuştur.

Yukarıda kuruluş amacı verilmeyen uluslararası örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

2023 / AYT

11. Birleşmiş Milletler; dünya barışını tehlikeye düşürecek durumlara karşı önlem almak, ülkeler arasında barışçıl ilişkiler geliştirerek yine ülkeler arasında ekonomik ve sosyal iş birliğini sağlamak amacıyla kurulmuştur. Tüm bu görevlerin yerine getirilmesi amacıyla Birleşmiş Milletler'in bazı ana organları bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ana organlardan biri değildir?

A) Ekonomik ve Sosyal Konsey
B) Genel Kurul
C) Güvenlik Konseyi
D) Uluslararası Adalet Divanı
E) Dünya Sağlık Örgütü

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

ÇATIŞMA BÖLGELERİ VE TÜRKİYE'Yİ İLGİLENDİREN SORUNLAR

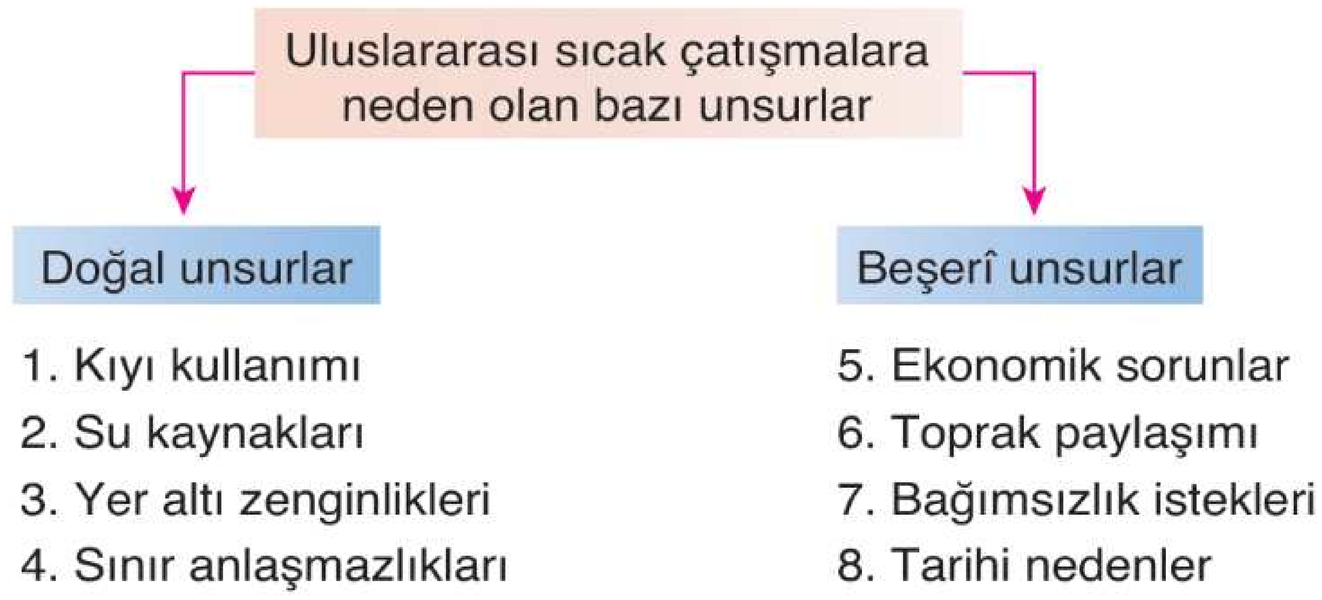
1. **Orta Doğu'da yer alan ülkelerin sürekli çatışma hâlinde olmasının ve bu alanlarda gerilimin zaman zaman tırmanmasının temelinde;**

I. toprak paylaşımı,
II. zengin petrol yatakları,
III. ulaşım yollarının kontrolü

etkenlerinden hangileri yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

2.

Yukarıda uluslararası sıcak çatışmalara neden olan unsurlar tablosunda hangilerinin yerleri yanlış verilmiştir?

A) 1 ve 6 B) 2 ve 5 C) 3 ve 7 D) 4 ve 6 E) 4 ve 8

3. Petrol ve diğer enerji kaynakları, ülkeler arasında büyük ölçekte sıcak çatışmaların yaşanmasına neden olurken su kaynaklarının kullanımı ile ilgili sorunlar yerel ve küçük ölçekli çatışmalar olarak kalmıştır. Ancak yakın gelecekte nüfus yoğunluğunun fazla, su kaynaklarının kıt olduğu bölgelerde sıcak çatışmaların yaşanacağı yönünde tahminler yapılmaktadır.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangileri arasında su kaynaklarının paylaşımı nedeniyle çatışma riski en azdır?

A) Romanya – Bulgaristan
B) Hindistan – Bangladeş
C) Hindistan – Pakistan
D) İsrail – Suriye
E) Mısır – Sudan

4. Orta Doğu'da enerji kaynaklarının paylaşımı, etnik milliyetçiliğin artması ve mezhepsel farklılıklar gibi nedenlerden dolayı güncel çatışmalar yaşanmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu çatışmaların yaşandığı ülkelere örnek verilemez?

A) Yemen B) Suriye C) Libya D) Irak E) Portekiz

5. Hazar ve Orta Asya petrollerinin taşınması konusunda stratejik öneme sahip olan Afganistan son yüzyıl içerisinde önemli çatışma ve işgallere sahne olmuştur. Küresel güçlerin ilgi odağı olan Afganistan, 1979 yılında Sovyetler Birliği tarafından işgal edilmiştir. 2001 yılına gelindiğinde ise ABD müdahalesine uğramıştır. İşgallerin fiilen sona ermesine rağmen Afganistan'da iç karışıklar hâlâ devam etmektedir.

Bu açıklamalara göre Afganistan'da yaşanan çatışmaların nedenleri arasında;

I. enerji kaynaklarının varlığı,
II. dış müdahalelerin etkisi,
III. su kaynaklarının paylaşımındaki anlaşmazlık

faktörlerinden hangileri sayılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

6. Günümüzde doğal ve beşerî nedenlere bağlı olarak dünyanın çeşitli yerlerinde sıcak çatışma bölgeleri oluşmuştur. Bu bölgelerden biri de tarih boyunca stratejik önemini koruyan Orta Doğu'dur.

Orta Doğu'da yaşanan;

I. toprakların paylaşımı,
II. önemli ulaşım yollarının kontrolü,
III. akarsu kaynaklarının kullanımı

durumlarından hangileri Türkiye'yle bölgedeki ülkeler arasında sorun oluşturabilmektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. I. Abhazya sorunu
II. Dağlık Karabağ sorunu
III. Makedonya sorunu
IV. Keşmir sorunu

Yukarıdakilerden hangileri Kafkas coğrafyasında yaşanan bölgesel sorunlardan değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıda Türkiye'nin çevresindeki bölgesel sorunlar verilmiştir.

I. Batı Trakya sorunu
II. Filistin sorunu
III. Suriye sorunu
IV. Dağlık Karabağ sorunu

Buna göre yukarıda verilen sorunlardan hangileri Türkiye'yi doğrudan ilgilendirir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası çatışmalara neden olan beşerî sorunlar arasında gösterilemez?

A) Bağımsızlık istekleri
B) Ulaşım yollarının kontrol edilmesi isteği
C) Dini ve etnik farklılıklar
D) Yer altı zenginlikleri
E) Tarihi nedenler

10. Orta Doğu'nun doğal zenginlikleri ile yakından ilgilenen ve buradaki kaynakların paylaşımı noktasında söz sahibi olmak isteyip sıcak çatışmalara neden olan ülkelere aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

A) Rusya B) ABD C) İsrail D) İngiltere E) Japonya

11. Aşağıda verilen sıcak çatışma bölgeleri ile bu çatışmaların nedenleri eşleştirmesinden hangisi yanlıştır?

A) Filistin sorunu → İsrail'in hukuksuz toprak işgali
B) Afganistan sorunu → Su kaynaklarının paylaşımı
C) Irak sorunu → Petrol yataklarının paylaşımı
D) Yemen sorunu → Aden körfezinin kontrolü
E) Venezuela sorunu → Petrol yataklarının paylaşımı

12. Günümüzde fosil yakıtları ele geçirme, üretim ve pazarlamalarını kontrol etme çabaları ülkeler arasında çatışmalar yaşanmasına neden olmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söz konusu duruma bağlı olarak sorun yaşayan ülkeler arasında gösterilemez?

A) Filistin B) Irak C) Libya D) İran E) Venezuela

✓ BUNLARI İYİ ÖĞREN

İnsanlık tarihi boyunca ülkeler ve topluluklar arasında yaşanan çatışmalar günümüzde de devam etmektedir. Bu çatışmaların belli başlı nedenleri şu şekilde sıralanabilir:

- Sanayi Devrimi'nden sonra ortaya çıkan sömürgecilik faaliyetleri, Avrupa ve ABD'de zenginlik ve ekonomik gelişmeye neden olurken sömürülen ülkelerde yoksulluğa ve ekonomik eşitsizliği artırmış ve çatışma için büyük bir gerginlik potansiyeli oluşturmuştur.
- Doğal kaynakların sınırlılığı günümüz çatışmalarının önemli nedenlrindendir. Petrol, kömür, doğal gaz gibi fosil yakıtları ve stratejik yer altı kaynaklarını ele geçirme, üretimi ve pazarlamasını kontrol etme çabaları ülkeler arasında çatışmalara neden olmaktadır.
- Sınır anlaşmazlıkları, su sorunu, evrensel iklim değişimi ve kuraklık gibi faktörler günümüz çatışmalarına neden olan diğer faktörlerdir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SİMÜLASYON TESTİ

1. Ülkelerin, bireylerin ve şirketlerin teknolojiye erişimlerindeki eşitsizlik olarak adlandırılan dijital uçurum, aynı zamanda küresel ölçekte ekonomik uçurum olarak da kendini gösterir. Gelişmekte olan ülkelerden …………… günlük 2 dolara yaşamını sürdürmekte olan bir işçinin kişisel bilgisayar edinebilmesi için 8 yıl çalışmak zorunda olduğu bir dünyada dijital uçurum oldukça belirgindir.

Yukarıda verilen açıklamada boş bırakılan yere aşağıdaki ülkelerden hangisi getirilir ise verilen bilgi doğru olur?

A) Polonya
B) Bangladeş
C) Avustralya
D) İzlanda
E) Güney Kore

2. Buzullarla kaplı, yaşam şartları elverişsiz olan kıtanın önemi her geçen gün artmaktadır. Antarktika; tatlı su potansiyeli, mineral ve enerji kaynakları, balıkçılık ve turizm gibi ekonomik olanaklarının yanında bilimsel araştırmalar açısından da değer taşır. 1959 yılında imzalanan "Antarktika Antlaşması" ile kıtanın barış amaçlı bilimsel araştırmalar için kullanılması ve doğal hayatın korunması yönünde kararlar alınmıştır. Önce 12 ülke tarafından imzalanan anlaşmaya günümüzde 52 ülke taraftır. 1960'lı yıllardan sonra bilimsel araştırmalar hız kazanmış ve Antarktika'da çok sayıda araştırma istasyonu kurulmuştur.

Antarktika ile ilgili bu açıklamalardan faydalanılarak,

I. Ürün yetiştirme ve yerleşim kurmak için elverişli değildir.

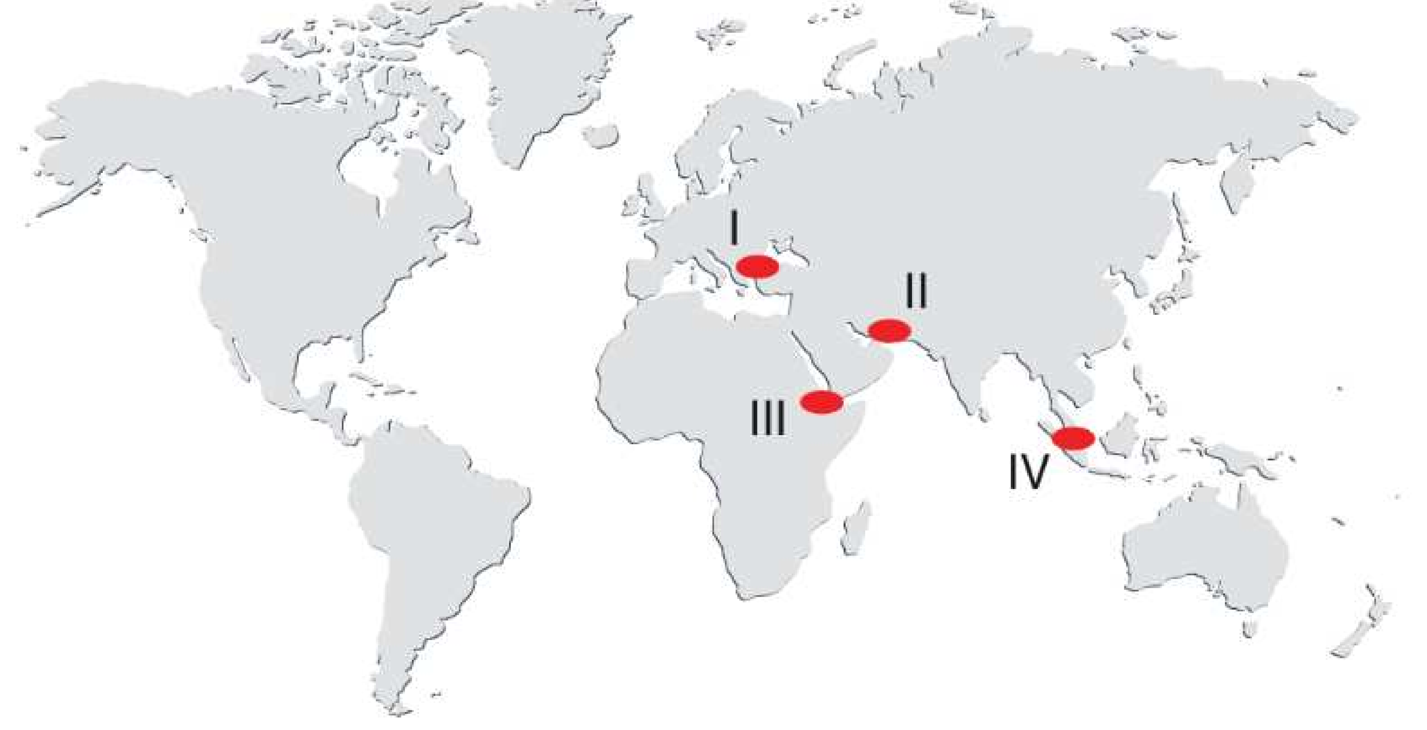
II. Birleşmiş Milletlere üye olan tüm ülkeler bilimsel araştırma istasyonu kurmuşlardır.

III. Akarsu ve göller geniş alan kaplar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

3. Dünya petrol yatakları rezervinin yaklaşık %50'sine sahip olan Orta Doğu, günümüzün en önemli bölgelerinden biridir. Orta Doğu ülkelerindeki petrolün gelişmiş ülkelere ticareti ile birlikte bazı boğazların önemi artmıştır.

Buna göre haritada numaralandırılan boğazlardan hangilerinin önemi daha çok artmıştır?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. I. Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Ümit Burnu Su Yolu'nun önemi artmıştır.

II. Panama Kanalı'nın açılmasıyla Macellan Boğazı'nın önemi azalmıştır.

III. Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Mısır'ın jeopolitik önemi artmıştır.

Yukarıdaki bilgilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

5. "Jeopolitik; bir ülkenin sahip olduğu fiziki ve beşerî unsurlar ile dünya üzerindeki konumunun dış siyasetine etkisidir. Jeopolitiği oluşturan unsurların bir kısmı değişmeyen unsurlar iken bir kısmı ise değişkendir." bilgisini veren öğretmen, öğrencisinden bu unsurları tablo şekline getirmesini istemiştir.

Öğrenci aşağıda verilen tabloyu hazırlamış ancak numaralı satırlardan birisinde hata yapmıştır.

	Değişen unsurlar	Değişmeyen unsurlar
I.	Ekonomi	Coğrafi konum
II.	Politika	Jeolojik yapı
III.	İklim	Zaman
IV.	Teknoloji	Coğrafi bütünlük
V.	Kültür	Su

Buna göre tabloyu oluşturan öğrenci, kaç numaralı satırda hata yapmıştır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

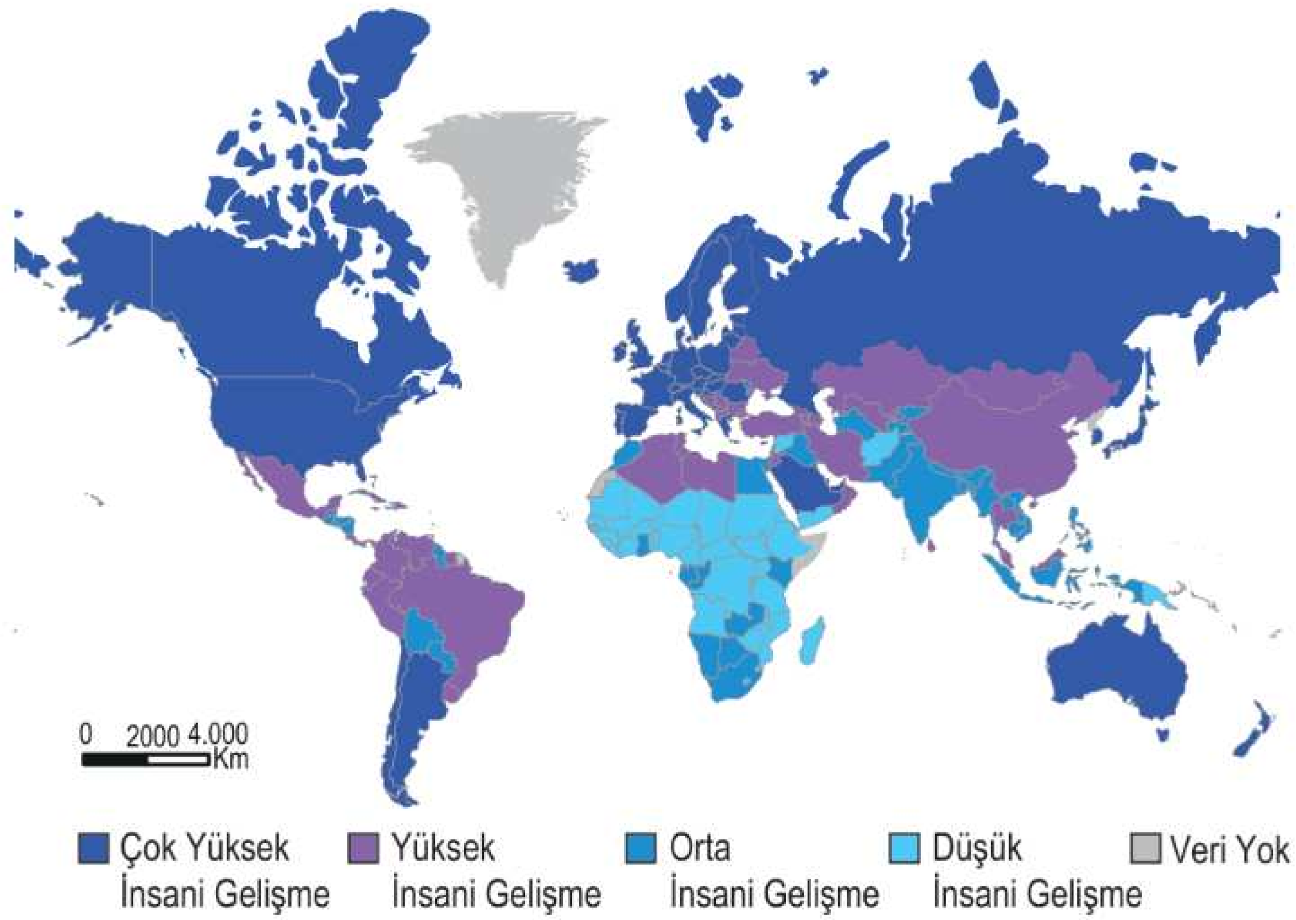
@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde genel olarak sermaye, ham madde, teknoloji, pazar ve nitelikli iş gücü gibi faktörler önemli bir role sahiptir. Bu özelliklere sahip ülkeler gelişmiş ülkelerdir. Bu özelliklerin yetersiz olduğu ülkeler ise gelişmekte olan ülkeler sınıflandırılmasında yer almaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, gelişmiş olan ülkelerin özelliklerinden biridir?

A) Sanayi ürünleri ihracatının fazla olması
B) Nitelikli iş gücü oranının az olması
C) Tarım sektöründe çalışanların oranının fazla olması
D) Çocuk nüfus oranının fazla olması
E) Teknolojik ürünlerde dışa bağımlı olması

7. Aşağıda İnsani Gelişme Endeksi haritası verilmiştir.

Buna göre çok yüksek insani gelişme ve düşük insani gelişme endeksine sahip ülkeler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	Çok yüksek insani gelişme	Düşük insani gelişme
A)	Finlandiya	Çin
B)	Norveç	Kazakistan
C)	İsveç	Afganistan
D)	İran	Yemen
E)	ABD	İtalya

8. Doğal kaynakların sınırlılığı günümüz çatışmalarının önemli nedenlerindendir. Petrol, kömür, doğal gaz gibi fosil yakıtları ve stratejik yer altı kaynaklarını ele geçirme, üretimi ve pazarlamasını kontrol etme çabaları ülkeler arasında çatışmalara neden olmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu açıklamada belirtilen sebeplere bağlı olarak yaşanan sorunlardan biri değildir?

A) Irak sorunu
B) Filistin sorunu
C) Nijerya sorunu
D) Venezuela sorunu
E) Doğu Türkistan sorunu

9. Tarih boyunca kıtaların, okyanusların ve denizlerin jeopolitik değeri coğrafi gelişmelere bağlı olarak değişiklik göstermiştir.

Buna göre geçmişten günümüze kıta ve okyanusların konumsal öneminin değişmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

A) Coğrafi Keşifler
B) Epirojenik hareketler
C) Siyasi gelişmeler
D) Doğal kaynaklar
E) Teknolojide ve ulaşımdaki gelişmeler

10. İnovasyon; üretimden pazarlamaya, yönetim ve organizasyondan dış ilişkilere kadar her alanda mevcut olan işleyişin üzerine yeni yaklaşımlar kazandırmaktır. İnovasyonun olması için temel şart, değişim ve yeniliğin belirgin olmasıdır. Bölgeler ve ülkeler, küresel ölçekte varlıklarını devam ettirip aynı zamanda fark yaratabilmek için var olan üretim, yönetim, eğitim ve sağlık gibi birçok konularda var olan işleyişe yenilikler katmak zorundadır.

Buna göre inovasyonun bir ülke için;

I. ulusal ve bölgesel ekonomiler için sürdürülebilir büyüme,
II. toplumlar için sosyal kalkınma ve refah düzeyi artışı oluşturma,
III. ulusal ekonomiler için rekabet gücü sağlama

alanlarından hangilerinde katkı sağladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

11. **Japonya ve Nijerya ekonomik bakımdan karşılaştırıldığında Japonya için,**

I. Nüfusun büyük bir kısmı hizmet sektöründe çalışmaktadır.

II. Zengin petrol ve doğal gaz rezervlerine sahiptir.

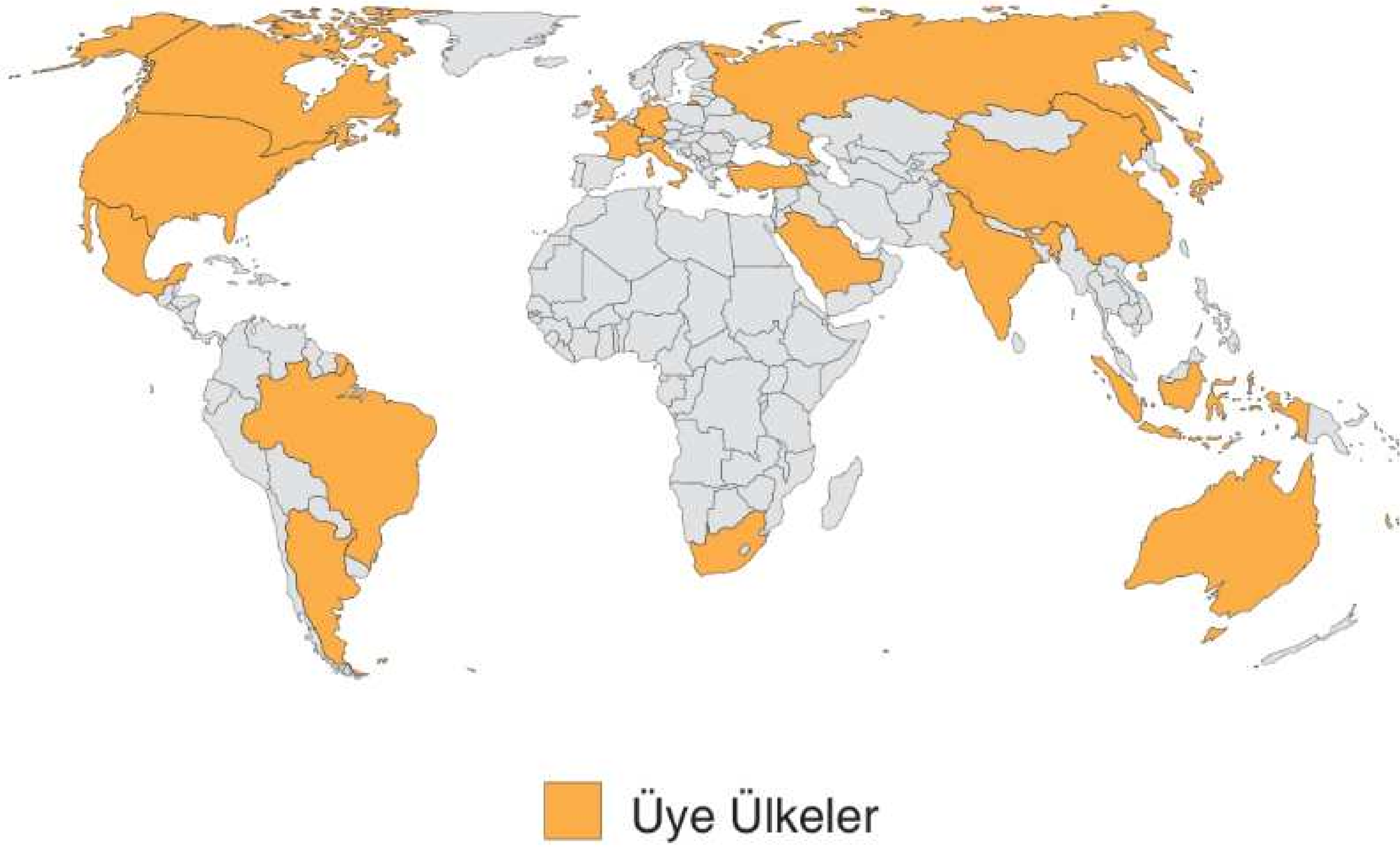
III. İhracat gelirleri, ithalat giderlerinden fazladır.

IV. Tarım ürünleri, ihracatın yarıdan fazlasını oluşturur.

yargılarından hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. Aşağıdaki haritada G – 20 örgütüne üye olan ülkeler gösterilmiştir.

Üye Ülkeler

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisi bu örgütün üyeleri arasında yer almaz?

A) Arjantin B) İtalya C) İran
D) Hindistan E) Endonezya

13. I. Gelişmiş ülkeler kalkınma hamlelerini büyük ölçüde tamamlamış oldukları için ekonomik büyüme oranları gelişmekte olan ülkelere göre genel olarak daha düşüktür.

II. Az gelişmiş ülkelerin ihracatında genel olarak ham maddelerin payı en çoktur.

III. Gelişmiş ülkelerin dış ticaret hacmi az gelişmiş ülkelere göre daha fazladır.

Gelişmişlik düzeyi farklı olan ülke gruplarıyla ilgili yukarıda verilen açıklamalardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

14.
- Süveyş Kanalı, Akdeniz ile Kızıldeniz'i birleştiren bir su yoludur. 1869 yılında Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Güneydoğu Asya kıyıları, Hint Okyanusu ve Kızıldeniz üzerinden Akdeniz'e bağlanmıştır. Kanal ile Avrupa ve Güneydoğu Asya arasındaki deniz ulaşımı yaklaşık 6 bin km kısalmıştır.
- 1880 yılında yapımına başlanan ve 1914 yılında tamamlanan Panama Kanalı, Orta Amerika'nın dar bir kesiminde Atlas Okyanusu ile Büyük Okyanusu deniz ulaşımı açısından birbirine bağlar. Kanal açılmadan önce gemiler Güney Amerika Kıtası'nı dolaşıyor, Atlas Okyanusu'ndan Büyük Okyanus'a geçmek için Macellan Boğazı'nı kullanılıyordu.

Bu açıklamalar göz önüne alınırsa,

I. Panama ve Süveyş kanalları yapay su yollarıdır.

II. Panama Kanalı'nın Panama ekonomisine sağladığı gelir Süveyş Kanalı'nın Mısır ekonomisine sağladığı gelirden fazladır.

III. Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Akdeniz limanlarının önemi artmıştır.

IV. Panama Kanalı'nın açılmasıyla Macellan Boğazı'nın önemi azalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) I, III ve IV

2020 / AYT

15. **Sanayileşme sürecine bağlı olarak büyüyen şehirlerde;**

I. şehirlere olan göçün hızlanması,

II. tarımsal üretimin artması,

III. ulaşım hizmetlerine talebin artması

durumlarından hangileri ortak özellik gösterir?

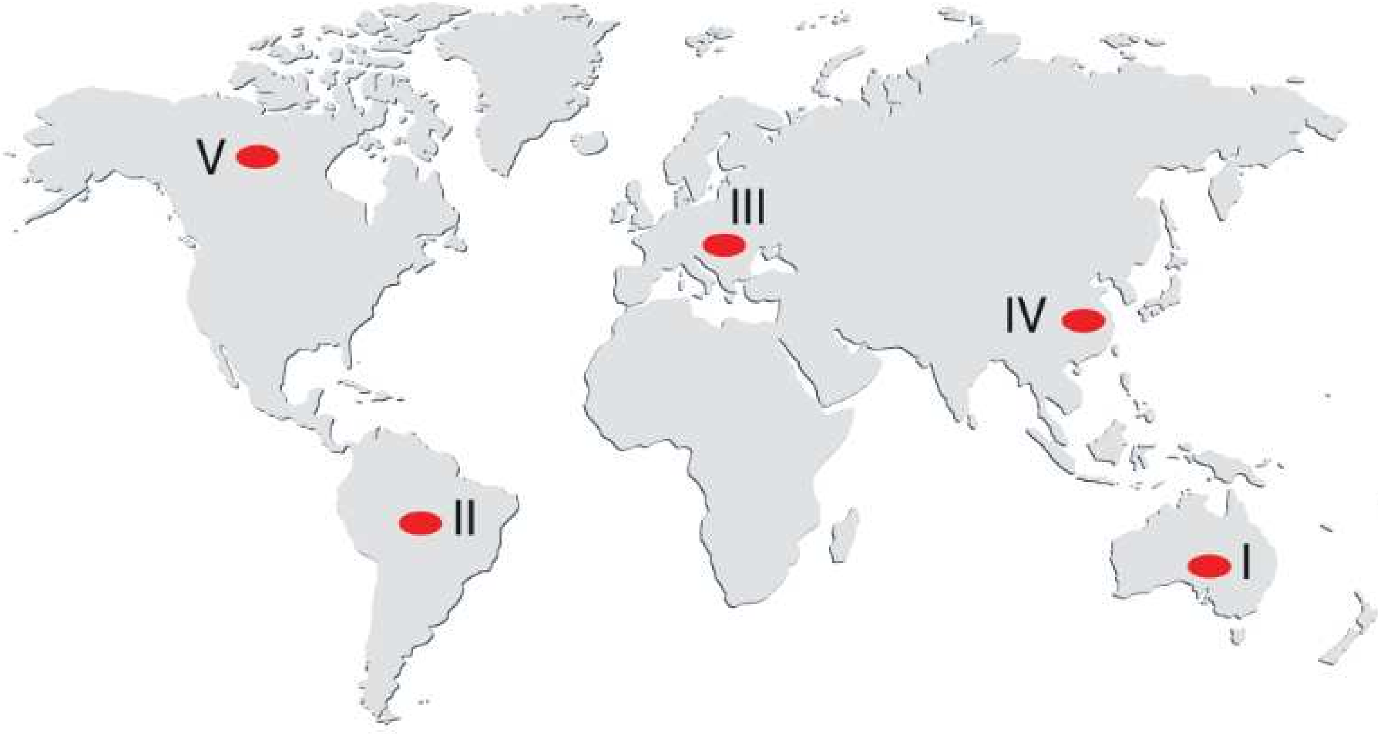
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 8

1.

Haritadaki numaralı alanların hangisinde çöl biyomu görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

	Ekstrem Olay	Doğal süreçlere etkisi
I	Kuraklık	Yer altı sularının azalması
II	Deprem	Delta ovalarının oluşması
III	Volkanizma	Asit yağmurlarının görülmesi
IV	Yıldırım	Orman yangınlarının görülmesi
V	Heyelan	Heyelan set gölünün oluşması

Yukarıdaki tabloda ekstrem olay ve doğal süreçlere etkisi eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Nüfus artış hızını yükseltici politikalar izleyen ülkelerden biri de Almanya'dır.

Buna göre Almanya'nın nüfus özellikleri ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Yaşlı nüfus oranı yüksektir.

B) Eğitim düzeyi yüksektir.

C) Doğum oranı düşüktür.

D) Kentsel nüfus oranı yüksektir.

E) Tarım sektöründe çalışanların oranı yüksektir.

4. Organik tarım, üretim sürecinde doğanın dengesini bozacak ve insan sağlığına zararlı olabilecek kimyasal madde kullanmadan yapılan bir tarım şeklidir.

Buna göre organik tarım için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollüdür.

B) Hava ve su gibi yaşamsal kaynakların korunması amaçlanmaktadır.

C) Üretimi artırmak için tarımsal ilaç kullanılmaktadır.

D) Sertifikalı olan tarımsal üretim biçimidir.

E) İnsanların daha sağlıklı beslenmesini sağlayacaktır.

5.
I. Bursa'da otomotiv sanayinin gelişmesi
II. Antalya'da seracılığın gelişmesi
III. İstanbul'da tekstil sanayinin gelişmesi
IV. Ardahan'da hayvancılığın gelişmesi

Yukarıdakilerden hangileri doğal koşulların üretim faaliyetleri üzerinde etkili olduğunu kanıtlar?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada bazı şehirler gösterilmiştir.

Haritada gösterilen şehirlerden hangisi bölgesel etkiye sahiptir?

A) Londra B) Paris C) Şanghay D) Tokyo E) Mexico City

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Türkiye'de tarımsal verimi etkileyen en önemli unsurlardan biri sulamadır. Ülkemizde genellikle yaz mevsiminin kurak geçmesi, tarımda sulamanın önemini artırmıştır.

İklim özellikleri göz önüne alındığında, haritada gösterilen delta ovalarından hangisinde tarımda sulamaya en az ihtiyaç duyulur?

A) Bafra B) Çukurova C) Silifke D) Balat E) Menemen

8. Bir girişimci, Türkiye'deki bazı illerde fabrikalar kurmayı planlamıştır. Kuracağı fabrikaların ham maddeye yakın olmasını istemektedir.

Buna göre girişimcinin seçeceği ürün ve il eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

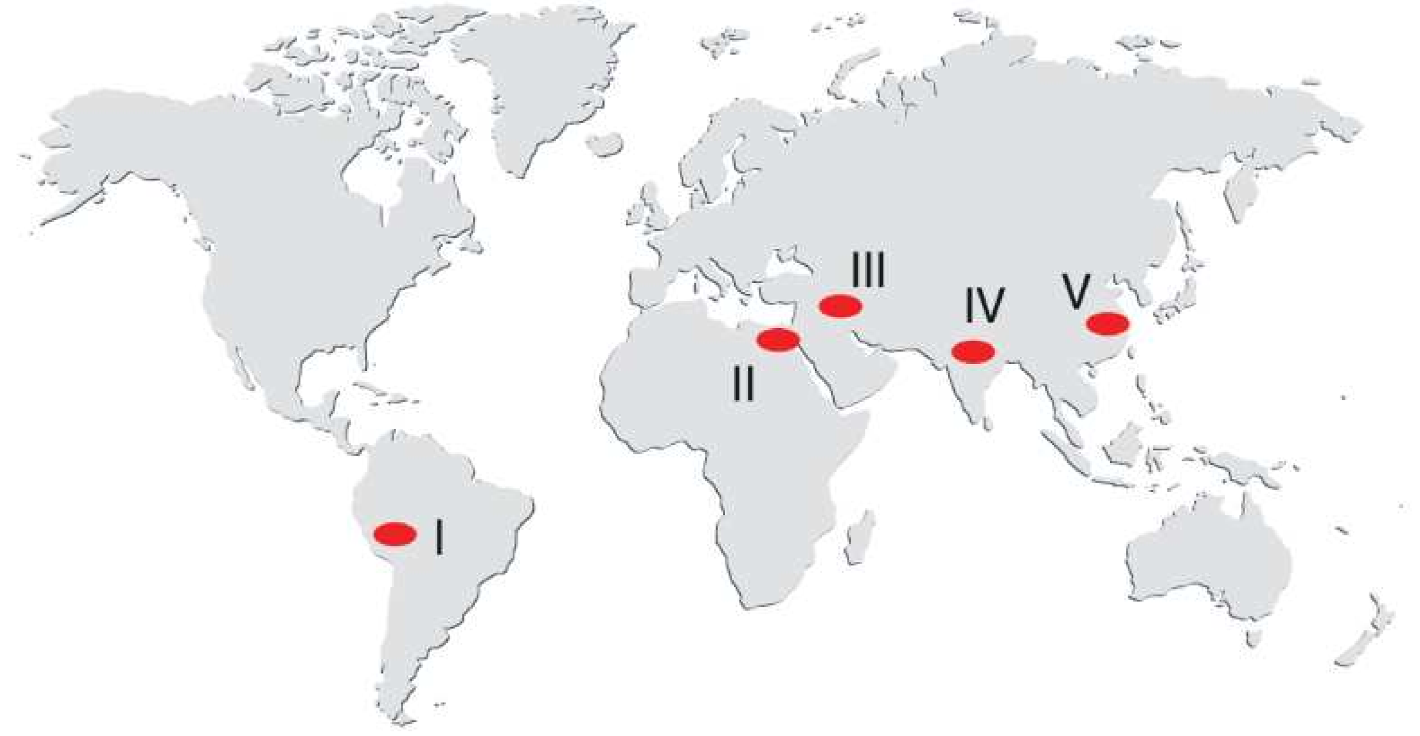
	Ürün	İl
A)	Makarna	Trabzon
B)	Çay	Rize
C)	Şeker	Kayseri
D)	Bitkisel yağ	Tekirdağ
E)	Dokuma	Şanlıurfa

9. Dünyada yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı artarken İsveç, son yıllarda bu konuda en hızlı adımları atan ülkelerden oldu. Özellikle evsel atıkları enerji elde etmek için değerlendiren ülkede evlerden çıkan çöpün neredeyse tamamı elektrik üretiminde kullanılıyor. Bu amaçla başka ülkelerin çöpünü de ithal eden İsveç, 2030 yılına kadar fosil yakıtların kullanımını tamamen bitirmeyi hedefliyor.

Yukarıdaki paragrafa göre, İsveç'te aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisinin kullanımının artması beklenir?

A) Linyit B) Biyokütle C) Taş kömürü D) Petrol E) Doğal gaz

10.
- İndus ve Ganj nehirleri çevresinde kurulmuştur.
- Baharat Yolu'nun başlangıcında olduğundan ticaret gelişmiştir.
- Halk, "Kast Sistemi" adı verilen sınıflara ayrılmıştır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen uygarlık haritada kaç numara ile gösterilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Sanayi Devrimi ile üretimde görülen artışın yanı sıra ulaşım sisteminin gelişmesi ürünlerin tüketim merkezlerine ulaştırılmasını kolaylaştırmıştır. Günümüzde ekonomik etkinlikler açısından tüketim merkezlerine yakınlık ve kolay dağıtım önemli olduğu için sanayi faaliyetleri de nüfusun fazla olduğu pazar alanlarında yoğunlaşmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek verilebilir?

A) Batman'da petrol rafinerinin kurulması
B) İstanbul'da mobilya sanayinin gelişmesi
C) Karabük'te demir-çelik fabrikasının kurulması
D) Edirne'de bitkisel yağ sanayisinin gelişmesi
E) Kars'ta et işleme tesislerinin kurulması

12. Türkiye'de ekonomik politikalar içinde mekânsal gelişim farklılıklarının azaltılması ve az gelişen bölgelerin ekonomik gelişimlerinin sağlanması amacıyla teşvik uygulamaları devreye sokulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu teşvik uygulamaları arasında yer almaz?

A) Gümrük vergisinden muaf tutulması
B) Vergi indiriminin sağlanması
C) Yatırım yerinin tahsis edilmesi
D) KDV'den muaf tutulması
E) Ücretsiz iş gücünün sağlanması

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

13. Orman varlığının kıyılarda yoğunlaşması ormancılık faaliyetlerinin bu alanlarda gelişmesini sağlamıştır. Ormanlar Türkiye ekonomisine tomruk, telefon direği, sanayi, kâğıt ve lif yonga odunu üretimiyle katkı sağlar.

Buna göre aşağıdaki yörelerin hangisinde ormanların Türkiye ekonomisine katkısı diğerlerinden daha azdır?

A) Batı Karadeniz
B) Doğu Karadeniz
C) Güneydoğu Anadolu
D) Kıyı Ege
E) Toroslar

14. Aşağıdaki tablolarda bazı ülkelerin 2017 yılında ağırladığı turist sayılarıyla bu turistlerden elde edilen gelirler gösterilmiştir

Ülkeler	Turist Sayısı (Milyon Kişi)	Turizm Geliri (Milyar Dolar)
Fransa	86,9	60,7
İspanya	81,8	68
ABD	76,9	210,7
Çin	60,7	35,6
Almanya	37,5	39,8

Tablodaki bilgilere göre kişi başına en az gelir elde eden ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fransa
B) İspanya
C) ABD
D) Çin
E) Almanya

15. Hindistan ve Hollanda'nın tarımsal özellikleri karşılaştırıldığında,

I. Hindistan'da ekstansif, Hollanda'da intansif tarım yöntemi uygulanır.
II. Hindistan'da tarımsal üretimde yıldan yıla dalgalanma görülürken, Hollanda'da görülmez.
III. Hindistan'da tarım sektöründe çalışan nüfus oranı az, Hollanda'da fazladır.
IV. Hindistan'da tarımsal verim düşük, Hollanda'da yüksektir.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve IV
E) I, II, III ve IV

16. Aşağıdaki tabloda bazı ülkelere ait tarımsal değerler verilmiştir.

Ülkeler	Tarım alanı (milyon ha)	Tarımsal nüfus (milyon kişi)	Tarımsal ihracat (milyar dolar)	Tarımsal ithalat (milyar dolar)
Çin	519	505	66	157
Fransa	29	1	79	65
Hollanda	2	0,2	103	72
Türkiye	38	8	16	16
Meksika	103	8	23	27

Tablodaki bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Tarımsal geliri ve tarımsal gideri en fazla olan ülke Çin'dir.
B) Birim alandan en yüksek verim alınan ülke Hollanda'dır.
C) Fransa'nın tarımsal geliri, tarımsal giderinden fazladır.
D) Türkiye'nin tarımsal geliri ile tarımsal gideri eşittir.
E) Meksika'nın tarımsal gideri, tarımsal gelirinden fazladır.

17. 1880 yılında yapımına başlanan ve 1914 yılında tamamlanan kanal, Orta Amerika'nın dar bir kesiminde Atlas Okyanusu ile Büyük Okyanusu deniz ulaşımı açısından birbirine bağlar. Kanal açılmadan önce gemiler Güney Amerika Kıtası'nı dolaşıyor, Atlas Okyanusu'ndan Büyük Okyanus'a geçmek için Macellan Boğazı'nı kullanıyordu. Kanalın açılmasıyla Macellan Boğazı önemini yitirmiştir.

Yukarıdaki paragrafta sözü edilen kanal, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Süveyş
B) Korint
C) Panama
D) St. Lawrence
E) Kiel

18. Petrol ve doğal gaz çıkartılan bölgenin deniz ve okyanuslarla bağlantısı yoksa taşıma daha çok boru hatlarıyla gerçekleşir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerin hangisinde çıkarılan petrol ve doğal gazın daha çok boru hatları ile taşınması beklenir?

A) Cezayir
B) Azerbaycan
C) Kuveyt
D) Venezuela
E) Suudi Arabistan

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

8. BÖLÜM

ÇEVRE VE TOPLUM
(DOĞAL KAYNAKLAR VE ÇEVRE, ÇEVRE VE İNSAN)

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- ÇEVRE SORUNLARI
- MADEN VE ENERJİ KAYNAKLARININ ÇEVRESEL ETKİLERİ
- DOĞAL KAYNAK KULLANIMININ FARKLI OLMASININ VE TEKNOLOJİNİN ÇEVRESEL ETKİLERİ
- ATIKLAR VE GERİ DÖNÜŞÜM
- ÇEVRE KORUMA UYGULAMALARI VE ÇEVRESEL ÖRGÜTLER

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

AYT coğrafya konuları içinde çok sık soru gelen yerlerden birisi de bu bölümdeki konulardır. Çevre sorunlarının özellikleri ve etkileri, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, atıklar ve geri dönüşüm, çevresel örgütlerin çalışma alanları konularının iyi öğrenilmesi bu bölüm de göz önüne alınması gereken özelliklerdir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

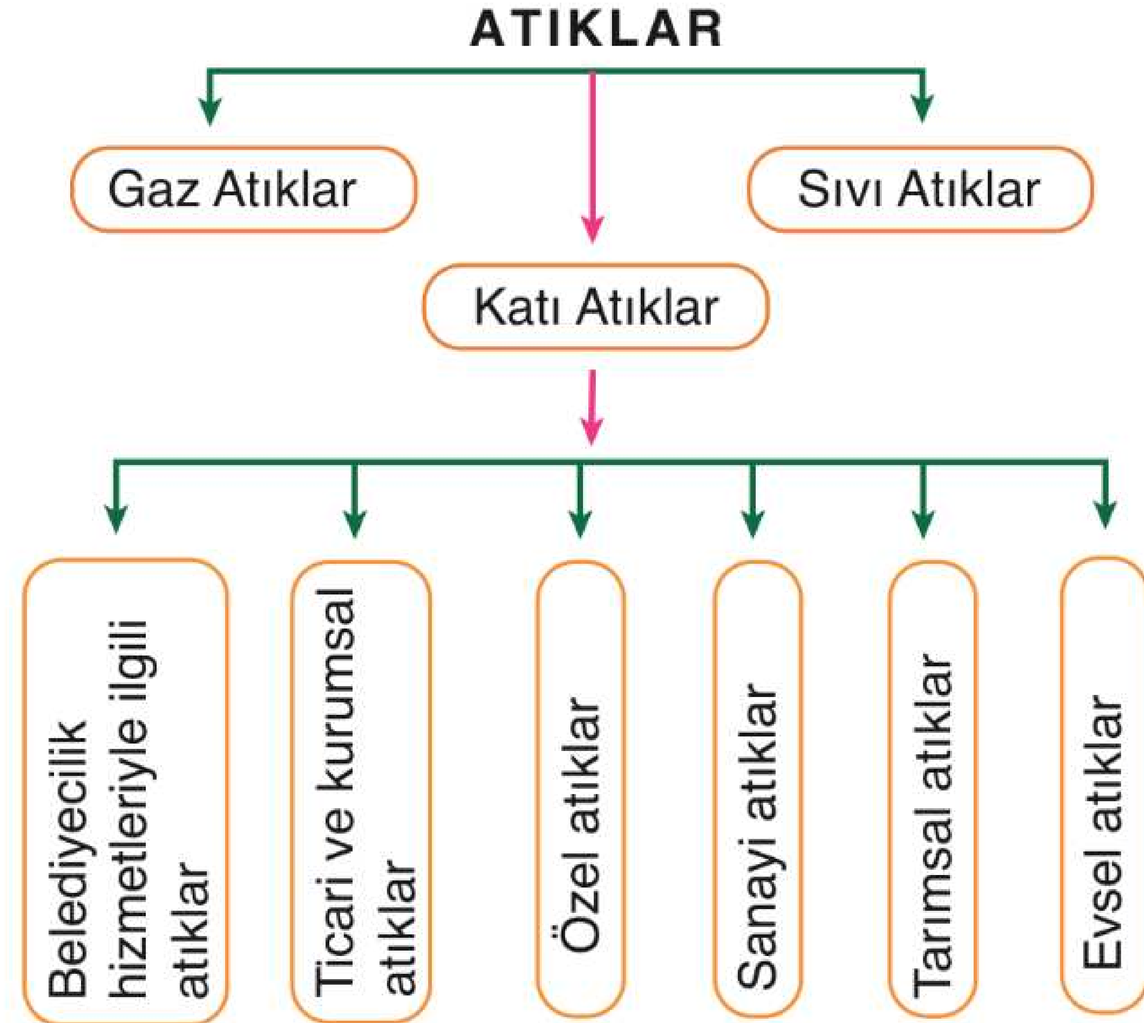
ARAZİ KULLANIMININ ÇEVRESEL ETKİLERİ

Arazilerin jeolojik, jeomorfolojik, bitki örtüsü, su kaynakları, toprak vb. özelliklerinin dikkate alınarak kullanılmasına arazi planlaması denir.

Arazi Kullanımına Yönelik Planlamada Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Jeolojik yapı
- Yeryüzü şekilleri
- Doğal kaynaklar
- İklim
- Yer altı kaynakları
- Bitki örtüsü
- Su kaynakları
- Toprak özellikleri
- Tarihi yapı
- Çevre sorunları

ATIKLAR VE GERİ DÖNÜŞÜM

Bazı atıkların doğada ayrışmadan kaldığı süreler:	
Cam şişe: 4 bin yıl	**Sakız:** 5 yıl
Plastik şişeler: 1000 yıl	**Plastik kaplı süt kutuları:** 5 yıl
Piller: 100 yıl	**Filtreli sigara:** 1-2 yıl
Alüminyum kutular: 10 - 100 yıl	**Portakal kabuğu:** 6 ay
Plastik torbalar: 10 - 20 yıl	**Kâğıt:** 2-5 ay

GERİ DÖNÜŞÜM

Atıkların birtakım işlemlerden geçirildikten sonra ikinci bir ham madde özelliği kazanmasını sağlama işine geri dönüşüm denir. Geri dönüşüm sayesinde doğadaki kaynaklar korunur, enerji tasarrufu sağlanır, atık miktarı azalır, çöp alanlarının ömrü uzar ve ekonomiye katkı sağlanır.

ÇEVRESEL ÖRGÜTLER

Çevre Kuruluşu	Kuruluş Yılı	Amacı ve Faaliyetleri
Uluslararası Doğayı Koruma Birliği (IUCN)	1948	Dünya çapında biyolojik çeşitliliğin korunması için çalışan çevre örgütüdür. Bununla birlikte gıda güvenliği, küresel iklim değişimi ve sürdürülebilir kalkınma konularında çalışmalar yapar. Kuruluş, yayınladığı Kırmızı Liste ile nesli tükenmekte olan türlere dikkat çeker.
Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF)	1961	Kuruluşun amacı dünyanın doğal dengesini korumak ve insanın doğa ile uyumlu yaşamasını sağlamaktır. Kuruluş biyoçeşitliliği korumayı, yenilenebilir kaynak kullanımını ve tasarruf sağlamayı teşvik edici çalışmalar yapar.
Greenpeace	1971	Amacı dünyada yaşamın devamını sağlayan ekolojik ortamı desteklemektir. Bu amaçla biyolojik çeşitliliği korumak; su, toprak ve hava kirliliğini önlemek için çalışmalar yapar.
Birleşmiş Milletler Çevre Programı (BMÇP)-(UNEP)	1972	Çevrenin korunması ve çevre sorunlarının önlenmesi amacıyla uluslararası iş birliği yapmak için kurulmuştur. Uluslararası çevre sözleşmeleri ve protokoller ile çölleşme, küresel iklim değişikliği gibi çevre sorunlarının çözümüyle ilgili çalışmalar yapar.
Avrupa Çevre Ajansı (APA)	1990	Avrupa Birliği kurumu olan Avrupa Çevre Ajansı, üye ülkelerde çevre politikaları geliştirmek, kamuoyu çevre sorunları konusunda bilgilendirmek ve sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek için çalışmalar yapar.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

ÇEVRE SORUNLARI VE TÜRLERİ, KÜRESEL ÇEVRE SORUNLARI

1. Su kaynaklarının kullanımı sırasında suyun kendini yenileyebilmesine imkân vermeyecek oranda yabancı maddelerin suya karışması sonucunda su kirliliği oluşur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin su kirliliğine neden olduğu söylenemez?

A) Sanayi tesislerinden çıkan kimyasal sıvı atıkların arıtılmadan suya bırakılması

B) Termik ve nükleer santrallerde kullanılan makinelerin soğutma işlemlerinde kullanılan suyun çok sıcak iken su kaynaklarına bırakılması

C) Tarımda kullanılan suni gübre ve zirai ilaçların çeşitli yollarla su kaynaklarına karışması

D) Bitkisel ve hayvansal gıdaların fiziksel, kimyasal ve biyolojik kirlenmeye maruz kalarak besin değerini kaybetmesi

E) Altyapının yetersiz olması nedeniyle, kanalizasyonun yer altı ve yer üstü sularına karışması

2.

HABER

Isparta'nın Senirkent ilçesinde şiddetli yağışların neden olduğu çamur akıntısı yerleşim alanını etkileyerek can ve mal kaybına neden oldu. Birikinti yelpazesinin eteğinde kurulmuş olan Senirkent sel, çamur akıntısı, kaya düşmesi, yamaç döküntüsü gibi doğal afetlerden etkilenmektedir. Eskiden birikinti yelpazesinin üzerindeki yamaçlarda bulunan sedir ve ardıçların yok edilmesi yöredeki afetlerin etkisini artırmıştır.

Bu bilgilere göre Senirkent ilçesinde afetlerin can ve mal kaybına neden olmasında;

I. yerleşim alanının kurulduğu yerin jeolojik açıdan uygun olmaması,

II. çevredeki bitki örtüsünün tahrip edilmesi,

III. karstik arazi yapısına sahip olması

özelliklerden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Çevre sorunlarından bir kısmı yerel, bir kısmı da küreseldir. Bazı katı atıkların verimli topraklara bırakılması, tarım alanlarının sanayi ve yerleşme amacıyla kullanılması, ışık ve ses kirliliği yerel çevre sorunlarındandır. Buna karşın hava kirliliği, sera etkisi, ozon tabakasının seyrelmesi asit yağmurları çölleşme, kuraklık ve erozyon ise küresel çevre sorunlarıdır.

Aşağıdaki tabloda bazı çevre sorunları yerel ve küresel sorun kapsamında olmalarına göre eşleştirilmiş fakat bazı eşleştirmelerde yanlışlık yapılmıştır.

	Çevre sorunu	Yerel sorun	Küresel sorun
I.	Afyonkarahisar'da yoğun fosil yakıt kullanımı sonucu asit yağmurlarının oluşması	X	
II.	Muğla – Yatağan termik santralinin havayı kirletmesi		X
III.	Tokat'ta yanlış arazi kullanımı sonucu erozyonun artması	X	
IV.	İstanbul'da şehir ışıklarından dolayı gökyüzünde yıldızların görülmemesi	X	
V.	Ankara trafiğinde ses kirliliğinin oluşması	X	

Buna göre tablodaki değerlendirmelerden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Dünyada altın arama ve üretme işlemi büyük ölçüde siyanürle yapılmaktadır. Siyanür, zehirli bir maddedir. Bu zehirli madde toprağa ve suya karışır. Bir kısmı da havaya geçer. Canlılarda çeşitli hastalıklara neden olan bu madde, ölümlere de yol açabilmektedir. Suya ve toprağa karışan siyanür, bitkilere, buradan da bitkilerle beslenen canlılara geçmektedir.

Buna göre siyanürle altın arama ve üretimi sırasında meydana gelen aşağıdaki çevre sorunlarından hangisi diğerlerinden daha kapsamlıdır?

A) Bitkilerin zarar görmesi

B) Ekosistemin zarar görmesi

C) Hava kirliliği

D) Su kirliliği

E) Toprak kirliliği

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Brezilya'da hayvanlara otlak alanı açmak için yağmur ormanları yok edilmektedir. Bu ülke, orman tahribatının en çok olduğu ülkeler arasında yer almaktadır. Ormanların yok edilmesiyle birlikte öncelikle bir ekosistem ortadan kaldırılmaktadır. Ayrıca dünyanın akciğerleri olarak kabul edilen bu oksijen depolarının azalması sonucunda, önemli çevre sorunları ortaya çıkmaktadır.

Buna göre Brezilya'daki yağmur ormanlarının tahribatı sonucunda;

I. atmosferdeki karbon oranının artması,

II. küresel ısınmada hızlanma,

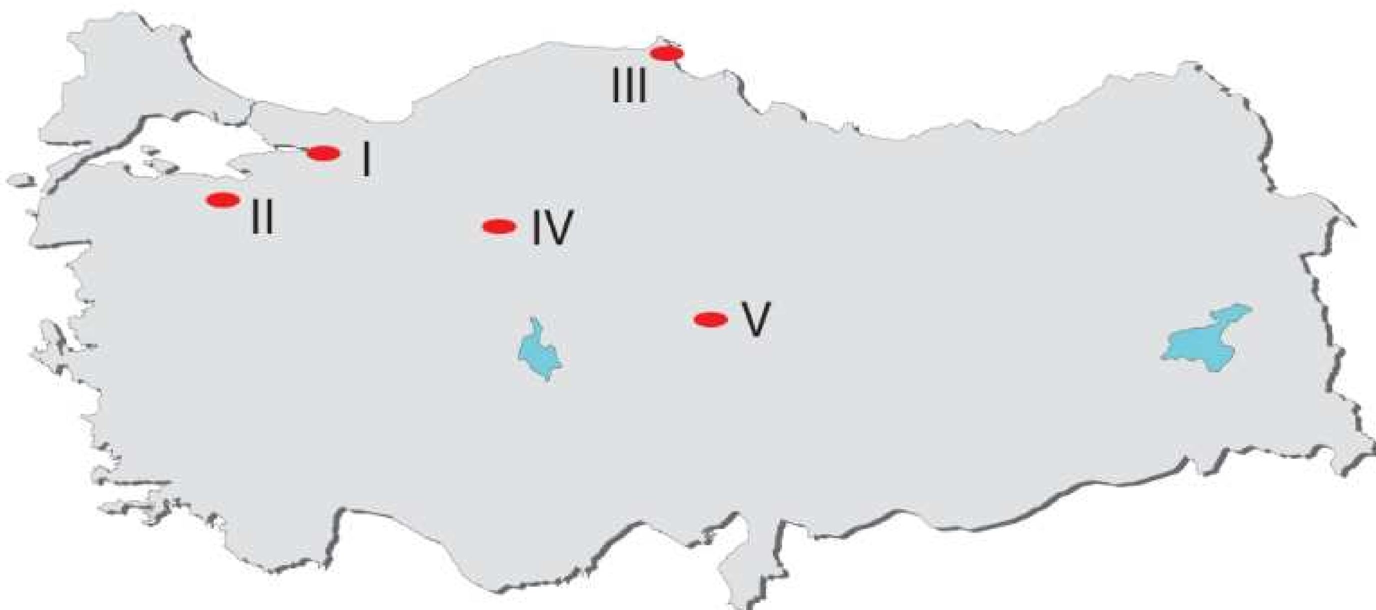
III. asit yağmurları oluşumu,

IV. çığ oluşumu

olaylarından hangilerinin görülmesi beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

6. Konutlar ve sanayi tesislerinden çıkan zehirli gazların kış mevsiminde sis ile birleşmesi sonucu oluşan hava kirliliğine "Londra tipi hava kirliliği", büyükşehirlerde egzoz gazlarının sis ile birleşmesi sonucu oluşan hava kirliliğine de "Los Angeles tipi hava kirliliği" denir.

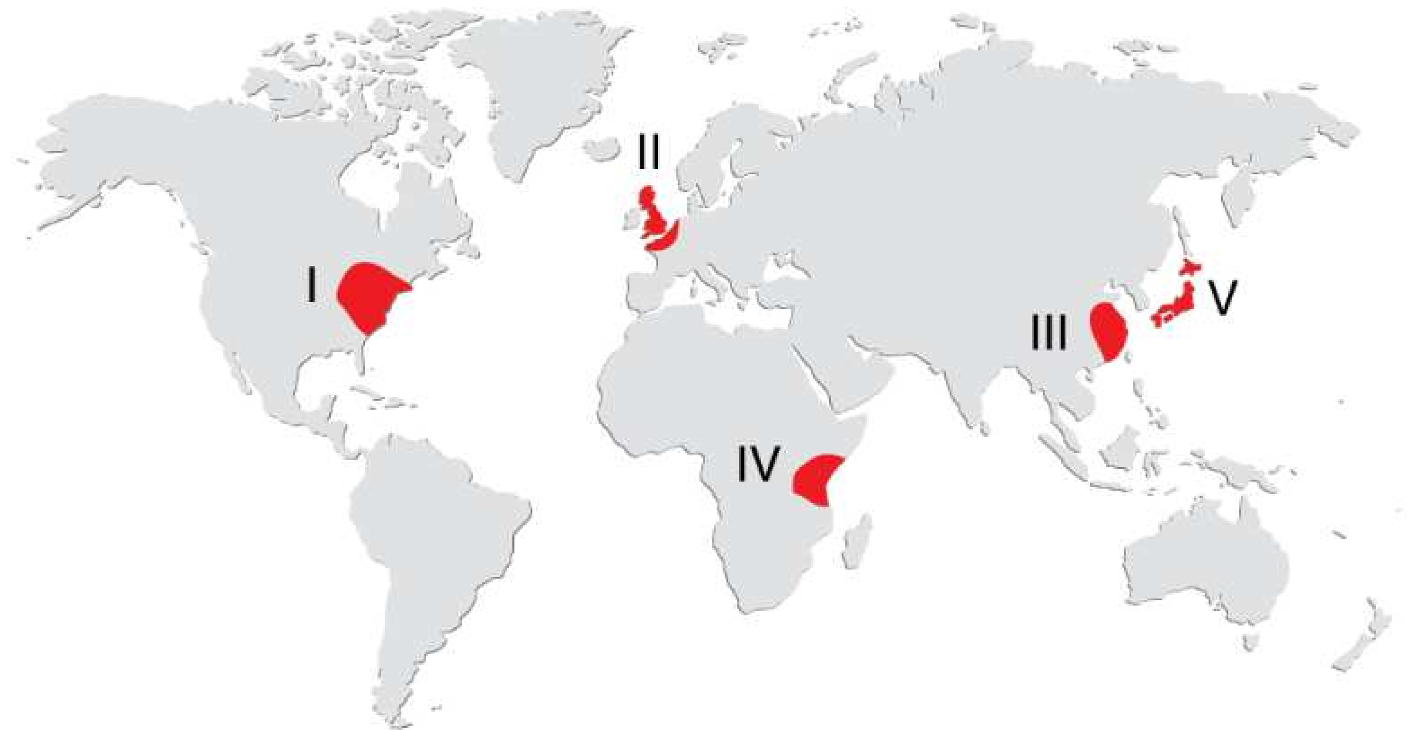
Buna göre haritadaki numaralı merkezlerden hangisinde nüfusun az olmasına bağlı olarak hem Londra tipi hem de Los Angeles tipi hava kirliliğinin az olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

Asit yağışları, sülfür ve azot oksit gibi kimyasal maddelerin su buharı ile birleşerek asite dönüşmesi ve bu asitin yağmur veya kar olarak yeryüzüne düşmesi ile oluşur. Bu yağışlar, hem doğadaki süreçler hem de beşerî faaliyetler sonucu yeryüzüne inmektedir. Fabrikalar ve motorlu taşıtların atmosfere saldığı ve içeriğinde sülfür, azot bulunan bileşiklerle oluşan asit yağmurlarında daha çok beşerî faaliyetler etkilidir.

Buna göre haritada numaralı bölgelerin hangisinde asit yağmurların oluşma riski en azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2021 / AYT

8. Sülfür ve azot oksit gibi kimyasal maddelerin atmosferde su buharı ile birleşerek aside dönüşmesi ve bu asidin yağış olarak yeryüzüne inmesi asit yağışları olarak adlandırılmaktadır.

Bu yağışların etkili olduğu alanlarda;

I. kimyasal ve biyolojik özelliklerinin bozulması nedeniyle topraktaki verimin düşmesi,

II. akarsu ve göl sularının pH değeri değiştiği için su ekosistemlerinin olumsuz etkilenmesi,

III. akarsu, göl ve yer altı sularına ait rezervlerin önemli oranda azalması

sorunlarından hangileri görülebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 2

MADENLERİN VE ENERJİ KAYNAKLARININ KULLANIMININ ÇEVRESEL ETKİLERİ

1. Dünya'daki enerji ihtiyacının büyük bölümü fosil yakıtlardan karşılanmaktadır. Fosil yakıtların kullanımı çevre kirliliğini de beraberinde getirmiştir.

Buna göre aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisinin kullanılması durumunda çevre kirliliği en az olur?

A) Linyit B) Taş kömürü C) Petrol D) Jeotermal E) Doğal gaz

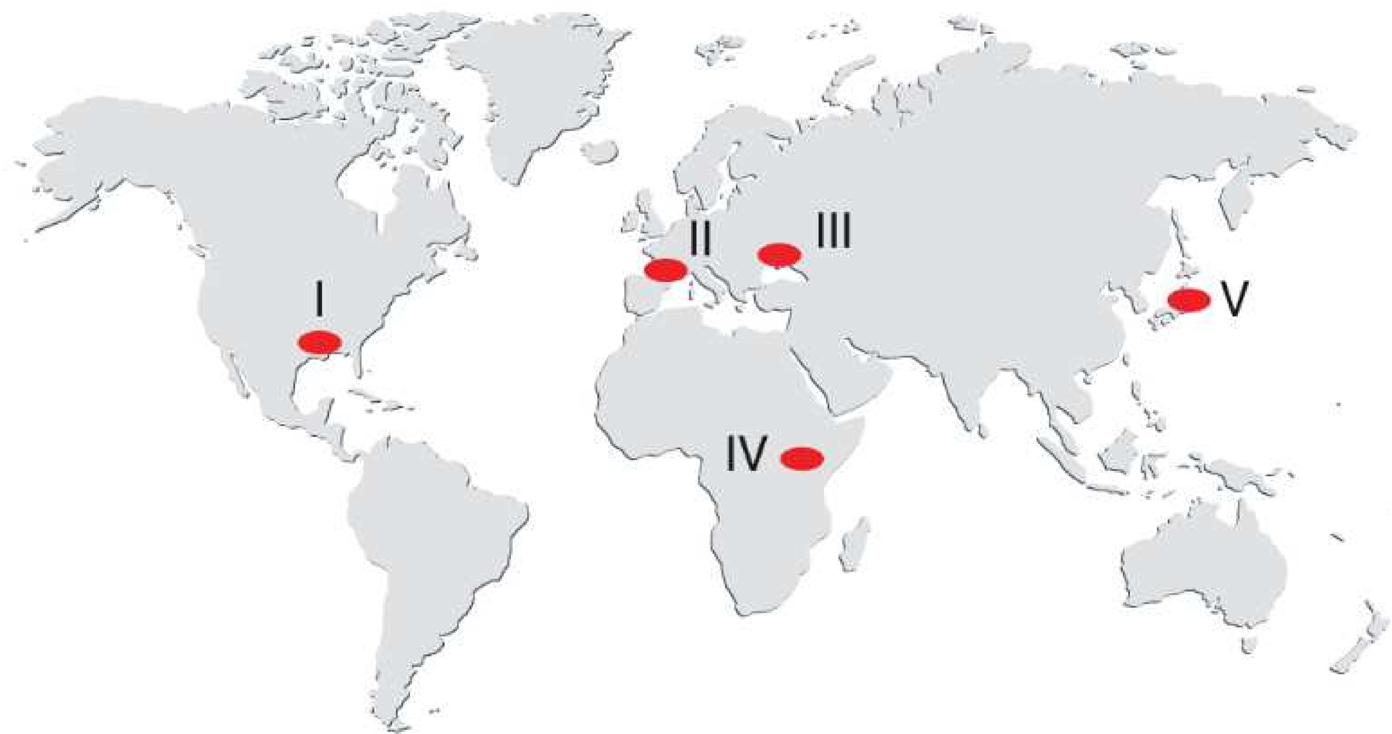
2. Termik santrallerde fosil yakıtların kullanımı sonucu bacalardan çıkan gazlar, partikül maddeler ve tozlar atmosferde birikerek hava kirliliğine neden olur.

Haritada gösterilen şehirlerden hangisinde bu duruma bağlı olarak hava kirliliği yaygındır?

A) Soma B) Beypazarı C) Safranbolu D) Perşembe E) Uzundere

3. Nükleer santrallerde enerji elde etmek için uranyum, toryum, radyum ve radon gibi elementler kullanılır. Bu kullanımda enerji elde edildikten sonra oluşan atıklar radyoaktif özellikler gösterir. Bu atıklar uzun süre çevreye zarar verir.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde nükleer santrallere bağlı çevre sorunu görülmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Termik santrallerinin bacalarından çıkan kükürt ve azot oksit türü gazların atmosferde su buharı ile tepkimeye girmesi sonucu asit yağmurları oluşabilmektedir.

Asit yağmurları;

I. orman,
II. toprak,
III. su

kaynaklarından hangilerine zarar verir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

5.

HABER

Dünyanın en büyük hidroelektrik santrallerinden olan Üç Boğaz Barajı'nın inşaatı sırasında yaklaşık iki milyon insan evinden taşınmak zorunda kaldı. Ayrıca 2500 bitki ve 300 balık türü, yaşam alanlarının yok olması tehlikesiyle karşı karşıya geldi. Nehirdeki tortunun baraj duvarında birikmesi sonucu tesisin zarar görme ihtimali gün geçtikçe artıyor.

Yukarıdaki habere göre, hidroelektrik santralin;

I. doğal,
II. sosyal,
III. ekonomik

alanlarından hangilerini etkilediği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

6. I. Depolama gerektirmesi
II. Çevre dostu enerji kaynağı olması
III. Geniş alanlara ihtiyaç duyulması
IV. Yenilenebilir enerji kaynağı olması

Yukarıdakilerden hangileri, Güneş enerjisinin avantajlarındandır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Sanayileşmiş bölgelerde fosil yakıtlarına bağlı olarak hava kirliliği artar.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde hava kirliliğinin en az olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Rüzgârın kinetik enerjisinden çeşitli şekillerde yararlanılmakla birlikte günümüzde rüzgâr türbinleri aracılığıyla elektrik enerjisi elde edilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, rüzgâr türbinleri ile enerji üretmenin olumlu etkisine örnek verilebilir?

A) Gürültülü çalışması
B) Kuş ölümlerine neden olması
C) Elde edilen enerjinin ucuz olması
D) Geniş alanlara ihtiyaç duyulması
E) Rüzgârların esme yönünün düzenli olmaması

9. Denizli'de bulunan jeotermal santralden çıkan buhar ve sıcak su, Büyük Menderes Nehri'ne bırakılmaktadır. Bu durum, nehirde oksijen yetersizliğine neden olmaktadır.

Buna göre jeotermal santralin;

I. elektrik üretimini,
II. ekolojik dengeyi,
III. ekonomik kalkınmayı

durumlarından hangilerini olumsuz etkilediği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

10. Enerji kaynakları, kullanımlarına göre yenilenebilir ve yenilenemeyen enerji kaynakları olmak üzere ikiye ayrılır. Yenilenebilir enerji kaynakları kısa sürede kendini yenileyebilme özelliğine sahiptir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yenilenebilir enerji kaynaklarına örnek verilemez?

A) Biyokütle B) Nükleer C) Hidrolik D) Hidrojen E) Dalga

11. Türkiye Güneş enerjisi bakımından zengin bir potansiyele sahiptir.

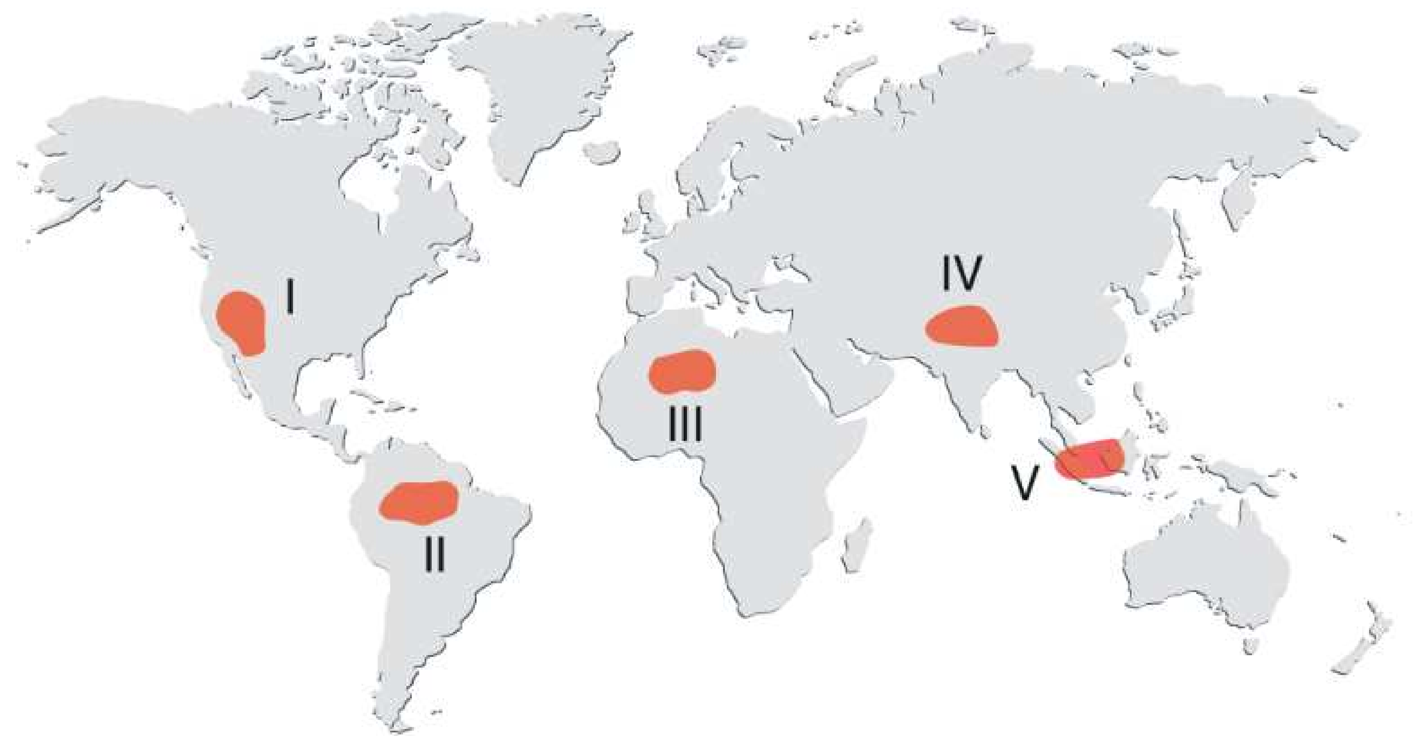

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisi Güneş enerjisi üretimine en az elverişlidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2020 / AYT

12. Dünya ormanlarındaki aşırı tahribat orman alanlarının daralmasına ve buna bağlı olarak çeşitli çevre sorunlarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Bu durum, haritada numaralandırılan alanların hangilerinde daha fazla görülmektedir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve V D) III ve IV E) IV ve V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 3

DOĞAL KAYNAK KULLANIMININ VE ARAZİ KULLANIMININ ÇEVRESEL ETKİLERİ – DOĞAL KAYNAKLARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR KULLANIMI

1. Enerji üretiminin sağlandığı doğal kaynaklardan bir bölümü rezerve sahip olup bu kaynakların zaman içerisinde tükeneceği bilinmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu enerji kaynaklarına örnek verilebilir?

A) Su B) Petrol C) Rüzgâr D) Dalga E) Jeotermal

2. I. Radyoaktif kirlilik

II. Toprak kirliliği

III. Kıyı kirliliği

Teknolojiye bağlı olarak oluşan yukarıdaki çevre sorunlarından hangileri Türkiye'de daha az görülür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

3. Konya - Ereğli arasındaki eski göl tabanı arazisine ait mera alanları 1950'li yıllardan itibaren büyük oranda tarıma açılmıştır. Bunda tarımda makineleşmenin önemli etkisi olmuştur. Azalan mera alanları aşırı otlatma nedeniyle büyük oranda tahrip olmuştur. Tarım alanlarında ise killi ve kumlu eski göl depoları açığa çıkmış ve rüzgârların etkisiyle bu alandaki malzeme diğer tarım alanlarına ve yakın bölgelerdeki yerleşmelere taşınmıştır. Ayrıca şiddetli erozyon sonucu eski mera alanlarında toprağın üst kısmı taşınmış, alt katmandaki tuzlu maddeler ise yüzeye çıkarak topraktaki tuz oranının artmasına sebep olmuştur.

Yukarıda verilen açıklamadan faydalanılarak,

I. Teknolojik gelişmeler tarım arazilerinin genişlemesinde etkili olmuştur.

II. Arazinin yanlış kullanılması çevre sorunlarına neden olmuştur.

III. Topraktaki tuz oranının artması, tarımsal verimi artırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III E) II ve III

4. Arazi potansiyeline uygun olmayan kullanım yanlış arazi kullanımı olarak nitelendirilmektedir. Yanlış arazi kullanımıyla toprağın verimi düşmekte ve arazide birtakım bozulmalar meydana gelmektedir.

I. Bursa, Çukurova, İzmir ve Konya ovalarında tarım alanlarının yerleşmeye açılması

II. Ormanların yok edilerek tarım alanlarına dönüştürülmesi

III. Delta alanlarına sanayi bitkilerinin ekilmesi

IV. Alüvyal toprakların yaygın olduğu yerlerde sanayi bölgelerinin kurulması

Buna göre yukarıda verilenlerden hangileri yanlış arazi kullanımına örnek verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

5. Coğrafya öğretmeni, derste öğrencilerine enerji tasarrufu ile ilgili neler yaptıklarını sormuştur. Bazı öğrencilerin bu soruya verdiği cevaplar şöyledir:

Serdar: Evimdeki elektrikli eşyaları kullanmadığım zamanlarda fişini prizden çekerim ya da kablolarda bulunan açma kapama düğmesini kapatırım.

Nazlı: Elektrik süpürgesinin torbasını sık aralıklarla boşaltırım.

Sena: Çamaşırlarımızı düşük ısıda ve kısa programlarda yıkarım. Makineyi tam olarak dolduğunda çalıştırırım.

Yasin: Yemekleri buzdolabına sıcak sıcak yerleştirir ve soğumasını beklerim.

Tarık: Televizyonu gün boyu açık tutar ve fırsat buldukça yüksek sesle müzik dinlerim.

Buna göre öğrencilerden hangilerinin enerji tasarrufu yaptığı söylenemez?

A) Sena ve Nazlı B) Sena ve Serdar C) Serdar ve Yasin D) Serdar ve Tarık E) Yasin ve Tarık

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Geri dönüşüm, atıkların birtakım işlemlerden geçirildikten sonra ikinci bir ham madde özelliği kazanmasını sağlamaktır. Geri dönüşüm sayesinde doğadaki kaynaklar korunmakta, enerji tasarrufu sağlanmakta, atık miktarı azalmakta, çöp alanlarının ömrü uzamakta ve ekonomiye katkı sağlanmaktadır. Geri dönüşümün ilk basamağı atıkların kaynağında ayrılarak toplanmasıdır. Böylece aynı tür atıkların çöple karışarak kirlenmesi önlenerek bir yerde toplanması sağlanmaktadır. Bu amaçla imal edilen atık toplama kutuları farklı renklere sahiptir. Geri dönüşümün ikinci basamağı, ayrı toplanan değerlendirilebilir atıkların uygun araçlarla geri dönüşüm tesislerine taşınmasıdır. Geri dönüşümün üçüncü basamağı ise bu atıkların geri dönüşüm tesislerinde işlenmesidir.

Geri dönüşüm ile ilgili olarak yukarıda verilen açıklamalardan faydalanılarak;

I. geri dönüşümün tanımı,

II. geri dönüşümün faydaları,

III. geri dönüşümün basamakları

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

7. Giderek artan, karmaşıklaşan ve küresel etkileri gözlenen çevre sorunları devletleri etkin bir çevre politikası belirlemeye zorlamıştır. Çevre politikası; çevre sorunlarının çözümüne yönelik olarak alınan önlemler ve belirlenen ilkeler bütünüdür. Çevre politikaları; insan sağlığını ve çevreyi korumayı, beşerî ve ekonomik faaliyetlerin doğaya en az zararla yapılabilmesini amaçlar.

Buna göre bir fabrikanın atık sularını arıtmadan akarsuya bıraktığı için para cezasına çarptırılması çevre politikalarının hangi ilkesine örnektir?

A) Önleme B) İhtiyat C) Kirleten öder D) İş birliği E) Geri dönüşüm

8. Atıkların bazı işlemlerden sonra ikincil ham madde özelliği kazanması geri dönüşüm olarak adlandırılmaktadır.

Geri dönüşüm ile;

I. Enerji tasarrufu sağlanır.

II. Doğal kaynaklar korunur.

III. Çevre kirliliği azalır.

yargılarından hangilerinin gerçekleştiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

9. Su ve toprak kirliliğinin başlıca nedenleri arasında katı atıklar da yer alır.

Buna göre aşağıdaki katı atıklardan hangisi su ve toprağa daha fazla zarar verir?

A) Organik atıklar

B) Plastik atıklar

C) Metal atıklar

D) Cam ürünleri

E) Karton ve kâğıt atıklar

10. Yeniden değerlendirme imkânı olan atıkların fiziksel ve kimyasal işlemlerden geçirilerek ikincil ham madde oluşturulması ve tekrar üretim sürecine dahil edilmesine geri dönüşüm denir.

I. Doğal kaynak tüketim ve kullanım hızını azaltma

II. Atıkları bir arada toplayarak depolama

III. Kullanılan enerjiden tasarruf sağlama

Buna göre yukarıdakilerden hangileri geri dönüşümün teşvik edilmesinin amaçlarından biri <u>değildir</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 4

ÇEVRE KORUMA UYGULAMALARI VE ÇEVRESEL ÖRGÜTLER

1. Günümüzde doğal ve kültürel miraslara yönelik tehlikeler devam etmektedir.

Bu tehditlere;

I. savaşlarda kültürel mirasa yönelik saldırıların olması,
II. doğal miras alanlarının milli park hâline getirilmesi,
III. doğal ve kültürel miras alanlarındaki madencilik faaliyetleri

durumlarından hangileri örnek verilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

2. İsveç, günümüzde çevre sorunlarının an az, çevre duyarlılığının en fazla olduğu ülkelerden biridir.

Buna göre İsveç'in;

I. ekolojik şehirler,
II. kirleticilerin önlenmesi,
III. sürdürülebilir ormancılık

hedeflerinden hangileri çevre duyarlığının göstergeleri arasında sayılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

3. Greenpeace'in amacı dünyada yaşamın devamını sağlayan ekolojik ortamı desteklemektir.

Bu amaçla Greenpeace;

I. biyolojik çeşitliliği koruma,
II. uluslararası çevre sözleşmeleri yapma ve çevre korumaya yönelik yasaları çıkarma,
III. barışı destekleme

çalışmalarından hangilerini yapar?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

4. Zimbabve, Afrika Kıtası'nda çevre ile ilgili çalışmalarda önde gelen ülkelerden biridir. Ülkede bazı çevre sorunlarına karşı ulusal çevre politikası geliştirilerek öncelikle yasal tedbirler alınmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Zimbabve'de çevre sorunlarına karşı geliştirilen politikalardan biri olması beklenemez?

A) Ormansızlaşma ile mücadele
B) Çölleşmenin önüne geçilmesi
C) Millî parkların artırılması
D) Sanayileşmenin hızlandırılması
E) Biyoçeşitlilik kaybının önlenmesi

2020 / AYT

5. Enerji üretiminin sağlandığı doğal kaynaklardan bir bölümü belirli bir rezerve sahip olup bu kaynakların zaman içerisinde tükeneceği öngörülmektedir.

Aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisi bu öngörü içerisinde değerlendirilemez?

A) Petrol B) Doğal gaz C) Taş kömürü D) Jeotermal E) Linyit

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de çevre koruma bilincinin oluşturulmasına katkıda bulunan ve çevre sorunlarını önleyici çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşları arasında yer almaz?

A) TEMA B) TÜRÇEV C) DHKD D) TİKA E) ÇEKÜL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Çevre politikalarını belirlemede ve bu yönde karar almada yol gösterici olan, çevre politikalarının özünü oluşturan dört temel ilke vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu ilkeler arasında gösterilemez?

A) Kirleten öder

B) Kırmızı liste

C) Önleme

D) İş birliği

E) İhtiyat (İleriyi görme)

8.
- 1948 yılında kurulan ve dünya çapında biyolojik çeşitliliğin korunması için çalışan çevre örgütüdür.
- Yayınladığı "Kırmızı Liste" ile nesli tükenen canlı türlerine dikkat çeker.

Yukarıda özellikleri verilen çevre kuruluşu aşağıdakilerden hangisidir?

A) (IUCN) Uluslararası Doğayı Koruma Birliği

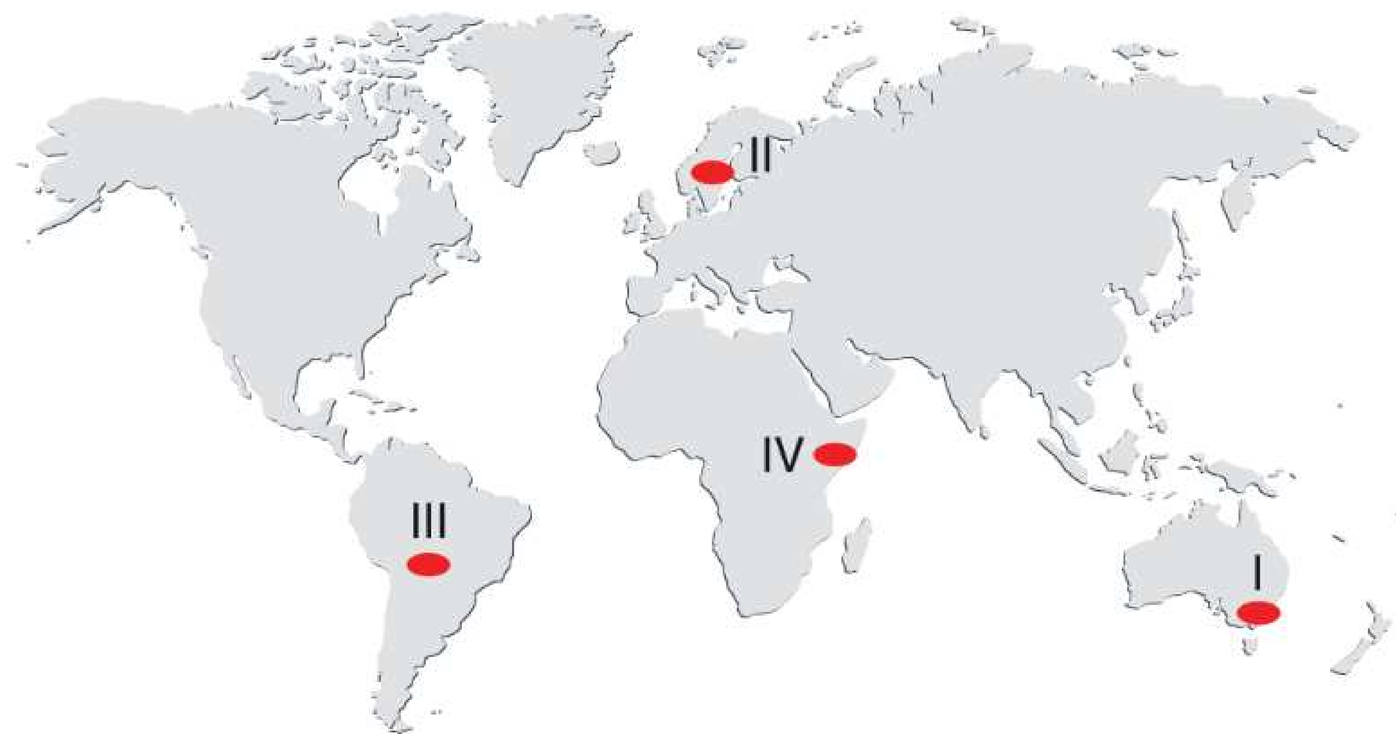
B) (WWF) Doğal Hayatı Koruma Vakfı

C) (BMÇP) Birleşmiş Milletler Çevre Programı

D) (APA) Avrupa Çevre Ajansı

E) Greenpeace

9. Bir ülkede görülen çevre sorunları ve mevcut sorunların önlenmesi üzerinde ülkedeki çevre bilinci ve politikaları yaklaşımları rol oynar.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde çevre sorunlarına karşı duyarlılığın diğerlerinden daha fazla olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. Dünya'da en fazla biyoçeşitliliğe sahip ve koruma altında en fazla toprağı olan ülkelerden biridir. Ülke topraklarının %28'i ulusal park, biyolojik koruma alanı ve yabani hayat ulusal sığınakları şeklinde idare edilmektedir. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından 2011 yılında sürdürülebilir çevre politikalarında örnek ülke olarak gösterilmiştir.

Yukarıdaki paragrafta söz konusu edilen ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kosta Rika B) Yeni Zelanda C) Zimbabve D) Güney Kore E) İsveç

11.
I. Biyolojik çeşitliliği korumak
II. İnsanın doğa ile uyumlu yaşamasını sağlamak
III. Küresel iklim değişikliğine çözüm bulmak

Yukarıdakilerden hangileri çevre örgütlerinin ortak amaçlarındandır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

12. Çevre politikalarını belirlemede ve bu yönde karar almada yol gösterici olan, çevre politikalarının özünü oluşturan dört temel ilke vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ilkelerden biri değildir?

A) Önleme ilkesi

B) Kirleten öder ilkesi

C) İleriyi görme ilkesi

D) İş birliği ilkesi

E) Devletçilik ilkesi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

ÖSYM tipi

Bu bölümdeki sorular sınavlarda çıkan sorular paralelinde hazırlanmıştır.

1. I. Enerji tasarrufu sağlanması
II. Çevre kirliliğinin artması
III. Doğal kaynakların korunması

Yukarıdakilerden hangileri geri dönüşümün etkilerine örnek verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

2. Dünyada bir çok ülkede petrol rezervi bulunmakta ve çıkarılmaktadır. Yüksek petrol rezervi ve üretimi olan ülkelerin dünya pazarındaki etkisi fazladır.

Bu enerji kaynağının üretimi ve pazarlanmasında aşağıdaki ülkelerden hangisinin küresel etkisi yoktur?

A) Ürdün B) İran C) Suudi Arabistan D) Irak E) Venezuela

3. • Fabrika bacalarına filtre takılması
• Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdaki çevre sorunlarından hangisinin azaltılmasına daha fazla katkı sağlar?

A) Su kirliliği B) Hava kirliliği C) Toprak kirliliği D) Gürültü kirliliği E) Radyoaktif kirlilik

4. İnsanın doğayı bilinçsiz ve yanlış kullanımı sonucunda gelecekte bazı sorunların yaşanması beklenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma bağlı olarak yaşanacak sorunlardan biri değildir?

A) Göllerin kuruması
B) Buzulların erimesi
C) Deniz seviyesinin yükselmesi
D) Biyoçeşitliliğin azalması
E) Volkanik patlamaların artması

5. Günümüzde çevre sorunlarının küresel boyutlara ulaşması, bütün ülkelerin ortak kararlar alıp bunları uygulamasını zorunlu hale getirmiştir. Ülkelerin dışında bazı çevresel örgütlerde bu konuda farkındalık oluşturmak için çeşitli faaliyetler yaparlar.

Buna göre ülkelerin farkındalık oluşturmasına;

I. çevre sorunlarına karşı toplumu bilinçlendirme,
II. ülkelerin çevre konusunda politika üretmelerini sağlama,
III. sanayinin yaygınlaşmasını sağlayarak, istihdamı artırma

faaliyetlerinden hangileri örnek verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

6. Orta Doğu ülkelerinde, enerji kaynaklarının paylaşımı, etnik ve mezhep ayrılıkları gibi nedenlerden dolayı sıcak çatışmalar yaşanmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelerden biri değildir?

A) Myanmar B) Suriye C) Yemen D) Libya E) Irak

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7.

HABER

……Gölü, 1960'lı yıllara kadar Asya'nın 2., dünyanın ise en büyük 4. gölü iken zamanla bazı nedenlerden dolayı küçülmüştür. Bunda gölü besleyen Amu Derya (Ceyhun) ve Sir Derya (Seyhun) nehirlerine ait suların büyük oranda sulama amacıyla kullanılması etkili olmuştur. Gölün 68 bin kilometrekare olan alanı, su kaynaklarının hatalı kulanılmasının yanı sıra sıcakların da etkisiyle %80 oranında küçülmüştür. Seyhun ve Ceyhun nehirlerinin pamuk ve pirinç türü tarım ürünlerinin sulanmasında aşırı derecede kullanılmasıyla göl suları çekilmiş ve geride tuzlu kum birikintisi kalmıştır.

Yukarıdaki gazete haberinde verilen bilgiler aşağıdaki göllerden hangisine aittir?

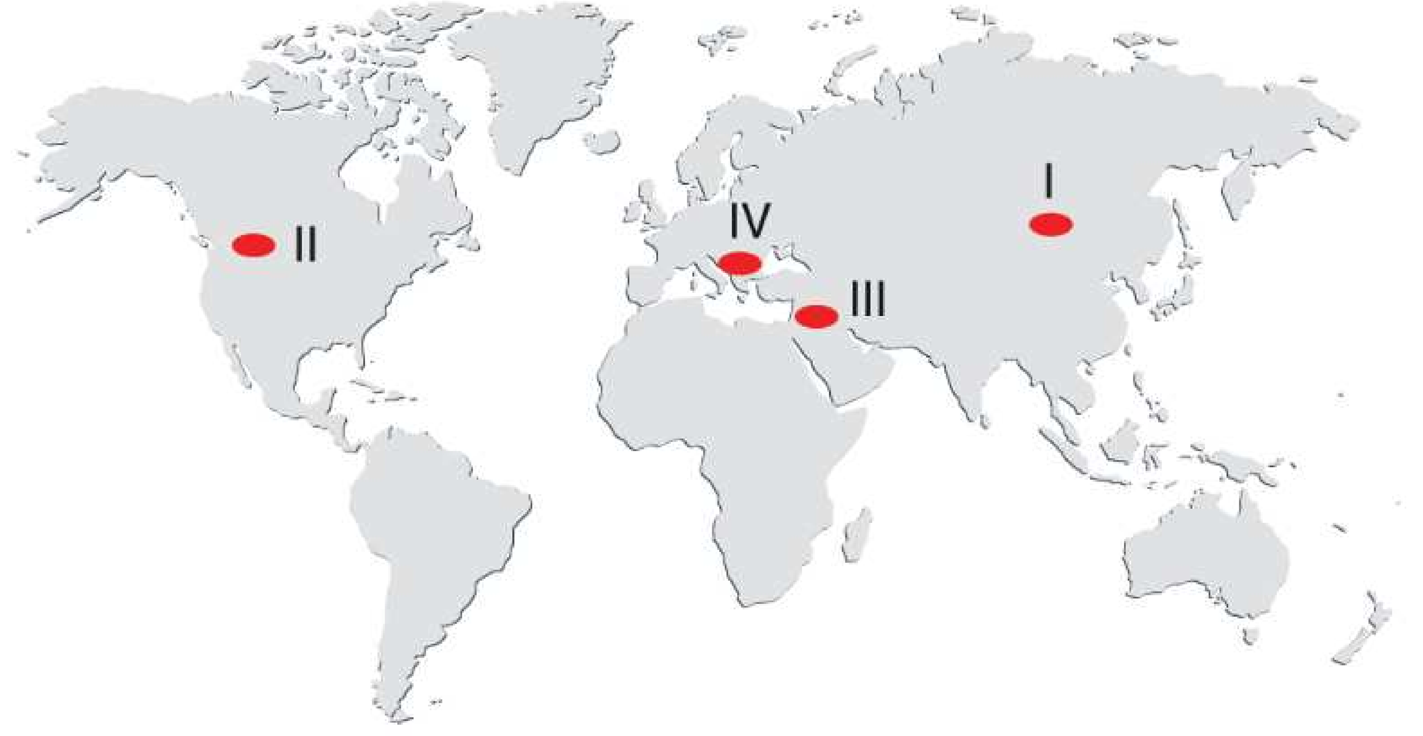
A) Aral B) Hazar C) Baykal D) Lut E) Viktorya

8. Türkiye'de çevre sorunları konusunda resmî kurumlar içinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile belediyeler faaliyet gösterir. Bununla birlikte ülkemizde çevre koruma bilincinin sağlanmasına katkıda bulunan ve çevre sorunlarını önleyici çalışmalar yapan bazı sivil toplum kuruluşları da vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kuruluşlardan biri değildir?

A) TEMA B) TÜRÇEV C) ÇEKÜL D) DHKD E) TÜRKSOY

9. Aşağıdaki haritada Dünya Miras Listesi'nde yer alan bazı varlıkların bulunduğu yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buna göre haritada aşağıdaki varlıklardan hangisinin bulunduğu yer gösterilmemiştir?

A) Orhun Yazıtları
B) Petra Antik Kenti
C) Mostar Köprüsü
D) Altamira Mağarası
E) Yellowstone Millî Parkı

10. Mısır'da Nil Nehri üzerinde kurulan Aswan (Asuan) Barajı, ülke ekonomisine büyük katkılar sağlamaktadır. Ancak nehrin taşıdığı alüvyonların önemli bir kısmı baraj gölünde tortulanmakta ve Nil Deltası'na gelen alüvyonun azalmasına neden olmaktadır.

Bu durumun Nil Deltası'nda;

I. su sıkıntısının artması,
II. tarımsal verimin azalması,
III. üretimi artırmak için aşırı gübre kullanılması,
IV. kırsal nüfusun yıllık gelirinin azalması

sorunlarından hangilerine yol açtığı söylenemez?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1.

HABER

Çin'in kuzey ve doğu bölgelerinde "turuncu alarm" verilerek havalimanı, liman ve otoyollar için güvenlik uyarısı yapıldı. Bölgede bu sabah başlayan hava kirliliği başkent Pekin ve Tianjin kentinde etkili olacak. Görüş mesafesinin 100 metreye kadar düşeceği bildirilen açıklamada yetkililere havalimanı, liman ve otoyollarda gerekli güvenlik önlemlerini alma çağrısı yapıldı. Çin'de her yıl yaklaşık 1,6 milyon kişi, hava kirliliğinin neden olduğu kalp ve akciğer hastalıkları nedeniyle yaşamını yitiriyor.

Gazete haberine göre Çin'deki hava kirliliğinin;

I. ulaşım,

II. sağlık,

III. beslenme

sorunlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

2. Ekonomik faaliyetler doğal kaynak kullanımını gerektirir. Bu doğal kaynaklardan biri de kendini yenileme özelliğine sahip olan ormanlardır. Ormanların kendini yenileme hızından daha hızlı tüketilmesi ormanları sınırlı ve tükenebilir bir kaynak hâline getirir. Ormanların kereste elde etmek, yerleşme ve tarım alanı açmak gibi nedenlerle tahribi, bu doğal ortamın giderek yok olmasına yol açar

Buna göre haritada numaralı bölgelerden hangilerinde ormanların bilinçsiz kullanılması sonucunda günümüzde ileri düzeyde bir çevre sorunu oluştuğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

3. Dünyanın en büyük hidroelektrik santrallerinden biri olan Üç Boğaz Barajı'nın inşaatı sırasında yaklaşık iki milyon insan evinden taşınmak zorunda kaldı. Ayrıca 2500 bitki ve 300 balık türü, yaşam alanlarının yok olması tehlikesiyle karşı karşıya geldi. 22 hayvan türü de nesli tükenme tehlikesi altında olanlar listesine eklendi. Uzmanlar, baraj nedeniyle nehrin doğal akışı içinde kendi kendine temizlenmesinin mümkün olmadığını belirtiyorlar. Nehirdeki tortunun baraj duvarında birikmesi sonucu tesisin zarar görme ihtimali gün geçtikçe artıyor.

Bu bilgilere göre Üç Boğaz Barajı ile ilgili olarak,

I. Sosyal sorunlara neden olmuştur.

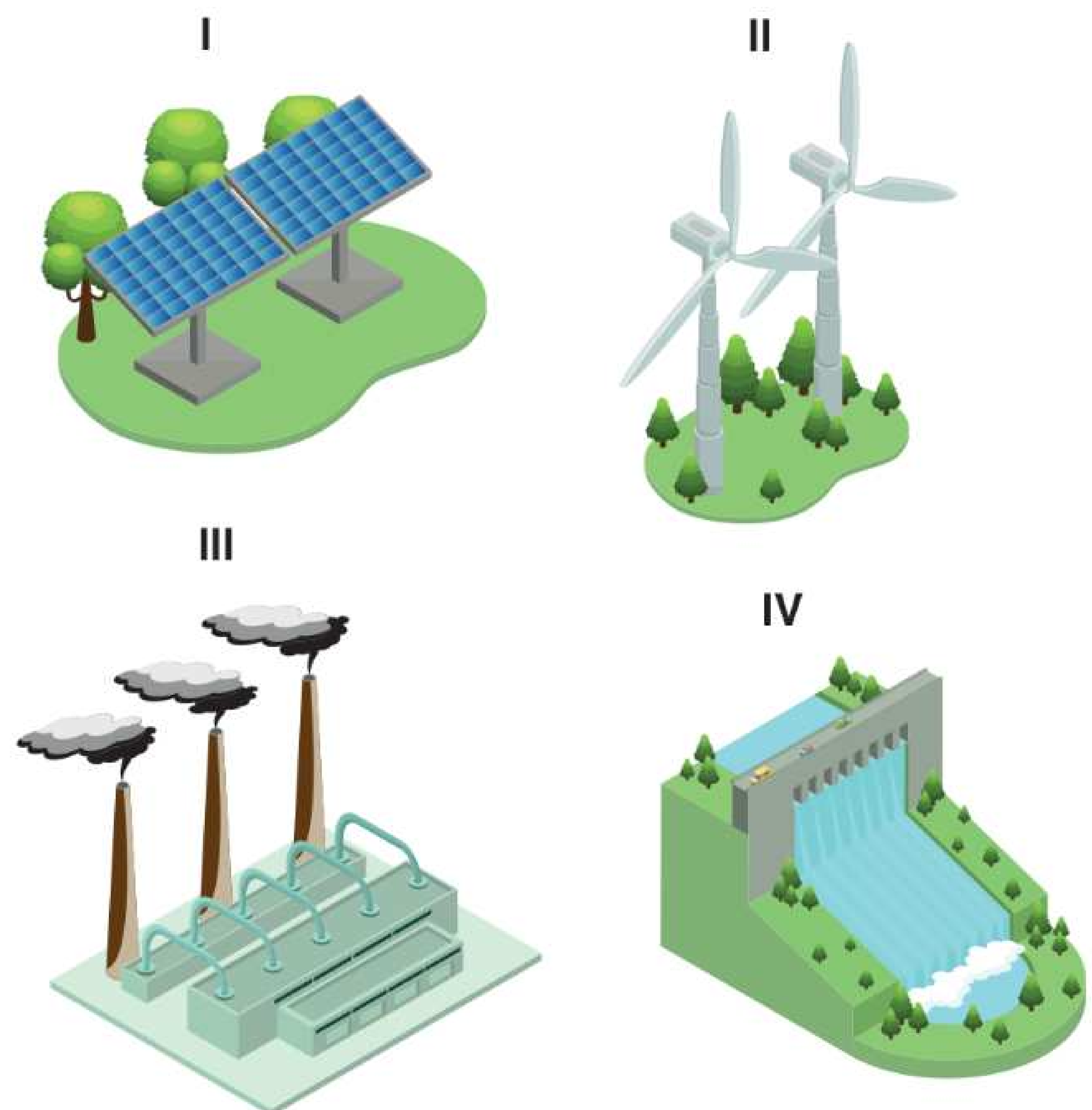
II. Biyoçeşitliliği olumsuz etkilemiştir.

III. Su kirliliğine neden olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

4.

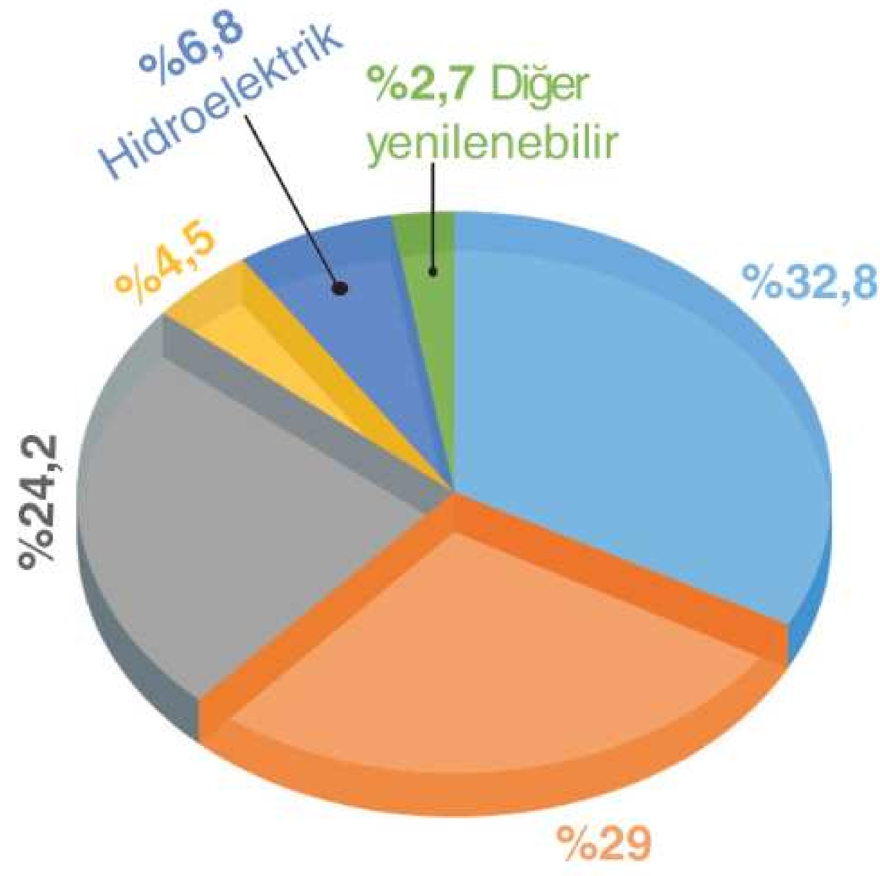

Yukarıdaki görsellerde numaralandırılmış enerji santrallerinden hangilerinin çevreye olumsuz etkileri fazladır?

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II D) I ve III E) II ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

5. Aşağıdaki grafikte 2015 verilerine göre dünyadaki birincil enerji tüketim oranlarında doğal kaynakların payları verilmiştir.

Buna göre grafikte %32,8 ile ilk sırada olan doğal kaynak aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kömür B) Nükleer C) Petrol
D) Biyokütle E) Doğal gaz

6. Kızartmalarda kullanılan 1 litre atık bitkisel yağ, su kaynaklarına karıştığında 1 milyon litre suyu kirletmektedir. Aydın'ın birçok köyünde, kullanıldıktan sonra yıl boyunca biriktirilen atık yağlar sabuna dönüştürülüyor. Toplanan yağlar suda kaynatıldıktan sonra kostikle karıştırılıp tekrar kaynatıldıktan sonra kalıplara dökülüp kurumaya bırakılıyor.

Bu bilgilere göre atık kızartma yağlarından sabun yapılması;

I. hava,

II. su,

III. toprak

kirliliklerinden hangilerinin azaltılmasında doğrudan etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. İnsanların tüm beşerî ve ekonomik faaliyetlerinin doğal çevre üzerinde bir maliyeti vardır. Bu maliyet, ekolojik ayak izi kavramıyla ölçülmektedir. Ekolojik ayak izi mal ve hizmetlerin üretilmesi için tüketilen su ve toprak gibi ekolojik kaynakların ölçüsüdür.

Buna göre ekolojik ayak izinin hesaplanmasında kullanılan bileşenler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Yenilenebilir enerji üretimi için gereken jeotermal alanlar

B) Hayvancılık faaliyetlerinde kullanılan toplam otlatma alanı

C) Tüketilen balık ve deniz mahsulleri için gereken tahmini balıkçılık sahası

D) Orman ürünleri sanayisi ve yakacak odun üretimi için gerekli olan orman alanı

E) İnsanların gıda ve hayvan yemi üretmek için kullandıkları toplam tarım alanı

8.

HABER

Dünyada yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı artarken İsveç son yıllarda bu konuda en hızlı adımları atan ülkelerden biri oldu. Özellikle evsel atıkları enerji elde etmek için değerlendiren ülkede evlerden çıkan çöpün neredeyse tamamı elektrik üretiminde kullanılıyor. Bu amaçla başka ülkelerin çöpünü de ithal eden İsveç 2030 yılına kadar fosil yakıtların kullanımını tamamen bitirmeyi hedefliyor.

Yukarıdaki gazete haberine göre İsveç ile ilgili olarak;

I. çevre kirliliğinin azalacağı,

II. doğal kaynak tüketiminin artacağı,

III. enerji tüketiminin azalacağı

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 9

1. Yeryüzünde bulunan sular; hidrosfer, litosfer, atmosfer ve biyosfer arasında sürekli yer değiştirir.Suyun sıvı, katı ve gaz halde yeryüzü ile atmosfer arasında sürekli yer değiştirmesine hidrolojik döngü ya da su döngüsü denir.

Buna göre aşağıdaki faaliyetlerden hangisi su döngüsünün bozulmasına neden olmaz?

A) Akarsulara sanayi atıklarının dökülmesi

B) Yer altı suyunun aşırı tüketilmesi

C) Sulak alanların kurutulması

D) Akarsularda ulaşım yapılması

E) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi

2. I. Evlilik yaşının yükseltilmesi

II. Aile planlaması çalışmalarının yapılması

III. Ailelere çocuk başına ücret ödenmesi

IV. Çalışan annelerin doğum izinlerinin uzatılması

Yukarıdakilerden hangileri, nüfus artış hızını artırmaya yönelik politikalar izleyen ülkelerin uygulamaları arasında yer alabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

3. Otonom araç, insan müdahalesi gerekmeksizin navigasyon ve yönlendirme yeteneğiyle çevresini algılayan araçlara verilen addır.

Buna göre otonom araçlar için;

I. enerji tasarrufu sağlaması,

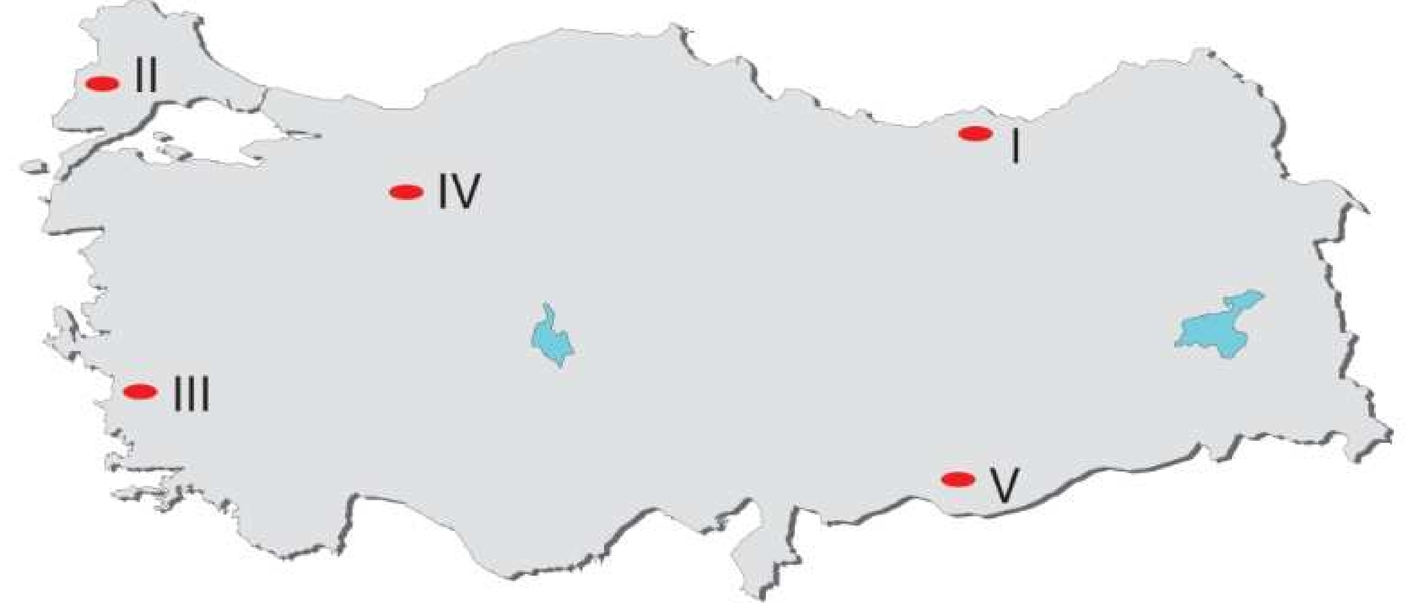
II. kaza riskini azaltması,

III. ulaşım hızını artırması

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

4. Yerleşim özellikleri dağıtımın kolay veya zor olmasına neden olabilmektedir. Örneğin dağınık kırsal yerleşmelerde dağıtım zor ve pahalıdır.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde dağıtımın diğerlerinden daha zor ve pahalı olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Türkiye'de buğday başta olmak üzere arpa, mısır, çeltik, yulaf, darı ve kuş yemi gibi tarım ürünlerine tahıl(hububat) denir. Türkiye'de tarım alanlarının yarıdan fazlasında tahıl tarımı yapılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenleri arasında gösterilemez?

A) Yarı kurak iklim koşullarının görülmesi

B) Tahılların uzun süre saklanabilmesi

C) Tarım makinelerinin kullanılabilmesi

D) Üretiminin ihracata yönelik olması

E) Nüfusun hızlı artması

6. I. Pamukkale Travertenleri

II. Efes Antik Kenti

III. Ürgüp Peribacaları

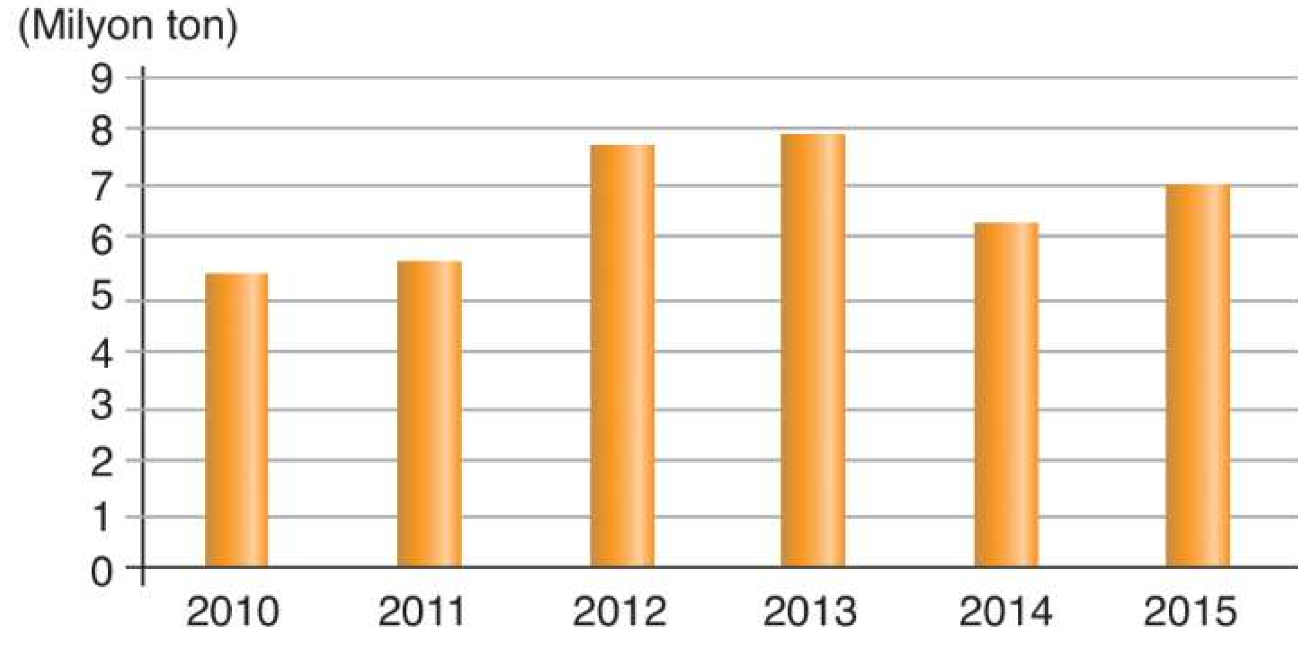
IV. Ani Harabeleri

Yukarıdaki turizm alanlarının hangilerinin meydana gelmesinde kayaç yapısı etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Aşağıdaki grafikte Türkiye'de bazı yıllara göre bakır üretim miktarı verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) En az üretim 2010 yılında gerçekleşmiştir.

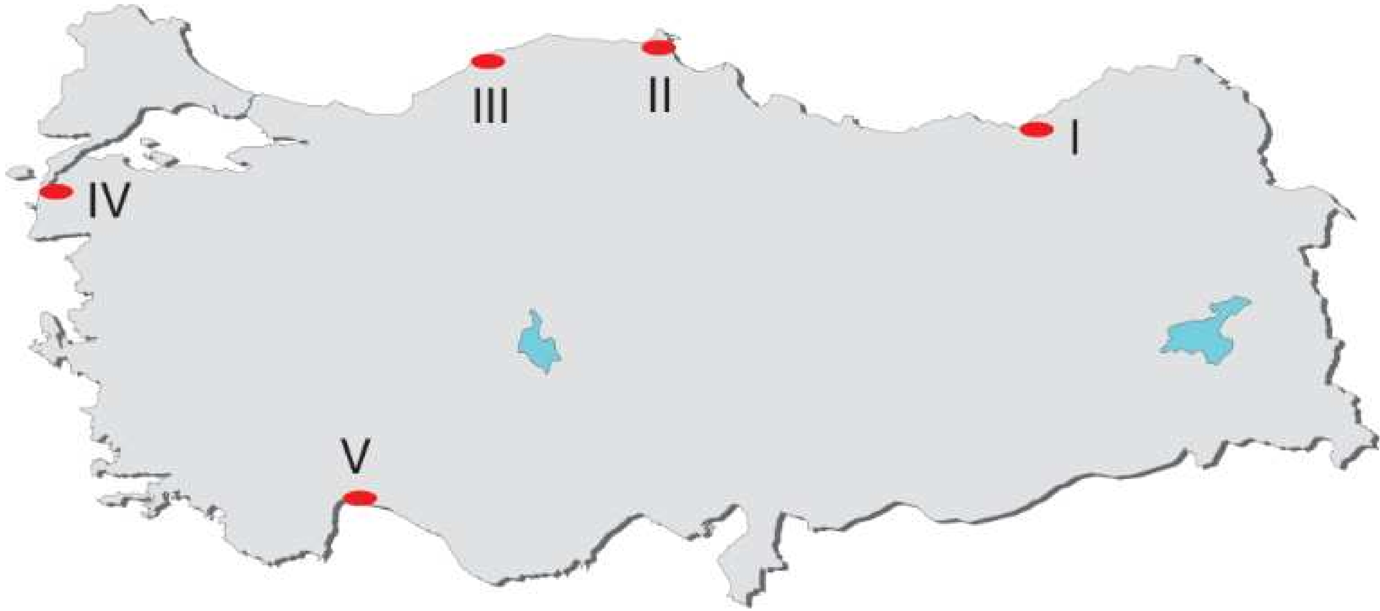
B) Üretimde yıllara göre dalgalanmalar görülmektedir.

C) Üretimin en fazla olduğu yıl, 2013'tür.

D) Türkiye'de en fazla çıkarılan maden bakırdır.

E) Üretim hiçbir dönem 5 milyon tonun altına düşmemiştir.

8. Demir yolları genellikle yer şekillerinin sade, nüfusun fazla, ekonomik faaliyetlerin gelişmiş olduğu limanları iç kısımlara bağlar. Demir yollarının uzanışında yeryüzü şekillerinin belirleyici etkisi bulunmaktadır.

Buna göre haritada numaralandırılan liman şehirlerinin hangisinin demir yolu bağlantısı vardır?

A) Trabzon B) Sinop C) Zonguldak D) Çanakkale E) Antalya

9. Aşağıdakilerden hangisi beşeri ve ekonomik faaliyetler sırasında atmosfere salınan ve küresel iklim değişimine neden olan gazlardan biri değildir?

A) Su buharı B) Karbondioksit C) Metan D) Oksijen E) Azot oksit

10. Sülfür ve azot oksit gibi kimyasal maddelerin atmosferde su buharı ile birleşerek aside dönüşmesi ve bu asidin yağış olarak yeryüzüne inmesiyle asit yağışları oluşur.

Asit yağışlarının görüldüğü yerlerde;

I. toprakta verimin düşmesi,

II. akarsu rejimlerinin düzenli olması,

III. orman örtüsünün zenginleşmesi

durumlarından hangilerinin görülmesi beklenir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

11. Beşerî faaliyetler sonucu toprak ekosistemine ait fiziksel, kimyasal ve biyolojik dengenin bozulması sonucu toprak kirliliği oluşur.

Aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin toprak kirliliğine yol açması beklenemez?

A) Hasat sonrası tarlada kalan bitki kalıntılarını yakmak

B) Zararlı otların yok edilmesi için tarımsal ilaç kullanmak

C) Sanayi atıklarını arıtmadan toprağa bırakmak

D) Katı atıkları uzun süre toprakta yüzeyinde bekletmek

E) Endüstriyel tarım ürünlerinin ekim alanlarını artırmak

12. Birleşmiş Milletler, Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü tarafından Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme'nin kabul edilmesiyle insanlığın ortak doğal ve kültürel mirasının korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması yolunda adım atılmıştır.

I. tarihi eser kaçakçılığı,

II. yasa dışı avlanma,

III. volkanik patlama,

IV. deprem

Buna göre yukarıdaki doğal mirasa yönelik tehditlerden hangilerinin beşerî etkenler olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

9. BÖLÜM

AYT / SOSYAL – 2 KONULARI

(SÖZEL ALAN)

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- BU BÖLÜMDE, LİSEDE HAFTADA 4 SAAT COĞRAFYA DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERE YÖNELİK KAZANIMLARI KAPSAYAN KONULAR BULUNMAKTADIR.

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

AYT sınavlarında Sosyal Bilimler – 2 bölümünden 11 soru çıkmaktadır.
Bu soruların içinde AYT EDB. SOS. – 1 ve TYT konularıyla ilgili sorular da yer almaktadır.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SU EKOSİSTEMLERİ VE KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİMİ

1. Su ekosistemleri, denizel su ekosistemleri ve karasal su ekosistemleri olmak üzere ikiye ayrılır. Denizel su ekosistemleri tuzlu sulardan; karasal su ekosistemleri ise bazı tuzlu, sodalı, acı göller dışında genellikle tatlı sulardan oluşur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tatlı sulara örnek verilebilir?

A) Amazon Nehri
B) Hint Okyanusu
C) Kızıldeniz
D) Baltık Denizi
E) Atlas Okyanusu

2. I. Deniz ekosistemleri
II. Göl ekosistemleri
III. Akarsu ekosistemleri
IV. Okyanus ekosistemleri

Yukarıdakilerden hangileri karasal su ekosistemleri içerisinde yer alır?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

2023 / AYT

3. I. Kıyıya yakın kesimler canlı çeşitliliği açısından zengindir.
II. Akıntılar canlı türlerinin dağılışında önemlidir.
III. Işığın ulaşamadığı derinliklerde canlı yaşamı yoktur.

Denizel ekosistemlerle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

4. Farklı canlıların yaşam alanını oluşturan okyanuslar, tür çeşitliliği bakımından oldukça zengindir. Bu yaşam alanındaki canlıların dağılımını bazı faktörler etkiler.

Buna göre;

I. okyanus akıntıları,
II. suyun sıcaklığı,
III. suyun tuz oranı

özelliklerinden hangileri okyanuslardaki canlıların dağılımını etkiler?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

5. Sıcak ve soğuk okyanus akıntılarının karşılaşma alanlarında plankton adı verilen bitkisel ve hayvansal tek hücreli hayvanların sayısı oldukça fazladır. Dolayısıyla bahsedilen alanlar biyoçeşitlilik bakımından zengindir.

Aşağıdaki okyanus akıntılarından hangileri bu duruma örnek verilebilir?

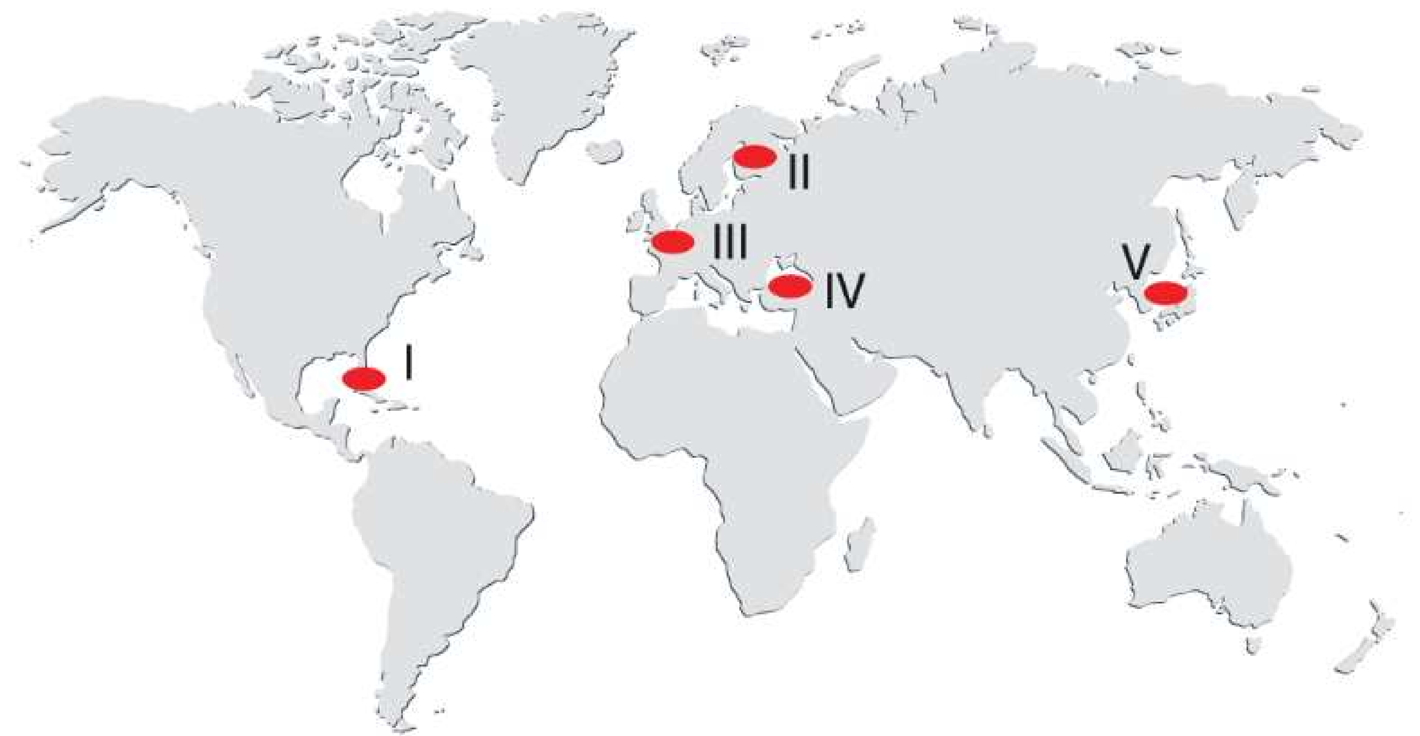
A) Peru-Brezilya
B) Kanarya-Alaska
C) Oyoşivo-Madagaskar
D) Gulfstream-Labrador
E) Benguela-Kyoşivo

BİLGİ

SARMAL

6. Mercan resifleri, tropikal bölgeler ile sıcak, temiz ve sığ sularda mercan adı verilen hayvanların ölmesi sonucu bunlara ait kalıntıların birikmesiyle oluşur.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde mercan resifleri yaygındır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Akıntılı su kütlelerine sahip akarsu ekosistemlerinde yeryüzü şekilleri ve suyun akış hızı biyoçeşitliliği etkilemektedir.

Sözü edilen duruma göre,

I. Akarsuların yukarı çığrında akış hızı fazla olduğundan biyoçeşitlilik azdır.
II. Akarsuyun denize döküldüğü ağız kısmında biyoşeşitlilik fazladır.
III. Akarsu yatağının genişlediği alanlarda biyoçeşitlilik azdır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

8. Bir gideğen yardımıyla fazla sularının dışarıya boşaltabilen göllerin suları tatlıdır. Tatlı su özelliği taşıyan göller biyoçeşitlilik bakımından zengindir.

Buna göre aşağıda verilen göllerin hangisinin biyoçeşitlilik bakımından zengin olduğu söylenemez?

A) Ulubat Gölü B) Tuz Gölü C) Bafa Gölü D) Sapanca Gölü E) Manyas Gölü

9. Akarsuların yukarı çığrında biyoçeşitlilik az iken, aşağı çığrında biyoçeşitlilik fazladır.

Bu durum;

I. suyun sıcaklığı,
II. akarsu yatağının eğimi,
III. akarsuyun akış hızı

özelliklerden hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

10. Ramsar Sözleşmesi'ne göre sulak alanlar: derinliği 6 metreden az olan doğal ya da yapay, devamlı veya geçici; tatlı, acı veya tuzlu bütün suların yanı sıra bataklık, turbalık ve sazlık alanları kapsamaktadır.

Buna göre Türkiye'nin aşağıdaki Ramsar alanlarından hangisi volkanizma sonucu oluşmuştur?

A) Nemrut Kalderası B) Sultan Sazlığı C) Göksu Deltası D) Akyatan Lagünü E) Kuyucuk Gölü

11. Türkiye'deki sulak alanlar birçok tehditle karşı karşıyadır.

Bu tehditlere;

I. suların kirletilmesi,
II. göllerin kurutulması,
III. bataklıkların drene edilmesi

durumlarından hangileri örnek verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III D) I ve III E) I, II ve III

12. Kloroflorokarbon gibi gazların atmosferdeki miktarının artması sera etkisine neden olmaktadır. Sera etkisi, Dünya'nın daha fazla ısınmasına ve küresel iklim değişikliğine yol açmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişikliğin sonuçlarından biri değildir?

A) Biyoçeşitliliğin olumsuz etkilenmesi
B) Buzulların hızla erimesi
C) Deniz seviyesinin yükselmesi
D) Jeolojik kökenli afetlerin artması
E) Kıtlığa bağlı olarak göçlerin artması

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 2 TÜRKİYE'NİN NÜFUS POLİTİKALARI – TÜRKİYE'DE DOĞAL KAYNAKLAR İLE EKONOMİ İLİŞKİSİ

1. I. Nüfus artış hızını yükseltmek
II. Nüfus artış hızını düşürmek
III. Nüfusun niteliğini iyileştirmek

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin geçmişten günümüze kadar uyguladığı nüfus politikalarındandır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. I. Evlenme yaşının düşürülmesi
II. Çok çocuklu ailelere vergi muafiyeti getirilmesi
III. Aile planlamalarının yapılması
IV. Evlenme yaşının yükseltilmesi

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin nüfus artış hızını artırıcı politikaları izlediği döneme kanıt olarak gösterilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Türkiye 2000'li yıllardan başlayarak yeni bir demografik sürece girmiştir. Bu süreçte nüfusun yaş yapısında önemli bir değişim yaşanmaktadır. Çocuk nüfusun toplam nüfus içindeki payı azalırken, yaşlı nüfusun payı sürekli artmaktadır.

Paragraftaki bilgilere göre, Türkiye'de nüfusun geleceği için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Ortalama yaşam süresinin uzayacağı
B) Nüfusun doğal artış hızının azalacağı
C) Çalışan nüfusun yaş ortalamasının azalacağı
D) Sağlık harcamalarının artacağı
E) İş gücüne ihtiyaç duyulacağı

4. Genellikle bir şehrin ekonomisi ile doğal kaynakları arasında güçlü bir ilişki vardır.

Aşağıdaki şehirler ile bu şehirlerde gelişen ekonomik faaliyet eşleştirmelerinden hangisi bu genellemeye uymaz?

	Şehirler	Ekonomik faaliyetler
A)	Antalya	Turizm
B)	Kars	Hayvancılık
C)	Bolu	Ormancılık
D)	Zonguldak	Madencilik
E)	İzmir	Petrokimya

5. Türkiye'de mera ve otlaklar hayvancılık faaliyetlerinin yaygın olmasını sağlamıştır.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde hayvancılık faaliyetleri diğerlerinden daha yaygındır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Doğadaki mevcut kaynakların çeşitliliği açısından önemli bir ülke olan Türkiye; ekonomisine katkı sağlayan ....I............. gibi madenler bakımından oldukça zengindir. Ancak günümüzde küresel anlamda ön planda olan ....II.......... bakımından aynı zenginliğe sahip değildir.

Yukarıdaki paragrafta numaralandırılan yerlere sırasıyla aşağıdaki doğal kaynaklardan hangileri yazılabilir?

	I	II
A)	Petrol	Doğal gaz
B)	Taş kömürü	Linyit
C)	Krom	Mermer
D)	Bor	Petrol
E)	Doğal gaz	Bor

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Türkiye'de iklimin ve yeryüzü şekillerinin kısa mesafelerde değişmesi toprak çeşitliliğini beraberinde getirmiş, böylece tarımsal üretim potansiyeli artmıştır. Ayrıca topraklar, sanayide ham madde olarak pek çok alanda kullanılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin üretiminde toprak ham madde olarak kullanılamaz?

A) Çimento B) Tuğla C) Seramik
D) Lastik E) Cam

8. Türkiye yakın bir jeolojik zamanda oluştuğundan jeotermal kaynaklar bakımından zengindir.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde kurulan jeotermal santrallerden enerji elde edilmektedir?

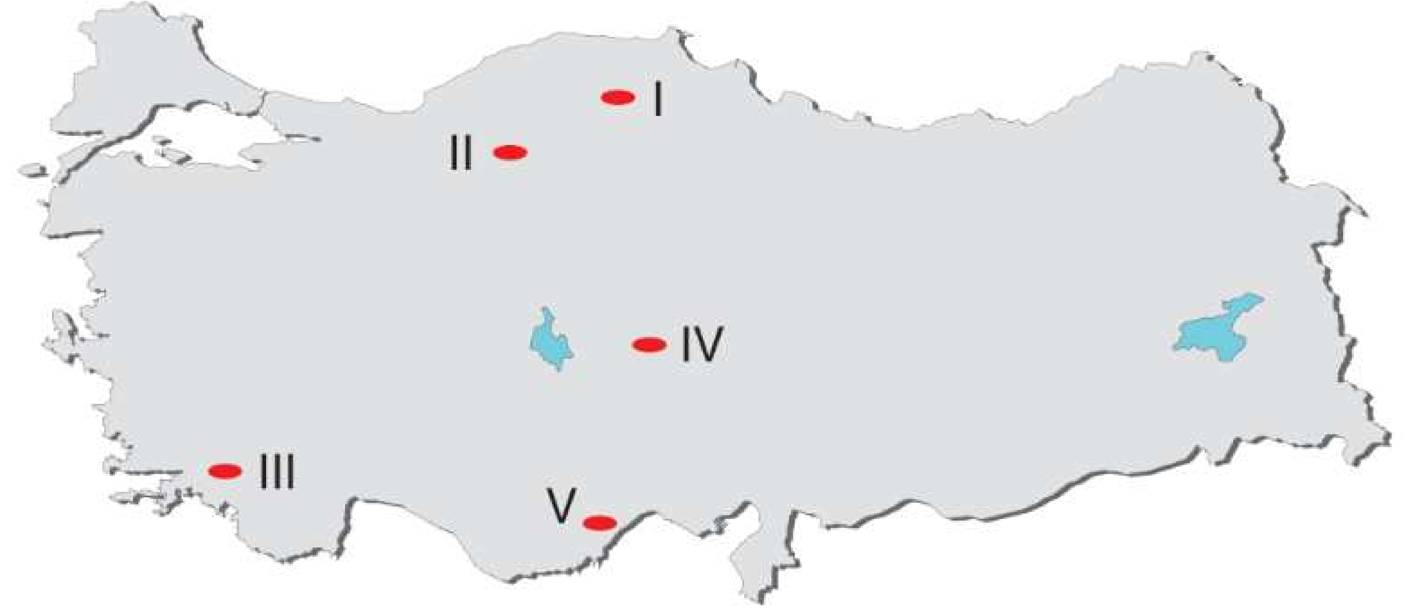
A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Türkiye'de yeryüzü şekilleri; üretim, dağıtım ve tüketimi etkileyen faktörler arasındadır.

Buna göre, yeryüzü şekillerinin engebeli olduğu yerler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tarım alanları sınırlıdır.
B) Sanayi tesislerinin kurulması zordur.
C) Ham madde ve üretilen ürünlerin taşınması zordur.
D) Yüksek yerlerde tarımsal üretim azdır.
E) Nüfus yoğun olduğundan tüketim fazladır.

10. Türkiye'de ormanların dağılışı ile orman ürünlerine dayalı endüstri kuruluşları arasında genellikle paralellik vardır.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde orman ürünlerine dayalı endüstrinin gelişmesi beklenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Türkiye engebeli yeryüzü şekillerine ve çok sayıda akarsuya sahiptir.
II. Türkiye jeolojik açıdan yakın zamanda oluşmuş genç bir araziye sahiptir.

Yukarıdaki özellikler Türkiye'de hangi enerji kaynaklarının yaygın olmasında etkili olmuştur?

	I	II
A)	Hidroelektrik	Jeotermal
B)	Termik	Hidroelektrik
C)	Jeotermal	Nükleer
D)	Biyogaz	Nükleer
E)	Jeotermal	Hidroelektrik

✓ BUNLARI İYİ ÖĞREN

Türkiye'de Uygulanan Nüfus Politikaları

- 1923 – 1965 arasında nüfus artış hızını yükseltme,
- 1965 – 2005 arasında nüfus artış hızını düşürme,
- 2005 – 2014 arasında nüfusun nitelik ve niceliğini iyileştirme,
- 2015'ten itibaren ise nüfus artış hızını yükseltme yönünde politika izlenmektedir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 3

GELECEĞİN DÜNYASI

1. Dünyanın nüfuslanma sürecinde teknolojinin gelişmesiyle insan ömrü uzamıştır. Ortalama insan ömrünün uzaması nüfus artışını da beraberinde getirmiştir.

Buna göre Dünya nüfusunun hızlı artması;

I. gıda,

II. enerji,

III. tatlı su

sorunlarından hangilerine çözüm üretmek amacıyla çeşitli projeler geliştirilmektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Nüfusun şehirlerde toplanması, sanayi tesislerinin şehir içlerinde kalmasına neden olmuştur. Sanayi kuruluşlarının bacasından ve motorlu taşıtların egzozundan çıkan zehirli gazlar hava kirliliğine yol açtığı gibi bu esnada çıkan gürültü de insanların sinir sistemini olumsuz yönde etkilemektedir. Asit yağmurları da havayı, suyu ve toprağı etkileyerek doğanın tahribine neden olmaktadır.

Bu durum aşağıdaki şehirlerimizin hangisinde daha etkilidir?

A) Kocaeli B) Sinop C) Bayburt
D) Siirt E) Muğla

3. Hastaların tahlil ve tetkik işlemlerindeki hataları azaltmak ve işlem maliyetlerini düşürmek için kullanılan yapay zekâ teknolojileri, karmaşık tıbbi verileri analiz etmenin yanında hastaların bakım ve tedavi süreçlerinde daha iyi hizmet verebilmek için geliştirilmektedir.

Yukarıdaki paragrafta yapay zekanın hangi alandaki avantajlarından söz edilmiştir?

A) Eğitim B) Hukuk C) Sağlık
D) Güvenlik E) Ticaret

4. Hızla artan dünya nüfusunun en büyük sorunlarından biri kullanılabilir tatlı su ihtiyacıdır. BM, mevcut su tüketimi eğilimlerini göz önüne alarak 2025 yılına kadar su kıtlığı yüzünden 700 milyondan fazla kişinin göç riski altında kalabileceğini tahmin etmektedir.

Buna göre su kıtlığının ortaya çıkaracağı sorunların başında aşağıdakilerden hangisi gelmektedir?

A) Çığ B) Sel ve taşkın C) Heyelan
D) Çölleşme E) Orman yangını

5. I. AR-GE'ye verilen önem yüksektir.

II. Sektörel yapı tarım ve sanayi ağırlıklıdır.

III. Üretim ve rekabet alanı ulusal ölçeklidir.

Yukarıdakilerden hangileri günümüz ve geleceğin ekonomisinin özelliklerindendir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Otonom araç, insan müdahalesi gerekmeksizin navigasyon ve yönlendirme yeteneğiyle çevresini algılayan araçlara verilen bir addır. Araçların çalışma sistemlerinde otonom araçlar; radar, LİDAR, GPS, odometri ile bilgisayar vasıtasıyla çevreyi algılar. Gelişmiş bir oto kontrol sisteminin yanında yol güzergâhında tabela ve engelleri algılayıp yorumlayacak yeteneğe sahiptir.

Buna göre otonom araçlarla;

I. enerji tasarrufu sağlama,

II. kaza riskini azaltma,

III. ulaşımda hızı azaltma

durumlarından hangilerinin hedeflendiği söylenemez?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Grönland ve Antarktikada'ki buz tabakalarının gelecek 1000 yıl içinde erimesi tahmin edilmektedir. Böylece deniz seviyesinin 10 metre yükselmesi ve buna bağlı olarak bir çok kentin sular altında kalması öngörülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kentlerden biri olamaz?

A) Londra B) Tokyo C) New York
D) La Paz E) Şanghay

8. Dünya nüfusunun hızla artması ve doğal kaynakların hızla tükenmesi nedeniyle yeni kaynakların aranması zorunlu hale gelmiştir. Dünyadaki doğal kaynaklar artan ihtiyaçlara yetmediği için uzay madenciliği gündeme gelmiştir. Uzaydaki asteroitlerden maden elde etmeye dayalı madencilik çalışmaları uzay madencliği olarak adlandırılır. Üretimi giderek azalan değerli elementlerin asteroitlerden çıkartılıp Dünya'ya getirilmesi uzmanlar tarafından düşünülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi uzaydan getirilmesi düşünülen madenlerden biri olamaz?

A) Platinyum B) Kobalt C) Kömür
D) Altın E) Gümüş

9.
I. Mal ve hizmetlerin üretiminde artış
II. Doğal kaynakların tükenmesi
III. Yeni iş sahalarının açılması
IV. İşsizliğin artması

Yukarıdakilerden hangileri teknolojinin doğaya ve insana olumsuz etkisi olarak değerlendirilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Dünya nüfusunun sürekli artması, yaşam alanlarının sıkışması ve doğal kaynakların azalış göstermesi gibi sorunlardan dolayı gelecek yıllarda evlerin kapsül dairelere dönüşmesi olasıdır.

Buna göre kapsül evlerin aşağıdaki ülkelerden hangisinde görülme ihtimali daha yüksektir?

A) Kanada B) Japonya C) Kazakistan
D) Libya E) Rusya

11. Geleceğin ekonomisi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Üretim ve rekabet alanı ulusal olmaktan çıkıp global olacaktır.
B) Büyümeyi belirleyen faktör sermaye ve işgücü değil yenilikler ve bilgi olacaktır.
C) Sektörel yapı sanayi ve tarım sektörü yerine hizmet sektörüne dayanacaktır.
D) Teknolojiyi belirleyen faktör dijitalleşme yerine makineleşme olacaktır.
E) Beşerî sermaye üretim odaklı değil, müşteri odaklı olacaktır.

✓ BUNLARI UNUTMA

Değişim Unsuru	Eski Ekonomi	Günümüz ve Geleceğin Ekonomisine
Üretim ve rekabet alanı	Ulusal	Global
Büyümeyi belirleyen faktör	Sermaye, iş gücü	Yenilik, icatlar ve bilgi
Teknolojiyi belirleyen faktör	Makineleşme	Dijitalleşme
AR-GE'ye verilen önem	Düşük, orta	Yüksek
Gerekli eğitim	Mesleki diplomaya yönelik	Yaşam boyu öğrenim
İstihdamın doğası	İstikrarlı	Risk ve fırsatlarla dolu
Beşerî sermaye	Üretim odaklı	Müşteri odaklı
İş gücü	Önemli	Daha az önemli
İş gücü yapısı	Kalifiye değil veya bir alanda uzman	Bilgi, tecrübe ve çok yönlü beceri sahibi, yenilikçi, yaratıcı
Sektörel yapı	Tarım ve sanayi sektörü ağırlıklı	Hizmet sektörü ağırlıklı

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 4

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİMİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER, EKONOMİK FAALİYETLERİN SOSYOKÜLTÜREL ETKİLERİ – 1

1. I. Mal ve hizmetlerin kullanılabilir duruma getirilmesidir.
II. Mal ve hizmetlerin tüketiciye ulaştırılmasıdır.
III. Mal ve hizmetlerin kullanılması, tüketilmesidir.

Yukarıdaki ekonomik faaliyet unsurları sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Üretim	Dağıtım	Tüketim
B)	Üretim	Tüketim	Dağıtım
C)	Dağıtım	Tüketim	Üretim
D)	Dağıtım	Üretim	Tüketim
E)	Tüketim	Üretim	Dağıtım

2. Tropikal iklimin görüldüğü sıcak ve yağışlı alanlarda ananas yetiştirilirken, orta kuşakta sıcaklığın düştüğü ve yağışın azaldığı bölgelerde buğday tarımı yapılmaktadır.

Yukarıdaki paragrafta üretimi etkileyen doğal unsurlardan hangisi vurgulanmıştır?

A) Yeryüzü şekilleri
B) Su kaynakları
C) İklim
D) Toprak
E) Bitki örtüsü

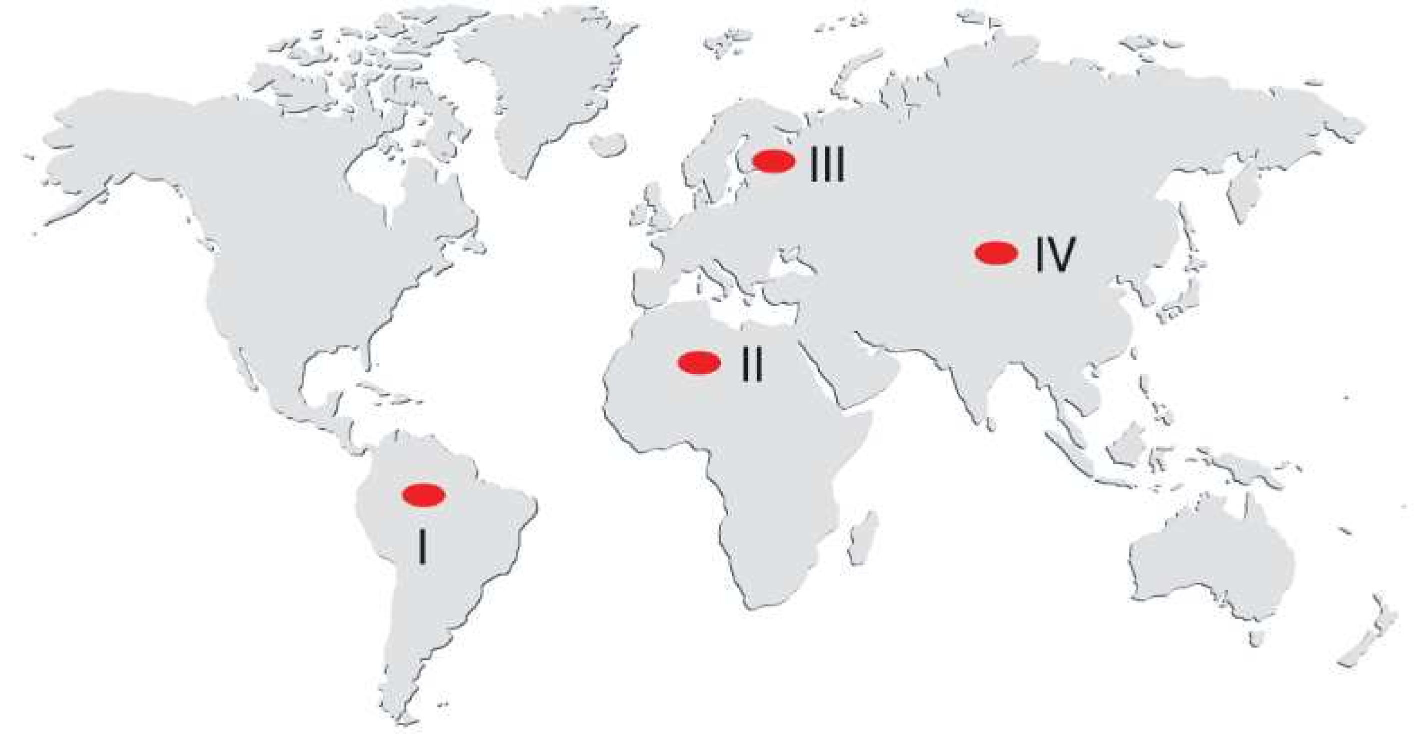
3. Yeryüzü şekillerinin engebeli olması, ulaşımı zorlaştırarak ham maddenin ve üretilen ürünlerin taşınmasını zorlaştırır.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde dağıtım faaliyetlerinin zor olduğu söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangileri orman ürünlerine yönelik üretim alanları içerisinde yer alır?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

5. I. Toprak
II. Sanayi
III. Ulaşım
IV. Su kaynakları

Yukarıdakilerden hangileri üretim, dağıtım ve tüketimi etkileyen beşerî unsurlara örnek verilebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

6. Sanayi Devrimi öncesinde insan ve hayvan gücüne dayalı olarak gerçekleşen üretim oldukça sınırlıydı. Buharlı makinelerin icat edilmesiyle üretimde yeni bir çağ başladı.

Yukarıdaki paragrafta üretimi etkileyen beşerî unsurlardan hangisi vurgulanmıştır?

A) Yerleşim özellikleri
B) İnsan kaynakları
C) Tarımsal faaliyetler
D) Pazarlama teknikleri
E) Teknolojik gelişmeler

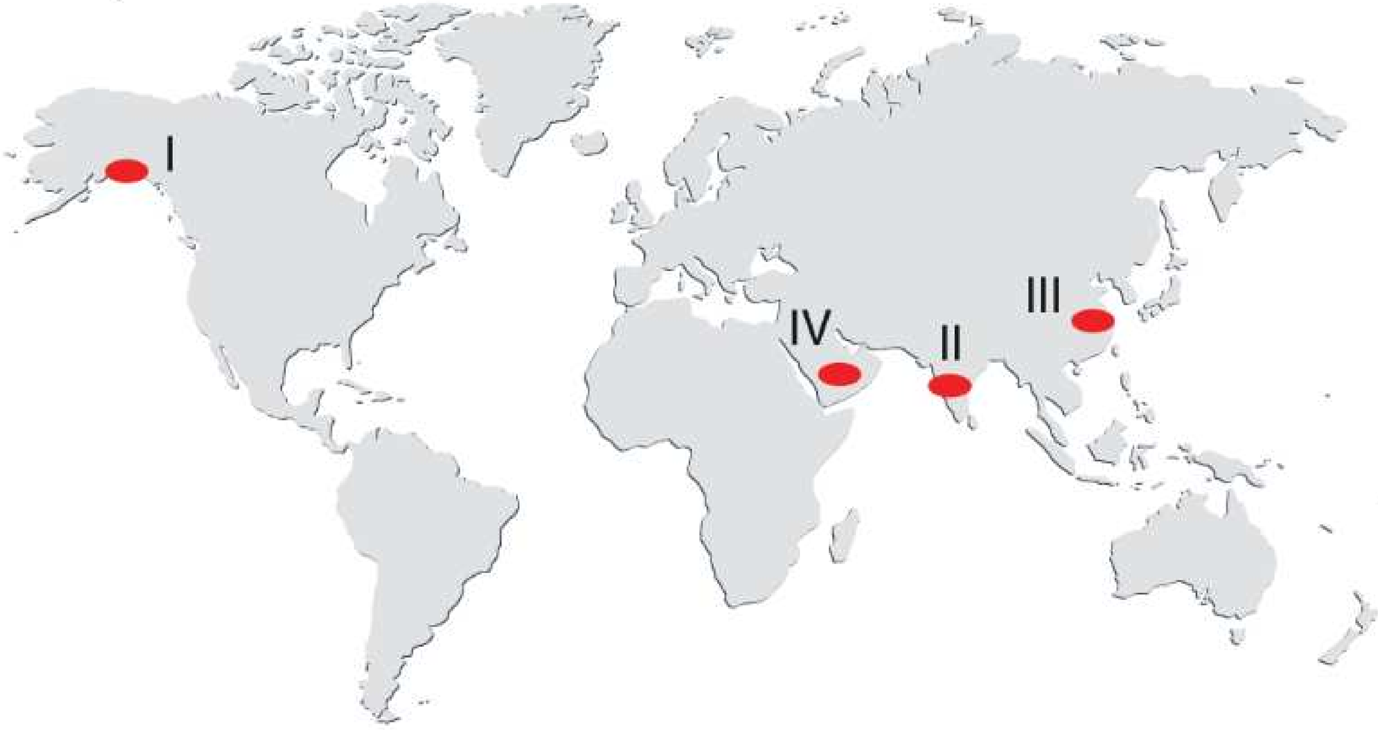
@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. I. Mısır
II. Irak
III. Endonezya
IV. Finlandiya

Yukarıdaki ülkelerden hangileri orman ürünlerine yönelik üretim alanları içerisinde yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralandırılan alanların hangilerinde nüfusun yoğun olmasına bağlı olarak tüketim fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Yerleşim özellikleri dağıtımın kolay veya zor olmasına neden olabilmektedir. Ulaşım sistemlerinin geliştiği yerleşmelerde dağıtım kolay ve ucuz, ulaşım hatlarından uzak özellikle dağınık kırsal yerleşmelerde ise zor ve pahalıdır.

Buna göre aşağıdaki şehirlerimizden hangisinde dağıtım faaliyetleri daha zor ve pahalıdır?

A) Artvin B) Bursa C) Osmaniye
D) Aydın E) Adapazarı

10. Üretim, dağıtım ve tüketim faaliyetleri üzerinde hem doğal hem de beşerî unsurlar etkilidir.

Üretim, dağıtım ve tüketim faaliyetlerini etkileyen aşağıdaki sıralamalardan hangisi, doğal faktörlere örnek verilebilir?

	Üretim	Dağıtım	Tüketim
A)	Tarımsal faaliyetler	Ulaşım	İhtiyaçlar
B)	İş gücü kaynakları	İletişim	Gelir düzeyi
C)	Teknolojik gelişmeler	İnsan kaynakları	Reklam
D)	Sanayi	Teknolojik gelişmeler	Moda
E)	Bitki örtüsü	Enerji kaynakları	Toprak

11. Ekonomik etkinliklerin sürekliliği arz talep dengesine bağlıdır. Bir ürüne olan talebin azalması, ürünün üretimini azaltmakta hatta durma noktasına getirebilmektedir.

I. Kuş gribine bağlı olarak kümes hayvanları üretiminin azalması
II. İnsanların beslenme alışkanlığındaki değişime bağlı olarak balık üretiminin azalması
III. Çevre duyarlılığının ve sivil toplum kuruluşlarının etkisiyle kürk kullanımının azalması

Buna göre yukarıdakilerden hangileri bu duruma örnek gösterilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 5

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİMİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER, EKONOMİK FAALİYETLERİN SOSYOKÜLTÜREL ETKİLERİ – 2

1. Üretim ve tüketim arasındaki bağ, mal ve hizmetlerin üretim alanların dan tüketim merkezlerine veya tüketiciye ulaştırılması anlamına gelen dağıtım yoluyla sağlanır.

Aşağıdakilerden hangisi dağıtımı etkileyen beşerî faktörlerden biri değildir?

A) Modern pazarlama teknikleri

B) Teknolojik gelişmeler

C) İnsan kaynakları

D) Yerleşim özellikleri

E) Yeryüzü şekilleri

2. Yaz yağışlarının fazla olduğu bölgelerde çayır bitki örtüsüne bağlı olarak büyükbaş hayvancılık, yazların sıcak ve kurak geçtiği bölgelerde ise steplerin yaygın olması sonucu küçükbaş hayvancılık yaygındır.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde büyükbaş hayvancılık yaygındır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Arazinin engebeli olması ulaşımı zorlaştırarak ham maddenin ve üretilen ürünlerin taşınmasını zorlaştırır. Genel olarak düz araziler; engebeli arazilere göre üretimin fazla, dağıtımın kolay, tüketimin de arttığı alanlar olarak dikkatçekmektedir.

Yukarıdaki paragrafta üretim, dağıtım ve tüketimi etkileyen doğal faktörlerden hangisinin etkisi vurgulanmıştır?

A) Yeryüzü şekilleri B) İklim C) Bitki örtüsü D) Toprak E) Su kaynakları

4. Ham madde ve enerji kaynaklarının fazla olduğu alanlar, aynı zamanda önemli üretim sahaları olarak dikkat çekmektedir. Bu açıdan bakıldığında Sanayi Devrimi'yle birlikte gelişen demir-çelik sanayisinin genellikle taş kömürü bakımından zengin alanlarda kurulduğu görülmektedir.

Bu duruma;

I. Karabük,

II. İskenderun,

III. Ereğli

demir-çelik fabrikalarından hangileri örnek verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

5. Su kaynakları, tarımın can damarı olarak üretimde artış ve çeşitliliği de beraberinde getirmektedir. Ayrıca balıkçılık için olmazsa olmaz olan bu kaynaklar, yeryüzü şekillerinin elverişli olduğu alanlarda önemli hidroelektrik üretim sahaları durumundadır. Nükleer ve termik santraller ile demir-çelik fabrikaları gibi bazı sanayi tesisleri, gerekli üretimi gerçekleştirebilmek için bol miktarda suya ihtiyaç duyar. Ayrıca su kaynakları üzerinde gerçekleştirilen ulaşım faaliyetleriyle üretilen ürünlerin ihtiyaç duyulan yerlere dağıtımı sağlanmaktadır.

Buna göre su kaynaklarının;

I. üretim,

II. dağıtım,

III. tüketim

faaliyetlerinden hangilerini etkilediği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

6. Günümüzde teknolojik ürünlerin yaygın olarak tüketildiği ülkeler yüksek gelir seviyesine sahiptir.

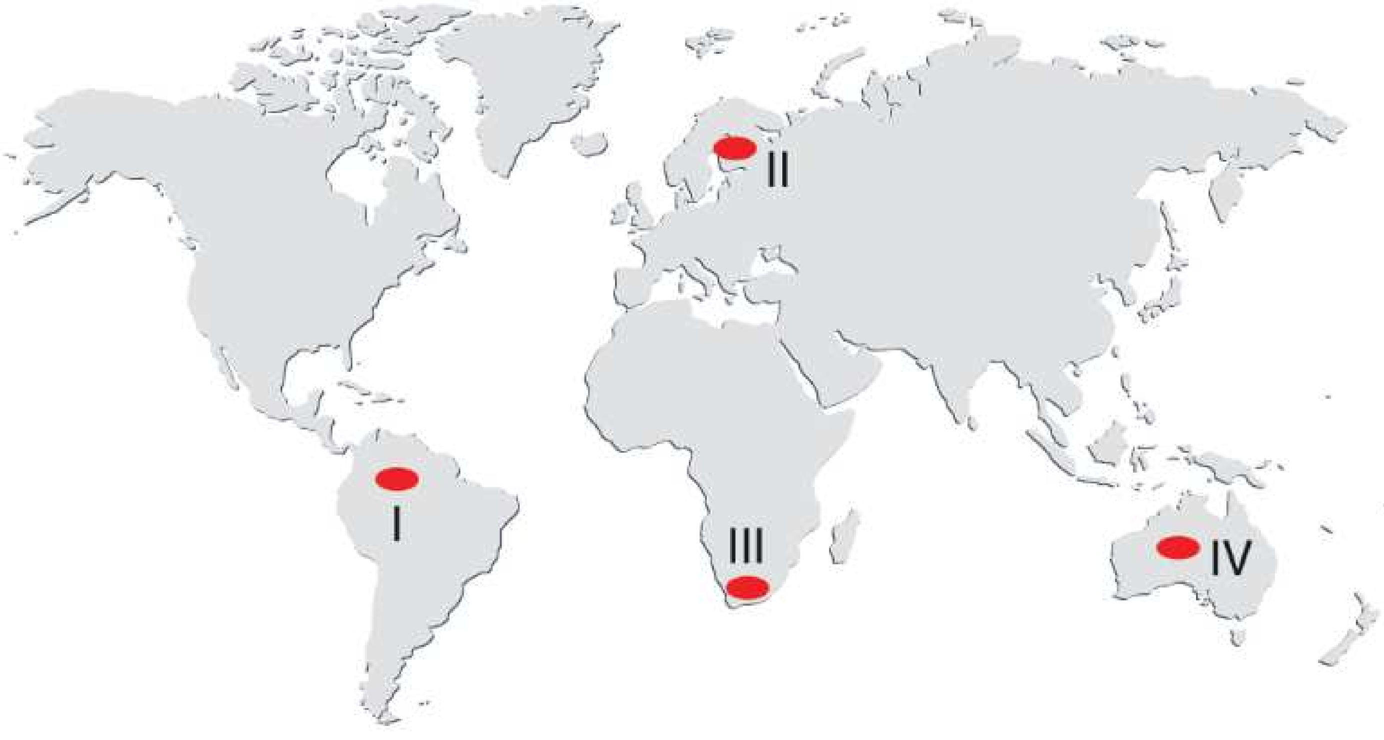
Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelere örnek verilemez?

A) Japonya B) Norveç C) Romanya D) Kanada E) Almanya

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

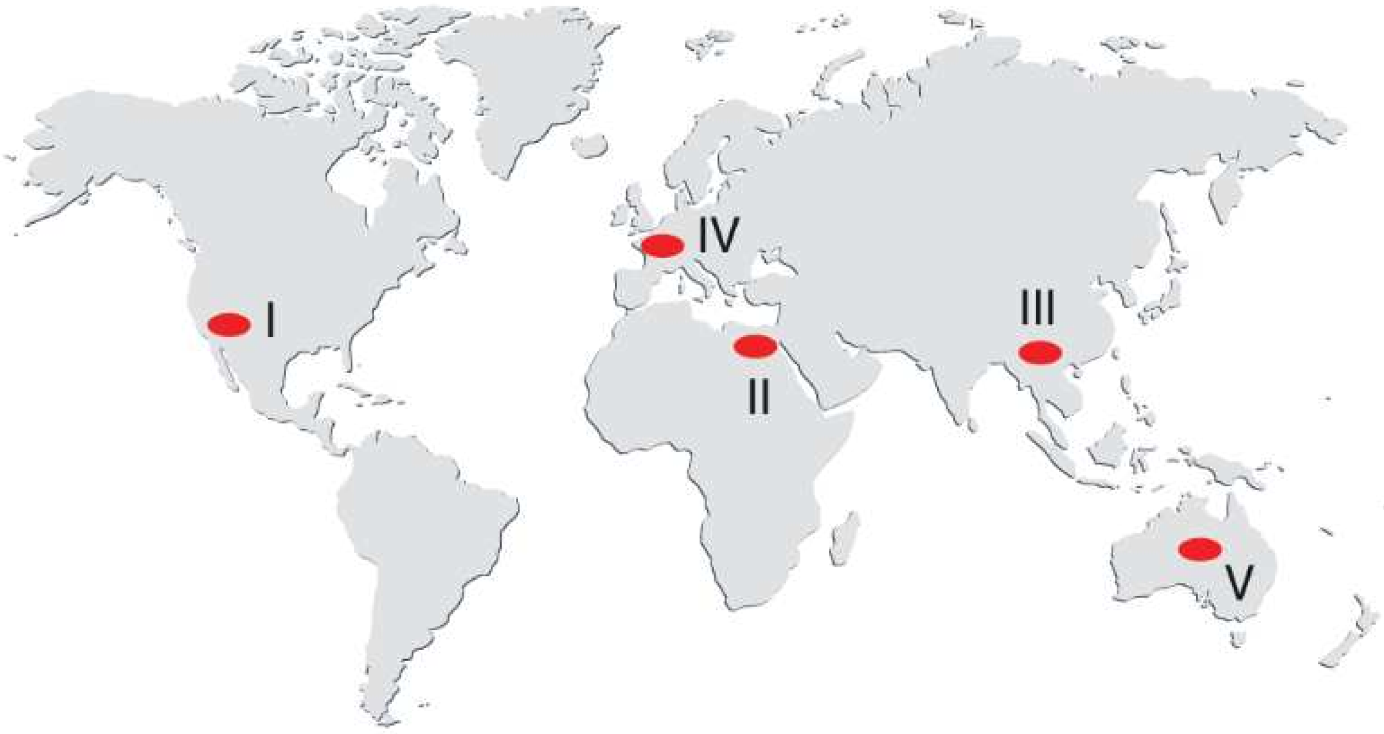
7.

Yukarıda numaralarla gösterilen bölgelerden hangileri orman ürünlerine yönelik üretim alanları içerisinde yer almaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

8.

Haritada gösterilen numaralı bölgelerden hangisinde yağış yetersiz olmasına rağmen tarımsal üretimin fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Üretim, dağıtım ve tüketimi etkileyen doğal unsurlardan biri de su kaynaklarıdır.

Buna göre;

I. tarım,
II. balıkçılık,
III. enerji,
IV. taşımacılık

faaliyetlerinden hangileri, su kaynaklarının üretim alanına katkısı olarak değerlendirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buna göre numaralı alanlarla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I numaralı alan, yoğun sanayi üretim alanıdır.

B) II numaralı alan, dağıtım faaliyetinin yoğun olduğu alandır.

C) III numaralı alan, yoğun nüfus nedeniyle önemli tüketim alanıdır.

D) IV numaralı alan, elektronik sanayinin önemli üretim alanıdır.

E) V numaralı alan, tarım ve sanayi üretiminin yaygın olduğu alandır.

11. Dünyanın değişik bölgelerindeki farklı ekonomik faaliyetler; üretim, dağıtım ve tüketim bakımından etkileşime neden olmaktadır. Bu süreçte, fiziki faktörlerin yanı sıra beşerî faktörler de etkilidir.

Bu ekonomik faaliyetleri etkileyen aşağıdaki sıralamalardan hangisi,doğal faktörlere örnek gösterilir?

	Üretim	Dağıtım	Tüketim
A)	Sanayinin gelişmesi	İnsan kaynakları	Gelir düzeyi
B)	İş gücü kaynakları	Pazarlama	Temel ihtiyaçlar
C)	İklim özellikleri	Yer şekilleri	Coğrafi özellikler
D)	Teknolojik gelişmeler	İletişim	Tanıtım ve reklam
E)	Sermaye birikimi	Ulaşım	Nüfus yapısı

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİK KONUMUNUN BÖLGESEL ETKİLERİ

1. Türkiye Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı noktada yer alır.

Buna göre Türkiye ile ilgili olarak,

I. Üç kıtada toprakları bulunur.

II. Eski kıtalar üzerinde yer alır.

III. Doğu ve batı kültürleri arasında köprüdür.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

2. "Türkiye Kafkas, Balkan ve Ortadoğu ülkeleri ile komşudur." **diyen bir kişi bu ülkelere örnek olarak aşağıdakilerden hangisini gösterebilir?**

	Kafkas	Balkan	Orta Doğu
A)	Gürcistan	Bulgaristan	Suriye
B)	Ermenistan	Irak	Yunanistan
C)	Azerbaycan	Suriye	İran
D)	İran	Irak	Suriye
E)	Bulgaristan	Gürcistan	İran

3. I. İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahip olması

II. Genç nüfus potansiyelinin yüksek olması

III. Ortalama yükseltisinin fazla olması

IV. Çeşitli iklim özelliklerinin görülmesi

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin jeopolitik önemini artırmaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4. Orta Asya'dan kaynağını alan Türk kültürü, önce Sibirya'ya oradan Afrika ve Balkanlara kadar geniş bir alana yayılmıştır.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde Türk kültürünü yansıtan eserlerin en az olması beklenir?

A) Rusya Federasyonu B) Bosna-Hersek C) Libya D) Malezya E) Moğolistan

5. I. Hazar Havzası

II. Balkanlar

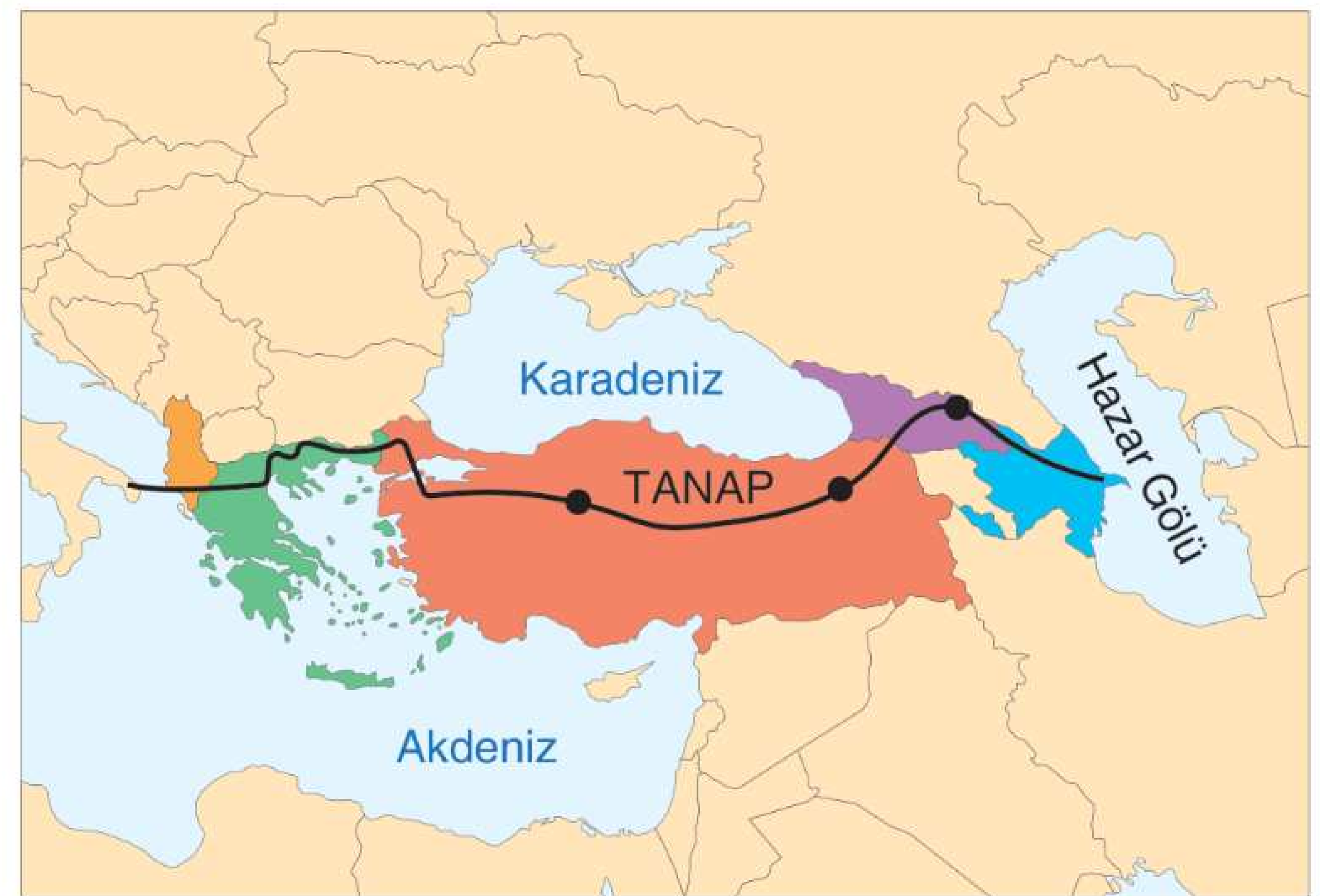
III. Orta Doğu

IV. Kafkaslar

Yukarıdaki bölgelerden hangilerinde bulunan enerji kaynaklarının Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşındığı söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, III ve IV E) I, II, III ve IV

6. Aşağıda Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi (TANAP) haritası verilmiştir.

Buna göre TANAP aşağıdaki ülkelerin hangisinden başlar?

A) Arnavutluk B) Yunanistan C) Gürcistan D) Azerbaycan E) Ermenistan

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Türkiye bölgesel ve küresel bağlantılar açısından önemli bir ulaşım merkezi olma özelliğine sahiptir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik önemini artıran uluslararası ulaşım hattıdır?

A) Osman Gazi Köprüsü

B) 3. Hava Limanı

C) Demir İpek Yolu

D) İstanbul-İzmir otoyolu

E) Marmaray

8. Jeopolitik, ülkelerin sahip olduğu coğrafi koşulların ve uluslararası siyasetteki gücünün etki gücünü inceleyen bir bilimdir. Jeopolitik konumu belirleyen özellikler, fiziki ve beşeri olmak üzere ikiye ayrılır.Jeopolitik konumu belirleyen beşeri unsurlar kısa sürede değişebilirken konum ve fiziki unsurlar kısa sürede değişmez.

Buna göre Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi kısa sürede değişebilir?

A) İklim özellikleri
B) Yeryüzü şekilleri
C) Bitki örtüsü
D) Su kaynakları
E) Nüfus yapısı

9. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra kurulan Türk Cumhuriyetleri'nin yeniden yapılanma, uyum ve kalkınma ihtiyaçlarına destek vermek amacıyla kurulmuştur.

Yukarıda kuruluş amacı belirtilen kurum, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türk Dil Kurumu

B) Türk Tarih Kurumu

C) Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı

D) Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı

E) Türk İşbirliği Koordinasyon Ajansı

10. Aşağıdakilerden hangisinde komşu bir ülke ile bu ülkenin yer aldığı jeopolitik bölge yanlış eşleştirilmiştir?

	Ülke	**Jeopolitik bölge**
A)	Bulgaristan	Balkanlar
B)	Irak	Orta Doğu
C)	Ermenistan	Orta Asya
D)	Suriye	Orta Doğu
E)	Gürcistan	Kafkasya

11. I. Türkmenistan
II. Özbekistan
III. Kırgızistan
IV. Arnavutluk
V. Kosova

Yukarıdakilerden hangileri, Türkiye'nin tarihi ve kültürel bağlarının güçlü olduğu Orta Asya ülkelerindendir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III
E) III, IV ve V

12. Aşağıdakilerden hangisi,Türkiye'nin jeopolitik önemini belirten özelliklerden biri değildir?

A) Orta Doğu ve Hazar Havzası'nın enerji kaynaklarının Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınması

B) Üç tarafının denizlerle çevrili olması ve yakın coğrafyanın can damarı olan boğazlara sahip olması

C) Karadeniz Havzası, Kafkasya, Balkanlar, Orta Doğu ve Orta Asya'nın oluşturduğu coğrafyanın merkezinde yer alması

D) BM, NATO, KEİ, İİT, OECD ve G-20 gibi bir çok küresel ve bölgesel örgüte üye olması

E) İklim özelliklerine bağlı olarak, bitki örtüsünün ve tarım ürünlerinin çeşitlilik göstermesi

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 7

ULAŞIM SEKTÖRÜNÜN EKONOMİYE ETKİSİ – TÜRKİYE'NİN TURİZM POLİTİKALARI VE DÜNYA TURİZMİNDEKİ YERİ

1. Ticaret ve sanayisi yoğun olan kentlerin kara, demir veya deniz yolları bakımından önemli bir noktada olduğu dikkati çeker.

Buna göre aşağıdaki şehirlerin hangisinde ticaret ve sanayinin gelişmesine bağlı olarak ulaşımın da geliştiği söylenebilir?

A) Kocaeli B) Bayburt C) Bitlis D) Artvin E) Sinop

2. Kuş uçumu uzaklık olarak Bursa, İstanbul, Kocaeli gibi ticaret ve sanayi açısından gelişmiş şehirlere yakın olmasına rağmen ulaşım olanaklarının kısıtlı olması nedeniyle Çanakkale'de ekonomik faaliyetler yetersiz ve nüfus yoğunluğu seyrektir. Çanakkale, uluslararası transit deniz ticaretinin geçiş güzergâhı üzerinde önemli bir boğaza sahiptir. Ancak art bölgesindeki ulaşım yollarının sapa kalması, bu avantajını kullanmasına engel olmaktadır.

Paragraftaki bilgilere göre Çanakkale'nin;

I. doğal,
II. beşerî,
III. ekonomik

özelliklerinden hangilerine değinilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

3. I. Üretim faktörlerinin hareketliliğini ve verimini artırır.
II. Gelir dağılımının düzenlenmesine fayda sağlar.
III. Ulaştırma sektörü bir çok kişiye iş imkânı sağlar.

Yukarıdakilerden hangileri ulaştırma sektörünün ekonomi üzerindeki etkilerine örnek verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

4. 1982'de "Turizm Teşvik Kanunu" çıkarılmış, 1985 yılında turizm "kalkınmada özel önem taşıyan sektör" kapsamına alınmıştır. Bu durum, turizm yatırımlarının artması için bir teşvik olmuştur. Turizm Bakanlığı, 80'li yıllardan günümüze turizmi geliştirmek adına pek çok strateji geliştirmiştir. Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Eylem Planı bunlardan en günceldir. Plan dâhilinde ülkemizin turizm geliri açısından ilk beş ülke arasına girmesi ve uluslararası bir marka hâline gelmesi öngörülmüştür.

Buna göre Türkiye'de turizm politikalarının;

I. çevresel,
II. kültürel,
III. ekonomik

alanların hangilerine etkisi vardır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

5. Türkiye'deki turizm bölgelerinde yerli ve yabancı turist sayısının artmasıyla turistik tesis ihtiyacının karşılanması için doğal alanların tahribi, aşırı su kullanımı, orman yangınları, trafik, çevre ve ses kirliliği gibi sorunlar yaşanmaktadır.

Buna göre haritada numaralı alanların hangisinde bu sorunlar en fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Turizm politikaları dahilinde çevre sorunlarının minimuma indirilmesi ve sürdürülebilir turizmin kapsamlı bir şekilde uygulanabilmesi için çeşitli projeler gerçekleştirilmektedir.

Bu projeler kapsamında belirlenen turistik alanlarda;

I. ağaçlandırma çalışmalarının yapılması,
II. çevre temizliğine önem verilmesi,
III. ulaşım ağının geliştirilmesi,
IV. sanayi kuruluşlarının yaygınlaştırılması

faaliyetlerinden hangilerinin teşvik edilmesi beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) I, II ve III
D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

7. Türkiye gerek jeopolitik konumu gerekse birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olmanın bir sonucu olan kültürel ve tarihî zenginliklerinden dolayı büyük bir turizm potansiyeline sahiptir.

I. Salda Gölü
II. Göbeklitepe
III. Pamukkale Travertenleri
IV. Sümela Manastırı

Yukarıdakilerden hangileri söz konusu turizm potansiyeline örnek verilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. 1982'de "Turizm Teşvik Kanunu" çıkarılmış, 1985 yılında turizm "kalkınmada özel önem taşıyan sektör" kapsamına alınmıştır.

Yukarıdaki yasal düzenlemelerin aşağıdakilerden hangisine neden olması <u>beklenemez</u>?

A) Döviz girdisi sağlar.
B) İşsizliği azaltır.
C) Dış ticaret açığını artırır.
D) Ülkemizin tanıtımına katkı sağlar.
E) Ticaretin gelişmesini sağlar.

9. Aşağıdaki tabloda turizm gelirlerinin GSMH içindeki payı ve ihracata oranı (%) verilmiştir.

Yıllar	Turizm Gelirlerinin GSMH İçindeki Payı (%)	Turizm Gelirlerinin İhracata Oranı(%)
2010	3,4	22
2011	3,6	21
2012	3,7	19
2013	3,9	21
2014	4,3	22
2015	6,2	22
2016	2,6	16

Tablodaki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

A) Turizm gelirlerinin ihracata oranı sürekli artmıştır.
B) Turizm gelirlerinin ihracata oranının en az olduğu yıl 2016'dır.
C) Turizm gelirlerinin GSMH içindeki payı en fazla 2014 yılında artmıştır.
D) Turizm gelirlerinin GSMH içindeki payı en az 2010 yılında gerçekleşmiştir.
E) Turizm gelirlerinin GSMH içindeki payı ile turizm gelirlerinin ihracata oranı paralellik gösterir.

10. Turizm, bir ülkeye ekonomik katkı sağlayan en önemli lokomotiflerden biridir. Ulaşım yolu şirketleri, kiralama şirketleri, otel ve pansiyon gibi işletmeler, yeme içme ile ilgili işletmeler, alışveriş merkezleri gibi pek çok iş sahasına hizmet eder.

Buna göre turizm;

I. döviz girdisi sağlaması,
II. işsizliği artırması,
III. dünya barışına katkıda bulunması,
IV. dış ticaret açığını artırması

durumlarından hangilerinin gerçekleşmesini sağlar?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 8

KÜRESEL TİCARET

1. I. Ham madde
II. Üretim
III. Pazar

Ülkeler ve bölgeler arasında ticaretin yapılabilmesi için yukarıdaki unsurlardan hangilerine ihtiyaç vardır?

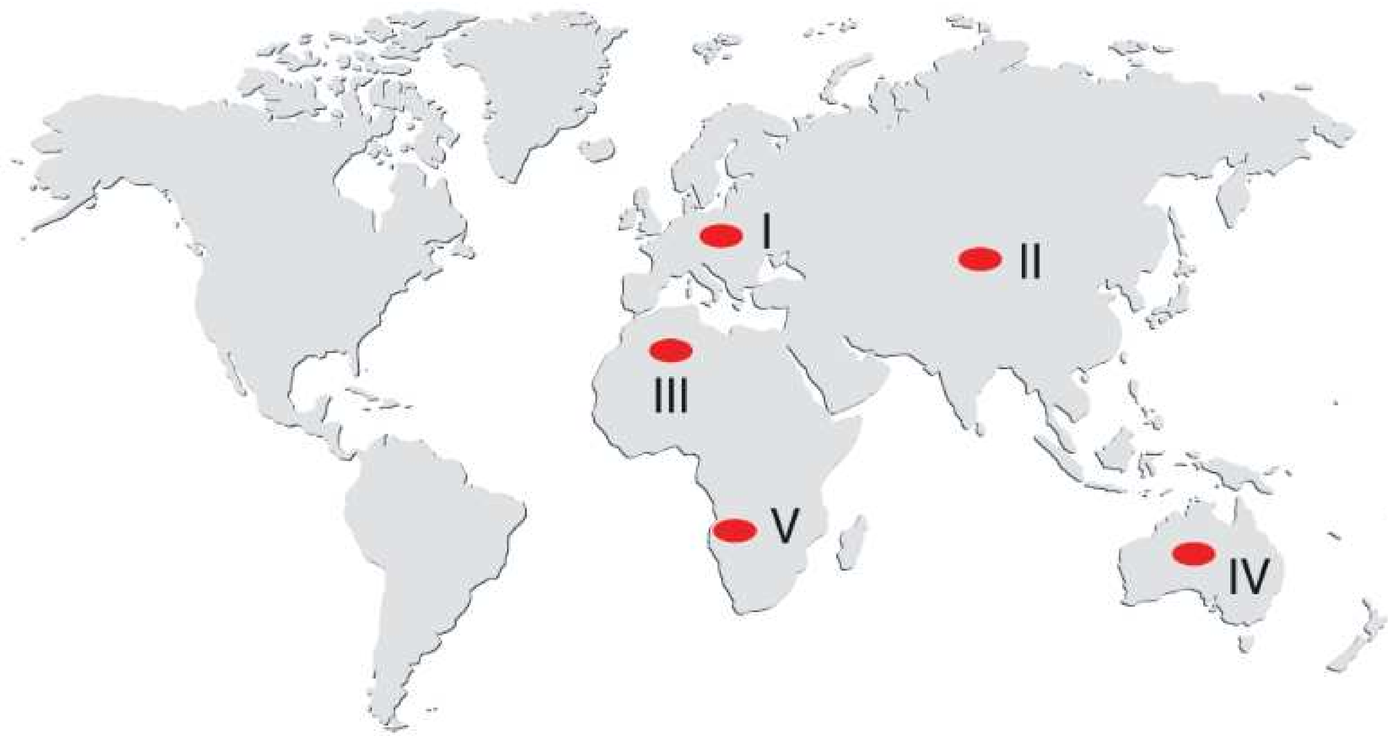
A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Ekonomik yönden gelişmiş ülkeler, diğer ülkelerden aldıkları ham maddeyi işleyerek mamül madde hâline getirir ve farklı ürünler üretirler. Ürettikleri bu ürünler hem ülke içerisinde hem de diğer ülke pazarlarına gönderilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelere örnek verilemez?

A) ABD B) Japonya C) Almanya
D) Nijerya E) Çin

3.

Yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen alanlardan hangisi hizmet üretim bölgesidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Dünya'da tarımsal ham maddenin yoğun olduğu bölgeler; iklim şartlarının uygun, su kaynaklarının bol ve tarım arazilerinin de verimli olduğu alanlar olarak dikkat çekmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarımsal ham madde üretimi zengin olan ülkelerden biri değildir?

A) Rusya B) Hindistan C) Çin
D) ABD E) Kenya

5. Petrol ve doğal gaz üretim bölgelerine aşağıdakilerden hangisi örnek verilemez?

A) Orta Doğu B) Orta Asya C) Kuzey Afrika
D) İskandinavya E) ABD

6. Okyanusa kıyısı olan bazı ülkeler balıkçılık üretimi bakımından zengindir.

Buna göre haritada gösterilen ülkelerden hangisinin balıkçılık üretimi bakımından zengin olduğu söylenemez?

A) Kanada B) Norveç C) Mısır
D) Japonya E) Peru

7. Dünya üzerinde sanayi, hizmet ve enerji alanlarında önemli üretim alanları bulunmaktadır.

Buna göre haritada numaralı alanlardan hangisi sanayi üretim bölgelerine örnek verilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

8. **Hizmet üretim alanlarına;**

I. ABD,
II. Batı Avrupa,
III. Güneydoğu Asya

bölgelerinden hangileri örnek verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. Ticarette asıl amaç, üretilen ürünleri satmak ve ihtiyaç duyulan ürünleri satın almaktır. Ekonomik yönden gelişmiş ülkeler başka ülkelerden ham madde satın alır. Satın aldığı ham maddeyi işleyerek mamül madde haline getirir ve farklı ürünler üretir. Ekonomik yönden gelişmemiş ülkeler ise genellikle başka ülkelere ham madde satar ve bu ülkelerden işlenmiş ürünleri satın alır.

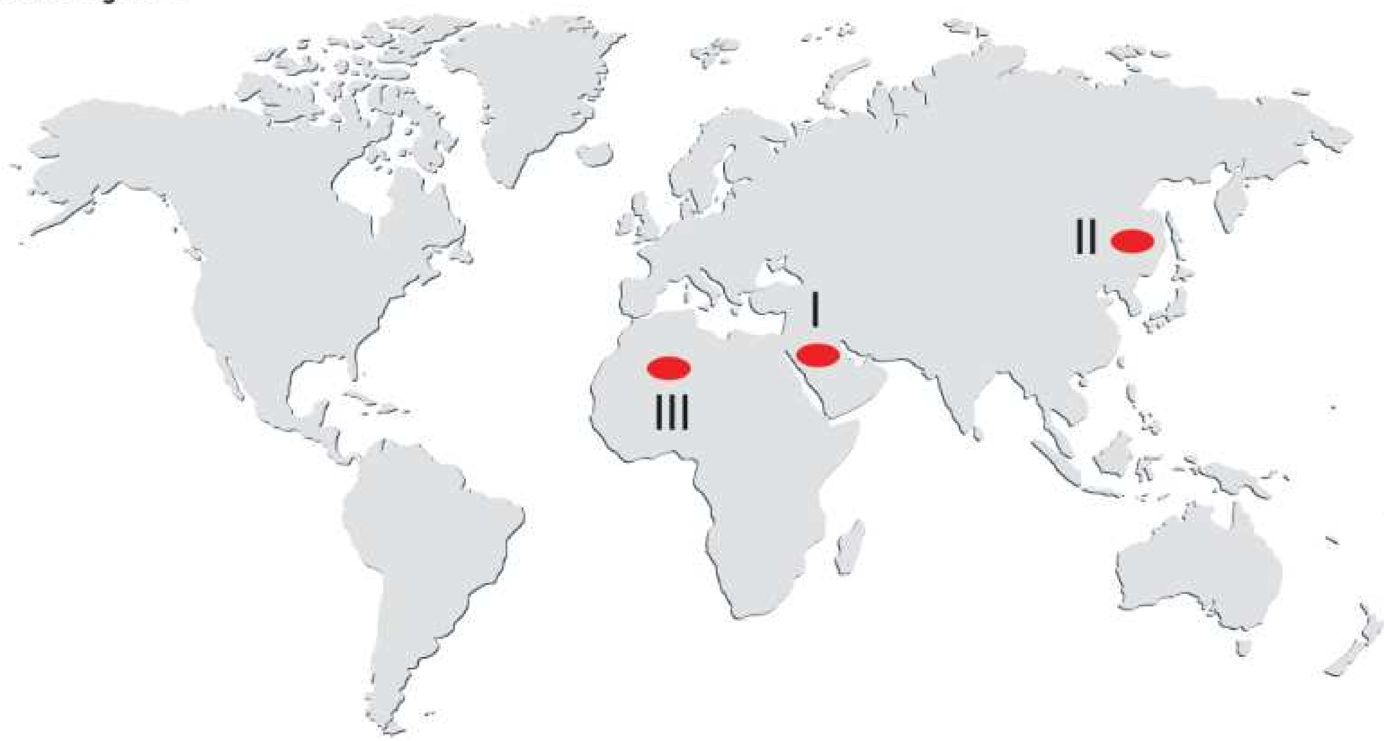
Yaşanan bu durum;

I. teknoloji,
II. sermaye,
III. nitelikli iş gücü

özelliklerinden hangilerinin farklı olmasından kaynaklanır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

I. Enerji bölgesi
II. Hizmet bölgesi
III. Sanayi bölgesi

Buna göre haritada numaralı alanlarla yukarıda verilen üretim bölgeleri eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

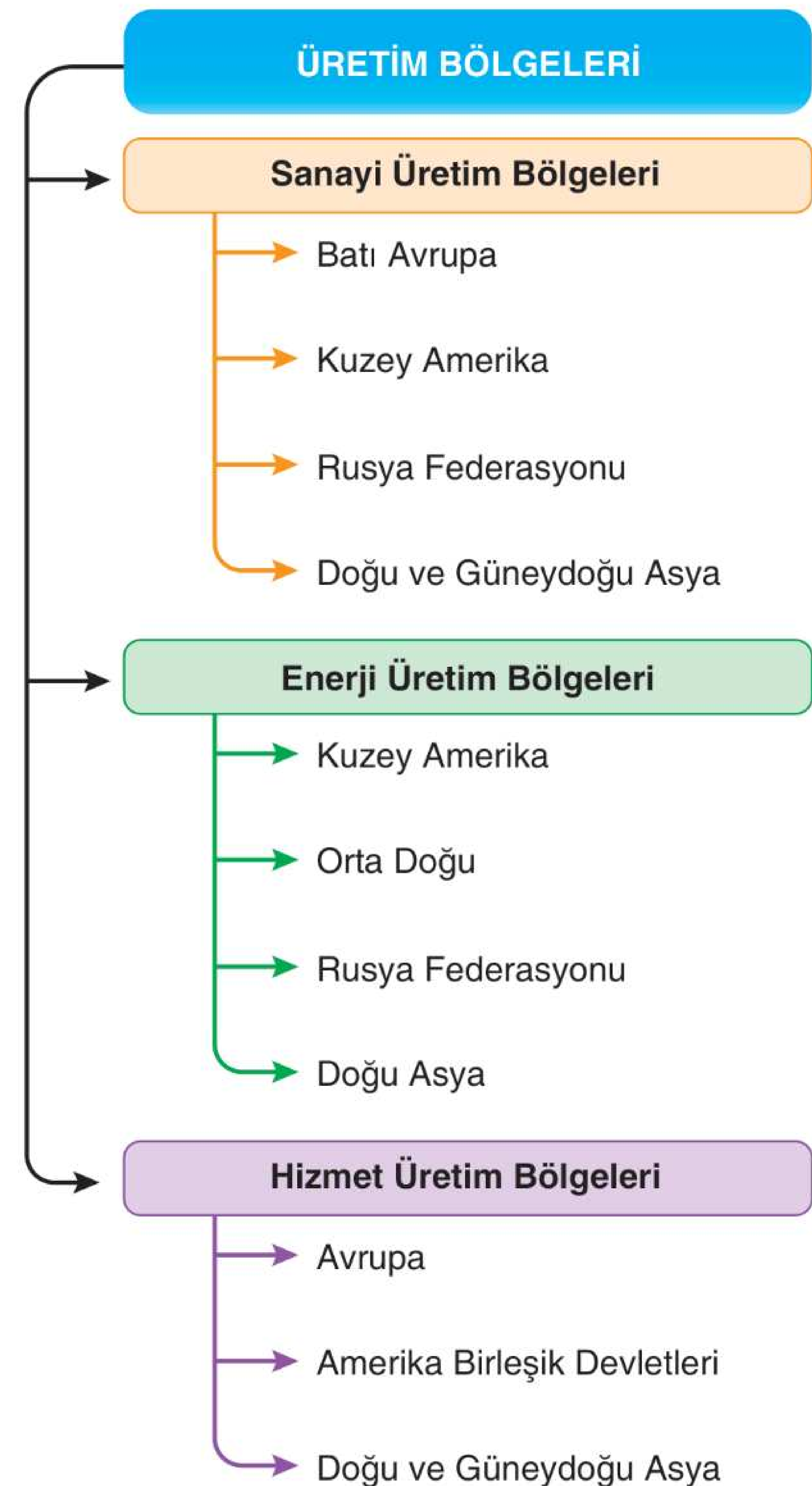
11. **Amerika Birleşik Devletleri;**

I. sanayi,
II. enerji,
III. hizmet

üretim bölgelerinden hangilerine örnek verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

İNCELE – BİLGİLEN

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 9

ÜLKELERİN SANAYİLEŞME SÜRECİ

1. Almanya genel olarak yer altı kaynakları bakımından zengin değildir. Bu nedenle sanayi faaliyetleri açısından gerekli ham maddenin çoğunu dışarıdan almaktadır.

Bu durum aşağıdaki yer altı kaynaklarının hangisi için geçerli değildir?

A) Petrol B) Doğal gaz C) Kömür D) Uranyum E) Bor

2. I. Gümrük birliğinin kurulması
II. Sanayinin teşvik edilmesi
III. Berlin Sanayi Enstitüsünün kurulması

Yukarıdakilerden hangileri Almanya'nın sanayileşmesinde etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

3.
- Almanya
- İngiltere
- Fransa

Yukarıdaki ülkelerin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Yarımada ülkeleri olmaları
B) Endüstrinin gelişmiş olması
C) Milli gelirin yüksek olması
D) Yaşlı nüfus oranının yüksek olması
E) Avrupa Kıtası'nda yer almaları

4. I. Petrol
II. Demir
III. Kömür
IV. Doğal gaz

Yukarıdaki doğal kaynaklardan hangileri İngiltere'de Sanayi Devrimi'nin başlamasında etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

5. I. Avrupa'nın en önemli tarım ürünün ihracatçılarındandır.
II. Avrupa'nın en büyük ekonomisine sahiptir.
III. Sanayileşme sürecinin ilk başladığı ülkedir.

Yukarıda numaralandırılan ülkeler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

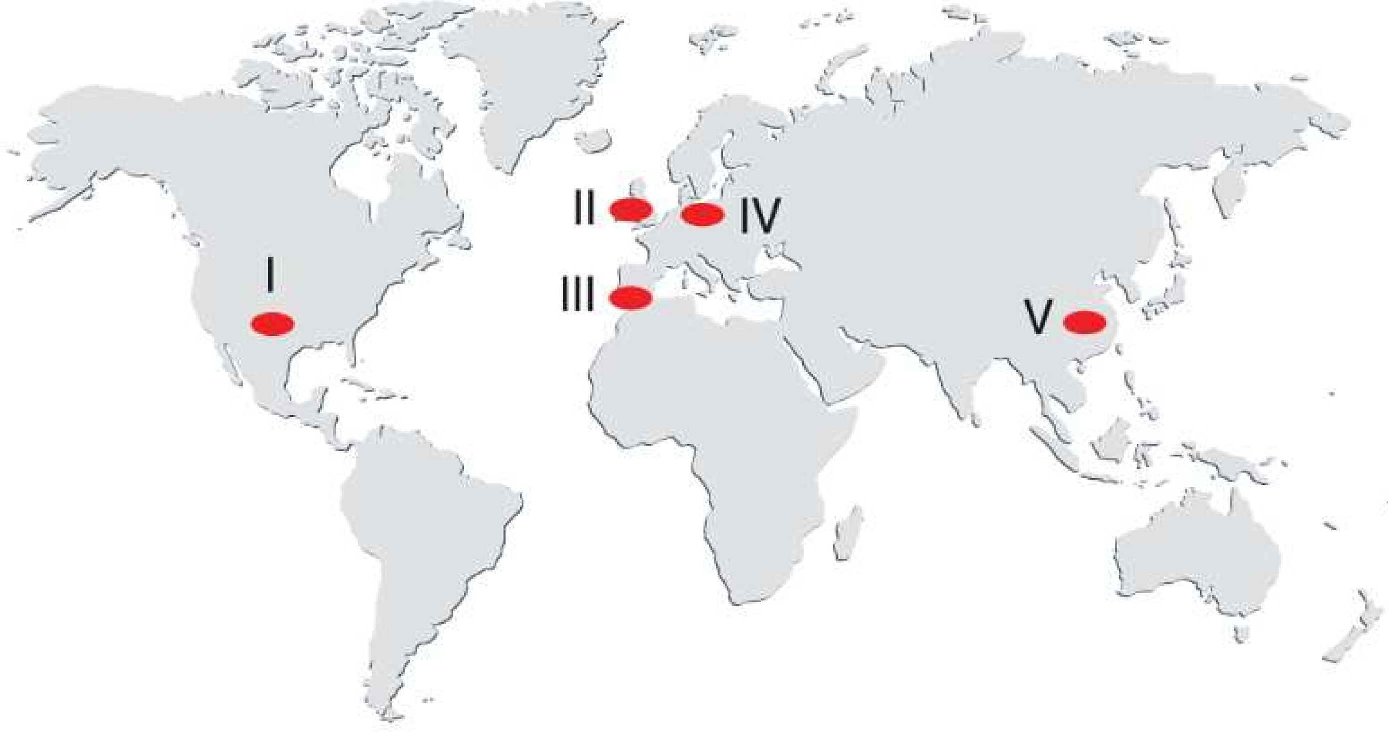
	I	II	III
A)	Almanya	İngiltere	Fransa
B)	Almanya	Fransa	İngiltere
C)	İngiltere	Fransa	Almanya
D)	Fransa	İngiltere	Almanya
E)	Fransa	Almanya	İngiltere

6. Aşağıdakilerden hangisi Japonya ve İngiltere'nin ortak özellikleri arasında yer almaz?

A) Ada ülkesi olmaları
B) Avrupa Kıtası'nda yer almaları
C) Endüstrileşmiş ülke olmaları
D) Deniz ticaretinde gelişmiş olmaları
E) Yaşlı nüfus oranlarının yüksek olması

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. 3 Ekim 1990 tarihinde ülkenin doğu ve batı kısmının birleşmesiyle sınırları ve ekonomisi büyüyen ülke üretim, ulaşım ve iletişim merkezi hâline gelmiştir.

Yukarıda sözü edilen ülke, haritada kaç numara ile gösterilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. ABD, Çin ve Japonya'dan sonra dünyanın en büyük dördüncü ekonomik gücüdür.

II. Atlas Okyanusu ile çevrili bir ada devletidir.

III. Batısında Atlas Okyanusu, güneydoğusunda Akdeniz yer alır.

IV. Doğal bitki örtüsü içerisinde makiler de yer alır.

Yukarıdakilerden hangileri Fransa'nın özelliklerindendir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

9. Almanya, İngiltere ve Fransa'da ekonominin sektörel dağılımının çoktan aza doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Sanayi, tarım, hizmetler

B) Sanayi, hizmetler, tarım

C) Hizmetler, tarım, sanayi

D) Hizmetler, sanayi, tarım

E) Tarım, hizmetler, sanayi

2019 / AYT / SOS. BİL – 2

10. Avrupa Birliği'nin ve G-8'in önemli ülkelerinden biri olan Almanya'da sanayileşme XIX. yüzyılın ilk çeyreğiyle birlikte başlamıştır. Almanya bu süreçte günümüzün önemli sanayi ülkelerinden biri hâline gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkenin sanayileşme sürecinde yaşanan özelliklerden biri değildir?

A) Sürecin başında özellikle İngiltere'den ve diğer ülkelerden ithal edilen makineler taklit edilmiştir.

B) Gümrük vergileri yüksek tutularak ülkenin yerli üretimi korunmuş ve sanayileşme geliştirilmiştir.

C) Kömür madenleri kullanılarak demir-çelik üretimine önem verilmiş ve demir yolları geliştirilmiştir.

D) Sanayi teşvik edilerek teknik eğitime önem verilmiş ve teknolojide ilerleme sağlanmıştır.

E) Sürecin başından itibaren sanayi yatırımlarını devlet üstlenmiş, özel sektörün yatırım yapmasına izin verilmemiştir.

11. Kuzey Almanya, yüksekliği az olan ovalardan oluşur. Güney Almanya ise oldukça yüksektir. Ülkenin kuzey ve kuzeybatı kesimlerinde batı rüzgârları ve Gulfstream sıcak su akıntısının etkisiyle ılıman okyanusal iklim görülür. Almanya Avrupa'nın Rusya Federasyonu'ndan sonra en kalabalık ikinci ülkesidir. Gıda ihtiyacının büyük bir kısmını karşılayan ülkede en fazla buğday, arpa, şeker pancarı ve mısır yetiştirilir.

Yukarıdaki paragrafta Almanya'nın aşağıdaki özelliklerinden hangisine değinilmemiştir?

A) Tarım B) Yeryüzü şekilleri C) İklim D) Sanayi E) Nüfus

12. Sanayi Devrimi öncesi Avrupa Kıtası'nda ormanlar en önemli enerji kaynağı durumundaydı.

Sanayi Devrimi ile birlikte sanayi üretiminde enerji kaynağı olarak ormanların yerini aşağıdakilerden hangisi almıştır?

A) Doğal gaz B) Taş kömürü C) Uranyum D) Hidrojen E) Jeotermal

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 10

DOĞAL KAYNAK KULLANIMININ VE ARAZİ KULLANIMININ ÇEVRESEL ETKİLERİ

1. Meriç Nehri üzerinde meydana gelen taşkınların önlenmesini amaçlayan bir projedir. Proje ile tarım alanları taşkınlardan korunanacak ve rekreasyon alanları oluşturulacaktır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen proje aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kanal Edirne Projesi

B) Kanal İstanbul Projesi

C) Konya Ovası Projesi

D) Yeşilırmak Havzası Gelişim Projesi

E) Zonguldak, Bartın, Karabük Projesi

2. Doğadaki kaynakların daha verimli ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak ve çevre sorunlarına neden olmamak için arazi planlaması yapılmalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi arazinin doğru kullanılmasına örnek verilebilir?

A) Ormanların yerleşim alanlarına dönüştürülmesi

B) Delta ovalarına sanayi tesislerinin kurulması

C) Çayır ve meralarda hayvanların otlatılması

D) Deniz kıyısına yüksek katlı binaların inşa edilmesi

E) Çok eğimli arazilerde tarla tarımının yapılması

3. Kazakistan ile Özbekistan arasında bulunan göl, dünyanın en büyük göllerinden biriyken zamanla küçülmüştür. Gölü besleyen Seyhun ve Ceyhun nehirlerinin tarımda sulama amacıyla aşırı kullanılması gölün küçülmesine neden olmuştur. Gölün etrafında oluşan tuzlu topraklar rüzgârın etkisiyle çevredeki tarım alanlarına zarar vermiştir.

Yukarıdaki paragrafta söz konusu edilen göl, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aral Gölü B) Çad Gölü C) Hazar Gölü D) Baykal Gölü E) Balkaş Gölü

4. Gelişmiş ülkelerin uyguladığı modern tarım yöntemleri ile hem yüksek verim elde edilmekte hem de mevcut kaynaklar sürdürülebilir şekilde kullanılmaktadır.

Haritadaki ülkelerden hangisi bu duruma örnek verilemez?

A) Hollanda B) İspanya C) ABD D) Hindistan E) Avustralya

5.
I. Yeryüzü şekilleri
II. Jeolojik yapı
III. Bitki örtüsü
IV. Tarihi yapı

Yukarıdakilerden hangileri arazi kullanımına yönelik planlamada dikkat edilmesi gereken doğal özelliklerdir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

6.

Haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde tarım alanlarının sanayileşmeye bağlı olarak amaç dışı kullanıldığı söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. **Turizm potansiyeli yüksek olan kıyılardaki plansız yapılaşma;**

I. ormanların tahrip edilmesine,
II. tarım alanlarının amacı dışında kullanılmasına,
III. kıyıların kirlenmesine

durumlarından hangilerine neden olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. Çayır ve meraların tarım alanı olarak kullanılması bazı çevre sorunlarını da beraberinde getirir. Örneğin Konya-Ereğli arasındaki mera alanları, 1950'li yıllardan itibaren büyük oranda tarıma açılmıştır. Azalan mera alanları, aşırı otlatma nedeniyle büyük oranda tahrip edilmiştir.

Paragraftaki bilgilere göre söz konusu alanda aşağıdaki çevre sorunlarından hangisinin öncelikli görülmesi beklenir?

A) Heyelan B) Erozyon C) Sel ve taşkın
D) Kuraklık E) Çığ

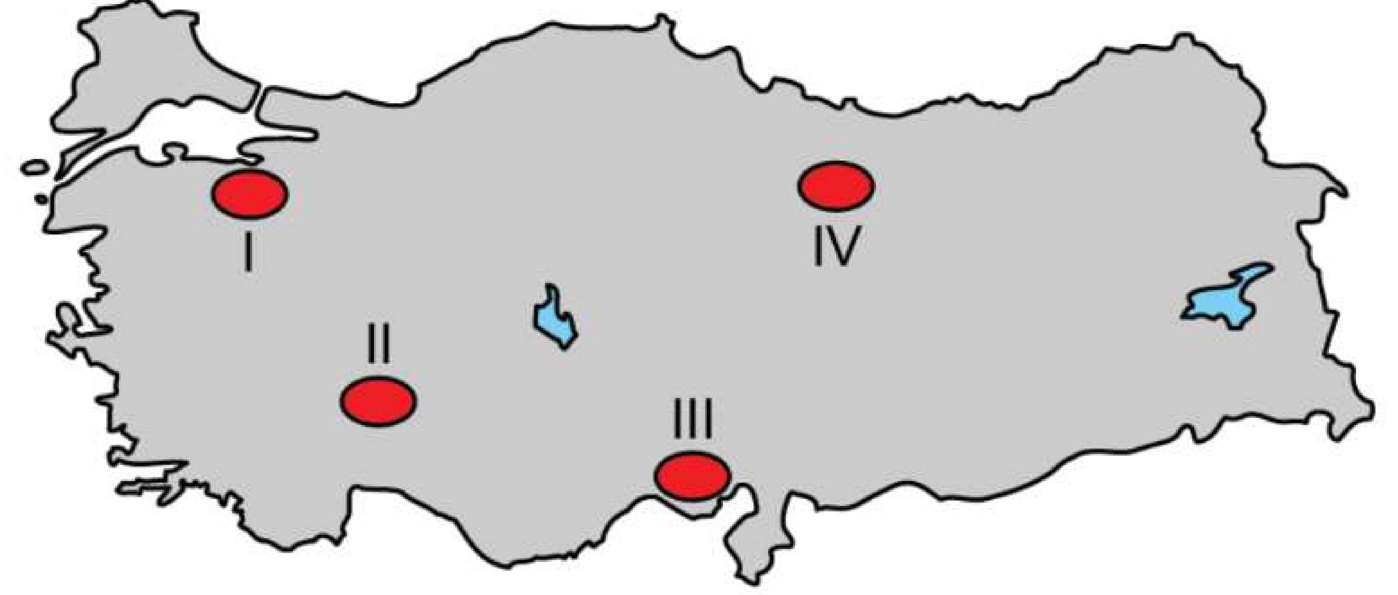
9. Arazi potansiyeline uygun olmayan kullanım arazinin yanlış kullanımı olarak nitelendirilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi arazinin yanlış kullanımına örnek verilemez?

A) Şanlıurfa'da endüstri bitkilerinin yetiştirilmesi
B) Çukurova'nın sanayi alanına dönüştürülmesi
C) Antalya'da ormanların turizm bölgesine dönüştürülmesi
D) Bursa Ovası'nda yerleşim alanlarının genişlemesi
E) Amik Gölü'nün kurutularak havalimanı yapılması

2022 / AYT

10. Hızlı sanayileşme ve kentleşme doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı büyük oranda artırır. Bu durum özellikle büyük nüfuslu kent merkezleri ile yakın çevresinde daha belirgindir.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangilerinde doğal kaynaklar üzerindeki bu baskının daha fazla olması beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

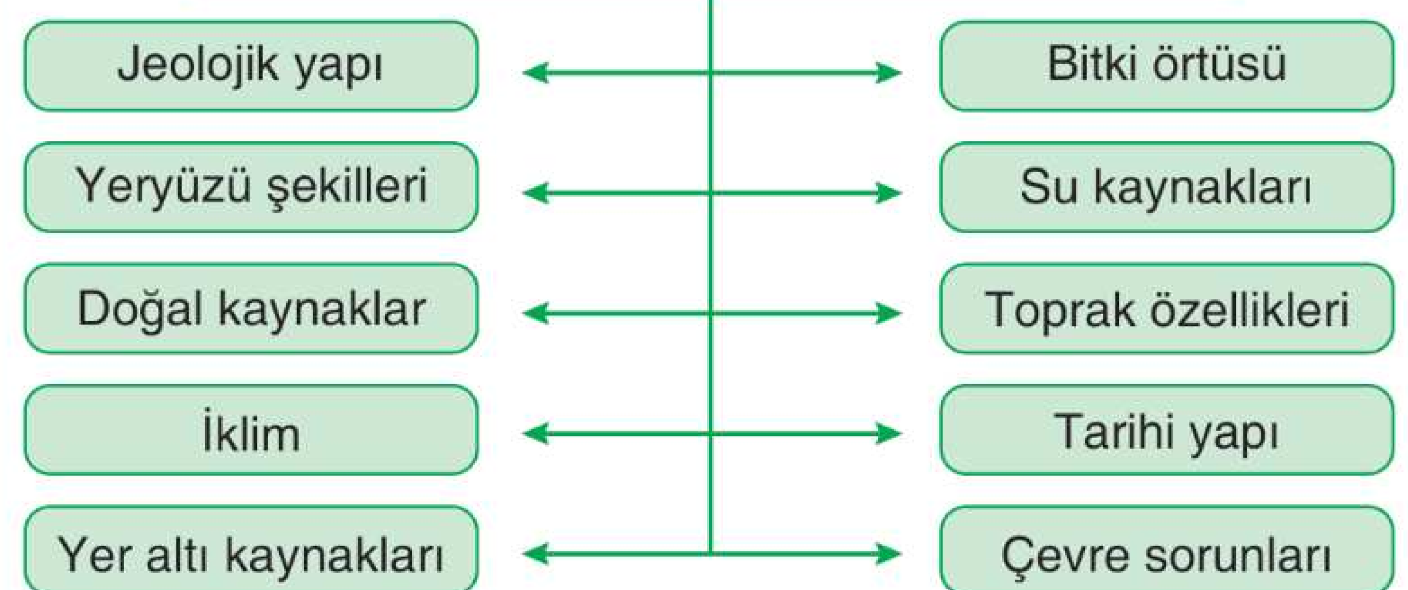
11. Tarım alanlarının yerleşme, ulaşım, sanayi vb. şekilde amaç dışı kullanılması arazideki bozulmaya örnek verilebilir.

Sözü edilen durumun haritada numaralarla gösterilen alanların hangisinde yaygın olması beklenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

✓ BUNLARI UNUTMA!

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 11

DOĞAL ÇEVRENİN SINIRLILIĞI, ORTAK DOĞAL VE KÜLTÜREL MİRASA YÖNELİK TEHDİTLER

1. Gezegenimizin geleceğinin tehlikede olduğu düşüncesi; çevre sorunlarının artması, doğal kaynakların ve canlı türlerinin giderek azalmasıyla yaygınlaştı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi beşerî faaliyetlerin etkisiyle ortaya çıkan çevre sorunlarına örnek verilemez?

A) Volkanik patlamalar

B) Küresel iklim değişikliği

C) Ozon seyrelmesi

D) Hava kirliliği

E) Su kirliliği

2. Bir alanın canlı yaşamını destekleyebileceği en fazla birey sayısı taşıma kapasitesi olarak adlandırılır. Taşıma kapasitesinin üzerine çıkıldığında ekosistemde bozulmalar görülür ve çevre sorunları ortaya çıkar. Taşıma kapasitesi mevcut kaynak miktarı ile birey sayısı arasındaki ilişkidir. Örneğin bir otlak alanında aşırı hayvan otlatılması ile taşıma kapasitesinin üzerine çıkılmış olur.

Buna göre otlak alanınında aşırı hayvan otlatılması ile taşıma kapasitesinin üzerine çıkılması aşağıdaki afetlerden hangisine neden olabilir?

A) Deprem B) Kasırga C) Erozyon D) Heyelan E) Tsunami

3. Ekosistemler çok sayıda beslenme zincir içeren karmaşık bir beslenme ağına sahiptir. Beslenme ağı canlılar arasındaki beslenme ilişkilerini ortaya koyar.

Buna göre;

I. iklim değişimi,

II. aşırı avlanma,

III. canlıların yaşam ortamlarının bozulması,

IV. ekosisteme yeni türlerin girmesi

durumlarından hangileri beslenme ağının doğal dengesinin bozulmasına neden olur?

A) I ve II B) I ve III C) I, II ve III D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

4. Tilkilerin aşırı avlanması ve sayılarının azalması sonucunda tilkilerin beslendiği …….. gibi canlı türlerinin sayısı artar. Bu hayvanların aşırı artması sonucunda tarım alanlarındaki ürünler zarar görür.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan alana aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

A) Tavşan B) Karga C) Yılan D) Fare E) Çekirge

5. Gelecek nesillere aktarılması gereken eşsiz doğal güzellikler, tarihsel ve kültürel değerler doğal ve kültürel miras olarak adlandırılır. Bu değerler geçmişe ışık tutan, insanlığın ortak hafızası olarak kabul edilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür ortak miraslar arasında yer almaz?

A) Göreme Milli Parkı

B) Yozgat Çamlığı

C) Machu Picchu Antik Kenti

D) Chichen İtza Piramidi

E) Borneo Adası

6. I. Doğal afetler

II. Baraj yapımı

III. Madencilik faaliyetleri

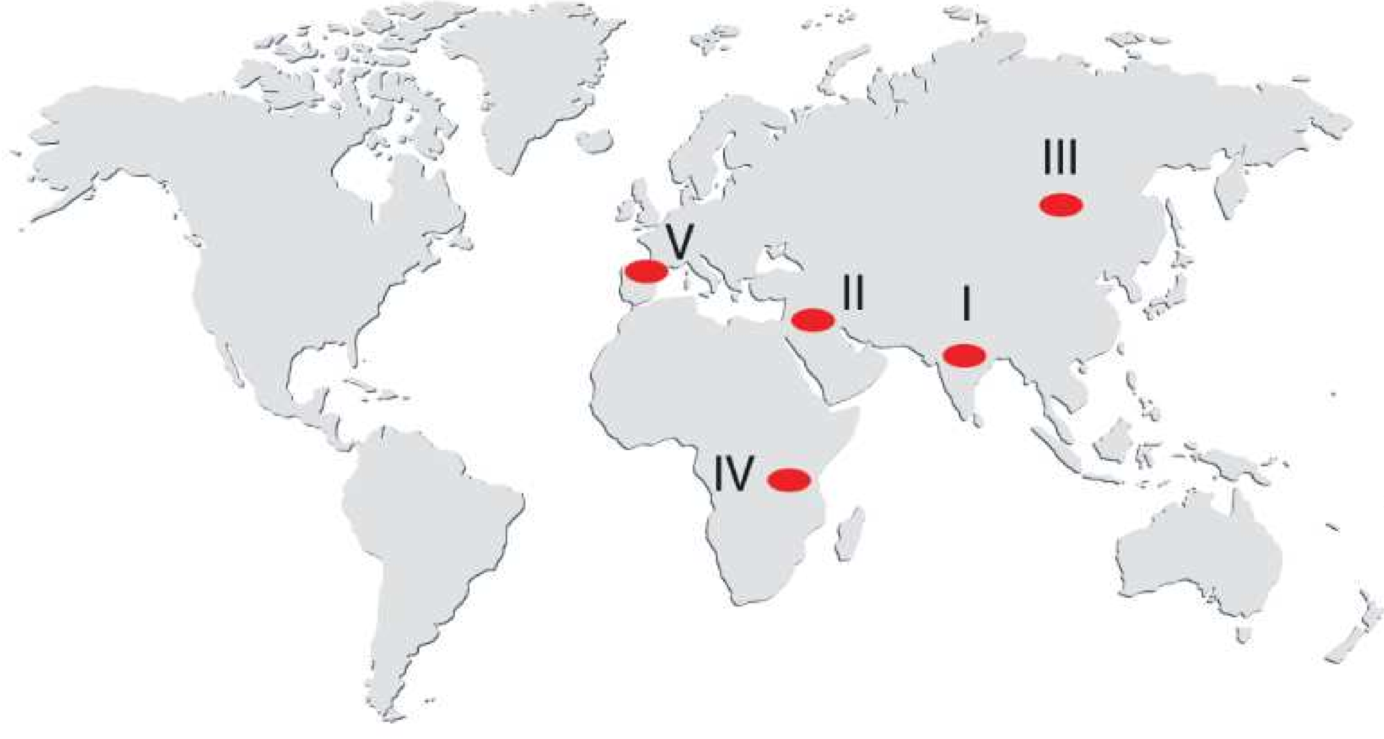
IV. Taşıma kapasitesinin üzerinde turist ziyareti

Yukarıdakilerden hangileri dünya mirasına yönelik tehditlerdendir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Aşağıdaki haritada Dünya Miras Listesi'nde yer alan bazı doğal ve kültürel eserler numaralarla gösterilmiştir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanların hangisinde aşağıdaki eserlerden herhangi biri bulunmaz?

A) Petra Antik Kenti

B) Orhun Yazıtları

C) Altamira Mağarası

D) Yellowstone Milli Parkı

E) Tac Mahal

8. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme'nin kabul edilmesiyle insanlığın ortak doğal ve kültürel mirasının korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması yolunda adım atılmıştır. Buna göre yer aldığı ülke tarafından korunması garanti edilen ve "üstün evrensel değere" sahip bütün kültürel ve doğal varlıklara dünya mirası,bu varlıkların yer aldığı listeye ise Dünya Miras Listesi adı verilir.

Aşağıdakilerden hangisi Dünya Miras Listesi'nde yer almaz?

A) Abant Gölü

B) Taç Mahal

C) Orhun Yazıtları

D) Petra Antik Kenti

E) Göreme Milli Parkı

9. Doğal ve kültürel miraslara yönelik tehditlerden biri de doğal afetlerdir.

Buna göre;

I. Asit yağmurları,

II. Yasa dışı avlanma,

III. Deprem,

IV. Tarihi eser kaçakçılığı

faktörlerinden hangileri doğal ve kültürel miraslara tehdit oluşturan doğal afetlerdendir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

2019 / AYT

10. Günümüzde doğal ve kültürel miraslara yönelik tehlikeler devam etmektedir. Her ne kadar doğal ve kültürel mirasların korunmasında devlet yönetimleri sorumluluklarını yerine getirmeye çalışsa da zaman zaman bazı tehditler ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tehditlerden biri değildir?

A) Tarihî miras alanlarının millî park hâline getirilmesi

B) Doğal ve kültürel miras alanlarındaki madencilik faaliyetleri

C) Sel, kaya düşmesi ve yangın gibi afetlerin tarihî eserlere zarar vermesi

D) Bazı endemik bitki türlerinin yerel pazarlarda gıda maddesi olarak satılması

E) Savaşlarda kültürel miraslara yönelik saldırıların olması

11. Ekosistemlerin devamlılığı ve insan yaşamının devamı için su temel bir kaynaktır. Dünya Meteoroloji Örgütüne göre 2025 yılından itibaren üç milyardan fazla insan susuzlukla karşı karşıya kalacaktır.

Buna göre Dünya'da beklenen su kıtlığının;

I. yanlış ve aşırı kullanım,

II. temiz su kaynaklarının tükeniyor olması,

III. hızlı nüfus artışı

nedenlerinden hangilerine bağlı olarak ortaya çıkacağı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

ÖĞREN

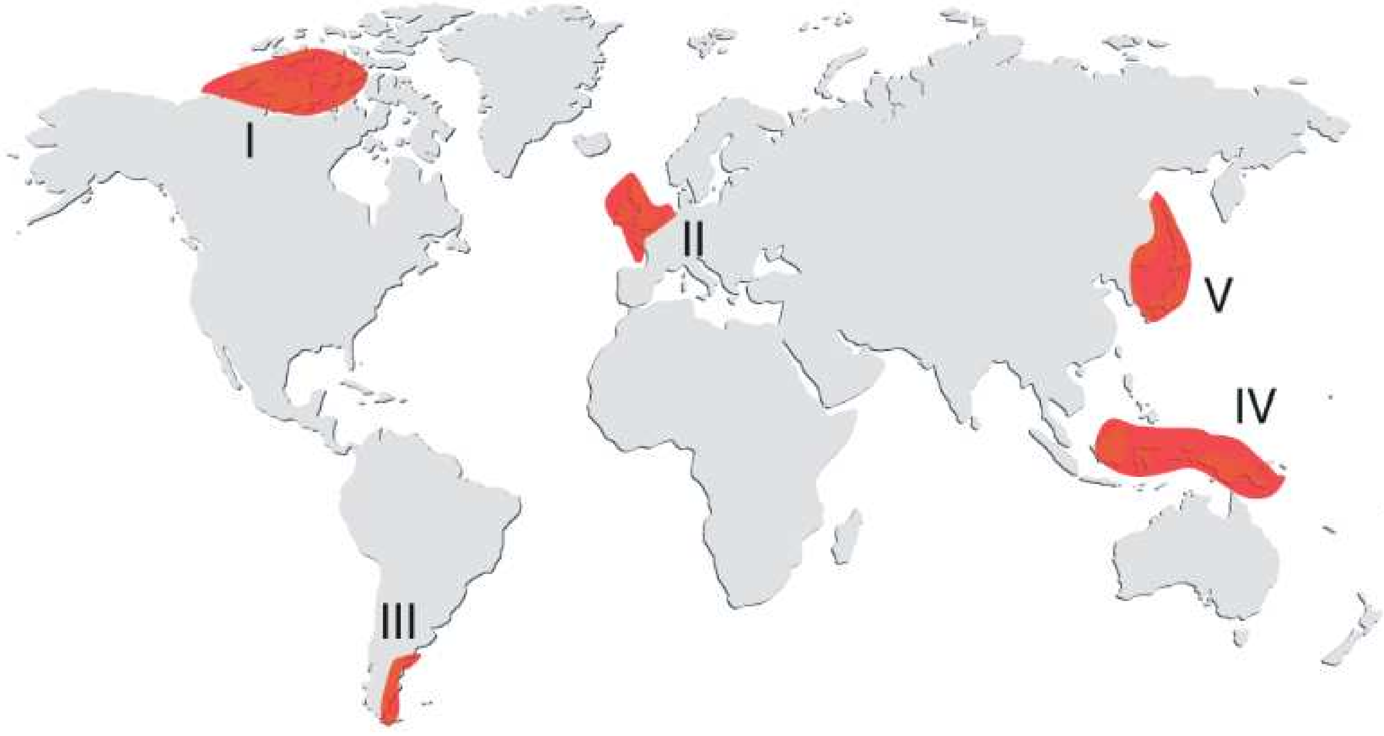
Estetik, kültürel, bilimsel, ekonomik unsurlarla zenginleşen; doğal güzelliklerin ve biyoçeşitliliğin zengin olduğu yerlere doğal miras alanları denir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SİMÜLASYON TESTİ

1. Mercanların oluşturduğu kalıntılar denizlerdeki canlılar için önemli bir besin kaynağı olduğundan mercan adalarının bulunduğu yerler denizlerdeki canlı çeşidi ve miktarı bakımından zengin yerlerdir.

Buna göre haritada gösterilen numaralı yerlerden hangisinde mercan resiflerine bağlı olarak biyoçeşitlilik en çoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Türkiye'de 1965 - 1980 arasında nüfus artış hızını düşürme yönünde politikalar uygulanmıştır.

I. 1965 öncesi dönemde hızlı nüfus artışının çeşitli ekonomik ve sosyal problemlerin ortaya çıkmasına yol açtığı vurgulanarak doğum oranları düşürülmeye çalışılmıştır.

II. İlk dönemde nüfusun artmasına yönelik uygulanan yasal hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

III. Yurt dışındaki Türklerin Türkiye'ye göçlerini teşvik etmek amacıyla göçmenlere gümrük muafiyeti getirilmiştir.

Buna göre yukarıdakilerden hangileri 1965 - 1980 arası dönemde uygulanan nüfus politikaları arasında sayılabilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

3. İngiltere'de Sanayi Devrimi Dönemi'nde nüfusta büyük bir artış olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

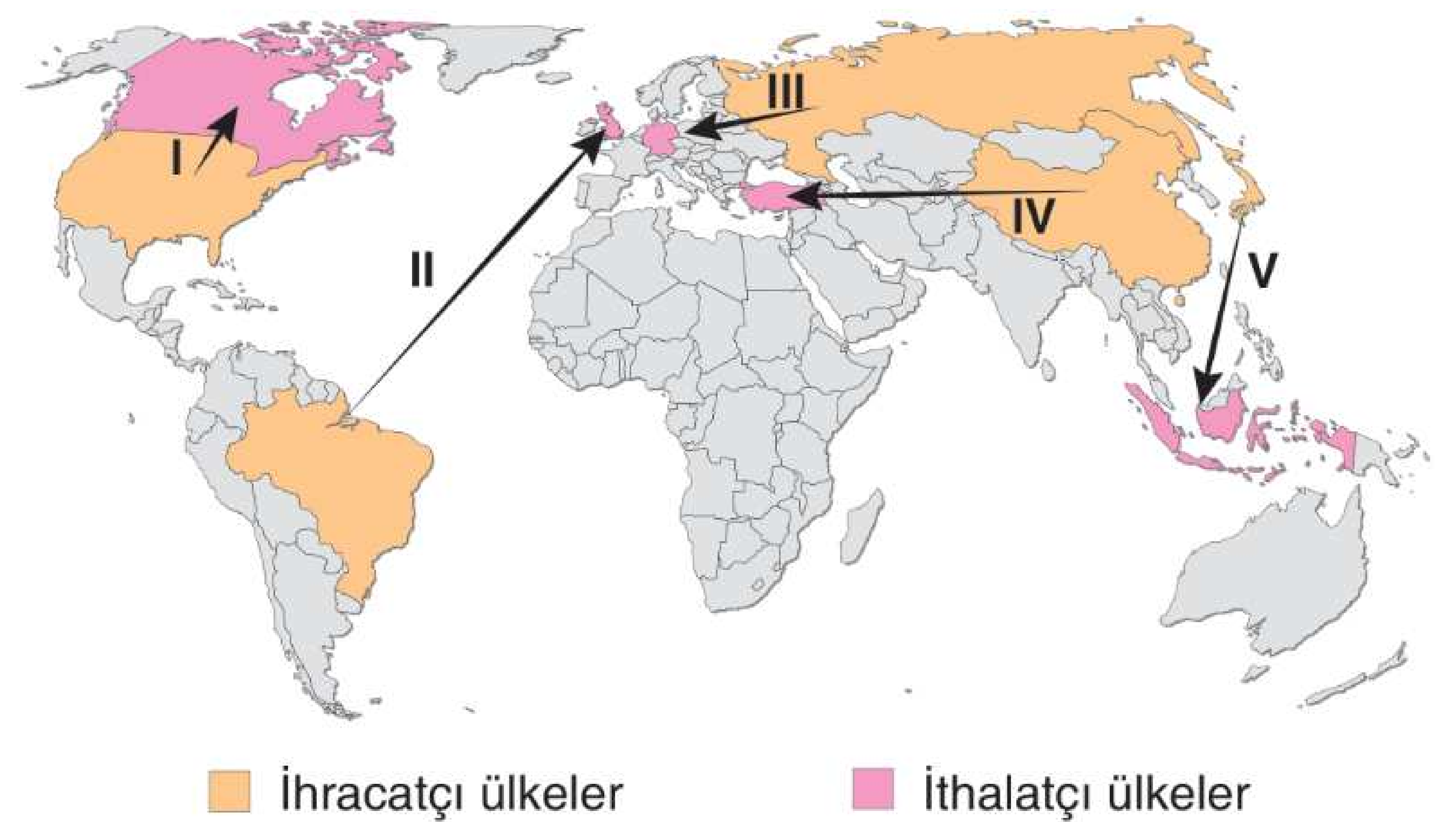
A) Fabrikalar için iş gücü ihtiyacının çok olması
B) Tıptaki gelişmeler sonucu çocuk ölümlerinin azalması
C) Kırsal kesimlerde göçler sonucu nüfusun azalması
D) Erken evlilikler ve çok çocuklu olma isteği
E) Çocuk sayısına göre yardım alınması

4.
- Hatay'daki Amik Gölü, 1968'de başlatılan ve altı yıl süren ıslah çalışmaları sonucu kurutularak tarıma açılmıştır. Bu nedenle yörenin iklimi değişmiş, yörede aşırı yağışlar ve seller meydana gelmiştir.
- Burdur'daki Kestel Gölü de 1965 yılında tarımsal üretim için kurutulmuştur.
- Türkiye'nin en önemli göllerinden biri olan Akşehir Gölü'nün 350 km² alanı 15 yıl önce âdeta çöl hâline gelmiştir. Gölü besleyen akarsuların çeşitli nedenlerle kuruması, yer altından kontrolsüz su çekilmesi âdeta gölün sonunu getirmiştir. Son yıllarda bölgede iklim değişmeye başlamıştır.

Yukarıda verilen bilgiler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Göllerin oluşum türü
B) Hatalı doğal kaynak kullanımı
C) Göllerin kurumasının iklim üzerindeki etkisi
D) Göllerin kurumasıyla oluşan sorunlar
E) Göllerin kurutulmasının nedenleri

5. Aşağıdaki haritada bazı ürünlerde ihracatçı ve ithalatçı olan ülkeler renklendirilerek gösterilmiş, numaralı oklar ile de ticaret yönleri belirtilmiştir.

Buna göre haritadaki numaralı yönlerden birinde ticareti yapılan ürün aşağıdakilerden hangisinde yanlış verilmiştir?

A) I'de otomotiv ürünleri
B) II'de kahve ve kakao
C) III'te doğal gaz
D) IV'te teknoloji ürünleri
E) V'te petrol

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

6. Türkiye, birçok farklı ticari, ekonomik, askerî ve siyasi uluslararası kuruluşlara üyedir. Aynı anda NATO, Avrupa Konseyi, Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Karadeniz Ekonomik İş Birliği (KEİ), Ekonomik İş Birliği Örgütü (ECO), G-20 ve İslam İş Birliği Teşkilatı (İİT) üyesi olan tek devlettir.

Türkiye'nin bu özelliği üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi en çoktur?

A) Coğrafi konumu
B) Yer altı zenginlikleri
C) Tarihî - kültürel mirası
D) Nüfus büyüklüğü
E) Askerî gücü

7. Alternatif enerji kaynakları fosil yakıt kullanan enerji santralleri kadar olmasa da bazı çevresel sorunlara yol açabilmektedir.

Buna göre alternatif enerji santrallerindeki enerji üretiminin ortaya çıkardığı çevresel sorunlarla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Güneş enerjisi üretiminde: Kış aylarında enerji üretiminin durması ve oluşan sera gazları salınımının çok fazla olması
B) Rüzgâr enerjisi üretiminde: Rüzgâr türbinlerinin gürültülü çalışması, elektromanyetik alan oluşturması ve kuş ölümlerine de neden olabilmesi
C) Jeotermal enerji üretiminde: Santrallerden nehirlere bırakılan sıcak suyun yüksek miktarda zararlı mineraller içermesi ve burada yaşayan canlıları olumsuz etkilemesi
D) Biyokütle enerji üretiminde: Santrallerin düşük enerji verimine sahip olması, atıkların yakılması sırasında çıkan gazların çevreyi kirletmesi
E) Hidroelektrik enerjisi üretiminde: Barajlı hidroelektrik santrallerin; bulunduğu yerdeki doğal, tarihî ve kültürel varlıkların su altında kalmasına neden olabilmesi

8. İngiltere'nin sanayileşme sürecinde önceleri demir – çelik fabrikaları kömür havzalarının yakınlarına kuruluyorken bu zorunluluk sonradan ortadan kalkmıştır.

Bu durumu sağlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ham madde üretiminin azalması
B) Çelik üretiminde yeni teknolojiler geliştirilmesi
C) Enerji kaynağı olarak odunun kullanılmaya başlanması
D) Ulaşım koşullarının gelişmesi
E) Demir – çelik sektörünün öneminin azalması

9. **Öğretmen:** Almanya'nın sanayileşme sürecinde etkili olan faktörler nelerdir?

İlhami: Ülkeyi oluşturan federe devletler arasında gümrük birliğinin kurulması

Nazan: Sanayinin teşvik edilmesi

Nesrin: Endüstriyel teknoloji okulları ve teknoloji enstitülerinin açılması

Berkay: Zengin petrol ve doğal gaz yataklarına sahip olması

Yukarıda verilen öğretmen – öğrenci diyaloğunda öğretmenin sorusuna hangi öğrenciler doğru cevap vermiştir?

A) İlhami ve Nazan
B) İlhami ve Nesrin
C) Nesrin ve Berkay
D) Nazan, Nesrin ve Berkay
E) İlhami, Nazan ve Nesrin

10.

Tatlı su biyomları, akarsu ve durgun sulardan oluşur. Akarsularda çeşitli canlılar yaşamaktadır. Ancak akarsuların kaynağından ağzına kadar olan her kesiminde yaşam alanı farklılık göstermektedir. Akarsularda biyoçeşitliliğin en fazla olduğu yer, akarsuyun denize ulaştığı ağız kesimidir.

Buna göre akarsuların ağız kesimlerinde biyoçeşitliliğin fazla olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

A) Delta bölgesinde mineral maddelerin fazla olması
B) Besin maddesi özelliği taşıyan fitoplanktonların fazla olması
C) Kıyılarda dalga aşındırması ve falezlerin fazla olması
D) Su sıcaklığı ve tuzluluk koşullarının elverişli olması
E) Akarsuyun akış hızının az, yatak genişliğinin fazla olması

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

11. Bazı doğal kaynakların kullanılması çevreye olumlu etki yaparken kimisi de doğal çevrede tahribe neden olmaktadır. Örneğin, bir yörede kâğıt fabrikasının kurulması fabrikada işe girenler için bir fırsat iken, ziraat işlerinde kullandığı suyu elinden giden çiftçi için bu durum önemli bir sorundur.

Yalnızca bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Doğal kaynakların hatalı kullanımı ziraat faaliyetlerinde daha fazladır.

B) Doğal kaynakların değeri zaman içinde azalır.

C) Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı tarım faaliyetleri için olanaklı değildir.

D) Doğal kaynakların kullanımı herkesi aynı şekilde etkilemez.

E) Çevre sorunlarının temel nedeni doğal kaynak kullanımıdır.

12. Aşağıdaki haritada üç ülke harflerle gösterilmiştir.

Buna göre ülkelerle ilgili olarak,

I. K ülkesi sanayi üretim bölgesidir.

II. L ülkesi hizmet üretim bölgesidir.

III. M ülkesi enerji üretim bölgesidir.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

13. Gelecek nesillere aktarılması gereken eşsiz doğal güzellikler, tarihsel ve kültürel değerler doğal ve kültürel miras olarak adlandırılır.

Buna göre doğal ve kültürel mirasa yönelik aşağıda verilen tehditlerden hangisinde insanların dolaylı etkisi vardır?

A) Baraj yapımı ve madencilik faaliyetleri

B) Deprem, Güneş ışığı ve nemin miras eserlerine zarar vermesi

C) Asit yağmurlarının tarihî eserlerin aşınmasına neden olması

D) Miras alanlarına taşıma kapasitesi üzerinde turist gelmesi

E) Miras alanlarında tarihî eser kaçakçılığı olması

14.

HABER

Türkiye, Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) verilerine göre 2019 yılında 52.5 milyon ziyaretçi sayısıyla dünya 6'ncısı oldu. İlk sırada 90 milyondan fazla ziyaretçiyle Fransa bulunuyor.

Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği'nden (AKTOB) yapılan duyuruda, Dünya Turizm Örgütü'nün 2019 yılının en çok turist ağırlayan ülkeleri sıralaması açıklandı. Turizmde 2019 yılında tüm zamanların rekorunu kıran Türkiye, gelen ziyaretçi sayısında bir önceki yıla göre yüzde 14 artışla, 52.5 milyona yakın misafir ağırladı.

-11.02.2020 İnternet Haber-

Yukarıdaki haberde verilen bilgiler göz önüne alınırsa,

I. Türkiye dünyada en çok turist çeken ülkelerden biridir.

II. 2019 yılında Türkiye'ye gelen turist sayısı önceki yıllara göre daha fazladır.

III. Hem turist sayısı hem de turizmden elde edilen gelirde Fransa ilk sıradadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

15. Aşağıdaki haritada beş yöre renklendirilerek gösterilmiştir.

Bu yörelerde çıkarılan ve yöre ekonomisine önemli katkı yapan doğal kaynak aşağıdakilerden hangisinde <u>yanlış</u> verilmiştir?

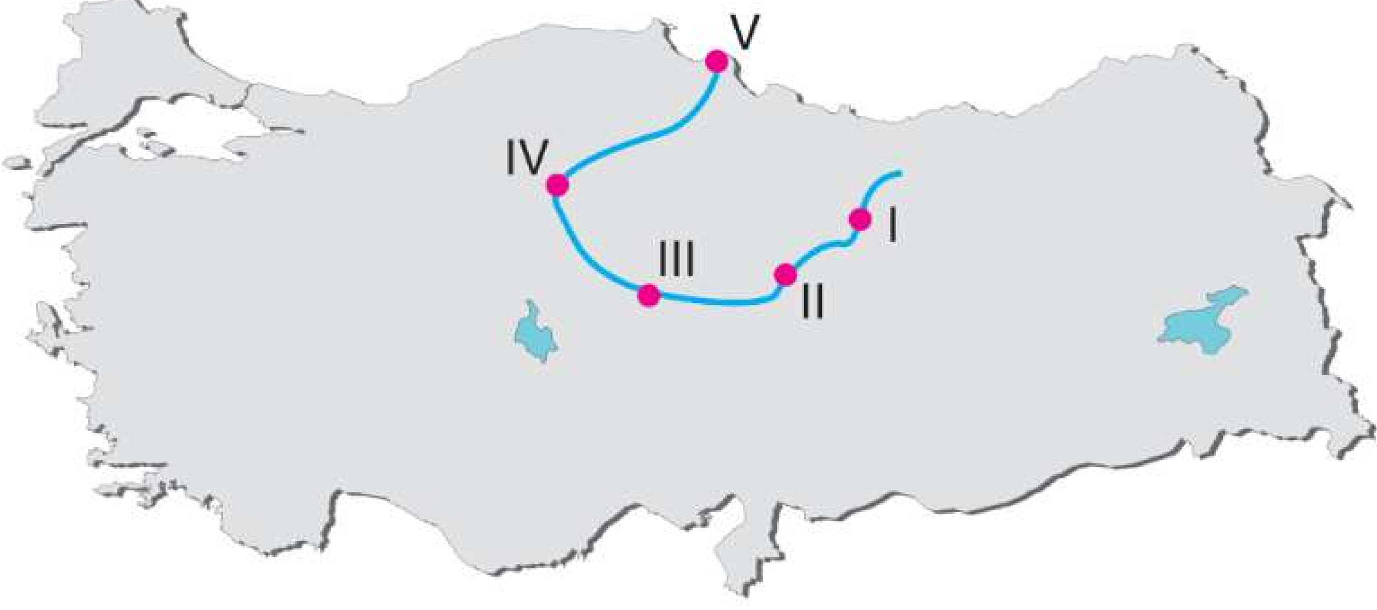
A) I – Doğal gaz B) II – Demir C) III – Linyit D) IV – Boksit E) V – Petrol

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 10

1. Bir akarsu ekosisteminde eğim azaldıkça biyoçeşitlilik artmaktadır.

Buna göre yukarıdaki numaralandırılmış alanların hangisinde biyoçeşitliliğin daha fazla olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Salgın hastalıklar
II. Tarımsal üretiminin azalması
III. Bitki türlerinin azalması
IV. Hayvan türlerinin azalması

Yukarıdakilerden hangileri kuraklığın doğaya etkilerine örnek verilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

3. İnsanlar beslenme, barınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak ve konforlu yaşamak için doğal kaynaklara ihtiyaç duyar. İnsanların tüm beşerî ve ekonomik faaliyetlerinin doğal çevre üzerinde bir maliyeti vardır. Bu maliyet, ekolojik ayak izi kavramıyla ölçülmektedir. Ekolojik ayak izi mal ve hizmetlerin üretilmesi için tüketilen su ve toprak gibi ekolojik kaynakların ölçüsüdür.

Paragraftaki bilgilere göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde ekolojik ayak izinin diğerlerinden daha büyük olması beklenir?

A) Nijer B) Şili C) Somali D) Azerbaycan E) Çin

4. Günümüzde doğal ve beşeri nedenlere bağlı olarak dünyanın çeşitli yerlerinde sıcak çatışma bölgeleri oluşmuştur. Bu bölgelerden biride Orta Doğu'dur.

Türkiye'nin akarsu kaynaklarının kullanımıyla ilgili olarak, aşağıdaki Orta Doğu ülkelerinden hangisiyle sorun yaşama ihtimali vardır?

A) İran B) Mısır C) İsrail D) Suriye E) Ürdün

5. Fonksiyonel özelliklerine göre şehirler; tarım, sanayi, maden, liman, ticaret, turizm ve kültür şehirleri olarak sınıflandırılabilir.

- Rotterdam
- Hamburg
- Kalküta

Buna göre yukarıdaki şehirlerin ortak fonksiyonel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarım B) Liman C) Sanayi D) Maden E) Turizm

6. Mandıracılık ve kümes hayvancılığının günümüzde büyük şehirler çevresinde yaygın olarak yapılmasında tüketici nüfusun varlığı ile ürünlerin bozulmadan daha kolay ve ucuz bir şekilde tüketiciye ulaştırılması etkili olmuştur.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangisinde mandıracılık ve kümes hayvancılığı diğerlerinden daha fazla gelişmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

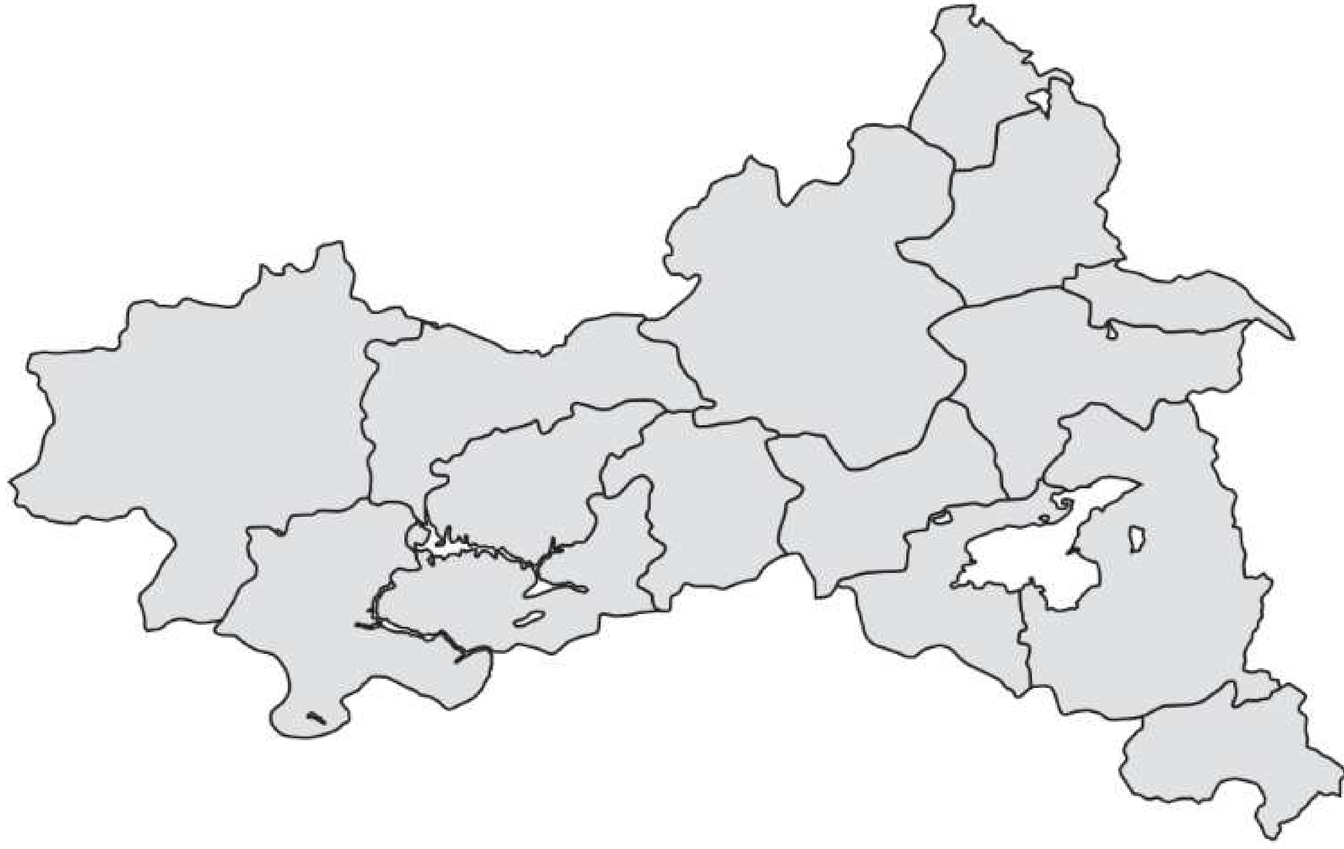
7. Dünyanın beşinci büyük kıtasıdır. Bozulmamış doğası ve biyolojik yapısı sayesinde ekolojik dengenin korunmasına önemli katkılar sunmaktadır. Barındırdığı canlı deniz kaynakları ve buzullarında saklı su potansiyeli, yeryüzünün gelecekteki su ve gıda güvencesi olarak görülmektedir.

Yukarıda hangi kıtanın öneminden söz edilmiştir?

A) Asya B) Kuzey Amerika C) Afrika D) Okyanusya E) Antarktika

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

8. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin bölgesel kalkınma projelerinden biri gösterilmiştir.

Bu bölgesel kalkınma projesi;

I. tarım ve hayvancılık sektöründe verimlilik,

II. kişi başına düşen gelir,

III. bölge dışına göç

durumlarından hangilerini artırmayı hedefler?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

9. Demir yolları için, sarp ve eğimli arazilerde güzergâhın düz bir hâle getirilmesi için yer yer köprüler ve tüneller yapılarak ulaşım sağlanmaktadır.

Buna göre haritada gösterilen limanlarından hangisini iç kısımlara bağlayan demir yollarında daha az köprü ve tünellerin yapılmış olması beklenir?

A) İzmir B) Zonguldak C) İskenderun D) Mersin E) Samsun

10.
- Yer altı su seviyesinin düşmesi
- Akarsuların ve göllerin kuruması
- Toprağın çoraklaşması

Yukarıdaki olaylara neden olan afet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Erozyon B) Kuraklık C) Tsunami D) Sel ve taşkın E) Kütle hareketleri

11. Bir ülkenin idari sınırları dahilinde bulunan fakat gümrük sahası dışında bırakılan, ülkenin diğer kesimlerinden farklı olarak ihracat artışına yönelik birtakım ekonomik ayrıcalığın tanındığı bölgelere serbest bölge denir.

Buna göre serbest bölgenin kuruluş amaçlarına aşağıdakilerden hangisi örnek verilemez?

A) İhracat odaklı üretimi desteklemek

B) İthalat odaklı yatırımları desteklemek

C) Uluslararası ticaretin gelişimini desteklemek

D) İşletmeleri ihracata yönlendirmek

E) Ülkeye yapılacak yabancı yatırımları teşvik etmek

2021 / AYT

12. Gelişmiş ülkeler; çevre sorunlarının önlenmesine yönelik etkili politikalar, yasal önlemler ve çeşitli uygulamalar geliştirmiştir. Bu politika ve uygulamalar, küresel ekosistemin korunması ve sürdürülebilirliği açısından da önemlidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelerin uygulamalarına örnek gösterilemez?

A) Çevre sorunlarına karşı bütüncül ve katılıma dayalı bir çevre politikası geliştirmeleri

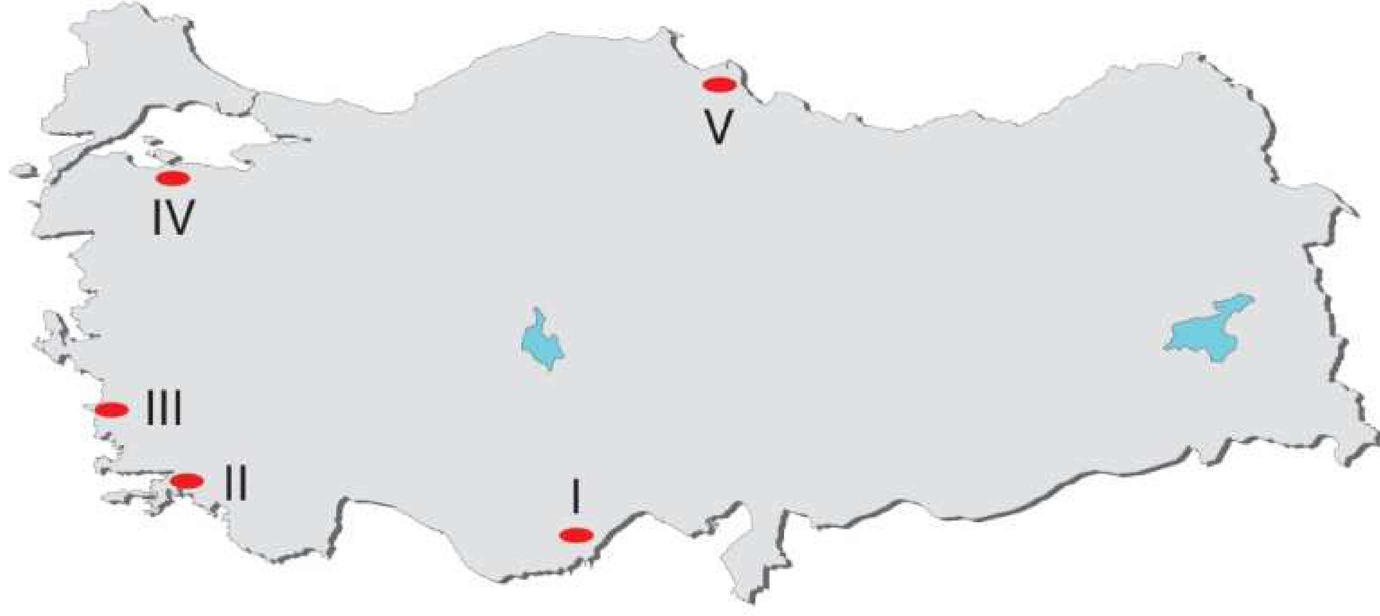
B) Sürdürülebilir doğal kaynak kullanımı için düzenlemeler yapmaları

C) Kirleten öder ilkesi gereği çevre sorunlarına neden olanlara yasal yaptırımlar uygulamaları

D) Kamu ve özel sektör ile toplumun çevre sorunlarına karşı sorumluluk almalarını sağlamaları

E) Koruma alanlarındaki ekonomik değer taşıyan maden rezervlerini işletmeleri

13. Doğu ile batı arasındaki en önemli kapı ve aynı zamanda bir liman kenti olan Efes bu özellikleriyle çağının en etkili kültür ve ticaret merkezi olarak gelişmiştir. Efes, Küçük Menderes Nehri'nin getirdiği alüvyonların denizi doldurmasıyla denizden uzaklaşmış ve ticari yönden zayıflayarak Antik Çağ'daki ihtişamını kaybetmiştir.

Haritada numaralandırılan alanlardan hangisi söz konusu kenti göstermektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. UNESCO'nun amaçları arasında dünyada tüm insanlara ait kabul edilen, evrensel nitelikteki doğal ve kültürel varlıkları belirleyip dünyaya tanıtmak, eski özelliklerini yitirmiş veya yok olmuş doğal ve kültürel değerlerin tüm insanlar tarafından korunması ve yaşatılması için bir bilinç oluşturmak yer alır.

Buna göre haritada numaralandırılmış şehirlerde yer alan Türkiye'nin UNESCO kültür mirasları aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Truva	Efes	Göreme Millî Parkı
B)	Çatalhöyük	Pamukkale	Hattuşa
C)	Safranbolu	Cumalıkızık	Selimiye Camii
D)	Ani Harabeleri	Divriği Ulu Camii	Göbeklitepe
E)	Afrodisias	Hattuşa	Nemrut Dağı

15.
I. Kaynak verimliliğinin artırılması
II. Bilgi ve teknolojinin geliştirilmesi
III. Modern binaların inşa edilmesi
IV. Endüstri bitkilerinin yaygınlaştırılması

Yukarıdakilerden hangileri refah seviyesinin yükseltilmesi için daha önceliklidir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

16. Coğrafi işaretler; herhangi bir ülke, bölge ya da yöre gibi alanlara has ürünlerin yerelliğini koruyabilmek adına alınan yasal tedbirlerdir.

Buna göre coğrafi işaretler ile;

I. gerçek üreticilerin haklarını korumak,
II. taklit ürünleri engellemek,
III. tarihsel ve kültürel değerleri tanıtmak

hangilerine ulaşılması hedeflenmektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

2019 / AYT / SOS. BİL – 2

17. Ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde uluslararası kuruluşlar tarafından çeşitli ölçütler belirlenmiştir. Bu ölçütlerin bir kısmı ekonomik, bir kısmı da sosyal ve kültürel niteliklerle ilgilidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ölçütlerden biri değildir?

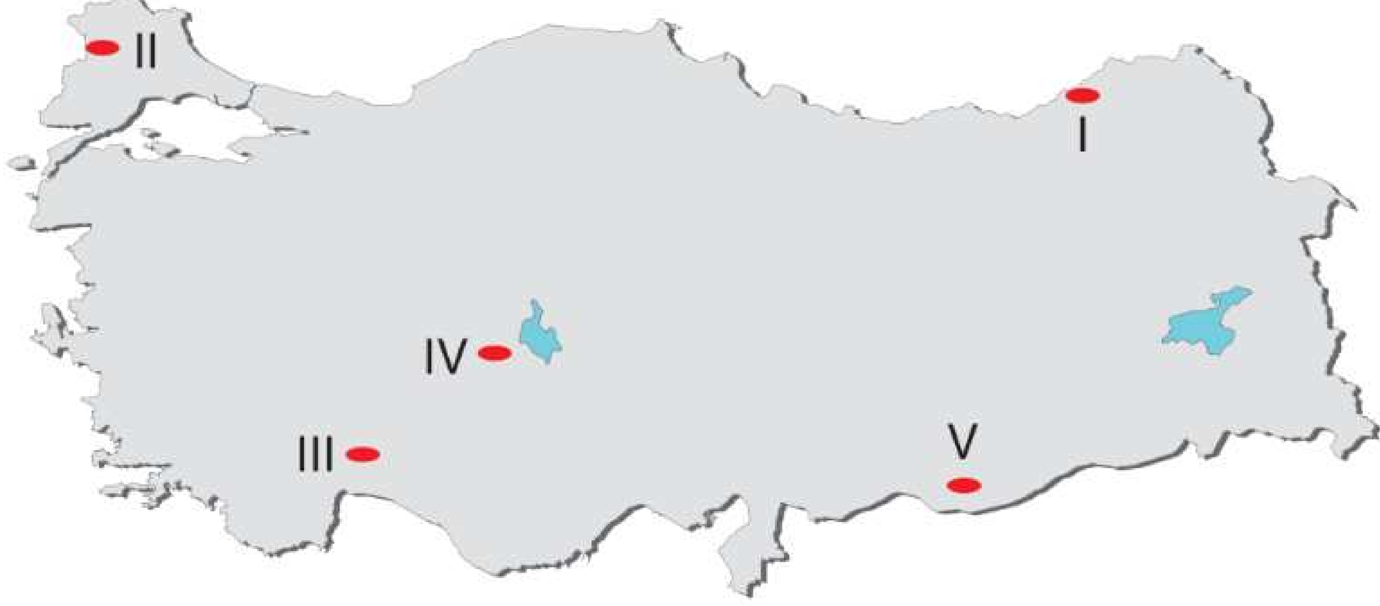
A) Ülkelerin yer altı ve yer üstü kaynaklarının rezervi
B) Temel hak ve özgürlüklere sahip olma düzeyi
C) Ülkelerde üretilen mal ve hizmetlerin değeri
D) İhracata konu olan ürünlerin ekonomik değeri
E) Sağlık ve eğitim hizmetlerinin yeterliliği

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

SARMAL TEST - 11

1. Engebenin fazla olduğu alanlarda sıcaklık ve yağış kısa mesafede değişiklik göstereceğinden biyoçeşitlilik fazladır.

Haritada numaralandırılan alanların hangisinde bu nedene bağlı olarak biyoçeşitliliğin daha zengin olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Şehir ısı adası; bir şehrin, çevresindeki kırsal alanlara göre daha sıcak olmasıdır.

Şehirlerin ısı adası olmasında;

I. beton ve asfalt yüzeylerle kaplı olması,

II. bitki ve toprak örtüsünün zayıf olması,

III. yerleşim planlarının hava dolaşımını engellemesi

durumlarından hangileri etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

3. Aşağıda verilen şehir ve bu şehirde ön planda olan ekonomik fonksiyon eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Şehir	Ekonomik fonksiyon
A) Dubai	Tarım
B) Oxford	Eğitim
C) Singapur	Liman
D) Essen	Maden
E) New York	Finans

4. I. Kırsal yerleşmelerinin bir kısmı geçicidir.

II. Kırsal yerleşmelerde üçüncül ekonomik faaliyetler yaygındır.

III. Köy ve kasabalar kırsal yerleşmelere örnektir.

IV. Kırsal yerleşmelerin tamamı dağınık yerleşme şeklindedir.

Türkiye'deki kır yerleşmeleriyle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

5. Ordu'dan İstanbul'a 10 bin ton fındık taşınacaktır. Bu taşımacılık için kara, deniz ve hava yollarından biri kullanılacaktır.

Buna göre taşımacılığın en ucuz olandan en pahalı olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kara yolu - Deniz yolu - Hava yolu

B) Deniz yolu - Kara yolu - Hava yolu

C) Hava yolu - Kara yolu - Deniz yolu

D) Hava yolu - Deniz yolu - Kara yolu

E) Kara yolu - Hava yolu - Deniz yolu

6. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde arazinin engebeli olması tarım alanlarını daha fazla kısıtlamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. Karstik kökenli yeryüzü şekillerini araştırmak isteyen bir grup araştırmacı sırasıyla;

I. Pamukkale Travertenlerini,

II. Damlataş Mağarasını,

III. Cennet ve Cehennem Obruklarını gezeceklerdir.

Bu grubun sırasıyla hangi illere gitmesi gerekir?

	I	II	III
A)	İzmir	Aydın	Konya
B)	Denizli	Burdur	Adana
C)	Burdur	Antalya	Muğla
D)	Denizli	Antalya	Mersin
E)	Muğla	Mersin	Konya

8. Ormanlar, sağladıkları çok yönlü ekonomik ve ekolojik yararlar nedeniyle bütün dünya için en önemli doğal kaynaklardandır. Ancak insan faaliyetlerine bağlı olarak orman varlığındaki hızlı azalma, çok önemli çevresel sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Aşağıdaki ülkelerin hangisinde bu sorunlar sanayideki gelişmelerin etkisiyle daha erken görülmeye başlanmıştır?

A) Japonya B) İngiltere C) ABD D) Brezilya E) Endonezya

9. Doğu Anadolu Projesi'nin genel amacı, uygulandığı illerdeki yatırımların yerine getirilmesi suretiyle kalkınmayı hızlandırmaktır.

Bu projenin faaliyete geçmesiyle;

I. enerji üretimi,

II. tarımsal üretim,

III. bölge dışına göç

durumlarından hangilerinde artış olması beklenir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

10. Kapladığı alan bakımından dünyanın en büyük kültür bölgesini oluşturmaktadır. Coğrafi Keşifler'e kadar sadece Avrupa'yı kapsayan bu kültür, daha sonra Amerika, Avustralya ve Yeni Zelanda'yı da içine alarak diğer kültür bölgelerini etkilemiştir.

Yukarıda söz konusu olan kültür bölgesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Batı Kültür Bölgesi

B) Slav-Rus Kültür Bölgesi

C) Afrika Kültür Bölgesi

D) Çin Kültür Bölgesi

E) Hint Kültür Bölgesi

11.
- Batman'da petrol rafinerisi
- Elazığ'da ferro – krom tesisleri
- Kırka'da bor işletmesi

Bu sanayi tesislerinin yer seçiminde etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ham madde

B) Ulaşım

C) Enerji kaynakları

D) Pazar

E) İş gücü

12. Çevre sorunlarının önlenmesinde bireylere düşen görevler vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu görevler arasında yer almaz?

A) Çevre politikalarını belirlemek

B) Atıkları geri dönüşüm için ayrıştırmak

C) Çevre dostu teknolojik araçları kullanmak

D) Aşırı ve gereksiz tüketimden kaçınmak

E) Su ve enerjiyi tasarruflu kullanmak

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

13. İsveç Çevre Kurumu, ülkenin yeni çevre (2020-2025) hedeflerini belirlemiştir.

Bu hedeflerden bazıları şunlardır;

I. Her canlı varlık için sağlıklı, temiz havanın sağlanması,
II. Ormanların doğal yenilenme kapasitesinin korunması,
III. Sera gazı salınımının azaltılması ya da durağan hâle getirilmesi,
IV. Tarım arazilerinin kirliliğe ve erozyona karşı korunması,
V. Zehirli atıkların bertaraf edilmesi

Yukarıdaki hedeflerden hangisi doğrudan küresel iklim değişimini önlemeye yöneliktir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Kuraklık, bir bölgedeki yağışların normal seviyesinin çok altına düşmesiyle toprak ile su kaynaklarının olumsuz bir şekilde etkilenmesine ve hidrolojik dengenin bozulmasına neden olan bir olaydır. Kuraklığın oluşumunda aşırı sıcaklıkların ve bilinçsiz su tüketiminin de katkısı vardır.

I. Küresel ısınma
II. Evsel su kullanımının artması
III. Yağışların düzensiz hâl alması
IV. Tarımsal sulamanın artması

Yukarıdakilerden hangileri kuraklığa neden olan beşeri faktörlerdir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

15. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de birim alandan alınan tarımsal verimi artırmaz?

A) Sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması
B) Meraların tarım alanına dönüştürülmesi
C) Ürüne uygun gübre kullanılması
D) Kaliteli tohum kullanılması
E) Tarımsal üretimde makine kullanılması

16. Küresel çevre sorunlarından biri olan asit yağmurlarının, aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkisi olduğu söylenemez?

A) Ozon tabakasının seyrelmesi
B) Bitki örtüsünün tahrip olması
C) Sularda asit dengesinin bozulması
D) Tarihi yapıların zarar görmesi
E) Toprağın veriminin düşmesi

17. Arazi potansiyeline uygun olmayan kullanım arazinin yanlış kullanımı olarak nitelendirilmektedir. Yanlış arazi kullanımıyla toprağın verimi düşmekte ve arazide bozulmalar meydana gelmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek verilemez?

A) Meralarda aşırı otlatma yapılması
B) Tarım alanlarının endüstri bölgelerine dönüştürülmesi
C) Orman alanlarının yerleşime açılması
D) Endemik bitki alanlarının milli park ilan edilmesi
E) Çok eğimli arazilerde tarla tarımının yapılması

18. Çevre politikası, çevre sorunlarının çözümüne yönelik olarak alınan önlemler ve belirlenen ilkeler bütünüdür.

Buna göre çevre politikaları;

I. çevreyi koruma,
II. insan sağlığını koruma,
III. insan faaliyetlerinin doğaya zararının azaltılması

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

AYT COĞRAFYA SORU BANKASI CEVAP ANAHTARI

BİLGİ SARMAL VİDEO İLE

Hatalarına anında dönüt al.
Çözümlerdeki püf noktaları yakala.
Bir çözüm yolu da bizimle öğren.

Karekodu okut
BİLGİ SARMAL VİDEO
uygulamasını indir.

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

1. BÖLÜM

DOĞAL SİSTEMLER

(Biyoçeşitlilik, Madde Döngüleri - Ekstrem Doğa Olayları)

Test 1 / Biyoçeşitlilik 1 — Sayfa: 9

1. E	2. A	3. B	4. A	5. A	6. B	7. D	8. C
9. D	10. D	11. D					

Test 2 / Biyoçeşitlilik – 2 — Sayfa: 11

1. C	2. E	3. A	4. C	5. B	6. A	7. C	8. A
9. D	10. D						

Test 3 / Enerji Akışı ve Madde Döngüleri – 1 — Sayfa: 13

1. E	2. D	3. B	4. B	5. A	6. E	7. E	8. D
9. D							

Test 4 / Enerji Akışı ve Madde Döngüleri – 2 — Sayfa: 15

1. C	2. E	3. B	4. E	5. A	6. D	7. E	8. B
9. D	10. B	11. C	12. E				

Test 5 / Ekstrem Doğa Olayları — Sayfa: 17

1. C	2. A	3. A	4. B	5. C	6. D	7. B	8. D
9. C	10. B	11. A	12. E	13. C	14. D	15. B	16. D

Simülasyon Testi — Sayfa: 20

1. B	2. D	3. B	4. E	5. A	6. E	7. C	8. D
9. A	10. C	11. E	12. C	13. A	14. B	15. D	

Sarmal Test - 1 — Sayfa: 23

1. A	2. E	3. B	4. B	5. A	6. B	7. E	8. E
9. D	10. D	11. C	12. E				

2. BÖLÜM

BEŞERÎ SİSTEMLER - I

(Nüfus Politikaları ve Türkiye'de Nüfus, Şehirler – Şehirleşme, Sanayi ve Göç İlişkisi – Türkiye'de Yerleşmeler)

Test 1 / Nüfus Politikaları ve Türkiye'de Türkiye'de Nüfus Politikaları — Sayfa: 28

1. C	2. B	3. B	4. E	5. B	6. A	7. E	8. C
9. B	10. C	11. C	12. A				

Test 2 / Şehirlerin Fonksiyonları, Değişimleri ve Etki Alanları – 1 — Sayfa: 30

1. D	2. E	3. C	4. B	5. C	6. B	7. D	8. C
9. E	10. B	11. B	12. A				

Test 3 / Şehirlerin Fonksiyonları, Değişimleri ve Etki Alanları – 2 — Sayfa: 32

1. C	2. D	3. E	4. B	5. B	6. A	7. C	8. A
9. E	10. D	11. B	12. A	13. D	14. D		

Test 4 / Şehirleşme, Sanayi ve Göç İlişkisinin Toplumsal Etkileri — Sayfa: 34

1. E	2. D	3. E	4. E	5. C	6. D	7. B	8. D
9. C	10. A	11. E	12. A				

Test 5 / Türkiye'de Yerleşmeler — Sayfa: 36

1. A	2. B	3. D	4. A	5. E	6. A	7. A	8. D
9. C	10. D	11. B	12. D				

ÖSYM Tipi — Sayfa: 38

1. E	2. A	3. E	4. D	5. A	6. E	7. B	8. A
9. E	10. E	11. E	12. B	13. A			

Simülasyon Testi — Sayfa: 41

1. D	2. E	3. C	4. E	5. C	6. E	7. B	8. E

Sarmal Test - 2 — Sayfa: 43

1. D	2. E	3. C	4. A	5. B	6. B	7. A	8. E
9. A	10. E	11. B	12. A				

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

3. BÖLÜM

BEŞERÎ SİSTEMLER - II
(Ekonomik Faaliyetler ve Doğal Kaynaklar - Türkiye'nin Ekonomisi)

Test 1 / Üretim, Dağıtım ve Tüketim Sektörlerinin Ekonomiye Etkisi — Sayfa: 47

1. B	2. A	3. E	4. C	5. E	6. B	7. A	8. D
9. C	10. E	11. E	12. A				

Test 2 / Doğal Kaynaklar ve Ekonomi — Sayfa: 49

1. D	2. E	3. B	4. A	5. D	6. B	7. C	8. C
9. E	10. A	11. E					

Test 3 / Türkiye'nin Ekonomi Politikaları ve Türkiye Ekonomisinin Sektörel Dağılımı — Sayfa: 51

1. E	2. A	3. E	4. E	5. E	6. B	7. E	8. C
9. C	10. D	11. A					

Simülasyon Testi — Sayfa: 53

1. B	2. B	3. E	4. B	5. E	6. E	7. B	8. E
9. C	10. A	11. A	12. E				

Sarmal Test - 3 — Sayfa: 56

1. B	2. E	3. B	4. E	5. A	6. E	7. C	8. C
9. E	10. E	11. C	12. D				

4. BÖLÜM

BEŞERÎ SİSTEMLER - III
(Türkiye'de Tarım, Hayvancılık ve Ormancılık)

Test 1 / Türkiye'de Tarımı Etkileyen Faktörler – 1 — Sayfa: 60

1. C	2. A	3. B	4. D	5. E	6. D	7. C	8. B
9. C	10. C	11. E					

Test 2 / Türkiye'de Tarımı Etkileyen Faktörler – 2 — Sayfa: 62

1. A	2. D	3. A	4. B	5. D	6. C	7. A	8. E
9. D	10. C	11. A	12. E				

Test 3 / Türkiye'de Tarım – 1 — Sayfa: 64

1. D	2. A	3. E	4. E	5. E	6. C	7. A	8. C
9. D	10. B	11. C	12. E				

Test 4 / Türkiye'de Tarım – 2 — Sayfa: 66

1. C	2. A	3. B	4. B	5. D	6. D	7. A	8. B
9. B	10. B	11. B					

Test 5 / Türkiye'de Tarım – 3 — Sayfa: 68

1. D	2. C	3. A	4. B	5. D	6. C	7. E	8. D
9. A	10. B	11. C	12. C				

Test 6 / Türkiye'de Hayvancılık ve Ormancılık – 1 — Sayfa: 70

1. C	2. A	3. A	4. B	5. C	6. A	7. D	8. C
9. B	10. D	11. A					

Test 7 / Türkiye'de Hayvancılık ve Ormancılık – 2 — Sayfa: 72

1. C	2. E	3. A	4. C	5. B	6. A	7. C	8. D
9. B	10. D	11. A					

Simülasyon Testi — Sayfa: 74

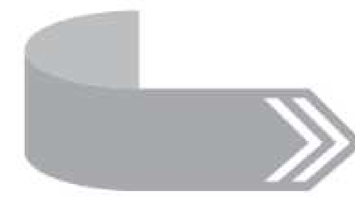
1. C	2. B	3. E	4. D	5. E	6. D	7. C	8. A
9. A	10. B	11. C	12. C	13. B	14. D		

Sarmal Test - 4 — Sayfa: 77

1. D	2. A	3. B	4. D	5. B	6. E	7. D	8. D
9. B	10. E	11. B	12. C				

Sarmal Test - 5 — Sayfa: 79

1. C	2. B	3. D	4. A	5. A	6. D	7. E	8. E
9. D	10. E	11. C	12. D				

5. BÖLÜM

BEŞERÎ SİSTEMLER - IV
(Türkiye'de Madencilik, Sanayi, Ulaşım, Ticaret ve Turizm - İşlevsel Bölgeler ve Kalkınma Projeleri)

Test 1 / Türkiye'deki Madenler ve Enerji Kaynakları — Sayfa: 83

1. A	2. D	3. C	4. A	5. C	6. E	7. A	8. A
9. E	10. C						

Test 2 / Türkiye'de Sanayi - 1 — Sayfa: 85

1. B	2. A	3. C	4. C	5. E	6. D	7. B	8. D
9. B	10. A	11. C	12. A				

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

Test 3 / Türkiye'de Sanayi - 2 Sayfa: 87

1. B	2. A	3. B	4. D	5. A	6. C	7. C	8. E
9. A	10. A	11. D					

Test 4 / Türkiye'de Ulaşım Sayfa: 89

1. B	2. B	3. D	4. E	5. C	6. B	7. D	8. E
9. A	10. E	11. B	12. A				

Test 5 / Türkiye'de Ticaret Sayfa: 91

1. E	2. A	3. D	4. A	5. C	6. D	7. E	8. D
9. E	10. A	11. C					

Test 6 / Türkiye'de Turizm Sayfa: 93

1. A	2. C	3. E	4. D	5. E	6. E	7. A	8. D
9. A	10. C	11. B	12. A				

Test 7 / Türkiye'nin İşlevsel Bölgeleri ve Kalkınma Projeleri Sayfa: 95

1. B	2. D	3. D	4. A	5. A	6. C	7. E	8. C
9. C	10. E						

ÖSYM Tipi Sayfa: 97

1. A	2. E	3. A	4. B	5. D	6. B	7. B	8. A
9. E	10. D	11. D	12. A	13. E			

Simülasyon Testi Sayfa: 99

1. B	2. C	3. D	4. D	5. B	6. A	7. E	8. E
9. A	10. D	11. B	12. E	13. A			

Sarmal Test - 6 Sayfa: 102

1. C	2. B	3. A	4. E	5. B	6. E	7. D	8. A
9. B							

6. BÖLÜM

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER - I

(Ülkeler Arası Etkileşim - Kültür ve Medeniyet)

Test 1 / Dünya Ticareti ve Ticaret Bölgeleri Tarihî Ticaret Yolları, Enerji Güzergâhları ve Etkileri Sayfa: 106

1. A	2. C	3. E	4. B	5. B	6. C	7. E	8. E
9. E	10. B	11. B					

Test 2 / İlk Kültür Merkezleri, Kültür Bölgelerinin Oluşumu ve Dağılışı – 1 Sayfa: 108

1. B	2. A	3. E	4. C	5. A	6. E	7. D	8. D
9. C	10. A	11. B					

Test 3 / İlk Kültür Merkezleri, Kültür Bölgelerinin Oluşumu ve Dağılışı – 2 Sayfa: 110

1. E	2. A	3. C	4. A	5. D	6. B	7. A	8. B
9. E							

Test 4 / Türk Kültürü, Anadolu'nun Kültürel Özellikleri Sayfa: 112

1. A	2. E	3. C	4. C	5. E	6. A	7. A	8. A
9. C	10. D	11. E	12. D				

Test 5 / Turizm Sayfa: 114

1. C	2. B	3. E	4. A	5. D	6. B	7. A	8. C
9. E	10. E	11. B	12. E				

ÖSYM Tipi Sayfa: 116

1. A	2. B	3. B	4. E	5. A	6. E	7. A	8. C
9. A	10. D	11. D	12. A				

Simülasyon Testi Sayfa: 118

1. B	2. D	3. A	4. B	5. B	6. E	7. B	8. D
9. C	10. B	11. A	12. C				

Sarmal Test - 7 Sayfa: 121

1. A	2. C	3. B	4. B	5. E	6. A	7. E	8. D
9. A	10. E	11. A	12. A				

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

7. BÖLÜM

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER - II

(Ülkeleri Tanıyalım, Küresel ve Bölgesel Örgütler, Çatışma Bölgeleri)

Test 1 / Kıtaların ve Okyanusların Önemindeki Değişimler — Sayfa: 125

1. B	2. C	3. C	4. E	5. A	6. B	7. E	8. D
9. A	10. C	11. D	12. D				

Test 2 / Türkiye'nin Jeopolitik Konumu — Sayfa: 127

1. C	2. D	3. B	4. B	5. D	6. C	7. E	8. C
9. E	10. D						

Test 3 / Ülkeler Neden Farklı Gelişmiştir? — Sayfa: 129

1. E	2. C	3. B	4. B	5. A	6. D	7. B	8. E
9. A	10. E						

Test 4 / Japonya, İngiltere, Almanya, Nijerya, Çin ve İtalya — Sayfa: 131

1. E	2. D	3. D	4. D	5. C	6. D	7. C	8. D
9. B	10. A	11. B	12. B				

Test 5 / Tarım – Ekonomi İlişkisi (Fransa, Somali, Hindistan, Hollanda ve ABD) — Sayfa: 133

1. C	2. A	3. D	4. E	5. B	6. E	7. B	8. B
9. D	10. A	11. C	12. E				

Test 6 / Doğal Kaynakların Verimli Kullanılması — Sayfa: 135

1. A	2. C	3. D	4. C	5. D	6. A	7. E	8. A
9. E	10. D	11. E	12. C	13. C			

Test 7 / Uluslararası Örgütler — Sayfa: 137

1. A	2. B	3. D	4. C	5. D	6. A	7. B	8. B
9. A	10. D	11. E					

Test 8 / Çatışma Bölgeleri ve Türkiye'yi İlgilendiren Sorunlar — Sayfa: 139

1. B	2. D	3. A	4. E	5. C	6. C	7. E	8. B
9. D	10. E	11. B	12. A				

Simülasyon Testi — Sayfa: 141

1. B	2. A	3. C	4. D	5. C	6. A	7. C	8. B
9. B	10. E	11. D	12. C	13. E	14. E	15. E	

Sarmal Test - 8 — Sayfa: 144

1. A	2. B	3. E	4. C	5. D	6. E	7. A	8. A
9. B	10. D	11. B	12. E	13. C	14. D	15. D	16. A
17. C	18. B						

8. BÖLÜM

ÇEVRE VE TOPLUM

(Doğal Kaynaklar ve Çevre, Çevre ve İnsan)

Test 1 / Çevre Sorunları ve Türleri, Küresel Çevre Sorunları — Sayfa: 149

1. D	2. D	3. B	4. B	5. A	6. C	7. D	8. D

Test 2 / Madenlerin ve Enerji Kaynaklarının Kullanımının Çevresel Etkileri — Sayfa: 151

1. D	2. A	3. D	4. E	5. E	6. D	7. E	8. C
9. B	10. B	11. A	12. C				

Test 3 / Doğal Kaynak Kullanımının ve Arazi Kullanımının Çevresel Etkileri – Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Kullanımı — Sayfa: 153

1. B	2. A	3. B	4. D	5. E	6. E	7. C	8. E
9. B	10. B						

Test 4 / Çevre Koruma Uygulamaları ve Çevresel Örgütler — Sayfa: 155

1. B	2. E	3. C	4. D	5. D	6. D	7. B	8. A
9. A	10. A	11. E	12. E				

ÖSYM Tipi — Sayfa: 157

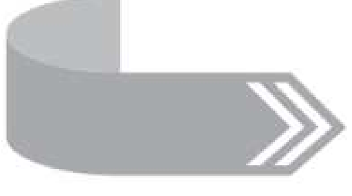
1. D	2. A	3. B	4. E	5. C	6. A	7. A	8. E
9. D	10. A						

Simülasyon Testi — Sayfa: 159

1. C	2. C	3. E	4. A	5. C	6. B	7. A	8. A

Sarmal Test - 9 — Sayfa: 161

1. D	2. E	3. E	4. A	5. D	6. B	7. D	8. C
9. D	10. A	11. E	12. A				

9. BÖLÜM

AYT / SOSYAL - 2 KONULARI (SÖZEL ALAN)

Test 1 / Su Ekosistemleri ve Küresel İklim Değişimi Sayfa: 165

1. A	2. C	3. D	4. E	5. D	6. A	7. C	8. B
9. E	10. A	11. E	12. D				

Test 2 / Türkiye'nin Nüfus Politikaları – Türkiye'de Doğal Kaynaklar ile Ekonomi İlişkisi Sayfa: 167

1. E	2. A	3. C	4. E	5. A	6. D	7. D	8. B
9. E	10. D	11. A					

Test 3 / Geleceğin Dünyası Sayfa: 169

1. E	2. A	3. C	4. D	5. A	6. B	7. D	8. C
9. D	10. B	11. D					

Test 4 / Üretim, Dağıtım ve Tüketimi Etkileyen Faktörler, Ekonomik Faaliyetlerin Sosyokültürel Etkileri – 1 Sayfa: 171

1. A	2. C	3. A	4. B	5. C	6. E	7. E	8. C
9. A	10. E	11. B					

Test 5 / Üretim, Dağıtım ve Tüketimi Etkileyen Faktörler, Ekonomik Faaliyetlerin Sosyokültürel Etkileri – 2 Sayfa: 173

1. E	2. E	3. A	4. C	5. E	6. C	7. A	8. B
9. D	10. B	11. C					

Test 6 / Türkiye'nin Jeopolitik Konumunun Bölgesel Etkileri Sayfa: 175

1. D	2. A	3. A	4. D	5. B	6. D	7. C	8. E
9. E	10. C	11. D	12. E				

Test 7 / Ulaşım Sektörünün Ekonomiye Etkisi – Türkiye'nin Turizm Politikaları ve Dünya Turizmindeki Yeri Sayfa: 177

1. A	2. D	3. E	4. E	5. D	6. C	7. D	8. C
9. B	10. B						

Test 8 / Küresel Ticaret Sayfa: 179

1. E	2. D	3. A	4. E	5. D	6. C	7. E	8. E
9. E	10. C	11. E					

Test 9 / Ülkelerin Sanayileşme Süreci Sayfa: 181

1. C	2. E	3. A	4. C	5. E	6. B	7. D	8. E
9. D	10. E	11. D	12. B				

Test 10 / Doğal Kaynak Kullanımının ve Arazi Kullanımının Çevresel Etkileri Sayfa: 183

1. A	2. C	3. A	4. D	5. D	6. E	7. E	8. B
9. A	10. B	11. D					

Test 11 / Doğal Çevrenin Sınırlılığı, Ortak Doğal ve Kültürel Mirasa Yönelik Tehditler Sayfa: 185

1. A	2. C	3. E	4. C	5. B	6. E	7. D	8. A
9. B	10. A	11. E					

Simülasyon Testi Sayfa: 187

1. D	2. B	3. C	4. A	5. E	6. A	7. A	8. D
9. E	10. C	11. D	12. E	13. C	14. B	15. B	

Sarmal Test - 10 Sayfa: 190

1. E	2. E	3. E	4. D	5. B	6. A	7. E	8. C
9. A	10. B	11. B	12. E	13. C	14. D	15. A	16. E
17. A							

Sarmal Test - 11 Sayfa: 193

1. A	2. E	3. A	4. D	5. B	6. A	7. D	8. B
9. D	10. A	11. A	12. A	13. C	14. D	15. B	16. A
17. D	18. E						

Ben'im Notlarım

BİLGİ SARMAL

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TÜRKİYE MÜLKÎ İDARE HARİTASI

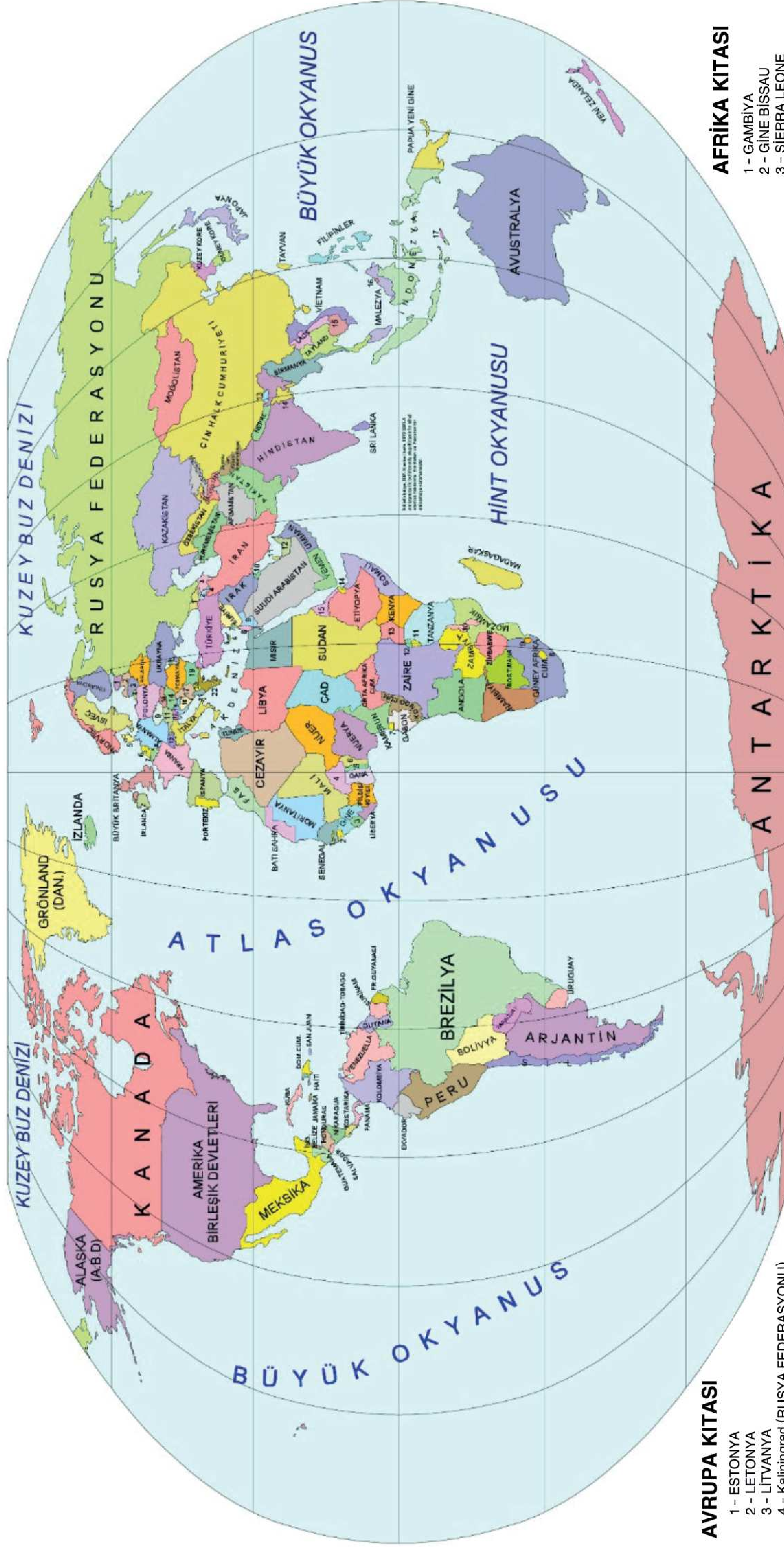

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

TÜRKİYE FİZİKİ HARİTASI

DÜNYA SİYASİ HARİTASI

AVRUPA KITASI

1 - ESTONYA
2 - LETONYA
3 - LİTVANYA
4 - Kaliningrad (RUSYA FEDERASYONU)
5 - DANİMARKA
6 - HOLLANDA
7 - BELÇİKA
8 - LÜKSEMBURG
9 - ÇEKYA
10 - SLOVAKYA
11 - AVUSTURYA
12 - İSVİÇRE
13 - SLOVENYA
14 - HIRVATİSTAN
15 - BOSNA HERSEK
16 - BOSNA HERSEK
17 - SIRBİSTAN ve KARADAĞ
18 - MOLDOVA
19 - BULGARİSTAN
20 - MAKEDONYA
21 - ARNAVUTLAK
22 - YUNANİSTAN

ASYA VE OKSANUSYA KITALARI

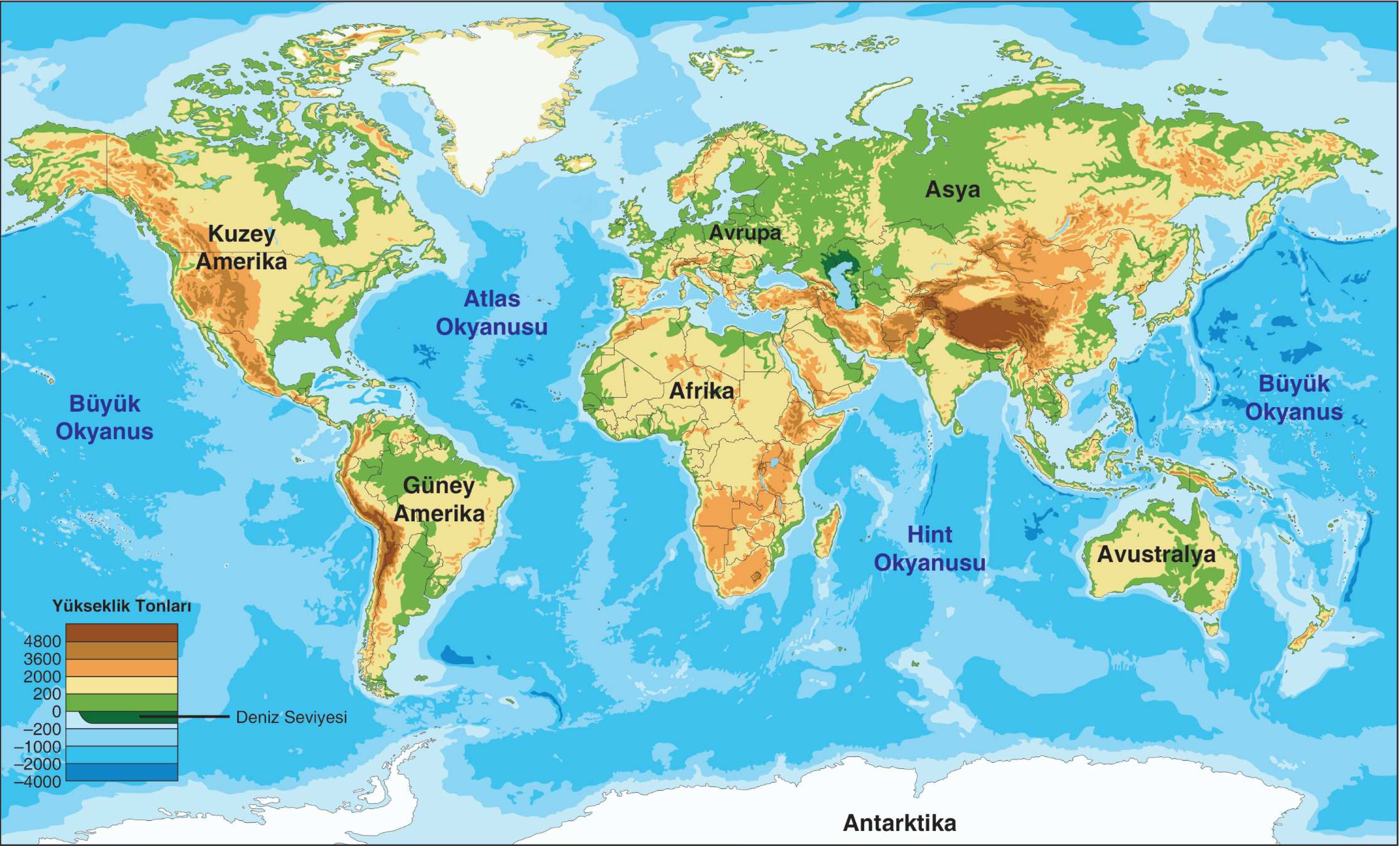
1 - GÜRCİSTAN
2 - ERMENİSTAN
3 - AZERBAYCAN
4 - NAHÇIVAN ÖZERK CUM. (AZERBAYCAN)
5 - KKTC
6 - GKRY
7 - LÜBNAN
8 - İSRAİL
9 - ÜRDÜN
10 - KUVEYT
11 - KATAR
12 - BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
13 - BHUTAN
14 - BANGLADEŞ
15 - KAMBOÇYA
16 - BRUNEİ
17 - DOĞU TİMOR

AFRİKA KITASI

1 - GAMBİYA
2 - GİNE BİSSAU
3 - SİERRA LEONE
4 - BURKİNA FASO
5 - TOGO
6 - BENİN
7 - EKVATOR GİNESİ
8 - LESOTHO
9 - SVAZİLAND
10 - MALAVİ
11 - BURUNDİ
12 - RUANDA
13 - UGANDA
14 - CİBUTİ
15 - ERİTRE

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

DÜNYA FİZİKİ HARİTASI

@KuasarNemesis @YildizlarLigi_2025PDF @M.G.

